DEMET
ALTINYELEKOĞLU

Moskof Cariye Hürrem'in yazarı

YAYIMLANMIŞ

Pargalı

OSMANLI İHTİŞAMI ONLARI TUTKU, HIRS VE ÖLÜME GÖTÜRECEKTİ

PARGALI ve Fatice

DEMET ALTINYELEKLİOĞLU

ARTEMİS

AB/321
ABG/121
AÇ/90
A/55

PARGALI ve HATİCE
DEMET ALTINYELEKLİOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni: Ilgın Sönmez
Türkçe Düzenleme: Yeliz Üslü
Son Denetim: dramaRepublic
Kapak Görseli ve Yaratıcı Yönetim: photoRepublic
Grafik Tasarım: Asmin Ayşe Gündoğdu

1. Basım: Kasım 2011
2. Basım: Şubat 2013

ISBN: 978 - 605 - 4560 - 19 - 6
Sertifika No: 10905

Demet Altınyeleklioğlu © 2011
Artemis Yayınları © 2011

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir.
Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bu roman, tarihi bir belge olmak iddiasında değildir.
Eser, kaynağını tarihi olaylar ve karakterlerden almakla birlikte,
tarihi gerçekler romanın kurgusuna hizmet eden bir pusula gibi
hayalgücünü körüklemiştir. Pargalı ve Hatice, bir tarih fantezisidir.

ARTEMİS YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 53 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: editor@artemisyayinlari.com
www.artemisyayinlari.com

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sitesi No: 4 Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29 Sertifika No: 12088

Genel Dağıtım: Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.
Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00

Artemis Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

PARGALI ve Hatice

DEMET ALTINYELEKLİOĞLU

ARTEMİS

Babam, canım Cemalim'in anısına...

"Kader! Duy sesimi! Sana meydan okuyorum.
Daha ne kadar okun varsa fırlat üstüme.
Daha ne kadar kurşunun varsa, sık.
Top gülleleri, yıldırımlar yağdır istersen! Teslim olmayacağım sana!
Sultan Selim Han kızı Hatice'yim ben!
Yavuz derlerdi babama. Ben de Tomris Ece'yim.
Yalın kılıç, yürüyorum üstüne.
Bak, yaşıyorum. Yaşayacağım. Buna yaşıyorum denirse, yaşıyorum...
Yok bu da yaşamak mı dersen; o da kabulüm.
Yaşamıyorsam da var olacağım."

Korkunç bir fırtına ortalığı kasıp kavuruyordu. Güneşin bu vakitte karşı kıyıda, dağların arkasındaki evine çekilmeye hazırlanması gerekirdi ama bulutlar onu çoktan yutmuştu. Balıkçılar alışkındı denizin böyle birden patlayıvermesine. Ağlarını telaşla toplamaya koyuldular.

Babası, ellerini ağzına götürerek yakındaki teknelere sesini duyurmaya çalışıyordu.

"Maryo, elini çabuk tut."

"Adriano, bırak birkaç balık da yerinde kalsın."

Öbür teknedeki adamın sesi rüzgarda uçuşarak onlara ulaştı.

"Sen işine bak Armanno. Bende ağ bırakıp denize balık dökecek göz var mı?"

"Deniz kötü. Daha da kuduracak."

"Kudurursa kudursun. Nasibi almadan şuradan şuraya gitmem."

Babası bu sefer oğluna seslendi. "Alexander, tutun bir yere."

Aslında adı Alexander değildi. Köyün ihtiyar papazının, Büyük Alexander'ın destanını anlattığı günden beri Alexander'dı o. Babasının onu denize götürmediği günler tahta kılıcını çeker, kırık kayık küreği sapından yaptığı atına atlardı. Alexander gibi, Bukefalos, diyordu o da tahta atına. Atı güya şahlanınca, "Deh," diye haykırırdı Alexander. "Koş Bukefalos, uç kızım. Güneşin doğduğu diyarlara götür beni."

Fakat Bukafelos'un sırtından çok, teknede geçiyordu hayatı işte.

Bir başka balıkçı küfretti. Armanno, "Heeey," diye homurdandı. "Çocuk var burada."

"İyi ya," dedi adam. "Erkek nasıl konuşurmuş, öğrensinler. Benimki de burada."

Aslında bütün balıkçıların çocukları -daha doğrusu oğlanları- yanlarında olurdu. Anlayamadığı şeylerden biri de buydu Alexander'ın. Neden babalar balığa çıkarken oğullarını da yanlarında götürüyordu? Neden evler ve renk renk yıldız çiçekleriyle dolu kırlar, annelerle kızlara kalıyordu? Oysa o, atına atlayıp fetihten fetihe koşmak istiyordu.

Denizi, teknede babasının yanında olmayı seviyordu aslında. Fakat o kadar çok çıkıyorlardı ki balığa, bıkmıştı artık. Deniz ve dalgalarla arkadaştı. Onlarla konuştuğu bile olurdu, ama o kadar. Onun hayalinde sonsuz kırlar, aşılmaz dağlar, gidilmemiş, görülmemiş diyarlar vardı. Göreceksin, diyordu teknelerine vuran şıpırtılı, mavi suya. Bir gün benim de Makedonyalı Alexander gibi atım olacak. Gerçek bir at. Başımda kırmızı miğfer. Kılıcımın ışığı güneşi kıskandıracak. O Makedonyalı'ysa, ben de Pargalı'yım. Herkes Pargalı Alexander'la atının zaferlerini konuşacak.

Babası aklından geçenleri anlardı. Ne zaman böyle düşünse, "Heeey," derdi gülerek. "İn şu attan da halata sıkıca tutun."

Denizde dalgalardan başka bir arkadaşı daha vardı Alexander'ın. Korku.

Dağlar, kırlar gibi değildi deniz. Ne yapacağı belli olmuyordu. Bir çarşaf kadar sakin ve kıpırtısız dururken deliveriyordu. Denizden korkuyordu Alexander. Hele rüzgar sert esmeye, altlarındaki sakin sular öfkelenip kabarmaya, teknenin pruvasına şırak şırak vurmaya başladığı zaman.

Şu anda da öyleydi işte. Tekneyi bulutlara doğru havalandıran, sonra birdenbire altlarından çekilip onları kör bir kuyuya atarcasına bırakıveren dalgaların vurduğu tokatlardan sırılsıklamdı.

Küpeşteye sıkıca sarılmasından mı anlardı babası, yoksa kalbinin gümbürtüsünü mü duyardı, bilmiyordu fakat korktuğunu hemen fark ederdi Armanno.

Bir gün, "Bak bana," dedi. "Gözlerimin içine bak Alexander. Korkma. Bu dünya korkaklara göre değil evlat. Korksan bile belli etme. Herkes bir gün gelir ölür. Korkaklar da kahramanlar da. Arada tek fark vardır. Korkakları kimse hatırlamaz. Unutulur gider onlar. Fakat kahramanlar ölse de namları yaşar. Büyük Alexander korkağın teki olsaydı, sen nereden duyacaktın onun adını? Sonra Hanibal?"

Ah evet, bir de Hanibal vardı tabii! Alexander, balıkçı barınağında öyküsünü dinlerken ona da hayran olmuştu. Ne kahraman, ne korkusuz, ne yaman savaşçıydı o! Hele dağlarda karlı geçitleri nasıl aştığını anlattıkları gece, gözüne bir damla uyku girmemişti Alexander'ın. Sabaha kadar sağa sola emirler vermişti Hanibal. "Yürüyün," diye bağırmıştı. "Roma, önümde diz çökmek için beni bekliyor. Kartaca'nın fillerine yol verin."

Günlerce karar verememişti hangisinin adını alacağına? Hanibal mı, Alexander mı? Sezar'ın destanı da çok güzeldi ama

onun adını almayı düşünmemişti nedense. Belki de yaklaşan ihaneti görmeyecek kadar kör olduğu için. Tanrım, nasıl pusuya düşürmüştü onu en yakınları. Hele Brutus'un kalkan hançeri!

Sonunda Alexander'da karar kıldı ve bunu önce kardeşine bildirdi.

"Bundan sonra bana Alexander diyeceksiniz."

Sonra annesine. Kırgın bir ifadeyle, "Justinyen," demişti kadın. Annesinin kalkan kaşından, bunu hiç tasvip etmediği belliydi. "Vaftiz adın yetmiyor mu?"

Yetmiyordu.

Babası dışında herkes, "Bundan sonra bana Alexander diyeceksiniz," buyruğunu duyduğunda güldü. Peder Nikola bile. Sadece babası gözlerinin içine baktı.

"Alexander gibi yürekli, korkusuz, pervasız ol. Fakat, Alexander gibi aklını hırsına köle etme. Koşmasını da, durmasını da bil."

Anlamadığı, bir sürü güzel söz söylerdi babası. Belki de bu yüzden, "Sen balıkçı değil, filozof olacak adamsın," diye takılırdı arkadaşları. Beğenilerindeki alayı Alexander bile fark ederdi. Mutlaka biri yanındakilere göz kırpar, bir diğeri, "Nereden buluyorsun bu lafları Tanrı aşkına Armanno?" diye sorardı. Alexander'ın içinden, üzerlerine atılıp babasını alaya alanları küçük yumruklarıyla dövmek gelirdi. Fakat Armanno gülüp geçerdi. "Balıklar söylüyor."

Babası böyleydi işte. Alexander korkmamayı ondan öğrenmişti. Daha doğrusu korktuğunu belli etmemeyi. Makedonya hayallerinin, babası yaşamının kahramanıydı Alexander'ın.

Fırtına giderek şiddetlendiği halde hiç korkmuyormuş gibi davranmasının sebebi buydu. Babasına verdiği sözü bozmayacaktı.

İçinden, bildiği duaları okuyarak babasının, yelkeni saracağı halatla mücadelesini seyretti. Rüzgarın savurduğu halat havada savruluyor, bir kırbaç gibi babasının ıslak bedenini dövüyordu. Sonunda yenilen halat oldu. Yelkeni sandalın ortasındaki direğe sabitleyen son düğümü atınca, "Lanet olsun," diye homurdandı Armanno. Halatın, kamçıladığı yerleri kanattığı, gömleğindeki kırmızı lekelerden belliydi. Tuzlu su, taze yaralara çarptıkça acıyla yüzünü buruşturuyordu korkusuz denizci.

"Ben dönüyorum."

Ötekilerden ses gelmedi.

Armanno sandalının burnunu kıyıya doğru çevirince, iki teknenin daha onlarla aynı yönde gittiklerini fark etti Alexander. Ağ toplamakta geciken öteki teknelerde balıkçılar telaşla, bağrış, çağrış koşuşturuyordu.

Deniz iyice kabardı. Dalgalar bulutlarla kucaklaşıyor gibi geliyordu ona. Annesinin kıyamet günü dediği galiba buydu. Babama sorsam mı, diye düşünürken buna vakit bulamadı.

"Gözünü karşıdan ayırma Alexander. Bir ışık bul bana. Rota tutturabileceğim bir ışık."

Evet, şimdi cesaretle yapması gereken bir görevi vardı. Gözünü ufuktan ayırmamak ve babasına ışık bulmak.

Dalgaların üstünde kah başı bulutlara değerek, kah sonsuz uçurumlara yuvarlanarak ne kadar gittiklerini hatırlamıyordu artık. Ama çok olmuştu. Islanmıştı, üşümüştü, acıkmıştı ve lanet olsun, belli etmese de korkuyordu.

Her yer simsiyahtı ve her yer su. Dönmek için toparlanmaya başladıklarında, başlarının üzerinde toplanan kara bulutlardan öyle bir yağmur yağıyordu ki, Alexander bir ara denizin tepetaklak olduğunu bile düşündü. Daha ne kadar gideceklerdi böyle?

Birden evini özledi. O büyükçe, tek odayı. Annesini. Yeni doğan kardeşi Sofia'yı. Ocakta yanan ateşin sıcaklığını, odunların çıtırtısını ve her yeri saran, her köşeye sinen o nefis, sıcak ekmek kokusunu.

Bu duyguya alışkındı Alexander. Balıktan dönerken hep bu özlemle sabırsızlanırdı. Uzaktan kıyı, denizin üstüne uzanmış kara bir kol gibi belirdiğinde, neşeyle el çırpar, annesinin öğrettiği şarkıyı mırıldanırdı.

"Melekler beni bekliyor biliyorum,
Her gece yatmadan duamı ediyorum
Rüyamda Tanrı gülümsüyor bana
Al, beni de cennetine götür diyorum."

Güzeldi, çok anlamlıydı belki şarkının sözleri ama anlamıyordu o. Dokuz yaşında bir çocuk için fazla zordu herhalde. O, şarkının sözlerinden çok, "Lay, lay, lay lom," diye ellerini beline koyarak dans ettiği nakarat bölümünü severdi. Çünkü, o danse derken annesiyle babası el çırparak ona eşlik ederdi. Yüzlerindeki mutluluk içini ısıtırdı.

Alexander, daha büyük bir korkuyu kapıldı. O kadar gittikleri halde görünürde hala bir şey yoktu. İki metre önlerini bile göremiyorlardı ki, kıyıyı fark edebilsin.

Paniğini belli etmeden babasına baktı. Tutturduğu rotadan çıkmamak için dümen yekesini iki eliyle kavramıştı.

Yolunu nasıl buluyor acaba, diye geçti aklından. Başlarının üstünde tek bir yıldız yoktu. Hiçbir şey yoktu. Simsiyah bir boşluğun içinde çalkalanıp duyuyorlardı. Barınaktaki balıkçılardan birinin anlattığı masal geldi aklına. Deniz Tanrısı Poseidon'u kızdıran balıkçının öyküsüydü bu. Genç ve yiğit balıkçı, nasıl

yapmışsa Poseidon'un güzel kızını kaçırmıştı. Tanrı öfkeden kudurmuştu tabii. Sevdalı balıkçının peşine düşmüş, küçük sandalına dağlar kadar yüksek dalgalar, korkunç girdaplarla saldırmıştı. Balıkçı, Alexander'ın kırık sandalyenin üzerinde, korkudan açılmış gözlerle masalı dinlediğini fark edince, parmağını ona doğru sallamıştı. "Sen sen ol Alexander. Sakın Poseidon'un kızlarına musallat olma."

"Ben ondan korkmam. Onun dalgalarını yenerim."

Barınaktaki bütün balıkçılar gülmüştü. Babası da. Masalı anlatan adam, "Kendine o kadar güvenme bakalım Armanno oğlu. Tamam anladık, baban kadar yiğitsin ama Poseidon'un silahı sadece dalgalar değil," demişti.

"Mızrağı mı var?"

"Hem de üç başlı. Onunla yıldırımları, şimşekleri çağırır. Yine baş edemezse, ağzını açaaar, seni de, sandalını da yutuverir."

Acaba, balıkçılardan biri Deniz Tanrısı'nın güzel kızını mı kaçırdı, diye geçti aklından bir an. Kapkara gökyüzünü yaran korkunç şimşeklere bakılırsa Poseidon, üç başlı mızrağını da çekmişti. Gök gürültüleriyle öfkesini haykırıyordu. Korkuyla ürperdi. Sıra kızgın Tanrı'nın ağzını açıp onları yutmasına mı gelmişti yoksa?

Işığı ilk Alexander gördü.

"Ateş!"

Heyecanla ayağa kalkmaya çalıştı.

Aynı anda bir dalga sancak tarafından vurup tekneyi kollarına aldığı gibi havalara kaldırdı. Alexander yere yuvarlanırken babasının çığlığını işitti.

"Alexander! Tanrı aşkına, tutun."

Poseidon'u kızdıracak ne yaptım ben, diye geçti aklından sular onu sürüklerken. Daha küçüğüm ben. Tanrı'nın kızına aşık olmadım ki!

Son anda cılız kollarıyla teknenin oturaklarından birine sarıldı. Denize sürüklenmekten kurtuldu. Dalga, üzerinden geçip gittikten sonra, "Ateş!" diye haykırdı yattığı yerden.

Kayaların üzerindeki büyük, demir kafese geceleri denizdekiler için dev bir ateş yakılırdı. Yoksa, denizin sakin olduğu gecelerde bile gemilerin bıçak kadar keskin ve sivri kayalara çarpıp parçalanması işten bile değildi. Ve şimdi ateş onların tek umuduydu. Fırtına alevi uçuruyor, alevlerin kızgın kolları kurtulmak istercesine karanlığın içinde bir sağa kaçıyordu, bir sola. "Ateşi yakmışlar!"

"Sen iyi misin?"

Alexander yuvarlandığı yerden babasının su içindeki yüzüne baktı. Gözlerindeki endişeyi okudu. "İyiyim. Yağmur ateşi söndürmez mi?"

Dalgalar tekneyi çılgınca döverken, dümen yekesini elinden kaçırmamak için harcadığı çabadan yüz hatları gerilen Armanno, "Ateşle suyun savaşı," diye homurdandı. "Kimin yeneceği belli olmaz. Güçlü olan kazanır, zayıf olan kaybeder. Daima böyledir."

Makedonyalı Alexander gibi, diye geçirdi içinden. O güçlüydü ve hep kazanmıştı. Bir gün karşısına ondan da güçlü canavarlar çıkana kadar. Karar verdi küçük Alexander. Madem ki daima güçlüler kazanıyor, ben de güçlü olacağım.

Babası tekneyi kayalara çarpmadan koya sokmayı başardı. Rüzgar burada da delice esiyor, deniz köpürerek çalkalanıyordu ama tepenin ardındaki ölüm girdapları, tekneleri uçuran dalgalar yoktu hiç değilse.

"Dibi bulacak mı bilmem ama..." diye bağırarak elindeki çıpayı kuvvetle suya savurdu Armanno. "Dua et de bir kayaya takılsın."

Ardından suya bırakıverdi kendini. Denizin beline kadar gelmesi gerekiyordu ama öyle olmadı. Armanno'nun başı suyun içinde kayboldu.

"Baba!"

Gözleri karanlığın içinde babasını ararken çaresizlikle çırpındı Alexander. "Baba, baba! Lütfen!"

Suyun içinden bir kol fırladı. Küpeşteye asıldı. Ve onu gördü. "Baba!"

Armanno, "Korkma," diye sırıttı. Vücudunu, onu görecek kadar sudan yukarı çekti.

Sahilde koşuşan adamlar vardı. "Boran," diye kükredi Armanno. "Alexander'ı al. Tanrı aşkına, al oğlumu. Çıpa taramaya başladı. Deniz tekneyi kayalara vurup parçalayacak."

Boran, dev bir balıkçıydı. Kollarını havaya kaldırarak suyun içinde yürümeye çalıştı. Dalgalar iri gövdesini devirmek için çekilip çekilip saldırıyordu. "Geliyorum," diye bağırdı. "Sıkı dur kahraman Alexander. Sakın korkma."

Bir yandan Armanno, bir yandan Boran tekneyi tutmaya çalışıyordu ama sandal her geçen saniye kara, sivri kayalara biraz daha yaklaşıyordu.

"Tekneyi bana bırak," diye bağırdığını duydu Alexander, Boran'ın. "Sen oğlunu al."

Babasının azgın denizin içinden nasıl uzandığını, onu sırılsıklam yeleğinin kenarından nasıl küpeşteye kadar çekip kollarının arasına aldığını anlayamadı bile. Her şey bir anda olup bitmişti. Fakat artık hiçbir şey umurunda değildi. Babasının kollarındaydı. Islak ama güven dolu baba kucağında. İkisi de birbirinin kokusunu içine çekti.

Yüzmeyle, yürüme arasında geçen bir mücadeleden sonra babası onu kayalara çıkardı.

"Koş, Alexander. Doğru barınağa!"

Onu bırakıp gitmeyecekti. Makedonyalı, dostlarını bırakıp gitmemişti. O da gitmeyecekti işte. "Sen de gel baba, beraber."

"Hayır," diye bağırdı Armanno, "Boran'a yardım etmem lazım. Sonra geliriz. Sen önden git. Bak bakalım ocağı yakmışlar mı? Haydi oğlum koş! Koş!"

Alexander babasının dediğini yaptı. Çılgınca bir koşu tuttırdu. Sivri kayaların üstüne düştü, fakat dizindeki acıyı hissetmedi bile. Hatta düştüğünün bile farkında değildi. Bir yandan koşuyor, bir yandan, "Baba! Baba!" diye haykırıyordu. "Babama yardım edin. Birileri babama yardım etsin. Tanrı aşkına, yardım edin!"

Yanaklarından akan suların sadece yağmur olmadığını ancak o zaman fark etti. Ağlıyordu.

Yanından birileri koştu ters yöne doğru. "Koşun, yetişin," diye talimat verdi Alexander çığlık çığlığa. Omzunun üstünden geriye baktığında gördüğü son şey, babası oldu. Suyun içinde Boran'la tekneyi güvenli bir yere çekmeye çalışıyordu.

Bu sefer de kurtulmuşlardı.

Poseidon karanlık, dev ağzını açmış ama onları yutamamıştı.

Alexander barınağın kapısını açıp içeri girdi. Ocak, yanan kütüğün yaydığı sıcaklık, kurtuldun, diye neşeyle selamlamıştı onu. İçerde tek adam vardı. Doğru ocağın önüne giderken adam ensesine bir şaplak attı. "Meraklanma, babanla Boran da kayalığa çıktı. Tekne de güvende. Az sonra ikisi de gelir. Geç, ısın."

Alexander bir şey demedi. İçinden, Poseidon'un kızını kaçıran balıkçı gözüme görünmesin, diye homurdandı.

Barınağa dönen balıkçıların neşeli kahkahalarına rağmen büzüldüğü köşeden başını çıkarmıyordu. En sevdiği andı bu

çünkü. Ocağın başında toplanan adamların sohbeti. Orada olduğunu anlarlarsa susmalarından korkuyordu Alexander.

En çok da tekneyi güvene aldıktan sonra gelip çıtır çıtır yanan ocağın başında kurumaya çalışan babasının sesi duyuluyordu. Adamlardan biri, "Balıkları ne yaptın Armanno? Hepsini sattın mı bari?" diye takılınca babası, "Balık mı? Ne balığı?" diye parladı. "Böyle bir fırtınadan sonra balık mı kalır? Dalgalar hepsini yıldızlara fırlatmıştır çoktan."

"İyi ya," dedi bir başkası. "Daha ne? Kadınlar gökten yağacak balıkları yakalamak için eteklerini açar. Gözlerimiz bayram eder."

Barınak, dışarıdaki fırtınayı bastıran yeni bir kahkaha tufanına tutuldu.

Alexander en çok buna şaşardı. Korkunç bir fırtına, önüne çıkan her şeyi çılgınca döverken bu adamlar nasıl hiç korkmadan bu kadar neşeli olabiliyorlardı? Oysa, dışarıdaki sesler onun ödünü koparıyordu.

Hangisinin daha korkunç olduğuna karar veremiyordu Alexander. Fırtınanın çaldığı ıslık mı, gecenin karanlığında gökle kucaklaşan dalgaların, kayaların üstünde patlarken çıkardıkları gümbürtü mü?

Bir de Tanrı Svarog'un kahkahası vardı! Svarog çok keyiflendi mi öyle bir gümbürdüyordu ki, yer gök titriyordu.

Aniden iki kör mumun aydınlattığı balıkçı barınağının penceresinde, karanlıkları yırtan bir ışık, ufku tarayarak parlayıp söndü. Ardından gökleri yaran korkunç bir patlamayla gök gürültüsü geldi.

Tanrı Svarog'un adını işte böyle fırtınalı bir gecede duymuştu Alexander. Kulakları sağır eden bir gök gürlemesinin ardından, korkuyla istavroz çıkararak "Tanrı bizi korusun," diyen annesinin bacaklarına sarılmıştı Alexander.

Babası hiç oralı değildi. Hatta gülüyordu. "Korkma Zeljena. Tanrı Svarog'un neşesi yerinde. Baksana nasıl kahkaha atıyor."

Bu teselli hiç işe yaramamıştı. Aksine annesi bu sefer anlam veremediği başka bir korkuya kapılmış, "Yüce İsa," diyerek telaşla istavroz çıkarmıştı. "Yalvarırım Armanno, çocuğun yanında kes şu putperest saçmalığını. Günaha giriyorsun."

Sonra onu kollarının arasına almış, saçlarını okşayarak "Sen babana aldırma Justinyen," demişti. "Tanrı bir tanedir. O da kutsal babamız. Svarog diye bir tanrı yok."

O gece, "Alexander, Alexander.... Bana Alexander de anne," diye itiraz bile etmemişti korkusundan.

Fırtınanın, masallardaki alev dilli canavarın ulumasını bastıran kahkahalarına bakılırsa, Svarog bu gece her zamankinden çok neşeliydi.

Birden Svarog'nun kahkahasını bile bastıran bir gümbürtü koptu. Alexander ayaklarının altındaki toprağın sallandığını hissetti.

Barınaktaki gülüşmeler, kahkahalar bir anda donuvermişti. "Top bu," diye bağırdı biri.

Bütün başlar ona döndü.

"Top mu?" diye alay etti bir başkası. "Canını kurtarmak varken, kim topbaşı yapar bu havada?"

"Korsanlar."

Korsan lafını duyan balıkçılar kısa bir şaşkınlığın ardından hep bir ağızdan konuşmaya başladı yeniden.

"Korsan mı?"

"Ne korsanı be?"

"Bu havada değil korsan, şeytan bile başını dışarı çıkarmaz."

Fakat hiçbiri, barınağın tahta kepenginin arasından dışarı bakmadı. Alexander buna şaşırdı. Neden acaba, dedi kendi ken-

dine. Korktuklarından mı, yoksa Parga'nın kayalıklarını parçalanmadan aşıp koylarına bir korsan gemisinin demirleyeceğine inanmadıklarından mı?

Az öncekini bastıran bir patlama daha oldu. Yer titredi. Köhne barınak sallandı. Bir an damı tutan kirişlerin kopacağını, başlarının üstündeki sazların savrulup gideceğini sandılar.

"Top," diye fısıldadı biri. "Bu gerçekten top."

Kapıya yakın olan fırlayıp açtı. Fırtına barınağa hışımla hücum etti. Adamın bağırtısını da içeri taşıdı.

"Koşun, buraya gelin!"

"Ne var," diye haykırdı Boran da kapıya doğru seyirtirken.

Babası, Alexander'ı ocağın önünden çekip aldı. "Koş," dedi gözlerinin içine bakarak. "Doğru eve. Tanrı seni korur. Fırla!"

Alexander kapıya kadar babasıyla geldi. Barınaktaki bütün balıkçılar dışarı çıkmış, yağmurun altında çakılıp kalmışlardı.

"Ne var, ne oluyor?" dedi arkadan onlara sokularak.

Kimse cevap vermedi. Alexander cevabı omuzların arasından gördü. Fırtınayla köpüren denizin ortasında kapkara bir gemi vardı. Kara direğinin tepesindeki bandırası fırtınadan parçalandığı için kime ait olduğu belli değildi geminin.

Balıkçılardan biri, "Şuraya bakın!" diye haykırdı.

Kayaların arasına sokulmayı başaran iki sandaldan yığınla silahlı adam çıkıyordu karaya.

"Korsanlar!"

Çığlık, ağızdan ağza dolaştı. "Geliyorlar... Korsanlar..."

"Çocuk kaçırıp Osmanlı'ya satan korsanlar."

"Kaçalım!"

Alexander, bu sefer beklemedi. Tepelere doğru atıldı. Arkasından birinin, "Herkes evine koşsun!" diye bağırdığını işitti.

O da öyle yapıyordu.

Babası soluk soluğa yetişti arkasından.

"Hayır!" diye bağırdı.

"Eve gitme."

Alexander babasının neden eve gitmesini istemediğini biliyordu zaten.

Devşirmeciler ilk onu görürdü.

Çocuk toplardı onlar. Oğlan çocuklarını.

Daha dik yamaçlara atıldılar. Gün ışımadan saklanmalıydılar. "Yukarıda," diye nefes nefese konuştu Armanno. "Şu geçen sene yıldırım düşen ağacın arkasındaki ağılı hatırlıyor musun Alexander?"

Hatırlıyordu tabii. Başını salladı.

"Doğru oraya koş. İyice saklan. Sakın korkma. Ben gelene kadar da çıkma. Benim sesimi duymadan çıkma. Tamam mı?"

"Sen?"

"Makedonyalı'yı düşün. Gelirken, kılıcını da getiririm sana."

Neşeli görünmeye çalışmasına rağmen, babasının gözlerindeki paniği görebiliyordu.

Armanno durdu.

"Burada ayrılıyoruz. Arkana bakma ve tırmanmaya devam et."

Alexander, önleyemediği bir telaşla atılıp kollarını babasının beline doladı. Ateşin karşısında oturmaktan, kurumaya yüz tutmuş kaba kumaştan elbisesinin nem kokusuna babasının bildik kokusu sinmişti. Derin derin içine çekti. Onun güçlü, nasırlı parmaklarının, saçlarının arasında dolaşmasını hissetti.

"Haydi, şimdi."

Armanno, oğlunu sökercesine uzaklaştırdı kendinden. "Koş, Tanrı seni korusun!"

Toprak ve çayır yağmura doymuştu. Bastığı yerin çamur kus-tuğunu görüyordu Alexander. Güçlükle yürüyordu. Başını ileri doğru uzatmıştı. Denizde dalgaları yararak ilerleyen koca yel-kenli gemilerin baş tardasından ileri uzanan heykellere benzetti kendini. O da yağmuru yararak ilerliyordu.

Ansızın hücreleri, "Dur!" diye haykırdı. Durdu. "Dinle!"

Alexander dinledi, bir şey işitmedi. "Ne var?"

Fırtınanın hızı kesilir gibi olmuş, rüzgarın tehditkar uğul-tusu azalmıştı. Onun yerini yağmurun toprağı döverken çıkar-dığı ses almıştı.

Duygularının alarma geçirdiği beyni hala kuşkuluydu. "Bir şey yuvarlandı gibi geldi bana."

"Yürürken yuvarladığım taşlardan biridir belki."

"Belki de peşinden gelen birinin ayağının yuvarlamıştır."

Onu takip eden biri mi vardı yoksa? Bütün duyguları alarm-daydı Alexander'ın.

Geniş bir soluk alarak yürümeye devam etti. Birkaç dakika sonra tırmanmaktan bacaklarının dermanı kesilmeye başladı. Yıldırımın, ortasından ikiye bölüp yaktığı ağaçtan geriye kalan kara kütüğü gördüğünde güçlükle soluk alıyordu. Şimdi bir süre de yokuş inmesi gerekiyordu. Yağmurdan kayganlaşan çayırlara basarak tepe aşağı inmek neredeyse imkansızdı. Üç beş adım sonra istemeden koşmaya başlamıştı. Giderek hızlanıyordu. Her an düşebilirdi.

Birden müthiş bir paniğe kapıldı. Cehennemin ağzı!

Pargalılar, tepenin ardındaki uçuruma bu ismi takmıştı. Çocukların oraya yaklaşması yasaktı. Varlığını biliyorlardı ama gidip ne kadar derin olduğuna bakmaya hiçbir çocuk cesaret ede-memişti. Büyüklerden de, "Dibini gördüm," diyen çıkmamıştı daha.

Ayakları ve arazinin eğimi onu hızla ölüme götürüyordu. Durmaya çalıştı, olmadı. Cehennemin ağzı onu bekliyordu. Tek çare vardı. Alexander, hiç düşünmeden o çareye başvurdu. Kendini yere attı ve hızla yuvarlanmaya başladı. Bir yerlere tutunmaya çalıştı, başaramadı. Bir kaya çıkıntısına çarptı. Can acısıyla attığı çığlığı yağmurun sesi yuttu. Çalıları, bitki köklerini yakalamaya uğraştı fakat yuvarlanmanın hızıyla tutmayı başardığı şeyler de kopup elinde kalıyordu.

Yuvarlanırken vücudu bir anlığına oturma vaziyetine geçti. Tanrım, diye haykırdı. Cehennemin Ağzı... Orada!

Ölüme on adam boyu ya kalmış, ya kalmamıştı.

Yan devrildi. Kız kardeşinin kedisi geldi birden aklına. Son bir gayretle olanca gücünü ellerine yönlendirerek parmaklarını ıslak toprağa bir pençe gibi saplayamaya çalıştı. Çamurlu toprağın kopardığı köklerle parmaklarının arasından kayıp gidiyordu. Parmak uçlarının acısına aldırmadan biraz daha saplamaya gayret etti.

Tanrım. Tanrım... Yavaşlıyordu.

Acıyla attığı çığlıklar arasında yavaşladı, yavaşladı ve... durdu. Yüzükoyun öylece kaldı. Kurtuldum, diye bir çığlık dolaştı içinde.

Bir gecede iki defa ölümün kıyısından dönmüştü.

Cehennemin onu yutmasına sadece üç adım vardı. Çok yavaş hareketlerle dizlerinin üzerinde doğruldu. Büyük bir dikkatle emekleyerek uçurumdan uzaklaştı. Kendini iyice güvende hissedene kadar emeklemeye devam etti. En sonunda kalktı ve çobanların, dağda böyle havalara yakalanmaları halinde sığınmak için kurdukları derme çatma ağıla deliler gibi haykırarak koşmaya başladı.

"Kurtuldum. Kurtuldum. Ölümü yendim."

Ağıl, tahmin ettiği gibi karanlıktı. Fakat Alexander aldırmadı. Hiç değilse dışarıya göre daha sıcak ve kuruydu.

Dibe doğru yürüdü, bir köşeye sindi. Islak vücudunu kendi kollarıyla kucaklayarak ısınmaya çalıştı. Ellerinin acısını ancak o zaman fark etti. Başını bir kayaya dayadı. Birkaç dakika öylece kaldı. Yaşadığı korku, heyecan ve yorgunluktan gözleri kapanmaya başladı.

"Uyuma!" diye payladı kendini.

"Sakın uyuma!"

Duyguları bir süre bu emre itaat etse de, göz kapakları buyruk dinlemedi. Gözleri kapanırken Alexander içinden hala, uyuma, diyordu kendine. Hiç değilse gün ağarana kadar. Unuttun mu, baban kılıcını getirecek.

Önce sağ tarafına inen darbeyi hissetti. Acı ardından geldi. Sonra anlamadığı dilden bir kükreme duydu. Alexander, birden nerede olduğunu kavrayamadı. Ardından korkunç bir kahkaha yükseldi.

Panikle gözlerini açtı.

Yüce İsa!

Zebani gölgeleri kıpırdıyordu karşısında.

Gözlerinden alev saçıyordu en öndeki zebani. Korkuyla geri çekilerek toparlanmaya çalışırken, yoksa cehennemde miyim, dedi kendi kendine. Belki kurtulduğunu sanması bir yanılgıydı. Gerçekte Cehennem Ağzı onu yutmuş olmalıydı. Yoksa bu zebanilerinin ne işi vardı karşısında?

Gözlerinden alev saçan, onu ayağıyla dürttü.

"He, he, he," diye sırıttı.

Arkasındakilere bir şeyler söyledi. Kafalar sallandı. Dediği her neyse arkasından onay almıştı.

Onu tekmeleyen adam, kara kıllarla kuşatılmış ağzını açınca Alexander titredi. Korkunç iki diş sarkıyordu adamın ağzından. Sivri ve kirli iki diş. Gerisi bir kuyu kadar karanlıktı. Dişleri saymazsa kapkara bir kuyuydu alev gözlünün ağzı. Bütün yüzü uzun, kara kıllarla kaplıydı. Çenesinin altındaki kıllara kırmızı, mavi boncuklar dizmiş, ince, beyaz kurdeleler dolamıştı. Birden kahkahayla açılan ağzındaki iki dişin arkasından kırmızı bir şey fırladı. Zebani'nin dili! Ve iştahla yalandı.

Gölgeler onu yakalamak için davrandı.

Teslim olma, diye haykırdı içinden bir ses. Alexander düşmanına boyun eğer mi? Sen de Pargalı Alexander'sın. Tahta kılıcın yoksa yumrukların, tekmelerin, dişlerin var!

Bütün gücüyle direndi. Birine tekme savurdu. Onu tutmaya çalışanlardan birinin eline dişlerini geçirdi. Fakat mücadele kısa sürdü. Suratının üstüne inen bir yumrukla yıkıldı. Ardından tekmeler geldi.

Hala kahkahalar atan alev gözlünün o ana kadar sağ kolunu hiç oynatmadığını fark etti. Omzundan aşağı sallanan gömlek kolu sanki boştu. Birden anladı. Adamın kolunun dirsekten aşağısı yoktu. Gömlek kolu öyle sallanıp duruyordu.

Alexander son bir gayretle fırladı. İki adamın pençelerinden kurtulmayı başardı. Ağılın girişine atılırken, kolsuz adam peşinden fırladı.

Arkasında kahkahasını duydu.

"He, he, he!"

Birden ayakları yerden kesildi. Tek koluyla kaldırmıştı onu alev gözlü zebani. Diğerleri yetişti. Birinin yumruğu böğrüne indi. Diğerinin ki çenesinde patladı. Alexander ağzında tuzlu bir sıcaklık hissetti. Bayılacağını anladı. Gördüğü son şey, üzeri-

ne eğilen alev gözlü zebaninin kıllı suratı, sakalındaki boncuklar ve iğrenç iki diş oldu.

Her şey silindi.

Birinci Kitap

I

Bursa Sarayı, Haziran 1512

Dışarıda birileri telaşla koşuşuyordu. Hatice, o uğursuz akşamdan beri hemen her gece uykularını bölen rüyayı gördüğünü sandı önce. Şimdi kapısı açılacak, nedimelerden biri, "Koşun," diye fısıldayacaktı kulağına. "Valide Sultan sizi çağırıyor. Hemen gitmeniz lazım."

Fakat kapı açılmadı. Koşuşmalar, fısıldaşmalar ise devam etti. Bir şey yere sürtünüyordu sanki. Hatice ne olduğunu anlayamadı.

Biri, "Şşşt, yavaş olun," dedi usulca. "Herkesi ayağa kaldırmak mı istiyorsunuz? Bu iş sessizce olup bitecek."

Hatice artık emindi, rüyada değildi. Gerçekten dışarıda birileri dolaşıyordu. Sinsi adımlardı bunlar. Gidecekleri yere gizlice sokulmaya çalışan, düşmanca adımlar.

Saray hayatında koşuşmaların tekinsiz olduğunu öğreneli çok olmuştu. Annesi, "İyi dinle Hatice, kulağına küpe et,"

demişti yıllar önce. "Sultan da olsan, kul da, sarayda iki şey tehlikelidir. Biri konuşmak, öteki koşmak. Konuşan az, dinleyen çok yaşar. Koşan da tez yorulur. Sakın koşma. Birini koşarken görürsen ya da birilerinin koşuştuğunu duyarsan tedbirli ol. Unutma, *saraylık yerde koşan ya taht almaya gidiyordur, ya can.*"

"Şimdiki aklım olsa, bir üçüncüsünü eklerdim," diye mırıldandı farkında olmadan. "Sarayda koşan ya taht almaya gidiyordur, ya can almaya ya da avrat olmaya. Bunu benden iyi kimse bilemez."

Yıllar önce o da koşmuş, iğrenç sakallı bir kamburun karısı olmuştu.

Hiç kıpırdamadan sesleri dinledi. Uzaklaşmışlardı artık. Ne oldu acaba, diye geçirdi aklından. Nereye koştular böyle sinsi sinsi? Ayak seslerini kimden gizlemeye çalışıyorlardı?

Birden aklına gelen düşünceyle elinde olmadan güldü.

Babamdan!

Elbette ya, diye söylendi içinden. Gürültülerini babamın duymasından korkuyorlar. Koskoca Sultan Selim Han, tahta cülusunun üzerinden on gün bile geçmeden Bursa'ya gelmiş ne de olsa. Karlı, buzlu ulu dağa bakan dairesine çekilmişse dinlenmek ister, diye düşünüyordu mutlaka hizmetkarlar.

Dinlenmek mi, diye sordu bu kez kendi kendine. Dinlenmek ha! Babam ve dinlenmek... Bunlar birbirine o kadar yabancı iki sözcüktü ki.

Koşuşmalar tekrar başladı. Bir başka grup daha Hatice'nin odasının bulunduğu koridorda pıtır pıtır koşuyordu. Aynı ürkek fakat telaşlı adımlar. Hatice, halıda çıkardıkları sesten, adamların ayaklarının çıplak olduğunu fark etti.

Garip. Niye yalınayak koşuyorlar? Ayak sesleriyle yorgun Sultan'ı uyandırmamak için mi? Buna imkan yoktu ki. Padişah'ın dairesi dağa bakıyordu. Hatice'nin dairesi ise Yeşilova'nın sonsuzluğuna açılıyordu. Bu tarafta koşanların ayak seslerini, ne kadar gürültücü olurlarsa olsunlar, babasının duymasına imkan yoktu.

Öyleyse amaçları, varlıklarını kimseye duyurmamaktı.

Ayak sesleri yaklaştı, yaklaştı, yaklaştı...

Dairesinin önünden geçerken adamların soluklarını işitti Hatice. Bir an onun odasının önünde duracaklarını sandı. Yatağında korkuyla büzüldü. Fakat durmadılar. Soluyup fısıldaşarak, pıtırdayarak yollarına devam ettiler.

Adamlar nereye gidiyordu? Taht almaya mı, can almaya mı?

Yoksa, kambur ihtiyarın birine avrat yapılacak bir kız mı koşuyordu hizmetkarların arasında, başına neler geleceğini bilmeden?

Tıpkı o geceki gibi kafesli pencerenin tam karşısındaki duvara çevirdi bakışlarını. Seslerin iyice uzaklaşmasını bekledi. Ay şavkı, penceresindeki yıldızlı kafesin gölgesini vurmuştu duvara. Onlarca yıldız düşmüş gibiydi odanın içine. Sert rüzgarda bahçedeki ağaçların dalları eğilip kalkıyordu. Dans eden dev canavarların kolları gibi oynayıp duruyordu duvardaki yıldızların arasında.

Ay şavkı mı?

Soru bıçak gibi saplandı. Bu gece ay yoktu ki. Rüzgar da. Öyleyse duvara yansıyan bu kızıllık nereden geliyordu? Korkuyla titredi. Yangın! Aman Yarabbi, diye doğruldu. Yangın mı var? O koşuşan adamlar yangına mı gidiyordu acaba? O halde neden, bağrışarak ortalığı aya kaldırmıyorlardı.

Korkuların biri bıraksa öteki yakalıyordu yakasını. Yoksa, yoksa, diye titredi Hatice. Bunlar söndürmeye değil, bir yerleri ateşe vermeye mi koşuyorlar? Ve bu dışarıdan duvarına vuran kızıllık...

Pencereye koşup olup biteni anlamaya korktu. Sadece bütün dikkatini duvardaki dalgalanmaya vererek kızıllığa neyin sebep olduğunu çözmeye çalıştı.

Titrek bir ışıktı bu. Kızılla, sarı arası. Alev gibi. Ansızın duvardaki kızıllığın kaydığını fark etti. Ardından gelen de öyle kaydı, gitti. Sonra öteki... Işık yer değiştiriyordu. Sanki yürüyor, hayır koşuyordu.

Meşaleler!

Gördüğü kızıllığın sebebi buydu işte. Koridordakilerden sonra şimdi de bahçede meşaleli birileri koşturuyordu.

Çeliğin çeliğe sürtünmesini işitti. Hızla çekilen kılıcın kınına sürtünürken çıkardığı o kötü ses. Ardından bir diğeri.

Dışarıdaki adamlar silahlıydı. Yalın kılıç gidiyorlardı gidecekleri yere.

"Cevahir!" Bu kez çığlığına engel olamamıştı. "Gecenin bu vaktinde silahlı adamların hünkarın bahçesinde işi ne? "Kalk, kalk!"

Eşiğin önüne serdiği minderde yatan nedimesi duymadı. Yoksa bağırmamış mıydı? Zihninin çığlığı mıydı beyninin içinden kopup gelen? O anda bir başka şaşkınlığın içine sürüklendiğini fark etti. Nasıl da derin uyuyor, dedi kendi kendine. Bu kadar huzurlu ve korkusuz uyunabilir mi? O hep tilki uykusuna yatardı. Öyle öğretmişti Hafza Anası ona.

"*Hainler uyumaz* a benim sultan kızım. Bir gözün kapalıysa, öteki açık kalsın. Bir kulağın duymazsa, öteki işitsin. Sarayda düşmanın ne zaman, nereden geleceği belli olmaz."

Nedimesinin huzur içinde, korkusuz uyuyabilmesine duyduğu hayret, öfkeye dönüştü. "Cevahir, kalk diyorum sana!"

Kız ancak isminin üçüncü tekrarında yattığı yerden sıçrayarak doğruldu. "Sultanım. Uyumuy... İçim geçmiş..."

"Bırak şimdi. Bir şeyler oluyor."

Kız gözlerini ovuşturarak dizlerinin üzerinde doğrulmaya çalışırken Hatice, "Bahçede silahlı adamlar var. Az önce koridorda da bir sürü adam koşuyordu," dedi.

"Adamlar mı Sultanım, silahlı mı?" Cevahir sonunda uyku mahmurluğundan kurtulup fırladı. Pencerenin derin pervazına uzanarak dışarıyı görmeye çalıştı.

"Ooo," diye fısıldadı şaşkınlıkla. "Dışarısı kaynıyor güzel Sultanım."

"Kaynıyor mu?"

"Bir sürü yeniçeri, bostancı... Aman Yarabbi, ne kadar çok subaşı varmış böyle..."

Kızın söyledikleri, zihnini tırmalayan hiçbir soruya cevap vermiyordu.

"Ne yapıyorlar? Nereye koşuyorlar meşalelerle; söylesene?"

"Bilmem," diye omuzlarını kaldırdı Cevahir pencerenin pervazından. "Herkes başka yöne koşuyor Sultanım." Kız sonra döndü, karanlığın içinde ellerini yüreğine bastırarak korkusunu yatıştırmaya çalışan hanımına baktı. "Koridorda da birilerinin koştuğunu mu söylediniz hanımım?"

Hatice başını salladı. "Kapımızın önünden geçtiler. Ses etmemeye çalışıyorlardı ama duydum Cevahir." Ellerini göğsüne bastırdı. "Kötü bir şeyler oluyor. Sakın amcalarım Bursa'yı basıp pederimize bir fe..."

Gerisini getirmeye dili varmadı. İçinden, yo, yoo, diye çığlık attı. Babası tahta çıkalı bir ay bile olmamıştı. Fakat kardeş-

leri Şehzade Ahmet ve Korkut'un taht iddiasından vazgeçmediğini Al-i Osman'da bilmeyen yoktu. Padişah da, onun için payitahtta durmamış, açıktan açığa saltanatına karşı isyan eden kardeşlerinin üstüne varmak için gelmişti buraya. Bursa, Karaman'a da, Amasya'ya da payitahttan daha yakındı.

Belki de baban geç kaldı, diye tısladı içinden bir ses. O kardeşlerinin işini bitirmeden, onlar Sultan Selim'in *canını almaya geldi.*

Duyguları panik doluydu ama aklı bir türlü bu ihtimali kabul etmiyordu. İçindeki sesi azarladı. Al-i Osman'ın Padişahı'na iki asi şehzadenin gücü mü yetermiş ki amcalarım Bursa'ya baskın versin?

Yanılmış olabilir miydi? Belki de Şehzade Ahmet ve Korkut babasının karşısına çıkmaya korkmuş, çaşıtlarını salmışlardı üstüne. Olamaz mı?

"Bal gibi olabilir." İçindeki sesti bu. Hainler saraya sızmış, babasını arıyordu belki de. Belki de az önce kapısının önünden koşup gidenler, babasını öldürmeye gidiyordu.

"Yoo!"

Belki de... Aman Yarabbi, belki de, kanlı görevlerini tamamlamış kaçıyorlardı. Sultan Selim, onun yıldırım bakışlı, çatık kaşlı, gök gürültüsü sesli babası odasında kanlar içinde yatıyordu.

"Baba... Babama..."

Cevahir, "Allah esirgeye," diye sözünü kesti. "Sultanımın ağzından yeller alsın. Koskoca Sultan Selim Han'a kendi sarayında kimin eli uzanırmış ki?"

Öyle ya, diye yatıştırmaya çalıştı o da kendini. Göz kırpmadan yoluna can vermeye hazır yüzlerce muhafızın arasında kim ulaşabilirdi ki ona?

Koşuşmaların yerini bir uğultu almıştı şimdi. Uğultu giderek büyüyor ve onlara yaklaşıyordu. Artık kimse ayak seslerinin, kılıç şakırtılarının duyulmasından korkmuyordu belli ki. Ok yaydan çıkmıştı.

Hatice ve Cevahir oldukları yerde kulak kabartıp ne olup bittiğini anlamaya çalıştı.

Kötü bir şey oluyordu. *Kötü ve kanlı bir şey.*

Uzaktan uzağa bağrışmalar duyuldu.

Ansızın bir çığlık duyar gibi oldu Hatice Sultan. Homurtuları, küfürleri bastırmaya çalışan bir çığlık.

"Savulun bre uğrunun dölleri! Can almadan can verir miyiz sandınız?"

Ardından can acısıyla yüklü bir çığlık geldi.

"Yandım anam!"

"Geber! Önce siz, sonra ben!"

"Ah, köpek!"

"Tutun, bağlayın şunu. Komayın."

"Kaçıyor."

"Biri hançeri alsın elinden. Hançer..."

"Vaaay!"

"Vay ya, vay ya. Doğru cehenneme. Yallah."

Savaş vardı dışarıda ve Hatice çıldırmak üzereydi. "Koş!" diye bağırdı Cevahir'e. "Burada böyle oturarak hiçbir şey anlayamayız. Koş, ne olup bitiyor anla ve tez dön."

Kızın kapıyı açmasıyla birlikte uğultu ve naralar odaya doldu. Birinin, "Hünkarım!" diye bağırdığını işitti. "Kaçıyor."

Ve babasının kükremesi yankılandı. "Ne bakıp durursunuz. Koşsanıza!"

Ayak sesleri ve Sultan Selim'in gürlemesi uzaklaşmaya başladı. "Bre utanmazlar! Bir bıyıksız oğlandan mı korkarsınız?

Yedi adam bir can alamazsa, Nizam-ı Alem nice yürür? Kullarımız dururken varıp hacetimizi kendimiz mi görelim?"

Babası da koşuyordu demek ki. Ama nereye?

Dondu kaldı. Aman Yarabbi... Felaket! Hatice elleriyle ağzını kapattı. Nasıl olmuştu da aklına daha önce gelmemişti? Çocukluğundan beri beyninin bir yerine kazınan, ne ruhuna, ne vicdanına, ne aklına sığmayan, benliğini ateş gibi yakan iki sözcük uçuştu zihninde.

"*Nizam-ı Alem*!"

Ölüm gecesiydi bu. Birileri ölecekti bu gece.

Hatice dehşet içinde elleriyle yüzünü örttü. Bağrışmaları, çığlıkları duymamak için başını yastığa gömdü.

Cevahir'in anlatacaklarını da işitmek istemiyordu artık. Çünkü dışarıda ne olup bittiğini anlamıştı.

Hafza Anasının sesini duyar gibi oldu. "Unutma kızım. Saraylık yerde koşan ya taht almaya gidiyordur, ya can."

Babası. Al-i Osman'ın yeni padişahı. Fatih Mehmet'in torunu. Dedesi Beyazıt'ın, *dik kafalı, yavuz oğlan* dediği Sultan Selim koşuyordu. Tahtı almıştı. Sıra can almaya gelmişti demek ki.

Bir başka çığlık ona kadar geldi. "*Kıyma bana amca*!"

Hatice sesi hemen tanıdı. Amcasının en küçük oğlu Emirhan'dı bu. Bursa'ya geldiği gün ona papatyalardan taç yapıp kendi elleriyle başına koyan küçük Emirhan.

Çılgınca bir öfkeyle kapıya koştu. Ağır kapıyı nasıl çekip açtığının farkına bile varmadı. Şimdi o da koşuyordu. "Yapmayın! Dokunmayın! Baba! O daha çocuk. Çocuk... Minicik bir oğlan!"

Bir yığın kadının ona doğru geldiğini gördü.

"Yapmayın Sultanım."

"Odanıza. Çabuk. Çabuk. Kimse sizi böyle görmemeli."

"Babam mı!" diye haykırdı. "Babam mı görmesin? Beni de mi?"

Emirhan'ın, "Amca!" diye haykıran sesini duyduğunda Hatice'nin şuuru artık yerinde değildi. Kadınların kollarından kurtulup kuzeninin yardımına koşmak için önüne gelen yüzleri tırnaklarıyla parçalamaya, saçlarını yolmaya çalıştı.

"Kıyma bana, amca! Emirhanın'a kıyma. Kulun köpeğin olayım amca. Kalan bütün hayatımı sadakatle saltanatına adayacağım. Vallahi adayacağım, billahi adayacağım..."

Hatice sonrasını duymadı. Yuvarlanırken Cevahir'i gördü. Ağlıyordu.

II

Sesler kulağında anlamsız birer uğultuydu sadece. Işık yoktu. Etrafındaki bulutların içinde karaltılar yüzüyordu. Eğilip kalkıyorlardı. Dizlerini dövüyordu biri. Kollarını havaya kaldırmıştı bir başka karaltı. Dua eder gibi.

Öldüm mü?

Düşüncelerinin sesiydi bu. Belli ki ağlamalar, dövünmeler, dualar onun içindi. Ölmüşüm, diye düşündü bu kez.

"Budala."

"Nedenmiş o?" diye itiraz etti benliği.

"Neden mi? Bir de neden diye soruyorsun ha! *Sen öleli çok oldu Hatice. Çoktandır ölüsün!*"

Kimsin sen, diye bağırdığını tahmin etti. Benimle böyle konuşmaya nasıl cesaret ediyorsun?

Etrafına bakınmış olmalıydı. Kimseler yoktu. Varsa bile görmüyordu gözleri. Karanlık hepsini yutmuştu çünkü. Ve o,

bu dipsiz karanlığın içinde yuvarlanıyordu. Belki de uçuyordu. Hangisi olduğunu çıkaramadı. Ruhu karanlığın içinde cenneti arıyor olmalıydı. Ya da cehennemi. Karaltılar da ardından gözyaşı döken nedimeleriydi herhalde.

Ya şu?

Şu mu? Yerde yatan?

Karanlığa rağmen onu gördüğünü fark etti. Benim! O hareketsiz yatan, griler içindeki kadın dünyada bıraktığım bedenim!

Öyleyse ölmüştü gerçekten. Sahibini bulamadığı ses yeniden dalga dalga yükseldi beyninin içinde.

"Sen öleli çok oldu Hatice. Çoktandır ölüsün sen!"

Haklı, diye geçti aklından. Ben öleli çok oldu. "Valide Sultan çağırıyor. Hemen gitmeniz lazım," dedikleri gece öldüm ben.

Kaç yıl olmuştu. Hesaplayamadı. Üç mü, beş mi, on mu çıkaramadı. Yoksa bin yıl mı olmuştu koştura koştura annesinin dairesine gitmesinin üzerinden?

Minik ayaklarının koridor boyunca uzanan halıda çıkardığı pıtırtılı sesi duydu yeniden. Nefes nefese kapının önüne geldiğinde, nedimelerden biri, "Sultan Anam," diye seslenmişti içeriye. "Hatice Sultan."

"Gelsin, gelsin."

Nedimenin araladığı kapıdan içeri yine fırtına gibi girmişti.

"Hafza Anam," diye koşmuştu divanda bağdaş kurup oturan annesinin dizlerinin dibine.

Annesinin yüzünün ne kadar solgun olduğunu birden fark edememişti. "Bir diyeceğin varmış. Hemen gelsin demişsin. Ben de koşturdum geldim."

Hatice ancak o zaman gördü Hafza Sultan'ın yüzündeki kederi. Kadın saçlarını okşarken, "Valide," diye mırıldandı korkulu bir ifadeyle. "Kötü bir şey mi oldu?"

"Yoo, güzel kızım. Korkma. Kötü bir şey değil." Annesinin yüzü belli belirsiz aydınlanır gibiydi. "Hem kötü ne olabilir ki?"

O kadar çok şey olabilirdi ki.

Mesela, payitahttan Trabzon'a haberci geldiğinde gül gibi soluverirdi annesi. *Saraydan gelen haber tekin olmaz*, diye bellemişti Hafza Sultan ona. Hele bir de babası payitahta çağırılmışsa.

Hünkar'ın, "Oğlumuz Şehzade Selim Han'ı ziyadesiyle özledik. Tez yanımıza gelsin. Hem halli şart olan bir mesele var, onu görüşürüz," buyruğu Trabzon'a ulaşınca, dizlerinin bağı çözülüverirdi annesinin. "Halli şart olan mesele, Allah esirgeye anca boyun verilince çözülür," bellemişti bir kez.

Ya da Padişah'ın payitahttaki adamlarından biri gizlice haber uçururdu:

"Hünkar, Ahmet'i çağırdı!"

"Korkut gizlice buraya gelmiş!"

Hafza Sultan'ın bu iki ihtimalden de ölesiye korktuğunu biliyordu Hatice.

Şehzade Ahmet, Sultan Selim'in Bülbül Hatun'dan, Şehzade Korkut da, Nigar Hanım'dan olan üvey kardeşleriydi. İkisi de, tahtta hak iddia ediyordu. Hatice ilk o günlerde duymuştu Nizam-ı Alem lafını. "Amcalarımdan biri cülus ederse, bunda ne kötülük var?" diye sorduğu gün. Daha beş yaşındaydı.

Uğultudan başka bir şey algılamadığı şu anda bile Hafza Sultan'ın korkudan çatallaşmış fısıltısını duyar gibi oldu.

Karanlıklar içinde cenneti arayan ruhuna o kadar işlemişti demek ki anasının sesi. Öldükten sonra bile bütün benliğiyle duyuyordu.

"Kahrolası *Nizam-ı Alem* yüzünden Hatice."

"Niza... Ne demek o?"

"Ölüm."

Amcalarından birinin tahta çıkmasının babası için ölümle eş anlamlı olduğunu öğrendiğinde çok şaşırmıştı.

"Ya babam tahta çıkarsa valide?"

Hafza Sultan'ın gözleri geldi aklına birden. "O zaman," derken, aydınlanıvermişti anasının bakışları. "O zaman da Nizam-ı Alem, Ahmet'le Korkut için işler."

"Yani o zaman amcalarım mı ölecek?"

Cevap sadece bir bakıştı ama anlamıştı Hatice.

"Öyleyse dedemin tahtına babamdan başkası çıkmasın."

Nizam-ı Alem'in sadece babası için değil hepsi için ölümle eş olduğunu da çok geçmeden öğrendi. Hepsi tehlikedeydi. Babası, annesi, o, ağabeyi Süleyman. Amcalarından biri tahta çıkarsa, Nizam-ı Alem hepsinin kapısını çalabilirdi. Kimin öleceğinin, kimin kalacağının kararını padişah olan verecekti.

Trabzon Sarayı'na gelen her atlıdan, güvercinliğe konan her posta kuşundan korkması o yüzdendi. "Haber," dendi mi, o geceki gibi paniğe kapılmasının sebebi de aynıydı.

"Madem öyle," demişti o gece annesinin ellerini avuçlarının arasına alarak. "Validemizin vereceği iyi haberi dinliyoruz."

Hafza Sultan'ın elleri titriyordu.

Hatice ansızın yuvarlandığı karanlıktan kurtulmak için çırpındığını hissetti. Başaramayınca şaşırdı. Ölünce böyle olu-

yor demek ki, dedi kendi kendine. Geçmişinde kalan her şeyi tekrar yaşıyorsun.

Bu, hem iyi, hem kötüydü. Hatırlanacak mutlu bir geçmiş varsa, ne ala. Öldükten sonra bile aynı şeylerle ruhun huzura ererdi mutlaka. Ya benim gibi geçmişi mutsuzluklarla doluysa? Kaderin sırtına vurduğu mutsuzluğu ölürken bile sırtlamak haksızlık değil mi, diye isyan edesi geldi. Ama faydası olmadığını biliyordu. Her dakikayı, her saniyeyi, her sözü hatırlıyordu Hatice.

"Gel, sultan kızım. Şöyle yanımıza otur."

Hatice, annesinin oturduğu divana hayrandı. Ormana ve denize bakan pencerenin önündeydi. Yüksek ve yumuşak. Gerçi, Trabzon Sarayı'nın neresinden baksa denizi görebiliyordu ama ana kokusunu içine çekerken mavi suların üzerinde kabaran beyaz köpüklerin sahile koşmasını seyretmenin ona güven verdiğini keşfetmişti.

"Koca kız oldun benim güzel Sultanım."

Bu lafı ortalık yere söylemişti o zamanlar aksi ve sert Sancakbeyi'nin güzel karısı Hafza Sultan ama nedimeleri muhatap kendileriymiş gibi baş sallayarak onaylamıştı.

"Koca kız mı dediniz valide?"

"Evet."

Annesi, saçlarını okşadı. İşte bu dayanılmaz bir andı. Kadınların -hele saraylıysa- çocuklarını öyle uzun uzun sevip okşamaları usulden değildi. Bu yüzden anasının elini temasını o kadar ender yaşıyordu ki, hiç bitmesin istiyordu Hatice. "Yapmayın sultan kızım. *Münasip* değildir," demeyeceklerini bilse, anasının elini yakalar başını zorla okşatırdı.

Saray hayatının kurallarından biri de buydu. Sev ama belli etme! Sevgini içinde yaşa. Bir de ona öğretilmeyen, ama kendi

keşfettiği bir şey vardı. Hayatı *münasip*'ler düzenliyordu. Münasip olanlar yapılıyor, olmayanlar akıldan bile geçirilmiyordu.

Hiç de bile değil, diye mırıldandı içinden annesinin okşamaya devam etmesi için dua ederken. "Daha dokuzumu bile bitirmedim. Küçük bir sultan kızım ben."

Koca kız da olmak istemiyordu zaten.

Hiçbir zaman istememişti.

Oynayacak oyunları vardı.

Koca kızlar, istedikleri zaman, bahçeye çıkamıyor, erkeklerin olduğu yerlere giremiyordu. Oysa Hatice'nin hayatının yarısı *münasip* ölçüde bahçede, avluda geçiyordu. En yakın arkadaşı Ali'ydi. Karbeyaz'ın seyisiydi Ali. Hatice'ye at binmeyi öğreten de oydu zaten. Sultan kız, babasının önünden ilk defa atıyla geçtiğinde Karbeyaz'ın yularını tutan da Seyis Ali'ydi.

Babasının onu gördüğünden emin değildi. Kaşları o kadar gür ve çatıktı ki, nereye baktığını anlamıyordu insan. Ama yine de dimdik durmuştu atının üzerinde. Şehzade Selim Han'ın kızı nasıl durursa, öyle işte.

Koca kız olduğuna sevinsin mi, üzülsün mü bilemedi.

"Peki..." diye gülümsedi annesi. Aman Yarabbi, ne sıra dışı bir gündü. Hala güzel, yumuşacık eli saçlarında dolaşıyordu anasının. "Koca kızlar ne yapar bilir misin?"

Bilirdi tabii. "Nakış işler."

"Başka, başka?"

"Tığ oyasına başlar."

"Daha başka?"

Daha başkası da mı vardı? "Sonra, hamamda... kendileri yıkanır..."

Hafza Sultan da, nedimeler de kıkır kıkır güldü.

Hatice o anın mutluluğunu, içinde yuvarlandığı karanlığa rağmen bütün ruhunda hissetti. Mutlulukla, kederin, yaşamla ölümün birbirine ne kadar yakın olduğunu bilmiyordu o zamanlar daha.

"Koca kızlar..."

Annesi ilk o an duraklamıştı. Onları yeni fark ediyormuş gibi nedimelerine baktı. "Çekilebilirsiniz."

Allahım, eli hala saçlarımda. Hatice annesine biraz daha sokuldu. Kokusunu içine çekti. Karar verdi. Kızlar çıkar çıkmaz kollarını boynuna dolayacaktı anasının.

Sonunda herkes çıktı. Ana kız baş başaydılar artık. Hatice bir an tereddüt etti ama kararını uyguladı. "Valide."

"Hatice? Sultan kızım."

Ne kadar ince, ne kadar güzeldi annesi. Sesi ne kadar içten ve duyguluydu.

"Canım benim."

Annesinin sesinin titrediğini fark etti. Ağlıyor muydu? Telaşla başını kaldırıp gözlerine baktı. Hayır ağlamıyordu. Bir süre göz göze kaldılar. Kadının gözlerindeki hüznü bir an yakaladı. Daha fazlasına Hafza Sultan izin vermedi. Bakışlarını kaçırdı. Sonra kollarından sıyrılıp ayağa kalktı. "Koca kızlar," diye mırıldandı usulca, "bir şey daha yaparlar."

"Başkasını bilmiyorum. Ne yaparlarmış bakalım?"

Sesindeki cıvıltının annesinin yüzündeki kederi dağıtmasını bekledi ama olmadı. Hafza Sultan, ona arkasını dönüp bir iki adım attı. "Kocaya varırlar."

Kocaya mı? Şaşırdı. Bir ana, kızıyla böyle konuşur mu? Ona öğretilen her şeye aykırıydı bu. Fakat mutlu oldu. Demek bu işler konuşulacak kadar büyümüştü. Babası atını

dörtnala koşturmasını istiyor, annesi kızların kocaya varmasından söz ediyordu. "Hı hı," diye kıkırdadı. "Biliyorum."

Bir süre sessizlik oldu. Öyle bir sessizlikti ki, Hatice, anasının aklından geçenleri bile duyabileceğini sandı.

"Babanız," diye döndü Hafza aniden. Yüzünde son derece resmi bir ifade vardı. "Selim Han..." Tane tane konuşuyordu. "Bir karar verdi kızım."

Hatice sebebini anlayamasa da korkuya kapıldı. Babasının kararının ne olduğunu soramadı.

Hafza Sultan büyük bir soluk salıverdi.

"Selim Han, seni evlendirmeye karar verdi Hatice."

Önce yanlış duyduğunu sandı. "Ne?"

Hafza da, kocası, "Hatice'yi kocaya veriyorum Hafza," dediğinde aynı çığlığı atmıştı.

"Ne? Ama o daha çocuk!"

"Evlendirmek mi?" Hatice'nin sesinde inanmadığını gösteren bir ifade vardı. Fakat Hafza Sultan'ın yüzü duvar kadar sert, bakışları pencereden görünen deniz kadar karaydı. O zaman anladı. Doğru duymuştu. "Ama ben daha çocuğum valide."

Evlendirmek mi? Kiminle?

Hatice bir gün bütün kızlar gibi evlendirileceğini biliyordu. Hatta şimdiden kime varacağını tespit etmişti. Seyis Ali'ye!

Onu alacak erkek ancak o olabilirdi. Ali kadar güleç yüzlü bir başkası yoktu. Bakışları, sesi her şeyi başkaydı onun. *Sevgi dolu* demek geliyordu içinden ama bunun yanlış olmasından korkuyordu. Sevginin nasıl bir şey olduğunu bilmiyordu ki. Hiç tatmamıştı daha. Fakat Ali'de tuhaf bir şey vardı onu çeken. Bir kez hiç bağırarak konuşmuyordu onunla. Bir yan-

lış yaptığı zaman dişlerini sıkarak "Hatice..." demiyordu, isminin sonundaki *e*'yi uzatarak. Güldüğü zaman yüzü aydınlanıveriyordu. Kaç gece utana sıkıla, sevdalandım mı yoksa Ali'ye, diye sormuştu kendine. Dadılarının masallarda anlattıkları sevda böyle bir şey olmalıymış gibi geliyordu ona.

Yoksa, yoksa, diye şaşkınlığı birden heyecana dönüşüverdi. Her şeyi bilen, gören, duyan, anlayan babası Hatice'nin Ali'ye sevdalandığını mı fark etmişti? Madem sultan kızım seviyor, verdim gitti ben de onu Ali'ye mi demişti annesine?

Hafza Sultan, onu usulca kenara iterek tekrar divana dönerken Hatice koşup önüne geçti. "Kim valide?"

Annesi, kızının beline doladığı ellerinden kurtulmaya çabalamadı bu kez. Elleri tereddütle kalktı. Hatice güvercin gibi bir elin başına konduğunu hissetti. "Kime veriyor babam beni?"

"Bilmiyorum."

"Valide."

Babası onu kocaya vermek istediğini söylüyor, fakat annesi kim olduğunu bilmiyordu.

"Hem vallah hem billah bilmiyorum Hatice."

Anasının boğazına bir şeyin düğümlendiğini anladı.

Bal gibi biliyor, dedi içinden bir ses öfkeyle. Ama sana söylemiyor.

Ali'dir, Ali, diye çırpınıyordu kalbi.

Ses, "Budala," dedi bu kez. Nasıl bu kadar aptal olabilirsin? Hiç koskoca Trabzon Sancakbeyi Selim Han, kızını Seyis Ali'ye verir mi?

Vermezse o da kocaya varmazdı. O kadar.

Babası karar vermişse, o da vermişti.

"Ya ben istemezsem?"

Hafza Sultan'ın yüzünden gökkuşağının bütün renklerinin birbiri ardına geçişini seyretmişti Hatice.

"İster misin diye sormuyor kızım."

"Ama... ama... ben istemeden nasıl olabilir?"

Hafza Sultan çökercesine kendini divana bıraktı. "Bizim gibiler," diye mırıldandı, "çoğu kez istemediklerini yapar sultan kızım. Baban istediğini mi yapar sanırsın? Ya ben, şu haberi sana vereceğime ölsem daha iyi değil miydi? Ama yaptım. Çünkü mecburdum. *Devlet bizden istediğimizi değil, kendi istediğini yapmamızı bekler.* Devran böyle döner."

"Fakat ben daha çok küçüğüm."

"Babana göre yeterince büyüdün. Hem hocalardan fetva almış bile. Caizdir demişler. Hem..."

"Hem, ne var valide? Diyemediğin başka bir şey daha mı var?"

Kendi sesi de karılmaya başlamıştı. Göz pınarlarının dolduğunun farkındaydı. Fakat ağlamamayı öğretmişlerdi ona. Ağlamak kul kısmının hakkıydı. Sultanlar ağlamaz, güçsüzlüklerini kimselere belli etmezdi. *Münasip* olan buydu. Lanet münasip böyle diyordu ama gözyaşlarını tutamıyordu ki.

"Babana taht yolunun açılması için, sana bulduğu kocaya varman lazım."

"Yoksa..."

"Yoksa..." dedi anası tereddütle. Yüzü şimdi sapsarıydı. "Kocan olacak adam, Ahmet veya Korkut'un safına geçer. Taht yolu ikisinden birine açılır. Baban için de..." Gerisini söylemedi. "Anlıyor musun beni? Mecbursun."

Hayır, anlamıyordu. "Neden, neden mecburum?"

"Nizam-ı Alem yüzünden Hatice."

Annesini hiç bu kadar dehşete kapılmış, panik içinde gördüğünü hatırlamıyordu.

"Niza... Ne demek o?"

"Ölüm."

"Ölüm mü? Hiçbir şey anlamadım."

"Sonsuz olan devlettir kızım. *Devlet ebed; müebbed* demeleri ondandır. Devlet için gerekse can helaldir. Baba, ana, oğul, kız, kızan, karındaş dahi olsa... Nizam-ı Alem şu demektir ki kızım, devlet için *münasipse*, can almak caizdir."

Yine o lanet olası münasip çıkmıştı karşısına. Ölüm de, kalım da ona bağlıydı hep. Hatice bir an öylece kaldı. "Amcalarımdan biri padişah olursa babamı öldürtür mü yani? Onu mu dersin valide?"

Annesi bir türlü yüzüne bakamadı. Sadece titreyen parmaklarıyla Hatice'nin yanaklarından süzülen yaşları almaya çalışıyordu. Önce bir iki kez başını salladı, "Evet," demek yerine. "Sadece o kadar da değil," diye fısıldadı. "Kefe'deki karındaşın Süleyman'ı da. Hatta beni ve seni de... Selim'in soyundan, kanından, harem inden kimseyi geriye komaz tahta cülus eden."

İkisi de diyecek bir şey bulamadı. Ne birbirlerine baktılar, ne bir ses çıkardılar. Sessizlik öylesine yoğundu ki, Hatice, anasının yüreğinin çarpışını duydu. Mutlaka onunkini de annesi duyuyordu. Öyle delice çarpıyordu çünkü.

Karanlık bitmek bilmiyordu. Hani cennet, ışıklar içinde yüzerdi? Hani cennette envai çeşit kuşlar uçuşur, renk renk çiçeklerin rayihası alemi sarardı? Hani Cennette, melekler, huriler neşeyle cıvıldaşırdı? Bu sonsuz karanlığın ne işi vardı cennette?

Zihni ansızın, "Cennet değil burası!" diye haykırdı. "Sana buranın cennet olduğunu kim söyledi?"

Ürperti tüm benliğinde dolaştı. *Cehennem mi*? Cennette değilse cehennemde olmalıyım, diye geçirdi aklından panikle. Bütün günahları bir anda beynine hücum etti. İsyanları. Kocası olacak adama duyduğu tiksinti ve nefret. Onun koynunda, belini Ali'nin sardığını hayal etmesi. Hepsi. Bu kadar günahı varken Allah onu cennetine alacak değildi ya.

Hatice, ağladığını düşündü. Gözyaşlarının yanaklarını yaktığını sandı.

Panik geldiği gibi aniden kayboldu. Cehennemdeyse, o dipsiz kuyularda yanan alevler nerede, diye sordu aklı. Ya zebaniler? Onlar hani? Zebanilerin ateşlere attığı günahkarların çığlıklarını neden duymuyordu? Neden cehennemin kızılı yerine, karanlık bağlamıştı ruhunu?

Allahım, diye sevinçle çırpındı yuvarlanmaya devam ettiği karanlığın içinde. Cehennemde de değilim. Hatice, kollarını, bacaklarını delice oynattığını hissetti. Bir yerlere tutunmak, görmediği bir şeyleri yakalamak istiyordu sanki. Cennette veya cehennemde değilsem, neredeyim ben, diye haykırdı. Kendi sesini işitmedi, ama böyle dediğine emindi. Olanca gücüyle haykırdığını sanıyordu. Neredeyim ben, nereye yuvarlanıyorum?

Biri kıkırdar gibi oldu kafasının içinde. "Nerede misin Hatice? Ne cennettesin, ne cehennemde. Ne ölüsün, ne yaşıyorsun. İkisinin arasında bir yerlerdesin. İkisinden birine gitmek senin elinde. Ölmek ya da yaşamak.

"Öyleyse bu karanlıktan kurtulabilirim," diye söylendi.

"İstersen..."

Hatice aniden, güzeller güzeli bir kadının yanından kalkan küçük bir kız görür gibi oldu karanlığın içinde. Anasını hemen tanıdı. O küçük kızı da. Kız oydu. Yedi sene önceki

Hatice. Kara gözlerinde kor alevleri yanıyordu kızın. "Madem öyledir valide," dediğini işitti kızın. Kendi sesinden kendisi korktu. "*Nizam-ı Alem'in istediği can, pederim Selim Şah'ın canı olmasın. Varsın Hatice kurban olsun.*"

Annesinin de ağlamamak için kendini sıkmaktan vazgeçtiğini gördü.

Münasip veya değil. İkisi de ağlamışlardı o gece. Doya, doya. Hıçkıra hıçkıra.

Niye ağlamayacaktı ki? Onun ölüm gecesiydi o.

"Kime verecek beni ana?"

Hafza Sultan bir kendi yanaklarını kuruladı, bir kızınınkileri. Gülümsemeye çalışıyordu şimdi.

"*İskender Paşa*'ya."

"Nasıl biri? Onu gördün mü? Genç mi, yakışıklı mı?"

Annesine bunları sorduğuna kendisi de inanamamıştı o gece. Başka zaman olsa utançtan kıpkırmızı olurdu mutlaka. Öyleyse nasıl olmuştu da sıralayabilmişti hiç de *münasip* olmayan bu soruları?

Dokuz yaşında bir kızın kocaya verilmesi kimseyi utandırmıyorsa, bu da utandırmaz herhalde diye düşünmüştü galiba.

Sonrası karanlıktı. Hep karanlık.

Tıpkı şu andaki gibi karanlıkların içinde yuvarlanmıştı Hatice.

Şu andaki gibi.

Karanlık her yerini sarmıştı.

Sesler uğultuya dönüşmüş, görüntüler kaybolmuştu. Önce annesinin yüzünü kaybetmişti bir pus duvarının arkasında.

Tek bir kurtuluş vardı. Karanlıktan kaçmak. "*Işık*," diye haykırdı olanca gücüyle. Daha doğrusu o haykırdığını sandı. Karanlıktan ışığa koşmak istercesine çırpındı, çırpındı.

Birden karanlığın ağarmaya başladığını fark etti.

Hatice başını iki yana salladı. İnanamıyorum Allahım, diye geçti aklından. Sanki *ruhunda şafak söküyordu.*

Kulaklarında çınlayan, uğuldayan seslerin arasında sesler duydu. Birinin, "Şükürler olsun," dediğini işitti. "Kendine geliyor."

Sesi tanıdı.

Kirpikleri oynaşırken ışığı yakaladı. Ona sıkıca tutunmaya çalıştı. Gözlerini açarsa ışığı kaybedeceğinden korkuyordu. Usulca gözlerini açtı. Cevahir'i gördü.

Kız, sevinçle ellerini çırptı. "Döndü, döndü, döndü!"

Hatice, *nereden*, diye sordu kendine.

Ölümden, diye kıkırdadı kafasının içindeki ses. Karanlıktan.

"Allah Hatice Sultanımızı bize bağışladı," diye tanıdık sesler duydu. Başını çevirince nedimelerinin sevinçle birbirlerine sarıldıklarını gördü.

Cevahir de töreyi, kuralı, münasibi bir yana bırakıp kollarını hanımının boynuna dolayıverdi. "Yasinler, koçlar adadım. Şükürler olsun, şükürler olsun. Döndünüz."

Nereden döndüğünü biliyordu. Karanlıktan, ölümden.

Peki, nereye döndüm, diye sordu kendi kendine.

Bir anda olup biten her şeyi hatırladı.

Koşuşan, sinsi ayak seslerini. Bahçedeki meşaleli, yalın kılıç adamları. Emirhan'ın çığlığını.

"Amca kıyma bana. Kulun köpeğin olam amca!

"Cellatbaşı, şuncağız cana kıyılır mı?"

Şehzade Osman'ın naralarını...

"Bre mel'unlar. Bre Selim'in köpekleri! Osman demişler adımıza. Can almadan, can verir miyiz sandınız?"

Çığlıkları. Küfürleri.

En sonunda da babasının gök gürültüsünü andıran buyruğunu hatırlayıverdi Hatice.

"Bre utanmazlar! Bir bıyıksız oğlandan mı korkarsınız? Yedi adam bir can alamazsa, Nizam-ı Alem nice yürür? Kullarımız dururken varıp hacetimizi kendimiz mi görelim?"

Hatice, korkuyla etrafına bakındı. "Şşşşt," diye nedimelerini susturdu. Dışarıya kulak verdi. Çıt çıkmıyordu. Ölüm sessizliği çökmüştü Bursa Sarayı'nın üstüne.

"Döndüm," diye soludu Cevahir'e. "*Bir ölüm gecesinden başka bir ölüm gecesine.*"

III

Saruhan, Kasım Ağa Bağı
Eylül 1512

Ferahşad Hanım, başucunda yelpaze sallayan hizmetkara baktı. Sabahtan beri Mısır işi, uzun saplı, koca yelpazeyi sallamaktan kolu, kanadı kopmuştur, diye düşündü. Kızın yüzünde yüzlerce küçük damlacık parıldıyordu. Siyah derinin üstünde, küçük siyah inci taneleri gibiydi teri.

"Yeter artık Münire. Faydası yok nasıl olsa kızım."

Kız minnetle baktı. Emri ikiletmedi. Yelpazeyi götürüp kapının arkasına dikti.

Ferahşad, başındaki tülü çekiştirdi. Siyah, gür saçlarını elleriyle şöyle bir havalandırdı.

"Bu sene güz gelmeyecek."

"Öyle," dedi Münire belli belirsiz bir sesle. Bir hizmetkarın, hanımıyla sohbet etmesi alışılmış bir şey değildi. Kızarlardı; sen kendini ne sanıyorsun da bana laf yetiştiriyorsun, diye.

Fakat Ferahşad Hanım, onlardan değildi. "Toprak yanıyor sanki hanımım."

Kadın başını salladı. "İyi ki, işçileri çardağa çıkarmışız Münire."

Kadının kendisine cevap vermesine kızmasını beklemiyordu ama yine de çekiniyordu işte. O koskoca Ferahşad Hanım'dı. Kendisi de bir *Karadut Münire.*

Lanet olasıca amelenin teki takmıştı ona bu ismi. O günden beri Karadut'a çıkmıştı adı. "Haklısınız hanımım," dedi o da. "Allah sizden razı olsun. Yoksa o kerpiç duvarların altında cayır cayır yanarlardı."

"Allah hepimizden razı olsun kızım. Onlar da can. Canı hoş tutasın ki, can da seni hoş tutsun."

Münire anlamadı ama yine de gülümsedi hanımına.

Hoş, bazen onun da öfkelendiği, bağırıp çağırdığı, işini doğru dürüst yapmayana ceza verdiği olurdu ama yine de iyi kadındı Ferahşad Hanım.

Emrindeki kaç kızı kocaya vermişti. Bir sürü kölesini azad etmiş, ev bark kurmalarına yardım etmişti. Ferahşad Hanım'la, yanında çalıştırdıkları arasında gizli bir anlaşma var gibiydi. Kimse hanımla ilgili laf etmezdi yabancıların yanında. Soran eden olursa, "Allah'ın selamı üstüne olsun," derlerdi söz birliği etmişçesine. "Ondan iyi hanım şu cihana gelmemiştir. Rabbim ne muradı varsa versin."

Çarşıda, pazarda kimse, "Nasıldır, neyin nesidir?" diye sormuyordu artık. Değil Manisa'da, Saruhan denen diyarın neresine gitsen, Ferahşad Hanım'ı tanımayan, ona dua etmeyen yoktu.

Otuz dördüne yeni basmıştı ama hala bir gonca kadar taze ve güzeldi. Benim diyen kızlardan bile güzeldi Ferahşad.

Siyah, uzun saçları belini dövüyordu. Ela gözleriyle şöyle bir baktı mı, insanın yüreğini hoplatırdı.

"Erkeği öleli dokuz yıl oldu," diyordu eskiler. "Bey de beydi hani. Atının üstüne sıçradı mı, elinde kamçı, bir uçtan bir uca bütün ovayı dolaşır, bağa, bahçeye, her işe yetişirdi."

Ferahşad, o zamanlar bağa çıkmazmış. Evin işleriyle meşgul olur, böyle sıcak günlerde Dolapbaşı'ndaki gölgenin serinliğinde otururmuş. "Amma ne zaman ki Kasım Bey bir yılanın zehrine kurban gitti," diye anlatmıştı Kahya Halil Ağa, "o gün bugündür her iş ondan sorulur oldu işte. Hey gidi günler hey, Kasım Bey'i toprağa verdiğimizin ertesi günü, gün doğarken ne görelim beğenirsin?"

Kahya, bir destan gibi anlatırdı gördüğünü.

"Bey'in atının üstünde hanım oturuyordu. Şafağın kızılında öyle bir azametle duruyordu ki, breh, breh, dediydik hepimiz. Saçlarını iki sıra ördürüp başına dolamış, üstünü de, sarılı beyazlı Yörük şalıyla bir güzel bağlamıştı. Sanki, o gün değil de, doğduğu günden beri at sırtında dolanan Yörük kızıydı bizim hanım."

O gün bugündür at sırtındaydı Ferahşad. Ovayı dolaşır, bağları, bahçeleri gözden geçirir, bir avuç toprak alıp su iyi verilmiş mi diye nemine bakar, çobanlar koyunları, düveleri iyi otlatıyor mu diye kontrol ederdi. Yoruldum demez, yoruldum diyene dönüp bakmazdı. Aksayan bir iş gördü mü, "Getirin bana o çapayı," diye bağırırdı. "Toprak böyle mi kabartılır? Mıhlı kısmı iyice saplayıp sökercesine kaldıracaksın ki mübarek hava alsın. Aha böyle, böyle."

Münire çiftliğe yeni kapılandığı günlerde hanımını bir sabah kahvaltıda görürdü, bir de geceleri. Yatmadan önce. Soyunup dökünüp yıkandığında.

Bu kadar güzel bir kadının, toprakla, bağla, bahçeyle, koyunla, keçiyle ne işi olur ki, diye geçirirdi aklından. Sonra hiç erkek çekmez miydi canı?

Dilini tutamayıp sorduğu kızın bakışı geldi aklına. "Erkek mi? Niye çekecekmiş ki? Benim hanımımın kendisi erkek. Erkeğe ne gerek duyacak?"

O zaman pek anlamsız gelmişti bu söz Münire'ye. Fakat zaman geçtikçe kıza hak verdi o da. *Erkeklerden daha bile erkekti Ferahşad hanım.* Daha mert, daha güçlü. Daha yürekli. Üstelik, kimsenin hakkını yemez, kimseyi kimseye ezdirmezdi.

"*Ağlayan Kaya*'ya baktınız mı, bu sabah?"

Münire, istif yaptığı örtüleri bir yere düzgün bir şekilde bıraktı. Eliyle patpatlayarak yerleştirdi. "Tek damla yok güzel hanımım. Buraya geldiğimden beri ilk defa kayanın ağlamadığını gördüm. Yaş maş kalmamış kayada."

"Kalmaz. Şu sıcağa baksana, yerin yedi kat dibine kadar kurumuştur toprak."

"Ağlayan Kaya, ağlamazsa, güz de gelmez, kış da, diyorlar."

Ferahşad gülümsedi. "Bak sen benim karadutuma. Saruhan'lı olmuş da ne laflar öğrenmiş böyle."

"Emine abla söylerken duydum." Mahcubiyetten sesi öyle cılız çıktı ki, kendi bile duymayacaktı neredeyse.

"Başka neler diyor bakalım Emine?"

"Korkuyor."

"Korkuyor mu? Neden? Bir şey mi olmuş?"

"Yoo," diye atıldı Münire hemen. *Hay çenem tutulaydı,* diye homurdandı. *Hanımla oturmuş dedikodu yapıyorum.* "Dolap kurursa diye... Beygir döner döner, su çekemezmiş sonra."

Ferahşad da korkuyordu bundan ama İbrahim, *merak etmeyin, diyordu. Ben çaresine bakarım.*

Çarenin ne olduğunu bilse o da bakardı ama bilmiyordu işte. "On altı yıldır buradayım dolabın kuruduğunu görmedim. Hadiii, aklınıza öyle kötü şeyler getirmeyin. Bir şeycik olmaz. Allah yardım eder. İyi şeyler düşünün ki, iyi olsun."

Dediklerinin cılız bir teselli olduğunun farkındaydı. Sıcaklar, böyle giderse, yeni diktikleri bağ çubukları da kavrulup gidecekti.

"İbrahim'i gördün mü?"

Münire'nin içi birden hop etti. İbrahim mi? Keşke gözünün önünden hiç ayrılmasa da Münire karşısına geçip saatlerce yakışıklı yüzüne baksaydı. Kıvırcık, siyah saçlarına, yay gibi gergin kaşlarına. Çalkarası üzümü gibi buğulu kara gözlerine. Fidan boyuna.

"Sabah erken çıktı. O zamandan beri görmedim."

"Yalnız mıydı?"

"Halil Ağa ve birkaç işçi vardı hanımım. İsterseniz hemen haber salayım, gelsin." Münire içinden de, *yalvarırım iste, gidip kendim bulayım*, diye söylendi.

Ferahşad, oturduğu yerden kalktı. Saçlarını yine eliyle şöyle bir havalandırdı. "Gerek yok, kızım," dedi. "Ben nerede olduklarını biliyorum galiba. Gider bulurum. Seyise söyle atımı hazırlasın. Mutfaktakilere de haber ver. Akşam yemeğini Dolapbaşı'nda yiyeceğim. Ona göre hazırlık yapsınlar. Bu sıcakta başka yerde yemek yenmez. Sen de işlerini bitirince oraya gel."

Atından indi, hayvanı bağladı. Bir süre insan boyunu geçen mısırların arasından yürüdü. Mısırların sarı-kahve püsküllleri, yaprak katları arasından sakal gibi sarkalı çok olmuştu. Ferahşad, *bunları bu hafta toplatmalı*, diye geçirdi içinden.

Patika bir kıvrımdan sağa döndü. İki gündür üzüm sergisine uğramadığı aklına geldi. *Bu sıcakta çoktan kurumuş olmalılar. Kahya yarın kontrol edip toplatsın. Pazara gidecek hale gelmişse, çuvallatsın. O iş bari çıksın aradan.*

Taze suyun kokusuyla, durmadan dönüp duran gözü bağlı katırın kuyudan su çekmek için çevirdiği çarkın gıcırtısını duydu.

Uzaktan erkek mırıltıları geldi kulağına.

"İki arşın daha indik mi, tamamdır."

Bu oydu. *Sevgili İbrahim.*

"Su bulacağına nasıl bu kadar emin olabiliyorsun. Yukarıdaki mi haber verdi?"

Gülüştüklerini işitti.

Halil Ağa, sorup soruşturmadan, iyice emin olmadan iş yapmazdı. Ferahşad kıs kıs güldü. Anlaşılan bugün sorguya çekilme sırası İbrahim'de.

Aslında çocuk, Dolapbaşı'nın yakınlarında bir kuyu daha açarlarsa su çıkacağını iddia ettiği günden beri sürüyordu sorgu. Hatta Halil, işi alaya kadar vardırmıştı. "Ne suyu be İbraaam," diyordu. "Kurumaya yüz tutan kuyunun yanından çıksa çıksa taş çıkar. Ben de o taşla kafanı yararım, bilmiş ol."

Fakat oğlanın inadı inattı. Bir gün önce, "Hanımım," diye tutturdu. "Bizim dolabın oralarda mutlaka başka damarlar da vardır. Onu bulduk mu tamam."

"Kaz öyleyse," diye buyurdu o da. "Yorulacak olan sensin."

Konuşmalara bakılırsa İbrahim kolları sıvamıştı.

Patikanın sonunda duvar gibi yükselen mısır sapları aniden kayboluyor ve küçük, gölgelik bir meydanlığa varılıyordu. Dolapbaşı dedikleri yerdi orası. Ferahşad, yolunu kesti kesecek gibi duran mısır saplarını aralayarak gölge alana çıktı.

Önce sesini duyduğu adamları göremedi. Katır, bir çarka bağlanan koca demir mili, insanın içini kıyan bir cayırtıyla çevirmeye devam ediyordu. Çark, kuyunun içinde kaybolan kalın kayışı döndürmeye yarıyordu. Kayışa bağlı çanaklar kuyuya boş giriyor, dolu çıkıyordu. Çanakların getirdiği su, ağaç gövdelerini oyarak oluşturdukları yalağa dökülüyor, oradan bağ aralarında kaybolan kanallara akıyordu. Fakat katırın bütün gayretine rağmen, sıcaktan iyice kuruyan kuyunun verdiği su iyice azalmıştı. Suyun yarısı da kuyudan çıkarken dökülüyor, kalan yarısı çatlamış toprağın hararetini dindirmeye yetmiyordu. Kızgın toprak, suyu inanılmaz bir açlıkla yutuyordu.

Nerede bunlar, diye düşünürken sesleri geldi yeniden. İbrahim'le Halil Ağa, dört işçiyle, servilerin gölgesine kurduğu çardağın arkasındaydı. Yavaşça çardağa doğru yürüdü. Hem ağaçların gölgesi, hem de kuyudan çıkan suyun incecik şırıltısı bile Dolapbaşı'nı, insanı biraz olsun ferahlatacak kadar serinletmişti. Çalılardan örülmüş çardağın altına girdi, dalların arasından onları gördü.

Birden tıkanır gibi oldu. İbrahim'in belden yukarısı çıplaktı. Güneşten kararmış erkek teni, terden boncuklanmıştı. Toprağa yeni bir mil saplamış, ona bağladığı çarkı çevirsin diye başka bir katır koşmuştu. Kim bilir kaç saattir dönüp duran hayvanın yorgunluktan adım atacak hali kalmadığı belliydi. Fakat İbrahim, yularını çeke çeke katırı zorluyordu.

"Yürü lanet olası. Sapla şu burguyu biraz daha. Deeeh!"

Zavallı katırın çevirdiği milin her dönüşünde ucundaki burgu biraz daha derine iniyordu. Umut o burgunun ucundaydı.

İbrahim eğiliyor, doğruluyor, her hareketinde vücudu güneşin altında parlıyordu. Ferahşad bir ara hiç soluk almadığını fark etti. Tutulup kalmıştı orada. Başı döndü. Utançtan mı, yarı çıplak bir erkek görmekten mi bilemedi. Dönüp sessizce gitmeyi düşünmesiyle vazgeçmesi bir oldu.

Ne kadar büyümüş!

Bunun sadece bir gözlem olmadığını o anda bütün hücreleriyle hissetti. Bu, tespitten çok, hayranlık ifadesiydi.

Onu hiç böyle görmemişti. Tamam, İbrahim genç ve yakışıklıydı ama onun artık yetişkin bir erkek olduğunu fark etmemişti. *Şu omuzlara bak*, diye söylendi içinden bir ses. Ne kadar geniş, ne kadar kudretli.

Öyleydi. Kollarını oynattıkça gerilen kaslarından güç ve enerji taşıyordu. Sonra... Aman Yarabbi. İbrahim'in göğüslerine odaklandı bakışları. Yassı, adaleli göğüslerine. Ferahşad başını çevirdi. Fakat erkek bedeninin çekimine fazla karşı koyamadı. Göğsünde tek bir tüy bile yoktu İbrahim'in. *Kasım böyle değildi*, diye geçti Ferahşad'ın aklından. Kocasının kara kıllarla kaplı göğsü gelip geçti gözlerinin önünden. Kıllardan hiçbir zaman hoşlanmamıştı.

İbrahim'in kahverengiden siyaha bakan göğüs uçları davetkardı. Ferahşad bir an onlara dokunmak için dayanılmaz bir istek duyduğunu fark etti. Dehşete kapıldı. Elleriyle ağzını örttü.

Bu duyguyu hayatından çıkarmaya yeminliydi o. Kasım'ı toprağa verdiği günün gecesinde silip atmıştı zihninden, yüreğinden kadınlığı. Kocası, onun dişiliğini de alıp götürmüştü

toprağın altına. Olması gereken de buydu zaten. Başlangıçta, erkek dokunuşunu, sertliğini özlememiş değildi, fakat sonunda içinde gizli gizli kıpırdanan şehveti yere sermiş, arzularının isyan etmesine izin vermemişti. Böylesi daha iyiydi. Kendini özgür hissediyordu. Bir erkeğin şehvetini tatmin etmek ve bundan kendine bir zevk kırıntısı çıkarmaya çırpınmak gibi -çıkarabilirse tabii- bir görevi yoktu yıllardır.

Ama şimdi. Şimdi. İçinde ürperen, uyanan neydi? Bir köleye böyle bakmak...

Dudaklarının arasından iniltiyi andıran bir ses döküldü.

İbrahim, temiz yüzlü, kibar, elinden her iş gelen bir çocuktu onun için. Çalışkanlığı ve yetenekleri Ferahşad'ı etkilemişti ama o kadardı işte. O bir köle, Ferahşad onun hanımıydı. Bir de çalgısı vardı delikanlının. Keman diyordu. Çenesinin altına kıstırdığı çalgının tellerinde yayını dolaştırmaya başladığı zaman kendini başka bir alemde bulurdu Ferahşad. Dinlerken bir yıldızdan ötekine kanat çırpardı.

İbrahim buydu işte. *Çalışkan, yetenekli ve sanatkar. Köle de olsa iyi yetiştirilmeli*, diye düşünmüştü Ferahşad. Yeteneklerini ne kadar geliştirirse, gelecekte o kadar işime yarar hesabıydı bu. *Halil Ağa yaşlandı. İbrahim ilerde onun yerini alabilir*, diye düşünüyordu.

Eğitimi için bir sürü hoca tutması bu yüzdendi. Gündüzleri bağda bahçede koşturuyor, akşama doğru bir hocanın dersinden ötekine oturuyordu. Fakat bir gün olsun ağzından tek bir şikayet duymamıştı çocuğun. Bütün bunlar olup biterken o da yılların geçtiğini, İbrahim'in adam olduğunu kaçırmıştı demek.

"Şu pazulara bak."

Aman Yarabbi! Ferahşad, arzunun zihnine üflediği fısıltıyla ürperdi. İbrahim uzun boyluydu, iriydi ama et yığını değil-

di. Katırın yularını sallarken bütün kaslarını, adalelerini, hatta göğüs kaburgalarını görebiliyordu Ferahşad.

Kaç yaşında acaba, dedi içinden.

Satın alırlarken on yaşında demişlerdi. Öyleyse şimdi onyedisinde filan olmalıydı.

"Gel inat etme deli oğlan. Su filan çıkacağı yok. Ne kendini parçala, ne katırı."

Ferahşad, kahyanın sesiyle toparlandı. Onları gizlice seyrettiğini fark ederlerse rezil olacaktı. Hemen uzaklaşmalıydı. Fakat gözlerini İbrahim'den ayıramadı.

"Yok, ağam. Bu iş bugün bitecek. Ölsem de bitecek, kalsam da bitecek. Bu burgu suya ermeden durmak yok. Gerekirse gece de dönecek katır, sonra ölecek. Su bulmadan ölmeyi yasakladım ona."

Halil'le yanındaki işçiler güldü. "Yasaklamış. Duyan da köle değil, padişah konuşuyor sanır," dedi biri.

İbrahim, "Ne var?" diye diklendi, elindeki yuları katırın sağrısına indirmeye ara vermeden. "Gerekirse onu da oluruz."

"He ya. Köle padişahı. *Sultan İbrahim*!"

Kahya'nın lafına İbrahim bile güldü.

Ferahşad ansızın telaşlandı. Münire'ye akşam yemeğini burada yiyeceğini söylediği geldi hatırına. Hizmetçiler neredeyse sofra hazırlığı için birer ikişer gelirdi. Onu çalıların arasına sinmiş, yarı çıplak bir adamı seyrederken bulduklarını hayal edince yanakları utançla cayır cayır yandı.

Hiç ses etmeden çardaktan çıktı. Az önce geldiği yola kadar onu görmemeleri için dualar okuyarak mısırlı patikaya döndü. Bir süre soluğunun düzelmesini bekledi. Uzaklaşmıştı ama İbrahim'in yarı çıplak bedeni hala gözünün önündeydi.

Köle çocuk, köle adam olmuştu.

Güzel çocuk, yakışıklı bir erkekti artık.

Kalbinin gümbürtüsünden korktu. *Defol başımdan*, diye azarladı içinde baş kaldırmaya başlayan arzuyu.

Şeytana uymayacaktı. Ne olmuş, diye söylendi beyninin içinde. Yakışıklısıyla yakışıklı. Erkekse erkek. Alt tarafı köle. Sen hanımefendisin. Koskoca Kasım Ağa Çiftliği'nin Hanımağası. *Sen emredersin, köle yapar. Yap dersin yapar, çal dersin çalar. O kadar!*

Gırtlağını temizleyerek geniş bir soluk aldı. "Hey neredesiniz?" diye bağırdı mısır saplarının arasından. Kahya, İbrahim, neredesiniz?"

"Buradayız Hanımağa. Çardağın arkasında. Bu deli oğlan, dediğim dedik. Burguyu çevirtip duruyor kara katıra."

"Geliyorum."

Yeniden Hanımağa olana kadar bir dakika daha oyalandı. Sonra Dolapbaşı'na çıkan açıklığa yürüdü.

Yürürken şeytanın içinde kıs kıs güldüğünü hissetti. "Elbette Ferahşad. Dediğin gibi: Sen emredersin, köle yapar, Yap dersin yapar, çal dersin çalar. O kadar!"

"Defol şeytan," diye tısladı tam Dolapbaşı'na çıkarken. "Bu lafta sarılacak ne buldun ki?"

Ne bulduğunu bildiğinden korktu Ferahşad.

IV

Bursa Sarayı,

Eylül 1512

Ölüm gecesinin üzerinden iki koca ay geçti. Fakat felaketler bitmek bilmedi. Hatice'nin kızlardan aldığı haberler çok kötüydü.

"Nizam-ı Alem Şehzade Korkut'u da almış."

Kimse amcasıyla, öldürülen çocuk şehzadelerin ardından vah, vah demeye cesaret edemedi. Hatice, içinin yandığını hissetti. Bir yandan da, iç çekerek kendini teselli etmeye çalışıyordu. "Pederimiz Nizam-ı Alem için can vereceğine amcamız vermiş. Elden ne gelir? Kader. Mekanları cennettir inşallah."

Korku gece gibi çökmüştü herkesin yüreğine.

Kızlardan biri, "Bakalım ne olacak?" diye fısıldadı yanındakine. Güya ona duyurmak istemiyorlardı ama Hatice Sultan'ın her dediklerini işittiğini biliyorlardı. Duymasını da istiyorlardı zaten.

"Ne ne olacak kız? Olacak mı kalmış? Boğmuşlar adamı işte."

Beriki, bilgiçliğini göstermek için şöyle bir kasıldı. "Kalmış ya, kalmış. Daha Şehzade Ahmet'in akıbeti belli değil."

"Onun da sonu aynıdır. Baksanıza, *efendimiz, bir hatadır oldu. Karındaşının canını bağışla ki, yoluna hizmet için harcasın*, diye yalvarıp yakaran Şehzade Korkut'a bile aman vermedi. Büyük ağabeyi Ahmet'e mi acıyacak?"

"Acımasın, acımasın. Hainin tekiymiş o. Cennetmekan pederi, tahtı efendimize bırakınca Ahmet, *madem pederimiz en büyük oğlu dururken hakkımızı vermedi, küçük karındaşımız da hak, sıra ağamındır diyeceğine saltanatı gasbetti. Biz de üstüne varıp hakkımızı söker alırız*, diye isyan bayrağını açmış."

"Vah, vah, vah. Desene yine kan dökülecek."

"Benden duymuş olmayın. Ahmet'in askeri çokmuş diyorlar," diye fısıldadı biri. "İster misiniz, Hünkarımızı yenip..."

Başka bir fısıltılı ses sözünü kesti. "Ssst. Sus kız!.... Hatice Sultan duyacak. Zaten *illetli zavallıcık*."

Hatice içinde bir yerlerin kesildiğini sandı. Duyduklarının hangisine üzüleceğini bilemedi. Babasıyla amcasının yakında taht için savaşacaklarına mı, üstün gelirse Ahmet amcasının babasını, Süleyman'ı, belki de onu öldüreceğine mi yoksa *illetli zavallıcık*, acımasına mı?

"Adam iki oğlunu Safevi Şahı'na göndermiş, diyorlar."

"Kim?"

"Ayol delinin zoruna bak. Sen bizi dinlemiyor musun? Şehzade Ahmet tabii. Ahmet göndermiş oğullarını düşman Şahı'na."

"Safevi Şahı'na ne ki?"

"Ay bu Cevahir deli eder insanı. Safevi Şahı'na ne ki olur mu hiç? Adam Al-i Osman'ın can düşmanı. Niza çıksın, saltanat kavgası olsun ki, Osmanlı çöksün diye fırsat kolluyor. Şehzade Ahmet bunu bildiği için, yardım istemiştir besbelli, Selim Han'ı yenmek için adam, silah, para filan..."

"Ayyy, sahi mi Emine? Haberim yoktu bak bundan."

Hatice, *yalancı*, diye söylendi içinden. Haberi yokmuş. Bal gibi var. Saray yerinde ne duyulmamış ki, kanlar, cinayetler, ihanetler, laflar duyulmayacak?

"Eee, ağabeyinin yaptığı hainliği duyunca Padişahımız ne demiş?"

"Ne diyecek. *Biz buradayız, gelsin ne hakkı varsa alsın. Yok eğer alamazsa, biz ondan alacağımızı alırız. Canını!* Aynen böyle demiş efendimiz."

"Amanıiin... Keşke bunlar olmasa. Ağabey-kardeş, kanlı bıçaklı olur mu? Selim Han büyük gönüllüdür. Ağabeyini bağışlasa bari."

"Nizam-ı alem kızım bu. Amanı, affı olmaz. Bağışladığın canın, yarın senin canını almaya kalkmayacağı ne malum?"

Hatice hemen, haklı, dedi içinden. Yaşadığı dehşeti, suçluluk duygusunu bastırabilmek için sığınacak yer arıyordu. "Bağışladığı canın yarın onun canına kıymayacağı nereden belli?"

"Emirhan mı? Emirhan mı onun canına kıyacaktı?"

Vicdanının isyanını bütün hücrelerinde duydu. "Yedi yaşındaki oğlancık mı, koskoca Selim Han'ın canına kastedecekti yani?"

Ah Emirhan, vah Emirhan, kınalı kuzu Emirhan.

Hatice, başının şöyle bir döndüğünü hissetti. Baygınlık hissi yine beynini yokluyordu. Panikledi. İskender Paşa'nın

nikahına girdiği gün musallat olmuştu bu illet. Korkup, üzüldüğü zaman bayılıveriyordu. İlletini anlattığı hocalardan biri, "Karanlıkta uykuya varmayın," demişti kafasını iki yana sallayarak. "Şeytan karanlığı sever. Ruhunu çalmaya niyet ettiği faniyi karanlığa pusu kurup bekler. İnsanı bir kez karanlığa çekmeye görsün. İmanı zayıf olan bir dahi çıkamaz alimallah."

O da zor çıkıyordu zaten. Bayılmaktan da öte bir şeydi yaşadığı. Karanlıkların içinde saatlerce, günlerce belki yıllarca yuvarlandığı duygusuna kapılıyordu. Her baygınlığın sonunda çok uzak yollardan dönmüş gibi kendini perişan hissediyordu.

Dili varıp da, neden şeytanın ruhunu çalmak içini onu seçtiğini soramamıştı o gün. Fakat, Hatice'yi günlerce meşgul etti bu soru. Şeytanın ne alıp veremediği vardı onunla? Tamam, ruhu isyanla doluydu. Alnıma ben mi yazdım dokuz yaşında kocaya verilmeyi? Onuncu baharında gerdek görmeyi? Bunun için mi peşimde?

Birine sorsa, "Aman sultan kızım," derdi mutlaka. "Silip atın bu düşünceyi kafanızdan. Maazallah cehennemlik olursunuz. Bu düpedüz Allah'ın takdirine başkaldırmaktır."

Hatice biliyordu, böyle şeyler düşünmekle günaha girdiğini. Belki de cehennemlik olmuştu bile. Cezası da buydu işte. Düşüp düşüp bayılan *illetli bir zavallıcıktı* o.

Alın yazısını yargılamaktan vazgeçmeye çok zorlamıştı kendini ama elinde değildi. Yine de hoca efendinin aklına uydu. Karanlıkta uyumuyordu. Geceleri başucundan ışık eksik edilmezdi. Ona asırlarca uzun gelen bir süre, mum alevlerinin kıvrak dansını seyrederken kapanırdı gözleri.

Fakat hiç faydası yoktu. Ruhunu öylesine kara bulutlar kaplıyordu ki, Hatice, içindeki karanlığı aydınlatmaya değil

beş kollu şamdanın, güneşin bile yetmeyeceği duygusuna kapılıyordu.

Bayılmamak için çabaladı. Geniş soluklar aldı. Tırnaklarını avuçlarına batırdı. *Ağlama*, diye emirler verdi kendine. Sakın ağlama. Şeytan pusuda! Şeytan pusuda!

Nedimelerinin gözlerini üzerinde hissetti. Neden yapıyorlar bunu bana, diye sordu kendine. Haberim olsun diye mi, yoksa pederimin cinayetlerinin cezasını bana ödetmek mi amaçları? Bunları duymak istemediğimi anlamıyorlar mı?

"Şehzade Emirhan'ın odasını gördün mü?"

Hatice dikkat kesildi. Emirhan'ın odası mı?

"Ne göreyim kız," dedi beriki. "Can mı dayanır? Şehzadenin kahkahaları çınlıyordur daha duvarlarında herhalde."

Hatice'nin içi cız etti. *Ah, Emirhan, vah Emirhan,* diye dövündü hayalinde yeniden. Oğlanın, "Elim sende," diye kahkahalar atarak etrafında koşuşması geldi aklına. Kavuğunun ikide bir burnunun üstüne düşmesi.

"Ben gittim şekerim," dedi taş gibi bir ses. "O güzelim çinileri göreceksiniz. *İki aydır sil sil çıkaramıyoruz,* diye dert yanıyor içoğlanları. O mavili, yeşilli çiniler olmuş sana kan kırmızı."

"Şehzade Osman'ın odası da öyleymiş," diye atıldı bir başkası. "Ben görmedim, lakin anlattılar. Kan içindeymiş her yer. Silmişler olmamış, kazımışlar çıkmamış."

"Kan lekesi bu, öyle kolay çıkmaz."

"Hani bunların kanı sarayda akıtılmazdı da yağlı urgan görürdü işi? Laf işte."

"Osman'ın bıçakladığı cellat da ölmüş diyorlar. Can havliyle nasıl sapladıysa hançeri artık."

"Ya, şu kadere bakar mısın? Sen tut öldürmeye gittiğin Şehzade'nin yanı başında debelene debelene öl."

Hatice, "Yeter!" diye bağırmak, kızların üzerine saldırıp saçlarını başlarını yolmak istedi. Ama yapamadı. İki ay, hemen her gün her şeyi dinledi, her şeyi duydu. Emirhan'ın kanlı odasına gitmese de görmüş kadar oldu. Osman'ın can pazarından can kurtarmak için katilleriyle savaşını seyretti. Babasının gönderdiği takviye cellatların odasına doluşmasını, boynuna kement atmalarını, eli kolu bağlıyken, yedi kolun birden kalktığını ve yedi kez indiğini gördü. Osman'a saplanan her bıçağı kendi bedeninde hissetti. Vücudunun acıyla bükülüşünü hayal etti. Bedduasını işitti: "Benim canımı yedi bıçak aldı, dilerim sen de hırsında boğulur, yedi yorgan paralamadan ölmezsin amca!"

Padişah'ın bu sözleri duymasından korkan celladın, Şehzade'nin boynuna doladığı yağlı kemendi öfkeyle son kez sıkışına şahit oldu. Osman'ın son soluğunu yüzünde hissetti Hatice.

Kendi soluğunun da kesildiğini sandı.

Kızlara, "Çekilin," demeye vardı dili sadece. "Cevahir sen kal."

❦

Başucundaki şamdanın, mumlarından ikisi sönmüştü. Diğerlerinin aleviyle sönmüş mumları yakmak gelmedi içinden. Üç mumun ışığı, şeytanın pususuna düşmekten korurdu herhalde onu.

Cevahir, her zamanki yerindeydi. Eşiğin yanına serdiği mindere kıvrılmıştı. Hatice o tarafa baktı. Kızın düzenli, rahat

soluklarını dinledi. Ne şanslı, diye geçti içinden. Böyle derin ve rahat bir uyku uyumayalı ne kadar oldu acaba, diye sordu kendine.

Ne kadar mı? Böyle bir uykum hiç olmadı ki.

Usulca kalktı, şamdanı aldı. Ses etmemeye çalışarak Cevahir'in yattığı tarafa yürüdü. Işığı kızın yüzüne tuttu. Ne kadar huzurluydu.

Yine sessizce yerine döndü. Birden nedimesini kıskandığını fark etti.

Elindeki yüzüklere, kolundaki bileziklere baktı. Parmakları boynundaki zümrüt gerdanlığın taşları üzerinde dolaştı. Şöyle kuralınca giyinmiş olsa üzerinde olması gereken murassa taşlar, pırlantalar, yakutlar da cabasıydı. "*Yürüyen hazineyim ben*," diye mırıldandı kendi kendine. "Sultan Selim Han'ın kızı. Hafza Sultan'ın biricik Hatice'si. Veliaht Şehzade Süleyman Han'ın sevgili hemşiresi..." Bir an durdu. Yüzünde garip, alaylı bir tebessüm dolaştı. "*İskender Paşa'nın dul karısı*," deyiverdi birden.

Bakışları tekrar Cevahir'e döndü. "Ya bu kız. O kim? Bir hizmetçi."

Ve o, hizmetçiyi kıskanıyordu işte. Yüzü acıyla gerildi. Çünkü Cevahir onun asla sahip olmadığı, olamayacağı bir servete sahipti. Huzur ve güven. Rahat ve korkusuz bir uyku.

Keşke mümkün olsa da, hazinelerimi onunla değişebilsem, diye geçirdi aklından. Kabul eder miydi acaba? Elmaslar, pırlantalar, zümrütler, yakutlar, altınlar ona. Huzur, güven rahat uyku bana.

Bir an, saray yerine küçücük bir kulübede doğmuş olmayı diledi. Selim Han'la Hafza Sultan'ın kızı değil de, basit köylü ana babanın çocuğu olduğunu hayal etti.

Hatice kederle başını salladı.

Annesi o daha dokuz yaşındayken onun çağırıp baban seni kocaya veriyor, demezdi mutlaka. Babası kızına kıyamazdı. O zaman da bütün bunlar olmazdı.

Nedimelerin kapı arkalarında kıkırdaşarak fısıldaştıkları hiçbir şeye benzetememişti kocaya varmayı. Kızların neden bunu dört gözle beklediklerini de anlayamıyordu.

Bu kadar heves edecek ne vardı bunda?

Yüzünü görmediği bir hoca mırıl mırıl dualar okumuştu. Annesi ve Cevahir, ellerini açıp "Amin," dedi. Hatice, onlara katılması gerekip gerekmediğini düşünürken Hafza Sultan'ın bir kaş hareketi, avuçlarını açarak başını iki yana sallaya sallaya amin demesine yetti.

Sonra görmediği hoca efendi ona, görmediği bir adamı sordu. "*Kocalığa aldın kabul ettin mi kızım*?"

Etmiş miydi? Şimdi bile o anı hatırlayınca soğuk soğuk terliyordu.

"Aldın kabul ettin mi Hatice kızım?"

Açıkça annesinin gözlerine baktığı an geldi aklına. Kurtar beni ana, yetiş, dercesine baktığı an.

Sadece hüzün vardı Hafza Sultan'ın gözlerinde. Başını kaldırmaya, kızına bakmaya utanıyordu.

O anın üzerinden o kadar yıl geçmişti ama tek bir saniyesini unutmuyordu Hatice. Tek bir ses bile kulağından gitmemişti.

Kafesin arkasındaki erkeklerden birinin homurdandığını duymuştu. Bir başkasının fısıltısını. "Heyecandandır Şehzadem."

Göğsünün içinde o ana kadar gümbürdeyen davullar birden bire susmuştu. Aman Yarabbi, diye titrediğini hatırladı. "Babam... babam kafesin arkasında vereceğim cevabı bekliyor."

Şehzade Selim'in onu İskender Paşa'yla nikahlanmasına şahit olmak isteyeceği hiç aklına gelmemişti.

İdamımı seyrediyor!

Hatice ürperdi. Kalktı. Cevahir'i uyandırmadan sönen mumların yerine yenilerini yaktı. Odasının karanlığı, duvarlarda gölgelerin donup kalmasına sebep olan sarı bir ışıkla alaca aydınlığa döndü.

İdamımı seyretti, diye geçirdi içinden.

O gün gerçekten böyle düşünmüş müydü hatırlamıyordu. Ama artık böyle diyordu.

"Babam idamımı seyre gelmiş!"

Gitti, yatağına kıvrıldı. Başını yastığa koydu. Duvardaki gölgelere daldı bir süre. Ne kadar ürkütücüler, diye geçirdi içinden. Şu koca ağızlı, eğri boyunlu şeye bak. Sanki sürahinin değil, masallarda gezinen canavarlardan birinin gölgesi.

Hiç istemiyordu ama gözlerini yumdu.

İskender Paşa'yla evlendirildiği günün yıkıcı anısı hala peşindeydi. Uyursa, bir süreliğine de olsa kurtulabileceğini umdu. Fakat işe yaramadı. O günden kalan solgun, kirli görüntüler silinmedi. Sesler de hafızasında sanki az önce duymuşçasına canlıydı.

"Söylesene kızım. Aldın kabul ettin mi?"

Son bir umutla önüne bakan annesinin gözlerini aradı.

Hafza, sultan kızının bakışlarının üzerinde olduğunu biliyordu. Başını sertçe iki defa salladı. Bu öyle bir *evet*'ti ki, anasının hareketini gören olsa, kadının ona, *kabul etme, sakın kabul etme*, diye haykırdığına kalıbını basardı.

Hatice çaresizliğin ne demek olduğunu ilk o gün öğrendi. Anası kurtaramıyorsa, onun yapabileceği ne olabilirdi ki? Ana boyun eğmişse, kız nasıl baş kaldırabilirdi?

Validemiz, pederimizin önüne dikilip bu iş olmaz Selim Şah, diyemediyse, biz nasıl diyecektik, dedi kendi kendine. O günü her hatırladığında söylerdi bunu. Anam, o gün babama olmaz diyemediyse, ben nasıl diyecektim?

Diyememişti zaten.

Ruhunu kuşatan kara bulut bir an dağılır gibi oldu.

Bir kadının cılız omuzlarının titrediğini fark etti. Gözünden, dizlerinin üstüne atılıvermiş gibi boynu bükük duran eline tek bir damla yaş düştü. Kadın sanki kor düşmüşçesine elini çekti.

Solgun, kederli, yılmış, yenilmiş bir kadın yüzü belirdi anı bulutlarının arasında. Annem! Hafza Sultan!

Hatice, o güne kadar onu hiç ağlarken görmemişti. Kırım Hanı Mengli Giray'ın güzel kızıydı o. Şehzade Selim'in güçlü, kudretli karısı. Ağabeyi Şehzade Süleyman'la birlikte sarp dağlara benzettikleri Hafza Sultan'dı anaları.

Ağlıyordu.

Kızının bunu görmesini istemediği belliydi. Ama o göreceği kadarını görmüştü. Bugün gibi hatırlıyordu Hatice. O da benim gibi, diye geçirmişti içinden. *Anam da benim gibi kurban.*

Az önce kafesin ardından işittiği öfkeli homurtu, bu kez daha yüksek perdeden çıktı. Onu yatıştırmaya çalışan fısıltıyı da o günkü gibi işitti Hatice:

"Heyecanına verin Şehzadem. Ne de olsa... "

Fısıltı birden susuvermişti. Gerisini nasıl getirecekti acaba? Bunu çok düşünmüştü Hatice o günden sonra. "Ne de

olsa"nın arkasında ne vardı? Cevap belliydi: "Çocuk... *Ne de olsa çocuk...*

Öfkeli homurtu, anlayamadığı bir şeyler mırıldandı. İşte annesi o anda başını kaldırmıştı. Anasıyla göz göze gelmişlerdi.

Annesinin nemli gözlerinde kederini bile bastıran endişe ve korku vardı. Hadisene, diyordu kadının gözleri. Cevap versene kızım şu adama. Pederini gazaba getirmeden, aldım kabul ettim desene.

Kimse onun imdadına koşmayacaktı. Annesi bile. Yapayalnızdı. Hayatın ve kaderin tüm oklarına karşı tek başına ve savunmasızdı.

Anasına daha fazla bakmaya dayanamamış, bu kez o başını eğmişti.

"Et...tim."

Sesi öyle alçak çıkmıştı ki, kendisinin bile duymadığını hatırlıyordu şimdi.

Yeniden duvardaki gölgelerle oyalanmayı denedi, olmadı. "Kahretsin," diye doğruldu yatağın içinde. "*Etmedim! Etmedim! Etmedim*!"

Hatice Sultan, yeni bir krize kapıldığının da, attığı çığlıkların da farkında değildi. İlk fırlayan Cevahir oldu. Kız, "Sultanım," diye telaşla hanımının yanına koşturdu. Başını göğsüne yasladı. "Yok bir şey Sultanım, yok bir şey."

Nedimesinin kollarında çırpına çırpına hıçkırdı. "Etmedim, etmedim Cevahir. Etmedim... Yemin ederim etmedim."

Bağrışmalarına öteki nedimeleri de koşuştu. "Su verin," diye buyurdu Cevahir telaşla. "Gül suyu serpip su verin."

Dediğini yaptılar. Hatice, sanki bütün hayatı boyunca susuz kalmış gibi, korkunç bir ihtirasla suyu içmeye çalıştı.

Yarısı üstüne döküldü. Hıçkırıklı soluğunu kupanın içine üfleyince köpüren sular etrafa saçıldı.

Cevahir, saçlarını okşayarak hanımı teskin etmeye çalıştı. "Geçti güzel Sultanım. Geçti. Kabus gördünüz. Bakın geçti. Uyandınız."

Hatice başını kaldırıp yaşlı gözlerini nedimesininkilere dikti. "Hayır," diye soludu titreyerek. "Kabus görmedim Cevahir. Onu yaşadım ben. *Kabusu yaşadım*. O gün aldım kabul ettim, dedim ama yemin ederim, etmedim, etmedim, etmedim!"

❦

Hatice gerdek odasında o gece yatağın ucuna eğreti ilişmişti. Al duvak başındaydı hala. Sessiz, ürkek soluğuyla al tül, dudağının üstünde usulca kalkıyor, iniyordu. Kırmızı bir perdenin arkasından bakıyor ama hiçbir şey görmüyordu. Nedimeler çıktıktan sonra anasıyla yenge kadın kalmıştı içerde sadece.

"Korkacak bir şey yok kızım."

Yok mu?

Oysa Hatice, hiç olmadığı kadar korkuyordu.

Birazdan annesi ve yenge kadın da onu yalnız başına bırakacaklardı.

Ve o gelecekti. *Alıp kabul ettiği adam!*

İlk kez al tülün ardından görecekti onu.

Annesinin, "Pederin seni evlendiriyor kızım," dediği günden beri milyonlarca defa hayalinde bir surat yaratmaya çalışmıştı ona. Her seferinde başka yüzler canlandırmıştı zihninde. Kimi kara sakallıydı, kimi ak. Kimine kara kaşlar, kara gözler

kondurmuştu. Kimine kocaman bir burun. İncecik, varla yok arası dudaklar.

Hayalinde biçtiği kocaların hiçbirini sevmedi.

"Hayalinde bile sevmediğin adamın gerçeği az sonra çıkacak karşına."

Aklının sesiydi bu. "Gerçeğini sevecek misin bakalım?"

O gece kocasını beklerken cevabı kalbi verdi: "Sevmeyeceğim işte."

"Seversin, seversin."

"Nereden biliyorsun seveceğimi?"

"Aman Hatice, annenin dediğini duymadın mı? Nikahta keramet varmış."

Dışarıdan yansıyan her ayak sesiyle yüreği ağzına geldi Hatice'nin. Kapı açılacakkk... Ve bir dev girecekti içeri.

Alıp kabul ettiği adam, duvağını kaldıracaktı.

O da ilk defa görecekti karılığa alıp kabul ettiği *çocuğu*.

Yüz görümlüğünü takacaktı.

Hatice birden gülümsedi. Ne delice şeyler geçmişti aklından o gece, korkunun eşiğinde.

Elleri nasıl acaba? Kocaman ve kıllı mı?

Hafza Sultan'ın gerdek odasından çıkmadan söylediği bir yığın laftan aklında sadece biri kaldı.

"Hatice?"

"Efendim valide?"

"Affet. Başarabilirsen... ananı bağışla."

Beyaz yazmasını bir bulut gibi uçurarak yürüyüp gitti Hafza Sultan.

En son yenge kadın diz çöktü önüne.

O da bir sürü şey söyledi, Hatice'nin bir kulağından girip ötekinden çıktı. Kalbinin gümbürtüsü her sesi bastırmıştı.

Onun ne zaman gittiğini bile fark etmedi. Odada yalnızdı. Tek başına.

Kapıya arkasını dönüp oturdu. İçeri girişini görmek istemiyordu. Alıp kabul ettiği adam birdenbire çıkmalıydı karşısına. Her ne olacaksa, her ne yapacaksa birdenbire yapmalıydı. Gözlerini yummaya karar verdi. Onu görmek istemiyordu. Başını salladı. İyi akıl ettim bunu, dedi içinden. Onu da, olacakları da görmem.

Ya yaşamak?

Görmese bile yaşamayacak mıydı?

Keşke, diye mırıldandı usulca. Keşke hiç yaşamasaydım.

Kapının açıldığını hissettiğinde, adamın arkasından sokulup onu boğacağını sanmıştı.

"Geldi!" diye bir çığlık koptu içinden. "Kocan geldi."

Ayak seslerini takip ederken gözlerini yumdu. Şimdi tam önünde olmalıydı. Gözlerini iyice sıktığı için her şey ve her yer karanlıktı.

Nasıl biriydi acaba? Merak sonunda korkuyu yendi. Kirpiklerini biraz araladı. Devin ancak göbeğini saran yeşil ipek kuşağı gördü baş hizasında.

Birden kocaman kıllı, kara bir örümcek belirdi.

Çığlık atmamak için dudaklarını ısırdı.

Örümcek, yeşil kuşağın üzerinde hızla yürüdü. Bir aralıktan içeri kaydı. Hatice, korkudan kirpiklerini yine iyice kapattı.

"Kuluna gül goncası nasibeyleyen Rabbime hamdederim."

Biri, derisi pörsümüş davula tokmak sallıyor sandı. Alıp kabul ettiği adamın sesiydi bu.

"Gül koklamama ruhsat var mı güzelim?"

Kulağının yakınında bir şıngırtı hissedince kirpiklerini araladı.

Aman Allahım!

Kocaman, kıllı, kara örümcek al duvağının üzerindeydi şimdi. Hem de iki tane!

Duvağının kalkmaya başladığını hissettiğinde yaşadığı dehşet daha da artmıştı.

Hatırlamak bile o paniği yıllar sonra tekrar yaşamasına sebep oluyordu. Aman Yarabbi, demişti o gece dehşetle. Kurtar beni!

Örümcek değil elleriymiş!

Artık onu koruyan duvak yoktu yüzünde. Kendini bir an çırılçıplak hissetmişti.

Gözlerini yumdu, başını eğdi.

"Şu goncanın pembeliğine doya doya bir bakalım Haticem."

Yine o pörsümüş davul derisi üstüne tokmak indirir gibiydi sesi. Adamın sıcak soluğu yüzünü yaladı. Kokusu başını döndürdü. Tiksintiyle başını yana çevirdi.

"Küsme küçük goncam," dedi adam bu kez. Sesinde alaylı bir ifade vardı. "Şu zümrütlü pırlanta gerdanlık güzelliğinin yanında sönük kalacak amma neyleyim? Haticemin ışığından daha parlak ne elmas var ne yakut."

Örümceklerin yine harekete geçtiğini fark etti. Ne yapıyor bu, diye korkuyla geri çekildi.

"Hele bir başını kaldır gonca gülüm. İskender gözlerinin ateşiyle yansın kavrulsun."

Kaldırmamıştı.

Kalbi delice vuruyordu. Kan damarlarından çekilmiş gibiydi sanki. Başı zonkluyor, gözleri kararıyordu.

"Kaldırsana başını."

İki örümceğin ona doğru yaklaştığını görünce Hatice yatağın öbür ucuna kadar kaçtı.

Öksürüklü bir kahkahayla sarsıldı adamın göbeği. "Nazlanma kız."

Kaşının altından şöyle bir bakınca göbeğin yaklaştığını gördü Hatice. Tekrar geri çekilmeye çalıştı ama olmadı.

Kaçacak yeri yoktu.

O iğrenç kahkaha bir kez daha yükseldi. "Anladım," dedi adam yılışık bir sesle. "Yüz görümlüğü takmadan olmaz diyorsun ha? Paşan cilvene kurban olsun."

Örümcek eller gerdanlığı ona doğru salladı. Pırlantalar mavi, beyaz, sarı ışıltılar saçtı. "Uzat şu boynunu da, yüz görümlüğünü takalım. Sonra da ak gerdana kuş gibi konsun İskender'in dudakları."

Ellerin temasıyla çıldıracağını sanmıştı Hatice. Kıllı, büyük, kara, soğuk eller. Ağzından inlemeyle çığlık arası bir ses çıktığını hatırladı. Aynı iniltinin dudaklarından kaçmaması için elleriyle ağzını kapattı.

"Korkma güzelim," diye sırıtmıştı kocası usul usul yanına sokulup ona sarılmak üzereyken. "Gül dalına bülbül konacak, o kadar. İskender çok avrat canı yaktı ama sana kıyamaz."

Hatice o zaman kaldırmıştı başını. Alıp kabul ettiği adamın yüzünü ve kamburunu ilk kez o zaman görmüştü. Kızıla kaçan saçların altında iki buz parçası gibi duran gözleri kanını dondurmuştu.

Kurt!

Aklından geçen buydu işte. Dinlediği masallardaki hain kurda benzetti onu. Kurbanını parçalamaya hazırlanan aç bir kurt gibi kanlı gözlerle bakıyordu.

Oysa hiç kurt görmemişti Hatice. Fakat kurt masalları dinlerken hep böyle bir ifade, böyle bir duruş hayal etmişti.

Ne zaman ayağa kalkmıştı, ne zaman kapıya koşmuştu, sonradan anlattıkları gibi, "Kurtar beni ana!" diye gerçekten bağırmış mıydı hatırlamıyordu.

Her şeyi ertesi sabah perişan halde yatağında yatarken Cevahir'den dinledi.

"Saç baş darmadağınık kaçıyordun Sultanım. Bir yandan da bağırıyordun. Sizi o halde görünce deliye dönd..."

"Sahi mi, hiç hatırlamıyorum. Ne diyordum?"

"Kurtar beni ana! Kurbanın olayım baba. *Kıyma Hatice kızına hanlar hanı, yiğit babam.* Aha aynen böyle diyordun."

"Sonra?"

"Sonra... sonra yığılıverdin oracığa. Herkesler senin... Rabbim esirgeye..."

"Öldüm mü sandınız?"

Kız başını salladı. "Hekimler, hoca kadınlar, herkes koştu geldi. Bayılmış, dediklerinde bayram yerine döndü Trabzon sarayı."

Bayılma illeti o gece yapışmıştı yakasına işte.

O günden sonra biraz heyecanlansa, korksa, yer gök dalgalanıyor, toprak ayaklarının altından çekilir gibi oluyor ve bir karanlık boşluğa düşüyordu. Her seferinde öldüğünü sanıyordu o da.

Tıpkı dün geceki gibi, dedi kendi kendine. Cellatların, babamın kardeşlerinin şehzadelerini kan banyosuna yatırdığını anlayınca onlarla birlikte öleyim istedim. Hele Emirhan'ın çığlığını, yalvarmalarını duyunca.

İçindeki şeytanın attığı kahkahayı hatırladı.

"Ölmek mi? Sen çoktan öldün Hatice."

Haklıydı. Ölmüştü gerçekten. Yaşayan sadece bedeniydi. Ruhu öleli çok olmuştu.

"O ne oldu?" diye sordu Cevahir'e korka korka.

"Kim?"

"Örümcek elli?

"Örümcek elli mi?"

"Hı, hı," diye başını salladı. "Kara, iri, kıllı iğrenç örümcekler."

Cevahir'in başını çevirerek gülüşü geldi aklına. "Artık korkmayın hanımım."

"Neden?"

"Gitti de ondan. Valideniz bayıldığınızı öğrenince fırtına gibi geldi. Halinizi görünce dizlerini dövdü. Sonra yine fırtına gibi gitti. Hani fırtına koptu mu Karadeniz, kararır da kararır, dalgalar kabardıkça kabarır ya. Aynen öyleydi işte. Karardıkça karardı, kabardıkça kabardı. *Hafza Ana Karadeniz olup çıktı güzel Sultanım.* Önüne kafir ordusu çıksa yıkıp geçerdi alimallah. Sonra duyduk ki, Şehzade pederiniz, İskender Paşa'yı çağırtmış. Bağırıp çağırması dışarılara taşmış. *Kavlimiz böyle miydi Paşa*, diye kükremiş. *Avrat yüzü görmemiş yaban mısın ki sabır nedir bilmezsin.* Böyle anlattı kapıkulu bana."

Kızı dinlerken tek bir cümle takılıp kalmıştı o gün aklında. "Kavlimiz böyle miydi Paşa?" Babasının kavli neydi ki? Ne kararlaştırmışlardı da örümcek elli kambur sözünü çiğnemişti?

"Daha bir sürü bağırmış Şehzade hazretleri. Söyledilerdi ama çoğunu unuttum işte. Paşa'ya derhal Trabzon'dan ayrılmasını emretmiş. Adam ikindi ezanı okunurken Kalekapı'dan çıkmış. Kars'a gidiyor dediler. Sefer hazırlığı mı ne yapacakmış."

Hatice bu kez sevinçten çıldıracak gibi olmuştu. "Kurtuldum, kurtuldum. Kabus bitti," diye hoplayıp zıplamıştı.

Derin derin içini çekti. "Aptal, aptal," diye homurdandı sağından soluna dönerken. "Kabusun daha başlamadığını bilemedim."

Dokuz yaşında bir gelin kız, baba kavlinin ne olduğunu nereden bilecekti ki?

V

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

Eylül 1512

Ferahşad Hanım, adam boyunu geçen mısır saplarının arasından çıktığında İbrahim hala panik içinde mintanını giymeye savaşıyordu. Terden sırılsıklamdı. Başından geçirdiği mintan kıvrılıyor, ıslak sırtında bir yerlere takılıp kalıyordu.

"Lanet olsun," diye homurdandı kendi dilinde. Hanımı onlara doğru yürürken o hala göğsüne yapışıp kalan kumaşın kıvrımını açmak için çekiştirip duruyordu.

Kahya ve öteki işçilerle birlikte İbrahim de eğildi kadını selamlamak için. Başını kaldırdığında hanımının mahcup bir ifadeyle gülümsediğini, yanaklarının da al al olduğunu fark etti.

Tabii al al olur, diye söylendi kendi kendine. Göğsüm hala olduğu gibi ortada.

Onun yüzünü de ateş bastı. "Kahrolası," diye fısıldadı yanındaki Halil Ağa'ya. "Orada sırıtıp duracağına şu lanet şeyi çekmeme yardım etsene."

Öfkeli fısıldaşma kadının dikkatini çekti.

"Ne diyor Halil Ağa?"

Kahya başını eğdi, ama İbrahim, adamın kıs kıs güldüğünü gördü.

"Bir şey dediği yok hanımım," dedi Halil Ağa. "Ne diyecek? Deli işte. Usanmadan kuru kuyunun damarından su çıkaracağını iddia edip duruyor. *Elini çabuk tutaydın da, hanımımız gelmeden şu suyu şuradan gürül gürül akıtaydık*, diye söylenip duruyor işçilere."

İbrahim telaşla başını sallayarak adamın yalanını onayladı.

"Sen hala oradan su çıkacağına inanıyorsun, öyle mi?"

İbrahim, "Kesinlikle," diye atıldı. Nihayet gömleği üstüne oturtmayı başarmıştı. "Şu katır, ölüp gitmeden burguyu biraz daha derine saplasa suyun nasıl çıktığını siz de göreceksiniz."

Hanımağa'nın tartışmayı uzatmaya niyeti yoktu. "Neyse," diye mırıldandı. "Katırın işi ne? Dönsün dursun."

Adamlara arkasını döndü. Ağır ağır çardağa yöneldi. Halil Ağa peşi sıra yürüdü. İbrahim'e sinirli bir hareketle, *ne dikiliyorsun, gelsene,* dercesine el salladı.

"Hava bugün ziyadesiyle sıcak kahya," diye şikayet etti Ferahşad onlara bakmadan. "Akşam yemeğini çardakta yemeye karar verdim."

"Pek iyi olur hanımım. Bağın en serin yeri burası. Dolabın suyunun serini de vurur. Gün batınca bir de yel çıkarsa..."

"Münire sofrayı buraya kurduracak." Birkaç adım boyunca sessizlik oldu.

İbrahim ansızın, önleri sıra yürüyen hanımının ayaklarının ne kadar küçük olduğunu fark etti. Şaşırdı. Hiç dikkat etmemişti daha önce. Bu kadar küçük ayakların üstünde nasıl durulur, diye geçirdi içinden. Tam, aman bana ne, diye kendi kendine omuz silkerken Ferahşad onlara döndü. İbrahim, başı, yukarı kaldırdığı iki omzunun arasında olduğu halde öylece donup kaldı. Bu garip görüntü hanımını şaşırttı.

"Ne o İbrahim?" dedi yavaşça. "Niye öyle duruyorsun? Bir şey mi ısırdı?"

Başından aşağı kaynar sular döküldüğünü hisseden İbrahim, omuzlarını usul usul aşağı indirdi. "Yok, bir şey," diye söylendi. "Aklım katırda."

Yalanın kuyruklusu, dedi içinden de. Az önce belki öyleydi ama şimdi Ferahşad Hanım'ın yüzündeki tebessümü düşünüyordu. Ne kadar yakışıyordu gülümsemek hanımına. Hele dudaklarının yanındaki minik gamzeler. Bir de... Dönüp ona bakınca kadının gözünde çakan kıvılcıma takılmıştı aklı.

"Katırdan başka bir şey düşünmez misin sen?"

Hanımının sesinin bu kadar yumuşak olduğunu daha önce fark etmemişti.

Kahya da Hanımağa'nın sesinin kadife gibi çıkmasına alışkın değildi. O da durakladı.

"Gel hadi," dedi Ferahşad, İbrahim'e. "Sesini duyuyoruz. Dönüp duruyor hayvan işte."

Baş sallayarak yeniden peşine düştüler.

"Yemeği beraber yiyeceğiz."

Ne!

Halil Ağa da, İbrahim de oldukları yere çakılıp birbirine baktı.

Ferahşad, ardındaki ayak seslerinin kesilmesinden ikisinin de durduğunu anladı. "Yine ne var?" diye döndü. İfade sert fakat sesi yine yumuşaktı. Gamzeleri de yüzündeydi. "Yine ne oldu? Neden durdunuz?"

Kahya, burada laf bana düşer, diye düşündü. Bir iki öksürerek gırtlağını temizledi. "Şey," dedi sonunda. "Beraber mi dediniz?"

"Evet. Ne var bunda şaşıracak?"

"Bilmem. Hani, hanım kısmı ırgatla..."

"Hanımı, ırgatı yok Halil Ağa. Biz burada aile sayılırız."

İbrahim, hanımının bakışlarının üzerine çevrildiğini fark etti. *Tanrım*, diye soludu içinden. *Yine o kıvılcım çaktı gözünde.*

"Öyle değil mi İbrahim?"

Değil diyecek hali yoktu ya, başını salladı. *Garip şeyler oluyor bugün,* diye geçirdi aklından. Çok garip şeyler.

Bir sürü soru dolaşıyordu zihninde deminden beri.

Neden böyle bakıyordu Hanımağa ona?

İlk defa görüyormuşçasına tekinsiz, tuhaf bakışlardı bunlar. Adamı yakan bakışlar.

Bana bir şey mi demek istiyor? Öyleyse bakışa, göz süzmeye ne gerek var? Ben köleyim. Emretsin yeter. Yaparım.

Kafasını karıştıran bir soru daha vardı.

Neden ona bakınca kalbim delice çarpıyor?

Kasım Ağa Çiftliği'ne geleli yedi yılı geçmişti. O zamandan beri, ilk kez olmuştu bu kalp çarpıntısı. Dolapbaşı'nda onu yarı çıplak halde görünce kadının yüzünde beliren ifadeyi fark ettiğinden beri böyleydi.

"Ya o? Ya Hanımağa neden bana öyle bakıyor?"

"Sizinle konuşacaklarım var."

İbrahim, soruları bir kenara bırakmaya karar verdi. *Aptal olma,* diye azarladı kendini. Nasıl bakılacağını senden mi öğrenecek hanım?

"Bir şey mi oldu? Münasebetsiz bir hal mi oldu?"

Ferahşad, "Yoo," dedi Halil Ağa'ya, ama gözleri İbrahim'deydi. İkisinin de, aklından geçenleri ve ruhunda kopan fırtınayı fark etmemeleri için dua ediyordu bir yandan da. Fakat kalbi ve bedeni artık söz dinlemiyordu.

"Neler oluyor sana Ferahşad?" diye sordu kendine. "Yürüyüp yoluna gitsene."

Yapamadı.

"Hani bu duyguları söküp atmıştın? Hani kadınlığını erkeğinle birlikte gömmüştün kara toprağa?"

İçinden, *gömdüm*, diye homurdandı.

Gömdün mü? Öyleyse bu ürperti, bu kanın damarlarında tutuşması... Bunlar ne? Kendini aldatma kadın.

Aklı haklıydı. Sadece kendini aldatıyordu. Onu öyle, yarı çıplak gördüğünden beri kan daha hızlı akıyordu damarlarında. Çıplak, sert, kılsız göğsü, adaleleri, kolları, ince beli, kalın pazuları ve düzgün karnı gözünün önünden bir türlü gitmiyordu.

İbrahim, diye nazlı bir şikayet dolaştı yüreğinde. Deli çocuk, neler yapıyorsun bana? Neler getiriyorsun aklıma?

❦

Bir süre konuşmadan yürüdüler. Uzaktan, biri kuyudan su çekmek, öteki de burguyu toprağın daha derinlerine indirmek için dönüp duran iki katırın çevirdiği çarkların gıcırtılı feryadı geliyordu.

Dönüp bakmadı ama İbrahim'in bakışlarının üstünde olduğunu hissetti. Göremediği erkek bakışlarının bile kalbinin gümbürdemesine sebep olmasına şaşırdı.

Artık emindi, gömdüğünü sandığı kadınlığı *hortlamıştı*!

Telaşlandı. Bakışları onu ele vermiş miydi acaba? Rabbim, diye soludu endişeyle. Gözlerimden kalbimi okudu mu yoksa?

Bunu anlamanın tek yolu vardı. Tekrar ona bakmak. Başını yavaş yavaş çevirdi. Gözleri gözlerindeydi. Kanı yine tutuştu. Solukları sıklaştı. İbrahim'in gözlerinden kalbine ateşten bir ırmak aktığını hissetti. Ruhu çığlık çığlığaydı. Ferahşad, Allahım, diye söylendi içinden. Bu güzelliğin karşısında erir gidersem günah mıdır?

Halil Ağa, hanımının bakışını yakalamıştı. Ne var bu oğlanın suratında, diye belli etmeden İbrahim'e göz attı. Hiçbir şey yoktu. Ne olacaktı ki zaten? Bir deli çocuk yanında dikilmiş, bakınıp duruyordu işte. Kuyruğunun altına diken batmış at gibi huysuzlanmış, bir ayağıyla toprağı eşeleyip duruyordu.

Ferahşad güçlükle dönüp tekrar yürümeye koyuldu. Aklı durmadan kalbini yargılıyordu.

"Yaptığından ve aklından geçenlerden utan Ferahşad."

"Neden? Utanacak ne yaptım ki?"

"Sevdalı gözlerle bakıyorsun. O daha çocuk."

"Hiç de değil. Koca delikanlı olmuş. Boynunun kalınlığını, göğüslerini, belim kalınlığındaki pazılarını görmedin mi?"

Aklından geçenlerden utandı.

"O köle Ferahşad, köle," diye feryat etti aklı. "Senin kölen. Onun hanımısın, sahibisin."

Birden şeytanın, aklını bastıran sesi yankılandı beyninde yeniden. "İyi ya," dedi şeytan. "*Sen emredersin, köle yapar, yap dersin yapar, çal dersin çalar. O kadar.*"

Şeytanın çığlığı aklını susturmuş olmalıydı. Bir daha hiç sesi çıkmadı çünkü. Artık yüreği ne derse o olacaktı.

"Yemekte bana son haberleri anlatırsınız. Sonra da..."

Çardağa gelmişlerdi. Karadut Münire ortalarda yoktu ama sofrayı çoktan kurdurmuştu.

"Sonra da," diye ona döndü. "İbrahim, bize bir şeyler çalar. Ruhumuzu dinlendirir. Tamam mı?"

Yine o bakışlar, dedi İbrahim içinden. Tanrım ne var bu kadının gözlerinde? Ateş mi? Öyle olmasa, değdiği yeri nasıl yakar, kavurur. Başını salladı. "*Hanım ne isterse, köle onu yapar.*"

Ferahşad, yüreğini esir alan şeytanın kahkahasını, kahyayla İbrahim'in de duymasından korktu. "Demedim mi sana," diye gürledi iblis. "Sen emredersin, kölen yapar. *Yap dersin yapar, çal dersin çalar.* O kadar."

Hizmetkarının sesi kulaklarında yankılandı. "Hanım ne isterse köle onu yapar."

İbrahim de ruhundaki şeytan gibi düşünüyordu demek ki.

"Yok canım. Ne emri, ne kölesi."

❖

Kadının vücudu işveyle ona doğru kıvrıldı. İbrahim bir an içine ateş düştüğünü sandı. Yüce Meryem, diye soludu kendi kendine. Ne oluyor bana? Hayatında ilk defa kadın kalçasının hatlarının iç gıcıklayıcı yuvarlaklığının farkına varıyordu. İbrahim, içinde alev alev yanan duyguların sıcaklığıyla paniğe kapıldı. Aklına, bedenine hakim olmaya çalışırken ıstırap çekeceği bin yıl düşünse aklına gelmezdi. O dirayetli, iradeli İbrahim'di, karşısındaki kadın da hanımı. olacak iş miydi?

İsa ruhumu korusun ve yüceltsin, diye dua etti ama işe yaramadı. Ferahşad'ın kalçalarının yuvarlaklığı, ipeğin içinde yuvarlanışı gözünün önünden gitmiyordu. Tabii yaramaz ettiğin dua, diye kendini payladı. Müslüman olmadın mı sen? Hala İsa'ya sığınıyorsun. Allah da duymuyor sesini elbette.

Ferahşad, kadife sesiyle, "Allah aşkına ne kölesi İbrahim," dedi bir kez daha.

Ferahşad'a dönüp dönmemek konusunda hala kararsızdı. Kadın halimi anlarsa, buralarda duramam diye geçirdi aklından.

"Bak buraya bakayım."

Tanrım, Tanrım, ne kadar işveli, ne kadar sıcaktı sesi. İbrahim içindeki ayaklanmayı bastırmak için kuşları, kelebekleri, melekleri düşünmeye çalıştı.

"Hadi ama. Dön bakayım. Yoksa keman çalmanı istediğim için kırıldın mı? Bak bakayım gözlerime."

Artık çare yoktu. İbrahim, korkarak ona döndü.

"Sen, İbrahim'sin o kadar. Burada köle filan yok. Kaldır başını. Gözlerime bak."

Denileni yaptı. Hayır, bu bir çift kor, hanımının bildiği gözleri değildi. Bugüne kadar hiç böyle bakmazdı ona kadın. Belki de bakmıştı ama o farkında değildi.

Boğazı kurudu. Bir şeyler demek istedi fakat dili ağzının içinde dönmedi. Kadının gözleri onunkilere kilitlenmişti. *Beynimi okuyor*, dedi kendi kendine. *Aklımdan geçen her şeyi okuyor.* Telaşla gözlerini kaçırdı.

"Tamam canım, istemiyorsan çalmazsın. Ne yapalım, biz de Karadut'un şarkısıyla idare ede..."

"Çalarım."

"Barıştık mı yani? Seni kırmak istememiştim."

"Köle hanımına küser mi? Hanım ister, köle yapar. Çal dersiniz, çalarım."

Yanlarında birinin daha olduğunu unutmuş gibiydiler.

Kahya bir Ferahşad'a, bir İbrahim'e baktı. *Heey*, diye homurdandı adam içinden. *Neler oluyor burada?*

"Bak şimdi. Ama..."

İbrahim birden çenesine serçe konduğunu sandı. Hanımı, minicik avucuyla çenesini tutup başını kaldırmıştı. "Ama ben istedim diye değil, içinden geldiği için çalmanı isterim."

Serçe kanadının temasıyla çıldırdı. Eli ne kadar küçük, ne kadar sıcak ve yumuşak. Allahım, diye yakardı bu kez. Demin olanın tekrarlanmasına izin verme. Beni rezil etme. Bu kez kesin anlar. "Peki, içimden geldiği için çalarım ama..." Devamını getiremedi. Gözleri bir kez daha kenetlendi. Kadının gözleri hülyalıydı. Deminki ateşin yerinde şimdi, okşayan, kucaklayan, tutkulu bir bakış vardı. Gözlerini hanımından ayıramadan, kendisinin de anlayamadığı bir şeyler mırıldandı ve birden patladı:

"Ama... ama... *sizin için çalarım.*"

Hanımağa'nın dudakları sonsuz bir tebessümle aralandı. Minik gamzeler mutlulukla selamladı İbrahim'i. Ferahşad'ın inci beyazı dişlerini gördü. Dili dişlerinin arasından usulca sıyrılıp kuruyan dudaklarını ıslattı ve tekrar gizemli yuvasına çekildi. Sadece bir anlık görüntü bile İbrahim'i sersemletmeye yetti. Yeni dinince yakarışı da fayda etmedi. Tam panik içinde oradan uzaklaşmaya karar verdiği anda müthiş bir şey oldu.

Korkunç bir patlamayla ayaklarının altındaki toprak sarsıldı.

Hanımın çığlığına Halil Ağa'nın telaşlı homurtusu eşlik etti.

"Deprem! Deprem oluyor!"

Ferahşad ne kendisinin ne de onun beklediği bir şey yaptı. Panik içinde kendini onun kollarına attı.

"Aman Yarabbi! Çok korkuyorum. Ne oluy..."

İbrahim yumruk yemiş gibiydi. Sersemlemiş fakat mutlu.

"Korkmayın," diye bir şeyler geveledi. Belki de ağzından ses bile çıkmamıştı da o dediğini sanıyordu. Kadının sıcaklığı, göğüslerinin sertliği aklını başından aldı. Başka bir alemdeydi sanki. Islak, dolgun dudakları ağzının hemen önündeydi şimdi. Ferahşad'ın kızgın soluğu yanağında dolaşıyordu. İnce beline kollarını dolayıvermek için dayanılmaz bir arzuyla bütün vücudu titredi. Asıl deprem onun bedeninde oluyordu. Çekine çekine eli hanımının başına gitti. Onu yatıştırmak istercesine bir iki defa elini acemi bir hareketle saçlarında gezdirdi. Saçlarından yükselen kokuyla başı döndü. Bakışlarını bir an yukarı kaldırdı. Tanrım, diye geçirdi içinden. Beni ödüllendiriyor musun, cezalandırıyor musun, bilmiyorum. Ama. Ama...

Halil Ağa hala, "Deprem!" diye bağırarak onları çardak altından mısır saplarının arasına çekmeye çalışıyordu.

Yer sarsılmaya devam ediyordu. Korkunç bir uğultu vardı. Binlerce aslan bir ağızdan kükrüyor gibiydi.

İbrahim, aklını kuşatan kucaklaşmanın etkisinden aniden sıyrıldı.

"Yüce İsa!" diye haykırdı kendi dilinde. Ferahşad'ın kollarından sıyrıldı. "Deprem değil bu. Deprem değil." Hanımağa ile Kahya'nın arkasından korkuyla bakmalarına aldırmadan uğultunun geldiğini yere doğru kollarını havada sallayarak koşmaya başladı. Aynı anda dolap katırını güden işçilerden biri mısır saplarının arasından fırlayıverdi.

"Su!" diye bağırıyordu adam. "Müjde! Su! Su!"
Ardından sırılsıklam bir işçi daha çıktı mısırların içinden:
"Koşun! *Toprak ana su doğurdu*!"

VI

Bursa Sarayı,

Eylül 1512

"**Hünkar çağırıyor,**" dediklerinde Hatice çok korktu.

İki aydır buradaydı ama bir kez bile onu görmemişti. "Sultan kızımız nasıldır? Gelsin, özledik," dememişti babası.

Bundan hiç şikayeti yoktu aslında. Padişah da olsa, babasıyla karşılaşınca dilini tutamamaktan korkuyordu.

"Şehzadelerin çığlıkları kulağımızdan silinmiyor. Nasıl kıydın Emirhan'a?"

Sultan Selim'in huzurunda ağzından böyle bir lafı kaçtığını aklından geçirmek bile titremesine sebep oldu.

Babasının bu siteme nasıl bir tepki göstereceğinden emin değildi. Gazaba mı gelirdi? Buna hiç şaşmam, diye geçirdi aklından. "Kızımız dahi olsa kimse Hünkar'la böyle konuşamaz. Tez vurun boynunu," der miydi? Yoksa gülüp geçer

miydi? Belki de, "Bak hele," derdi alayla. "Avrat kısmı Devlet-i Al-i Osman'ın işlerine burun sokar olmuş da haberimiz olmamış."

Kendini bildiğinden beri, babasından korkardı Hatice. Bunda, babasının çatık kaşları kadar Trabzon'daki şehzadelik günlerinde emrindeki hizmetkarların da payı vardı. "Şehzade Selim geliyor," dediler mi, yaprak gibi titrerdi hepsi.

Korkulacak adam mıydı peki babası?

Hiç kuşkusuz evet, dedi kendi kendine. Babasını gülerken hiç görmediğini hatırladı birden. Bir kez olsun kahkaha attığını duymamıştı. Hayır, diye itiraz etti hemen. Bir kez kahkaha attı. Atımı dörtnala kaldırmış koştururken gördüğü gün.

Arkasından gök gürlüyor sanmıştı Hatice. Dönüp omzunun üstünden baktığında babasının onu işaret ederek yanındaki adama, "İşte bizim kızımız, Ağa," dediğini işitmişti. "Şehzade Selim'ın kızı aha böyle Tomris gibi olmalı."

Sonra da "Karabulut," diye bağırdığını duymuştu Hatice babasının. Yaman attı Karabulut. Adı gibi kapkaraydı. Durduğu görülmüş, işitilmiş değildi. Babası üstünde yokken bile ayaklarıyla toprağı döver, ikide bir kişneyerek şaha kalkardı.

Tomris mi? O da kimdi? Konağa döner dönmez ilk işi anasına sormak oldu.

"Babam bugün, *benim kızım Tomris gibi olmalı*, dedi. Tomris ne ki, kim ki söyle de ona benzemeye çalışayım."

Hafza uzun uzun iç çekmişti. "Tomris mi kızım? Bilmem ki. Sen en iyisi yarın Eyüp Efendi'ye sor. Onun bilmediği yoktur."

O da öyle yaptı. "Tomris kim ki Eyüp Hoca?"

Adamın söylediklerinin her kelimesi ateşten harfler gibi aklındaydı hala.

"Çok, ama çok uzun yıllar önce Tomris adında bir ece vardı Hatice kızım. Halkının başbuğuydu. Düşman hükümdarı zalim Kirus onunla evlenmek istedi. Çünkü onunla evlenirse Tomris'in toprakları da, halkı da boyunduruğu altına girecekti. Tomris bu teklifi kabul etmedi. Çılgına dönen mağrur Kirus, Tomris Hatun'un ülkesine saldırdı. Göğü kara bulutlar kapladı, güneş görünmez, kuşlar ötmez, kelebekler uçmaz oldu. Tomris, *var git, yurdumuzu koru*, diye düşmanın üstüne oğlunu gönderdi."

Hatice, peri masalı gibi dinlemişti o gün Tomris'in destanını. "Öyle kanlı bir savaş oldu ki," diye devam etmişti Eyüp efendi. "Kılıç değmedik, ok delmedik yiğit kalmadı. Ne var ki, Tomris Ece'nin oğlu yenildi. Bu utançla canına kıydı. Acı haberi alan ecenin ağlaşıp sızlanacağını sananlar aldandı. Tomris başındaki tacı atıp beline kılıç kuşandı. Koca düşman ordusunun üstüne atıldı. Mağrur ve kanlı Kirus'un ordusunu öyle bir yenilgiye uğrattı ki, devrin ozanları Tomris için destanlar düzdü... Ya, işte böyle Hatice. Tomris Hatun ulu bir başbuğdu."

Ya sonrası?

"Kirus ne oldu peki?"

"Derler ki, Tomris Ece savaş meydanında ölen Kirus'un kafasını kestirdi. Kafayı saçlarından tutup havaya kaldırdı. *hakkını al Kirus*, diye bağırdı. Kirus'un döktüğü kanlarla yıkanan dağlar, taşlar, kan olup akan ırmaklar Tomris'in sesine yankı verdi. *Hakkını al Kiruuus!* Tomris, Kirus'un kesik kafasını, *al işte hakkın bu*, diye tuttuğu gibi kan dolu bir fıçıya attı. *Hayattayken kan içmeye doymamıştın Kirus. Şimdi doya doya iç*... Yine derler ki Hatice, o saat kara bulutlar dağılıvermiş. Dağlar, taşlar, ovalar güneşle yıkanmış. Kuşlar ötmeye, kele-

bekler uçmaya başlamış. Irmaklar, dereler mavi mavi çağıldar olmuş."

Her şey, her ayrıntı gözünün önündeydi. Aylarca, Tomris'in kesik bir kafayı eline alıp havaya kaldırmasını, isyanla haykırmasını hayal etmişti Hatice.

"Tomris gibi olmak için ne yapmak lazımdır hoca efendi?"

Sandığının aksine adam hiç gülmedi. Hatice'nin gözlerine uzun uzun bakarak içini çekti.

"Zordur kızım."

"Olsun. Sen de hele. Tomris gibi olmak için ne yapmak lazımdır?"

"Kahraman olmak lazımdır kızım. Kahraman olmak da zordur ha. Kolay olaydı, ortalık Tomris'ten geçilmez, Tomris Ece'nin destanı, dilden dile geze, dolaşa asırları aşıp sana kadar gelmezdi."

Hatice yüzünü buruşturdu. "Ben kahraman olamadım," diye homurdandı. Olsaydı, anası, "Baban seni kocaya veriyor kızım," dediğinde, "Olmaz," diye haykırırdı. Tomris gibi tacını atar, kılıçlanırdı. Kurda, kuşa yemek olurum diye bakmaz, alır başını dağlara çıkardı. O örümcek elli kambura avrat olacağına, bir yardan kaldırıp atardı kendini aşağı.

Hadi o zaman çocuktum, aklım yüreği yetmedi, diye kederlendi. Ya sonra, ya cellatlar o gece şehzadeleri boğazlarken, Emihan ağlarken ne güne duruyordum? Düşüp bayılacağıma kuşanaydım ya kılıcımı!

Eyüp Efendi haklıydı. Tomris olmak zordu.

Ansızın bıçak gibi bir soru saplandı beynine:

"Tomris yaşıyor olsaydı..." Gerisini getirmekte zorlandı. Nefesi kesilir gibi oldu. "Babamın ettiklerini görüp duysaydı, ne düşünürdü acaba?"

Canı yandı.

Böyle düşündüğü için utandı.

Sultan Selim, sert ve acımasızdı ama onun babasıydı.

Anasının dediklerini hatırladı. "Selim Han her ne yaparsa Al-i Osman içindir. Pederin uçan kuşa, kelebeğe mısra düzer düzmesine de söz konusu devletse, insaf nedir bilmez. Aman vermez. De ki kendi kanı; hiç bakmaz."

Hiç bakmamıştı zaten. Kendi canı, kendi kanı dememiş, parmak kadar çocukların bile canını almıştı. Ne için? Al-i Osman uğruna.

İçinden öfkeli bir çığlık yükseldi. "Hiç de bile değil. Al-i Osman bahane. Ne yaptıysa ve yapacaksa kendi saltanatı için. Pederinin canına aman vermeyen adam, karındaş, yeğen bakar mı?"

Bakmamıştı işte.

Ve şimdi babası onu görmek istiyordu.

Neden?

Hatice'nin, kanını döktüğü şehzadelerin ardından gözünden kanlı yaşlar akıtmasına, "Ah Emirhan, vah Emirhan," diye ağlayıp dövünmesine hiddetlenmiş miydi acaba?

Neden iki ay sonra? *Gazaba gelmesi için bu kadar beklemesi mi gerekiyor yani*, diye söylendi içinden.

Belki de kardeşleri Ahmet'le Korkut'u yok etmek için dağ, bayır dolaştığından yeni duymuştu onlar için yaktığı ağıtları.

Belki de, yeni gammazlamışlardı babasına.

"Hatice Sultan'ı pek kederli görürüz Hünkarım. Bir rahatsızlığı filan mı var acaba diye merak ederiz. Alemin ağzı da torba değil ki. Güya, efendimizin Nizam-ı Alem için vaki fermanına hiddetlenip şehzadelerin ardından dövünüp isyan edermiş. Olacak şey mi Allah aşkına?"

İster öyle, ister böyle. Hatice son koridora saparken, *kesinlikle böyle*, diye karar verdi. Babası yeni duymuş ve hiddetlenmişti. Selim Han'dı onun adı. Kızından da gelse nifakı bağışlayamazdı.

Babasının öfkeli çehresi belirdi hayalinde. Kaşları, şimşekler çakan gözleri...

Hatice, çocukluğundan beri babasının kara kaşlarını, birbiriyle kapışan iki savaşçının havada şimşekler çakarak tokuşan kılıçlarına benzetirdi. Gözlerine bakmaya korkardı. "Şunca yıldır Şehzademin hizmetindeyim," derdi Şahincibaşı, "Selim Han şöyle bir baktı mı; hala bağrıma ok saplandı sanırım."

Öyle bakardı işte.

Birden kardeşi Süleyman'ın küçükken, babasını gördü mü anasının arkasına saklanması geldi Hatice'nin aklına.

İçi hasretle yandı. "Ah canım Süleyman," diye mırıldandı. "Neredesin, nicesin? Kolay mı tahttan feragat ettiği halde, cayar, karşıma rakip çıkar diye pederini bile zehirlettiği söylenen, karındaşlarına aman vermeyen bir padişahın varisi olmak. Ne korkular içindesin kim bilir?"

Bir dedikodunun, bir iftiranın, hatta ufacık bir kuşkunun dahi Sultan Selim'in gazabını kılıç gibi bileyeceği bir hayat yaşayacaktı Süleyman yıllarca.

Hatice, padişah dairesinin önüne geldiğinde soluğunu tuttu. Kapının arkasında onun neyin beklediğini bilmiyordu. Kılıç gibi şimşekler çakarak tokuşan kaşlar ve şimşekler çakan gözler ölüm fermanını mı haykıracaktı yüzüne? Bostancıbaşı, hürmetle babasının kapısını aralarken aklından geçen son düşünceyle başını salladı. *Annem Süleyman'ı yalnız bırakmamakta haklı. Babamın vehimlerinden, şüphelerinden, korkularından, iftiralardan kardeşimi ancak Hafza Anam koruyabilir.*

Kapı açıldı. Odayı dolduran gün ışığından gözleri kamaştığı için babasını oturduğu divanın üstünde dev bir gölge gibi gördü Hatice.

"Gel," dedi babası her an parlamaya hazır, gergin bir sesle. "Yaklaş."

Yaklaşmaktan başka çaresi yoktu zaten. Kapı arkasından kapanmıştı.

Artık, Sultan Selim'in huzurunda kaderine karşı yapayalnızdı Hatice.

❦

"**Hele yaklaş Hatice.** Yüzünü görelim."

İki adım daha attı. Bu kadar yeter, dedi içinden. Ben onu gördüğüme göre, o da yüzümü görebiliyordur herhalde.

Hafifçe belini eğerek usulünce saygısını gösterdi. "Hünkarım..." Babası elini uzatırsa, tutup öpecekti. Yoksa o konuşana kadar orada öyle bekleyecekti.

"Şöyle dön bakayım biraz. Güneş içinde kayboldu yüzün."

Kaybolan sadece yüzüm mü acaba, dedi kendi kendine.

"Hah, öyle daha iyi."

Babasının gözlerinin, yüzüne odaklandığını biliyordu. Başını kaldırıp bakmaya korkuyordu. Bakmasına gerek de yoktu aslında. Çünkü Sultan Selim'in gür, kara kaşlarının yine kılıç şakırdatırcasına çatık olduğuna, gözlerinde de şimşekler çaktığına emindi nasıl olsa. Sağ el ona doğru uzanarak kalktı.

Hatice bir an bocaladı. Karındaş kanı bulaşmış bir eli nasıl tutarım, nasıl öperim diye tasalanarak beklemişti bu anı. Hatta, inşallah el öptürmez, diye dua bile etmişti.

Fakat korktuğu gibi olmadı. İri eli tuttu. Hiçbir tiksinti, hiçbir öfke, hiçbir isyan hissetmedi içinden. Sadece, *kaç yıl oldu*, diye sordu kendine. En son ne zaman öpmüştüm elini? Hemen hatırladı. Kocasının yanına gitmek üzere Trabzon'dan ayrılırken. Birbirlerine bakmamış, tek kelime etmemişlerdi o sabah. Ne vardı ki konuşacak? O zaman Şehzade Selim'in elini öperek veda etmişti. Ve şimdi, Padişah Sultan Selim'in elini öpüyordu.

Parmak içleri ne kadar sert, diye geçti aklından. Unutmuşum. Çocukluğundan beri kılıç sallamaktan, yay germekten yer yer nasırlıydı babasının parmak içleri. Örümcek elli, kambur adamın parmakları da böyleydi. Onu hoyratça okşarken Hatice, cildine ağaç dalları sürtünüyor sanmıştı. Fakat babasının elleri öyle değildi. Nasırlarına rağmen, itmiyordu onu.

Babasının elinden, bedenine güç aktığını fark etti. Bu duygu, ayakta kalan korkularını biraz bastırır gibi oldu. Padişah ama babam, dedi kendi kendine. Bana can veren adam.

İşaret parmağındaki iri, yakut yüzükle, orta parmağının üzerinde yumruk gibi duran tuğralı altın yüzüğün arasındaki boşluğa dudaklarını usulca değdirdi. Beyni baba kokusunu anında hatırlayıverdi. Zihninde, o kokuyu ilk tanıdığı anın görüntüleri uçuştu. Genç ve güçlü bir adamın küçük bir kızı kaldırdığı gibi havalarda uçurduğunu, sonra da ak bir kısrağın eyerine oturttuğunu gördü. Nasıl ağlamıştı? Dehşet içinde onu alması için yalvararak kollarını boynuna dolayıvermişti adamın. O kokuyu işte o zaman kazımıştı belleğine. Tanrım, ne sihirli, ne güven verici bir duyguydu. Gözyaşlarıyla ıslanan yüzünü babasının boynuna gömmüş, o kokuyu içine çeke çeke hıçkırmıştı.

O anda bana bahşettiği güveni gözyaşlarımla kutsuyordum herhalde, diye geçti aklından. Kendini o andaki kadar hiç güvende hissetmemişti Hatice.

Babası, Hatice başaramayacakmış da ona yardım etmek istiyormuş gibi elini kızının alnına doğru kaldırdı. O da eli alnına götürdü.

"Berhudar ol Hatice."

Daha otur demedi, diye telaşlandı aklı birden. Bu, Padişah'ın öfkeli olduğu, gazabın eşiğinde dolaştığı, ona vereceği cezayı kestirmeye çalıştığı anlamına mı geliyordu acaba?

"Bizi görmek istediğinizi söylediklerinde..." Hatice, kendi sesini tanıyamadı. Hatta sözlerin gerçekten ağzından çıktığından bile kuşkulandı. Kuruyan gırtlağını usulca temizledi ve "Ziyadesiyle bahtiyar olduk," dedi. " Efendi babamızı görmeyeli hayli oldu."

Sultan Selim'in güneşin önünde duran başı öne doğru iki defa eğildi, kalktı. "Ya öyle," dedi. "Biz kızımızı görmekle memnun olduk."

Hatice rahat bir soluk alma zamanının geldiğini fark etti. Gördün mü, diye kendini azarladı. Boşuna korkulara kapılmışsın. Hiç baba, kızına kıyar mı?

İçinden bir ses, "Karındaşlarına, onların çocuklarına kıydı ama," diye homurdandı. Hatice duymazdan geldi.

"Kaç aydır aynı şehirdeyiz," diye devam etti Sultan Selim. "Hatta, aynı çatının altındayız. Lakin fırsat bulup da sultan kızımızı göremedik. Çok meşguldük Hatice."

Evet, diye soludu kendi kendine. Biliyorum. *Tahtını kanla yıkamakla meşguldün.*

Başını şöyle usulca kaldırınca, babasının gözleriyle karşılaştı. Altlarındaki mor gölgeler hemen dikkatini çekti. Babası,

yorgun ve uykusuzdu. Belli ki devlet olanca ağırlığıyla omuzlarına çökmüştü. Hatice, anasının sözünü hatırladı: "Herkes sanır ki, devlet vermeye vardır. Yanıldıklarına anlarlar ama heyhat; iş işten geçmiştir. Devlet ne başındakine verir, ne sonundakine. *Almaya vardır kızım devlet.* Malsa mal, cansa can. Oğulsa oğul alır, karındaşsa karındaş. Biliyorum, pederine kırgınsın. Bir gün onu yargılamaya kalkarsan bil ki, ne yaptıysa ve dahi ne yapacaksa devlet, *hadi Selim Han, alacağımı ver*, dediği içindir."

Devlet, "Hadi bakalım," demişti anlaşılan. "Sultan kızını almaya geldim Selim. Onu örümcek elli, kambur, senden bile yaşlı Paşa'ya veresin."

Hatice, az önceki düşüncesinden utandı. Aklı ve vicdanıyla hesaplaştığı her sefer yaptığı gibi, babama haksızlık mı ediyorum, diye geçirdi içinden. Haksız olmayı o kadar istiyordu ki. Bunu içine bir sindirse belki o zaman Emirhan'ın, "Kurtar beni aba, Hatice aba. Yalvarıyorum bir şeyler yap," diye çığlık attığı kabuslarının arkası kesilirdi.

"Sıhhat ve afiyettesinizdir inşallah Hünkarım. Kızınız, sağlığınız için duacıdır."

Selim, "İyiyim, iyiyim," diye başını salladı. "Lakin duyduk ki, kızımız bir derde duçar olmuş."

Oldum ya, diye söylendi içinden. Bir değil, bin derde duçar oldum. Dokuzunda evlenip on dördünde dul kalan kızlar ne derde düşerse ona düştüm.

"Yok bir şeyim efendimiz."

"Hekimbaşı öyle demiyor ama."

"Sanırım hekimbaşınız, rahatsızlığımızı fazlaca abartmış."

Padişah, oturduğu divandan kalktı. "Sık sık kendinden geçtiğini söyledi bize."

Kendinden geçmek mi? Hatice içinden güldü. Kendinden geçmek ha? Ölüyorum ben... Cehennemle cennetin arasında dolanıp duruyorum. *Ne cennet kabul ediyor beni, ne cehennem.*

Babasının gözlerinde yine şimşekler çakmaya başlamıştı. Fakat bu kez öfkenin yanı sıra biraz da şefkat var galiba, diye umutlandı. Ya da bana öyle geldi. "Birkaç defa oldu."

"Ben bilmem. Hekimbaşı, Bursa'ya gelmenden bu yana dokuz olduğunu söyledi bize. Dokuz defa sultan kızımız kendini kaybetmiş." Bir an an sustu. Gözleri bir kez daha buluştu. Hatice bu kez emindi. Sultan Selim'in gözlerinde en azından öfkeden çok ilgi vardı. "Kendi ilmiyle yetinmeyip birkaç hekime daha danışmış. Hepsi endişeli. Ne zaman başladı bu illet Hatice, hatırlıyor musun?"

Hatırlıyorum elbet, diye bağırmak geldi içinden. Dudaklarını ısırmasa, az daha, "Beni verdiğin adamın, *gerdek odama* girdiği gece," diyecekti. "Hatırlamıyorum efendimiz."

Sesi o kadar cılız çıktı ki babasının bu dediğine asla inanmadığını anladı.

"Nerede?" diye üsteledi Sultan Selim. "Payitahtta mı, Bosna da mı, nerede Hatice? Hekimbaşının dediğine bakarsan, nerede ve nasıl başladığı bilinirse bu illetin tedavisi daha kolay olurmuş. İlk defa nerede kendinden geçtin?"

Söylemek zorundaydı artık. "Trabzon'da."

"Biz daha sancaktayken, öyle mi? Validen biliyor muydu?"

Başını salladı. "Biliyordu."

"Hafza hekim çağırtmadı mı?"

"Çağırttı."

"Ne dedi hekim? Neden kendinden geçmişsin, bilip söyledi mi?"

Yine başını salladı. Fakat bir şey demedi.

"Neden Hatice?"

Başını önüne eğdi. Kelimeler belli belirsiz döküldü dudaklarından. "Korkudan, dediler efendimiz... Korkmuşum."

"Korkmak mı?"

Çok şaşırdığı belliydi. Koskoca Selim Han'ın kızı neden korkardı ki? "Neden korktuğunu hatırlıyor musun peki?"

Bu kez başını sallamadı. İçinden, neden korktuğumu bilmiyor musun sanki diye geçirirken, babasına baktı. Yüzünde nasıl bir ifade oluştuysa, Padişah birden, "Yoo," diye homurdandı. "Sakın, o gece... ondan deme."

Hatice başını eğdi.

"Ondan efendimiz. İlk o gece..."

Sultan Selim bir an elini uzatıp yanağını okşayacak gibi oldu, sonra vazgeçti. Bir an boşlukta kalan elini kendi yüzüne götürüp sıvazladı.

Olan olmuştu artık. Sıradan bir baba bile kızıyla bu konuları konuşmazdı. Değil padişah baba konuşsun. Aralarındaki bir duvarın yıkıldığını anladı Hatice. İyi mi olmuştu, kötü mü kestiremedi ama bir şey yıkılmıştı işte. "Siz de öğrenmiştiniz zaten," diye mırıldandı utanarak. "Hatta, ertesi sabah onu Trabzon'dan..."

"Tamam, anladık," diye aksilendi Sultan Selim. "Geçenlerde de bayılmışsın ama. Hekimler seferber olmuş. Hatta bir ara, Allah göstermeye..."

Geçenlerde mi? "O iki ay önceydi Hünkarım." Sesindeki kırıklığı gizlemeye çalışmıştı. Fakat bunda ne kadar başarılı olduğunu bilmiyordu.

"Yani," dedi Sultan Selim, sıkıntılı bir sesle. "O gece mi?"

Hangi geceden bahsettiğini söylemeye dili varmadı. Gerek yoktu zaten. Hatice başını sallamakla yetindi.

"Kahretsin," diye homurdandı Padişah. "Kahretsin. Aslında önce o cellatbaşının da başını vurdurmak vardı ya... *Sessizce halledin. Kanları mukaddestir. Sakın ola ki kanlarını dökmeyin, yay kirişiyle halledin*, buyurduk, adam Bursa'yı ayağa kaldırdı. Her yeri kana buladı."

Sessizce ha! Gizlice! Kanlarını akıtmadan. Uykularında. Öldüklerinin bile farkına varmalarına izin vermeden.

Hatice, içinde kabaran öfkeyi nasıl bastıracağını bilemiyordu. Karşısındaki babasıydı. Ona hürmet göstermek ve itaat etmek borcuydu. Üstelik babası Padişah'tı. Belki de dünyanın en kudretli adamıydı. Bir buyruğuyla kelleler düşüyordu işte. Kim bilir daha kaç kelle gitmişti, dediği gibi: *Sessizce*.

Yüzündeki ifadeden babasının duygularını anlamaya çalıştı ama bir duvar kadar ifadesiz bakıyordu Padişah. Sadece sakalsız yanakları biraz kızarmış, gür, kara bıyıkları biraz daha aşağı sarkmış gibiydi.

"Aç ağzını Hatice," diye seslendi vicdanı. "Yoksa hayatın boyunca kendini pederinin suç ortağı sayacaksın. Her gece rüyalarına girip hesap soracak şehzadeler senden. Zalim, baban da olsa susma. Emirhan'ın ahı için bir çift laf et."

"Korkut amcam bağışlanmasını dilemişti baba..."

Sultan Selim, öfkesini sağ yumruğunu vurup durduğu sol avuç içinden çıkartmaya başlamıştı. Birden gitmeye karar vermiş gibi üç hızlı adımda kapıya vardı. Aniden durdu. Hızla döndü. İşaret parmağını tehditkar bir ifadeyle salladı. "Bağışlanmak mı," diye bağırdı. "Sen ne bilirsin neyin ne olduğunu? Bağışlanmak ha!"

"Öyle konuşuluyor. Herkesin dilinde. Size mektup yazmış. *Bir hatadır ettik Sultan kardeşim. Bağışla ki ömrüm yoluna hizmetle geçsin*, diye yalvarmış."

"İyi ya. Biz de bağışladık."

Bir an bocaladı. Yanlış mı duydum, diye korktu. "Ama... ama onu boğdurm..."

"Çünkü yalan söyledi. Bizi sadakat yeminiyle aldatmaya kalktı. Lakin foyası bir hafta on günde ortaya çıktı. Ona üç tuğ verip Antalya'ya yolladık. Ağamızsın; var, git ömrünü Al-i Osman'a hizmetle sürdür, dedik. Ağabeyimiz eteklerimize kapandı."

Öfkeyle elini Hatice'ye doğru uzattı. "Demin öptüğün şu eli, ağamız öpmeye kalktı. *Var git*, dedik. *Ağamıza el öptürecek kadar ufaldık mı? Sadakatin kadar ömrün olsun.* O da gitti."

"İyi ya..."

"İyi ya. Peki o ne yaptı biliyor musun? Nereden bileceksin? Onu sınamak için üstüne birkaç kişi saldık. *Asker, ulema ve halk, ne Şehzade Ahmet'i ister, ne Selim'i. Saltanat senin hakkındı Korkut. Boyun eğmez Selim'e direnirsen, bütün beylerbeyleri senin yanında yer alacak*, diye ağzını aramtık. Üç güne kalmadı *Eh*, dedi bize ömrünü adayacağına yemin eden karındaşımız. *Madem öyle, varalım Selim'in üstüne, tahtı altından çekip alalım.* Sağa sola mektuplar yazdı. Gizli haberciler gönderip destek ve adam istedi."

"Ona tuzak kurmuşsunuz."

"Özü, sözü bir olaydı tuzağa düşmezdi. Devlet, asıl kemendi başındakinin boynuna takar kızım. *İhaneti boğmazsan, o seni boğar.*"

Hatice bir şey demeden yere baktı.

"Sultan kızımız şimdi bize, pederi bir haini cezalandırdığı için mi hastalandığını söylüyor?"

Babasının sesindeki alay, sabır taşını çatlattı. Bütün çabasına rağmen gözyaşlarını tutamadı. "Ya Emirhan," dedi. Sesi

kendi kulaklarında çınladı. "O daha çocuktu. *Beni kocaya verdiğiniz yaşta bile değildi henüz...*"

"Hatice!"

"Dokuzunda bile değildi efendimiz."

"Sen bize... Tövbe, tövbe! Sus!"

Babasının sesi bıçak kadar keskindi. Ama susmadı. Bunca sustuğum yeter artık, diye düşünüyordu Hatice. "Onun çığlıklarını duymadınız mı? Selim Han'a düşen onu alıp bağrına basmak değil miydi de, bir yetmedi, iki olmadı, üç başaramadı, dört cellat vardı üstüne?"

"Hatice!"

Babasının sesindeki tehdidi fark edecek halde değildi.

"Bu ne edeptir ki, kızımız pederiyle böyle konuşur? Bu ne densizliktir ki, kızımız da olsa kul kısmı Padişah'a sesini yükseltir ve dahi hesap sorar!"

Selim soluk soluğa kalınca bir an sustu. "Kes," dedi daha sert bir tonla. "Kadın kısmı ne zamandır devlet işine burnunu sokar? Şükret ki, damarında kanımız vardır. Yoksa... "

"Yoksa," diye sözü babasının ağzından aldı Hatice. "*Bizim üstümüze de mi cellat salınırdı?*"

Bundan sonrası ölümse, diye geçirdi içinden Hatice, hoş geldi, sefa geldi. Her gün azap çekerek ölmektense, bir defa cellat elinde canımızı teslim eder, çeker gideriz bu kahrolası alemden.

O ana kadar içinde biriken, taşan her şeyi söyleyecekti.

Her kelimeyle beyninden, kalbinden, ruhundan bir ur çıkarıp atıyordu sanki. Her sözcükle ruhu, vicdanı yıkanıyordu.

"Ya Osman?" diye devam etti babasının gözlerinde çakan şimşeklere aldırmadan. "Üzerine sessizce varan cellatlarına

atmaca gibi saldıran Osman... Cellatlar kaçışırken koridorda biri, *tez varın, bitirin şu işi*, diye homurdanıyordu. Herkesler siz sandı. Fakat ben, kızınız. *İlletli Hatice*, zinhar, dedim. Selim Han gibi bir yiğit, çocuk üstüne, *yetmedi daha cellat salın*, buyruğu vermez. Öyle değil mi? Yanılıyor muyum? Benim babam, yücelerin yücesi Sultan Selim, *bırakın büyük, büyük atamızın adını taşıyan yiğit Osman yaşasın. Kaderimizde, hain karındaşımızın oğluyla kılıç şakırdatmak varsa, er meydanında biz yaparız. Kim öle, kim kala o zaman görürüz*, der..."

Birden yer sallandı. Hatice, ne olur Allahım, diye yalvardı içinden. Şimdi olmasın, şimdi olmasın. Bana dayanma gücü ver...

Babasını görmeye çalıştı. Padişah'ın vücudu dalgalanıyordu. Bir yerlere tutunmaya çalıştı. Uzaktan, çok uzaktan, biri ismini seslendi. Babam mı adımı anarak bana doğru koşan, diye bir düşünce dolaştı aklında. O da delice bir arzuyla babasının kollarına atılmak istedi. Ne kadar özlemişti kokusunu. Acaba onu kucaklar mıydı? Onu sever, saçlarını okşar mıydı? Sever elbet, diye cılız bir umut doğdu içinde. Gerçi *onun Tomris'i olamadım*, illetli bir kadın olup çıktım, ama onun Hatice'si değil miyim neticede? Sever tabii. Sultan Selim de olsa, öfkesi karşısında dağlar da erise, hangi baba, kızına sarılmaz?

O umut ışığını yakalamak için kollarını uzatarak babasına doğru koşmayı denedi. Bir adım. Bir daha. Bacakları titredi. Babasını kuşatan sis iyice arttı. Duyduğu son ses, adı oldu.

"Hatice! *Can kızım, canan kızım, a benim bahtsız kızım.*"

Bunları söyleyen babam mı, diye geçti aklından. Yere yuvarlanırken yüzünde inanılmaz bir mutluluk vardı.

Kendini karanlığın koynuna bırakıverdi.

Can kızım, canan kızım, a benim bahtsız kızım, diyen ses hiç silinmedi kulağından.

VII

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

İbrahim, **böyle bir duyguya** kapıldığını hiç hatırlamıyordu. Sürekli tetikteydi. Her an bir şey olacak gibi geliyordu ona. Ne olacağını bilmiyordu ama hissediyordu. İyi veya kötü, fakat mutlaka bir şey olacaktı işte.

Dolapbaşı'nda açtırdığı kuyudan su çıktığı günden beri hayatında bir şeyler değişmişti. Daha doğrusu Hanımağa'yı ona bakarken gördüğünden beri. Hayır, diye söylendi kendi kendine. Ferahşad'ın gözlerinde çakan kıvılcımın hiç bilmediğim arzuları tetiklediğini fark ettiğimden beri.

Hanımının bakışları bir türlü gitmiyordu gözünün önünden. Onu hayal etmesine gerek de yoktu. Kadın o günden beri daima gözünün önündeydi. Kasım Ağa Çiftliği'nin değişmez sanılan kuralı o akşamdan itibaren kalkmıştı. Hanım akşam yemeklerini yalnız yemiyordu artık. Dört kişilik sofra kuruluyordu. Baş köşeye Ferahşad, karşısına Halil Kahya otu-

ruyordu. İki yana da İbrahim'le, hanımın nedimesi Karadut Münire. Günlük işlerden konuşuyorlardı. İbrahim, Ferahşad'ın gözlerinin üzerinde olduğunu biliyordu. En kötüsü, bu bakışların farkında değilmiş gibi davranmaktı. Sürekli tabağına bakarak oturmak, sadece soru sorulursa cevap vermek zordu.

Hanımağa'nın bakışlarına karşılık verse kızıp kızmayacağını da bilemiyordu. Belki de kızmazdı. Ama o cesaret edemiyordu işte. Hanımın kızmasından çok kendinden korkuyordu İbrahim. Kadının, içinde kopan arzu kasırgasını gözlerinden okumasından.

İyi de Ferahşad niye durmadan ona bakıyordu. Bazen onu yeni görmüş gibiydi kadının bakışları. Gözlerini biraz kaydırsa, hanımın kıvılcım saçan gözleriyle karşılaşıyordu. Panik içinde çeviriyordu başını.

Sadece Hanımağa mı? Kahya'nın bakışları da üzerindeydi. Daha doğrusu ikisinin üzerinde. Halil Ağa da bir şeyler olduğunun farkındaydı.

Ya o Karadut'a ne demeli, diye gülümsedi İbrahim. Münire'nin gözleri de üzerindeydi. İbrahim bakışlarını yakaladı mı, inci gibi dişlerini göstererek gülüveriyordu kız.

Yemeğin bir an önce bitmesini, Ferahşad'ın, "Hadi bakalım," demesini bekliyordu sabırsızlıkla. "Lafın bittiği yerdeyiz. Bize bir şeyler çal. Ama önce, geçen akşam, çardak altında çaldığın sevda şarkısıyla başla, tamam mı?"

Memnuniyetle yapıyordu bunu İbrahim. Çünkü hanımın emri, yalnız kalma vaktinin yaklaştığının işaretiydi. Hemen yayını çekip tellerin üzerinde oynatıyordu. Hanım, kemanın nağmelerinin gecenin sessizliği içinde yankılanışını dinlerken, o bir an önce ambardaki küçük odasına gitmek, kıtık yatağının üstüne uzanıp gözlerini yummak ve aklından

geçenlerin başına gelmesi için dua ederek hayaller kurmak istiyordu.

"Ne haberlerin var Halil Ağa?"

İbrahim, hanımının sesiyle aklını karıştıran düşünceleri bir kenara itti.

"Üç beş karıkta yapraklara küf gelmiş," dedi adam. "Yarın İbrahim'le göztaşı vereceğiz topraklarına biraz."

"Pek iyi edersiniz. Lakin ben bağı değil, Saruhan'ı sormuştum."

Kahya'nın yüzü geriliverdi. "Bağışla Hanımağam. Aklımızda bağdan, bahçeden başka iş mi var ki. Ne haber dedin mi, aklımıza önce o gelir."

"Bundan hiç şikayetim yok. Fakat epeydir Saruhan'a inemedim."

İbrahim birden farkında olmadan lafa karıştı. "Yeni Sancakbeyi gelmiş."

Ferahşad başını şimdi ona çevirmiş olmalıydı. Sanki, o ana kadar hiç görmediği önemli bir şey keşfetmiş gibi gözlerini tabağından ayırmadan devam etti İbrahim. "Ahali, *Şehzade Süleyman*'ı görmek için yollara çıkmış."

"Çiftlikten ayrıldığını duymamıştım."

"Ayrılmadım ki. Kasabadan üzüme gelen tüccarlar anlattı. Onlardan dinledim."

İbrahim, kaşlarının altından karşıya baktı. Kocaman iki siyah göz üzerindeydi tahmin ettiği gibi. Niye bu kız da sürekli olarak beni göz hapsinde tutuyor, diye geçti aklından. Fakat bu kez Karadut'un gözlerinde hüzün vardı. Neden? Üstelik İbrahim'in gizlice ona baktığını anladığı zaman yaptığı gibi tebessüm de etmemişti.

"Münire, biraz su koyar mısın kızım?"

Karadut, İbrahim'e son bir hüzünlü bakış attıktan sonra telaşla kalktı.

"Ece," dedi Ferahşad. "Başka neler anlattı tüccarlar? Nasıl biriymiş Şehzademiz?"

"Böylesini görmedik, dedi içlerinden biri. Çok gençmiş. Öyle dediler. Ahali, koskoca Sultan Selim'in biricik veliahdının karşılarına yakutlar, pırlantalar, zümrütler içinde çıkacağını sanırmış. Oysa geçen atlılardan hangisinin şehzade olduğunu peşi sıra taşınan tuğlardan anlayabilmişler ancak. O kadar sade giyinmiş yani. Sadece başındaki sarıkta bir sorguç varmış o kadar."

İbrahim, tabağından aldığı bir şeyi ağzına götürmek için sustu. Fakat hemen vazgeçti. Kaşık tutan eli havadayken, "Ha," diye devam etti. "Bir de kılıcını anlata anlata bitiremiyorlar. Şehzade Süleyman'ın belinde öyle bir kılıç varmış ki, kaftanının altından görünen kabzasına güneş vurdu mu, insanlar bin güneş daha doğdu sanmış. Mücevherlerden öyle parlıyormuş yani."

"Olacak tabii," diye lafa karıştı Halil Ağa sonunda. "Yavuz Selim'in oğlu bu. O taşımayacak da, sen mi taşıyacaktın murassa kılıcı *a deli oğlan*?"

İbrahim, bütün kanın damarlarından çekildiğini hissetti. Bu lafa fena halde kızmaya başlamıştı. "A deli oğlan." İçinde kötü bir niyet olmasa da, onu küçük gören, alaya alan, çocuk yerine koyan bir ifadesi vardı bunun. Ve o artık çocuk değildi.

"Halil Ağa!" Hanımağa'nın yumuşacık sesindeki uyaran ifadeyi hemen yakaladı İbrahim.

"Öyle demeyin bakayım. İbrahim, artık kocaman adam. Hem de bağımızı kuruyup yanmaktan kurtaran suyu bulan adam."

Dayanamadı, başını tabağından kaldırıp Ferahşad'a minnetle baktı. Ve gözleri kamaştı. "Kaderimizde varsa," dedi usulca, "Biz de murassa kılıç kuşanırız ağam. Yoksa da kaderimizi öyle yazarız. Sen meraklanma."

Halil Ağa da, Ferahşad da gülüştü. Hanımının bardağına su koyduktan sonra yerine dönen Münire ise buğulu gözlerini ona çevirdi. İbrahim şaşırdı. Yalvarırcasına bakıyor bu kız bana, dedi kendi kendine. Ama neden? Ne istiyor Karudut benden?

"Başka, başka? Başka ne anlattılar, söylesene İbrahim."

Ferahşad'ın neşeli sesiyle Münire'nin gözü tekrar hanımına kaydı. Ve İbrahim sorusunun cevabını kızın gözlerinde görüverdi. Aman Tanrım, dedi içinden. Karadut, Hanımağa'yı kıskanıyor!

Ama neden?

Hanımın sorusuna cevabın geciktiğini fark eden kahya, duruma müdahale etmeye karar verdi.

"İbrahim böyledir hanımım. Lafa merak katmaya bayılır. Tane tane der ki, dinleyenler meraklansın."

"Akıllıca."

Ferahşad, inanılmaz, sihirli bir gülümsemeyle ona baktı. İbrahim eridiğini hissetti.

"Akıllıca ama bizi daha fazla meraklandırma. Lütfen anlat hadi. Ne biliyorsan duymak istiyorum."

"Şeymiş işte... Yani..." diye bir süre kem küm etti İbrahim. Sonunda aklını toplamak için gözlerini kadınınkilerden kaçırıp önüne bakarak anlatmaya koyuldu.

"Gençmiş işte. Aslan gibi dediler. Sol eli sol dizinde, sağ eli belindeki kılıcın kabzasındaymış. Öyle heybetli bir duruşu varmış ki anlata anlata bitiremediler. Alayın arkasında da bir

sürü araba varmış. Fakat içlerinde iki tanesi varmış ki, pek süslüymüş. Ahali hemen Şehzade'nin haremi diye mim koymuş. Biri itiraz etmiş. Daha parmak kadar çocuğun haremi mi olurmuş?"

Sustu. Kuruyan gırtlağını ıslatmak için kupasına davrandı. Kahretsin, kalmamış. Aynı anda gözünün önünde siyah, minik bir el belirdi. Münire suyu kalmadığını anlamış ve küçük testiye davranmıştı bile. Suyunu içerken kupanın altından gizlice kıza bakmaya çalıştı.

Mutsuz, dedi kendi kendine. Karadut mutsuz.

"Bak yine." Hanımağa'nın sesi cıvıl cıvıldı. "Gerçekten canımıza kastın mı var senin? Kıza bakacağına anlatsana şunu. O iki arabanın sırrı ortaya çıkmamış mı?"

Münire'nin kara gözleri daha karardı gibi geldi İbrahim'e. Kupasını masaya bırakırken Karadut'a belli belirsiz gülümseyerek teşekkür etti. "Çıkmaz olur mu?" dedi Hanımağa'ya dönerek. "Saruhan'da ne sır kalmış ki, Şehzade alayındaki iki arabanın sırrı anlaşılmasın."

"Peki, kimmiş arabalardaki kadınlar?"

İbrahim, Ferahşad'ın merakla parıldayan gözlerindeki ışıltıyla başının döndüğünü hissetti. Yüce İsa, diye soludu kendi kendine. *Beni yakıyor bu kadın. Zincirlere vuruyor.*

Gırtlağını temizliyormuş gibi yaptı. "Önemli kadınlar. Öndeki arabada Şehzade'nin validesi varmış. Adını da söylediler di ya unuttum."

"Ne?" diye gürledi Halil Ağa, "Hünkarımızın helali Saruhan'da mı yani şimdi? Hafza'dır veliaht Şehzade'nin anasının adı. Öyle mi dedilerdi İbrahim?"

"Evet kahya ağam. Aynen öyle," dedi İbrahim. "Hafza mı, Hafsa mı, öyle bir şey işte." Elinde olmadan ışıl ışıl güldü. Ve

o anda, bu hareketinin Ferahşad'da yarattığı etkiyi, hiç yanılmaya yer bırakmayacak netlikte gördü. O nasıl hanımının gözleriyle karşılaşınca kavrulduğunu hissediyorsa, Hanımağa da onun gülümsemesiyle eriyordu. Saklamak için çaba harcıyor ama beceremiyordu. Baksana şunun haline, dedi İbrahim'in içinden bir ses. Güldüğünü görünce zihni bulutlandığı için, *ya öteki kadın kimmiş*, diye sormayı bile akıl edemedi hanımın.

Onun yerine Halil Ağa, sordu. "Öteki kadın neyin nesiymiş?"

"Bilmem yalan, bilmem doğru. Güya Şehzade hazretlerinin kadınıymış. Bak onun adını hatırlıyorum işte. Gül..." Düşünüyormuş gibi yaptı. "Gül...bahar. Evet Gülbahar'mış adı."

"Kim bilir ne kadar güzeldir."

Ferahşad'ın gözlerindeki kıvılcımlar yangına dönüşmüştü artık.

İbrahim, senden de güzel olacak değil ya, diye bağırmamak için kendini zor tuttu. Onun yerine, hadi, diye söylendi kendi kendine. Çaldır şu kemanı da, bir an önce odama varıp hayalinle kucaklaşayım Ferahşad.

Başka şeyler de konuştular. Ama masadaki dört kişiden üçü, ne dediğinin farkındaydı ne kendisine denilenin.

Ferahşad Hanım'ın aklı İbrahim'deydi.

Karadut Münire, ümitsiz ve mutsuzdu. Hanımağa'nın kalbindeki sırrı çoktan çözmüştü o. İbrahim'e onun gibi deli divane oluyordu hanımı. Ve o, hanımıyla yarışamazdı. Daha da kötüsü, İbrahim'in gönlü de ona kaymıştı. Bakışlarını kaçırmasına rağmen kadına nasıl ateşli bakışlar attığının farkındaydı Münire.

İbrahim, bu işin sonunun nereye varacağını düşünüyordu. Ya, senin için yanıyorum, ölüyorum, der de kadın gülüp geçerse. Ya, "Bre köle İbrahim," diye onu aşağılarsa. Ya sürerse buralardan. Ya o lanet ilk sahibi gibi, Hanımağa da pazara sürüp satarsa onu.

Ferahşad, "Hadi bakalım," diye fısıldadığında gerisini getirmesine fırsat vermedi. Kemanı aldı. Çenesinin altına sıkıştırdı. Yayı geren düğmeyi çevirdi.

"Bu gece bir şey istiyorum senden İbrahim."

"Çardak altındaki melodiyi."

"Evet, fakat o kadar değil."

"*Hanım ağa ister. Köle yapar.*" Kasten söylemişti İbrahim. Kadının dudak büzerek "Bak şimdi," demesine bayılıyordu.

Nitekim öyle oldu. Ferahşad, "Bak şimdi," diye dudakları yaramaz bir kız gibi büzdü. "Yine o sevimsiz laf. Köle lafını duymak istemiyorum bu evde. Bu çiftlikte kimse köle değil. O kadar."

Münire, o anda bir Ferahşad'a, bir ona baktı.

Halil Ağa'nın gözleri de ikisinin arasında gidip geldi.

"İsteyin, yapayım."

"Yalanım yok," diye toparlanıp ayağa kalktı Halil Ağa. "Bu deli oğlanın gıcırtısına yüreğim dayanmıyor."

İbrahim'le Ferahşad, bunun bahane olduğunu anladı. Kahya, onları baş başa bırakmak istiyordu aslında.

Adam çıktıktan sonra Hanımağa, "Şöyle karşıma geç," diye fısıldadı. "Sen çalarken yüzünü görmek istiyorum."

İbrahim'in yüreğine ok saplandı sandı. İçinden ah, diye çığlık atmak geldi.

Onun yerine, kadının gösterdiği yere geçti. Kemanı omzuyla çenesinin arasına sıkıştırdı. Gözlerini yumdu. Yayı

bir aşk feryadı gibi dolaştırdı tellerin üzerinde. Notalar açık pencereden dışarı, yıldızlara, hilal halindeki aya doğru yükseldi.

Münire'nin gittiğini ikisi de fark etmedi. Bir duvarın karanlığına sinip ağladığını da.

VIII

Bursa Sarayı

Hatice gözlerini açtığında odasındaydı. Cevahir de olması gereken yerde, baş ucunda. Öteki nedimeleri odanın içinde telaşlı telaşlı dolaşıp duruyordu.

"Şükürler olsun," dedi Cevahir. "Bir hayli uyudunuz."

Uyumak mı? Bayıldınız diyemiyor, diye söylendi Hatice kendi kendine.

"Bu kez ne kadar sürdü?"

"Neredeyse on dört saat."

"Ne?" Hatice dehşet içinde doğrulmaya çalıştı. "On dört saat baygın mı kaldım?"

Nedime, eliyle kendi başını dövdü. "Ah benim aptal kafam. Yanlış söyledim. On dört saattir uyuyorsunuz."

"Anlat şunu doğru dürüst Cevahir."

"Sizi odanıza taşıdık. Birkaç dakika sonra titremeleriniz geçti. Hünkarımız ne kadar hekim varsa hepsini seferber etti.

Kendinize geldiniz. Hekimler, biraz uyumanızın faydalı olacağını düşündüler. Size şifalı bir iksir içirdiler. Benim güzel hanımım da mışıl mışıl uyudu. O kadar uykusuzdunuz ki, on dört saat bir güzel dinlendiniz."

Rahat bir nefes alır gibi oldu. O kadar süren bir baygınlık ölüm gibi olmalıydı. Hoş, bir iki dakika bile kendinden geçse öbür tarafa gitmiş, dönmüş gibiydi. Ama on dört saat.

Cevahir'in uzattığı şerbetten birkaç yudum aldı.

"Şimdi de bunu," dedi Cevahir'in yanındaki bir kız elindeki bardağı uzatarak.

Hatice şaşırdı. "Bu da kim?"

"Bana emanet. Bugün geldi." dedi Cevahir. "Hem yetim, hem öksüz. Nebile."

Duyup duymadığı belli değildi Hatice'nin. Gözü kızın elindeki bardaktaydı. "Nedir bu?"

"Sultancım," diye cıvıldadı kız. "Hekimbaşı verdi. Başka bir iksir."

"İstemem. Yine on dört saat uyutacak mı beni?"

Cevahir kızın elindeki bardağı aldı. Kaşıyla gözüyle, uzaklaş dedi. "Yok, yok. Bu başka. Size güç verecekmiş. Hadi bakalım. Güzel güzel içeliiiim."

Elini Hatice'nin ensesine geçirerek başını usulca kaldırdı. İksiri içirdikten sonra yüzünü buruşturan hanımının dudaklarını ıslak bir tülbentle sildi. "Şifalar olsun." Başını yastığa bırakırken, kızlardan birine talimat verdi.

"Fehim Çelebi'ye haber verin. Sultanım uyandı."

"Fehim Çelebi mi? O da kim?"

Cevahir, hanımının arkasına tombul yastıklar yerleştirerek bir güzel oturmasını sağlayana kadar bir şey demedi. "Rahat mısınız? Bir yastık daha?"

"Cevahir."

Kız, hanımının sesindeki buyruğu hissedince kıkırdadı. "Hekimlerden biri."

"İyi ya. Ne var bunda gülecek."

Nedimesinin yanakları al al oldu. "Güldüm mü? Ay öyle değil. Şeye gülüyordum."

"Neye?"

"Kızmış gibi yapmanıza." Hatice'nin sesini yükseltmesiyle dikkat kesilen öteki kızlara bakarak tekrar kıkırdadı. "Benim hanımım öyle iyidir ki, numaradan bile olsa kızamaz." Yastıkları biraz daha çekiştirerek oyalandı. Hatice Sultan'ın rahatının yerinde olduğuna kanaat getirdi. "Hadi, hadi," diye öteki kızlara doğru elini salladı. "Herkes işinin başına. Laf dinlemeyin bakayım."

Nedimeler cıvıldaşarak kaçışırken Cevahir, hanımına biraz daha sokuldu, "Fehim Çelebi," diye fısıldadı. "Padişah efendimizin gönderdiği hekimlerden biri. Siz uyurken, kapının arkasında bekledi durdu. Bir dakika gözünü kırpmadı. Yemedi, içmedi desem yeridir."

"Niye? Zoru neymiş? Durumum tehlikeli miymiş?"

"Yoo," dedi Cevahir telaşla. "Bir süre baş ucunuzda bekledi. Mışıl mışıl uyuduğunuzu görünce, eh, dedi adam. Burada Hanım Sultan'm yanında kalmamız *münasip* düşmez. En iyisi ben kapının ardında bekleyeyim, deyip çıktı. Bir ihtiyaç olursa veya Sultan Hanım uyanırsa haber verin, diye tembih etti."

Hatice, kızın söylediklerinin yarısını dinlememişti zaten. Aklı yine, "Münasip düşmez," lafındaydı. Kahrolası münasip, diye söylendi kendi kendine. Düşüp bayılınca bile bırakmıyor yakamı.

Kapı açıldı ve nedimelerinden biri girdi. Hızla Hatice'ye yürüdü.

"Fehim Çelebi..." Hatice bir an kızın yanaklarının pembeliğine takılır gibi oldu ama üzerinde durmadı. "Gelebilir miyim, münasip midir, diye soruyor Sultanım."

Kendini tutamadı. "*Münasip*," diye bağırdı. Kan başına sıçramıştı. "*Münasip düşer*. Gelsin."

Nedime geldiği gibi telaşla kapıya seyirtti. Cevahir dahil, bütün kızların gözleri kapıdaydı. Hatice, neler oluyor, diye geçirdi aklından. Neden hekim çelebinin adı geçti mi, bunların hepsi kıkırdayıp kızarıyor.

Kapı açıldı ve hekim eğilerek içeri girdi. Kızların neden pembe yanaklarla ondan bahsettiği, Cevahir'le yanındaki yeni kızın neden güldüğü belli olmuştu sonunda.

Hayatta gördüğü en muhteşem, en yakışıklı, en zarif erkek dikiliyordu eşikte. Hatice bir an büyülenmiş gibi kaldı. Bu nasıl bir şey böyle, diye düşündü. İnsan mı? Ne Trabzon'da, ne payitahtta, ne Edirne'de, ne de Bursa'da bu kadar yakışıklı bir erkek görmediğine yeminler etti içinden.

Bir kez başında o çirkin sarıklardan yoktu.

Başı açıktı. Saçları düz ve siyahtı.

Sakalı, bıyığı yoktu.

Yüzündeki tek kıl, yay gibi çekilmiş kara kaşları ve gür, kıvrık kirpikleriydi.

Önce gözlerinin ela olduğuna hükmetti.

"Yaklaşın." Aslında amacı onu biraz daha iyi görmekti. Hayır, ela falan değil, düpedüz yeşildi adamın gözleri. Kara saçlı, kara kaşlı, yeşil gözlü bir erkek.

Vücudu dal gibiydi. Omuzları dardı. Üzerindeki uzun beyaz kaftan bedenine oturmuştu. Kaftanın içine yakasız,

önden boydan boya, kendinden düğmeli kırmızı gömlek giymişti. Kaftanın eteğinin altından siyah şalvarı görünüyordu. Ayağında da gömleğinin renginde ucu kıvrık bir yemeni vardı.

Uzun boylu mu?

Evet, diye cevap verdi kendi sorusuna. Endamı söğüt dallarını andırıyordu. Kolları da uzundu galiba. Yoksa kaftanın kolları dar biçildiği için mi öyle gösteriyordu, kestiremedi.

Hatice birden dehşete kapıldı. Yanakları yanıyordu. Nedimeleri gibi onun yanaklarına da al basmıştı anlaşılan.

Adamın büyüsünden kurtulmak için, eğer, diye geçirdi aklından, *münasip* mi, diyecek olursan çelebi, yandın. Hemen kovarım seni.

Oysa pır pır çarpan yüreği bunu asla yapamayacağını söylüyordu.

"Rahatsızlık verdiysem bağışlayın."

Hatice titredi. Bu ses, söğüt dalından mı çıktı? Kalın, derin, ürperten, kucaklayan, baştan çıkarıcı sesi vardı hekimin.

"Niye bakıyor bu adam sana?" diye bir ses yükseldi içinden. "Baygın, baygın. Ne bakış bu böyle. Sevdalı gibi." Hatice, bu bakışlardan rahatsız olmadığını fark etti. Tuhaf, dedi içinden.

Gözlerini Fehim Çelebi'nin gözlerinden koparmaya çalıştı. "Vermediniz."

O kadar. İkinci bir kelime gerekse, bulup söyleyebileceğinden şüpheliydi.

"Sultan hazretleri kendilerini nasıl hissediyor?"

Nasıl mı? Nasıl mı hissediyor?

"İyi," diye mırıldandı. "Sultan hazretleri kendini iyi hissediyor."

Yanı başında Cevahir'in kıkırdadığını işitince dik dik baktı kıza. Nedime hemen toparlandı.

"Belli," dedi o semavi ses.

"Nereden belli?"

"Yanaklarınıza renk gelmiş."

Adam son derece doğal bir ifadeyle, gördüğünü seslendirmek için söylemişti. Sesinde hiçbir ima, alay yoktu ama Hatice'nin başından kaynar sular döküldü. Yanakları daha da yanmaya başladı.

Çelebi, "Sıhhat, kanın yüze vurmasından belli olur. Hastaların yüzü solar, kireç gibi olur biliyorsunuz," dedi.

Bütün kızlar *biliyoruz* dercesine baş sallayınca Hatice de boş bulundu. "Biliyoruz." Hekim hariç odada kim varsa, Sultan Hanım'ın yüzüne al basmasının iyileşmekten başka bir sebebi olduğunun farkındaydı.

"Şükürler olsun," diye devam etti adam. "Hekimbaşı'nın iksiri iyi geldi inşallah."

Bir süre sessizlik oldu.

"Eğer," dedi çelebi, bir iki kuru öksürükten sonra, "Sultan Hanım için *münasipse*, bundan sonra..."

Hatice gerisini duymadı. "*Münasip*," diye atıldı. "*Pek münasip*!"

Aman Yarabbi, ne yaptım ben, diye sordu kendine. Hani, bir daha münasip lafı ederse onu kovacaktın?

"Tedavinizle ben ilgileneceğim, diyecektim." Hekimin sesinde, aldığı acele cevaptan şaşırdığını belli eden bir ifade vardı. Bir an Hatice'nin gözlerine takıldı. "Sultanım da uygun gördüğüne göre anlaştık. Hele birkaç gün daha dinlenelim, şifalı iksirlere devam edelim, ondan sonra *yola çıkarız*."

Hatice birden eline iğne batmış gibi dikildi. "Yola çıkmak mı, nereye?"

"Payitahta."

"Payitahta mı?"

"Evet. Hekimbaşı, Bursa'nın havasının size yaramadığını düşünüyor. Biz de o kanaate vardık. Hazreti Padişah, *madem öyledir, kızımızı tez alıp Saruhan'a, anasıyla Şehzade Süleyman'ın yanına götürsünler*, buyurdu. Lakin Hekimbaşı, Saruhan'ın havasının bu mevsimde Bursa'dan daha ağır geleceğini söyledi. Efendimiz bunun üzerine sizin payitahta götürülmenize karar kıldı. Fehim kulunuzu da, yolculuk boyunca tedavinizle ilgilenmekle onurlandırdı."

❦

Herkesin sandığının aksi oldu. Bütün nedimelerinin, halayıkların, iç oğlanlarının, kapıkullarının korku içinde bekleşmelerine rağmen Hatice, bağırıp çağırmadı. Sultan Selim'in onu İstanbul'a gönderme kararının üzerinden sekiz gün geçtiği halde, tek bir öfke belirtisi göstermedi. Aksine, son derece sakin ve uysaldı. Kızlar, "Aldanmayın. Fırtına da böyledir. Hava önce süt limandır. Bulutlar toplar, toplar, fırtına birden kopar. Hatice Sultan da yakında patlar. Göreceksiniz," diye fısıldaşıyorlardı.

Fakat patlamadı. Uzun ve huzurlu uykular uyudu. Rüyalarında kimse, "Kanımın hesabını isterim Hatice," diye parmağını sallamadı. Emirhan'ın, Osman'ın çığlıklarını işiterek fırlamadı uykularından. Yemeklerini iştahla yedi. Üç güne kalmadan yüzüne renk geldi. Her gün, güneş iki mızrak boyu yükselmeden bahçeye inip Fehim Çelebi'yle buluşuyordu.

Genç hekim, hastasının hızlı şifa bulmasından son derece memnundu. Kuşların sabah serinliğinde, yapraklardaki çiğ taneciklerini içerek cıvıldaşmalarını dinliyorlardı.

Hatice bahçeye çıktıkları ilk gün, çılgın bir iç çekişe kulak kabarttı. Ne ilahi bir sesti bu böyle.

Fehim Çelebi, kızın, sesin güzelliğine hayran olduğunu fark edince, "*Çalı bülbülü*," dedi usulca.

"Çalı mı Çelebi? Ben bülbülleri gül dallarında hayal ederdim hep."

"Bülbüller pek mahcuptur. Güle sevdalıdırlar ama dalına konup ondan bir buse almaya korkarlar. Çalıları mesken tutup sevdalarını oradan haykırırlar."

"Peki, güller ne yapar? Onları çağırmazlar mı?"

"Zalimdirler."

Hatice itiraz etti. "Buna inanmam. O güzelim kokuları saçan ince boyunlu bir gül nasıl zalim olabilir?"

"Dediğim sözün gelişi. Gül kısmı, güzelliğinin farkındadır. Kokularıyla sarhoş gibidirler. Herkesin onları sevmesini, beğenmesini, kokularıyla mest olmasını isterler. Nasıl desem..."

"Kendilerine mi sevdalıdır güller yani? Onu mu demek istiyorsunuz?"

Fehim Çelebi, sultan kızın kelimeleri seçişinde ve yerli yerine koyuşundaki yeteneğine hayran kaldı.

"Demek istediğimi çok güzel ifade ettiniz. Evet, gül kendine sevdalıdır."

Hatice, belli belirsiz kıkırdadı. "Kendilerini beğenmişler yani, öyle mi?"

Yakışıklı hekim çekingen bir tebessümle başını salladı.

Aman Yarabbi! Hatice'nin gözleri kamaştı. Bir erkeğin bu kadar güzel tebessüm edebileceğini söyleseler dünyada inan-

mazdı. Erkek dediğin, sert, asık suratlı, hoyrat ve bencil olurdu. Onun bugüne kadar öğrendiği de buydu, gördüğü de. Hissettiği hayranlığı belli etmemek için toparlandı. "Peki sonra gülle bülbül arasında ne geçer?"

"Derler ki, her gül, kendi bülbülünün sesini tanırmış. Onun aşk nağmeleriyle kendinden geçer, lakin belli etmezmiş. Zalim demem ondandı. Bülbülün küçücük yüreğinden kopup gelen çığlığa hayran olduğunu belli ederek ona dönerse, susmasından korkar. İster ki bülbülü onu hep sevsin. Durmadan güzelliğini övsün, ona en güzel sevda şarkılarını söylesin."

"Bu hep böyle sürüp gider mi?"

Fehim Çelebi'nin güzel yüzü bulutlandı. "Sürmez elbet," diye kederle içini çekti. "Karşılıksız sevdaya dağlar, taşlar mı dayanır ki, bülbülün yüreciği dayansın."

Hatice'nin yüzü de solar gibi oldu. "Ne olur," diye fısıldadı. "Ne olur devamını söylemeyin." Fakat gözleriyle, anlat, diye yalvarıyordu sanki. Hayatında hiçbir erkek sesi onu böylesine sarıp sarmalamamış, onu böyle derinden sarsmamıştı. Yarabbi, diyordu içinden, ne kadar güzel konuşuyor, ne kadar güzel anlatıyor. Birden kendini mağrur bir güle, Fehim Çelebi'yi çalı diplerinde şakıyan bülbüle benzettiğini fark etti. Hekime bakarak gülümsemeye çalıştı. "Siz bana aldırmayın," dedi usulca. "Öykünün sonu ne kadar hüzün verici olsa da duymak istiyorum."

"Ama..."

Elini kaldırarak itirazının gerisini getirmesine engel oldu. "Korkmayın. Ben *hüzünlere talimliyim.*"

Gözleri bir an erkeğin güzel gözleriyle kucaklaştı. Soluğu kesilir gibi oldu. Çelebi'nin bakışlarının büyüsünden kurtul-

mak için, öyleyim tabii, diye geçirdi içinden. *Hüzünlerin sultanıyım* ben. Minnacık Emirhan'ın, her gün gümüş ayna karşısında yüzündeki tüylerin büyüyüp büyümediğini kontrol eden Osman'ın ölümün eşiğinde attıkları çığlıklara, cellatlara yalvarmalarına tanık olan Hatice, bir bülbülün feryadıyla mı yıkılacak?

"Hadi," dedi adama sıcacık bir sesle. "Dinliyorum."

"Bu eski, çok eski bir öykü," diye başladı Fehim Çelebi. Hekimin sesi ilk defa çatallanmıştı. Gözlerinin yeşili bir keder bulutunun arkasında kararmış gibi geldi Hatice'ye. "Yıllar, yıllar önce, çok uzak diyarların birinde bir çalı bülbülü varmış. Gönlünü bir beyaz güle kaptırmış. Gül o kadar beyaz, o kadar güzel ve nazlıymış ki, bülbülcük kendisini beğenmeyeceğinden korkmuş. Ne yapsın, kendini göstermeden çalıların arasına saklanıp gülüne sevdasını haykırmaya başlamış. En güzel sesiyle ötmüş, iç çekmiş, şakımış, dem çekmiş."

Hatice, beyaz güle aşık olan bülbülün sesini duyar gibi oldu.

"Ama nafile. Günlerce sevdasını haykırmasına rağmen, beyaz gül, *nereden geliyor bu güzel şarkı, kim bu güzel sesli*, diye dönüp bakmamış bile. Bülbül iyice ümitsizliğe kapılmış. *En güzel şarkılarımı söyledim ama onu ne kadar sevdiğimi dile getiremedim*, diye kederlenirmiş."

Hatice, pır, diye uçup giden bir kuşu gördü. İşte aşık bülbül, diye bir rol biçti ona. Hekim onu masal diyarına götürmüştü. Gülleri, ağaçları, renk renk çiçekleri başka bir gözle görmesini sağlamıştı. Duyduğu her cıvıltıdan bir anlam çıkartıyordu.

Hekim, gözlerini Hatice'den ayırmadan devam etti. "Bizim aşık bülbülcük dermiş ki, belki de ben sevdim ama gülüm

beni sevmedi. Belki de sevdama inandıramadım. Öyleyse geriye yapacak tek şey kalıyor. Bülbülün güle sevdasının kanıtlamak."

"Kanıtlamak mı? Sevdanın delili, ispatı olur mu?"

"Bilmem ki." Erkeğin duygu yüklü mahcup fısıltısı gizem doluydu. "Kulunuzu bağışlayın. Başıma hiç sevda gelmedi ki..." Çelebi bir an tereddütle sustu. Başını eğdi, bir süre parmaklarını inceledi. Dudakları usulca kıpırdadı. "Yani... *Bugüne kadar.*"

Hatice, adamın gözlerindeki mahcubiyeti gördü. Fakat aklı bülbülle gülde kaldığı için, hekimin bugüne kadar derken sesine verdiği manayı fark etmedi. "Eee," dedi heyecanla. Bir an önce masal alemine dönmeyi istiyordu çünkü.

Fehim Çelebi'nin yeşil gözlerinde yine bir bulut dolaştı. Hatice bunu, öykünün devamının hüzün dolu oluşuna verdi.

"O ana kadar," diye devam etti hekim. Sesi düşmüş, kırılmış, fısıltıya dönüşmüştü. "Beğenilmemek korkusuyla çalıların arasına gizlenen utangaç bülbül uçup beyaz gülün dalma konmuş. *Sen de kimsin*, diye sormuş gül. *Görmüyor musun, benim için söylenen aşk şarkısını dinliyorum. Uç git dalımdan.* Aşık bülbül, *ben... o sevda şarkısını söyleyenim*, demiş. Bir iniltiyle boynunu bükmüş. Ölüm fermanını bekler gibiymiş hali."

Bir sessizlik oldu. Hatice birden şaşırdı. Bahçedeki güllere düşman gözlerle baktığını fark etti. Adamın öyküsü ne kadar etkiledi beni, diye geçti aklından. Güllere düşman olup çıktım. Hele şu ilerdeki beyaz güle bak. Ne kadar mağrur duruyor öyle. Sadece o mu? Ya şu sarıya ne demeli? Pembeler daha çalımlı galiba.

Sessizliği bozan erkek oldu. "Bülbülün itirafını duyan beyaz gül, *hadi oradan*, demiş. *Sen mi sevdalandın bana yani?*

Sen hiç kendine bakmaz mısın? Şu güzelliğime, şu yapraklarımın tazeliğine, rengime, kokuma bak. Bir de git kendine bak. Şu havuzun durgun suyunda kendini bir seyret. Tüylerinin ne renk olduğu bile belli değil. Küçük, kirli kahverengi, kır, boz, çirkin tüyler. Benim gibi güzel bir gül seni ne yapsın? Hadi var uç yolu-na kuş. Hem, bana gerçekten sevdalı olduğun nereden belli? Ya beni kandırıyorsan? Sevdanın delili ispatı var mı? Bülbülcük, *var*, diye inlemiş. *İşte sevdamın ispatı.*"

Fehim Çelebi yine sustu. Hatice, bakışlarını beyaz gülden ona çevirince erkeğin gözlerindeki buğuyu gördü. Yüreğinde garip bir titreme hissetti. Alıp kabul ettiği adamın çirkin, kaba suratı geldi aklına. Vahşi, aç bakışları. Kalbi her erkeği böyle bellemişti. Asla inanmazdı bir erkeğin gözlerine çiğ taneleri düşebileceğine. Ama öyleydi işte. Elleri örümceğe benzemeyen, duygu yüklü sesi ve bakışlarıyla onu büyüleyen bu adam, dokunsa ağlayacaktı. Çelebi'nin inip kalkan gırtlağından hıçkırığının boğazına düğümlendiğini anladı. Nasıl ispat etmiş sevdasını, diye sormaya cesaret edemedi. Belki de bakmamalı, ağladığını gördüğünü belli ederek onu mahcup etmemeliydi. Başını başka bir tarafa çevirdi usulca. Fakat yüreğindeki titreme hızlanmaya başlamıştı. Titreme olmaktan çıkmıştı artık. Kalbi çırpınıyordu. Yıllar sonra korku dışında bir duyguyla ilk kez çarpıyordu kalbi. Ruhunu saran kara tülün aralandığını hissetti. Işık doluyordu içine. Sanki ışığı yutuyordu. Gülle bülbülün hüzünlü öyküsünü dinlerken içinde yeşermeye başladığını hissettiği mutluluktan dolayı utanmadı. İlk defa oluyordu bu da hayatında. Hüzünden mutluluk doğuyordu.

Erkek, Sultan Hanım'ın yüzündeki aydınlığı fark etmekte gecikmedi. Alnını kırıştıran çatık kaşları rahatlamış, kendile-

rini salıvermişti. Gözlerinin bu kadar güzel olduğunu daha önce fark etmemişim, diye geçti aklından. Yanaklarının solgun pembesi sanki biraz daha koyulaşmıştı. Al aldı Hatice'nin yanakları şimdi. "Sanırım, öyküyü burada kesmek daha münasip olacak."

Münasip! Hatice, gizli bir coşkuyla içinden sevinçle, *münasip, münasip, münasip*, diye tekrarladı. Nefret ettiği bu laftan keyif aldığına şaştı kaldı. Kimse, bu sözcüğü bu kadar güzel, bu kadar masum söylememişti. "Münasip," dendiğinde tüylerinin diken diken olmasına alışmıştı o. Çünkü bir sınırlama, bir yasaklama çağrıştırır, tutsaklığını hatırlatırdı bu sözcük ona. Ve itaat etmeyi. Karşısındaki münasiptir veya değildir demişse, orada biterdi. İtiraz hakkı yoktu.

"Siz nasıl münasip görürseniz," demişti o da hep. "Siz nasıl münasip görürseniz valide." "Siz nasıl münasip görürseniz örümcek elli, kambur dev," ve tabii, "Siz nasıl münasip görürseniz Padişah pederim."

Oysa, Fehim Çelebi'nin sesinde hiçbir tutsaklık çağrışımı yüklü değildi bu kelime. Bir ricadan ibaretti sadece. Bir karar, bir emir içermiyordu.

"Hayır," dedi cıvıltılı bir sesle. "*Münasip değil.* Öykünün devamını duymak istiyorum." Hatice'nin ilk itirazıydı bu hayatta. İçi sevinçle kabardı. "*Münasip değil.* Anlatın."

"Sultanımı üzmekten korkarım."

Seni üzmekten korkarmış!

Zihninin alaylı sesine kendisi bile güldü için için.

Beni üzmekten korkarmış. Rabbim, bu nasıl bir adam böyle?

"Olsun. Siz devam edin. Sizin bülbülcük, beyaz güle sevdasını nasıp ispatlamış?"

Fehim Çelebi huzursuz bir ifadeyle baktı bir süre. Sonra bakışları yumuşadı, yumuşadı. Gözünün yeşili aydınlandı.

Hatice erkeğin gözlerine bakınca, kendini sonsuz çayırlarda uçan bir kelebeğe benzetti. "Hadi, dinliyorum."

"Bülbülcük kanatlarını pır pır çırparak, konduğu dalda beyaz güle biraz daha yaklaşmış. Biraz daha. Ve birden gülü tutan yeşil taç yaprakların dibindeki sipsivri dikenin önüne konmuş. *Heey*, demiş beyaz gül. *Dikkat et. Dikenim batar.* Bülbülcük, *olsun*, diye fısıldamış, *güle sevdalanan dikenine katlanmalı.* En içli, en güzel, en yanık sesiyle başlamış cıvıldamaya. Bu öyle bir sesmiş ki Sultanım, bütün sesler susmuş. Sadece bizim çalı bülbülünün şakıması yankılanmış cihanda. Bütün öteki güller başlarını çevirip beyaz gülün dalındaki bülbüle bakmış. Hepsi beyaz gülü kıskanmış. Diğer güller taradan kıskanıldığı için kalbi gururla dolmuş beyaz gülün. Bu çirkin tüylü kuşun sevda şarkısıyla kendinden geçse de bunu belli etmemeye kararlıymış. Bülbülcük her şakımada biraz daha bastırmış minik göğsünü, beyaz gülün sivri dikenine. Her iç çekişinde biraz daha. Her deminde diken biraz daha saplanmış yüreğine. Ama bülbül aldırmamış, şarkısına devam etmiş. Birden inanılmaz bir şey olmuş. O şakıdıkça gülün en dıştaki beyaz yaprakları pembeleşmeye yüz tutmuş. Pembeleşmiş, pembeleşmiş, sonra kan kırmızıya dönmüş. Bülbülcük son bir feryatla şarkısını noktaladığında gülün beyazından eser kalmamış geriye. Sevdalı bülbülün kanıyla ala boyanmış beyaz gül. İşte o gün bugündür, kırmızı gülleri görenlerin aklına hemen bülbüller gelir. Kim bilir hangi çalı bülbülünün yüreği vardır bu gülün yapraklarında diye."

Hatice, hıçkırığını ve gözlerindeki nemi gizlemek için başını çevirdi. Nasıl bir adamdı bu böyle? Gülle, bülbülü gözü-

nün önünde canlandırdığı yetmemiş, bir de, konuşturmuştu onları. Gülün sözlerini anlatırken omuzlarını dikleştirmişti. Gözlerindeki elemin yerini kibir almıştı. Bülbül olduğu zamansa bir hüzün tülüne sarınıvermişti Hatice'yi esir alan gözler.

Fehim Çelebi'yi öyle boynu bükük görünce boynuna sarılmak geçti içinden. Başını göğsüne koyup kalbinin sesini dinlemek, kara saçlarını okşamak, "Üzülme çalı bülbülüm," demek istedi. "Ben kendine sevdalı gül değilim. Hem biliyor musun, ben... *çalı bülbülüme sevdalandım* galiba."

Kahretsin, diye homurdandı aklının bir tarafı. "*Münasip olmaz. Hiç münasip olmaz!*"

IX

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

İbrahim, **ambarın üstündeki** odasına çıkarken, aklı fikri bulutlanmış gibiydi. Kendi yangınının büyüdüğünün farkındaydı. Üstelik artık duygularının tek taraflı olmadığını da anlamıştı. Hanımağa da ona tutkundu.

Fakat yine de, "Bu imkansız," diyordu içinden. "Koskoca Hanımağa bu. Kasım Ağa'nın dul helali, bir köle oğlana gönül verecek değil ya!"

Ama vermişti işte. O gözlerini süzmenin, "Ah," edip iç çekmelerin, bir bahaneyle eline dokunmaların başka bir anlamı olamazdı.

"Tut ki yanılıyorum," dedi aklının hala bu imkansız sevdaya inanmayan tarafına. "Ya bu gece Ferahşad'ın söylediği şarkıya ne diyeceksin?"

Odasına bir an önce dönüp hülyalara dalmak için sabırsızlanan İbrahim, kemanı, yayı koltuğunun altına sıkıştırınca,

"Ne o demişti," Ferahşad. "Gidiyor musun? Bu kadar mı?"

"Vakit geç oldu. Sabah erken kalkmam lazım. Halil Ağa yine bir sürü iş verdi."

"Otur." Kadın sesinin buyruk gibi çıktığını fark edince, bir kedi gibi mırıldanmıştı. "Lütfen... Ben de bir şarkı söylemek istiyorum. Bu karga sesle nasıl olur bilmiyorum ama idare et işte."

Karga ses mi?

"Kendinize haksızlık etmeyin. Eminim bülbüller, kanaryalar, kiraz kuşları, tepeli toygar ve daha ne bileyim bir sürü kuş Hanımağa'nın sesini kıskanıyordur."

"Seni yalancı," diye kıkırdamıştı Ferahşad. "Yaşlı bir kadının gönlünü almayı nereden öğrendin bakayım?"

Yaşlı kadın ha! Oysa İbrahim, yıllar önce gördüğü bir Roma kalıntısındaki kadın heykeline benzetiyordu onu. Heykel cansız ve soğuktu. Ferahşad ise canlı ve sıcak. Kadının gözlerindeki manayı çıkarınca içinden, "Seni tatlı şey," diye geçirdiğini hatırladı. "Hala taze olduğunun farkında ama benim iltifat etmemi bekliyor."

Ok yaydan çıkmıştı nasıl olsa. O da öyle yaptı. "Saraylardaki güzel hanımlar bile benim hanımımın eline su dökemez."

Ferahşad'ın, söylediklerini çok beğendiğini tebessümünden anladı. Kadın yine de, "Bak sen hele şu koca yalancıya," dedi oturduğu yerde. "Hiç saray gördün mü ki, benim saraylı hanımlardan güzel olduğumu söylüyorsun."

Görmemişti tabii. Nereden görecekti? Gördüğü en büyük bina, al bunu adam et diye verildiği o lanet şeytanın konağıydı. Adamı hatırlayınca tüyleri diken diken oldu. Yüzü gözlerinin önüne geldi. Kahrolası, diye homurdandı İbrahim kendi kendine. Sakın ettiğim yemini unuttuğumu sanma. *İbrahim unutmaz.* Öcünü yanına komaz.

Kadın bir anda yüzünün karardığını anlamıştı herhalde. "Neyse," diye atıldı. "Bakalım beğenecek misin? Belki sen de kemanla katılırsın ha? Olur mu?"

"Denerim."

Ferahşad oturduğu yerde şöyle bir doğrulmuş ve ardından gecenin karanlığını içli, yanık bir ses kucaklayıvermişti.

"Ateş-i sevda ile yanan deli divaneyim
Yar elinden olmayan badeyi neyleyim?"

İbrahim, Hanımağa'nın sesi hala kulaklarında çınlarken odasına girdi. Mumu yaktı. Küçük, karanlık, yoksul odaya titrek, sarı bir ışık düştü. Pencereden giren esinti odayı şöyle bir dolaştı. Mumun alevini okşadı. İbrahim, dalgalanan alevin ışıltısının duvardaki dansını seyretti. Ferahşad şarkıyı söylerken, saçlarının bir baş hareketiyle, örtündüğü beyaz tülden kurtulup omuzlarına akışı geldi gözünün önüne. "Ah," diye içini çekti.

Kulağı, şarkının melodisini hemen kapmıştı. Kemanı alıp yayı bir iki defa tereddütle çekmişti hanımına eşlik ederek. Bir iki saniye sonra tereddüdü kalmamıştı. Ferahşad Hanım'ın yanık sesine, kemanı ağlatıp inleterek eşlik etmişti.

"Ateş-i sevda ile yanan deli divaneyim
Yar elinden olmayan badeyi neyleyim
Vuslata ermeden yaşamaksa bahtım
Gel ey ölüm, yarsız hayatı neyleyim."

İbrahim, yorgun bedenini yatağa attı. Başını yana çevirip mumun titreyip duran alevine daldı. Neler oluyor, dedi

kendi kendine. Hanım'ın şarkısı sevdasını ele vermek değil de neydi?

"Of," diye içini çekti uzun uzun. *"Of, of, of!"*

Hiç sevdalanmamaya karar vermişti o. Bir kölenin sevdası mı olur, diyordu kendi kendine. Parayla alınıp satılan biriydi alt tarafı. En son o şeytan, diye tısladı içinden. En son o şeytan sattı beni. Bakarsın, yarın Hanımağa da satar. Sonra bir başkası. Kaderi böyle yazılmıştı onun. Dünü, bugünü vardı ama yarını olup olmayacağı belli değildi. Olursa nasıl olacağını, nerede olacağını bir Tanrı bilecekti, bir de onu alıp satanlar.

Onu kaçıranlara lanet etmeyi bırakalı çok olmuştu. Adamın yüzünü bile hatırlamıyordu artık. Zihninde kalan suratın o adama ait olduğundan emin değildi. Belki de hayalinde yarattığı bir surattı o sadece. Doğduğu yeri de silmişti hafızasından. Çünkü hasretin, içinde kanayıp duran yarayı daha çok acıtacağını, kara bir geminin ambarına fırlatılıp atıldığı gece anlamıştı. O zamandan beri rüyalarında bile yasaklamıştı memleketini anmayı, düşünmeyi. Ama bu gece... bu gece başkaydı işte.

Kıyıdaki kayaları döven dalgalar canlandı önce anılarında. Sipsivri, kapkaraydı kayalar. Deniz güp güp patlardı kayalarda. Yine öyle hayal etti. Sonra zihninin gizli bir köşesinden yurdunun küçük evlerini çekip çıkardı. Hayalinde canlandırdığı resme oturttu. Kadınlar evleri mis gibi kokan kireçle beyaza boyardı. Kapı ve pencereleri çivitle maviye boyamak erkeklerin işiydi. Resmin bir yerine, külahlı çan kulesiyle kiliseyi koydu. Ya, berideki sırtlar? Hayalinde mutlaka, bir zamanlar koşup oynadığı yıldız çiçekleriyle bezenmiş tepeler de olmalıydı. Bu mevsimde açardı yıldızlar. Yeşil yapraklarının

üstünde beyaz, sarı, pembe, kırmızı, mor renkleriyle bir halı gibi örterlerdi memleketinin uğultulu tepelerini. Çiçeklerin arasında koşuşan çocukların seslerini anımsadı.

"Yorgo?"

"Katerina, buraya gel kızım."

"Niko, Niko, düşeceksin koşma."

"Evdoksiya, elbiseni kirletme."

"Kimse beni tutamaz... tutamaz."

Tanrım, bu sesi tanıyorum, diye mırıldandı İbrahim. Bu, vatanında kalan çocukluğunun şen, tasasız sesiydi.O çocuğun yerini şimdi İbrahim almıştı. Tahta atına atlayıp taha kılıcını çekerek tepelerdeki yıldız çiçeklerini küçük çıplak ayaklarıyla çiğneyen, arılar gibi oradan oraya uçan yaramaz yoktu artık. Yerine bıyıkları yeni terlemiş, becerikli, az konuşan, çok düşünen, gülmek aklına bile gelmeyen ama onu satın alan kadına sevdalanan Saruhanlı İbrahim gelmişti.

"Yemek hazır oğlum. Hadi eve..."

Annem!

Beyninde bir yerlerin patladığını sandı. Gözlerini yumdu. Açtığında, yanağından kayan damlayı hissetti. Çok geçmeden yastığın ıslandığını fark etti.

En çok kölecilerin onu attığı ambarda ağlamıştı için için. Bir de şimdi.

"Hani bir daha ağlamayacaktın?"

Kararı öyleydi ama ağlıyordu işte.

"Hep o kadının yüzünden," dedi öfkelenerek. "Yüreğimdeki nasırı kazıdı. Kabuğun altından gizli gizli kanayan yara çıktı."

O kadın!

Kasım Ağa Çiftliği'nin güzel Hanımağası.

Ferahşad Hanım.

Kendine koyduğu sevda yasağını unutturan dilber!

Yanmaya başlayan gözlerini yumdu. Gözleri kapalıyken bile onu olanca güzelliği ve canlılığıyla görebiliyordu.

"Keşke," diye mırıldandı. Dileğinin devamını söylemeye dili varmadı. Sessizce düşündü o da. "Keşke bizim tepelerde onunla el ele dolaşsaydık. Yıldız çiçeklerinden başına taçlar yapsaydım. En güzel nağmeleri çalsaydım ona. Sahile inip kayaları döven dalgaları seyretseydik birlikte. Sonra... Sonra..."

"Lanet olsun!" İbrahim yattığı yerden hızla doğrulup oturdu. Sonrasını hayal etmemeliydi. Sonrası yasaktı.

Hayalin bile sonrası olmamalıydı.

Sonrası felaket, sonrası utanç, sonrası alay, sonrası terk edilmek, sonrası başka kapıya satılmaktı.

Kendini tekrar yatağa bıraktı. Önce kayaları döven dalgaları attı kafasından. Sonra kireç badanalı küçük evleri, külahlı kulesiyle küçük kiliseyi, tepelerdeki yıldız çiçeklerini. Daha geride, doruklarındaki karı bir türlü atamayan dağları. Çocuk seslerini de sildi kulağından. Onu adıyla çağıran sesleri de.

Halil Ağa'nın kalın sesini koydu hepsinin yerine.

"İbraaam, fidelere su gelmiyor. Aç şu arkın yolunu!"

"Pamukçular aylaklık yapıyor mu baktın mı?"

"Bir koşu gidip şu tütüncülere bak. Tütün kargıları hala boş."

En iyisi buydu! En acısızı. Halil Ağa'nın sesini defalarca tekrarladı zihninde.

"İbraaam, İbrahim diyorum sana. İbrahiimm!"

"Nerdesin be deli oğlan? Bir yakalarsam o uzun bacaklarını budayacağım, haberin olsun."

Bir esinti hissetti. Pencereden odaya giren sabah esintisi olmalı, diye geçirdi aklından. O kadar olmuş muydu?

Esinti bu kez yüzünü dolaştı.

"*İbrahim*!.."

Şaşırdı. Sesin gaipten geldiğini sandı.

"İbrahim."

Kahyanın sesi değildi bu. Kimdi peki? Kim sesleniyordu ona?

İçinde kıpırdayan hayreti, *rüya*, diye düşünerek bastırdı. Dalıp gitmiş olmalıyım. Rüya görüyorum.

Uyanmamak için gözlerini sıkıca yumdu.

Esinti yüzünü bir kez daha okşadı.

Uyanmaya korkuyordu. O ses Halil Ağa'nın değilse, diye geçirdi aklından, bu esinti de pencereden giren sabah rüzgarı değil.

Yüce Meryem! Yoksa?

Sevinçle, panik arasında bir çığlık dolaştı zihninde.

"İbrahim!"

Küçük bir güvercin kanadının yanağında dolaştığını hissetti. Tanrım, ne kadar sıcak, ne kadar yumuşaktı. Güvercinin kanadı sanki yanıyordu. Belki de yanan kendi yanağıydı.

"Uyan İbrahim. Benim."

Ya rüyaysa, diye düşündü. Ya gözlerimi açtığımda en güzel yerinde bitiverirse? Kaldığı yerden devam etmezdi ki rüyalar.

Ama ya rüya değil, gerçekse? Bu güvercin kanadı onun eliyse? Bu ses çalıkuşunun değil, onunsa. Yüzümü okşayan esinti onun soluğuysa.

"Aç!" diye emretti beyni. "Gözünü aç ve gerçekle yüzleş."

O da öyle yaptı. Açtı. Rüya değildi!

"*Ferahşad!*"

"İbrahim."

Mum çoktan sönmüştü. Pencereden karanlık odaya vuran ay ışığı, kadının saçlarında ilahi bir çember oluşturmuştu. Bir azize duruyordu karşısında sanki.

"Sen?"

"Evet," diye fısıldadı Ferahşad. "Benim."

İbrahim kadının çıplak omuzlarını, karanlığa meydan okuyan beyaz gerdanını fark etti. Hayır, diye soludu içinden. Azize değil.

Hemen doğrulmaya davrandı ama kadın izin vermedi. Onu omuzlarından yatağa doğru itti. Karanlıkta Ferahşad'ın gözlerinin yine kor gibi yandığını gördü.

Hanımağa doğruldu, üzerindekileri çıkarmaya koyuldu. Son kumaş omuzlarından yere kaydı. Kalbi gümbürdüyor, güçlükle nefes alıyordu.

O Roma kalıntısında gördüğü mermer kadın heykeli geldi İbrahim'in aklına. Ondan bile ince, ondan bile kıvraktı Ferahşad. Üstelik çırılçıplak. Ay ışığında kadının dolgun göğüslerine takıldı İbrahim'in bakışları. Başı döndü. Bir kadınla ilk tecrübesiydi bu. Hanımağa, gördüğü ilk çıplak kadındı. Onun için soyunan ilk kadın. Delice bir arzuyla göğüslerini avuçlamak için ellerini kaldırdı, ama hemen vazgeçti.

Kadın bu ani saldırı ve caymayı kaçırmadı. İbrahim'in bir elini yakalayıp hırsla göğsüne doğru çekti.

"Al. Tut. Kopar."

İbrahim avucunu dolduran tenin temasıyla çılgına döndü. Elinin yandığını sandı. Alev alevdi Hanımağa. Ferahşad'ın açıkta kalan göğsü, nerede beni avuçlayacak erkek eli dercesine titreşti. İbrahim, bu kez beklemedi, onu da yakaladı.

"Ohhh!"

Ferahşad'ın iniltisi İbrahim'i ayaklandırdı. Kalkıp onu kucaklamak istedi ama kadın yine omuzlarından itti. "Bekle."

Bir bacağını kaldırıp aşırdı ve usulca kendini boylu boyunca yatan İbrahim'in üstüne bıraktı.

"Ohh."

Bu kez, aynı anda ikisi de inlemişti.

"Şimdi," diye fısıldadı kadın ona doğru eğilerek. Dolgun göğüslerini İbrahim'in çıplak bedeninde ezdi. Sert uçlarının temasıyla ikisi de sarsıldı.

Artık dur, durak yoktu.

Ferahşad'ın sıcak nefesi kulağında dolaştı. "Hadi," diye inledi kadın. Dudakları, erkeğin yanan dudaklarını ararken, İbrahim, içinden gelen hoyrat bir hareketle kalçalarını avuçladı.

"İşte böyle," dedi Hanımağa. "Al beni."

X

Bursa Sarayı

Nisan, 1513

Münasip veya değil. Artık Hatice'nin umurunda değildi. Nedimelerin kapı arkalarında gülüşerek fısıldaşmalarına da aldırmıyordu.

Uzun yıllar sonra ilk defa yaşadığını hissediyordu.

Fehim Çelebi'nin varlığı, ona en şifalı iksir olmuştu. Ne zamandır kabuslarla yatağından fırlamıyor, kendinden geçmiyordu.

Fehim -artık hayallerinde ona sadece ismiyle hitap ediyordu- onu payitahta götürüp de kendisi geri döner diye korkusundan, elinden geldiği kadar İstanbul'a gidişlerini geciktirmeye uğraşıyordu Hatice.

Hekimbaşı sıhhat ve afiyette misiniz, diye sormaya geldiğinde, "Eh," diyordu onun için keyifsiz bir ifadeyle. "Fena sayılmam. Lakin Bursa'nın kışı iyi geldi galiba. Payitahtın

rutubetli havası bu mevsim pek ziyadedir. Baharı bekle-sek..."

Yaşlı hekimbaşı da memnuniyetle, "Münasiptir," deyip gidiyordu. Padişahın, Hanım Sultan'ın hızla iyileşmesini onun kaynattığı iksirlere borçluğu olduğunu görüp anlaması da işine geliyordu ayrıca.

Şifanın asıl sebebinin genç hekimin yeşil gözleri, hilal kaşları, ok kirpikleri olduğunu harem halkı anlasa da, bilmezden geliyordu.

Hatice, hekiminin ziyaretlerini sabırsızlıkla bekliyordu. Artık eskisi gibi öyle her gün gelemiyordu Çelebi. Önce haftada üç güne, sonra ikiye düşürmüştü ziyaretleri. "Kulunuza kalsa, eşiğinizden ayrılmaz amma," dedi bir gün Hatice'ye, "Hekimbaşı, münasibi budur deyip kestirip attı. Dedikodu olurmuş."

Ziyaret günü geldiğinde biraz gecikse Hatice meraklanıyor, çatacak yer arıyordu. Derken Fehim Çelebi, haftanın ilk günü gelmedi. Hatice cumayı sabırsızlıkla çekti. Ancak hekim o gün de görünmedi. Sonraki hafta da ses çıkmayınca Hatice deliye döndü. Cevahir sorup soruşturdu. "Yaralılarla ilgileniyormuş," diye haber getirdi.

"Yaralılar mı?"

Hatice, Fehim'le o kadar doluydu ki, Sultan Selim'in Mart sonunda ordugaha çıktığını bile unutmuştu. Bursa, amcası Şehzade Ahmet'in Safevi Şahı'nın gönderdiği adamlarla Yenişehir Ovası'na doğru yürüdüğü söylentisiyle çalkalanıyordu ama Hatice'nin aklı fikri, çoktandır savaştan, kandan, hırslardan uzaktı.

"Evet Sultanım. Efendimizle, Şehzade Ahmet'in kuvvetleri geçen hafta Yenişehir Ovası'nda kapışmış. Öyle kanlı bir savaş

olmuş ki diye anlattılar, ovanın yeşili kandan görünmez olmuş."

Hatice, *eskiden olsa ah, vah ederdim, pederimiz nicedir diye sorardım*, diye geçirdi aklından.

Sultan'ın sadece baktığını gören Cevahir, "Rabbime şükürlere olsun ki, Padişah efendimiz bir kartal gibi asilerin üzerine varmış, onları darmaduman etmiş. Şehzade Ahmet, Bilecik kayalıklarına doğru kaçmaya başlamış, Selim Han da peşine düşmüş," dedi.

"Ya Fehim Çelebi?"

Cevahir, hanımının gözlerine şöyle bir baktı. Vah, ki vah, diye geçirdi içinden. Ateş bacayı sarmış. Varsa Fehim, yoksa Fehim. Babasını sormuyor bile. "Savaşta epey yaralı vermiş bizimkiler de. Yenişehir Sahrası'nda yaralıların tedavisi için kurulan hastaneye gönderilmiş."

Hekimin sağ salim olduğunu bilmek içini biraz ferahlatmıştı ama hasretten Hatice'nin gözü bir şey görmüyordu. Gül Bahçesi'ndeki turlar, baharla gelin gibi süslenen ağaçların çiçeklerinin yarattığı muhteşem güzelliği seyretmek, bülbüllerin -hele onlar çıldırtıyordu Hatice'yi, her bülbül sesiyle Fehim geliyordu aklına- şarkılarını dinlemek bile onu teselliye yetmiyordu.

Cevahir, hanımının yeniden illetin pençesine düşmesinden korkmaya başlamıştı. Hatice yeniden içine kapanmış, sesleri duymaz, etrafı görmez olmuştu.

"Eli kulağındadır," diye onu teselliye çalıştı. "Bir iki güne kalmaz Fehim Çelebi döner gelir, dediler bana."

Hatice'nin umutsuz bakışıyla ciğeri yandı. Amanın, dedi kendi kendine. Bu sevdanın mümkünsüz olduğunu bilmiyor musun a benim güzel hanımım? Fehim'i sana, seni Fehim'e

yar ederler mi? Pederinin aklında hangi paşa, hangi ağa var kim bilir?

O gece, hanımını oyalamak için hayal perdesi kurdurması bile fayda etmedi. Karagöz'le Hacivat'ın atışmaları bütün kızları kırıp geçirdi ama sultan kız öylece baktı perdeye o kadar. Hayal perdesinin çok ötelerindeydi onun hayalleri.

Kalabalık dağılıp yalnız kaldıklarında Cevahir, saçlarını tararken, Hatice birden, "*Kötü bir şey olacak,*" diye söylendi.

Cevahir'in eli saçlarında bir an durakladı. "Allah esirgesin Sultanım."

"Hissediyorum Cevahir. Kötü bir şey olacak."

"Hadi, hadi," diye cıvıldadı onu rahatlatmak için. Yüzüne muzip bir ifade oturttu. "Ya sabah, ya da yarın sabah çıkar gelir."

Hatice hızla nedimesine döndü. "Bir şey mi duydun? Saklama benden."

Duyduğu bir şey yoktu. Ne yapacağım şimdi, diye bocaladı.

"Söylesene Cevahir, bir haber mi aldın?"

"Yoo," dedi usulca. "Haber almadım ama rüyasını gördüm dün gece."

"Rüyasını mı?"

Sultan'ın sesindeki ifade Cevahir'i bir an hayrete düşürdü. *Fehim'in senin rüyanda işi ne* der gibiydi adeta.

"Gece sizi gördüm düşümde," diye düzeltti. "Gül bahçesindeki havuzun başında oturuyordunuz. Düşünceli, nasıl diyeyim; üzgün bir haliniz vardı. Derken..."

Hatice sabırsızlandı. "Eee, derken?"

"Bir ses duymuş gibi başınızı kaldırdınız. Birden fırladınız, işlediğiniz gergefi attınız ve kollarınızı açarak sevinçle koşmaya başladınız."

Bundan daha iyi bir kavuşma sahnesi yalanı gelmemişti aklına.

"Peki kime, yani nereye koşuyormuşum onu da gördün mü?"

Gördüm dese, ona koşuyordunuz dese Hatice'nin sesinde ve bakışlarında yine o ifadeyi görmekten korktu. "Tam o sırada uyandım. Lakin öylesine mutluydunuz ki, bir an kelebeğe benzettim hanımımı."

"Neye yormalı dersin Cevahir? Rüya bu, öyle de yorulur, böyle de."

"Yormaya ne hacet Sultanım? Ayan beyan belli. Güzel Sultanımı mutluluktan kelebekler gibi uçuracak bir şey olacak, göreceksiniz. Benim rüyalarım hep çıkar."

Hatice düşünceli bir ifadeyle başını salladı. "İnşallah," diye mırıldandı. İçinden ise, *benim de*, dedi. *Benim hislerim de hep çıkar. Kötü bir şey olacak diyorsam olur.*

❦

Hatice artık, gül bahçesindeki havuzun başından kalkmıyordu. Cevahir'in rüyası gerçek olsun diye. Elinde nakışı, iğneyi batırıp batırmadığını bile fark etmeden öylece oturuyordu. Birden bir şey duyacak, fırlayacak, elindeki nakışı atacak, kollarını açarak mutlulukla koşturacaktı sesin geldiği yere. Kelebek gibi.

İçinden de dua ediyordu.

Rabbim bana malum olanı değil, Cevahir'e görüneni gerçek eyle.

Bir içoğlanının, mazı çitlerinin arkasından geçip Cevahir'le öteki nedimelere doğru yürüdüğünü görmedi.

Hizmetkarı, ancak Cevahir'e eğilip bir şeyler söylerken fark etti. Kız ellerini göğsünün üstüne bastırıp hızla ona dönüp baktı. Kızın gözlerindeki parıltı, müjdeden başka ne anlama gelebilir ki, dedi kendi kendine. Sevinçten kanatlandı. Yerinden fırladı. Duamı kabul ettin Allahım. Bana malum olanı değil, Cevahir'in düşünü gerçek eyledin. Şükürler olsun.

Tıpkı kızın rüyasındaki gibi kasnağını havaya fırlattı, kollarını iki yana açıp bahçenin girişine doğru uçmaya başladı.

Kelebeğe benzetmişti Cevahir onu rüyasında. Hatice de kelebek gibi uçuyordu işte. Döndü, döndü, diye çığlıklar atıyordu içinden. Bana döndü. Çalı bülbülüm döndü.

Koşarken etraftaki güllerin renklerini, kuşların ötüşünü yeniden fark etmeye başladığını hissetti. Kaç hafta görmemişti onları, duymamıştı. İşte yaşamak bu, diye haykırmak geldi içinden. Yeniden karanlıklara yuvarlanmadım. Yaşıyorum işte. Yaşıyorum.

Birden, "Olmaz," diye bir itiraz yükseldi içinden.

Aklının sesiydi bu.

"Bir padişah kızının, hekiminin kollarına koşması hiç münasip olmaz!"

Kahretsin!

Doğruydu.

Kolu, kanadı kırılıverdi.

Ona hayat veren adamın kollarına atılamıyordu. Tutsaktı o. Münasiplerin ve münasip olmayanların tutsağı!

Çalı bülbülüne. Sevdasını, hasretini çektiği Fehim'e koşamıyordu.

"Sevda mı," dedi aklı. Soru bıçak kesmişçesine canını yaktı. "Tamam, sen ona tutuldun. Lakin o seni seviyor mu bakalım?"

Öyle ya!

Çalı bülbülü beni seviyor mu bakalım? Nereden belli? Delili, ispatı var mı?

Kelebek birden duruverdi. Aynı anda Cevahir belirdi yanı başında.

"Güzel hanımım," dedi onu bahçenin gölgeliğinde bir yere oturturken. Kızın sözlerinin sadece sonunu algılayabildi heyecandan. "Münasipse, huzura kabulünü ister."

Hatice, nedimesinin gözlerine minnetten çok yalvaran bir ifadeyle baktı. İçinden, "*Münasip*. Hemen gelsin," demek geliyordu. Ama öyle mi yapması lazımdı? Bana bir akıl ver, ne yapmalıyım dercesine bakıyordu Cevahir'e.

"Uygun bulursanız, ikindiden sonra gelmesini söyleyeyim Çelebi'ye, siz de o arada biraz dinlenir, hazırlanırsınız."

Evet, böylesi daha iyi olacaktı. "Öyle olsun," diye fısıldadı şükran dolu bir sesle. "Fehim Çelebi'yi, ikindiden sonra kubbeli çardağın orada bekleriz."

Cevahir, hekimin beklediği yere doğru giderken, iyi de, dedi arkasından bakan Hatice kendi kendine. İkindiye kadar nasıl bekleyeceğiz?

❦

Zor oldu. Zaman geçmek bilmedi. Cevahir'le yanından ayrılmayan kızın maskaralıkları, onu hazırlamak için verdiği mücadele, giydiklerini beğenmeyip çıkarttırması, "Bir de şu dallı kadifeyi deneyelim," demesi, sonra onu da beğenmeyip başka bir elbise istemesi, hiçbir şey ama hiçbir şey Hatice'yi oyalamadı.

Zaman durmuştu.

Yürüyeceği de yoktu.

Cevahir'le kubbeli çardağa doğru yürürlerken bile akmıyordu zaman.

Bir güzel oturdu. Kalbi adeta kulağında çarpıyordu. Cevahir arkasına durmadan topan yastık sıkıştırmaya çalıştıkça sinirlendi.

"Yeter artık. Az daha divanda yastıklar oturacak, biz ayakta durmak zorunda kalacağız."

Kızın yüzünün üzüntüyle bulutlandığını gördü. "Kusura bakma," diye fısıldadı elini okşayarak. "Heyecandan ölmek üzereyim."

Bir Sultan Hanım'ın sevdasını, nedimesiyle bu kadar açıktan paylaşmasının yakışık almadığı aklına bile gelmedi. Biliyordu işte kız. O söylememişti ama biliyordu. Belki de herkes biliyordu. Belki Fehim de öğrenmişti ona beslediği duyguları. Ama o... o ne hissediyordu? Fehim de onu seviyor muydu?

Cevahir, hanımının okşamasına aynı şekilde karşılık verdi. "Şimdi haberi getirirler hanımım. Biraz daha sabır."

İçoğlanı göründüğünde Hatice sabredemedi. "Gelsin," diye seslendi çardağın altından. "Bekliyoruz, gelsin."

Gözlerini mazı çitleriyle çevrilmiş çakıllı yolun sonundaki ağaçlığa dikti.

Çalı bülbülü oradan gelecekti.

Ellerini göğsüne bastırdı.

İşte ağaçların gölgesinden çıktı. Geliyor.

Bulunduğu yerden gölgeli yolda ilerleyen adamın başındaki sarığı fark etti önce. Niye sarık dolamıştı başına acaba?

Belki de dos doğru Hazreti Padişah'ın huzurundan geliyordu.

Biraz da şişmanlamış.

Buna daha çok şaşırdı. On yedi günde bu kadar etlenir miydi insan? Hem de savaş sahrasında. Üstelik, bir sürü yaralıyla uğraşırken.

Olsun, dedi yüreği içinden. Sarıklı ve tombul ne fark eder. O geliyor. Hayat.

Hızlı hızlı yürümesine rağmen bir türlü çakıllı yolu tünel gibi örten ağaçların koyu gölgesinden çıkamamıştı Fehim. Hatice'ye kalsa, koşup atılacaktı ama olmaz diyordu aklı durmadan. Otur oturduğun yerde. *Hiç münasip olmaz.*

Daha gözlerine bile bakmadan içi sevinç ve mutlulukla dolmuştu. Bir pınar gibi çağıldayan sesini duyudğunda nasıl hazla dolacaktı kim bilir.

Biraz daha yaklaşmıştı artık adam.

Boyu da kısalmış!

Aman Yarabbi... Servi boylum, ufacık kalmış.

Bu imkansız!

Kahretsin, bu çalı bülbülüm değil. Gelen o değil!

Birden karanlıklara doğru sürüklendiğini hissetti Hatice. Hani neredeydi o? Hani gelmişti? Hani ikindiden sonra huzuruna çıkacaktı? Neredeydi? Kimdi bu gelen?

Cevahir, hanımının kendinden geçmek üzere olduğunu, oturduğu yerde sallanmasından, yüzünün kireç gibi olmasından anladı. Hemen suya davrandı. Neden bu kadar şaşırdı, diye soruyordu bir yandan da kendi kendine.

Hiç beklemedikleri bir şekilde durum değişmişti. Az önce, Fehim Çelebi'nin, yol hazırlığıyla çok meşgulüm, ancak yarın sabah Sultanımı görebileceğim, diye haber gönderdiğini fısıldamıştı Hatice'nin kulağına. Daha da önemlisi, Hatice, Çelebi'yi beklerken Hasodabaşı çıkıp gelmiş, Hünkar'dan

Sultan Hanım'a haber getirdiğini söylemişti. Bunu bildirdiğinde, "Gelsin, gelsin," diye neredeyse bağırmıştı ya. Öyleyse şimdi niye şeytan görmüş gibi bakıyordu adama? Duymamış mıydı söylediklerini?

Cevahir, ne var bu kadar sararıp solacak, dedi kendi kendine. Bugün değilse yarın. Göreceksin işte. Son anda bir emir aldı demek ki, gelemedi. Adam vezir değil, paşa değil. Olsa ne fark eder. Hepimiz neticede Hünkar'ın kuluyuz. Padişah ne emrederse o yolda yürürüz. Fehim Çelebi istisna değil ya.

Adam, nihayet gölgelikten çıktı. Hatice'nin önünde, boynunu hafifçe eğerek selam verdi.

Hatice, usul, erkan gözetecek halde değildi. Uçurumun kenarında geziniyordu yine. Mutlaka bir şey oldu çalı bülbülüme, diyordu içinden. Ona bir şey oldu.

Hasodabaşı'nın uzun, ağdalı selam sözlerini beklememek için atıldı.

"O nasıl?"

Sultan Selim'in sırdaşı, Hatice Sultan'ın savaş meydanındaki pederinin sıhhatini merak etmesinden pek memnun oldu. "Şükürler olsun, sıhhat ve afiyetteler."

Hatice, hemen yanında ona bir şey olursa diye tetikte bekleyen Cevahir'in ellerine sarıldı. "Şükürler olsun. Duydun mu. Sıhhat ve afiyetteymiş."

Kız yanlış anlamayı düzeltecek halde değildi. Padişah'ın gözü ve kulağı, ispiyoncusunun önünde, "Hasodabaşı, pederinizden bahsediyor, Fehim Çelebi'den değil," diyecek hali yoktu ya.

Adam, sultan kızın, Padişah'ın sağlık haberini alınca bu denli sevinmesine anlam veremedi. "Siz de afiyettesiniz inşallah."

Az önce kireç kesen yanaklarına azıcık renk gelmişti. "Şimdi, daha iyiyiz," diye mırıldandı. Adamı minik bir tebessümle ödüllendirdi. "Kendisi niye gelmedi?"

Hasodabaşı, az daha Padişah'ın kızına yazdığı nameyi koyduğu murassa kutuyu düşürecekti. "Efendim Sultanım?"

"Kendisi niye gelmedi diye sormuştuk?"

Orta yaşı geride bırakan Hasodabaşı, ömrünün neredeyse tamamını saraylarda geçirmişti. Fatih Han'ı görmüştü gözleri. O zaman daha pek gençti ama görmüştü işte. Sonra Hünkar'ın pederi Bayezit'in hizmetinde bulunmuştu. Bunca zamandır böyle bir laf işitmiş değildi. Kimse, Padişah için, "Kendisi niye gelmedi?" diye sormaya cesaret edemezdi. *Vah yazık*, diye geçirdi içinden. *Kızın adı boşuna illetliye çıkmamış. Demin babasının sağlık haberini duyunca mutluluktan hizmetçilerin ellerine sarılıyordu, şimdi kendisi niye gelmedi diye hesap soruyor.* Hasodabaşı, diyecek bir laf bulamadı. Sonunda, Sultan Selim'in tuğrasını taşıyan kutuyu üç defa öpüp başına koyarak sultan kıza uzattı. "Size bunu gönderdi."

Hatice heyecanlandı. Ne garip şeyler yapıyordu böyle *çalı bülbülü*. Koşup geleceğine, ona bir kutuyla haber gönderiyordu.

Almak için uzandığında kutunun üzerindeki tuğrayı gördü.

Babamın tuğrası!

O zaman ayağı suya erdi. Hasret ve heyecandan her şeyi yanlış anlamıştı. Haber ondan değil, Padişah'tan geliyordu. Sıhhat ve afiyette olan Fehim değil, pederiydi. Öyleyse çalı bülbülü neredeydi? Başına bir şey mi gelmişti yoksa?

Titreyen ellerle kutuyu aldı. Açmak üzereyken, Hasodabaşı bir kez daha başını saygıyla eğdi. "Efendimiz," dedi kuru bir sesle. "Sultanımıza diyeceklerini yazdı. Lakin bir de benim

söylememi buyurdu. Selim Han, yarın sabah gün ışımadan *yola çıkmanızı* istiyor."

Yola çıkmak mı?

Yürek çarpıntısı iyice arttı. Neler oluyor, diyordu bir yandan da kendi kendine. Nedir bütün bu olanların manası? Kutuyu açtı. İçindeki parşomeni çıkardı. Daha ilk satır yüreğini yaktı.

"Hatice. Orası senin için artık güvenli bir yer değil. Cenk meydanında zafer bize müyesser oldu amma her yer, kaçan karındaşımız Ahmet'in Safevi Şahı'na yalvar yakar getirttiği casuslarla dolu. Suikastçiler, sarayımıza dahi sızmış olabilir. Hekimlere sordum, bir mahsur yok, dediler. Öyleyse, kararımız şudur ki, sabaha oradan ayrılacaksın. Bu name sana ulaştığında, hazırlıklar çoktan başlamış, bitmiş olacaktır. Biz de işi tamamlayıp düşmanın başını kuruttuktan sonra payitahtımıza döneriz."

Hepsi bu!

Kuru, soğuk, sevgisiz birkaç satır!

Nasıl olduğunu bile sormuyordu.

"Kızım," diye bir hitap dahi yoktu mektubun başında. Hizmetindeki herhangi birine yazmıştı sanki. Hatice'nin gözleri nemlendi. Başını kaldırınca adamın hala orada olduğunu gördü. Hemen toparlandı. Ağladığını gösterme bu adama, diye emretti beynine. Babana koşup sultan kızınız gözyaşlarına boğuldu dedirtme.

Desteği Cevahir'in elinde buldu. Öfke ve kederle tırnaklarını nedimesinin eline geçirdi. Kız canı yanmasına rağmen elini çekmedi.

Ya o?

Soru bir ateş tanesi gibi düştü aklına.

Ya o? *Çalı bülbülü*? Hani, payitahta yapacağı yolculukta babası Fehim Çelebi'yi ona refakatle görevlendirmişti?

Başını kaldırdığında gözlerinde kederden çok öfke vardı şimdi. "Peki hazırlıklar ne alemde, bir bilen var mı? Bunca uzun yola çıkarken eksiğimiz olmamalı."

"Hazırlıklarla ben meşgul oldum. Dokuz araba hazırlattım. Birinde siz ve..." Hasodabaşı, başıyla Cevahir'i işaret etti. "Nedimeniz seyahat edecek. Diğer kızlar için de üç büyük araba var. Hizmetkar ve uşaklara iki araba. İki arabada da eşyalar bulunacak. Bir sipahi bölüğü Hanım Sultan'a refakat..."

"Etti sekiz. Dokuz araba dememiş miydiniz?"

Ah evet. Bağışlayın Sultanım. Fehim Çelebi'yi unuttum."

Hatice, unutmuş, diye haykırdı içinden. Canımı, *çalı bülbülümü* unutmuş!

"Bir araba da hekiminize verdik. Şifalı otları, şişeleri, aletleriyle ancak sığar."

İşte bu kadar, diye coşuverdi içinden. O da geliyordu. Cıvıldayan gözlerle Cevahir'e baktı. Hasodabaşı, sultan kızın gözlerinde deminki öfke kıvılcımlarının yerinde şimdi mutluluk ışıltıları parladığını görünce, *pek dengesiz,* diye geçirdi aklından. Bir dakikası, bir dakikasına uymuyor. Vah, vah. Demek Hünkar boşuna yanına hekim olmasını istemiyor.

Hatice, "Çekilebilirsiniz," dedi adama yüzünde güller açarken. "Pederimize söyleyin. Merak buyurmasın. Artık *değil payitahta, dünyanın öbür ucuna bile gidebiliriz.*"

XI

Payitahta Doğru

Yok, yok, yok! İki gündür beyninin içinde durmadan tekrarladığı buydu. Yok!

Ümitsizlik Hatice'nin içinde bir çığ gibi büyümüştü. Onu, sabah sarayın iç avlusuna çekilen arabasına doğru yürürken göreceğini ummuştu. Bütün gece bu hayalle sabahı sabah etmişti.

Hatice, avluya açılan yüksek kanatlı kapıdan çıkacak, *çalı bülbülünü* arabasının yanında onu beklerken görecekti. Önce Fehim koşacaktı ona doğru.

"Sultanım."

Sonra o, münasebetsiz bir iş yapacaktı. Gönül verdiği adamın kollarına atılacaktı. "*Çalı bülbülüm.*"

Ama hiçbiri olmadı.

Onlarca arabanın kendisini beklediğini düşünerek avluya çıktı fakat sadece kendi arabası duruyordu. Etrafını saran

sipahi kalabalığı arasında dört atın çektiği arabayı bile zor gördü Hatice. Allahtan yüzündeki düş kırıklığını fark eden Cevahir, "Öbür arabalar dışarıda," dedi. Yoksa Hatice çıldıracaktı.

Hareket ettiler. Sıkı sıkı kapalı perdenin aralığından dışarıyı görmeye çalıştı. Arabanın yanı başında, at sırtında giden palabıyıklı bir dev vardı. Kalkanı sırtındaydı. Belindeki koca saldırmanın kabzası bile Hatice'yi korkutmaya yetti.

"Sipahiler artık ağır silah mı taşıyor?" diye sordu.

Nedimesi, yanından ayırmadığı küçük kızın omzundan uzanıp perdeyi biraz daha araladı. Adamın heybetinden kızın da korktuğunu hemen anladı.

"Bu sanırım sipahi değil. Durun bakayım. İki kişi daha var onun gibi. Biri en önde gidiyor. Öbürü arabanın solunda. Herhalde bunlar sizi korumakla görevli bostancılar."

"Öteki arabalar geliyor mu?"

Yola çıktıklarından beri, ilk gün belki kırk defa sormuştu bu soruyu.

Cevahir hanımının aslında *o da geliyor mu,* demek istediğini biliyordu elbette. İlk seferinde başını sallamıştı. "Arkadalar." Hatice sormaktan bıkmayınca, kız da çareyi hanımının elini avuçlarının arasına alıp okşamakta buldu. "Meraklanma güzel Sultanım. Hekiminiz de peşimizde."

Akşama kadar sallana sallana gitmekten perişan olduğu halde, Hatice'nin aklında tek bir şey vardı. *Çalı bülbülümü ne zaman göreceğim?*

Konaklama yerine geldiklerini duyuran asker bağrışmalarını işitince içi ferahladı. İşte burada görecekti Fehim'i. Ocağın başında karşılıklı oturacak, birbirlerinin gözlerinde alevlerin raksını izleyeceklerdi.

O hayali de boş çıktı.

Han önceden, Sultan Hanım ve nedimeleri için hazırlanmış, maiyetteki askerlerle diğer hizmetkarlar -tabii o arada Sultan'ın hekimi- hancının arkadaki eviyle samanlığa dağılmışlardı.

Palabıyıklı üç dev de hanın kapısında nöbetteydiler.

Yemek bitip de, Hatice, Cevahir ve yardımcısıyla odasına çekilince, bostancıların nöbet yeri de değişti. Biri Sultan Hanım'ın odasının bulunduğu kata çıkan merdivenin başında, öteki yukardaki sahanlıkta, üçüncüsü de, oda kapısının hemen yanında bekledi. Şöyle bir bakan onları masallardaki uyuyan devlere benzetirdi. Suratlarının yarısı başlarındaki miğferin altında kalmıştı. Gözleri açık mı, kapalı mı belli değildi. Belli olan tek şey, en küçük hücrelerine kadar tetikte olduklarıydı. En ufak bir düşmanca kıpırtıda, saldırmalarına davranıp casusun kellesini gövdesinden ayıracaklarına kuşku yoktu.

Sabah, diye uyumaya çalıştı Hatice. *Sabah göreceğim.*

Göremedi.

Fehim Çelebi görünürde yoktu. Samanlığın önündeki sekiz arabayı saymasa, hekimin kafileden ayrıldığını bile sanacaktı neredeyse.

Zihni birden bir kelimeye takıldı. Ayrılmak mı?

Peki, kafilede olduğu ne malum?

Kalbine bıçak saplanmış gibi sarsıldı. Öyle ya, tek gördüğü bir arabaydı. Fehim Çelebi'nin arabaya bindiğini görmemişti ki. Akşam handa konakladıklarında, insan şöyle bir kendini göstermez miydi yani? Ya da, Hanım Sultan nasıl, diye sormaya gelmesi gerekmez miydi? Hani pederi yolda onunla ilgilenmekle görevlendirmişti onu? İlgi böyle mi olurdu?

Ya yalansa? Ya beni Bursa'dan uzaklaştırmak için uydurulmuşsa? Selim Han, savaş meydanından sırdaşını gönderip apar topar Bursa'dan ayrılmasını neden istemişti acaba? Gerçekten ortalıkta amcasının casusları mı vardı? Yoksa, bu da onu uzaklaştırmak için uydurulmuş bir hikaye miydi? İyi ama böyle bir yalana ne gerek vardı? Babası onun Bursa'da olmasını neden istemiyordu artık?

İkinci gün, taşların üstünde seken arabanın bütün çabasına rağmen çukurdan çukura düşerek ilerlemekten, Hatice'nin beli ağrımaya başlamıştı artık. Cevahir'le yanındaki kız, yastıklarla destek yapıyor, türlü şaklabanlıklarla onu oyalamaya çalışıyorlardı ama nafile. Ne yol bitiyordu, ne evhamlar.

Hiç mantıklı değildi. Selim Han, amcasının casuslarının varlığını Yenişehir Ovası'nda mı anlamıştı yani? Neden, İstanbul'a dönmesini istediği halde, onun numaralarına kanmış görünerek Bursa'da bir süre daha kalmasına göz yummuştu? Birdenbire ne olmuştu da hemen uzaklaşması gerekmişti Bursa'dan?

Hasodabaşı'nın *unuttum* dediği geldi aklına birden. Dokuzuncu arabada Fehim Çelebi'nin olacağını unutması mümkün müydü?

Çelebi yoktu ki, unutsun. Hatice, sorunca birden hatırlayıvermiş gibi yapmış, dokuzuncu arabada hekimle şişelerinin olacağını söylemişti. Yalan ortaya çıkmıştı işte.

Dokuzuncu arabada kim varsa vardı. Fakat *çalı bülbülü yoktu* işte. Belki de boştu araba. Ama neden? Neden vazgeçmişti babası, hekimi refakatine vermekten?

Yoksa... Aklına gelen ihtimal mengene gibi sıktı yüreğini. Yoksa babası, kızının Fehim Çelebi'ye vurgun olduğunu duymuş muydu?

Yok canım, dedi Hatice kendi kendine. Nereden duyacak? Kendime bile itiraf etmediğim bir şeyi babam nereden bilecek ki?

Bu avuntu kısa sürdü. Selim Han'dı onun adı. Safevi Sarayı'nın odalarında ne konuşuluyor, ne planlar yapılıyor, Canberdi Gazali ne hazırlığında, Tomambay kimle ittifak kuruyor anında öğreniyordu da, illetli kızının aklından, gönlünden geçenleri mi anlayıp bilmeyecekti?

Sözünü ettiği casuslar belki de amcasının değil, babasının çaşıtlarıydı. Kızının hallerinden, hızla iyileşivermesinden, gül bahçesindeki gezintilerden Padişah'a bahsetmiş, babası da, "Bre bu ne iştir," diye gazaba gelip Fehim Çelebi'yi kovmuştu.

Aman Yarabbi. Belki de...

Bu ihtimali hemen kovdu aklından. *Başsız bir çalı bülbülü* hayaline bir an olsun yüreğinin dayanmayacağını biliyordu.

Böyle bir şey olamaz, dedi korkusunu bastırmak için. Hem Fehim günahsız. Benim yüreğimden geçenlerden onun bile haberi yok. Benim yüreğimdekilerle onun canını almak adalet midir?

İçinden bir kahkaha tısladı. Adalet mi dedin Hatice? Adalet ha? Çocuk şehzadelerin boyunlarını vurduran adaleti mi soruyorsun? Daha yedi kış görmemiş Emirhan'ı tahta tehlike sayan adaleti mi?

Evet, dedi içinden öfkeyle. O adaleti söylüyorum. Babamın adaleti bile günahsız canı almaya el vermez. Şehzadelerin günahı, şehzade olmalarıydı. *Ya bir garip çalı bülbülünün günahı ne olabilir ki, cellat kılıcı reva görülsün*?

Yol uzayıp gittikçe, bu fikir ağır basmaya başladı. Artık birinin onu babasına ispiyonladığından emindi. Peki kimdi bu hain? Ona yakın biri olmalıydı. Her hareketini gören, her

dediğini işiten, uykusuz gecelerini paylaşan, korkularını bilen, sayıklamalarını duyan, ölümün eşiğinde dolaşırken attığı çığlıkları hatırlayan biri.

Başını şimşek gibi kaldırdı.

Cevahir!

Rabbim, onun hallerini Cevahir'den daha iyi bilen kimse yoktu ki.

Hanımının gözlerindeki dehşeti fark eden Cevahir şaşırdı. "Bir şey mi istediniz güzel Sultanım?"

Bir casus, bu kadar masum görünebilir miydi? Hem niye yapsın Cevahir bunu, diye savundu nedimesini. Beraber büyüdük. Benden iyilikten başka bir şey görmedi. Hastalandığımda günlerce gözünü kırpmadı. Niye yapsın?

"Yok bir şey."

"Öfkeyle bakıyordunuz. Sizi kızdıracak bir şey mi yaptım farkında olmadan yoksa?"

"Yapmadın," diye kestirip attı Hatice. "Hem niye yapasın ki?"

Fakat aklı bir sebep buluverdi hemen. "Budala. Niye yapacak? Kıskançlıktan."

Kıskançlıktan mı? Beni niye kıskansın? Ben Padişah kızıyım. Kıskansa ne olacak ki? Neticede o bir hizmetkar. Bir sözümle var, bir sözümle yok.

Şeytan aklını iyice karıştırdı. Sen körsün, Hatice, diye tıslադı. "*Fehim Çelebi'ye sen sevdalanırsın da başkası sevdalanamaz mı yani?*"

Dondu kaldı.

Neden olmasın? Bal gibi olur, diye geçirdi içinden. Ben Fehim için imkansız bir sevdayım. Ama bir nedime... Bütün vücudu titremeye başladı.

Cevahir üstüne bir şey örtmeye çalışırken, kızın elini itti.

"Onu gördün mü?"

Aklında fikrinde böyle bir soru yoktu. Ansızın dökülüvermişti dudaklarından işte.

"Kimi Sultanım?"

"Kimi dediğimi biliyorsun."

Sesinin ne kadar düşmanca çıktığını fark edince şaşırdı. Cevahir de şakındı.

"Sondaki arabada."

"Gördün mü?"

"Yoo. Nereden göreyim?"

"Orada olduğuna emin misin?"

Kız Hatice'nin gözlerine bir süre telaşla baktı. "Yani siz..."

"Beni kandırdılar galiba. Fehim Çelebi kafilede değil."

Hatice o geceyi nasıl geçirdiğini bilemedi. Boşa koydu olmadı, doluya koydu almadı. Aklınca Cevahir'i sorguya çekti. Kız çapraşık sorular karşısında şaşırmakla beraber, gözünü bile kırpmadan cevaplandırdı sorularını.

"Çelebi hakkında ne mi düşünüyorum? Bilmem ki... Hekiminiz hakkında düşünmek bize düşer mi?"

"De ki düştü. Nasıl buluyorsun mesela? Akıllı mı?"

"Akıllı olmasa hekim olmazdı zahir."

"Boyu biraz uzun galiba ha, ne dersin?"

Cevahir, Sultan'ın dilinin altında başka bakla olduğunu fark etmişti fark etmesine ama ne demek istiyorsun demeye cesareti yoktu.

"Aman hanımım. Hiç fark etmedim. Uzun mu?"

Hatice, kuşkularını doğrulayacak bir ipucu yakalayamadıkça bir yandan rahatladı, bir yandan huysuzlandı. Kız numara yapıyor olabilir miydi? Bu kadar ilgisiz kalmış olabilir miydi çalı bülbülüne?

"Uzun, uzun. Bir hayli uzun hem de. Sakalsız ve bıyıksız olmasına ne demeli?"

"Ben ince, bakımlı bir sakalı tercih ederdim."

Bak sen, diye geçirdi içinden Hatice. İnce, bakımlı sakal ha? Fehim'i öyle mi hayal ediyor acaba?

"Ya gözlerine ne diyeceksin? Pek bakamadım ama bana koyu ela gibi geldi."

Cevahir'in atılıp "Yeşil," demesini umdu ama olmadı. Kız sadece omuz silkti.

"Öyle mi? Dikkat etmedim."

Hatice sonunda teslim bayrağını çekti. Kızı rahat bırakıp sözlerini, bakışlarını, duruşunu zihninde tartmaya başladı. Bunca yıl tek bir yanlış adımını görmemişti Cevahir'in. Öldese ölür müydü, bilmiyordu ama bir hilal kaşa yanıp hanımının göz koyduğu ayan beyan olan bir adama sevdalanacak kız değildi. Haksızlık ettim, diye geçirdi içinden Hatice. Günahını aldım. Saatlerce han odasında hiçbir şey görünmeyen pencereden dışarı bakarak oturdu karanlığın içinde. Bir hareket, bir kıpırtı görse, geliyor, diye fırlayacaktı yerinden. *Çalı bülbülüm geliyor.*

Ama gelmedi.

Kararını verdiğinde gecenin karası daha aydınlanmaya yüz tutmamıştı. Sadece, çamların doruklarında grimsi bir kuşak ağarmaya başlamıştı. Kalktı. Cevahir'in yattığı şilteye doğru yürüdü. Kızın başucunda dizlerinin üzerine çöktü.

"Kalk."

İlk fısıltısında nedimesini uyandırmayı başaramadı. Göğsü düzenli soluklarla inip kalkıyordu Cevahir'in. Onun huzurunu bir kez daha kıskandığını fark etti.

"Cevahir?"

Kız bu kez panikle sıçradı. "Hanımım. Bir şey mi oldu?"

Ayakucunda yatan kız da fırlamış, korkulu gözlerle onlara bakıyordu.

Hatice, Cevahir'in gözlerindeki korkuyu karanlığa rağmen gördü. "Korkma," diye fısıldadı omzunu okşayarak. "Bir şey yok."

Hanımı dizlerinin üstündeyken karşısında yatar gibi oturduğunu fark eden kız telaşla doğrulmaya çalıştı. "Bağışla güzel Sultanım. Uyku sers..."

"Asıl sen beni affet."

"O nasıl söz Sultanım? Ne haddime?"

"Sana haksızlık ettim."

"Haksızlık mı?"

Cevahir kalktı, elinden tutup yardımcı olarak Hatice'yi de kaldırdı.

"Senden şüphelendim. Benim..." Nasıl diyeceğini bilemedi. "Yani... ona... Fehim'e yani... Aman Cevahir, anla işte."

Kızın yine hiçbir şey anlamadığını görünce, "Çelebi'yi iki gündür göremeyince, senin, ona tutulduğumu pederime söyleyiverdiğini, onun da Fehim'i benden uzaklaştırdığını düşündüm."

"Allah yazdıysa bozsun. Cevahir hiç öyle şey yapar mı? *Cevahir güzel hanımıma ihanet edeceğine sırtı teneşire gelse daha iyidir.*"

Küçük kızın bir kenara çekilip ağlamaya başladığını ikisi de fark etmedi.

"Sus, deme öyle," diye mırıldandı Hatice. "Ne teneşiri? Allah korusun. Fakat, aklım başımda değil işte Cevahir. Niye burada değil?"

"Olmadığı ne belli?"

"Belli işte. Baksana yok. İnsan hiç değilse kendini göstermez mi?"

Nedimesi düşünceli bir ifade takındı. "Bir sebebi vardır zahir."

"Korkuyorum Cevahir. Kötü bir şeyler olacağını hissediyorum. Bu duyguyu atamıyorum içimden. Üstelik..." Sustu. Onu çok özledim demeye utandı. "Onu görmem lazım."

Hanımının çaresiz ve umutsuz aşkı karşısında içi burkuldu Cevahir'in. *A benim deli Haticem,* diye geçirdi içinden. Görsen ne olacak? Bu sevdanın sonu olmadığını görmüyor musun? Niye girersin bu çıkmaz yollara?

"Cevahir, *çalı bülbülümü* görmeli, onunla konuşmalıyım."

"Kimi?" Kızın sesinde öyle bir şaşkınlık vardı ki, Hatice hem utandı, hem elinde olmadan, "Şey," diye gülümsedi karanlığın içinde. "Onunla aramızda. Daha doğrusu... benim... Haberi yok. Ona *çalı bülbülü* diyorum. Hiçbir şeyden haberi yok zaten." Sesi sitem dolmuştu birden. "Ne aklımdan geçenlerden haberi var ne gönlümde kopan fırtınalardan."

Az daha *bedenimdeki arzu ürpertilerinden de* diyecekti, son anda kendini tuttu. "Onu görmeliyim. Hislerimin karşılığı var mı anlamalıyım. Yoksa kahrolurum, amma hiç değilse bir umudun peşinde sürüklenip gitmem."

Nedimesi hak verdiğini başını sallayarak belli etti. Hanımının ellerini avuçlarının arasına alıp bir süre ısıttı. "Evet," diye mırıldandı düşünceli bir ifadeyle. "Onunla görüşmelisiniz. Fakat nasıl?"

Bir süre hiç konuşmadılar. Cevahir, birden Hatice'nin ellerini kucağına bırakıverdi.

"Çok kolay."

Ayağa kalktı.

"Neden bunu daha önce düşünemedik," diye tısladı hanımının kulağına.

Kızın fısıltısındaki sevinç Hatice'nin ruhunu saran umutsuzluk ve kederi savurur gibi oldu.

"Kolay mı? Nasıl?"

"Siz hastasınız."

"Ne?" Hatice bir şey anlamadan baktı.

"Yani hastalanacaksınız."

"Ama..."

"Yalancıktan canım. Ben öyle diyeceğim. Siz hastalanınca hekiminizin koşup gelmesi lazım değil mi? Eğer çelebi kafiledeyse gelir. Hiç değilse burada olup olmadığını anlamış olursunuz."

Hatice, sevinçten kızın beline dolayıverdi kollarını. "*Cevahir, ahret arkadaşım.*"

Cevahir, hanımının saçlarını okşadı.

"Hadi bakalım... Yine düştünüz... Kendinizi kaybettiniz..."

Hatice bu kez cin cin baktı kıza. Gözlerini kaydırmaya, tersine döndürmeye çalıştı. İkisi de kıkırdadı. Sultan Hanım birden kendini divanın üstünden yere bıraktı.

"Amanın yetişin!"

Nedimenin çığlığı han odasından dışarı taştı.

"Yetişin! Sultanım bayıldı. Hekiiim!"

Hatice, dışarıdaki koşuşmaları işitti. Gözlerini sıkıca yumdu.

Cevahir de, "Hekim!" diye bir çığlık daha attı. Bir yandan da dizlerini dövüyordu. "Nöbetçi, hekime koş! Fehim Çelebi'ye haber et. Hatice Sultan gidiyor! Kızlar, yetişin. Yetişin, güzel Sultanım gidiyor!"

XII

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

İbrahim korkuyordu. Yorgundu. Kendini kapana sıkışmış gibi hissediyordu. Kadın sıcaklığı, şehvetin karşı konulmaz çağrısı aklını başından almıştı. Ferahşad'a sahip olmaktan başka bir şey düşünemez olmuştu. *Dün zengin bir hanımağanın kölesiydim. Şimdi zengin, güzel, doyumsuz bir kadının şehvet kölesiyim*, diye düşünür olmuştu son zamanlarda. Oysa, kafasına koyduğu başka şeyler vardı onun. Aşktan da, şehvetten de üstün şeyler. En önemlisi, görülecek bir hesabı, alınacak intikamı vardı.

Hiç kıpırdamadan yatarak bedenindeki depremin dinmesini bekledi. Ufak bir hareketiyle, başı göğsünde yatan Ferahşad'ın uyanıp onu yeni bir aşk yarışına koşturmasından korkuyordu.

İlk günler, yılların açlığıyla coşan hanımının çılgın şehvet saldırılarından hiç şikayetçi değildi. Bir kadın tarafından böy-

lesine arzu edilmek, hele hele onu böyle deliye çevirmek toy erkeklik gururunu bile okşamıştı. Ferahşad'ın içinde tortulanan açlıkla İbrahim'in kadın eli değmemiş bakir vücudunda oynadığı oyunlarla bir pınar gibi çağlamıştı. Ne Ferahşad durmuştu ne İbrahim. Ne Ferahşad, "Yeter civanım," demişti. Ne o, "Dur hele, biraz dinleneyim," diye zaman kazanmaya çalışmıştı.

İlk gece kim dala saldırgandı, onu da hatırlamıyordu. Ferahşad'ın, gün ışırken çıplak bacağını onunkine sürterek "İlk mi?" dediğini duyar gibi oldu. "İlk kadının ben miyim?"

Öyleydi. Sadece ilk olduğunu bilmek bile hanımını coşturmuştu. "Öyleyse, daha," diye inlemişti Ferahşad. "*Susuzum. Kuruyum. Çorağım.*"

Aman Tanrım, dedi İbrahim kendi kendine. O anı, o cilveyi, o teması hatırlamak bile tenini tutuşturmaya yetmişti işte yine. Ferahşad'ın, bedenindeki yangını hissetmemesi için dua etti. İçinden, bu gece bu kadar, diye söylenerek damarlarında köpüren ateşi bastırmaya zorladı kendini. Bu kadar. Eridim, bittim. Yeter!

Yakalanacaklar diye de korkuyordu. İlk gece, pencerenin öbür tarafında bir hışırtı hissettiğinden beri böyleydi bu. Bir yandan susamış erkekliğinin tüm ihtirasıyla Ferahşad'ı kucaklayıp her yerine buseler konduruyor, bir yandan da dışarıda biri mi var, diye geçiriyordu aklından.

İşçilerden biri, Hanımağa'nın gecenin bir vakti İbrahim'in yatıp kalktığı ambara girdiğini görmüş olabilir miydi?

Bu düşünceyi hemen kovmuştu kafasından o gece. O anda, birinin onları izliyor olmasından daha başka şeylerle meşgul olmalıydı.

İlk gecesiydi bu. Bir kadına sahip olduğu ilk gece. Kadınını çıldırttığı, aklının buharlaştığını hissettiği, soluk soluğa zirveye tırmandığı, seller gibi çağıldadığı ilk geceydi.

Çabuk tükenmenin utancıyla kıvrandığında kollarında titreyen bir kadının, "İlk mi?" diye soran sesindeki inanılmaz gururu duyduğu gece. İlki olmak bile kadını delirtmeye yetmişti belli ki.

"Evet. Kusura kalma."

"Üzülme. Şimdi uçururum seni yeniden."

Uçurmuştu da. Sanki az önce hızlı çıktığı zirveden yuvarlanan o değildi. Hoyrat okşayışlarla ona sahip olduğu anda içinde köpürüp duran kükremeyi daha fazla tutamamıştı.

İkisi de aynı anda kanatlanmış aynı anda doruğa tırmanmış, aynı anda düşmüşlerdi yükseklerden durgun sulara dökülen şelaleler gibi.

Terli, yorgun vücutlarını hafif öpücüklerle dinlendirirlerken İbrahim bir kez daha işitmişti o hışırtıyı. Dışarıda biri vardı. Veya bir şey.

Şimdi kendini ateş üstüne gerilmiş telde yürüyen cambaza benzetiyordu İbrahim. Düşmeden yürüyüp karşıya geçmek de vardı. Düşüp kavrulmak da. Bütün maharet cambazdaydı. Fakat tel üzerinde iki cambaz vardı. Ateşe yuvarlanmadan kurtulmak sadece ona bağlı değildi ki. Öbür cambazın bir yanlış adımı felakete yol açabilirdi.

Her şehvet fırtınası sonrasında, *ateşe düşecek sensin İbrahim*, diyordu kendi kendine. Tedbirli ol. Bu işi tadında bırak. Bu kapandan kurtul. Ömür boyu burada bağ dikip bağ bozup keman çalmaya mı heveslisin? Nerede kaldı büyük hayallerin?

Hepsi tehlikedeydi artık. Telin altındaki ateş, tabanlarını yakmaya başlamıştı bile. Değişmişti.

Şehvetin buğusu dağılıp kanıksanmış bir heyecana dönüşünce daha iyi görmeye başladı yeni İbrahim'i. Ve onu hiç sevmedi. *Yıldızları yakalamaya yeminli çocuk* değildi gördüğü.

Endişeleriyle baş başa kaldığında, bu böyle ne kadar sürebilir ki, diyordu kendi kendine. Bir gün Ferahşad'ın da ateşi küllenmeye başlayacak. *Seni görmediğim an yaşamıyorum*, demesine bakma. Gün gelecek belki de seni görmediği anlarda yaşamış sayacak kendini. Hadi bıkmadı diyelim. Bu birlikteliği daha ne kadar gizleyebiliriz ki? Görülmediysek bile bir gün mutlaka biri yakalayacak. O zaman ne olacak?

Halil Ağa'nın dedikleri geldi aklına. "Sen sen ol İbraam harama uçkur çözme. Avradı taşlayarak öldürürler. Kurtulurum sanma. Koca dilin göbeğine sarkana kadar gırtlağını sıkarlar senin de. Zinanın sonu ölümdür haberin olsun."

Vay ki vay, dedi içini bir örümcek ağı gibi saran endişelerle. Bizim yaptığımız da zina! Ve ben kimim? Hanımıyla zina yapan köle!

Ferahşad'ı taşlayacaklardı. Onun da dili göbeğihe sarkana kadar... Aman Tanrım!

İbrahim, zihnine üşüşen boğazlanma görüntüleriyle boğulur gibi oldu. İçindeki İbrahim'in, "Kadını bırak enayi," diye sırıttığını hayal etti. "O nasıl olsa kurtulur. Sen kendine bak."

Kurtulur mu? Nasıl kurtulacaktı ki?

"Kadın zengin. Bir sürü insanın karnını doyuruyor. Bir yolunu bulur onu bu belanın içinden çıkarırlar. Bana saldırdı, diye seni suçlar mesela. İffetini korumaya çalışan azize rolü oynar."

Yapar mıydı Ferahşad böyle bir şey? İbrahim'e kalsa yapmazdı ama Halil Ağa'nın bitmeyen öğütlerinden biri geliyordu aklına hep.

"Avrat kısmına güven olmaz İbraaam. Kadın kısmının yanında adımını denk atcen ki, başına bir hal gelmesin."

Niye böyle dediğini bilmiyordu ama adamın haklı olduğu hissine kapılıyordu her defasında. Ve adımlarını artık denk atmadığının farkındaydı.

Buluşmalarını gizlemek gittikçe zorlaşıyordu. Ferahşad, bir an olsun gözlerini ayırmıyordu üzerinden. Yatsı okundu mu soluğu ambarda alıyordu. Gün ağarmadan evine dönüyordu. Kimsenin bir şey anlamadığından emindi Hanımağa. Fakat İbrahim değildi. Kimse değilse bile Karadut farkındaydı her şeyin. Kızı kaç defa onları göz ucuyla izlerken yakalamıştı.

Bir başka ihtimal daha vardı tabii. Bir gün Ferahşad da ondan kurtulmak isteyebilirdi. Bu günahın suç ortağını ortadan kaldırmaya bile karar verebilirdi. Halil Ağa biçilmiş kaftandı bu iş için. Ölümüne sadıktı Hanımağa'ya. Yapar mı yapar, dedi İbrahim kendi kendine. Ruhum bile duymaz. Bir gece uyurken hilal şeklindeki bağ bıçağıyla kesiverir gırtlağımı.

İçindeki İbrahim yine sırıttı. "Bağ bıçağına lüzum yok. İşini bir incir yılanı görür."

İbrahim ürperdi. Kıpırtısız yatmaktan sırtı ağrımaya başlamıştı. Kadının soluklarını dinledi. Deliksiz uyuyordu. Bitti tabii, dedi içinden mağrur bir ses. Bitirdim onu.

Ferahşad birden kıpırdadı. İbrahim'in üstündeki bacağını kasıklarına doğru çekti. Hissettiği temasla gözlerini açıverdi.

"Doymadın mı?"

Tanrım! Bu sorudan nefret ediyordu artık İbrahim. Doydum dese, alacağı cevap belliydi. "Sen benden bıktın." Doymadım dese, bedeni isyan ediyordu. Zor durumdaydı. Aklı, "Kurtulmalısın," diye bağırdı içinden. "Çek git buradan. Kurtar kendini. Hayallerine, hedeflerine dön."

"I-ıh," dedi, belli belirsiz bir sesle. "Ya sen?"

İçinden, *Tanrım, doydum desin*, diye yalvardı. Doydum desin ve bu iş burada bitsin.

Ferahşad, onu kucaklayarak göğsüne ateşli bir öpücük kondurdu. Dilinin ucuyla bedenindeki teri tattı. İbrahim kadının hala arzudan titrediğini hissetti.

"Ben de."

Ferahşad'ın sesi arzudan kısılmıştı yine. Fakat İbrahim'in hiç beklemediği bir şey yaptı. Yataktan bir hamlede kalktı. "Gitmeliyim."

"Kal!"

İbrahime dehşete kapıldı. Lanet olsun, diye homurdandı içinden. Ne yapıyorum ben böyle? Hiç hesapta olmayan bir hareketle kadını bileğinden yakaladığı gibi yanına çekti.

"Bırak beni."

"Doymadım daha."

"Sanki ben doydum."

"Gece gelecek misin?"

Üstünü giymeye çalışan Ferahşad bir süre konuşmadı. "Bilmiyorum."

"Gelmeyecek misin yani?"

İbrahim şaşırdı. Ne yapıyorsun sen, diye payladı kendini. Az önce ateşe düşmekten korkan cambaz sen değil miydin?

"Korkmaya başladım. Herkes biliyor gibi gelmeye başladı bana. İşçileri konuşurken görsem, bizden bahsediyorlar sanıyorum. Bu iş ortaya çıkarsa olacakları bilmiyorsun sen."

İbrahim'in içinde bir sevinç kıpırdadı. Aklı, gözün aydın, diye mırıldandı. İpteki ikinci cambaz ateşe düşmeden inmeye karar verdi. Kurtuluyorsun.

"Beni bırakıyor musun?"

Ferahşad, gülümsedi. "Deli olma. Seni bırakamayacağımı biliyorsun. Sensiz yaşayamam."

"Öyleyse ne yapacağız?

"Bilmiyorum. Biraz görüşmeyelim diyorum."

"Durabilecek misin?"

Kadının gözlerinde fettan bir ışık yanıp söndü.

"Sanki sen duracaksın."

"En iyisi ben çardağa çıkayım," dedi İbrahim. "Zaren bağbozumu yaklaştı. O işlerle meşgul olurum. Birbirimizi görmezsek belki..."

"Belki. Bir süre mesafeli davranalım. Ben sana bağırayım, mesela. Dayanabildiğimiz kadar dayanalım."

Halil Ağa, nefes nefese sundurmaya geldiğinde akşam güneşinin kızıllığı havuzun sularına vurmuştu.

Ferahşad, havuzun hafif bir esintiyle ürperen sularına dalmıştı. Bedeni ve ruhu İbrahim'i özlüyordu. Onun adaleli vücudunun ağırlığı altında ezilmek istiyordu. Güçlü kollarının belini bir kement gibi sıktığını hayal ediyordu. Dudaklarını dudaklarında hissediyor, dillerinin birbirine dolandığını düşlüyordu.

Münire, hanımının dizlerinin dibinde yere koyduğu bir şiltenin üzerinde oturuyor, göz ucuyla onu süzüyordu. Kadının büyülü bir alemde gezindiği belliydi. O alemde kiminle olduğunu da biliyordu Karadut.

"Hanımağa! Hanımağa!"

Kahyanın telaşlı feryadı, büyüyü bir anda bozuverdi. Ferahşad daldığı alemden silkinerek havuz başına döndü.

"Ne var Halil Ağa? Ne oluyor?"

Yaşlı adam, bir şeyler söylemeye çalıştı, başaramadı. Kelimeler soluklarının arasında kaybolup gitti.

"Ne oluyor Ağa? Kötü bir şey mi var Allah esirgeye?"

Kahya konuşamayacağını anlayınca, eliyle bir yeri gösterdi. Ferahşad ve Münire aynı anda kalkıp adamın gösterdiği tarafa baktı.

"Ne var orada? Nereyi gösteriyorsun.?"

"Geliyor," diye solukla çığlık arası bir kelime fırladı adamın dudaklarından.

"Geliyor mu? Kim?"

Ferahşad tekrar adamın gösterdiği tarafa bakınca, adam boyunu geçen mısır ve günebakan saplarının üstündeki toz bulutunu fark etti.

"Atlılar," dedi adam bu kez. Soluğu biraz düzelmişti. "Bir sürü atlı. Bu tarafa geliyor."

Toz bulutu yaklaşıyordu gerçekten. Atların nallarıyla yumuşak toprağı dövdükçe çıkardıkları tok sesler de duyuluyordu artık.

"Hayırdır inşallah."

"Tozdan pek seçemedim ama sanki asker de var gibi geldi bana. Kalabalıklar."

Dere tarafındaki toprak yolun başında ilk atlı görüldüğünde Ferahşad şaşırdı. Kahya haklıydı. Askerdi bunlar. Sancakbeyi Sarayı'nın süvarilerinin giydiği kıyafet vardı öndeki adamın üzerinde. Dizginleri çekince at önce tırısa döndü, sonra daha da yavaşladı ve onlara yaklaşırken başını keyifle sağa sola sallıyordu.

Arkasından iki atlı daha döndü köşeyi. Onlar da dizginlere asılınca atlar, çalımlı baş hareketleriyle yürümeye koyuldu.

"Hey, şuraya bakın!"

Ferahşad ve Halil Ağa, Münire'nin parmağıyla gösterdiği tarafa baktı. Mısır saplarının arkasında üç mızrağın ucunda dalgalanan atkuyruklarını fark ettiler.

"*Tuğ bunlar!*"

Hanımağa bunu neye yoracağını düşünürken, kahya, "Amanın," diye telaşlandı. "Şehzade'nin tuğları! *Süleyman Han geliyor!*"

"Ne?"

"Efendimizin oğlu, sancak beyimiz geliyor hanımım."

Halil Ağa, telaşından ve ne yapacağını bilmemekten sundurmanın altında oradan oraya koşturup sağa sola emirler yağdırmaya başladı.

Ferahşad sundurmadan çıkıp öncü atlıların yoluna durdu.

"Destuuur!" diye seslendi süvari atın üzengilerinin üzerinde dikilerek. "Savulun! Savulun! Efendimiz Sultan Selim'in oğlu Şehzade Süleyman'a yol verin!"

Ferahşad çekilmedi. Öndeki süvari atını üstüne doğru sürmesine rağmen yol vermedi. Adamın arkasından gelen iki süvarinin aynı anda yıldırım gibi yaylarına davrandıklarını gördü. Atlarının boynuna yakın duran sadaklarından okları çekmelerine ve yay germelerine de aldırmadı. Aksine, kolunu havaya kaldırdı.

"Durun!"

Öndeki at duraklar gibi oldu.

"Korkacak bir hal yok," diye bağırdı Ferahşad. "Kasım Ağa Çiftliği'nin sahibiyim ben. Şehzade hazretlerini karşılamaya, soğuk ayranımızı içer mi diye sormaya çıktım."

Öndeki süvari dizginleri kanırttığında atla neredeyse göğüs göğüse geleceklerdi. Hanımağa, hayvanın burun deliklerin-

den çıkan kızgın soluğun yüzünde dolaştığını hissetti ama renk vermedi.

"Deli misin kadın?" diye söylendi atlı. "Şehzade alayının yolu böyle kesilir mi? Az daha seni ezip geçecektik."

Ferahşad cevap vermeye vakit bulamadan, Şehzade Süleyman'ın tuğlarını taşıyan süvariler döndü köşeyi. Ardından da onu gördü.

Aman yarabbi, dedi içinden. Bu o olmalı. *Süleyman bu olmalı.*

Al bir ata binmişti. At binicisinden, binicisi ondan heybetliydi. Üzerinde taşıdığı önemin farkındaymış gibi hayvan adımlarını öyle bir çalımla atıyordu ki, şaştı kaldı Hanımağa. Çok gençti. Ferahşad bir an, *İbrahim kadar ya var ya yok,* diye geçirdi içinden. Şehzadelerin sakal bırakmasının yasak olduğunu duymuştu. Süleyman da, İbrahim gibi sakalsızdı. Beyaz, bol bir kaftan vardı üzerinde. Kaftanın eteği geniş olmalıydı ki, atının sırtını örtmüştü. Sol yanından kılıcını sarkıtmıştı atın sağrısına. Yeşil şalvarının altından beyaz çizmeleri görünüyordu. Başında da kocaman, beyaz, ipek bir kavuk vardı.

Hepsi bu kadardı. Koskoca Sultan Selim'in tahtının varisi bu muydu yani? Ferahşad'ın bile daha çok mücevher vardı şu anda üstünde. En azından, öldüğü gün kocasının parmağından alıp taktığı ve o günden beri de bir daha çıkarmadığı o topaz yüzük göz kamaştırıyordu mutlaka.

Şaşırdı. İlk bakışta onu pek heybetli görmesinin sebebi neydi öyleyse? O kavukla kaftanda mıydı bütün hikmet?

Şehzade Süleyman'ın atı şimdi adımlarını çapraz çapraz atarak, yan yan yaklaşmaya başlamıştı ona doğru. O zaman anladı genç Şehzade'nin gözüne neden heybetli gördüğünü.

Duruşundan.

Atının üzerinde bir kartal gibi duruyordu Şehzade Süleyman. Hayır, diye itiraz etti Ferahşad'ın içinden bir ses. Atılıp avını parçalamaya hazır bir aslan gibi. Dimdikti. Sol eli dirsekten kıvrılmış, sol dizinin üzerinde duruyordu. Dizgin sağ elindeydi. Duruşu gibi başı da dikti. Gözleri, önüne çıkan her şeyi delip geçiyor, insana saygı telkin ediyordu.

Ferahşad, bir dizini yere dayayarak eğildiğini fark edince şaşırdı. Selam için erken değil miydi daha. Onu gören çiftlik ahalisi de yerlere kapandı.

Şehzadenin atı geldi ve tam Ferahşad'ın önünde durdu. Hanımağa, başını kaldırmadığı için atın incecik bileklerini gördü sadece. "Efendimiz."

"Kalk, hanım."

Doğruldu. Başını usulca kaldırdı. Şehzade Süleyman şimdi sol kolunu yanlamasına sol dizine yaslayıp ona doğru eğilmişti.

"Selamını aldık kabul ettik, lakin gönlümüz, methini duyduğumuz bir hanımın, tozun, toprağın içine diz koymasına razı değildir."

"Şehzademiz ziyaretiyle bize şeref vermiş, atının ayağının dibine diz vurmuşuz çok mudur?"

Süleyman bacağını aşırıp atının üzerinden ustalıkla indi. "Avdan dönerken yolumuz bu taraflara düştü. Varıp bir bakalım, Hanımağa'nın bize içirecek bir tas serin suyu var mıdır, dedik."

Ferahşad, bu kez bel bükerek genç Şehzade'yi selamladı. "Efendimiz biraz istirahat buyurursa, hemen ayranlar, şerbetler kardırayım."

Şehzade Süleyman sundurmaya doğru ilerledi. "Havuzbaşı serindir. Orada biraz ferahlayalım."

Daha Süleyman, Hanımağa'nın gösterdiği yere oturur oturmaz Halil Ağa'yla Münire birer tepsiyle koşturdu. Kahyanın tepsisinde küçük bir tabak içinde ıslak peşkir vardı. Şehzade alıp elini, yüzünü bir güzel sildi.

"Bu iyi geldi işte. Peşkiri yaseminli suya bastırmışsınız."

"Efendimizin yasemin kokusunu beğenmesine sevindim."

"Sadece yasemin mi ya? Her güzel kokuyu severiz. Güzel rayiha insanın ruhunu arındırır."

Halil çekilince Münire tepsisiyle eğildi Şehzade Süleyman'ın önünde. Bu kadar kısa zamanda kız dolaptan çıkarıp nasıl yetiştirmişti porselen maşrapasını şaştı kaldı Ferahşad. Süleyman, maşrapayı alıp inceledi.

"Bura işi değil galiba Hanımağa ha?"

"Rahmetli beyimden yadigar efendimiz. Uzak diyarlardan getirdiğini söylemişti. Isfahan işiymiş."

Şehzade başını kaldırıp şöyle bir baktı.

Kaşının kıvrılmasından bu sözüne mim koyduğunu hemen anladı Hanımağa. "O taraflardan mıydı?"

"Yooo," diye atıldı Ferahşad telaşla. Osmanlı'nın Safevi'yle arasının iyi olmadığı yeni gelmişti aklına. "Gençken bir ticaret kervanıyla gitmiş. Kasım Ağa doğma büyüme Saruhan'lıydı."

"Ya siz?"

"Kulunuz Germiyan'dan."

Şehzade, Münire'nin hala elinde tepsiyle iki kat önünde durduğunu fark etmesine rağmen aldırmadı. Maşrapaya tebessüm ederek bir kez daha baktı. Tepsideki güğümden ayran koymaya hiç niyeti yok gibiydi. "Pek güzel, pek beğendik."

Ferahşad, Şehzade'nin maşrapaya ayran konmasını beklediğini sonunda anlayabildi. İçinden, koskoca Padişah oğlu

kendi ayranını kendi koyacak değil ya, diye homurdanarak atıldı. "Bağışlayın efendimiz. Teşrifinizle öyle sevindik ve gurur duyduk ki nezaketi unuttuk."

Küçük güğüme uzanırken Süleyman mani oldu. Göğümü kıvrık sapından tutup kaldırdı. Maşrapasına ağzına kadar ayran döktü. Güğümü bırakmadan iki üç yudum içti. Dudaklarının etrafında beyaz, ince bir şerit oluşmasına aldırmadı. Boşalan kadar ayran ilave ettikten sonra güğümü tepsiye bıraktı. Münire'yi belli belirsiz bir tebessümle ödüllendirdi.

"Duyduklarımız doğruymuş."

Ferahşad ürperdi. Ne duymuş olabilirdi ki? "Ne duyduğunuzu bilemediğim için..."

"Hem çiftlik işlerinde, hem ev işlerinde pek mahir olduğunuzu söylemişlerdi. Saruhan'da Kasım Ağa Çiftliği ve Ferahşad Hanım adını duyan, hayır dua etmeden söze başlamıyor. Geldik gördük ki, eksiği var, lakin fazlası yokmuş."

"Efendimiz bizi ihya ediyor."

"Yok, iltifatta pek cömert değilizdir. Ne duyduysak o. *Seveniniz çok.*"

Seveniniz çok!

Kan, damarlarında dondu. Ne imalı laf. Şehzade neyi kastediyordu?

Süleyman, sundurmanın gölgesinde kadının yüzünün solduğunu fark etmedi. Ferahşad da, dediklerinin devamını dinlemedi. Şehzadenin sesi kulağında yankılanıp duruyordu.

Seveniniz çok. Seveniniz çok. Seveniniz. Seven... se...

"Bir duyduğumuz daha var."

Eyvah, diye bir çığlık koptu kadının içinde. Eyvahlar olsun!

"Gelişimizin esas sebebi odur Hanımağa."

XIII

Ferahşad, olacağı buydu işte, diye homurdandı içinden. Alemi kendin gibi kör ve sağır mı sanırsın? Ayıkla bakalım pirincin taşını. Ta Sancakbeyi'nin kulağına kadar gitmiş işlediğin büyük günah. Ver şimdi Şehzade'ye *zinanın* hesabını."

O daha çocuk, diye kendini savunmaya çalıştı.

"Çocuk mu?" diye bir kahkaha koptu beyninde. "Unuttun mu Ferahşad, sen de onun kadar bir çocuğun koynuna giriyorsun. Çocuk ha! Üstelik bu köle değil, şehzade. Söyle bakalım şu çocuğa şimdi. Kırk katır mı mı kırk satır mı istersin?"

Ferahşad öfkeyle titredi. Defol, diye haykırdı içinden beyninde hoplayıp zıplayan sese. Hem beni baştan çıkardın, hem de aklıma girip alay mı ediyorsun?

"Ne duyduğumuzu sormayacak mısınız Hanımağa?"

Sormayacağım dedi kendi kendine. *Soramayacağım.*

Hanımının cevabı gecikince kahya huzursuzlandı. Ne oldu bu Ferahşad hanıma, diye geçirdi içinden. Koskoca Sancakbeyimiz sual ediyor, o susuyor.

Şehzade de şaşırmış görünüyordu. Maiyetinden birilerine dönüp bir şeyler konuştu.

Münire panik içindeydi. Hanımağa'nın yüzü kireç kesmişti. Karadut, hanımının neden korktuğunu biliyordu. O da korkuyordu. Tanrım, diye yakardı içinden. İyiliğini gördüm, ekmeğini yedim, ona bir hal olmasını istemem. Lakin kalbimden geçen senden gizli değil. Bari, bu günahın cezasını İbrahim'e çektirme. Yalvarırım. Bu günahı seyretmeme dayanma gücü verdin, ama ona bir hal olursa dayanamam.

"Eee, ne duyduğumuzu sormayacak mısınız?"

Kahya artık dayanamadı. Kendini Sancakbeyi'nin ayaklarının dibine attı. "Bağışlayın," diye çizmelerini öpmeye davrandı.

"Ne yapıyorsun be adam? Savul."

Şehzadeye bir zarar vermesinden korkan iki bostancı, Halil Ağa'yı çekip Süleyman'ın ayaklarından uzaklaştırdı. "Efendimizin ziyaretiyle hepimiz öylesine şaşkına döndük ki, ağzımız, dilimiz tutuldu."

Süleyman bir dizlerinin üstünde yalvarıp yakaran kahyaya, bir Ferahşad'a baktı. "Şaşırmıştan çok *korkmuş* gibisiniz."

"Kormuş gibi..."

Süleyman'ın sesi, Ferahşad'ın beyninin içinde yankılanırken, imdada yine Halil Ağa yetişti. "Korkmak mı efendimiz. Al-i Osman'ın sancağı, beyimizin tuğlarının gölgesinde namusuyla kulluk eden kim korkar ki biz korkalım. Belli ki duyduğunuz iyi bir şeydir ki, sizi buraya kadar getirdi."

Şehzade, Ferahşad'ı bir süre süzdükten sonra kahyaya dönerek güldü. "İyi, iyi."

Hanımağa içinde bir yerin cız ettiğine yemin edebilirdi o anda. Sanki kızgın korun üstüne su dökülmüş gibi olmuştu. İyi mi dedi, diye sordu kendine. Boşuna mı korktum yani? Kurtulduk mu?

Kendini toparlamaya çalıştı. Olmadı. Bacaklarının bağı çözüldü çözülecek gibiydi. İyi ha... İyi bir şey duymuş; öyle mi? "Efendimiz," diye fısıldamayı becerdi sonunda.

"Şükürler olsun. Dilinizi mi yuttunuz diye endişe etmeye başlamıştık Hanımağa."

"Efendimiz şey... Ben birden..."

Kanın damarlarında yeniden akmaya başladığını hissetti. Bütün vücudu karıncalanmaya başladı. Parmak uçları, ayakları uyuştu. Şimdi de sevinçten bayılacak gibiydi. "Duyduğunuz her neyse iyi bulmanız bizi ancak mutlu..."

"İyi demek haksızlık olur, *muhteşem*."

Amanın, dedi Ferahşad içinden. Nedir bu adamın bu kadar beğendiği şey?

"Hatta büyülendik desek yeridir."

"Şahzedemizi..." Devam edemedi. Süleyman, bir el hareketiyle onu susturdu. Konuyu açmaya karar vermişti demek ki.

"Geçen gün, bu vakitlerde avlaktan dönüyorduk. Birden ilahi bir ses işittik. Bülbül desek, değil."

İbrahim!

Ferahşad kendini tutmasa az daha onun adını haykıracaktı.

"Çakıldık kaldık. Atlarımız bile akşam esintisinin taşıdığı ahenge kulak kabartır oldu. Şahincibaşı'na, bura ahalisinden kılavuzlarımıza sorduk. Kuşun adını diyen olmadı. Bu nice kuştur ki; kah inim inim inler, kah hoplayıp zıplar. İnsanın içini coşturur dediysek de fayda etmedi. Biz de ilk defa duya-

rız diye yemin billah ettiler. Bu öyle bir sesti ki, nasıl tarif etsek. Mümkünü yok. Tarife sığmaz. Ancak duyunca anlaşılabilir. Allahın bir lütfu, nasıl diyeyim, mucizesi bu."

Ferahşad, "O," diye söylemeye davrandı ama Süleyman fırsat vermedi.

"Öyle bir soluk ki kesilmek bilmiyor. Bir dem tutturdu mu uzun uzun o ahengi çekiyor, ardından hiç ara vermeden başka bir ahenge, bir başka ilahi nağmeye dönüyor."

Kasım Ağa Çiftliği ahalisi rahat bir soluk aldı sonunda. Şehzade'yle avcılarının adını diyemediği ilahi sesli kuşu her akşam dinliyordu onlar.

"Hiç ses etmeden, uzun uzun dinledik. Atlar dahi solumadı, toprağı eşelemedi desem yalan olmaz. Gün üstümüze battı. O nağme bir uzaklaştı, bir yaklaştı. Ay şavkıdı, yıldızlar ışıdı ve birden susuverdi. Burası neresidir, diye sorduk. Burası neresidir ki, ağaçlarının dallarında cennet türküleri söylenir? Hanımağa'nın bağları var ilerde dediler. Biz de karar verdik. Öyleyse yarın ayni vakitte varalım bakalım bağlara. O ilahi nağmeyi duyabilecek miyiz, dedik."

"Duyacaksınız efendimiz."

Şahzede, gözleri parlayarak baktı Ferahşad'a. "Emin misiniz? Her akşam aynı vakitte mi duyulur?"

Hanımağa, kahyaya baktı. Halil Ağa emri çoktan anlamıştı. Sundurmanın altından çıkıp koşturmaya başladı. Beş on adım uzaklaştıktan sonra da, "İbraaam," diye seslendi. "İbraaam! Deli oğlan, neredesin? Tez gel."

Halil Ağa, başlarını akşam güneşine doğru çevirmiş güne-bakanların arasında kayboldu.

"Haddimi aşarsam bağışlayın Şehzadem," dedi Ferahşad. "Dinlemek için kulunuzun sofrasına misafir olmanız lazım."

"Kalabalığız. Size yük olmalayım."

"Yük mü efendimiz," diye cıvıldadı Ferahşad, kurtulma sevinciyle. "Gelişinizle kulunuza hayat verdiniz. Şehzademizin yükünü taç diye başımızda taşırız."

İbrahim, bağ ortasında kurduğu çardaktaydı. Güneş çekilip bulutlara kızıl şavkını vurmaya başlayınca çardağın üstüne çıkıp kuş gibi tünemişti. "Yapma şu işi. Bir gün kargılar kırılacak, beyninin üstüne çakılacaksın," uyarılarına aldırmadan adet edinmişti akşamları çardağın altında değil, üstünde oturmayı. Böylece, börtü böcekten biraz olsun uzak kalabiliyordu. Üstelik esintiyi daha iyi hissediyor, uzakları görebiliyordu. Ve şu sıralar uzakları, çok öteleri görmeye ihtiyacı olduğunun farkındaydı. Çiftliğin çok ötelerini, hayatının şu anından sonralarını. Ferahşad'la aralarına mesafe koydukları günden beri, bugünden çok geleceğe takmıştı kafasını. Nasıl bir yarın bekliyor seni, diye sorup duruyordu kendine.

Bir bahane bulup akşam yemeklerinden de uzak durmaya başlamıştı. İbrahim akşam yemeğini çardağın üstünde yiyordu. Sonra geceyi yorgan yapıp, yıldızların altında gözlerini yumuyor, düşüncelere, hayallere dalıyordu.

Halil Ağa'nın feryadını duyduğunda, çıkınını açmamıştı daha.

"İbraam! Deli oğlan. Koş. Çabuk in o tüneğin üzerinden!"

"Ne oluyor ağa, bu ne telaş?"

Adam soluk soluğa çardağın önünde durdu. "Daha soruyor şuna da bakın hele. Telaş görmemişsin sen. Gel de Hanımağa'nın sundurmasındaki telaşı gör."

Suratının asıldığını belli etmemeye çalıştı. "Hanım mı çağırıyor?"

Yine çapraşık duygulara yakalanmak üzere olduğunu fark etti İbrahim. Hem çağrılsın istiyordu, hem de geceyi yıldızların altında, kendi başına; belki de kemanını boynunun altına sıkıştırıp inceden inceye yay çekerek geçirmek. Hayalleri ve duygularıyla baş başa. Hayaller onu yakasına yapışan tutsaklık hissinden kurtarıyordu. Sonu yoktu hayallerin nasıl olsa. Bir Hint'e sürüyordu atını dolu dizgin, bir Çin'e. Canavarlara kılıç sallıyordu.

Çardak direğine tutunup biraz soluklanan Kahya, "Yok," diye terslendi. "Hanım değil. Padişahımız efendimiz Selim Han'ın aslanlar aslanı oğlu, sancakbeyimiz Şehzade Süleyman bekliyor seni."

İbrahim, bütün can sıkıntısına rağmen yukardan adama sırıttı. "Gelmem. Bizzat Padişah çağırmadan, şuradan şuraya adımımı atmam."

Birden kahyanın yüzündeki ifadeyi gördü. "Ciddisin sen. Şaka değil ha?"

"Benim şaka yaptığımı gören duyan olmuş mu ki?"

"Sen şimdi bana, Şehzade'nin çiftlikte olduğunu mu söylüyorsun?"

"Biraz daha sallanırsan seni kulaklarından duvara çivilecegini de söylüyorum."

İbrahim çardaktan atladı. "Bak, oraya kadar gider de yalanını çıkarırsam karışmam. Yarın kamışları sen dikersin. Fazla değil canım, bin iki yüz tane alt tarafı."

"Şuna da bakın. Yahu, ben buna Şehzade bekliyor diyorum, o da yaşına başına bakmadan ağasıyla çene çalıyor. Hadi davran, koş. Kör olası gıygıyını da al!"

Sundurma uzaktan göründüğünde İbrahim, kahyanın yalan söylemediğini anladı. Hava iyice kararmasına rağmen ortalık ana baba günüydü. Mızraklı, kılıçlı, devlet kuşatmıştı sundurmanın etrafını. Meşaleler yakılmış, sundurma, Ferahşad'ın gözü gibi koruduğu nadide şamdanlarla aydınlatılmıştı.

Kan ter içinde koşturarak üzerlerine gelen iki kişiyi gören bostancılar, mızraklarını ileri uzatıp vaziyet alırken, Halil Ağa seslendi.

"Açılın, açılın. Sancakbeyimiz bizi bekliyor."

"Siz de kimsiniz ki açılalım?" diye gürledi biri.

"Bu çiftliğin kahyasıyım ben."

"Ya o sırık kim?"

"O mu?" diye sırıttı kahya, mızraklara bir adım kala durarak. "O da, Şehzademizi büyüleyen nağmeleri çıkaran *yaban kuşu*!"

Bostancılar, yolu şöyle bir aralandı. Askerleri ve Şehzade'yi görmeye gelen çiftlik ahalisini ittirerek yürüdüler.

Hanımağa, havuzlu şadırvanın karşısına kocaman bir sofra kurdurmuştu. Başında kocaman bir kavuk olan biri, mindere bağdaş kurup oturmuştu. Sırtı onların geldiği tarafa dönüktü. Süleyman o olmalı, diye geçirdi aklından İbrahim. Kavuğundan belli. Çiftliğin en muhteşem şiltesinin üzerindeydi üstelik. Karadut, hanımının bu şilteye değil birini oturtmak, bakmaya bile kıyamadığını söyler dururdu. Demek şehzade kıçı her bir şeyden değerli, diye homurdandı kendi kendine. Şuna baksana, adama minder yetmemiş, üç yanı topak yastıklarla pekiştirilmiş.

Ferahşad tam karşısında, iki dizinin üstüne çökmüş, konuğuna hizmet ediyordu. İbrahim'in geldiğini ilk o gördü. Kaç hafta oldu, diye geçti o anda İbrahim'in aklından. Üç hafta mı? Aklından silmeye çalıştığı kadını görünce kan damarlarında yine hızlı hızlı akmaya başladı. Hanımağa'nın gözlerinde de o bildik ışıltıyı yakaladı. İkisi de arzu ve özlemle doluydu. Gözünü yana doğru kaydırarak, şu tarafa gel dercesine bir işaret yaptı kadın. İbrahim, tam o tarafa gitmek üzereyken Halil Ağa kolundan yakalayıp kendine çekti.

"O adam Şehzade, anladın mı? Kazık gibi dikilme karşısında. Yere kapan, kalk diyene kadar da kalkma."

Kolunu kurtarıp sofranın yanından dolaştı. Şehzade'nin maiyetindekiler için kurulmuş ikinci sofranın ardından geçerek Ferahşad'ın yanına geldi ve heeey, diye bir çığlık attı içinden. Şehzade dedikleri bu mu? Yahu bu benim kadar bir şey!

İçinde sinsi bir isyan kabarır gibi oldu. Yarattığın iki kuluna bak Tanrım, diye söylendi kendi kendine. O koca Osmanlı'ya padişah olacak. Ya ben? Koca çiftliğe köle! Adaletin bu mu?

Günah korkusuyla titredi. Bu düşünceyi zihninden atmaya çalıştı. Belli etmeden istavroz çıkararak, gözünü kasesinden ayırmadan çorbasını kaşıklayan kavuklu akranının önünde diz çöktü. Yan gözle Ferahşad'a baktı. Onun gözlerini yumarak onayladığını görünce başını yere değecek kadar eğdi ve öyle kaldı.

Bekledi. Kalk desene koca kavuk.

Demedi.

Kaşık sesi duydu.

"Efendimiz?" Ferahşad'ın sesi. İbrahim onun sesini hiç bu kadar çekingen ve ürkek duymamıştı o ana kadar.

"Sizi biriyle tanıştırmama ruhsat verir misiniz?"

İbrahim, çorba kasesinin gümüş siniye bırakılırken çıkardığı sesi işitti.

"Kalkabilirsin. Kaç dakikadır öyle durmaktan belin ağrımıştır."

Şakacı, muzip, alaycı olduğu kadar samimiyet izleri taşıyan bir sesti bu.

Doğruldu. Göz göze geldiler.

Saruhan Sancakbeyi Veliaht Şehzade Süleyman'a ilk bakışıydı bu. Hesap kitap yapmadan, içinden geldiği gibi, "Ben de," dedi İbrahim gülümseyerek. "Şehzade hazretleri biraz daha *kalk* demezse bir kırıkçıya, çıkıkçıya gideyim diyordum."

XIV

Payitaht Yolunda Bir Han

Cevahir'in çığlıkları sadece hanı değil, Hatice'ye refakat eden bütün taburu ayağa kaldırmaya yetti. Sultan kızın kapısındaki nöbetçi merdiven başına koşup aşağı seslendi.

"Hey! Oradakiler. Koşun yüzbaşıya haber verin."

Aşağıdan biri karşılık verdi. "Geldim bile!" Yüzbaşı merdivenlere atıldı. "Ne oluyor?" diye seslendi kocaman gözlerle aşağıya bakan nöbetçiye.

"Bilmiyorum. Sultan'ın nedimesi hekim istiyor."

Yüzbaşı, kahretsin, diye homurdandı içinden. Yolculuğun olaysız bitmesi için ettiği dualar kabul olmamıştı demek ki. Tek istediği, Sultan Selim'in emanetini salimen saraya teslim edip bu beladan kurtulmaktı. Padişah'ın kızının illetli olduğunu duymuştu elbette. "Kadının sarasının ne zaman tutacağı belli olmuyormuş, aç gözünü," diye fısıldamıştı kulağına

Bostancıbaşı. "Sultan'ın başına bir hal gelirse, senin kellen de gayrı omzunun üstünde durmaz."

Korktuğu olmuştu işte. Saralı Hünkar kızı kendinden geçmişti anlaşılan. Oysa aklı fikri bir an önce payitahta vararak, Galata'daki tombul meyhanecinin koynunda geçireceği birkaç gecedeydi. Bir an tombul meyhanecinin iri kalçalarıyla, koca memeleri hayalinde canlandı. Lahavle, diye homurdandı içinden. Sırası mı şimdi?

Bir hışımla döndü. Adamlarının merdivene yığıldığını görünce, "Bre uğursuzlar" diye aksilendi. "Uyuşuk uyuşuk bakınmayın. Koşup hekim denen o tüysüzü bulsanız ya!" Ortalıkta dolaşmasını yasakladığı Fehim Çelebi'yi çağırttığına inanamadı. Nefret ediyordu hekimden. "Ne biçim herif bu," diye verip veriştiriyordu. "Suratında bir tutam kıl yok."

İçinden bir ses, tüysüz müysüz, diye itiraz etti. Herif şanslı. Sen buralarda avrat hasretiyle yan. Eloğlu şimdi gelecek, hatun kaynayan odaya girecek. Oooh!

Yukarda Cevahir'in feryatları kesintisiz devam ediyordu. Topu topu beş oda vardı zaten Sultan'a tahsis edilen büyük odadan başka. Cevahir'in feryadıyla açılan her kapıdan öteki nedimeler fırlamış, Hatice'nin odasına koşturmuştu. Yüzbaşı'ya durumu haber vererek görevini tamamladığını düşünen muhafız, kızları yakından görmek için hemen nöbet yerine seğirtti.

Kadın kokusunu yüzbaşı da almıştı. Yataktan taze çıkmış terli avrat kokusu, diye havayı içine çekti. Telaşlı, çıplak ayak seslerini işitebiliyordu. Bir an ne yapacağını kestiremedi. Sonunda karar verdi. Bu fırsatı değerlendirmeliyim. Burada dikileceğime, en iyisi çıkıp bakayım. İçinden sinsi bir kahkaha attı. Belki bir erkeğin yardımına ihtiyaçları vardır; öyle ya!"

Han'ın köhne merdivenlerini üç büyük adımda aşıp yukarı çıktı. Koridordaki kara, eski tahtalar iri yarı adamın ağırlığıyla gıcırdadı. Merdiven başında bir an soluklanıp sivri uçlu bıyıklarını burdu.Yüzüne sert ama yılışmaya hazır bir ifade oturtmuştu.

Sultan'ın kapısı açıktı. Kızların biri girip üç beşi telaşla çıkıyor, bir yerlere koşturuyordu. Kapının kenarında taş kesmişçesine dikilen nöbetçinin gözleri onları görebilmek için yuvalarında fıldır fıldır dönüyordu. Komutanının geldiğini fark edince, lanet olsun, diye homurdandı içinden. Kızlara gülümsemekten kulaklarına varan ağzını telaşla toplamaya çalıştı.

Yüzbaşı, tahtaları gıcırdatarak ona doğru yürüdü. "Nöbetçi," diye yükseltti sesini. "Ne oluyor burada?"

Askerin dediğini duymadı bile. Kapı aralığından, Hatice Sultan'ın boylu boyunca yerde yattığını gördü. Beş kız -ama ne kızlar- Sultan Hanım'ın başına çökmüş, ağlaşarak diz dövüyordu.

İçeri bir erkeğin girmek üzere olduğunu haber vermek için bağırdı. "Destur!"

"Fehim Çelebi sen misin?"

Yüzbaşının dudaklarının iki yanından aşağı saldığı bıyıkları öfkeden dimdik oldu.

"Ne çelebisi hatun," dedi kızgınlığını belli ederek. O tüysüz, sakalsız herifte böyle aslan gibi gürleyecek ses nerede, dedi kendi kendine de. "Muhafız komutanıyım ben."

"Bize hekim lazım," diye bağırdı kadın da içerden. "Askeri ne yapalım. Hekim! Hekimi bulup getirin."

Vay ki vay, dedi kendi kendine. Ne şirret avrat be! Severdi o böyle kadınları. Kadın dediğin cilveleşmeli derdi, arkadaş-

larıyla muhabbete oturduğunda. *Direnmeli. Isırmalı, koparmalı. Sen tokadı vurdun mu da, inim inim inlemeli şehvetinden. Ne yapayım ben yatakta süzülen nazlı avradı. Hiç işim olmaz.*

İçerdeki işte öyle bir kadındı herhalde. Yüzbaşı, içinde bir yerlerin eridiğini hissetti. "Adamları koşturdum. Neredeyse bulur getirirler."

Kapıyı usulca ittirerek, eşiğe adımını attı. "Destuuur. Geliyorum."

"Gelmeee!" diye çın çın bağırdı içerdekiler. Eşikte kala kaldı.

"Münasip olmaz," diye bağırdı başka bir hatun da.

Kolay vazgeçmeye niyeti yoktu. "Sultan yerde yatıyor. Utanıp, sıkılmaz mısınız? Hünkarımız duysa nice gazaba gelir haberiniz yok mudur sizin? Kadın başınıza kaldıramazsınız. Yardım edeyim de yatağına yatıralım."

Kapıyı biraz daha ittirip adımını eşikten içeri attı.

"Olmaaaz," diye yaygarayı bastı şirret kadın. "Hekim gelmeden hastaya dokunulmaaaz. Sakın gelme!"

Kahretsin, kahretsin, kahretsin, diye homurdanarak çekildi. Odada yanan tek mumun ışığında Sultan'ın kızından çok nedimeleri görmüş, aklı da yerinden oynamıştı. Sultan, multan; ne yapayım ben onu, diye düşünüyordu. Hem illetli, hem suratsız. Mola yerlerinden arabasından inip hana girerken bir iki defa şöyle uzaktan görmüştü. Gri, bol bir kaftanın içinde kaybolmuş bir şey. Üstelik kem surattı da. İnsan, şöyle bir ona hizmet için koşuşturanlara bakıp gülümsemez mi? Ne gülümsemesi dönüp bakmamıştı bile suratlarına. Ama nedimeleri?.. Cıvıl cıvıldı hepsi. Şimdi de yataktan nasıl fırladılarsa öyleydi kızlar. Neredeyse çıplak!

Yüzbaşı kapıyı çeker gibi yaparak içeri kaçamak bir bakış daha attı. Bağrını ok delmiş gibi amanın, dedi içinden. Çıplak kollar. Pembe-beyaz bacaklar, al topuklar ölgün mum ışığının altında kıpırdayıp duruyor.

Odanın sarı karanlığı kızları doğru dürüst görmesine izin vermiyordu ama hayale de yasak yoktu ya. Eğilip kalkan nedimelerin göğüslerinin geceliklerinin yakasından taştığını hayal etti o da.

"Yol verin, yol verin."

Yüzbaşı, aşağıdan gelen bağrışmalarla daldığı alemden döndü.

"Kimdir ulan orada anırıp duran!" diye olanca hiddetiyle kükredi. "Haberiniz yok mu? İçerde hasta var!"

Önce adamın sarıksız başını gördü. "Şeytan alası. Geldi bile," diye homurdandı. Fehim Çelebi, iki askerin arasında nefes nefese son basamakları çıktı. Yüzbaşı nefretle baktı üzerine doğru koşan adama. Kafir midir nedir, diye geçirdi aklından. Kesin öyledir. Müslüman kısmı sarıksız dolaşır mı? Ya, Ermenidir, ya Rum bozması.

"Bas, bas," diye azarladı iki askeri. "Yalnız hekime ruhsat var. Burası size yasak."

Adamlar içlerinden küfürler savurduklarını gizlemeyen suratlarla yüz geri dönerken, Fehim Çelebi ona doğru koşturdu.

Aniden içinde bir umut ayaklandı yüzbaşının. Şansını bir kez daha denemeye karar verdi. Hekimin arkasından o da dalacaktı odaya. Artık Allah ne verdiyse, dedi içinden heyesle. Hekime yol veriyormuş gibi kenara çekilerek kapıyı içeri ittirdi.

"Destuuur! Hekim geliyor."

İçerden telaşlı, sevinçli kadın sesleri yükseldi.

"Yetiş Fehim Çelebi," diye bağırdı şirret avrat. "Hanımım elden gidiyor!

Fehim, yanından hızla geçip eşiği aşarken yüzbaşı, aradan kızlardan birini gördü. Başı döndü. Tülün altında omuzları çıplak mıydı onun ne? Fehim Çelebi'yi irtirdi. Onun peşi sıra odaya girmek üzereyken kız kapıyı yüzüne kapatıverdi.

Allahın belası! Canını albızlar alası!

Bildiği bütün küfürleri sıraladı. Ne görsek kardır diye merdivenlerden çıkıp yeniden sahanlığa yığılan adamlarına veryansın etti.

"Bre densizler, avrat kapısında işiniz ne? Savulun gözüm görmesin."

Hak mı bu, adalet mi bu, diye kendine kahretti. Şu işe bak. Namahrem diye kapı suratımıza kapatılıyor. O sarıksız, sakalsız, bıyıksız, avrat suratlı herif ise... Neymiş efendim, hekim kısmına namahrem olmazmış.

Yumruklarını sıktı. Görürsün sen tüysüz, diye homurdandı. Hayatı sana zindan etmezsem bana da Dimetokalı Hıdır demesinler!

❦

Hatice kirpiklerinin arasından Fehim Çelebi'nin içeri süzüldüğünü görünce, yattığı yerden bir inilti salıverdi.

Nedimeler sevinçle cıvıldadı.

"Yaşasın. Yaşasın. Sultanımız ayılıyor."

Cevahir'den başkası Hatice'nin yalancıktan bayıldığını bilmiyordu. "Kendine geliyor," diye müjdelediler, onlara doğru ilerleyen hekime. "Sultan Hanım ayılıyor."

Hatice, kızlardan birinin, "Gelişiniz bile derman oldu," dediğini işitti. Nedimelerin sevincinin onun ayılmasından çok yakışıklı hekimi görmekten kaynaklandığı o kadar belliydi ki. Yattığı yerden kinlendi. Aşüfteler, dedi içinden kıskançlıkla. Açılın biraz da çalı bülbülüm gül dalına konsun.

Fehim geldi, iki yana çekilerek ancak sığabileceği kadar yer açan kızların arasına diz çöktü. Neredeyse omuz omuzaydı nedimelerle. Endişeli bir ifadeyle Hatice'ye eğildi. Bileğini tutup nabzını bulmaya çalıştı.

Kızların halini gören Cevahir, "Hadi bakalım," diye el çırptı. "Böyle olmaz ki. Açılın bakayım, açılın. Hekim Çelebi, Sultanımızla rahatça ilgilensin. Ne o öyle, yığılmışsınız oraya? Çekilin çekilin. Hanımım hava alsın."

Kızlar söylenmeye, şikayete başladı. Fehim, "Haklı," dedi. "Biriniz pencere kepenklerini açsın. Başka mum yok mu? Biraz daha ışık lazım."

Hatice bir inilti daha bıraktı. İçinden, ışık sensin çalı bülbülüm, diye geçirdi. Benim ışığım gayrı sensin. Kapıdan girer girmez şavkın ruhumu nasıl aydınlattı bir bilsen.

Çelebi, nabzını saymaya çalıştı. Fena değildi. Elini alnına koydu. Harareti yoktu. Nedimelerden birinin mum yaktığını gördü. "Onu bana getirin."

Kız hevesle ona yürürken Cevahir araya girdi. "Ver bakayım." Mumu kızın elinden aldı. Çelebi'nin yanına dikildi.

"Şöyle yüzüne tutar mısınız? Dikkat edin damlamasın."

Mum alevinde Hatice'nin yüzünü dikkatle inceledi. Bu ışıkta emin olamıyordu ama yüzü solgun görünmüyordu. Elini tekrar alnına koydu. Hayır, harareti yok, dedi kendi kendine. Hastanın nefesini kontrol etmek için parmaklarını burnunun önünde tuttu.

Hatice, erkeğin ince parmaklarından yükselen kokuyu hissetti.

"Sultanımızın nesi var Çelebi?"

Nedimelerden biriydi bu. Hekimin tam karşısına diz çökmüş, adama biraz daha yakın olabilmek için hastanın üstünden öne doğru eğilmişti. Gözlerinde, hanımının sağlığına duyduğu meraktan çok, Fehim'e duyduğu hayranlık okunuyordu.

Hekim başını kaldırınca kızın hülyalı bakışlarıyla karşılaştı. Tekrar önüne eğildi. "Anlamaya çalışıyorum."

Cevahir, öteki kızların da bir bahaneyle adamın karşısına geçip güya Hatice'yi soracaklarını anladı. Duruma el koymaya karar verdi. "Çekil bakayım," diye azarladı nedimeyi. "Demin dediğimi duymadın mı sen?"

Kız, dizlerinin üstünde arkaya doğru uzaklaşırken, Cevahir, Çelebi'nin yüzünde bir şaşkınlık dolaştığını gördü. Anladı, dedi içinden. Baygın olmadığını anladı.

Fehim, emin değildi. Sultan'ın parmağına ulaşan soluğu düzenliydi. Üstelik normalden sıcak değildi. Eee, dedi kendi kendine. Nasıl oluyor bu?

Yanıldım mı acaba, diye nabzını tekrar saydı. Biraz hızlanmıştı şimdi. Sultan'a eğildi.

Hatice, erkeğin hareketini fark etti. Ne kadar yakındı ona. Kirpiklerinin titremesini önlemek için harcadığı çabadan göz kapakları ağrımaya başlamıştı.

Aman Yarabbi! Ne yapıyor çalı bülbülüm böyle?

Erkeğin başı tam göğsünün üstündeydi. Ve... Ve kulağı tenine değdi. Hatice gerçekten bayılacağını sandı.

Kalbimi dinliyor.

Öyleyse kalbimde mehter küsleri çaldığını duyuyor.

Yüreğimin onun yüzünden böyle delice çarptığını anlamadı mı hala?

Gözlerimi açıp boynuna sarılıversem mi acaba?

Aklından geçen sorular Hatice'nin kalp atışlarını daha da hızlandırdı.

Fehim ağır ağır doğruldu. Hatice Sultan'ın kirpiklerinin arasından onu süzdüğünü biliyordu. Belli belirsiz gülümsedi. Başını sağa çevirince *bizi ele verme* dercesine yüzüne bakan Cevahir'le göz göze geldi. Bir şey demeden bakıştılar. Baş nedimenin gözlerindeki ifade, içindeki küçük şüpheyi aldı götürdü. Artık emindi, Sultan Hanım oyun oynamıştı. Hiçbir şeyciği yoktu.

Cevahir, elinden geldiği kadar sesine endişeli bir ifade vermeye çalıştı. "Nasıllar acaba Çelebi? Siz gelmeden inim inim inliyordu."

Çelebi, gözlerini Hatice'ye çevirdi. Sultan Hanım, dedi kendi kendine. Kirpiklerinin arasından bana baktığını biliyorum. Neden oynadın bu oyunu?

Aklı bu soruya güldü. Bunu bilmeyecek ne var? Seni buraya getirmek için. Anlamadın mı hala?

Anlamıştı da, ne yapması gerektiğine karar veremiyordu bir türlü. "Birazdan kendilerine gelirler," diye çekip gitmek de vardı, Sultan pek hastaymış gibi orada kalıp ilgilenmek de. Seçenekler birbirinden tehlikeliydi. Birinde Sultan Selim'in ölümcül gazabı vardı. Ötekinde sevda! İçinden, ikisi de aynı kapıya çıkar Fehim, diye söylendi. İkisinin de çıkacağı yer ölüm! Hem sen de onu görmek için yanıp tutuşmuyor muydun?

"Şu torbamı bana uzatır mısınız?"

Kızlardan biri bu kez Cevahir'e fırsat vermedi. Torbayı kapmasıyla hekime sokulması bir oldu. "Bunu mu istediniz?"

Cevahir için için homurdandı. Kafir, adama torbayı değil, güzelliğini gösteriyor.

Hatice, bir iniltiyle her şeyin farkında olduğunu belli etti. Sesim inlemekten çok tehdit gibi çıkmıştır inşallah, dedi kendi kendine.

"İksir torbam." Bir ara torbayı almak için elini uzatmaya niyetlendi. Hemen vazgeçti. "Şuraya, yanıma bırakıverin." Çelebi'nin sesi mahcuptu.

El teması şansını kaybettiğini anlayan kız kederle içini çekti.

Fehim, torbadan içi boş, küçük bir şişe çıkardı. Oyuna oyun gerek diye söyleniyordu bir yandan da içinden. "Bu şişe pek etkili bir şifadır," dedi Cevahir'e. *Çitlembik* tanelerinden kendim dövdüm. İçine bir tutam da gizli formülümden kattım."

Hatice, çitlembik mi, diye kıkırdadı içinden. Çitlembik ha?

Cevahir gülmemek için kendini zor tutuyordu. Hekim onlardan da numaracı çıkmıştı.

"Başını şöyle biraz kaldırabilirseniz, şifayı koklatayım. Sultanımızı hemen kendine getirir."

Oyunlarını ortaya çıkarmadığı için adama minnetle baktı Cevahir. "Hemen." Hatice'nin yanına diz çöktü. Elindeki mumluğu yanındaki kıza uzattı. "Şunu tut bakayım Lalezar."

Lalezar, hekimin yanında adı anıldığı için mutlulukla uzandı. Hiç değilse artık onu adıyla bilecekti Fehim Çelebi.

Cevahir, hanımının başını itinayla dizlerinin üstüne doğru çekti. "Böyle iyi mi?"

"Ala."

Hatice sabrının duvarına dayandığının farkındaydı. Bütün çabasına rağmen kirpiklerinin oynamaya başladığını biliyordu. Hadi artık, dedi kendi kendine. Gayrı dayanamıyorum. Mucizeni göster çalı bülbülüm. Hatice'ni iyileştir de gözlerimi açayım.

Çelebi, güya içinde çok nadide bir ilaç varmış gibi küçük şişenin tıpasını itinayla çıkardı. Hatice'nin burnuna yaklaştırdı. "İyiliği, sağlığı yerine gelsin," diye mırıldandı. Biraz bekledi. "Sultanım?"

İşte. Çalı bülbülü şakımaya başlamıştı. Hatice sevinçle titredi. Nedimeler "Ooo," diye bağrıştılar bir ağızdan. Sultan'ın titremesini, hekimin şifalı şişesine vermişti hepsi.

"Hadi Sultanım."

Fehim'in fısıltısı tamburdan dökülen bir nağme gibi geldi Hatice'ye. Bir iniltiyle, kendine geliyormuş gibi kıpırdadı.

"Açın gözlerinizi Sultanım."

Hatice içinden atamadığı muzip çocuğun kahkaha attığını duydu. Açarım, açarım. Ama bir şartla. *Açınca bana sarılırsan.*

Cevahir dizlerini oynatarak bu kadar oyun yeter, demeye getirdi.

Fehim, şişeyi bir kez daha koklattı.

Hatice kıpırdarken tıpasını kapatıp şişeyi iksir torbasının bir yerine attı.

"Hadi benim güzel hanımım," diye yalvardı Cevahir. "Açın gözlerinizi. Hadi benim canım hanımım."

"Sultanım?"

Bu da çalı bülbülüydü. Öyle bir şakıyordu ki, değil baygın numarası yapan Hatice, dağ, taş olsa canlanır, yürür giderdi. O da öyle yaptı. Canlanmaya karar verdi. Kirpikleri oynadı. Fehim'in yakışıklı yüzünü daha iyi seçebiliyordu aralarından

artık. Yeter, diye emir verdi kendine. Çalı bülbülünün çitlembik kokulu şişesi sayesinde kendine gel. Hemen. Aç gözlerini ve onu gör.

XV

Gözlerini inleyerek açtı. Ve onu gördü. Çalı bülbülünü.

Yarabbi!

Şükürler olsun, dedi içinden. Uyanınca kocasını görmemek için gözlerini inatla kapalı tuttuğu günleri hatırladı.

Şimdi çalı bülbülü yanındaydı. Ve ona bakmaya doyamıyordu. Bir yastığa baş koysak, diye geçti o an Hatice'nin içinden, uykuyu gözlerime haram eder onu seyrederim. "Ne oldu bana?"

Cevahir ve öteki kızlar sevinçle el çırptı.

"Yaşasın, yaşasın!"

Sevdiği başucunda gözlerini dikmiş ona bakıyordu. O da başını Cevahir'in kucağından kaldırmadan Çelebi'ye baktı. "Ne oldu bana?"

"Geçmiş olsun Sultanım. Bir an kendinizden geçmişsiniz."

Fehim'in sesindeki azarlayan ifadeyi, ancak Cevahir'le o fark etti. Oynadığınız oyunu biliyorum. Hiç böyle bir şey

yapılır mı, der gibi bakıyordu çalı bülbülü.

Yapılır, diye nazlandı Hatice de içinden. Sen böyle günlerce kendini göstermezsen yapılır.

Cevahir, "Maaşallah," diye mırıldandı. "Evel Allah, sonra Fehim Çelebi'nin şifalı şişesi sayesinde kendinize geldiniz."

"Şimdi nasıl hissediyorsunuz?"

Hatice, göz ucuyla çevresinde cıvıldaşan nedimelere baktı. "Başım," dedi nazlanarak. "Başım çatlayacak gibi..."

Cevahir, hanımının demek istediğini hemen anladı. "Hişşşt," diye Fehim Çelebi'nin ilacının ne kadar güçlü olduğunu konuşan kızları susturdu. "Hadi bakayım. Odalarınıza. Duydunuz. Sultanımın başı ağrıyor. Sessizlik lazım. Hanımım iyileşsin diye Yasin-i şerif adamıştım. Ben burada kalır, Yasin okurum. Hekim Çelebi biraz daha burada nasıl olsa."

"Evet," diye onayladı Fehim Çelebi de. "İlaç güçlüdür amma bir kusuru var. O da bu. Baş ağrıtır. Kimse gürültü yapmasın."

❦

Ses soluk kesildi. Kepenkleri açılan pencereden içeri artık taze sabah rüzgarı ve aydınlık doluyordu. Hatice güya güçlükle doğrularak bir paravanın arkasındaki yatağına yatırıldı. Cevahir de başucuna bağdaş kurup oturdu. Başını örtüp Yasin okumaya başladı. Bir yandan da göz ucuyla odadan çıkmayı geciktirmek için oyalanan nedimeleri izliyordu. İşi ağırdan almalarına kızdığını belli etmek için surenin bir yerinde sesini yükseltti. Kurtuluş olmadığını anlayan nedimeler, hekimin önünden kuğular gibi süzülerek geçti. Narin vücutları dalga-

lanırken başlarını ona doğru çevirip utangaç birer tebessüm armağan etmeyi unutmadılar. Eşikte durup son kez ona bakarak iç çeken bile oldu.

Kızlar birer ikişer çıkarken Fehim Çelebi'ye düşen, ardında Hatice'nin yattığı paravanının önünde oturup hastanın iyice kendine gelmesini beklemekti. O da öyle yaptı.

Son kız da odadan çıktıktan sonra Hatice, "Orada mısınız?" diye seslendi.

"Buradayım."

"Hep orada mı kalacaksınız?"

"Evet. Böyle daha *münasip* olacak."

Kahretsin. Ona söyleyeceği ilk şeylerden biri bu olmamalıydı. *Münasip* lafını duymak istemiyordu. Hiç değilse onun ağzından. Yasaklayacaktı çalı bülbülüne *münasip* demeyi.

"Ama galiba biraz ateşim var."

Sultan'ın sesi öyle nazlı, öyle tatlıydı ki, Fehim bir ara paravanı devirip yanına koşmayı geçirdi aklından.

"Yapmayın Sultanım. Bir şeyiniz olmadığını ikimiz de biliyoruz."

Aniden birinin girmesini önlemek için kızların ardından koşup eşiğin önüne oturan Cevahir, bir kez daha sesini yükselterek orada olduğunu hatırlattı. "Yani üçümüz," diye düzeltti Fehim de.

"Bana inanmıyor musunuz?"

"Bağışlayın."

"Yalan mı söylüyorum yani? Ne malum, gelip baksanıza. Of, alnım cayır cayır yanıyor."

Cevahir'in mırıltısı bir kez daha yükseldi. Allahım, dedi kız içinden. Dilimde dua, aklımda bu deliler olduğu için günah yazma. Ne yapayım, çok çaresizler.

Baş nedimenin uyarısı, şeytana uymak üzere olan Fehim'in aklını başına getirdi. Konuyu değiştirmek için, "Neden yaptınız böyle bir şeyi?" dedi.

"Sizin yüzünüzden."

"Ben ne yaptım?"

"Daha ne yapacaksınız," diye mızmızlandı paravanın arkasındaki Hatice'nin sesi. "Bursa'dan beri yüzünüzü göstermediniz. Bir kerecik bile. Bir ara, pederimin sizi kafileden çıkarttırdığını bile düşünür oldum."

"Komutan refakatinize memur edilenlerin size yaklaşmasını yasakladı. Eşyalarınızı taşıyan arabaları geçmemize bile izin yok. Konak yerlerinde de ortalıkta dolaştırmıyor. Kaldığınız hana sadece o ve nöbetçi muhafız girebiliyor. Sizin ve hizmetkarlarınızın kaldığı kata çıkanın cezası ağır."

"Öyle mi? Neymiş o?"

"*Hıdır Yüzbaşı bacaklarını kırıp eline verecek.*"

Cevahir bile şaşırdı. Fehim Çelebi'nin sesindeki samimiyete, dürüstlüğe gülsün mü gülmesin mi karar veremedi. Fakat hanımı çoktan kıkırdamıştı bile paravanın arkasında.

"Demek ki siz bacaklarınızı pek seviyorsunuz."

Fehim, kırdığı potu ancak fark edip "Yoo," diye telaşlandı. "Öyle demek istemedim. Sadece Yüzbaşı'nın işi ne kadar sıkı tuttuğunu anlatmaktı niyetim. O yüzden Sultanımın yakınına sokulamadım."

"İyi ya," dedi Hatice. "Siz bacaklarınızın sevdasına düşünce, biz de hasret ve merakımızdan kendimizden geçiverdik işte."

"Sultanım. Bilseniz..."

"Hala orada mı duracaksınız?" Hatice'nin sesi, kızmaya başladığını gösteriyordu.

"Yoksa yanıma gelirseniz bacaklarınızı kırarlar diye mi korkuyorsunuz? Hani çalı bülbülü cesur olurdu? Hani sevdasını ispat için gülün dikenine yüreğini dayardı? Yalan mıydı hepsi?"

"Çok tehlikeli."

"Yalancı," dedi yekten Hatice. "*Çalı bülbülleri yüreksizmiş* demek ki. Ya da, biz yanlış bülbüle gönül koymuşuz. Sizin yüreğinizde biz yokmuşuz."

Fehim, oturduğu yerde kıvrandı. Bu böyle olmayacak diyordu içinden de. Hatice'nin yanına koşmak, ellerini avuçlarının arasına almak, gül yanağına bir öpücük kondurmamak için kendini güç tutuyordu. "Ahhh," diye inledi. "Gönlümüzde Sultanımdan başka ne olabilir ki..."

Hatice sevinçten çığlık çığlığa bağırmak üzereydi.

Sevdalı, sevdalı! Çalı bülbülü, Hatice'ye sevdalı.

Çelebi, "Ben sadece... Sizin için..." diye devam etmeye çalıştı ama Hatice izin vermedi.

"İnanmıyorum işte, inanmıyorum."

Sesi Hatice'yi bile şaşırttı. Onun sesi değildi bu. Doyulmamış, yarım kalmış bir çocukluğun izleri vardı seste. Yaramaz, şımarık, incinmiş, sevilmeye susamış bir kızın.

Cevahir, erkeğin sabrının taştığını anladı. İşler kötüye gidiyordu. Fehim'in kalkmaya davrandığını görünce paniğe kapıldı. Avuçlarını telaşla yüzüne sürdü. "Amin." Ondan önce davranıp hekimin yanına gitti. "Daha fazla kalmanız doğru değil. Burada daha fazla kalmanız şüphe uyandırır. Çok tehlikeli. Sultan çok hasta diye başka hekim çağırabilirler."

Fehim Çelebi itiraza yeltendi. "Onlar gelene kadar..."

"Yalvarırım gidin. Hemen çıkın. Sonra yine gelirsiniz."

"İmkansız. Komutan asla izin vermez."

"Gizlice, diyorum."

Adam, çaresizlik ve acı içinde baktı yüzüne. Bunun mümkün olmadığını üçü de biliyordu. Cevahir, sevdalı bakış bu olmalı diye geçirdi içinden. Ona hiçbir erkek böyle bakmamıştı.

"Olmaz. Çok tehlikeli." Paravanın arkasındaki Sultan'ın yeni bir sitemini önlemek için. "Canım gülüme kurbandır," diye devam etti erkek. "Korkum Sultanıma bir fenalık gelmesindendir. Ruhsat verin, şuracıkta biraz daha durayım. Gülümün kokusunu, soluğunu duyayım yeter."

Öbür tarafta kıpırtı oldu. Belli ki hanımı, Fehim bana gelemiyorsa, ben ona giderim diye düşünmüştü. Cevahir atılıp bu kez onun önüne dikildi. "Sultanım!" Sesinde hem bir yakarış, hem emir vardı. "Bunu yapmayın. Sakın yapmayın. Çok tehlikeli."

"Cevahir."

Hatice'nin sesi bıçak gibi keskindi. Onu itip geçmek istedi ama bırakmadı.

"Yalvarırım. Kendinize acımıyorsanız..."

Ona acıyın demeye dili varmadı. Fakat demiş kadar oldu. Hatice *ona acı*, demek istediğini anladı ve olduğu yerde kalakaldı.

Bir rezalet, onun değil çalı bülbülünün canına mal olurdu.

"Ama... Cevahir, ben..."

"*Hatice.*"

Sultan'ın yüzü aydınlandı. Çalı bülbülü şakımıştı işte yine. Fehim Çelebi'nin ona adıyla seslenmesiyle ruhu bir anda şenlenmişti. Sevdanın sesiydi bu.

Cevahir, "Söz veriyorum," diye hanımını yatıştırmaya çalıştı. "*Söz veriyorum. Onu size getireceğim. Yemin ediyorum.*"

"Hatice..."

Nedimenin tepesi attı. Sus be adam, diye homurdandı içinden. Tövbe estağfurullah! Ben Sultan'ı sakinleştirmeye çalıştırıyorum, sen oradan *Hatice* dedikçe... Çelebi'ye döndü. "Hadi siz de gidin," diye çıkıştı.

"Cevahir."

"Hanımım, güzel Sultanım. Söz verdim ya. Onun size getireceğim. Hem vallah, hem billah getireceğim. Ama bırakın şimdi gitsin."

"Ne zaman, nasıl?"

Bilmiyorum, diye bağırdı Cevahir içinden. Bilmiyorum ama bir çaresini bulacağım mutlaka. "El ayak çekilince Sultanım. Ama şimdi gitmesi lazım."

Kız aniden kafasında bir planın şekillenmeye başladığını fark edince şaşırdı. Sultan'ı bırakıp çaresizlik içindeki hekimin yanına döndü. Adamı olduğu yerden koparır gibi kapıya çekti. "Gidin," dedi. "Sultan'ın bugün yola çıkması doğru olmaz. Bir gece daha dinlenmesi şart. Yoksa, hastalık tekrarlayabilir."

Kapıya gelmişlerdi. "Anladınız mı?" Fehim'in ona değil arkasına baktığını görünce döndü. Hatice, paravanın önüne çıkmış ağlıyordu.

"Hatice. Gülüm..."

Cevahir, hekimin ona atılmasını zor önledi. Deli bunlar, diye bağırdı içinden. Deli. İkisi de deli.

Şimdi niye ağlıyordu ki Sultan?

Söz verdim ya sana kızım, dercesine baktı Hatice'ye. Onu sana getireceğim. Adamın boynunu vurdurmak mı istiyorsun?

Cevahir, kaçıp Sultan'ın yanına gitmesin diye hekimi sıkı sıkı kolundan tutarken kapının tokmağına uzandı.

"Dediklerimi yüzbaşıya söyle," diye fısıldadı. "Sultan bugün yolculuk yapamaz. Yarına. O da belki. Tekrar muayene lazım. Anladın mı?" Adamın gözlerine dik dik baktı. Anladığından emin değildi ama yapabileceği başka bir şey de yoktu. "Ne yaparsan yap," diye fısıldadı kulağına sokularak. "Gece yarısı arabanda ol."

Kapıyı açtı, hekimi, sırtını kapının pervazına dayayarak dikilen nöbetçinin yanından dışarı ittirdi. Muhafız, başını çevirip odaya bakmaya niyetlendi ama başaramadı. Cevahir, çoktan çarpmıştı kapıyı suratına.

XVI

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

"Şehzade **hazretleri biraz daha** *kalk* demezse bir kırıkçıya, çıkıkçıya gideyim diyordum."

İbrahim'i duyan, içinden, "Ne?" diye haykırdı. Havuzlu Şadırvan'a top güllesi düşseydi, patırtısı ancak bu kadar olurdu.

Yandaki sofrada biri şaşkınlıktan elindeki kaşığı tepsiye düşürünce korkunç bir patlama oldu. Sundurmadakiler dehşetle o tarafa baktı. "Ooo," sesleri etrafı sardı. Birinin, "Şu baldırı çıplağa bak," dediğini işitti. "Şehzademize böyle densizlik edilir mi?"

"Hakkı kötektir."

"Ne köteği," diye homurdandı bir başkası. "Dili pek uzun. Ensesinden çekip koparmalı."

İbrahim, yanındaki Ferahşad'ın çılgınca soluduğunu hissetti. Kadın korkudan düşüp bayılmak üzereydi herhalde.

Fakat olan olmuştu bir kez. Şakaya şaka gerekti. O da yapmıştı. Şimdi de bakışlarıyla tartıyorlardı birbirlerini. İbrahim, Şehzade'nin bakışlarının altında ezilmemeye karar vermişti. Tıpkı onun gibi pervasız bakıyordu Süleyman'a. Ne yani, diyordu içinden. Ben de onun gibi gencim. Akranız. Aramızdaki tek fark, Süleyman'ın babasının padişah, benimkinin balıkçı olması.

İçinden bir ses, ne olmuş balıkçıysa, diye diklendi. Onun babası Osmanlı padişahıysa, senin ki de denizlerin kralı.

Başındaki kavuk kaşlarını örtmüştü. Gözleri kara ve etkiliydi. Derin bakıyordu. Şehzade'nin gözlerinde ateş böcekleri gibi zeka kıvılcımları uçuşuyordu.

Burnu yüzüne göre büyükçeydi. Biraz da eğriydi galiba.

Yanakları dolgun, çenesi yuvarlaktı. Sakal çok yakışacak, diye geçirdi içinde İbrahim. Onun yerinde olsam sakal bırakırdım.

Şehzade'nin bu bakışmanın sonunda gazaba gelip İbrahim'i huzurundan kovması beklenirken, Süleyman bir kahkaha attı.

"Kemiğin pek inceymiş demek ki. Bir eğilmeyle kırılır diye korktuğuna göre."

"Alt tarafı köle kemiği," diye mırıldandı İbrahim aynı muzip ifadeyle. "Ne kadar kalın olabilir ki? Balık kılçığından biraz kalın."

Süleyman kıkır kıkır güldü. "Balık kılçığı ha... Duydunuz mu? Balık kılçığı."

Az önce densizliğinden dolayı İbrahim'e verilmesi gereken cezayı fısıldaşanlar, Şehzade'nin neşesini görünce sırıtmaya başlamışlardı. Koskoca sancakbeyi hiddetlenmediğine göre, baldırı çıplak bir köylüye kızmak bize mi kaldı, diye düşünüyorlardı. Biri, "Kırıkçı, çıkıkçı kılçığa ne derman olur ki Şehzadem," diye yaltaklandı.

Süleyman başını sallayarak onayladı. "Olmaz, olmaz. Maazallah kılçık elinde kalır. Neyse ki yanımızda üç hekim var. Derdine hemen bir çare bulurlar."

Şaka alaya dönüşmeye başlayınca İbrahim içerledi. "Endişe buyurmayın," dedi. "Köle kısmı, hem ırgat, hem hekimdir. Kendi yarasını sarmayı da, kendi göbeğini kesmeyi de iyi bilir."

Kahkahalar, gülüşmeler, kıkırdamalar susuverdi. Herkes yandaki sofrada bir kaşık daha siniye düşer mi diye soluksuz bekledi. Süleyman'ın da tebessümü yüzünde donmuştu.

Ferahşad dirseğiyle hafifçe dokunarak fısıldadı. "Ne yapıyorsun?"

Süleyman, tekrar kasesine davrandı. "Bak hele," dedi usulca. "Dilini her zaman böyle kılıç gibi mi sallarsın?"

İbrahim yine ateş üzerine gerilmiş telde yürüyen cambaza benzetti kendini. Gerçi akranız ama, diye geçirdi zihninden. Laf tokuşturduğum koca kavuk, veliaht Şehzade. Bir hükmüyle çanımıza ot tıkar.

Dizlerinin üstünde oturur vaziyetteyken boynunu kıvırıp belini öne doğru eğdi. "Yok," dedi, kendinden emin bir sesle. "Ancak, sözden korkmayacak yürekle zekaya sahip olanların önünde."

"Neden?"

"Çünkü ancak onlar, söz ne kadar acıysa, diyenin o kadar dost olduğunu bilir."

Süleyman'ın yüzündeki donmuş ifade yavaş yavaş yumuşadı. Tebessüm yeniden dudaklarında belirdi. Havuz başındaki ölümcül sessizlik dağılır gibi oldu.

"Biz onlardan mıyız yani? Öyle mi görürsün?"

"Evet."

Şehzade yemeğinden bir kaşık aldı. Bir süre çiğnedi. "Nereden anladın?"

"Gözlerinizden."

"Gözlerimden mi?" Şehzade öbür sofradakilere döndü. "Ne var bizim gözlerimizde?"

Ne diyeceklerini şaşıran adamlar fiskos yaparken İbrahim, "Ben diyeyim," dedi duruşunu bozmadan. "Mertlik, cesaret ve dostluk."

Yanındaki Ferahşad'ın uzun bir soluk salıverdiğini duydu. Süleyman'ın maiyetindekiler ve çiftlik ahalisi bu kez İbrahim'in dediklerini beğendiklerini belli eden mırıltılarla konuşuyordu.

"Ne o," dedi Süleyman birden. "Kılıcını kınına mı soktun? Hiddetimizden korkup laf tokuşturmaktan vaz mı geçiyorsun?"

İbrahim hiç çekinmeden güldü. Sancakbeyi'nin gözlerini doğru okuduğuna emindi artık. Süleyman ondan hoşlanmıştı. "Yoo," diye mırıldandı. "Korkmadım. Lakin pederim, her zaman, tedbir iyidir, derdi. Baktım ki Şehzademiz laf çalmakta benden usta, bir adım geri çekildim. Ama dikkat, kılıç hala elimde."

Süleyman uzun uzun güldü. "Usta," dedi, kahkahaların arasında. "Hem vallah, hem billah lafta usta." Bir yudum su içip bakışlarını tekrar İbrahim'e çevirdi. "Bir sürü laf ettik ama daha tanışmadık. Bizim kim olduğumuz belli amma sen kimsin?"

"Kim olduğunuz belli fakat siz yine de söyleyin."

Süleyman şaşırmakla birlikte itirazın altından yine bir laf oyunu çıkacağını düşündü. "Biz," dedi pürüzsüz bir sesle. "Süleyman'ız. Ya sen, sen kimsin? Adın ne?"

"Madem ki, sen *sadece Süleyman'sın*, ben de *sadece İbrahim'im.*"

"Hepsi o kadar mı?"

"Değil," diye kıkırdadı İbrahim. "Bende isim çok. Geldiğim yerde anam beni Justinyen diye çağırırdı. Ben kendime başka isim buldum. Alexander."

"Neden Alexander? Başka isim mi yoktu?"

İbrahim başını kaldırdı, çekinmeyen gözlerle Şehzade'ye baktı. "Uzun hikaye." Omuzlarını kaldırdı. "Alexander işte," diye devam etti. Herkesin bana Alexander demesini isterdim. Justinyen derlerse dönüp bakmazdım bile. Sonra..."

Gözlerini bir an Şehzade'den kaçırır gibi oldu. Süleyman, "Sonra," diye üsteledi.

"Beni kaçıranlar adıma İbrahim dedi. Artık İbrahim'im. Son ismim bu." Bir an soluklandı. Birden aklına gelmişçesine sesini yükseltti. "Ah hayır, bir ismim daha var."

"O neymiş?"

"*İbraaam*! Kahyamız... Şu sol berinizdeki ihtiyar kulunuz. Halil Ağa, İbraaam, der bana."

Kahya kıpkırmızı oldu ama Şehzade ve hanımı dahil herkesin güldüğünü görünce rahatladı.

"İbraaam ha... İbraaa... Kaç *elif* var bunun kahya?"

Halil Ağa bir şey demeye çalıştı ama beceremedi. Sanki kızgın demir basturmışlar da şişmiş gibi dilini ağzının içinde döndüremedi. Onun yerine İbrahim, elini havada salladı. "Ohoo. Ağam ister bir elif basar, İbram, der geçer. İster, üç, dört elif ekler. Lakin hiddetliyse elifleri sekizi, onu bulur."

Süleyman son zamanlarda hiç bu kadar güldüğünü hatırlamıyordu. Usul, protokol, töre, adap burada, sundurmanın dışında kalmış gibiydi. Kendi yaşlarındaki bu köle, gözünü

bile kırpmadan aklından geçeni söylemeye çekinmiyordu. Riya yoktu. Süleyman'ın, çocukluğundan beri her sözün, her bakışın altında bir mana aramaya alışmış aklı, ilk defa hesapsız, kitapsız biriyle konuşmanın keyfine varıyordu. Köleydi köle olmasına da, yaşına rağmen bilgece laflar ediyordu İbrahim. Üstelik, söze nükte katmayı iyi beceriyordu. Karşılaştıkları andan beri kahkahanın birini bırakıp birini atıyordu Şehzade. "Sağolasın *isim zengini,*" dedi neşeyle. "Hay Allah gördün mü şu yaptığımızı. Bir isim de biz verdik sana. Peki nerelisin?"

İbrahim'in muzip bakışları birden kederle bulutlandı. "Uzaklardan," diye mırıldandı belli belirsiz bir sesle. "Çok uzaklardan. Bir ömür kadar uzak bir diyardan."

"Olsun. Sen yine de söyle. Nerelisin?"

"*Parga*'dan kaldırdılar beni." Sesi kırgın ve öfkeliydi. "Pargalıyım."

"Parga mı? Hiç duymadık. Nasıl bir yerdir bu Parga?"

İçinde bir yerlerin acıdığını hissetti. Duymadın ha Osmanlı, dedi kendi kendine. Parga'yı hiç duymadın ha? Öyleyse ahtım olsun. *Parga'yı herkese belleteceğim* ki duymayan, bilmeyen kalmasın. Gözleri uzaklara daldı gitti. Kayaları döven dalgaları geldi gözünün önüne Parga'nın. Balıkçıların, martılarla yarışan çığlıkları. Burnunda tütüyordu Parga. "Nasıl mı efendimiz, diye söylendi. "Çok güzel. Her yerden bile güzeldir Parga."

"Pederimizin mülkü mü acaba?"

Pederinin mi? Nereden senin babanın toprağı olacak, dedi içinden. Bizim, atalarımın.

"Hayır. Osmanlı değil. Lakin..." Sesi üzüntüsünü ele veriyordu. Bunu engellemeye de hiç niyeti yoktu İbrahim'in.

ğuzun kıyılar sahipsizmiş. Balıkçılar öyle dedi. O zamanlar şaşırdım. Ne demek, diye sordum kendime. Sahilsiz bizir yı. Öyle değilmiş. Kim basarsa onun hükmüne girermişiz Rusan da ne bulursa götürürürmüş. Beni de..." Sesi acıyla kavruldu. Devam etmeye çalıştı. Olmadı.

Süleyman, akranının yüzünde dolaşan kederi dağıtmak için neşeli görünmeye çalıştı. "Parga ha," dedi heyecanlı bir sesle. "Bir adın daha oldu isim zengini. Bence artık öncekilerin hepsini unutmalısın."

"Unutmak mı efendimiz?"

"Evet. Sana en yakışan ismi buldum."

"Öyle mi? Bana bulduğunuz ismi sorabilir miyim?"

"Pargalı. *Pargalı İbrahim.*"

❦

"Pargalı İbrahim!"

Bir anda bu ismi milyonlarca defa tekrarlamış gibi hissetti.

"Pargalı İbrahim."

Sevdi. Pargalı Alexander'dan bile daha güçlü, daha anlamlı geldi kulağına.

Pargalı İbrahim. Tahta atına atlayıp tahta kılıcıyla fetihten fetihe koşan Alexander, nereden baksan özentiyle kendine yakıştırılmış bir çocukluk hevesiydi. Ama bu... Aidiyetiydi. Bir kere Makedonyalı değil Pargalı'ydı o. Pargalı Jüstinyen. Fakat İbrahim'in vurgusu, Jüstinyen'den daha kudretli gelmişti ona birden.

"Pargalı İbrahim mi efendimiz?"

"Evet. Çok uygun. Kendini artık böyle tanıt derim İbrahim."

Bütün hücreleriyle çoktan kararını vermişti o da. Alem beni böyle tanıyacak Osmanoğlu Süleyman, dedi içinden. *Armannooğlu Pargalı İbrahim*!

Başını usulca eğerek Şehzade'yi selamladı.

"İsmin ve bahtın seni güldürsün."

"İşte ondan hiç umudum yok Şehzadem."

"Niye?"

İbrahim yan gözle baktı. "Bahtımızın getirdiği yerden belli."

"Validemin dilinden eksik etmediği bir lafı diyeyim de kulağında küpe olsun."

Sancakbeyi'nin suratının asılır gibi olduğunu gören İbrahim, "İsmimizden sonra kulağımıza takacağınız küpeyi bekliyorum Şehzadem. Yemin ederim, validenizin öğüdünü tutacağım," diye söz verdi.

"Anamın adı Hafza'dır."

Sancakbeyi'nin maiyetindekiler, büyük bir saygıyla başlarını salladılar.

"Görmüş geçirmiş hatundur. Bahtı, ta Altınorda sarayından Osmanlı payitahtına getirmiştir onu. Kırım steplerinin oralardan. Ha, dersen ki şans, kader, kısmet. Elbet, ama o kadar değil. Kendi de az mücadele etmedi. Azrail'le kol kola dolaştı validem. Ölümün kapı eşiğinde beklediği günleri biz bile gördük. Kardeşim Hatice'yle gece yastığa baş korduk, ama anam gözünü bile kırpmadan öylece beklerdi korku içinde."

"Şey... Bir şey sormak isterim. Fakat şuradakilerin..." İbrahim başını, Süleyman'ın maiyetinin oturduğu sofraya çevirdi. "... yine haddini aştı diye öfkelenip homurdanmasından çekiniyorum."

Şehzade, sen onlara aldırma dercesine elini salladı.

"Sor."

"Valideniz neden korkuyordu?"

"Korkuyordu değil, korkuyor, diye sorman daha uygun. Çünkü korku, hayatından çıkıp gitmiş değil. İktidar ve güç, ona sahip olmayanlar için göz kamaştırıcıdır. Sen gel bir de onlara malik olanlara sor. *İktidar, ölümle raksa benzer.*"

Süleyman sustu. İbrahim, bir şey demeden devam etmesini bekledi. İçindeki duyguları tasnif etmeye çalışıyordu bir yandan da. Şehzade hiç de öyle burnu büyük biri değildi. Giyiminden bile belliydi bu. Maiyetindekiler ondan daha zengin, daha mağrur duruyordu. Sesi ve bakışları tuhaf bir şekilde güven vermişti ona. Sesindeki dinginlikti belki onu etkileyen. Karşısındakinin gözlerinin içine bakarak tane tane konuşuyordu. Dediklerine de inandırıyordu insanı.

"Belki inanmayacaksın ama anama kalsa," diye devam etti Süleyman. "Ne iktidar isterdi, ne şan, ne debdebe. Yanında erkeği, oğlu ve kızı olsun da isterse kulübelerde yaşasın aldırmazdı. İşte öyle bir hatundur validem. Bunları sana dedim ki, anamın sözü bir kulağından girip ötekinden çıkmasın. Ölümle koyun koyuna yaşamış bir hatunun akıl imbiğinden çekilmiştir bize ettiği öğüt."

"Efendimizin duruşundan, bakışından ve söylediklerinden belli oluyor validenizin öğüdünün yabana atılamayacağı. Emin olun, her kelimesini akıl defterime hiç silinmeyecek bir şekilde yazacağım."

"Akıl defteri ha," dedi Süleyman. "Sevdim bu lafını Pargalı."

"Herkesin bir akıl defteri olması lazımdır, derdi babam. Hayatın öğrettiklerini akıl defterine yazmazsan, gün gelip

lazım olduğunda hatırlayamazmışsın. Balıklar da yemi kapar gidermiş."

"Balıklar mı?"

İbrahim kıs kıs güldü. "Pederim efendimiz..." Sesi birden kırıldı. "Eğer hala hayattaysa, saraylarda değil, balıkçı sandallarında yaşar. Her gün Tanrı Svarog'un yıldırımlarına, Poseidon'un girdaplarına karşı ölümle dans eder. O da kendi babasının dediklerini akıl defterine yazmasaydı, Adriyatik çoktan yutardı onu."

"Öyleyse biz de bir akıl defteri edinelim. İlk sayfasına da İbrahim'in babasının öğüdünü yazalım."

İbrahim güldü. "Bir de, *validemizin öğüdünü söylemezsek, Pargalı İbrahim küpesiz kalacak*, diye yazarsınız herhalde efendimiz."

Şehzade, o ana kadar attıklarından daha keyifli bir kahkaha patlattı.

"Biliyor musun," dedi iki kahkaha arasında, "Biz konuşurken yanımızda bir adam durmalı."

"Adam mı? O ne yapacak?"

"Bizi dürtecek! *Sözü çok uzattın efendi. Lafın ucu kaçtı kaçacak. De diyeceğini*, diye uyaracak. Yoksa lafın iki yakasını bir araya getiremeyeceğiz. Baksana bir türlü anamın öğüdüne sıra gelmiyor."

Şehzade'nin adamları hayretler içinde kalsa da iki arkadaş gibi birlikte güldüler. Süleyman'ın kahkahaları pervasızdı. İbrahim'inkiler içten fakat saygılı.

"Dinle," dedi Süleyman. "Hafza Anam, *Han'ın buyurduğu değil, bahtın dediği olur*, derdi. *Düne takılıp kalma oğul. Bugüne güvenme. Gelecekten korkma.*"

"Güzel söz."

"Devamı var. *Akıllı olan dünü unutmaz. Bugüne razı olmaz. Geleceği, bahtın eline bırakmaz.* Benim sana diyeceğim de budur. Han'ın değil, bahtın dediği olur amma geleceğini yaratmak senin elindedir. *Dünü unutma. Bugüne teslim olma. Geleceği bahtın eline bırakma.* Anladın mı, anamın öğüdünü?"

İbrahim başını salladı. Bilmeden Hafza Ana'nın dedikleri-ni yapıyormuşum ben de, diye geçirdi aklından. "Yemin," dedi gözünü bile kırpmadan Süleyman'a bakarak. Sesi kararlıydı. "Pargalı yemini. Dünü unutmayacağım. Bugüne razı olmayacağım. Geleceğimi bahtın eline bırakmayacağım."

XVII

Payitaht Yolunda Bir Han

Saatlerdir **ıslak toprağın** üstünde yatıyordu. Hiç hareket etmiyordu. Bir gören olsa bile ilk anda onu ölü zannederdi. Son hatası olur, dedi kendi kendine. Yüzünde tehlikeli, sinsi bir tebessüm dolaştı. Bir anlık tereddüt ona yeterdi. Bir zemberek gibi boşalır ve beş kıvrıklı hançeriyle gırtlağını kesiverirdi.

Fakat bundan artık pek emin değildi. Uzun süre kıpırdamadığı için vücudu uyuşmuş, bütün gece üstüne kırağı yağmıştı. İliklerine kadar işlemişti nem.

Gün ışıdığı halde orman hala karanlıktı. Ağaçların koca yaprakları güneşin önüne perde gibi gerilmişti. Yapraklar ışığın ne kadar sızmasına izin veriyorsa ancak o kadar aydınlanabiliyordu orman. Yapacağı işte en büyük müttefikiydi karanlık.

Kalın gövdesini kendine siper ettiği bir kayın ağacının dibinde yatıyordu. Ot ve çalılıların altına gizlemişti kendini.

Şah'ın yedi fedaisinden biriydi o. Kimse Şah İsmail'in yedi fedaisi kadar ölümcül olamazdı. Kimse onlar kadar gizlenmeyi bitmeyen bir sabırla hedefinin izini sürmeyi ve zamanı geldiğinde bir engerek gibi atılıp ölüm darbesini indirmeyi beceremezdi. Sol memesinin üstündeki damga geldi aklına. Yüzü farkında olmadan acıyla burkuldu. Kimseyi gözü kara, eli çabuk, yüreği taş diye İsmail'e fedai yapmıyorlardı. Mesela o, fedai olmaya soyunan binkırk kişiyle çıkmıştı bu yola. İşkence, açlık, susuzluk, ateş, ihanet, zehir ve hayatı çekilmez yapan daha ne varsa üç yıl onlarla koyun koyuna yaşamıştı. Birinci yılın sonunda bin kırk fedai adayından dört yüzü eksilmişti. Kimi ağır eğitime, yokluklara ve işkenceye dayanamadığı için, kimi de şeytanın Safevi çöllerine saldığı hastalıklardan ölüp gitmişti. İkinci yılın kayıpları daha çoktu. Çıldıranlar bile vardı. Kalanların yarısından çoğu da afyon esiri olup çıkmıştı. *Behnam* onlardan biriydi. Kafası afyonla dumanlandı mı kendini güçlü, kararlı ve hepsinden önemlisi daha acımasız hissediyordu. Ona lazım olan da buydu. "*Sen bir ölüm silahısın Behnam,*" diyordu afyon çektiği geceler bir ses. Silahların duygusu olmaz! O da acımıyordu. "Öldür," diyorlardı, o da öldürüyordu. Öldürmezse, bir başka adayın onun gırtlağını doğrayacağını biliyordu.

Üçüncü yıla yüz on bir kişiyle başlamışlardı. Eğitim artık daha dayanılmaz hale gelmişti. Ateşte kızdırılmış tuğlaların üstüne yatıyorlardı. Azıksız susuz çöle salıyorlardı onları tek tek. Düşman çoktu. Gündüzleri kavuran sıcak. Geceleri donduran soğuk. İnsan yutan kayan kumlar. Zehirli yılanlar. Avuç kadar akrepler. Ve onlar. Hepsi birbirinin düşmanıydı. Hepsi, *Şah'ın Fedaisi* olabilmek için, rakiplerini ortadan kaldırması gerektiğini biliyordu. Öldürdükleri her adayla başarıya biraz

daha yaklaşıyorlardı. Yaşamak için uyanık ve acımasız olmak zorundaydılar.

Yılın sonunda birlikte yola çıktıkları bin kırk kişiden ayakta kalanların sayısı sadece on dörttü. On dört canlı ölüm silahı. Fakat Şah, yedi fedai istiyordu. Bunun anlamı açıktı. Yedisi daha ölecekti. Behnam ölenlerden değil, kalanlardan olmaya kararlıydı. Hedefini kulağına fısıldadıklarında şaşırmadı, itiraz etmedi. *Ama o dostum*, demek aklına bile gelmedi. Böyle olsun istememişti ama olmuştu. Öyleyse olması gereken olacak, ölmesi gereken ölecekti. Dostunun da onun için aynı şeyi düşündüğünü biliyordu.

Tetikteydi. Ya o ya ben, diyordu içinden. İkisi de birbirine sırtını dönmüyordu artık. Uykuyu unutmuşlardı. Sadece uyuma numarası yapıyorlardı. Fakat uyamadıklarını hissediyorlardı. Gözünü gözünden ayırmıyordu. Onu kendini savunamayacağı bir pozisyonda yakalamak için bekliyordu. Sabret, diyordu içinden. Seni neden zehirli yılanlarla dolu bir yerde diri diri toprağa gömdükten sonra, sabret, dediler sanıyorsun. İşte bunun için. Tek dostunu öldüreceği anı sabırla bekliyordu. Ve o an gelmişti. Behnam, hançerini Akbar'ın kalbine saplamakta hiç tereddüt etmedi. Akbar'ın çocukluk arkadaşı olduğu, bir zamanlar yediklerinin, içtiklerinin ayrı gitmediği aklına bile gelmedi. Bu cehenneme birlikte girdiklerini, üç yıl ölümün kıyısında yoldaşlık ettiklerini, eğitim sırasında aldığı kılıç yaralarını onun tımar ettiğini de hatırlamadı. Hançeri indirdiğinde Akbar'ın gözlerinde tutuşan vahşi aleve de aldırmadı. Biraz geç kalsa aynı şeyi onun yapacağından kuşkusu yoktu. Yaptığı tek dostluk ölümü hızlandırmak oldu. Göğsünden çektiği hançeri Akbar'ın karnına saplayıp bağırsaklarını deşti.

Artık fedaiydi o! *Şah İsmail'in Fedaisi.*

İsmail'in Osmanlı'nın üstüne saldığı yedi fedaiden biri.

Bunun şanlı işareti de göğsündeydi işte. Kızgın bıçakla sol memesinin üstüne çekilen üç derin ve kalın çizgi

Ve şimdi yeni hedefi karşısındaydı.

Onu yok edecekti!

Başaramazsan, diye fısıldadı cılız bir ses. Yıllar önce fedai cehennemine girmeden dışarıda bıraktığı insan tarafının sesiydi bu. Onu içinden söküp atmak için o kadar uğraşmıştı. Başarmıştı da. İnsanın bir canavara dönüşebileceğinin yedi örneğinden biriydi o. Ama yine de, işte böyle en gereksiz anlarda sesini çıkarıveriyordu. Behnam, *kes*, diye azarladı içindeki sesi. Şah İsmail'in fedaileri için başarısızlık diye bir seçenek olmadığını öğrenemedin mi hala?

Başarısızlık ölüm demekti. Nereye kaçsa, nerelere gizlense, onu arayıp bulacaktı korkunç ölüm, *Şah'ın intikamı*!

Ölmeye hiç niyetim yok, diye geçti aklından. Hiçbir zaman olmamıştı zaten. Cehenneme giren bin kırk kişiden geri kalan yedi fedaiye öğretilen buydu: Sen öleceğine o ölsün!

O ölecekti.

Behnam, gözlerini ilerdeki handan ayırmıyordu. Her ayrıntıyı, her hareketi beynine kaydetmişti. Dört gündür peşlerindeydi. Bütün düzeni sökmüştü artık. Arabalar nasıl sıralanıyor, atlılar ne kadar aralıkla diziliyor hepsini biliyordu. Muhafızların nöbet değiştirme vaktinin geldiğini bile ezbere biliyordu. "Şimdi gelirler," diye içinden geçirdi mi, üç beş dakika sonra hanın arkasındaki ambardan nöbet bölüğü çıkı-

yordu. Biri içeri giriyor, içerdeki nöbetçi çıkıyordu. Hanın dış kapısının önüne üç nöbetçi bırakıyorlardı. Onar, on beşer adım arayla da duvar dibine nöbetçi dikiliyordu. Damda bile nöbetçi vardı. Dört yöne bakan dört nöbetçi.

Fakat bir tuhaflık vardı bugün. Dün geceden beri, öncekilerden farklı şeyler oluyordu. Ezberlediği düzenden farklı gidiyordu bir şeyler.

Kahretsin, diye homurdandı yattığı yerde. Gece bitmiş olacaktı her şey. Şu sıralarda gizli barınağındaki posta güvercini Şah'a doğru yola çıkmış olacaktı bacağındaki şifreli mesajla.

"İş bitti."

"Öldü," demekti bu. "*Şah oku, Selim'i can evinden vurdu.*"

Fakat çözemediği bir şey vardı. Her konak yerinde olduğu gibi arabalar belli nizamla hanın yanına çekilmiş, muhafızlar ikinci arabanın etrafına atlardan bir duvar örmüşlerdi. Nöbetçiler yerleştirilmiş, ancak yüzbaşı beş askerle hana girip her yeri kolaçan ettikten sonra çıkınca, hedefin arabadan inmesine izin verilmişti. Ve tabii o her günkü gibi ancak muhafızların oluşturduğu koridorda yürüyen gövdesiz tüllü, sivri külahlar görmüştü. Bir de neşeli kadın sesleri çalınmıştı kulağına

Kadınlar hana, erkekler ağılla, ambara. Nizam buydu.

İkinci arabayla, arkasındaki iki arabanın yolcuları indikten sonra asker kalabalığı dağıldı. Hancının adamları onlara yiyecek, içecek taşımaya başladı.

Karalık bastırınca meşaleler, kandiller, fenerler yakıldı. Han'ın ikinci katındaki dört pencereye aynı anda ışık düşmüştü. Büyük oda. Öteki pencerelerde ışık yoktu. Demek ki öteki kadınlar da büyük odadaydı. Onun yanında.

Her şey bir önceki ve ondan önceki gecelerde olduğu gibi tekrarlamıştı. Ta ki dün gece, hancının karısı köhne kapının

eşiğinde belirinceye kadar. Behnam'ın, gizlendiği yerden sesler duyması imkansızdı. Fakat kadının ellerini kollarını sallamasından, bağırarak bir şeyler dediğini anlamıştı. Ardından bir sürü askerin ambardan çıkıp hana koştuğunu gördü.

Ne oluyor?

Behnam'ın eğitimli tüm katil hücreleri tetikteydi. Bir şey olmuştu ve o bulunduğu yerden bunu çözemiyordu.

Şeytan alasıcalar, diye homurdandı. Ne halt oluyor orada?

Handan çıkan üç asker -mesela bu da tuhaflıklardan biriydi, önceki akşamlar gibi yüzbaşının içerde nöbetçiden başka asker bırakmadığını biliyordu, ama şimdi komutanlarıyla birlikte bir sürü muhafız doluşmuştu içeri- ayrı ayrı yönlere bağrışarak koşturmaya başlamıştı.

Birini arıyorlar!

Nerede olduğunu bilmedikleri için her yere sesleniyorlardı. Ve ne dediklerini duyamıyordu. Bir ara çılgınca bir fikir geçmişti aklından. Gizlendiği yerden kalkıp hana biraz daha sokulmak. Ne olup bittiğini anlamak. Fakat hemen caymıştı bundan. Ama bütün muhafızlar ayaktayken onlara yaklaşırsa daha on adım atmadan yakalanırdı. Başarısızlık demekti bu da. Bir ölüm fedaisi için yakalanmak ölümden beterdi. Adına büyük bir kara çalmaktı. Böyle bir şeye asla izin vermeyecekti.

Gecenin karanlığında ancak meşalelerin hareketlerinden takip edebilmişti askerlerin koşuşmalarını. Üç yöne ilerleyen üç meşaleden biri ansızın durdu. Öteki iki meşale de. İlk duran, aradıkları her kimse bulmuş ve ötekilere seslenmişti anlaşılan. İki meşale döndü. ötekinin yanına ilerledi hızla. Buluşan üç meşalenin alevinde üç askerin, uzun boylu biriyle konuştuklarını seçebilmişti Behnam. Çok geçmeden üç meşa-

le birlikte tekrar hana yönelmişlerdi. Buldukları adamı oraya götürüyorlardı.

Kimdi o adam? Handa ne olmuştu? Adamı neden oraya götürüyorlardı? Oysa kaç gece izlemiş, yüzbaşının içerde nöbetçiden başka erkek bırakmadığına emin olmuştu. Hancıları bile çıkartıyordu adam. Tek nöbetçi odalar dolusu avratla bir başına kalıyordu. Ama dün gece, üç yönde aranan bir adam, koşa koşa gitmiş ve sorgusuz sualsiz içeri alınmıştı. Onun girmesinden beş dakika bile geçmeden yüzbaşı ve bina-ya doluşan askerler çıkmıştı. Fakat uzun boylu yoktu aralarında. İçerde bırakmışlardı onu.

Garip, diye söylenmişti Behnam sindiği yerden, çok garip.

Bir an ne yapması gerektiğine karar verememişti.

Bir şey olmuştu. Ama ne?

Beynini patlatırcasına düşünüp telaşın sebebini bulmaya çalıştı. Fakat o düşünmekten çok harekete geçmek için eğitilmişti. Düşünmez, yapardı.

Yüzbaşı, hanın çevresindeki muhafızların sayısını artırmıştı. Öteki askerlerin çoğu da, gidip kendilerini samanların üstüne atıp uyumaktansa, öbek öbek toplanıp konuşmaya başlamışlardı.

Sonunda, uygulamaya karar verdiği planını tatbik etmekten vazgeçmişti. Bir şey olmuştu ve Behnam, ne olduğunu anlayana kadar sabretmeliydi.

Kader hedefine birazcık daha ömür vermişti. Ne kadar? Belki birkaç saat, belki iki, bilemedin üç gün. Kurbanının dördüncü günün şafağını görmesi halinde Behnam'ın kutsal görevini yerine getirmesi için hiç şansı kalmayacaktı artık.

Ne kadar zaman geçtiğini şimdi hatırlamıyordu.

Belki iki çeyrek, belki bir saat.

Hanın büyük kapısı açılınca dikkat kesildi.

Uzun boylu biri çıkmıştı içerden. Dal gibi ince biri. Aynı anda da, meşaleli iki askerin arasında yüzbaşı kapıya koşmuştu. Uzun boylu, komutana bir şeyler anlattıktan sonra yürüyüp gitti.

Garip olan ikinci olay da buydu işte. O geceye kadar kafileledekilerin hiçbiri arabasında yatmamıştı. Oysa karanlığın içine karışan uzun boylu, doğruca en sondaki arabaya gitmiş ve bir daha çıkmamıştı.

Tuhaftı işte, çok tuhaf. Osmanlı, alışılmadık işler yapıyordu.

Asıl tuhaf olanı ise şimdi yaşıyordu Behnam. Hiçbir yol hazırlığı yoktu! Halbuki, daha gün ağarmadan atlar arabalara koşulur, hizmetkarlar denkleri, eşyaları arabalara yükler, güneş hanın arkasındaki tepeden yüzünü göstermeye başladı mı muhafızlar, kapıdan, sıradaki ikinci arabanın önüne kadar iki sıra halinde dizilir ve Behnam'ın başlarındaki acayip uzun hotozlardan başka hiçbir şeylerini göremediği hatunların geçmesini beklerlerdi. İki sabah yüksekçe bir ağaca tırmanıp işini okla görüp göremeyeceğini kestirmeye çalışmıştı. İmkansızdan bile öte olduğunu anlayınca vazgeçmiş, tam ona yakışan planı kurmuştu. Gök gürlemesi gibi kükreyecek, şimşek gibi çakacak, ölüm, yıldırım gibi düşecekti elinden hedefin yüreğine. Sonra... Sonrası yoktu. Sol memesinin üstünde hançer yarası olduğunu söylediklerinde anlayacaktı Selim dünyanın kaç bucak olduğunu. Şahlar şahı İsmail Şah'a avrat elbiseleri göndererek onu aşağılamanın bedelini. Ama geç kalmış olacaktı. Ondan başka altı ölüm fedaisi daha vardı geride, hedefini kovalayan. Beş darbe daha yiyecekti Osmanlı Sultanı. Can evinden vurulmuş, acılar içinde yanarken koparacaktı yedinci fedai kellesini.

Selim'in kesik başını Tebriz sokaklarında çocuklar tekmeleyecekti. Kadınlar ölü suratına tükürecekti. Yedi fedai, yedi darbeyle tarihin akışını değiştirecekti. İşte o kadar! Behnam da onlardan biriydi.

Biriydi ama ne oluyordu? Neden yol hazırlığı başlamamıştı daha acaba? Atlar bile eyerlenmemişti. Birkaç asker aylak aylak dolaşıyordu. İkisi ağaçların arasında kaybolmuştu. Sadece hancıyla karısının telaşı vardı. Kadın ikide bir hana girip çıkıyor, tavalar, tencereler çıkarıyordu. Yamakları da ambarla, ahırda sabahlayan askerlere dumanı tüten kazanla çorba taşıyordu.

Behnam birden aklına gelen bir ihtimalle sarsıldı.

"*Gitmiyor!*"

Kahretsin. Ama neden?

Planını uygulaması için kafilenin yola düzülmesi lazımdı. Hareket etmelerinden hemen önce o atına atlayıp ölüm darbesini indireceği yere sürecekti. Her şeyi en ince noktasına kadar hesaplamıştı. Ölüm, hedefin tepesine, muhafızların hiç beklemediği bir yerden inecekti. *Havadan*! Yassıkaya'nın altından geçerken araba yavaşlayacak ve Behnam arabanın üstüne uçuverecekti. Göz açıp kapayana kadar bitirecekti işini.

Yattığı yerde sinsi sinsi güldü. Fakat hemen suratı asıldı. Yumruğuyla toprağı dövdü. Ama gitmiyordu işte. Neden, neden diye küfürler savurdu içinden. *Yürüsene Selim kızı*! Canını almam için beni fazla bekletme. Hadi gel!

Birden zihnini saran bulut aralanıverdi.

Hasta!

Evet, bütün tuhaflıkların sebebi ancak bu olabilirdi.

Hedefi hastalanmıştı.

Gece bulup getirdikleri adam da hekim olmalıydı. Kafile, kız hasta olduğunu için hareket edememiş olmalıydı.

Sabretmekten ve beklemekten başka çaresi yoktu. Burada kalacak değildi ya. Eninde sonunda yola düzelecekti ve Şah İsmail'in ölüm fedaisi o zaman hazır olacaktı.

❦

Hiçbir hareket olmadı. Sadece askerlerden dördü atlanıp bir yerlere gitti. Üç saat kadar sonra döndüler. Han'ın kapısı bütün gün sadece nöbet değişimlerinde açıldı; o kadar. Hancıyla karısı bile ortalıkta görünmedi. Behnam uzun boylu adamın arabasını da gözden kaçırmıyordu. Hiçbir hayat belirtisi yoktu arabada. Şeytan aklını karıştırınca bir ara şüpheye düştü.

"Uyudun mu Behnam?"

Şeytanın beyninde çınlayan sesi alaylıydı.

"Yoo, hayır!"

"Emin misin? Sakın bir ara için geçmiş olmasın?"

"Bir ölüm fedaisinin hedefine kilitlendi mi, onun canını almadan uyumayacağını bilmiyor musun sanki?"

Şeytan oralı olmadı. "Öyleyse neden o arabada hiç hareket yok? Nerede o sırık boylu?"

Bilmiyordu. Yoktu işte. Adamın arabadan çıkmadığına emindi. Emin misin gerçekten diye sordu kendine bir ara. Gece, karanlıkta görmemiş olamaz mısın?

Olamazdı.

Arabaya sabah çorbası gitmediğini fark etti.

Öğlen aşı da.

Dördüncü tuhaf olay öğleden sonra oldu. Behnam adamın arabaya döndükten sonra öldüğüne hükmetmeye hazır-

lanırken, uzun boylunun arabası sallandı. Hırsla soludu. "Şükürler olsun. Gel hele, çık şöyle ortaya da gündüz vakti suretini görelim."

Arabanın kapısı yavaşça açıldı. Behnam'ın bütün hücreleri ayaktaydı artık.

Uzun boylu indi.

Behnam'ın dudaklarından bir hayret homurtusu döküldü farkında olmadan. "Vay! Bu ne be?"

Adamın çok yakışıklı olduğu uzaktan bile belliydi.

Hekim!

Niye böyle düşündüğünü bilmiyordu ama ancak bir hekimin bu kadar yakışıklı olabileceğine hükmetmişti.

Sezgileri, *kalk* diye bağırdı birden. Burada yatıp duracağına o arabaya yaklaşabildiğin kadar sokul. Bir musibet var o arabada. Bir şeyler olacak. *Kalk.*

XVIII

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

İkisi de bir süre diyecek laf bulamadı. Sessizce birbirlerine baktılar.

Sadece Süleyman'la İbrahim değil, sundurma altındakilerin hiçbiri söyleyecek laf bulamıyordu. Şehzade'nin adamları da, çiftliğin uşakları, hizmetkarları da şaşkındı. Ferahşad Hanım, ne düşüneceğini, ne diyeceğini bilemiyordu. Sadece İbrahim'de şeytan tüyü olduğuna artık iyice inanmıştı. Koskoca Selim Han'ın tahtının varisi Şehzade Süleyman, bir köleyle senli benli sohbet ediyor, kahkahalar atıyordu. Yetmiyormuş gibi, köle öğüdü dinliyordu.

Ferahşad hem memnun, hem endişeli, fakat daha çok kırgındı. İbrahim'in onu buraya getiren bahtına bu kadar isyan dolu olduğunu bilmiyordu. Ne vardı bahtında yani? Bahtı karşısına beni çıkarmasaydı, şimdi kim bilir nerelerde sürünüyordu, diye söylendi kendi kendine. Ama şimdi öyle mi ya?

Sessizliği Süleyman bozdu. "Pargalı, söyle bakalım. Vaftiz adın Jüstinyen olduğuna göre, Rum musun?"

İbrahim, onun gülüşünü yalnız bırakmadı. "O da biraz karışık efendimiz. Babam İtalyan, annem Rum. Onun babası Hırvat. Ben ne olmam gerektiğimi şaşırdım kaldım. Rumum, desem, babam kızardı. Benim oğlum İtalyan, dedi mi annem küserdi. Dedem de hepsini bastırır, Hırvat, Hırvat, diye homurdanırdı."

"İyi ya," diye kıkırdadı Şehzade. "Seni kaçıranlar hayırlı bir iş yapmış. Artık neyim diye sormana gerek yok. Osmanlı olmuş çıkmışsın işte. Daha ne istiyorsun?"

İbrahim dalgın dalgın mırıldandı. "Oldum ya efendimiz, oldum. Osmanlı oldum."

"Dilimizi de pek güzel öğrenmişsin."

"Öğrendim. İsmim gibi bildiğim diller de çok. Rumca bilirim, İtalyanca, Hırvatça ve Sırpça da. Hanımağamın tuttuğu hocalar sayesinde Farsça öğrenmeye de başladım. Ama daha çok yeniyim o konuda."

"İyi iyi. O zaman seninle bu dillerden konuşabiliriz. Bu saydıklarını biz de biliriz az çok. Üstelik biraz Gürcü, biraz Arap, biraz da Moskof dilinden anlarız."

"Bunu duyduğuma çok sevindim Şehzadem."

"Neden?"

İbrahim'in yüzü birden ışıldayıverdi. Sırpça, "*Sadece,*" dedi, "*sizin zekanızın anlayabileceği şeyleri bu dillerin birinden söylerim. Böylece maiyetinizdekiler, dilimi ensemden çekmenin mi, boynumu vurmanın mı daha uygun olacağını tartışmak zorunda kalmaz.*"

Süleyman, Ferahşad'a döndü. "Böyle bir yardımcıya sahip olduğunuz için çok şanslısınız."

Hanımağa başını öne eğmekle yetindi. "İbrahim'in," diye fısıldadı çekinerek. "Başka meziyetleri de var efendimiz. Huzurunuza onun için çağırdım."

"Öyle mi, neymiş o?"

"İbrahim, Şehzademizin buraya gelmesini sağlayan ilahi nağmelerin sahibidir."

Şehzade, birden ayağa kalkacak gibi davrandı. Bunu gören maiyet de, pek rahat oturdukları minderlerden fırlamak için harekete geçti. Süleyman vazgeçip minderinde kaldığında bazıları kalkmıştı bile.

"Ne dediniz?" Şehzade, Hanımağa'nın cevap vermesine fırsat bırakmadan başını ona çevirdi. "O ilahi nağmeleri sen mi çıkarırsın İbrahim?" Sesinde meraktan çok hayranlık vardı. "Doğru mu?"

Dudak kıvırdı. "İlahi mi değil mi bilmem efendimiz, fakat melodileri kastediyorsanız, evet, ben çalıyorum onları."

"Çalmak mı? Neyle?"

"Bununla."

Süleyman, sesin geldi tarafa döndü. Kahya Halil Ağa, İbrahim'in, Şehzade'nin huzuruna çıkmak için öne yürümeden eline tutuşturduğu keman ve yayla iki kat eğilmiş, duruyordu. "Gel beri ağa. Karşıma geç."

Kahya, iki büklüm o tarafa yürüdü. İbrahim'in yanına geçip yere kapandı.

"Tamam, doğrul doğrul. Çaldığın şey bu mu Pargalı?"

Halil Ağa, sözü kimseye bırakmadı. "İnanmayacaksınız efendimiz ama İbraaam bu şeytan aletiyle..."

"Bre densiz!"

Şehzade'nin sesi geldiğinden beri ilk defa bu kadar yükselmişti.

"Öyle güzel nağmelerle ruha sükun veren şey şeytan aleti olur mu hiç?" Tekrar İbrahim'e döndü. "Nedir bu?"

İbrahim, ince boynundan tutup çalgıyı gösterdi. "Bizim oralarda keman deriz."

"Ya öteki?"

"O da yay. Tellerin üzerinde gezdirmeye yarar."

Şehzade'nin gözlerinde açık bir ilgi vardı. "Keman ve yay."

Yan sofradan, "Pek de şekilsiz bir şey," dedi mollalardan biri. "Efendimizle o akşam dinlediğimiz ahengi bu tahta parçasının çıkaracağına insanın inanası gelmiyor."

İbrahim sinirlendiğini gizlemeden döndü adama baktı. Sonra Şehzade'ye döndü. "Bu kulunuz çalgıcılarınızın başı mıdır?"

Süleyman kıkır kıkır güldü. "Hüdayi Çelebi ta çocukluğumuzdan beri bize yol yordam gösteren lalalarımızdan biridir. Ondan çok şey öğrendik. Kendisine hürmetimiz vardır. Her şeyi bilir. Lakin kusursuz kul olmuyor işte. Lalamın bir kusuru varsa o da budur. Her bir şeyden şüphe eder. Biri, güneş sabah doğar, akşam batar, dese; Hüdayi Çelebi, acaba, diye sorar. Ne malum? Lala, bu ayan beyan ortada. Delile, ispata ne hacet? Güneş sabah doğar, akşam batar demek fayda etmez. O acaba, der durur. Hani bunun ispatı? Delilin var mı? Ona sorarsan, şüphe ilerlemenin başıymış. Şüphe duymadan terakki olmaz, diyor."

İbrahim aydınlık bir yüzle Şehzade'ye baktı. "Efendimizin hocası sayesinde kulağıma bir küpe daha taktım."

Başını usulca Hüdayi Çelebi'ye çevirdi. Az önceki öfkeli bakışın yerinde şimdi yeller esiyordu. "Öğüdünü unutmayacağız Lala Çelebi. Demin haddimi aştıysam affola. Köle aklı işte."

Hüdayi Çelebi, özrünü kabul ettiğini küçük bir tebessümle belli etti. Köle ama diyordu içinden. Gözleri zeka deryası. Bir hayli de bilgili. Süleyman'la nasıl laf yarıştırdı baksana. "Kanımca," dedi usulca, "Şüphe, Allah'ın kullarına hediyesidir. Aklın süsüdür. Bilginin kaynağıdır. Şüphe etmeden bir şey öğrenilmez. Bir şey başarılmaz. Hayatta kalmak bile şüpheye bağlıdır."

Adamın yarı kapalı gözleri İbrahim'inkileri buldu. "Şüpheyi silmenin yolu," diye devam etti. Sesindeki ders veren hoca ifadesi kaybolmuş, arkadaşça bir hal almıştı. "Kuşkuyu ortadan kaldırmaktır. Bunun için delil, ispat lazımdır."

Lala, tekrar Şehzade'ye döndü. "Madem ki isim zengini bu genç, Şehzademizi hayran bırakan ahengin, şu tahtadan çıktığını iddia eder. Göstersin ispatını. Tahta nice ses verir bilelim."

"Haklı," dedi Süleyman gülerek. "Görelim bakalım ispatını."

❖

İbrahim, kemanı boynuyla omzu arasına sıkıştırdı. Sol elinin parmaklarını ince sapın perdelerine yerleştirdi. Heyecandan boğulacak gibiydi. Şimdiye kadar sadece kendisi için gezdirmişti yayı. Bir de Ferahşad için. Oysa şimdi, cihanın en kudretli adamının oğluna çalacaktı. Oturduğu yerden kalkmaya davranırken, maiyet sofrasında homurtular yükseldiğini fark etmedi. Sağ elindeki yayı tam la'ya vurmak üzereydi ki, Şehzade Süleyman, hızla ayağa kalkarak itiraz etti.

"Hayır, hayır!"

Sundurma altındakilerin çoğu, olacağı buydu, diye geçirdi içinden. Bu köleye hiç usul erkan göstermemişler. Koskoca

sancakbeyi otururken ayağa kalkmaya davranırsan böyle olur işte. Haddini bildiriverir.

İbrahim, keman çenesinin altında, yay elinde öylece kalakaldı. Ancak o zaman, mırıltıları duydu. Yine bu beyleri kızdıracak ne yaptım ki, diye telaşlandı. Süleyman da emir veriri bir ifade takınmıştı. "Dur," dedi. "Böyle istemem."

Herkes, sancakbeyinin köleyi nasıl paylayacağını beklemeye koyuldu.

"Bu tahta, bizi yolumuzdan çevirecek kadar ahenkli sesler çıkartıyorsa, tabak çanak sesleri arasında dinlenmez. Çalana da ayıp olur, dinleyene de."

İbrahim şaşırdı. Nasıl bir adam bu böyle, dedi kendi kendine. Şunca yıldır, Osmanlı ellerinde oradan oraya savrulmuş, Süleyman kadar onu etkileyen, onun kadar akıllı, üstelik kibar bir Osmanlı görmemişti. Akranına minnetle karışık bir teşekkür ifadesiyle gülümsedi.

Şehzade ellerini çırptı. "Tez kaldırın şunları. Çabuk, çabuk. Durmayın."

Hizmetçiler, halayıklar koşuştu. Ferahşad bile, sofra kaldırılması koşuşmasına katıldı. Şehzade'ye havuzun hemen önünde bir minder hazırlandı. Tabak çanak sesi istememişti ama yine de elinin kolayca ulaşacağı bir yere şerbet dolu ince boyunlu bir güğümle, kupa bırakıldı.

"Havuzun önüne bir minder daha koyun. İbrahim yayı çekmeye başladı mı, ses soluk istemem. Ona göre. Sonra karışmam."

Her şey hazır olunca, Süleyman, artık ses etmeyin dercesine ellerini kaldırdı, gidip şiltesine bağdaş kurdu. Heyecanı yüzüne vurmuştu. Mutlu, huzurlu ve heyecanlıydı. Karşısındaki minderi patpatlayarak İbrahim'e yer gösterdi. O

da gitti iki dizinin üstüne çöktü. Kemanı omzuna sıkıştırmak için dikilince sırtı havuzun taşlarına dayandı. Hafif bir akşam esintisi fıskiyeden dökülen suların serin zerreciklerini ensesine savurdu.

"Şuraya bak Pargalı."

Süleyman parmağıyla lacivertten siyaha dönen gecede sarı, nadide bir Çin tabağı gibi parlayan mehtabı gösteriyordu. "Hadi," diye fısıldadı. "Öyle bir nağme çal ki, bizi alsın aya, yıldızlara götürsün."

İbrahim yayı tele değdirmek üzereyken vazgeçti. Böyle oturarak çalamazdı. Bir şey demeden kalktı. Havuzu çevrelen sessiz maiyet kalabalığı hemen dalgalandı. Şehzade otururken, ayağa kalkmanın ayıplandığını ancak o zaman anladı. Fakat çare yoktu. Dizüstü keman çalamazdı.

"Bağışlayın," dedi Süleyman'a herkesin duyacağı bir sesle. "Oturarak çalamam."

Süleyman kimsenin beklemediği bir şey yaptı o anda. Yere dayadığı elinden kuvvet alarak doğruldu. "Öyleyse, oturarak da dinlenmez." Süleyman'ın kalktığını gören ötekiler de minderlerinden fırladı. Herkes ayaktaydı şimdi.

Şehzade gelip İbrahim'in yanına dikildi. Ellerini havuzun ıslak taşlarına dayadı. Göz göze geldiler. İbrahim, Şehzade'nin gözlerinde katıksız bir heyecan ve mutluluk gördü. Süleyman da onun gözlerindeki teşekkürü okudu. Gülümsediler. İçten, hesapsız, usulsüz erkansız ama sıcak, dostça, arkadaşça bir gülümsemeydi bu. Süleyman başını mehtaba doğru kaldırdı.

"Hadi, şimdi. Sihrini göster şu tahtanın."

İbrahim, iki adım geri çekilip karşısına geçti. Yayı tutan eli kemanın göbeğine uzandı. Önce aniden patlayan bir fırtına

gibi dolaştı la'nın üzerinde. Ardından İbrahim'in parmakları, re, fa diyez, do, sol, tekrar do ve la bemole basarken, yay hışımla o telin üstünden ötekine koştu.

Çıt çıkmıyordu sundurma altında. Şehzade'nin uyarısından çok kemanın ahenginden susmuştu kalabalık. Böcekler bile bir ağızdan söyledikleri cırıltılı şarkıyı kesti. Gece kuşları, aşağıda, havuz başındaki fıskiyenin fısıltısına eşlik eden coşkulu nağmeye kulak kabarttı. Herkes ve her şey İbrahim'i dinliyordu.

Mi, sessizliği bir çığlık gibi gezindi. Sanki yardım arar gibiydi yayın çektiği nağme. Arkasından, la'ya, tempolu üç darbe vurdu İbrahim yayla. Parmağını fa diyeze bastırdı. Yayı baştan sona, sondan başa çekerken parmağı fa diyezin üstünde titreyip durdu. Ahenk bir hıçkırık gibi yükseldi kemandan.

Süleyman bir an, bakışlarını mehtabın cazibesinden kurtarıp İbrahim'e baktı. O sırada kemanın nağmeleri oynak bir ahenge bürünmüştü. Akranının sağ ayağının tempo tuttuğunu gördü. Birden şaşırdı. Kendisi de katılmıştı tempoya farkında olmadan.

Oynak hava hep böyle sürüp gidecek zannederken yay, uzun uzun gezindikten sonra yalvarıp inlemeye başladı. Şimdi herkes kemanın ağlayışını dinliyordu. Süleyman belli etmeden etrafı süzdü. Mağrur beyler, Kasım Ağa çiftliğinin emektarları, Hanımağa, herkes ama herkes sus pustu. Esinti, ağaçların yapraklarını hışırdatmaktan vazgeçmişti. İbrahim, yanağını kemanın kuyruğuna dayamış, parmakları dört telin üzerinde çılgınca dolaşırken gözlerini yummuştu. Kimse, o sırada onun tahta atına atlamış bir çocuğun, tahta kılıcıyla düşmanlarına saldırdığını, zaferden zafere koştuğunu hayal ettiğini anlamadı.

Üç hızlı darbeyle çektiği yayı bir kılıç gibi havaya kaldırdı. Son la bir süre havada asılı kaldıktan sonra giderek kulaklardan silindi. Yerini koyu bir sessizliğe bıraktı. Sadece fıskiyeden havuza dökülen suyun şırıltısı duyuluyordu.

İbrahim yavaşça gözlerini açtı. Ne tahta atlı, tahta kılıçlı çocuk vardı, ne kayaları döven dalgalar, beyaz doruklu dağlara uzanan yeşil çayırlar. Neşeyle bağrışıp duran balıkçılar da yoktu. Bir sürü kafası sarıklı adam, gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Sus pustu hepsi. İbrahim, onları almış, bir yerlere götürmüş ve orada bırakmıştı. Kimse soluk almıyor, kimse bir şey demiyor, kimse kıpırdamıyordu.

Süleyman bile.

İbrahim kemanı, yayı indirdi.

Hala bir kıpırtı, bir ses yoktu. Sanki bir büyücü gelmiş, hepsini öylece dondurmuştu.

Beğenmedi!

Düşünce sadece bir anlığına beynine saplandı. Hayır, diye itiraz etti içinden hemen. Güzel çaldım. Hem de çok güzel! Bütün duygularımla, bütün ihtirasımla, bütün acılarım ve bütün umutlarımla.

Beğenmediyse?

O zaman ne yapacaktı. Bir an bile düşünmedi. Eninde sonunda ayı, yıldızları seyretmekten vazgeçip "Bu muydu yani geçen akşam bizi büyüleyen," diye burun kıvıracak olursa, kemanı da yayı da ayaklarının dibine atacaktı.

Yıllar önceye gitti birden aklı. Korsanların onu Parga'da yakaladığı fırtınalı geceye. Bir kırılma noktasıydı hayatında o. Ve şimdi yine öyle bir noktadaydı. Süleyman onun bahtını ya yeni baştan yazacak ya da çalgıcı köleyi orada bırakıp kendi parlak talihinin yoluna yürüyecekti.

"Neydi bu?"

Tanrım nihayet! Nihayet bir ses, bir nefes çıkmıştı.

Şehzade Süleyman'ın gözleri üzerindeydi. Az önce dakikalarca seyrettiği ayın şavkı şimdi gözlerinde parlıyordu. "İbrahim," diye fısıldadı. "Neydi bu çaldığın?"

"Bir Sırp havası Şehzadem."

"Fırtınalı bir hava."

"Evet."

Süleyman daldığı alemden dönünce, maiyeti de uyanmış, fısıldaşmaya başlamıştı. İbrahim göz ucuyla adamların birbirlerine baş sallayarak beğendiklerini ifade ettiklerini gördü.

"Sırp fırtınası bize Hanımağa'nın havuzu başından aldı aya savurdu. Kah hüzünlendik, kah coştuk. Bazen de ovalarda çılgınca at sürer gibi olduk."

"Beğendiyseniz..."

"Beğenmek mi? Sen ne diyorsun isim zengini. Farkında değil misin? Hepimiz efsunlandık." Birden lalası Hüdayi Çelebi'ye döndü.

"Delili, ispatı beğendin mi lala? Bak tahta nasıl ilahi bir ahenkle inleyip coştu."

Çelebi gülümseyerek başını salladı.

"Yine de marifet, tahtadan çok ona hükmeden parmaklarda olsa gerek Şehzadem."

"Öyle, öyle. İbrahim kemanı inletirken Muhibbi'ye de ilham geldi. İki mısra düştü aklına."

"*Muhibbi* mi?"

"Sadece kendini isim zengini sanma. Muhibbi bizim mahlasımız. Şiiri düzdük mü altına Muhibbi, diye basarız mührümüzü. Dinle bakalım sen de Muhibbi'nin marifetini beğenecek misin?"

Süleyman bir an sustu. Gözleri yıldızlara doğru kaydı. Bir iki öksürükle sesini akort etti. Sonra genizden gelen bir sesle döküldü o an aklına düşen iki mısra.

"*İnlerem tanbur-veş bagrum delindi ney gibi*
Bezm-i gamda mesken oldu kuşe-i hicran bana."

Süleyman'ın maiyeti, "Ooo," diye beğeni nidaları çıkardı. Fakat İbrahim hiçbir şey anlamamıştı. Onun boş gözlerle baktığını gören Şehzade, "Hiçbir şey anlamadın tabii," diye güldü.

"Bağışlayın. Demek ki, dilinizi öğrenememişim daha."

"Bu Türkçe değil ki. Farsça. Bak, diyorum ki: İnlerem tambur-veş. Yani, *tambur gibi inlerim*. Bagrum delindi ney gibi. *Göğsüm ney gibi delindi*. Bezm-i gamda. *Keder Meclisi'nde*, demek. Mesken oldu kuşe-i hicran bana. Yani, *Ayrılık köşesi yuva oldu bana*. Beğendin mi?"

"Şehzademin şairliği bizim çalgıcılığımdan yamanmış."

"Hadi oradan," diye elini salladı Süleyman. Çenesiyle hala ne güzel mısra düzdüğünü fısıldaşan adamlarını işaret etti. "*Üzüm salkımı olmanı istemeyiz.*"

"Efendim? Yine anlamadım."

"Bizde bir söz vardır," diye fısıldayarak kulağına sokuldu. "Üzüm üzüme bakarak kararır deriz." Maiyetine şöyle bir baktı. "Bu kadar üzüm yeter bize. Seni salkımdan ayrı olduğu için sevdik Pargalı."

Birden döndü. "Hanımağa."

Ferahşad telaşla Şehzade'nin yanına doğru seğirtti.

"Bizi ihya ettin. Gözümüz, kulağımız, ruhumuz bayram etti. Teşekkür ederiz. Lakin şimdi ricamı duyunca, bu nasıl teşekkür, diye aklından geçireceksin. Amma biz böyleyiz. Karşımızdaki ne düşünür diye lafımızı, gönlümüzden geçeni gizlemeyiz."

"Şehzademizin memnuniyeti bizim için teşekkürden kıymetlidir. Ricanız bizim için emirdir. Yeter ki yerine getirecek gücümüz olsun."

Süleyman kadının sözlerini başını sallayarak dinledi. "Sahip olduğunuz muhteşem zenginliği elinizden almak istesek de mi Ferahşad hatun?"

Hanımağa'nın aklı birden karıştı. Muhteşem zenginlik mi, diye sordu kendi kendine. Çiftlikten başka neyim var ki? Fakat tereddüt göstermemeliydi. Laf çıkmıştı bir kez ağzından.

"Elbette efendimiz. Bir canımız var. O da..."

Şehzade, elini kaldırarak kadını susturdu. "Pargalı'yı bize satar mısın Hanımağa?"

XIX

Payitaht Yolunda Bir Han

Vakit geçmek bilmiyordu. Hatice ne oturduğunu biliyordu, ne kalktığını. Gece yarısını bulana kadar kalbinin duruvermesinden korkuyordu.

Cevahir, o gün kim bilir kaçıncı defa usulca, "Sabırlı ol sultanım," diye fısıldadı.

Ters ters baktı kıza. Gel de sen sabırlı ol, diye homurdandı içinden. Sen hiç sevdalına kavuşmayı bekledin mi, sabretmenin ne demek olduğunu bilesin? Sabırlı ol, sabırlı ol. Olunmuyor işte.

Nedimelerin girip çıkmasından fırsat bulup baş başa kalamamışlardı bir türlü. Onun için hanımına planını anlatamamıştı. Bir de başlarında palabıyıklı bela vardı. Yüzbaşı Hıdır Ağa, saat başı ayaklarını merdivenlere vura vura ikinci kata çıkıyor, nöbetçiyle bir şeyler konuştuktan sonra, kapıyı yumrukluyordu.

"Sultan Hanım sıhhat ve afiyettedir inşallah."

İkisinin de yürekleri ağızlarına geliyordu.

"Sıhhat ve afiyettedir çok şükür. Hekim Çelebi'nin sihirli iksirleri iyi geldi."

Fakat adam hemen ikna olmuyordu.

"Sultanımın kuluna bir emri var mı?"

Cevahir, Sultan Hanım'ın el sallayarak verdiği işarete bakarak, "Yok," diye kestirip atmanın fayda etmeyeceğini biliyordu. Onun sesini duymak istiyordu komutan, Sultan'ın iyi olduğundan emini olmak için.

"İyiyim yüzbaşı, meraklanma, daha iyiceyim."

Bu kez başka soruya geliyordu sıra.

"Yarın yola çıkabilecek misiniz? Ona göre hazırlık..."

Artık dayanamıyordu Hatice de.

"Allah kerim. Verdiği emaneti ne zaman alacağı belli mi olur? Bakarsın, yarın bugünden iyi oluruz. Bakarsın kötü. Bilemem ki."

Komutanın homurtularını basamakları gürültüyle inerken bile duyuyorlardı.

"Allah kerimmiş. Ya biz ne olacağız? Burada çakılıp duracak mıyız?"

Hiç kimseyi böyle sabırsızlıkla beklemediğini düşündü Hatice. Neyi bekleyecektim ki, dedi kendi kendine. Zorla koynuna sokulduğum kocamı mı?

Aksine onu korkuyla beklerdi. Konağın kapısının açılışını, hizmetkarların koşuşmalarını, ardından adamın merdivenleri çıkışını, ayak seslerinin odasına yaklaşmasını yüreği çarparak dinlerdi.

Kahretsin, diye söylendi. Maziye gömülüp kalmak istemiyorum. Lakin bir türlü kurtulamıyorum.

Geçmişi bir pranga gibi vurulmuştu sanki ayaklarına Hatice'nin. Sevdiği adamın kapıdan gireceği anı hayal ederken bile mazinin izleri arasında aklı karışıyor, zihni bulanıyordu.

Sırf onu inciten anıları kafasından atmak için, "*Yeminini tutacak mısın?*" diye sordu.

Cevahir, çaresizlikle, ne yapıyorsunuz hanım, dercesine baktı. Öteki nedimeler ise şaşırmıştı. Baş nedime kimdi ki padişah kızına tutulacak yemin etsindi.

Hatice oralı olmadı. Onun şimdi tutunacak bir umuda, sarılacak bir hayale ihtiyacı vardı.

"Bak, sonra söylemedi deme. Sözünde durmazsan gerisine karışmam."

Nedimesi, kucağındaki yastıkları patlatlayarak kabartmaya ara vermeden başın salladı.

"Sözüm söz."

Sonra her şey sessizliğe gömüldü tekrar. Nedimeler fısıldaşıyor, Sultan'ın elbiselerini havalandırıyor, bohçaları açıp kapatıyor, fakat o hiçbirini görmüyor, duymuyordu. Gözü kapıdaydı. O kapı açılacak ve çalı bülbülü pır diye uçuverecekti kollarına.

Onunla kucaklaşmanın hayaliyle bile bedeni arzuyla kıvrandı. *Suya hasret toprak gibiydi.* Kuraklık, ruhunu, bedenini, duygularını kavurmuştu. Onu gördüğü günden beri yüreğinde başlayan çarpıntı, kuru toprağın derinlerine gizlenmiş tomurcukların kıpırdamasına sebep olmuştu. Şimdi hepsi baş kaldırmış onlara hayat verecek suya kavuşmak için yüzeye çıkmaya başlamışlardı.

Bu iş o kadarla kalmayacak, dedi Hatice kendi kendine.

Ne kadarla?

Çalı bülbülümle kucaklaşmakla kalmayacak.

Sen delirdin mi?

Unuttun mu, diye bir kahkaha attı içinden. Ben Sultan Selim'in illetli kızıyım. Deli olduğumu yeni mi anladın? Delirdim elbet. Sevdadan delirdim. Arzudan delirdim. Susuzluktan delirdim.

Onu kor gibi yanan dudaklarıyla karşılayacaktı.

Kim bilir onun dudakları da nasıl yakacak, nasıl çıldırtacaktı onu?

Utanır, çekinirse o yönlendirecekti her şeyi. Ne de olsa erkek koynunda ne olduğunu öğrenmişti. Koca diye alıp kabul ettiği adam öğretmişti ona. Gerçi duygusuz, kaba, hoyrat, incelikten nasibini almamış adamın tekiydi ama Hatice neyin ne olduğunu kavramıştı işte. Şimdi sevdiği adam için uygulayacaktı öğrendiği sevda oyunlarını.

Yanaklarına ateş bastı. Ağzı kurudu. "Su," diye mırıldandı. "Biraz su."

Cevahir hemen fırladı. "Siz işinize bakın," dedi öteki kızlara da. Bardağı Hatice'ye uzatırken, "Yalvarırım Sultanım," diye fısıldadı. "Sakin olun. Her günkü gibi davranalım. Yüzbaşı kuşkulanıyor zaten."

"*Onu istiyorum Cevahir.* İstiyorum."

"Biliyorum. Getireceğim onu size."

"Ben çocuk değilim," diye tısladı Hatice. "Çocuk mu kandırıyorsun? Nasıl? Askerler erkek kuş bile uçurmuyor civarda. Biz hastalanmadan, hekimi salarlar mı içeri sanıyorsun? Aynı numarayı bir daha yapamayız diyen sen değil miydin? Beni oyalıyorsun sen."

Kafa kafaya fısıldaşmaları tehlikeliydi. Bütün nedimeler, Sultan'ın Çelebi'yle nasıl sevdalı sevdalı bakıştıklarını

görmüştü. Biraz kafası çalışan, konunun Fehim Çelebi olduğunu hemen anlardı. Biri boşboğazlık edip gizli gizli bir şeyler konuştuklarını söyleyebilirdi. Mesela hancının meraklı kızına. O da peşinde koşuşan askerlerden birine anlatabilirdi.

Fısıltı dallanır, budaklanır, yüzbaşıya kadar giderdi. Ondan sonra hiç umut kalmazdı. Hanım gerçekten hastalansa bile hekimi salmazdı artık içeri palabıyıklı.

Cevahir bardağı aldı, Hatice'den biraz uzaklaştı. Bir şeylerle meşgul oldu. "Hıdır Ağa erkek kuş uçurmuyorsa... *O zaman dişi kuş uçar,*" dedi dişlerinin arasından usulca.

Hatice gözlerini kocaman açarak hayretle baktı. "Ne?"

"Öyle ya" dedi neşeli bir sohbete koyulmuşlar gibi yüksek sesle. "Bakmışlar ki erkek kuşlar kafese girmiyor, dişi kuşu salmışlar içeri." Sonra Sultan'a sokuldu. "Sabredin ve bekleyin. Gelecek. Bu heyecanınız bizi ele verecek. Her şey bozulacak."

Nedimesinin sesindeki öfkeye kızamadı. Haklıydı. Sabretmekten ve ona güvenmekten başka çaresi yoktu. Dişi kuş ha, dedi kendi kendine. Neler kuruyor bu kız kafasında?

Ne kuruyorsa kuruyordu. Ne yapacaksa onun için yapacaktı.

En iyisi uyumak, diye karar verdi. Zamanı uykuyla yenebilindi belki. Hem belki rüyasında kapı açılır ve çalı bülbülü giriverirdi içeri.

❦

Kapı açıldı. İçeri bir dev girdi. Kapıyı açık bırakmıştı. Arkadan vuran ışıkta, alıp kabul ettiği adamın silueti bir masal canavarı gibi duruyordu eşikte.

Hatice'nin, onu illetli yapan meşum zifaf gecesinden sonra yaşadığı iki yıllık özgürlük sona ermişti. Kocası, ilk gece yarım bıraktığı işi tamamlamaya gelmişti.

Hiç kıpırdamadan öylece bakmıştı eşikteki deve. Göğsündeki sırmalı kordonlar, nişanlar, canavarın iğrenç pulları gibi göründü gözüne. Hatice gördüklerinin bir kabus olduğunu bilmesine rağmen yastıkta tiksintiyle başını çevirdi. İlk defa bu gün uyanmak istemiyordu, yüzlerce, binlerce defa gördüğü kabustan. Kendini çalı bülbülünün ateşli kollarına atmadan o geceyi bir kez daha bütün ayrıntılarıyla yaşamak istiyordu nedense. Bu son olacaktı. Bu geceden itibaren sadece çalı bülbülünün şakımasını hatırlayacaktı. Koca diye alıp kabul ettiği örümcek elli adamın hoyrat dokunuşlarını, ısırıklarını değil, sevdiği erkeğin okşamalarının teninde yaratacağı tatlı ürpertilerle geleceği yaşamaya başlayacaktı. Hayata sil baştan tutunacaktı yeniden. Onun için şimdi, ruhunda ve bedeninde onulmaz yarlar açan ikinci gecenin kabusunu son defa hatırlamasında sakınca yoktu. Bu kez karanlıklara yuvarlanmayacaktı. Çünkü bu kabustan uyanacak ve sımsıcak bir şarkı mırıldanarak geceye, onun geleceği, kapıyı açıp Hatice diye kollarına koşacağı ana hazırlanacaktı.

Tekrar kendini kabusunun derinliklerine bıraktı. Küçük kızı gördü. Odanın bir köşesine büzülmüş, korkuyla canavarın beklediği kapıya bakıyordu.

"Ne o küçük kuşum, kocana hoş geldin demek yok mu?"

O kart sesi hatırladığında hiç de dehşete kapılmadığını fark etti. Zincirlerinden kurtuluyordu işte teker teker.

Belli belirsiz dudakları kıpırdamıştı küçük kızın. "Safa geldiniz efendim."

"Bu kadar mı?" Odayı sarsan müthiş bir kahkaha atıyordu adam. Ama korkmuyordu küçük kız yine. Oysa o gece iliklerine kadar titrediğini anımsıyordu Hatice.

"Işığa gel bakayım şöyle..."

Küçük kız kıpırdamamıştı.

"Gel, gel. İnat etme. Hah şöyle. Oraya değil, şuraya."

Küçük kız başı önde oraya yürüyordu.

"Dön şöyle bakayım. Dön, dön."

Kız dönüyordu. Adamın soluklarının hızlandığını duyuyordu.

"Ayrılık yaramış Sultanım. Pek büyümüş, pek serpilmiş, pek güzelleşmişsin. Bir içim su. İskender yanıyor güzelim. İçiverecek şimdi o suyu."

Adamın ona sokulurken yüzünde beliren ifadeden dehşete kapılmıştı o gece Hatice. Kabusunda yine aynı surat vardı. Arzudan çarpılmış, çirkin bir surat. Yuvalarından fırlamış kanlı gözler ve ona doğru uzanan örümcek eller! Ama şimdi aynı sahneyi yaşadığı halde gülüp geçiyordu. Çünkü o canavarı az sonra sonsuza kadar silecek, yerine söğüt dalı kadar narin çalı bülbülünü koyacaktı rüyalarına.

"Ne o güzelim, korkuyor musun?"

Korkuyordu.

Hele adam kollarını beline dolayınca daha da korkmuştu. Adamın iğrenç kokan ağzı boynuna gömülürken ilk geceki gibi düşüp bayılmak için dualar etmişti ama duyulmamıştı yalvarıp yakarması bu kez.

Örümcek eller göğüslerini avuçladığında gırtlağından yükselen hırıltıyı şimdi bile hatırlıyordu. "Ahhhh...hhh.."

"Ahh ya," diyordu kabusundaki canavar o geceki gibi. "Ahhh dersin ya kafir. Sen de yanıyorsun arzudan ha.

Tutuşuyorsun. Hele sabret. Bak senin yangınını nasıl söndü. rüyor şimdi İskender."

Adam üstündekileri parçalıyordu. "Kavil bitti," diye homurdanıyordu, boynunu, kulaklarını, göğsünü somurur- ken. "Bu kez şuracıkta ölsen de çaresi yok. *İskender hakkını almadan seni bırakmaz.*"

Direnmesi erkeği daha da azdırmaktan başka bir işe yara- mamıştı. "Hadi o zaman çocuk gelin diyorlardı sana. Ya şimdi? Ya şimdi?"

On ikisine bile basmamıştı daha koca diye alıp kabul etti- ği adamın ya şimdi diye sorduğu gece.

"Duramam gayrı Hatice. Kaçma. Gel kız. Sancakbeyi pederin bile gelse gayrı seni alamaz elimden. Kavil bitti. Hakkımı isterim."

Bırakmıyordu da. Bir dağ gibi devriliyordu adam üzerine. Canavarın ağırlığı altında eziliyordu. Tutan, parçalayan, kopa- ran örümcek eller, bacaklarını hoyratça iki yana ayırdı. "Baba," diye inliyordu küçük kız. "Ana... Kurtarın beni."

Onlar da duymuyordu küçük kızı.

İskender, "Aaaah," diye bir nara atıyordu kulağının dibinde.

Küçük kız ise korkunç bir acıyla çığlık atıyordu. "Ahhh anam."

"Anam ya," diye hırlıyordu üstünde çılgınca çırpınan adam. "Anam dersin ya. İskender bu Sultanım. Tadına vardın mı ha? Söyle vardın mı? Vardım desene güzelim. Varmadın mı?"

Acı giderek büyüyordu küçük kızın içinde. Gözleri kararı- yordu. Sonra birden adam kükreyerek üstüne yıkılıp hareket- siz kalıverdi.

O anda sevindiğini hatırlıyordu Hatice. Örümcek ellinin öldüğünü sanmıştı.

Ağlamıştı o da. Neden ağladığını bilmiyordu. Koca diye alıp kabul ettiği adamın öldüğüne mi ağlamıştı? Yoksa tertemiz *çocukluğunun çalınmasına mı*? Adam da ölmemişti. Bir süre öyle kıpırtısız yattıktan sonra hortlamış, "Bayıldın değil mi?" diye sırıtmıştı ona. "Bu kez zevkten bayıldın."

Hatice yıllardır, "İğrendim," diye suratına tüküremediğine yanmıştı hep.

"Gel öyleyse," diyordu adam onu tekrar altına alırken, "Korkudan taş gibi yattın kaldın altımda ama olsun. İskender bu, korkmasan şaşardım. Ne azgın avratlar korkmuştur, sen mi korkmayacaksın?"

Kahkahayla gülmüştü üstündeki adam kamburunu oynata oynata. "Alışacaksın. Bir kereyle doymayacaksın. Daha diyeceksin. Üzülme. İskender'de daha çok."

İşkence tekrar başlıyordu ardından.

Hatice kabusunda bir kez daha o korkunç anı gördü. Üstünde tepinen canavarın darbeleriyle titreyen kızın başı, adamın omzunun altında sarsılıp duruyordu. Donmuş gözlerini tavana dikmiş ağlıyordu küçük kız.

Sabah odasına dolışan hizmetkarlar çarşafını toplarken fısıldaşarak gülüşünce yerin dibine giriyordu.

"Bırakın onu, gidin, defolun! Yalnız bırakın beni!"

"Olmaz," diye gülüşüyordu hizmetkarlar. Çarşafı koltuklarının altına sıkıştırıyorlardı. "Delili, ispatı götürüp göstermemiz lazım."

Neyin delili, neyin ispatı? Çocukluğunun boğazlandığının mı?

Kim sevinecekti ruhunun kanını görünce? Pederi mi, anası mı?

Yoksa kambur canavarın on ikisine varmamış bir çocuğa karşı kudretini nasıl gösterdiğini ispata mı yarayacaktı?

Sıra kabusun son sahnesine gelmişti.

Küçük kız kendini yatağa atıyor ve hıçkırıklara boğuluyordu.

Ve ansızın kabusunda o güne kadar hiç görmediği yeni bir sahne aydınlanıyordu. Hatice, bugünkü haliyle, üstündeki altın sırmalı gri ipek geceliğiyle giriyordu rüyasına. Doğru sarsıla sarsıla *ağlayan çocukluğunun* yanına gidiyordu.

Saçlarını okşuyordu küçük kızın. Ağlama artık bir tanem diye mırıldanıyordu. Bitti. Bitti, son. Artık o yok. Ama sen varsın...

Bak buradasın. Sen, benim işte. Gördün mü? Hadi sil bakayım güzel gözlerini."

Kendi elleriyle siliyordu çocuğun gözlerindeki yaşları. "Artık üzülmek yok. Bir sen varsın, bir de... Bir de çalı bülbülü. Onu seveceksin. Tapacaksın ona.

"Sultanım?"

Cevahir'di bu. Zaten tilki uykusunda olan Hatice, "Ne var?" diye doğruluverdi.

"Geldi mi?"

Kız gülümsedi. "Hayır," dedi usulca. "Harekete geçme vakti geldi."

Daha önce kabusundan uyandı mı, yeni bir karanlığa sürüklenirdi Hatice. Oysa şimdi şıp diye açmıştı gözlerini. Daha da önemlisi onu alıp kaçıran, kendinden geçiren, karanlıkların içine savuran o fırtınadan eser yoktu.

Etrafına bakındı. Yalnızlardı. Nedimelerden hiçbiri ortalıkta görünmüyordu. "Kızlar?"

"Onları merak etmeyin. *Ben dönene kadar* odalarından çıkmayacaklar."

"Nöbetçi?"

İki nöbetlik zamanımız olacak. İkisi de ayarlandı."

"Ya palabıyık? Hıdır Yüzbaşı kontrole gelirse?"

Cevahir başını öne eğerek kıs kıs güldü. "Yüzbaşının yakasını Şerife'nin elinden kurtarıp buralara gelebileceğini hiç sanmıyorum Sultanım."

"Cevahir!"

Kız, hanımının yapmacık öfkesine kıkırdamakla yetindi. Şerife, Sultan'ın hizmetindeki siyahi halayıklardandı. Ne yasak dinlerdi, ne töre. Günaha filan da aldırdığı yoktu. Kızlar, "Yapma, etme, bir gün yakalanacaksın. Allah esirgeye taşlanarak öldürüleceksin," diye uyarsa da duramıyordu. "Ne yapayım; güzelim," diye savunuyordu kendini. "Bu vücudu, bu endamı ve şu kahrolasıca şeyi -belden aşağısını gösterip kıkırdıyordu- veren de Allah değil mi? Ne yapayım, ben dursam o durmuyor. Hem günah olsa, Allah verir miydi bunu bize, söyler misiniz?"

Kızlar kızarıp bozarıyor, bir şey diyemiyorlardı. Fakat içlerinden ona hak verdikleri belliydi.

En başta da Cevahir. Aradaki tek fark, Şerife'nin cesur olmasıydı, o kadar.

"Bu yolda taşlanarak can vereceksek varsın taşlanalım be kızlar. Yeter ki şunun hakkını vereyim."

O gece de Yüzbaşı'nın kollarında hakkını vermeye çalışacaktı Şerife.

Hazırladığı bohçayı alıp kapıya yöneldi. "Unutmayın,"

dedi. "Kapıyı önce iki defa vuracak. Bekleyecek. Bir daha vuracak."

Unutmayacaktı elbet.

Kapısı iki uzun, bir kısa çalınacak ve açtığında çalı bülbülü, "*Gülüm*," diye konuverecekti dallarına.

XX

Saruhan, Kasım Ağa Çiftliği

Ferahşad donmuştu. İbrahim şaşkındı. Şehzade cevap bekliyordu.

"Pargalı'yı bize satar mısın Hanımağa?"

Satmak mı, diyordu Ferahşad. Onu satmak mı? Padişah oğluna, "*İnsan canını satar mı,*" demek mümkün müydü?

İbrahim ilk şaşkınlığı üzerinden atınca, göz ucuyla önce Ferahşad'a baktı. Kireçten bile beyazdı kadının yüzü. Göğsü demirci körüğü gibi inip kalkıyordu. Bakışları bu kez Süleyman'a kaydı. Şehzade cevabın gecikmesinden rahatsız olduğunu oturduğu şiltede kıpırdayarak belli etti. Süleyman'ın maiyetini süzdü. Şehzade'nin yanına aldığı her kişi onlar için rakip demekti. Gerçi bu çalgıcı oğlanın dik kafalının teki olduğunu hemen anlamışlardı. Şehzade hevesini alınca gözden düşeceğine hiç şüphe yoktu. Kılıç çalmaya, yay germeye,

avlağa çıkmaya meraklı Süleyman, sabah akşam çalgı dinleyecek değildi ya.

"Ne o, neden susarsın Hanımağa? Pargalı'yı bize satar mısın, dedik. Elbet o da bizim yanımıza gelmek isterse." Süleyman birden ona döndü.

"Sen niye susuyorsun Pargalı? *Seni satın almamı ister misin*?"

İbrahim içindeki yaranın tekrar kanamaya başladığının farkındaydı.

Satın alınmak. Satmak. Beyninde unutamadığı sesler yankılandı.

"İyi para eder bu Rum piçi."

"Hemen satalım onu."

"Sen köle satmaktan ne anlarsın be? Hemen satılır mı? İyi para veren çıkana satmam diyeceksin ki fiyatı artsın."

He, he, he, diye iğrenç bir kahkayı bulup çıkardı anılarının arasından, "Şuna baksana reis. Akça pakça oğlancık. Bir iki yıla kalmaz kucağa gelir. Meraklısı ağırlığınca altın verir buna be."

Satmak. Satılmak. Ağırlığınca altın etmek.

Başka sesler de uyandı zihninde. O lanet şeytanın elindeki kırbaç şaklayıverdi birden sırtında.

"Ya adam olursun, ya satarım seni. Bak karışmam. Daha ne istiyorsun be? Günde üç öğün aşını koyuyorlar önüne. Karşılığında ne istiyorum?"

Susuyordu İbrahim.

"Söyle! Ne istiyorum karşılığında?"

İbrahim yine bir şey demiyordu. Efendinin sorusuna cevap vermemenin cezasının ne olduğunu bildiği için dişlerini sıkıyordu.

"İtaat!" diye haykırıyordu adam. "İtaat. Ne dersem onu yapacaksın. Kesilecek dedimse, kesilecek."

Kamçının uğursuz ıslığını duyuyordu. Darbe sırtına indiğinde can acısından bağırmamak için ısırmaktan dudakları kanıyordu.

"Satarım seni! Madem söz dinlemeyecek, asilik edeceksin; hiç bakmam. Veririm bir köleciye, ne halin varsa gör. Satarım seni!"

Şeytanı gözlüyordu kapı aralığından. Bir kadınla konuşuyordu. Kadının sırtı dönüktü, göremiyordu. "Satar mısın?" diyordu kadın, efendiye. "Kasım Ağa'nın hatırı var. Doğrusunu söyleyeyim. Asidir. Laf dinlemez. Burnunun dikine gider. Kestirmem diye bir ay uğraştırmış bizim kızanları. Dinler miyim? Tutun şunu dedim. Oldu bitti. Kendi işimi kendim gördüm yani. Fakat seni üzer Hanımağa. Başında ortık onu yola getirecek erkek de yok. Hem çok para isterim."

"Sen hele bedelini söyle."

Şeytan bedelini fısıldıyor, İbrahim duymuyordu. Kadın şıngırdayan bir keseyi atıyordu. "Aldım gitti."

Keseyi avucunda bir iki defa havaya atıp tuttuktan sonra gülüyordu Şeytan da. "Ben de sattım gitti. Hayrını gör. Ama dediklerimi unutma."

Kadın kapıya doğru dönünce yüzünü görüyordu İbrahim. Gülüyordu, güzel yüzlü kadın.

"Meraklanma. *Ben onu adam ederim.*"

Etti de, dedi kendi kendine. Etti. Kadının bedeninin sıcaklığını, teninde dolaşan ateş dudaklarını, küçücük ellerinin okşayıp kavramalarını, çılgınlar gibi çırpınarak, "Erkeğim, erkeğim," diye inleyişini canlandırdı bir an gözlerinin önünde. Beni adam etti, diye geçirdi aklından.

"Ece, söylemeyecek misin? Daha demin bizimle laf yarıştıran çenebaz sen değil miydin? Desene Pargalı. Seni hanımından satın almamı ister misin?"

İbrahim, Ferahşad'ın göz ucuyla onu süzdüğünü vereceği cevabı içi titreyerek beklediğinin farkındaydı. "İstemem desin Allahım. Ne olur istemem desin," diye dua bile ediyordu mutlaka.

Başını kaldırdı. Akranının güleç ama kararlı yüzüne baktı. "Neden?" Sesi toktu. "*Neden beni satın almak istiyorsun* Şehzadem? Ne yapacaksın beni?"

Şehzade'nin maiyeti, bu kez hiç çekinmeden öfkeyle homurdandı.

"Şu densize de bak."

"Sen kimsin ki efendimize *sen* dersin?"

"Hanımağa bunu adam edememiş."

"Böylesinin sırtından kırbacı eksik etmemek lazım."

"O şeytan çalgısını elinden alıp başında parçalayacaksın."

"Şehzadem bildirin şunun haddini."

Süleyman, elini öfkeyle kaldırarak adamlarını susturdu. İbrahim'e baktı.

"*Beni çalgıcı mı yapacaksın?*"

Şehzade kıs kıs güldü. "Bunlara bakarsam, seni saraya götürür götürmez falakaya yatırmam lazım. Bir şehzadeyle, üstelik, cihanın titrediği Selim Han'ın oğlu ve varisiyle nasıl konuşulacağını öğrenene kadar vurmalılar değneği..."

İbrahim, iyi ya, dedi içinden. Yap sen de. Siz zaten sadece bunu bilirsiniz. Kaçırmayı, dövmeyi, kesmeyi, öldürmeyi.

"Amma biz öyle yapmayacağız. Sen hele gelir misin gelmez misin onu bir de. Söyle de, ben ondan sonra Saruhan'a varınca anlatayım seni neden almak istediğimi."

"Beni çalgıcı mı yapacaksın?"

Şehzade'nin yüzü asılır gibi oldu. "Bizde çalgıcı çok." Bir an susup İbrahim'in gözlerine baktı. "Yoksa, bize bir şey çalmanı istedik diye gönül mü koydun?" Maiyetine döndü: "Sanatçı kısmı böyledir," dedi. "Sırça gönüllüdürler. Bir bakışla, bir sözle, tuz buz olurlar."

"Hayır, gönül koymadım. Fakat..."

Süleyman sözünü kesti. "Bak sana ne diyeceğim. Bundan sonra bizim için değil, kendin için çalarsın. Canın istediği zaman. Biz sana, hadi Pargalı, al şu çalgıyı, çal bir şeyler bakalım, demeyiz. Ne zaman yayı çekersen biz de ruhumuzun kulağını açar, seni uzaktan dinleriz. Dün yaptığımız gibi."

İbrahim, birden garip bir tat hissetti. Kazanmanın tadı dedikleri bu olmalıydı. İtiraz etmiş, koskoca Şehzade geri çekilmişti. Geleceğin padişahının önünde zafer kazanmış gibi hissetti kendini. *İlk Alexander zaferi.*

Aklı, "Yeter," diye uyardı. "Fazla uzatma. Şehzade'nin yenildiğini sanma. Sadece şu anda yaşadığın duyguyu ikram etti sana. O kadar."

Başını kaldırıp Süleyman'ın gözlerinin içine baktı.

"Benimle gelir misin?"

Vereceği cevabın bütün hayatını değiştireceğinin farkındaydı. Hanımağa'nın yanında bir köle olarak kalacaktı. Üzümlerin, günebakanların, mısır koçanlarının efendisi. Sahibi isteyince de... Fakat akranı olan bu koca kavuklu gençle giderse... Bilmiyordu ne olacağını ama *bağların efendisi* olmaktan iyiydi herhalde.

"Gelirim."

Hiç beklemedikleri bir şey oldu. Halil Ağa'nın yanından incecik bir çığlık yükseldi.

"Hiii!"

Bütün başlar o tarafa döndü.

Münire'ydi çığlığı atan. Farkında olmadan feryat etmiş, sonra da elleriyle ağzını kapatmıştı. Derisi siyah olmasa, vücudundaki bütün kanın yanaklarına hücum ettiğini görecekler-di mutlaka. Gözlerini kocaman kocaman açmıştı kız.

"Ne o?" dedi Süleyman, Münire'ye doğru. "Ne anlam vereceğiz bu çığlığa?"

İbrahim de bir mana verememişti. Halil Ağa, hayret ve korkuyla bakıyordu kıza. Ferahşad da öyle.

Karadut birden fırladı. Önüne çıkanları ittirerek kendine yol açtı ve hızla gözden kayboldu.

Şehzade Süleyman bakışlarını İbrahim'e çevirdi. "Öyle anlaşılıyor ki..." Yüzünde şimdi çapkın bir tebessüm vardı. "Geride kırık bir kalp bırakarak ayrılacaksın buradan Pargalı."

Gülüşmeler oldu.

Bir Hanımağa gülmedi. Bir de İbrahim. Hiç beklemiyordu böyle bir şeyi. Nasıl anlamamıştı? Tamam, bakışların, ilginin farkındaydı ama hepsini kızın Ferahşad'la arasında olup bitenleri sezmesine bağlamıştı. Fakat bu çığlık bambaşka bir şeydi. Bir yüreğin feryadıydı bu.

Halil Ağa da şaşkındı. Bir de gözü açık geçinirsin Halil, diye paylıyordu kendini. Nasıl anlamadın bu kara kızın bu deli oğlana sevdalandığını? *Vah karadutum, vah karasultanim...*

"Şu işi sonuca bağlayalım artık" diye konuya döndü Şehzade. "Vakit bir hayli geçti. Gidecek yolumuz var. Son söz senin Ferahşad Hanım. Ne dersen o olacak. Duydun. Pargalı bizimle gelmeye razı. Ya sen onu satmaya razı mısın?"

"O nasıl söz Şehzadem?"

Gözleri yerdeydi. Başını kaldırsa içinde kopan kasırgayı herkesin anlamasından korkuyordu. "*İbrahim satılık değil.*"

Süleyman gözleri bir an hiddet ışıltıları saçar gibi oldu fakat öfke hemen sönüverdi.

İbrahim kurşun yemiş gibi sarsılmıştı. Sevinsin mi, üzülsün mü bilemiyordu. Hanımağam benim, dedi kendi kendine. Satılık değilim ben. Satılık değilim.

"Bir kez bile onu satmayı düşünmedim," diye devam etti Ferahşad. Her kelimeyle yüreğinden bir parçayı tırnaklarıyla söküp attığını biliyordu. Acı çekiyordu. "Lakin," dedi güçlükle. "Şehzade efendimizin ricasını emir biliriz. Lakin, İbrahim satılık değildir."

Havuz başındaki hava birden dona çekti.

Ferahşad sesinin titrememesi için çırpındı. "*İbrahim, Kasım Ağa Çiftliği'nin Şehzademize hediyesidir.*"

Buzlar birden kırıldı, donan hava ısındı. Memnuniyet fısıltıları arasında Süleyman'ın asılan yüzü, geniş bir tebessümle aydınlandı.

"Armağanımızı..." diye mırıldandı Ferahşad, "alıp kabul ederseniz... bize şeref bahşedersiniz Şehzadem."

Süleyman kalktı. "Aldık kabul ettik Ferahşad hanım," dedi. "Bize, gönlü büyüktür, adam gibi avrattır Hanımağa demişlerdi. Eksik demişler. Adamlık kolaydır da, yiğitlik zordur. Yiğit hatundur, diye eklemeleri lazımmış senin için. Hem gönül zengini, hem yiğit." Maiyetine döndü. "Eh biz gidelim artık. Yolcu yolunda gerek."

Önünden geçtiği herkes başını eğerek Şehzade'yi selamladı. Süleyman tam Hanımağa'nın önüne geldiğinde, "Siz değil," dedi. "*Size eğilmek yakışmaz.*" Kadının önünden geçerken gözlerinin içine baktı. Ferahşad o akşam belki bininci

defa, *biliyor*, diye geçirdi içinden. *Gönlümü parçaladığını biliyor. Canımı çaldığını biliyor.*

Şehzade bir sıçrayışta küheylanına bindi. Tekrar Ferahşad'a baktı. "Sizden bir ricam daha var Hanımağa," dedi. "Pargalı artık size emanet. Üç gün ona iyi bakın. Burada toparlaması gereken işleriniz vardır. Onları bir güzel tamam eylesin. Dördüncü gün gelir onu alırlar." Tam atını topuklamak üzereyken eğilip fısıldadı. "Şu huzurumuzdan ruhsat almadan ağlayarak kalkıp giden siyah hizmetkar kızı da."

Ve sürdü gitti Süleyman.

❦

İbrahim, o gece bekledi. Gelmedi.

Gün ışırken, bir hışırtı işitir gibi oldu. Geliyor, diye doğruldu hemen. *Zincirlerimi çözen geliyor.*

Fakat o değildi.

"İbrahimm..."

Ses pencerenin arkasından geliyordu. Kalkıp kepengi açtı.

Alacakaranlıkta akları içinde parlayan kocaman iki siyah göz bakıyordu ona.

"Münire! Ne arıyorsun burada?"

"Halil Ağa'nın dediği doğru mu?"

"Ne dedi, bilmiyorum ki?"

"O... Yani... efendimiz, Şehzade... Benim de seninle gitmemi mi istedi?"

Kız heyecandan neredeyse bayılacaktı. Evet, derse sevinçten. Kahya yanlış anlamış, derse kederden. Başını salladı. "Öyle."

Karadut sevinçle el çırptı.

"Ayrılmıyoruz, ayrılmıyoruz," diye sevinç çığlıkları atmak istediği halde bir şey demedi. Havalara sıçradı. Sonra gerisin geri dönüp koşturmaya başladı.

"Münire," diye fısıltıyla seslendi arkasından. "Bak Münire..."

Ama kız duymadı bile. Başka hiçbir şey duymak istemiyordu zaten.

Onunla gitmek yetiyordu ona.

❖

Ferahşad bütün gün ortalıkta görünmedi. İbrahim, her gün yaptığı işin bin katını yaptı. Dört bir yana koştu, her yere yetişti. Gün kızıla boyanırken havuz başına indi. Hanımağa'nın penceresine baktı. Kapalıydı.

Sofra da kurdurmadı.

Hizmetini Münire'den başka bir kıza gördürdü.

Gece gelecek, dedi İbrahim içinden. Gelmesini istiyordu da. Onu kollarına almak, şehvetten çıldırtmak, bütün enerjisiyle, canlılığıyla ona bir minnet gecesi yaşatmalıydı.

İkinci gece de gelmedi.

Ertesi gün yine görünmedi.

"Yarın ayrılık günü. Bu gece mutlaka gelir," diye boşuna bekledi. Gelmedi.

Sabaha karşı dayanamadı. Kimse uyanmadan kalktı, havuzbaşına gitti. Pencere kapalıydı. Kepenk indirilmişti. Yerden minik bir taş alıp attı. Bekledi, bir şey olmadı.

İkinci taşı attı. Sonra üçüncüyü.

Kepenk açılmadı.

Küsmüştü ona.

"Ferahşad," diye fısıltıyla seslendi. "Benim. Seni unutmayacağım. Hanımağam, unutmayacağım..."

Döndü. Ambara doğru yürümeye başladı. Kepengin aralandığını, bir kadın silüetinin baktığını görmedi.

Ağlıyordu kadın.

"Güle güle," diye hıçkırdı Ferahşad sessizce. "Ben de unutmayacağım. Bahtın açık olsun."

❖

Şehzade'nin adamları, ikindiye doğru geldi ona almaya. Denk denk hediyeler ve biri siyah derili bir kız, öteki iri yarı bir adamla birlikte.

Hanımağa, Şehzade Süleyman'ın hediyelerini almaya da inmedi.

Halil Ağa, "Hanım hasta," dedi. "Efendimize teşekkür ediyor. Kulunu mahcup etti. Bunlara ne gerek vardı dememi istedi benden."

Manga Komutanı onbaşı, "Götüreceğimiz iki kişiye karşılık efendimiz iki kişi gönderdi ki Kasım Ağa Çiftliği'nin düzeni bozulmasın," diye karşılık verdi.

Hali Ağa içinden güldü. Bozuldu bir kere yiğidim. Bozuldu bir kere. *Bir deli oğlanın yoluna ne düzen kaldı buradan gayrı, ne dirlik.*

Onbaşı, "Pargalı, dedikleri sen misin?" dedi elinde keman ve yayıyla dikilen İbrahim'e.

"Evet."

"Eşyalarını berideki arabaya koy."

"Eşya mı? Benim eşyam bu." Kemanı gösterdi.

Adam omuz silkti. "At biner misin?"

İbrahim, adamın sesindeki küçümsemeye aldırmadı. Ayrılık sahnesi uzadıkça, Ferahşad'ın kepenklerin arkasında gözyaşıyla kıvrandığını hissediyordu. Bir an önce buradan gitmek istiyordu artık. "Binerim."

"İyi. Şu benekliye atla bakalım. Dikkat et. Dik kafaladır. Huyuna göre gitmezsen sırtından atıverir seni."

İbrahim kır üstüne kocaman kocaman kara benekleri olan atın yanına gitti. Boynunu okşadı. Hayvanın karın adaleleri seğridi. Hafifçe dönüp kendisini okşayan adama baktı. Başını aşağı yukarı salladı.

"Deli oğlan?"

İbrahim döndü. Halil Ağa nemli gözlerle duruyordu hemen arkasında. "Güle güle git. Göreyim seni. Saraylılara bir güzel göster Hanımağa'nın deli oğlanı nice akıllı, nice kuvvetli, nice yiğittir."

İbrahim başını salladı. "Göstereceğim."

"Bazen sana bağırıp çağırdıysam..."

Eliyle adamın ağzını kapatmaya çalıştı.

"Hakkını helal et deli oğlan."

"Helal olsun. Senden çok şey öğrendim. Sen de hakkını helal et."

"Helaldir İbraaam. Kat be kat helaldir."

Kucaklaştıklar. Kokularını içlerine çektiler. "Bizi unutma," diye fısıldadı kahya kulağına, "Hanımağa'yı yüreğinden silme."

İbrahim adamdan ayrılırken, "Ona iyi bak," dedi gözlerini kepenkleri sıkı sıkı kapalı pencereye doğru kaldırarak.

"Sen de ona."

Halil Ağa, kolundaki bohçasıyla bir kenarda bekleyen Münire'yi işaret etti.

Bir kez daha kucaklaştılar.

"Heey!" diye bağırdı onbaşı. "Kısa kesin. Hadi çalgıcı. Bin şu ata."

İbrahim bir kez daha atın boynunu okşadı ve eğerin üstüne sıçrayıverdi. Benekli arka ayaklarının üstünde şahlanıp kişnedi. Ön ayaklarıyla havayı dövdü. Çalgıcının düşmesini bekleyen askerler İbrahim'in hayvanı ustaca sakinleştirmesini seyretti. At dört ayak üzerinde havuzun etrafında şöyle bir dolandı. İbrahim dizginleri çekti, benekli bu defa binicisinin emriyle şahlandı. Toynakları kepenkleri kapalı pencereye doğru kalktı.

Unutma beni Hanımağa, diye bağırdı İbrahim içinden. Yemin olsun ben seni unutmayacağım!

Onbaşının yanına sürdü benekliyi, "Hadi," dedi. "Hazırım. Gidelim gayrı. Şehzademizi bekletmeyelim."

XXI

Payitaht Yolunda Bir Han

Hiçbir şey olduğu yoktu. Hislerin seni aldattı galiba Behnam, diye homurdandı gizlendiği yerde arabayı gözlerken. Bir şey olduğu yok.

Yer değiştirmesinin üstünden saatler geçmişti. Şimdi arabaya daha yakındı. Hanın kapısını da görebiliyordu aynı zamanda. Orası da sakindi. Zamanı geldi mi nöbet mangaları çıkıyor, sonra her şey yine eskisi gibi sessizliğe gömülüyordu. O palabıyıklı yüzbaşı da görünmüyordu ortalıkta. Sadece, bir kez han kapısı açılmış ince, uzun bir kadın dışarı çıkmış, sundurmanın gölgesinde şöyle bir salınmıştı.

Behnam, iğneli fıçıya atılmış gibi sıçramıştı yerinden tabii. Bre aman, hedef mi? Bütün dikkatini üç aşağı, beş yukarı dolanan kadına vermişti. Bulunduğu yerden bir şey yapması mümkün değildi tabii. O olduğundan bile emin değildi.

O değil, dedi aklı ters ters. Padişah kızı kapıya çıksa, nöbetçiler öyle selamsız, sabahsız durur mu? Hizmetçilerden biri olmalı. Askerler neredeyse ilgilenmemişlerdi bile kadınla. Kapıdan çıkarken, belki bir iki kelime laf etmişlerdi o kadar. Nereye gidiyorsun, filan diye sormuşlardı herhalde.

Derken bir kız daha belirdi eşikte. Behnam'ın sinir hücreleri yine ayaklandı. Bu seferki o muydu yoksa? Fakat kız dışarı çıkmadı. Kapıda durup yeni gelen nöbetçiye bir şeyler söyledi, sonra hala sundurmanın altında dolaşan hizmetkara seslendi. Kız başını sallayıp anbarın olduğu yere doğru seyirtti. Kapıdaki nöbetçilerden biri de arkasından yetişti. Durup ayaküstü birkaç kelime de onunla etti. Kız ambarın kapısından girdi. Üç beş dakika sonra da çıkıp doğru hana döndü. Kapı kapandı, ortalık yine eski sakinliğine kavuştu.

O arada arabada hiçbir hareket olmadı.

Hancı, kafilenin aşçısıyla birlikte akşam yemeğini dağıtmak için iki kazan koyduğu arabayı zar zor ittirirken, yanlarında bir kadın olduğunu fark etti Behnam. Hancının tombul karısı değildi bu. Cadaloz, handan hiç çıkmamıştı o gün. Bu, sırım gibi ince uzun, kara derili bir kızdı. Akşam güneşinin altında kuzguni derisi cilalanmış gibi parlıyordu. Hancı, ahçı ve kara kız ambarın kapısından içeri girince askerlerin attığı neşeli kahkahalar Behnam'a kadar ulaştı.

Bakalım, hekime yemek getirecekler mi?

Sorunun cevabı gecikmedi. Aksine o gitti.

Arabanın paslı dingilleri birden gıcırdadı, hekim kapıyı açıp indi. Üstünü, başını çekiştirdikten sonra çevik adımlarla ambara yürüdü. Tam girmek üzereyken, siyahi kadın belirdi kapıda. Hekime bir şey söyledi. Emindi bundan Behnam. Tam adamın yanından geçerken bir şey söylemişti.

Aynı anda da yüzbaşı belirdi kadının arkasında.

Şükür kavuşturana, diye geçirdi Behnam aklından. Ben de geberdin mi diye korkuyordum. Canını ben alacağım. Daha önce geberip oyun bozanlık etmek yok.

Bir gariplik dikkatini çekti. Yüzbaşının her zaman asık görmeye alıştığı suratındaki çirkin, yayvan tebessüm olduğu yerden bile fark ediliyordu. Sırım sırım sırıtarak kadına bir şeyler söyledi, kız, adımlarını hızlandırarak uzaklaştı. Yüzbaşı, yol vermesi için dikilip bekleyen hekime şöyle omzunun üstünden dik dik baktı. Geç, dedi herhalde, diye düşündü. Palabayık elini sallamış, parlak hekim de ambara süzülmüştü.

Üç çeyrek kadar bekledi. Meşaleler, fenerler yakılıyordu artık. Karınlarını doyuran askerlerin şamatası şimdi daha canlıydı. Birinin şarkı söylediğini duydu uzaktan. Bizim havalara benziyor, diye geçti aklından. Aslında düşündüğü zaman, bu düşmanlığa bir anlam veremiyordu. Her şeyleri o kadar birbirine benziyordu ki. Dinleri bir, dilleri farklı iki akraba gibiydiler. Kanlı iki akraba, diye mırıldandı. Osmanoğlu'yla Safeviler. Nasıl olmuşsa olmuş aralarına kan girmişti. Ve öyle görünüyordu ki, bu kan hiç dinmeyecek ve bu düşmanlık hiç bitmeyecekti.

Behnam can sıkıntısıyla omuzlarını silkti. Düşünme, diye söylendi. Düşünmek için yetiştirilmedin sen. İşin düşünmek değil öldürmek. Sen işine bak. Bırak başkaları düşünsün.

Hekimin ambardan çıktığını kapıda beliren ince, uzun siluetinden anladı. Olduğu yere iyice sindi. Adam canlı adımlarla geldi, onun önünden geçti. Arabanın kapısını açtı ve gözden kayboldu.

Kahretsin! Yine bir şey olmamıştı.

Daha ne kadar beklediğini bilmiyordu. Gece ilerlemiş, cırcır böcekleri bile uyumuştu. Sadece göremediği birkaç baykuşun yürek hoplatan kanat patırtılarını duyuyordu o kadar. Tıpkı benim gibiler diye homurdandı. Tünedikleri dalda gözlerini dört açıp üstüne çullanacakları kurbanı bekliyorlar.

Fakat onun kurbanı yoktu ortalıkta.

İş yarına kalacak, diye söylendi. Tabii o da, kafile yarın yola çıkarsa. O zaman, rüzgar gibi Yassıkaya'ya onlardan önce yetişmesi gerekecekti. Hantal atların çektiği ağır arabaların hızını hesabedince bu hiç de zor olmayacaktı.

Hey ne oluyor?

Han'ın kapısı mı aralandı?

Behnam olduğu yerde iyice büzülüp dikkat kesildi. Nöbet değiştirme vakti değildi ki. Daha yeni gelmişti bu nöbetçiler.

İki yandaki meşalelerin aydınlattığı han kapısına verdi bütün dikkatini. Aydınlık kapının tam ortasında bölünmüştü.

"Kapıda biri var," dedi içinden bir ses. Dikkat et!"

Biri çıkıyordu.

Bir kadın!

Uzunca boylu bir hatun.

"*O mu?*" İçinden kopan çığlıkla kan damarlarında hızla akmaya başladı. "Yoksa o mu çıkıyor?"

Nöbetçilere dikkat etti. Kadını görünce toparlanmışlardı.

Bütün duyuları seferberdi Behnam'ın artık. Havayı bile kokluyordu.

Kim bu avrat? Canını alacağım hedef mi?

Heyecanını bastırmalıydı. Hemen yapmalıydı bunu. Heyecan onun düşmanıydı. Her gördüğü kadını o sanıyordu. Avına atılıp parçalamaya hazırlanırken yanıldığını anlamak sinirlerini altüst ediyordu.

Şimdi de aynı tehlike bekliyordu onu. Neden hemen "O mu?" diye telaşlanıyordu? Akşam yemeğinden önce sundurmanın altında dolaşan kadın da olabilirdi pekala. Olabilirdi de olmayabilirdi de. Selim kızının yanında avrattan bol bir şey yoktu ki!

Başında o lanet uzun külahlardan vardı kadının. Nefret ederdi Behnam avrat başlıklarından. Kadının boyu nerede başlıyor, nerede bitiyor kestiremiyordu insan. Ne kadar avrat, ne kadarı külah belli olmuyordu. Bunun külahının ardında bir de tül vardı galiba. Kapıda görünmesiyle, külahın beyaz tülü bayrak gibi dalgalanmıştı gecenin karanlığının içinde.

Ama kadın neden kapıyı tamamen açmamış, şöyle azıcık aralayarak çıkmıştı?

"Neden olacak," diye terslendi içindeki ses. "Anlamadın mı? *Gizlice çıkıyor.*"

Bu nasıl gizlilik? Baksana nöbetçilerle bir şeyler konuşuyor.

Askerlerden birinin başını salladığını fark etti. Ne demekti şimdi bu. Selam mı vermişti adam? Yoksa tamam mı demişti? Ya başını sallamamış eğerek selam vermişse? O zaman o demekti dışarı çıkan. *Selim kızı Hatice. Behnam'ın kurbanı!*

İyi de gece vakti ne işi vardı koskoca Padişah kızının han kapısında?

Hiç Padişah kızı kapıkullarıyla konuşur muydu?

Osmanlı bu Behnam, diye homurdandı kendi kendine. Ne yapacağı belli olmaz. Tetikte ol!

Öyleydi zaten. Eli gömleğinin içinden kuşağının altına sıkıştırdığı kıvrımlı hançerin kabzasındaydı. Elinin kalkmasıyla inmesi arasında göz bile kırpamazdı düşmanı. Öyle hızlı yapardı bu işi. Şimşek gibi.

Nöbetçiler çekildi. Kadın yürümeye başladı.

Peşinden kimse gelmedi.

Sultan Hanım gece karanlığında yalnız, korumasız mı yürüyordu yani? Hadi canım, diye söylendi olacak şey mi bu?

Meşalelerin alevi arkasında kaldı. Kadın aydınlığı geride bırakıp ona doğru geliyordu.

"Aman," dedi Behnam. Vücudu bir yay gibi gerildi. Bir çıngıraklı yılan gibi dikilmişti şimdi.

Kadının bir şey taşıdığını gördü.

Bir bohça!

Gariplikler günü bugün diye geçirdi. Sabahtan beri hepsi üstüme üstüme geliyor. Selim'in kızı bohça taşıyacak değil ya. Bu hizmetçilerinden biri olsa gerek.

Kadın yaklaşıyordu. Artık ayaklarının kırağıyla ıslanan minik çakıl taşlarında çıkardığı sesi işitiyordu.

İyice gizlendi. Hançeri usulca kuşağının altından çekti. Çelik bir an karanlığın içinde ateş böceği gibi ışıldayıp söndü.

Yaklaştı... yaklaştı...yakl...

Ve birden arabanın kapısı gıcırdadı.

Kahretsin. Şeytanlar alsın. Hekim iniyordu arabadan.

Behnam olduğu yere çöktü. Kadın o anda önünden geçti.

Eyvah! Eyvah! O!

Başındaki külahın alınlığındaki kocaman yakuttan tanıdı. Oydu bu. Selim Kızı Hatice. Bir hizmetçinin başında o koca yakut olur muydu?

Yüzünü görememişti ama emindi. Oydu. Kahretsin oydu. Kurbanı iki adım önünden geçmiş ve o oğlan kılıklı hekim yüzünden kaçırmıştı onu elinden.

Kadın arabaya sokuldu. Hekim binmesine yardım etti. Kapı kapandı.

Behnam donup kaldı.

"Eee," diye homurdandı.

"Ne oluyor böyle?"

"Anlamadın mı?" diye alay etti aklı.

"Anlamadım. Ne işi var o avratın burada?"

"Sana şaşıyorum Behnam. Tilkiden kurnaz, yılandan ölümcül dedikleri adam gerçekten sen misin? Sultan kızıyla yakışıklı hekim... ha? Anlamadın mı hala? Tabii sen aşk meşk nereden bileceksin? Sen öldürmekten anlarsın ancak."

"Hadi oradan," diye payladı hemen aklını Behnam, "Koskoca Osmanlı Sultanı bu. Burnu kaf dağındaki Selim'in kızı, biricik Hatice Sultan, tüysüz hekimle düşüp kalkacak değil ya."

"Neden olmasın? Senin yüreğinde ölümden başka duygu filiz verdi mi hiç? Sevda ateşi yüreğini yaktı mı?"

Behnam öfkeden çılgına dönmüştü.

Bir anlık tereddüt, bir an, sadece bir saniye, belki o kadar bile değil, arabaya dönüp bakınca hançerinin ölüm darbesinden kurtulmuştu Selim'in kızı.

Göz koyduğu geyiği elinden kaçırmış avcıya benzetti kendini. Bu benzetmeden nefret etti. Çöl aslanıydı o. Yılmazdı. Sabreder, bekler, ama avını mutlaka paralardı.

Sindiği yerden arabanın usul usul sallandığını görebiliyor, dingil gıcırtısını işitebiliyordu.

Yok daha neler, diye geçirdi içinden. Bildiği bütün yakası açılmamış küfürleri sıraladı kendi kendine. Padişah kızıyla aşığı arabada.

Tövbe tövbe!

Bir kez değil, bin kez hak etmişti ölümü!

Avrat canı alınır mı, diye hiç kendi kendiyle hesaplaşmayacaktı artık. Böylesinin canı alınırdı.

Kadın arabaya girer girmez, "Hiiiişşşt," diye fısıldadı işaret parmağını dudağına götürerek. "Vakit geldi."

Fehim Çelebi'nin yüzü heyecandan bir beyaza çalıyor, bir al basıyordu.

"Gülümün başına bir fenalık gelmez ya Cevahir bacı?"

"Dediklerimi yaparsanız gelmez. Her tedbir alındı. İki nöbetlik vaktiniz var. İkinci nöbetçilerin vakti dolmadan döneceksiniz. Yoksa felaket olur."

"Nasıl gireceğim oraya? Nöbetçiler dünyada komaz," diye sızlandı Fehim.

Cevahir güldü. "Sen girmeyeceksin ki? Ben gireceğim."

Hekim bir şey anlamadan baktı kıza gözlerini kocaman açarak.

Haklı, diye geçirdi içinden Cevahir. Vallahi de haklı, billahi de haklı benim güzel Sultan Hanımım. Bu civana gönül verilmez de kime verilir? Belli belirsiz içini çekti. Elindeki bohçayı adamın kucağına bıraktı.

"Hemen şunu giy. Sonra da bunları giyersin."

Üzerindeki kaftanı ve başındaki külahı çıkardı.

Şaşkınlıktan kurtulamayan Fehim, bohçayı açınca, "Ama şalvar bu," diye bağırdı.

"Soru sormayı bırakın da şalvarı ayağınıza geçirin. Zaman kaybediyoruz. Benim hemen buradan çıkıp hana dönmem lazım."

"Hani ben gidecektim?"

Off, dedi Cevahir içinden. Bütün aşıklar böyle aptal mı oluyor? "Yani, benim kılığımdaki sen döneceksin hana."

Arabanın kapısı açıldığında on dakika bile geçmemişti Behnam şaşırdı. Oynaştılar bitti mi? Bu kadar çabuk mu? Neyse, ne diye homurdandı. Aç gözünü. Aptal aptal sağa sola takılıp avını yine kaçırma. Bak görüldü bile. Durmak zaman kaybından başka işe yaramaz!

Hekim, aşığını uğurlamaya bile inmemişti. Bak sen oğlan kılıklıya diye geçirdi aklından. Koskoca Padişah kızı konuma girmek için arabasına kadar geliyor, beyimiz inip bir hadi uğurlar ola bile demiyor.

Behnam içindeki şeytanın pis pis sırıttığını hissetti. Neden insin ki, diye hırladı iblis. O işini bitirdi. Hanım Sultan'a hizmetini sundu. Şimdi sıra sen de. Sen de hizmetini sun bakalım Şah'ına. Bitir işini.

Kadın, bir an arabanın önünde tereddütle durdu, etrafı kolaçan etti. Başındaki sivri külahı kafasına iyice oturtmak için kollarını kaldırdı.

Külahın alınlığındaki sorguca kakılmış koca yakut kızıl bir alev saçtı.

Artık emindi Behnam.

O illetli avrattı bu. Sultan Selim'in illetli kızı!

Sultanın hizmetçileri külahlarına avuç büyüklüğün yakutlu sorguç takacak değildi elbet.

Kurban yürümeye başladı.

Ona doğru geliyordu doğruca. İki, bilemedin üç adım önünden geçecekti.

Behnam bir çıngıraklı gibi dizlerinin üzerinde dikildi. Hançeri dişlerinin arasındaydı. Bütün organları gerilmişti.

Tam önünden geçtiği anda zemberek boşalacak, çıngıraklı yerinden ok gibi fırlayacak, hançer tek bir hareketle gırtlağını doğrayacaktı. Hiç şaşmazdı bu. Yere düştüğü anda ölmüş olmamasını diledi. Son gördüğü o olmalıydı. Kafasını kesmek için üzerine eğildiğini görmeliydi.

Kızıl alevli, ak tüllü külah yaklaştı... yaklaştı... yaklaştı...

Behnam'ın önünden geçti. Katil, kokusunu bile duydu. Hedefin sırtını gördüğünde zemberek boşaldı, çıngıraklı fırladı, *çelik havada bir an parladı.*

Arkasından sarılıp kurbanının ağzını kapamasıyla hançeri gırtlağına salması bir oldu. Çeliğin kıkırdağı keserken çıkardığı tanıdık sesi işitti önce. Sonra gırtlaktan boşalan havanın tıslamasını. İleriye doğru fışkıran kanı görünce kolunun çemberini gevşetti. Vücut dizlerinin üstüne düştü. Bir an sanki öyle duracakmış gibi kaldı. Önce başındaki uzun külah düştü yere. Ardından yüzükoyun yere kapandı. Gecenin karanlığında bile görebiliyordu Behnam kestiği gırtlaktan fışkıran kanı toprağın inanılmaz bir açlıkla yutmasını.

Dön bakalım Selim kızı, dedi kendi kendine. Yerdeki gövdeyi ayağıyla ittirdi. Vücut önce yanlamasına döndü. Biraz daha itince sırtüstü düştü kaldı.

Behnam bir an mağrur Selim'in kızının, kellesini Şah İsmail'in ölüm fedaisinin kopardığını anlayınca ne hale geleceğini hayal etti. Sonra kızın kellesinin Tebriz'de Şah İsmail'e sunulduğunda kopacak şamatayı aklına getirerek gururlandı. Afyon tayınını hemen oracıkta artıracaktı mutlaka Şah. Artık hesapsız, kitapsız, dilediğince afyon çekebilecekti.

İşini bitirmek için eğilmesiyle doğrulması bir oldu.

Kahretsin!

Bu o değil! Bu o değil!

Ölüm adres şaşırmıştı.

"Bu o değilse, arabadaki kim?" diye haykırdı içindeki katil. "Yoksa Selim'in kızı, Şahlar Şahı İsmail'in elinin gırtlağına sarılacağını anlayınca oraya mı saklandı?"

Behnam çılgınca koştu arabaya. Kapıyı açmasıyla içeri dalması bir oldu. Araba, dışarıdan daha karanlıktı. Kumaş hışırtısından kadının doğrulmaya çalıştığını anladı. Hançer tutan kolu kalktı ve indi. Çeliğin zorlanmasından hançerin kurbanının göğsüne saplandığını anladı. Çekti. Kolu tekrar kalktı, tekrar indi. Kadın çığlık atacak vakit bile bulamamış, kıvrımlı hançer, göğsüne boydan boya kocaman bir haç yarmıştı. "Sana böylesi yakışır," diye soludu Behnam. "*Gavur Avratları gibi oynaşan avratın göğsünde haçı olmalı.*"

Ardından delice, sinsi bir kahkaha koptu dudaklarının arasından. Bu kez bitirmişti Selim'in kızının işini işte. Kurbanı uzun saçlarından yakaladığı gibi kapıya doğru çekti. Ceset dışarıya kaydı. Uzun ipek saçlar yere döküldü. Şah İsmail'in ölüm fedaisi dışarı sıçradı. Kurbanın kafasını tuttuğu gibi dizine çekti.

"Selim," diye ulurcasına homurdandı. "*Bak ne yaptım? İlletli kızını illetinden kurtardım.* Canından sonra şimdi başını da alıyorum ondan. Hadi bakalım, göreyim seni, başsız Sultan'ınla alemin yüzüne nasıl bakacaksın? Kızına sahip olamayan Padişah cihana nasıl sahip olacak, görelim bakalım."

İşini hızla bitirdi.

Saçlarından tuttuğu kesik kelleyi havaya doğru kaldırdı. "Atımın yanına varıncaya kadar uslu uslu dur gövdesiz Hatice." Eğildi cesedin şalvarını parçaladı. Kelleyi kumaşa sardı. "Orada pederinin şanına uygun bir şeye koyarım seni canım, meraklanma."

Behnam karanlığın içinde hızla kaybolurken aklı karma karışıktı. Bir türlü daha önceleri iş bitirdiği zamanki rahatlığı hissetmiyordu.

Öldürmüştü işte onu.

Kellesi elindeydi.

Selim'in artık bir sultan kızı yoktu.

Görevi yerine getirmişti.

Öyleyse neydi onu huzursuz eden?

Yanlış giden bir şeyler vardı.

Selim'in kızı neden arabaya gelmişti?

Aşığıyla buluşmak için geldiyse, oğlan kılıklı neden beş dakika sonra çıkmıştı? Hem de avrat kılığında?

Hatice o gittikten sonra neden arabada kalmıştı?

Neydi bu saçmalıkların sebebi?

Bir süre daha hızla yürüdü ağaçların arasında. Kafasında hep aynı soruyu tekrarlayıp duruyordu.

"Neden? *Neden o herif kadın kılığında çıktı arabadan?* Neden? Neden?"

Cevabı bulunca olduğu yere çöktü.

Kahretsin. Nasıl daha önce akıl edememişti bunu?

Kesik kelleyi tiksinerek attı yere.

"Lanet olsun," diye uludu. "*Hatice değilsin sen!*"

Her şeyi olduğu gibi görüyordu artık. Kafasını kestiği avrat, Hatice Sultan'ın hizmetkarlarından biri olmalıydı. Kesin öyleydi.

Adam, sultan çağırsa bile yüzbaşının izni olmadan hana girmeyeceği için avrat kıyafeti getirmişti kadın ona.

Hekim avrat kılığında kendisini bekleyen Hatice'yle buluşmaya gidiyordu. Askerler onu uzaktan görürse, Hatice Sultan'ın nedimelerinden biri sanacaktı.

Hayır, diye homurdandı. Hatice Sultan'ın ta kendisi sanacaklardı. Onun sandığı gibi. Külahtaki yakutlu sorguç Sultan'ındı. Askerleri adamdan uzak tutmak için kurulmuş bir tertipti bu. Yakutun alevini gören Padişah kızı geçiyor sanacaktı. Tıpkı onun gibi. Yanına koşturup hesap soracak değillerdi ya.

Peki, kapıdaki nöbetçiler? Üç muhafızı nasıl geçecekti hekim? Sonra içerde de bir nöbetçi vardı. Hatice'nin kapısının önünde bekliyor olmalıydı.

Onları da bir şekilde ayarlamışlar işte, diye tısladı. Lanet olasıca cadı aşıkıyla buluşmak için her şeyi ayarlamış.

Vay bana, vaylar bana, diye dizlerini dövdü. Şah beni aslanlara atsa gayrı yeridir!

Neden sonra doğruldu. Deli deli etrafa baktı. "Kimsin sen?" diye fısıldadı kestiği başa. "*Seni Hatice, diye götürsem, Behnam'ın canını kurtarır mısın acaba?*"

Yalanı ortaya çıkınca Şah'ın gazabı daha dehşetli olacaktı mutlaka.

Ağaçların arasından süzülmeye başlayan sabah aydınlığında kesik kelleyi saçlarından tutarak kaldırdı. Bir süre kanlı suratı inceledi.

"Pek de güzelmişsin," diye sırıttı. "Ama artık bir işe yaramazsın."

Kesik başı saçlarından sallayarak savurdu ilerde bir yerlere attı.

"Bu iş burada bitmedi Selim kızı," dedi kendi kendine. "Eninde sonunda canını alacağım. Şimdilik aşığını öldürmekle yüreğini söktüm yerinden. Yakında kelleni de koparacağım. Kurtuluşun yok. Şah yeminidir bu. Gebereceksin. Pederinin soyu kuruyacak."

XXII

"Nerede kaldın çalı bülbülüm?" Gel artık."

Cevahir gitti gideli, Hatice yerinde duramıyordu. Gözü, kulağı kapıdaydı. Fehim Çelebi'nin çalmasını bekliyordu.

Taaak. Taaak. Tak!

Fakat tık bile yoktu.

Dakikalar yıl oldu diyordu içinden durmadan. Pencereyle kapı arasında gidip gelmekten bitkin düşmüştü. Bir pencereden karanlıklara bakıyor, bir kapıya gelip kulağını dayıyordu. Fehim'in merdivenden çıkan ayak seslerini duymak için.

Heyhat, ne gelen vardı ne giden.

Sabırsızlık ağır ağır korkuya dönüşmeye başladı.

"Nerede kaldın çalı bülbülüm. Gelsene artık."

Oyalanmak için gitti yatağına oturdu. Eliyle yastığı okşadı. Biraz sonra onunla baş koyacaktı yastığa.

Dışarıda bir ses duyar gibi oldu.

Geldi!

Boşuna endişelenmişti işte.

İçinden kopan sevinç çığlığıyla hemen fırladı. Üstünü başını aceleyle düzeltti. Başındaki tülün altından uzun kestane saçlarını şöyle bir silkeleyerek dalgalandırdı. Dudaklarını ısırarak emdi. İnşallah biraz renk gelmiştir, diye geçirdi aklından.

Kendine gel, dedi içinden bir ses. Utanmıyor musun? Bu ne hal? Sen bir sultansın. Sultan kızı Hatice Sultan'sın. Onu bir sultan gibi karşıla.

O da öyle yaptı. Heyecanını belli etmemek için birkaç defa derin derin soluk aldı. Ellerini önünde birleştirdi. Kapıya doğru hafif yan durarak, Fehim'in çalmasını bekledi.

Bekledi.

Çal artık hadi, dedi içinden.

Çalmadı.

Eee, neredesin?

Kulak kabarttı. Yine sessizliğe gömülmüştü ortalık.

Sultan kızı duruşunu bıraktı. Ne sultanı, diye söylendi kendi kendine. Sevdalı bir kızım ben. Yaralı bir maral.

Kapıya koşturdu. Dinledi. Çıt yoktu merdivenlerde. Sadece en dipteki odadan hoyrat bir erkek sesi duyar gibi oldu. Bir de cilveli, yapmacık bir şikayet.

Cevahir'in, "Meraklanma, çaresine bakıldı," dediği geldi aklına. Bakılan çare buydu demek ki.

Bir an için içine sürüklenmeye başladığı korkudan kurtuldu. Ah Cevahir, dedi kendi kendine. Seni numaracı şey.

Bu duygu biraz olsun rahatlamasına sebep oldu.

Acelen ne, diye azarladı kendini. İki nöbetlik vaktin var. Bekle. Şimdi gelir.

Gelmedi.

Hatice, sabır sınırını aşmıştı artık.

Bir aksilik var! Bir şey oldu.

Birden, Cevahir'e, "Hissediyorum, kötü bir şeyler olacak," dediğini hatırladı.

Yoksa! Aman Yarabbi!

Ne olabilirdi.

Belki yüzbaşı anlamıştı planlarını. Çalı bülbülünü kadın kıyafetinde yakalayıp yıkmıştı falakaya.

Artık çırpınıyordu odanın içinde.

Öyleyse Cevahir nerede? Fehim yakalandıysa, neden koşup bana haber vermiyor?

Hıdır, belki suç ortağı diye onu da yakalamıştı. Sultan kızın odasına kadın kılığında erkek sokmak ha," diye kükreyip duruyordu mutlaka ahırda. Belki de işkence yaptırıyordu ikisine de konuşturmak için.

Allahım!

Artık duramazdı.

Mutlaka bir şey oldu, diye kapıya atıldı. Açtı. Nöbetçi yerinde değildi tabii.

"Yetişin," diye bağırdı birden olanca gücüyle. Sesi bir imdat çığlığı gibi çınladı hanın soğuk duvarlarında. "Kızlar koşun! *Yetişin! Kötü bir şeyler oluyor.* Hadi koşun, koşun."

İki kapı açıldı. Hatice çılgınlar gibi bağırarak odasına seyirtirken, yataklarından fırlayan nedimeleri, peşi sıra koşturmaya başladı.

Ne oluyordu. Cevahir onlara, ben sizi kaldırana kadar odanızdan çıkmak yok demişti. Neredeydi başnedime? Sultan neden deliye dönmüştü yine?

"Sakin olun Hanım Sultanım."

"Olamam, olamam." Hatice artık kontrolünü tamamen yitirmişti. Dizlerini dövmeye başladı. Vücudu boşalmış zemberek gibi sallanıyordu.

"Olamam! Olamam. Mutlaka bir şey oldu. Kötü bir şey oldu. Çalı bülbülüme bir hal oldu. Cevahir'in başına bir iş geldi."

Onlar çırpınan Hatice'yi yatıştırmaya çalışırken koridorun sonundaki üçüncü odanın kapısı usulca açıldı. Cevahir'in baktığı çareyi uygulayan iki kız, "Hanımım, hanımım," diye yaygara yaparak çıplak ayaklarla koşturdu. Arkalarından nöbetçi belirdi eşikte. Kapının aralığından koridoru kontrol etti. Sultan Hanım'ın odasının kapısı ardına kadar açıktı. İçerde kim varsa hepsi bağrışıyordu. Hemen çıktı. Üstüne başına çeki düzen vermeye çalışarak doğru nöbet yerine girdi. Başını uzatıp içeri baktı. Az önce ikisiyle halvet olduğu halde, bir oda dolusu yarı çıplak kızı görünce başı döndü. "Tövbe," diye çekildi. O sırada Hatice'nin çığlığı yükseldi.

"Asker!"

Nöbetçi hemen kapının ağzına dikildi. "Sultanım."

Adam, Sultan'ın yüzünü görünce şaşkınlıkla irkildi. Dehşet içindeydi Sultan. Gözleri sanki yuvalarından fırlayacak gibi bakıyordu. Saçı başı dağılmıştı. Dövünmekten, yüzünü gözünü tırmalamaktan her yeri kan içindeydi. Vah, diye geçirdi aklından. Olacağı buydu. Selim Han'ın illetli kızı delirmiş.

"Koş," diye haykırdı Hatice, sarılarak onu durdurmaya çalışan nedimelerinin arasından. "Herkesi ayağa kaldır! Yüzbaşıyı, bütün bölüğü, hizmetkarları, uşakları, seyisleri, kim varsa herkesi uyandır. Hepiniz koşun. Yalvarırım koşun! Çalı bülbülüme bir hal oldu. Koşun kurtarın onu!"

Çalı bülbülü mü?

Vah, dedi asker daha da acıyarak. Çalı bülbülü ha!

Hatice, adamın bakışlarını okudu.

"Aptal herif," diye atıldı. Kızlar engel olmasa adamı oracıkta paralayacaktı.

"Deli değilim ben. Koşun. Fehim Çelebi'nin arabasına koşun..."

Nöbetçi ancak o zaman yüz geri edip merdivenlere atıldı.

"Alarm. Alarm!"

Önce hanın dış kapısı açıldı. Eşikteki nöbetçilerden biri üstlerine doğru koşturan askere, "Ne oluyor be," diye tısladı. "Neden yukardaki avratların hepsi ciyak ciyak bağrışıyor? Lan Alaçamlı, bir şey mi yaptın yoksa kızlara!"

Asker hiç oralı olmadı. "Alarm!" diye bağırarak çıktı kapıdan. Ambara doğru koştururken ortalık hareketlenmeye başlamıştı bile. Neden öyle yaptığını bilmiyordu. Belki de yarı deli bir illetli karının lafıyla hareket ettiği için herkes onunla alay edecekti ama Sultan'ın önsezisi onu da etki alanına çekmiş gibiydi. Doğru hekimin arabasına koşturdu. Bir yandan da bağırmaya devam ediyordu.

"Koşun! Gelin! Kötü bir şey oldu. Koşun! Yetişin."

Hatice pencereden, Hıdır yüzbaşının külahını oturtmaya çalışarak o tarafa doğru koşturduğu gördü. "Bre lanet herifler," diye kükrüyordu öndeki askerlerin arasından. "Ne oluyor, söylesenize."

Meşaleler ve sesler karanlığın içinde uzaklaştı.

Hatice, pencerenin önündeki uyduruk tahta sedire çöktü.

"Bitti," diye hıçkırdı. "Biliyorum bitti. Dikenim bülbülümün göğsünü deldi."

Sonra kendini karanlığa bıraktı. Sığınılacak en iyi yer orasıydı.

Hıdır Yüzbaşı, korku, dehşet ve öfkeden titreyerek haberi verdiğinde Hatice, yüreğinden kopup gelen bir sesle, "Ahhh," diyebildi sadece.

"Nasıl?"

Yüzbaşı yutkundu. Padişah kızına söylemenin doğru olup olmayacağını düşündü belliydi.

"Ağa?"

Hatice Sultan'ın ağzından öyle bir ses çıkmıştı ki, Dimetokalı Hıdır'ın ödü koptu. O zaten bitmişti. Sultan Selim'in gazabını düşündükçe bacakları titriyordu. Sultan'ın suyuna giderse belki kelleyi kurtarırım diye geçti aklından hemen.

"Biri," dedi tereddütle, "Şey yapmış..." Gerisini getiremedi.

"Ne yapmış? Çalı bü... Fehim Çelebi'ye ne etmiş?"

Kadının sesindeki tehdit ifadesiyle titredi. Bu da babasının kızı diye homurdandı içinden. Bir baktılar mı gözleri yıldırımlar saçıyor. "*Hekim Çelebi'nin... girtlağını kesmiş* Sultanım."

Nedimeleri dehşetle çığlık attı. Hatice olduğu yerde sallandı. Hemen oracıkta düşüp bayılmak, hatta ölmek istedi. Sonra hemen vazgeçti. Hayır, diye emir verdi kendine. Bu anı bütün dehşetiyle, tüm acısıyla yaşamalısın.

Başladığını sandığı gelecek, başlamadan bitmişti.

Allahım, diye inledi içinden. Neden? Neden? Neden yaptın bunu bana? Tam... tam... Günaha hazır olduğum için mi? İyi ya... Benim cezamı niye ona verdin? Benim canımı alaydın ya!

Başını kaldırıp yüzbaşıya baktı. Adamın duruşundan diyeceğinin bitmediğini anladı.

"Cevahir? O nerede? Buldunuz mu? Neden getirmediniz yanıma?"

Yüzbaşı yutkundu.

"Şey, getiremezdik Sultanım. Ölmüş..."

Nedime çığlıkları, hıçkırıkları yeniden yükseldi. Kızların kimi birbirine, kimi Hatice'ye sarıldı.

"*Vah Cevahirim. Vah benim güzel, küçük mücevherim.*" Bu kez *nasıl*, demeye dili varmadı. "Ona kim kıyabilir? O nazlı ceylana kimin eli kalkar?"

"Bir canavar olmalı," diye mırıldandı Hıdır, Sultan'ın yüzüne bakmaya korkarak. "Çünkü bir insan bunu yapamaz."

"Ne yapmış?" dedi kızlardan biri korkuyla büzüldüğü köşeden.

"*Başını kesmiş!*"

İşte o zaman beklemedikleri bir şey oldu.

Hatice, kendisini tutan kolların arasından fırladı. Pencereye doğru atıldı.

"*Kader!*" diye haykırdı. "*Bu mu istediğin?* Al öyleyse beni, al! Her gün, her an öldürmektense, bir kerede al canımı da bitir bu işkenceyi!"

Kızlardan biri son anda tutabildi Hatice'yi. Yoksa pencereden pır diye uçuverecekti çalı bülbülünün yanına.

Nedimesinin darbesiyle yere yuvarlanırken, "Neden?" diye ağladı. "Neden bırakmadın, öleyim?"

Hatice karanlığın yaklaştığını hissetti. Sevinçle kucaklayacaktı onu. Kız sarıldı. "Daha güzel günler var yaşanacak Sultanım."

"Kimsin sen?" diye fısıldadı. "Adını bile bilmiyorum."

Hatice karanlığa yuvarlanırken, duyduğu son ses kızın fısıltısıydı.

"Nebile. Adım Nebile, Sultanım."

Bulutlar dağıldı. Karanlık ışığa kavuştu. Hatice, üzerine eğilmiş nedimelerinin endişe dolu bakışlarıyla açtı gözünü.

"Ne oldu bana?" diye mırıldandı "Kendimden mi geçtim yine?"

Az daha, *hekimimi çağırın, çalı bülbülüm gelsin,* diyecekti.

Fehim yoktu artık. Cevahir de.

"Ama ayıldınız. Şükürler olsun hanımım."

Adının Nebile olduğunu söyleyen kızdı bu. Boncuk gibi dedi içinden Hatice. Ne kadar güzel, ne kadar taze.

"Çok mu yattım Nebile?"

"Ah hayır Sultanım. Bir dakika ya sürdü ya sürmedi..." Gözleri parlayıverdi kızın. "Şöyle bir kendinizi kaybeder gibi oldunuz ama Allahıma şükürler olsun, hemen toparlandınız."

Hemen toparlandım dedi, Hatice kendi kendine. Hemen toparlandım. Toparlanmam için iki can mı lazımdı. Canımın canı mı lazımdı?

Birden garipliği hissetti.

Çok sevdiği iki insanı kaybetmişti. Hele biri, hele biri. Umudunu, geleceğini ona bağlamıştı. Çocukluğundan beri içinde mahpus kaldığı canavarlarla, devlerle dolu mağaradan onu Fehim kurtaracaktı.

Bilmediği sevdayı onunla yaşayacaktı.

Hayatın tatmadığı zevklerini, onun kollarında yudumlayacaktı.

Padişah, kızını bir çulsuz hekime verir mi hiç, diye korkmayacaktı. Verirdi, verecekti. Vermezse, altı ucu kara toprak-tı. Varsın onun uğruna Azrail gelip canını alsındı.

Mutluluğu kır çiçekleri gibi kucaklarken Cevahir de olacaktı yanında. Çın çın çınlayan kahkahalarıyla peşinden koşup, topladığı papatyalardan ördüğü tacı saçlarına bırakacaktı. Artık ikisi de yoktu. Sonsuza kadar kaybetmişti onları. Ama hiçbir şey hissetmiyordu. Bir acı, bir sızı duymuyordu. Onları kaybettiğini biliyordu ama saçını başını yolup dövünmesi gerekirken, öyle aptalca oturup aptalca sorular soruyordu.

"Nerelisin Nebile?"

Kızın yüzünde bir tereddüt dolaştı. Bir an gülümseyecek gibi oldu, dudağının bir yanında minicik bir gamze oluştu. Fakat böyle uğursuz bir günde Sultan'ın karşısında gülmenin hoş olmayacağını düşünüp toparlanmaya çabaladı.

"Sinoplu."

"Oralar güzel midir?"

Kız, "Hı hı," diye başını salladı. Birden yanakları kıpkırmızı oldu. Padişah kızının huzurunda hiç hı hı denir miydi köylü kızları gibi. "Bağışlayın efendimiz... Çok güzeldir, demek istedim."

Hatice kızın mahcup haline görünce içinden gülmek geldiğini hayretle fark etti.

"Benim baş nedimem olur musun? Biliyorsun, Cevahir bizi bıraktı."

Konuşmayı başından beri merakla izleyen öteki nedimeler birbirine baktı. Cevahir'in yerine kendilerinin getirilmesine bekleyen iki kızın suratı asılıverdi. Biri, deli diyorlardı da inanmıyordum, diye geçirdi aklından. Ayol bacak kadar kız-

dan baş nedime olur mu? Geleli daha bir yıl olmadı. Ne usul bilir, ne erkan.

Örtekinin de farklı şeyler düşünmediği yüzünden belliydi. Herkes şaşırmıştı.

Hatice bile şaşıp kalmıştı dediğine. Sesi bile titrememişti. Ne oluyor sana Hatice, diye sorguladı kendini. Taş kadar soğuktu.

"Ama... ama," diye kekeledi herkesten fazla şaşırmış görünen Nebile. "*Ben daha çok küçüğüm.* Hizmetinizde kusur etmekten korkarım."

"Küçük mü dedin?"

Nebile mahcup ve korkmuş önüne baktı.

"Kaç yaşındasın?"

"On bir." Sonra telaşla atıldı. "Fakat üç ay sonra on ikime basacağım."

Ah deli kız, dedi Hatice içinden. *Sen benim kadın olduğum yaştasın.* "Peki. Öyleyse biraz büyüyene kadar bekleriz. O zaman." Düşünüyormuşçasına bir süre durdu. "O zamana kadar sen de benim arkadaşım olursun."

Nebile, bir an el çırpacak gibi oldu. Yine bir yanlış yapacağını anlayınca, "Sultanım," diye eğildi. "Ne... ne... diyeceğimi..."

"Bir şey demene gerek yok." Gel bana sarıl dercesine kollarını iki yana açtı. Nebile atılıp mis gibi kokan saçlarını omzuna koyduğunda, Hatice gözyaşlarına boğulacağını sandı. Ama ağlayamadı. O zaman kendine geldiğinden beri eksikliğini hissettiği şeyin ne olduğunu buldu.

Kızın saçlarını okşarken, aman Yarabbi, diye söylendi kendi kendine. *Onlarla beraber duygularım da ölmüş!* Hiçbir şey hissetmiyorum.

Nebile'yi bıraktı. "Sen," dedi uzun boylu, sarı saçlı bir kıza. "Gülendam, rahmetlinin görevini sen yap."

Az önce onun deli olduğunu onaylayan Gülendam, yerlere kadar eğildi. "Sultanım," dedi minnetle. "Gülendam yolunuza kurban olsun."

Hatice, kızın yüzüne uzun uzun baktı. "İki kurban yeter," diye kestirip attı. "İki kurban yeter." Doğruldu. "Şimdi bana Hıdır Ağa'yı çağırın." "Dışarıda. Emrinizi bekliyor." Gülendam kızlardan birine işaret etti. Nedime fırlayıp kapıyı açtı. "Komutan."

Yüzbaşı baş önde eşikte göründü.

Hatice ayaktaydı. "Buldunuz mu?"

Yüzbaşı, bir yerlerinin acıdığını sandı. Öyle keskindi Hatice'nin sesi. Kadının yüzüne bakar bakmaz anladı, neyi kastettiğini.

"Arıyoruz Sultanım. Eninde sonunda buluruz evvelallah. Lakin..."

"Lakin?"

"Mel'un Yassıkaya'ya doğru kaçmış. Cürümü işlediği hançeri bulduk. Şeyin yanında."

Hatice öfkenin dalga dalga kabardığını hissetti içinde... "Konuşsana Ağa. Neyin yanında?"

"Sultanımızı üzmek is..."

"Bırak da ona biz karar verelim Hıdır Ağa. Sen diyeceğini de. Sonra da yol hazırlığına başla. Neyin yanında buldunuz hainin hançerini."

"Şeyin," diye kıvrandı yüzbaşı. Sabahtan beri yaşadığı korku ve panikten her gün yağladığı palabıyığını badem yağıyla beslemeyi bile ihmal etmişti. Bıyıklarının biri havaya dikilmiş, öteki aşağı doğru sarkmıştı. Bu haliyle cambazhane

soytarılarına dönmüştü ama kızların hiçbirinde gülecek hal yoktu. Hepsi korkmuştu. Üzülmüşlerdi de. Üzülmeyenler de öyle görünmeye zorluyordu kendini.

"Cevahir'in..." diye fısıldadı adam.

Önüne baktığı halde Cevahir'in adını duyar duymaz odadaki bütün kızların bir anda dikildiğini fark etti. Kaşlarının altından Sultan Hanım'a baktı. İnanamadı. Bir taş gibi duruyordu önünde. Oysa bağırıp çağırması, ağlayıp dövünmesi, Cevahir dediği anda gözlerinden ateşler saçarak bakması gerekmez miydi? "Cevahir'in..." diye tekrarladı.

"Rahmetli Cevahir Hanım'ın Hıdır Ağa."

Komutan yine bir yerlerinin kesildiğini sandı Hatice'nin sesiyle.

"Bağışlayın... Rahmetli... *Cevahir... hanımın kesik başının yanında...*"

"Hii!"

Nedimeleri dehşet içinde birbirlerine sarılarak bağrıştılar.

"Mel'un hain, Cevahir Hanım'ın başını kestikten sonra..."

Kızlar yine çığlık çığlığa bağrıştı.

Hatice, "Kesin," dercesine elini kaldırdı. Bütün ayrıntıları duymak istiyordu. "Devam et Hıdır Ağa."

"Şalvarını yırtmış... Kesik başı sararak kaçmış... Fakat nedense çok gitmeden başı atmış... Hançerini de... Belki düşürdü farkına varmadı..."

Hatice, adamın söylediklerinin ne kadarını duyduğundan emin değildi. Sadece Cevahir'in kesik başı deyip duruyordu içinden... Ne kadar birbirine yabancıydı bu sözcükler. Bir araya nasıl gelmişti? Cevahir'in kesik başı!

"Ben," diye devam etti yüzbaşı, caninin Fehim Çelebi'yi ve Cevahir Hanım'ı yanlışlıkla öldürdüğünü düşünüyorum."

"Ne, yanlışlıkla mı?"

Hatice'nin omuzları kalktı.

"Evet Sultanım. Hainin hedefi başkasıydı?"

"Kim?"

Hıdır Ağa, bu kez gözünü kırpmadan cevap verdi. "*Siz!*"

XXIII

Saruhan, Sancakbeyi Sarayı

Avluya girdiklerinde gözleri Şehzade Süleyman'ı aradı. Onu karşılamaya çıkacağını umuyordu. Fakat görünürlerde yoktu. Aptal, diye söylendi içinden. Koca Padişah'ın oğlu, bir çulsuz köleyi karşılamaya çıkacak değil ya.

"Hey çalgıcı, daha duracak mısın?"

Onu almaya gelen manganın başındaki onbaşıydı seslenen.

"Hanımağa çiftliğine hiç benzemiyor, öyle değil mi? Bakıyorum ağzın bir karış açık kaldı."

Yalan değil, öyleydi. Kalmıştı.

Çiftliğin avlusu ne ki, ilk sahibinin konağının avlusundan bile daha büyüktü. Bir kere dört tarafı binalarla çevriliydi. İki tarafında parlak tumanlar, gömlekler giymiş nöbetçilerin beklediği kocaman bir kapıdan girmişlerdi avluya. İnsan kaynıyordu avlu. Her renkten, her kılıktan insan doluydu. Kalabalık telaşla bir oraya gidiyordu, bir buraya.

Binalar!

Aman Tanrım.

Ferahşad'ın Konağı, onu esircilerden alan ilk efendisinin yanında küçük bir ev gibi kalmıştı. Bunun yanında kulübe gibi dururdu herhalde. Cümle kapısının tam karşısına düşen bina üç katlıydı. Onun iki yanındakilerse iki. Kapı tarafındaki binalardan biri iki, diğeri tek katlıydı. Tek katlı olan, kocaman bir kayanın üzerine oturtulduğundan hepsinden yüksek görünüyordu. Damı çepeçevre mazgallı bir surla çevrilmişti. Eli tüfekli askerler dolaşıyordu üzerinde. Kale gibi bir şeydi orası.

"Hadi atla," diye seslendi adam. "Yatıp kalkacağın yeri göstereyim. Sonra çıkar biraz bakınırsın etrafa. Benden sana tavsiye, usul erkan öğrenmeden şu kapıdan çıkıp gitme."

"Neden?"

Onbaşı, "Hele şuna bakın" dedi adamlarına. "Bir de neden diye soruyor. O kapıdan ancak izinle çıkılır. Bana göre hava hoş çalgıcı. Başını derde sokma diye söylüyorum. Sen bilirsin. İstersen bir dene. Bak bakalım ne oluyor?"

"Ne oluyor?"

Askerlerden biri kahkahayı patlattı. "Bir şey olmuyor canım. Hemen korkma. Sadece tabanlarının altı şişiyor. O kadar!"

Avlu bir kahkaha tufanıyla sarsıldı. Gelip geçenler ne oluyor diye onlara baktı.

İbrahim bir ayağını ustaca hayvanın üstünden aşırıp eğerden aşağı kayıverdi. "Gülün bakalım," diye homurdandı "Sonra hepinizi sıraya dizip karşınıza geçeceğim. O zaman ben güleceğim. İşte böyle!" Adamların önünde eğildi. Kaşıklarını tuta tuta gülme taklidi yaptı. Onbaşının tepesi attı.

"Çalgıcı," diye kükredi adam. "Çizmeyi aşma."

Bir asker, çiftlikten gelirken bindiği atı çekip aldı. "Birbirimize alışmıştık. Kalsaydı."

Onbaşı, omzundan usulca ittirdi. "Yürü hadi yürü." Adam öne düştü. İbrahim peşi sıra geliyor mu diye omzunun üzerinden ardına baktı. Geliyordu. "Seni nasıl adam edecekler bilmiyorum. Burada aklına esen atlanamaz. Bakalım at binmene müsaade edecekler mi?"

"Kim edecek?"

"Hasip Ağa. Yani buradaki atlı birliğin komutanı." Bir an soluklandı. Söylesem mi, söylemesem mi diye düşündüğü o kadar belli oldu ki, İbrahim, "Eee," diye sıkıştırmadı. Nasıl olsa söyleyeceğini anlamıştı adamın. Beklediği gibi de oldu. "Aslında, Komutan da emir kulu. Burada sineklerin uçmasına bile Şehzade hazretlerinin emri olursa izin verilir." Yine durdu. "Öfff, sen de hiçbir şey bilmiyorsun. Şehzademiz de efendimiz Sultan Selim Han'ın sözü üzre hareket eder."

İbrahim, "Vay," dedi alaylı bir ifadeyle. "Köle İbrahim'in at binip binmeyeceğine Osmanlı Padişahı mı karar verecek yani? Padişah bin derse bineceğiz, binmesin diye emrederse, tabana kuvvet yürüyeceğiz, öyle mi?"

Adam birden kolundan tutup çekerek İbrahim'i durdurdu. "Sadece o kadar olsa iyi," dedi. "Kimin omzunun üstünde kelle duracak ona da Hünkarımız karar verir." İbrahim'in kendisiyle eğlendiğini sezinler gibi oldu. "Bana bak yahu. Sen nereden düştün buraya? Al-i Osman'da devranın nasıl döndüğünü bilmeden, kul kısmının boynunun kıldan bile ince olduğunu öğrenmeden, bugüne kadar nasıl yaşadın?"

Bilmem ki dercesine omuzlarını kaldırdı. "Bağa çubuk dikerek. Kara saban ittirerek. Salkımları, günebakanları, darı-

ları toplayarak... Ha bir de," kaldırıp kemanını gösterdi. "bunu tıngırdatarak."

Onbaşı başını eğerek bir kapıdan girdi. İçeride bir sıra şilte serilmişti, bir karışlık bir yükseltinin üstüne. "Burada yatacaksın."

Ter ve ıslak tahta kokusu sinmişti etrafa. Yalınayak dört kişi temizlik yapıyordu. Biri döşeme tahtalarının üstüne kovayla su boca ediyor, ikinci, boşalan kovayı kapıp hemen girişte gördüğü tulumbaya su çekmeye koşturuyordu. Üçüncü adam dizlerinin üstünde çalışıyordu. Elindeki bıçak gibi bir şeyi ıslanan döşeme tahtalarına sürtüp duruyordu. Dördüncü, onun arkasından ilerliyordu. Arkadaşının döşemeden kazıdığı kirleri kürek gibi bir şeyin içine süpürüyordu.

Islatmacı, onbaşının yanında biriyle geldiğini görünce, "Hey," diye sesini yükseltti. "Daha yeni yıkadık, sildik. Şöyle kenardan yürüsenize."

Beriki oralı olmadı. Temizlikçilerin üstüne üstüne yürüdü. "Sana yeni bir yamak getirdim. Ver taşı eline temizlesin dursun akşama kadar işi ne?"

Sucu, olduğu yerden İbrahim'i şöyle tepeden tırnağa küçümseyerek süzdü. Ötekiler de, mola verildiği için memnun, fakat yorgun ifadelerle baktı.

"Kimsin sen?"

"Adım İbrahim. Sen kimsin?"

Yatakhane loş olduğu halde adamın yüzünün kıpkırmızı olduğunu fark etti İbrahim. Onbaşı hemen duruma müdahale etmezse kıyamet kopacağını biliyordu.

"Dur hele kızma. Yeni dedim ya sana. Çaylak. Bildiğin gibi değil. Ne usulden haberi var, ne erkandan. Ne büyük biliyor, ne küçük."

Sucu, ağır ağır gelip İbrahim'in önüne dikildi. Attığı her adımda tehdit vardı. Ateş saçan gözlerini dikti. Boyca biraz kısa kaldığını fark edince, bir adım geri çekildi. "Ben mi kimim? Bana kim olduğumu mu soruyorsun?"

"Evet. Ben adımı söyledim. Şimdi senin kim olduğunu demen lazım gelmez mi?"

Adamın yüzü bir an gerildi, sonra birden ablak suratına kocaman bir tebessüm yayıldı. "Duydunuz mu?" dedi, yatakhane temizliği yapan arkadaşlarına. "Bana kim olduğumu soruyor."

Yer döşemesine bağdaş kurup yorgunluk gidermeye çalışan adamlar, "Öldün sen," dercesine acıyarak bakıyordu İbrahim'e.

Adam, aradaki boy farkının ortaya çıkmasına boş verip İbrahim'e iyice sokuldu. "Ben mi kimim?" diye tısladı suratına doğru. "Ben mi kimim? "*Bu cehennemin...*"

İbrahim, devamını beklemeden atıldı. "Cehennem mi?"

"He," diye sırıttı adam "Başkaları için nedir bilmem. Lakin senin için cehennem olacağı kesin." Yüzüne doğru hırsla soludu.

Ağzının iğrenç kokusunu alınca başını çevirmek istedi. Fakat yapamadı.

Adam hızla uzandı. Çenesini pençe gibi bir elle kaptı. Başını çekmesine mani oldu. "Nizamullah," diye bağırdı arkasına bakmadan.

Üç temizlikçiden bıçakçı telaşla ayağa fırladı. "Emret çavuşum!"

"Çaylağa kim olduğumu söyle de, merakını gidersin. Kimim ben?"

"*Celayir Çavuş*'sun; çavuşum," diye yüksek perdeden cevap verdi adam. "Al-i Osman efendimizden, yatakhane senden

sorulur. Sen var demeden baş yastık görmez. Kalk dedin mi yatılmaz."

İbrahim çenesini çavuşun çelik parmaklarından kurtarmayı denedi, olmadı. Adam avını pençesiyle kapıp havalanmaya hazırlanan bir kartal gibi kavramıştı üç parmağıyla çenesini.

"Ala. De bakalım şu çaylağa Nizamullah. Celayir Çavuş'un vazifesine Şehzade hazretleri bile neden karışmaz?"

"Aslan yattığı yerden belli olur da ondan çavuşum. Şehzademizin her yiğidi bir aslandır. Aslanların yattığı yer temiz, bakımlı ve havadar olmalı. Kimse, Şehzade, yanında nasıl adamlar tutar ki, pisliğin içinde yatar, pisliğin içinde kalkarlar diye bellemesin. Efendimiz de, hizmetin bu mudur Celayir, diye gönül koymasın."

"Peki ben aslan yatağına hizmette kusur edeni ne yaparım Nizamullah?"

"Yakarsın çavuşum. Cehennem ateşine atılmaktan beter edersin."

Çavuş gözlerine öyle bir bakıyordu ki, İbrahim, anlaşılan önce gözlerimi yakarak başlayacak işe, diye geçirdi aklından.

"Anladın mı çaylak? Kim olduğumu belledin mi?"

"Belledim."

"Ala. Kimmişim ben?"

Hiç tereddüt etmedi.

"*Zebani*!"

Onbaşı, işte şimdi yandın çalgıcı, diye paniğe kapıldı. Seni falakadan ben de kurtaramam, diye düşündü.

Çavuş, bir an İbrahim'i oracıkta boğuverecek gibi baktı. Adamın tehditkar bakışlarını cevapsız bırakmadı. Gözünü kırpmadan o da çavuşun kanlı gözlerine odaklandı. Celayir'in gözlerindeki ateş sönmeye, yüz hatları yumuşamaya yüz tuttu.

"*Aferin.*" diye soludu suratına. "Senin zebaninim ben." Çenesini tutan kartal pençesi gevşedi. İbrahim başını çekti.

"İyi öğrenmişin." Birden uzanıp elindeki kemanı almaya davrandı. İbrahim bırakmadı. "Bu ne be?"

"Çalgı."

Çavuşun yüzünde bir hayret ifadesi belirdi. "İşitin mi Nizamullah? Aslan yatağında bir çalgıcı!"

İşler iyice sarpa sarıyordu. Onbaşı, "Şey," diye mırıldandı. Zebani'den onun da korktuğu belliydi. "Çaylak, elindeki şeyi çalıyormuş. Şehzademiz dinlemiş de beğenmiş mi ne. Öyle bir şey işte. Onu getirmemizi istediler. Ben de getirdim."

Şehzade'nin adı geçince, belki tutumu biraz yumuşar diye düşünmüştü ama öyle olmadı. Sadece bir anlık bir tereddüdün ardından Celayir, "İyi ya," dedi. "Efendimize çalgıcılık yapar, bana bokçuluk. Nizamullah?"

"Çavuşum." Önce yer silmeden başlasın. Kapının oradan. Her yeri iyice silip parlatsın."

İbrahim dilini tutamadı. "Neyle?"

Celayir, yüzünde mutlu bir gülümsemeyle döndü. "Dilinle! Bana ne be. İstersen dilinle yala. Lakin yerde tek leke görecek olursam, andolsun yalatırım."

Nizamullah, çaylak ilk günden falakaya yıkılmasın diyen hemen yanına gelip eline bir bez tutuşturdu.

Çavuş, çaylağın temizleyeceği yer çoğalsın diye yatakhanede basmadık yer bırakmamacasına dolaştı. İbrahim'le Nizamullah'ın önüne geldiğinde arkasında koca koca lekeler bırakmıştı. "Sonra da, bok kovalarının olduğu yere götür. Dökeceği yeri de göster Nizamullah."

İbrahim içinden, Tanrım, dedi isyanla. Nereye attın beni? Burası gerçekten cehennem mi?

Çavuş kapıya doğru yürürken, bu da zebani mi gerçekten, diye geçirdi aklından.

Celayir, yanında onbaşıyla kapıdan çıktı.

İbrahim, elindeki bezi yere fırlattı. Karar vermişti. Asla yapmayacaktı zebaninin dediklerini. Şehzade Süleyman istemişti onun buraya gelmesini. Keman çalması için. Aşktan, şiirden, dünya ahvalinden konuşmak için. Yalansız, riyasız konuşacağına inandığı bir arkadaşı olsun diye. Yer silmek, bok dökmek değildi onun işi.

Nizamullah, "Yapma kardaşım, etme kardaşım. Celayir çavuşun hiddeti yamandır. Elli değnekten az vurdurmaz falakada. Bir ay kıvranırsın acılar içinde haberin olsun," diye yalvardıysa da aldırmadı.

"*Ben Şehzade Süleyman'ın arkadaşıyım.*"

Adam, "Öylesindir zahir," dediyse de inanmadığı gözlerinden de, sözlerinden de belliydi. "Sen hele şu yerleri silmeye başla. Bak ben de yardım..."

Devamını dinlemedi. "Hemen Şehzade'yi görmeliyim," diye kapıya yöneldi.

Nizamullah, engel olmak için arkasından seğirtti ama İbrahim'in uzun bacaklarıyla attığı adımlara yetişeyim derken pis su dolu kovayı devirdi.

"Kahretsin, şu yaptığın işi beğendin mi?"

İbrahim, tam kapıdan çıkmak üzereyken dışarıdaki sesleri duydu. Başını yavaşça uzatıp baktı. Celayir Çavuş'la, onbaşının yolunu, iri yarı, palabıyıklı biri kesmişti.

"Hanımağa'nın çiftliğine sen gitmedin mi?"

Konu yine oydu. İbrahim, görünmemek için hemen başını çekti ve konuşmalara kulak kabarttı. Elinde bezle yanına gelen Nizamullah'a da susmasını işaret etti.

"Ben gittim," dedi onbaşı.

"Sen gittin de, yalnız mı döndün?"

"Çalgıcıyı aldım getirdim."

"Getirdin de, nerededir?" Palabıyıkdının sesi öfkeliydi şimdi. "Neden Şehzademizin huzuruna varmadın? Efendimizin onu beklediğini bilmez misin?"

Onbaşı kem küm bir şeyler mırıldandı ama İbrahim anlamadı.

"Yatacak yer gösterecek..."

"Onun yatacak yeri senin üstüne vazife mi be adam?"

"Acemi oğlanı..." Bu zebaninin sesiydi. "Acemi oğlanı, yatak taliminden geçmeden olmaz."

"Celayir Çavuş. Ne diyeyim? Kabahat sende değil. Bu kalın kafalı, çalgıcıya Şehzade'nin ne kadar değer verdiğini söylemediyse, sen nereden bileceksin. Eline bok kovası tutuşturmadın inşallah."

İbrahim'in içi pır pır etti. Nizamullah'ın yüzündeki ifade de işin renginin değiştiğini ortaya koyuyordu. Şu anda Celayir'in suratını görmek için neler vermezdi.

Zebani, "Yok," diye mırıldanırken, İbrahim kapıdan başını uzattı. "Beni mi arıyorsunuz?"

Kapıkulu, elindeki çalgıdan, Şehzade'nin beklediği adamın karşısında olduğunu çıkardı.

"Oyalanma," diye buyurdu. "Efendimiz bekliyor. Düş peşime."

İbrahim, tereddütle bir adım attı. "Fakat daha yatacak yerimi bile öğrenemedim."

"Lahavle," diye söylendi adam. "Bir yatacak yer lafıdır gidiyor. Efendimiz yat dedimi ki, yatacak yerin olsun? Vardır elbet bir düşünülen. Yürü."

İbrahim, hayatında hiçbir emri bu kadar isyerek yerine getirdiğini hatırlamıyordu. "Geliyorum," diye koşturdu adamın ardından. Tam Celayir'in önünden geçerken, "Ne yapalım," diye sırıttı. "Bok kovalarını da artık sen dökersin zebani."

XXIV

Payitaht Yolunda Bir Han

Hatice'nin soluğu kesildi. Nedimeleri eteklerine sarılarak korkuyla bağrıştı. "Sultanım."

Yüzbaşı, "Evet," dedi kendinden emin bir sesle. "Asıl hedef sizdiniz."

Hatice içinde garip bir sevinç duydu. Şükürler olsun, diye geçirdi aklından. Çalı bülbülünün öldürüldüğünü duyduğundan beri, bu işin içinde babasının parmağını arayıp duruyor, içi içini yiyordu. Casusları, Fehim'le aramdaki yakınlığı haber verdi. O da, *varın gidin ateş bacayı sarmadan yangını söndürün*, emri vermiştir, diye kuruyordu.

Demek yanılmıştı. Buna için için sevindi. Hedef benmişim pederim temize çıktı, diye geçti hemen aklından.

"Emin misin Hıdır Ağa?"

"Hain Fehim Çelebi'yi de, Cevahir Hanım'ı da siz tanımederek öldürdü. Hekimin başındaki külah düşünce erkek oldu-

ğunu anladı. Yoksa onun başını kesecekti. Bu kez aklına arabaya giren hatun geldi. Hatun kılığına giren adam değilse, Hatice Sultan arabadaki diye düşündü. Cevahir'i... yani Cevahir Hanım'ı arabada öldürüp dışarı sürükledi. Başını siz zannederek kesti. Bir beze sararak götürüyordu."

"Nereye?"

"Bana kalırsa, Safevi Sarayı'na Sultanım."

"Ne?"

"Hainin Şah İsmail fedaisi olduğunu sanıyorum. Bulduğumuz kıvrık hançerden belli."

Şah İsmail mi? Safevi Şahı'nın onunla ne alıp veremediği olurdu ki. Onu neden öldürmek istesindi Şah?

Amcası Şehzade Ahmet'in büyük oğlu Mahmut'un kaçıp Şah İsmail'e sığındığı geldi aklına ansızın. Babasının sözlerini hatırladı. *İhaneti boğmazsan, o seni boğar, Hatice.* Canı yandı. Ben onlara acırken, amcaoğlu intikam için peşime katil mi saldı? Yine de böylesi daha iyi. Çalı bülbülümü öldürmek için üstüne pederimin cellat göndermesinden iyi.

Ansızın aklına bir soru takıldı. Şah İsmail'in casusu, öldürdüğü kadının o olmadığını nasıl anlamıştı peki? Onu görmüş olamazdı ki hain? Nereden bilecekti kestiği kafanın ona ait olmadığını?

"Nasıl anlamış olabilir? Yani... Yani..." Şimdi de onun dili varmıyordu. "Cevahir'in kestiği başının bana ait olmadığını," demeye. Fakat komutan anladı. Gizlemeye çalıştı ama odadakilerin hepsi gördü Hıdır'ın pis pis sırıttığını.

"Düşünerek," diye mırıldandı. Aşağı sarkan bıyığını yukarı kaldırmak için parmak uçlarında kıvırıp dikti ama bıyık durmadı. Usul usul aşağı doğru boyun eğdi yine.

"Düşünerek mi?"

"Evet Sultanım. Düşünerek." Adamın sesinde iğrenç, alaylı bir ima sezdi Hatice ama ses etmedi.

"Nasıl?"

"Fehim Çelebi'nin arabasına gece vakti gizlice bir kadın geldi. Sonra kadın çıktı. Mel'un, az önce gelen kadının siz olduğunu zannetti. Yani hekiminizi ziyaretten döndüğünüzü düşündü. Arkasından saldırıp boynunu kesti. Kurbanının kadın kılığına girmiş bir erkek olduğunu görünce, sizin bilemediği bir sebeple arabada kaldığınızı düşündü ve saldırdı. Kurbanın başını keşti. Efendisine götürüp marifetini ispat edecekti. Lakin kaçarken şeyi düşündü..." Sustu. Hatice'ye anlamlı bir bakış fırlattı.

"Neyi düşündü Hıdır Ağa?"

Yüzbaşı, bunların önünde konuşayım mi yani dercesine baktı bu kez.

"Söyle. Neyi düşündü hain?"

"Erkeğin neden kadın kılığında olduğunu. O zaman gerçeği anladı. Öldürdüğü kadın, ona hatun kıyafetleri getiren hizmetkarınızdı. Askerleri yanıltmak için başlığına sizin yakutlu sorgucunuzu takmıştı. Plan, haberim olmadan hekimin hana girmesine izin verilmeyeceğine göre, hatun kılığına bürünmesiydi. Nedimeniz çıkmış ve dönmüş gibi. Veya siz hekiminize kadar gitmiş de dönüyormuşsunuz gibi olacaktı. Katil önce bunu anlayamadı. Fehim Çelebi'yi ve Cevahir'i... hanımı öldürdü... Ama düşününce aklına takıldı. Adam neden hatun kılığına girmişti. Ve planı çözdü. Yanlış iki kişiyi öldürdüğünü anlayınca da..." Bir an soluk almak için sustu. Bana oyun oynamaya kalkarsanız işte başınıza bunlar gelir dercesine baktı. "Kestiği başı atıp kaçtı. Kaçarken de kanlı hançerini düşürdüğünü fark etmedi."

Hatice, olduğu yerde şöyle bir sallandı ama hemen toparlandı. Farklı duygular içinde olmak onu şaşkına çevirmişti.

Yıkılmıştı.

Sevdalandığı adamı kaybetmişti.

Can yoldaşı gibi sevdiği Cevahir'i de.

Üstelik *onları ölüme kendisi yollamıştı.* O olmasaydı şimdi ikisi de yaşıyor olacaktı.

Geleceğini de öldürmüştü amcaoğlunun casusu.

Fakat tuhaf bir şekilde dik durabiliyordu. Hatta kendini bilenmiş hissediyordu.

Tomris gibi!

Hatice ürperdi. Hayatı boyunca Tomris Ece olamadım diye üzülüp durmuştu. İşte şimdi vaktiydi. Tomris gibi dik durmalıydı. Kirus'un üstüne öyle bir saldırmalıydı ki dünya yerinden oynasın.

"Sen ne tedbir aldın ağa?"

Sesini kendi bile tanıyamadı. Emreden, karşısındakini titreten ruhsuz bir sesti bu.

"Hanın çevresindeki muhafız sayısını artırdım. Olanları Hünkarımıza anlatması için Bursa Sarayı'na haberci de saldım. Ormanın her yerine de izciler çıkardım. Haini bulmaları i..."

"Ben onu sormadım Ağa. Onlar için tedbirin nedir? Fehim... Fehim Çelebi ve güzel Cevahir için."

Yüzbaşı bocaladı. Bunu düşünmemişti daha. Tabi ya. Biri başsız, öteki neredeyse kellesi düşecek kadar gırtlağı kesilmiş iki ceset vardı elinde ve şimdi ahırda samanların üstünde yatıyorlardı. Üstlerine bir örtü atılmıştı o kadar.

"Anlaşıldı," diye adama arkasını döndü. Gitti pencereden bir süre dışarı baktı. Döndü. Pencerenin önündeki tahta san-

dığa oturdu. Tahtına kurulmuş bir ece gibiydi şimdi Hatice. *Tomris gibi.*

"Hazırlığa başla. Onları..." Sesi karıldı. İki defa öksürerek gırtlağını temizlemeden devam edemedi. "Onları burada toprağa vereceğiz. Din-i İslam ne gerekiyorsa yapılsın."

"Sultanım?"

Elini kaldırarak adamı susturdu.

"Cevahir... Cevahir için kızlardan biri yardımcı olur. İkindi namazından sonraya yetişecek, ona göre tedbir isterim ağa. Bir eksik bir kusur olmasın. Bir yandan da yol hazırlığı yapılsın. Gün inmeden yola çıkılacak. Bursa'ya dönüyoruz."

Hıdır Ağa, kılıç yemiş gibi sıçradı.

"Bursa'ya mı Sultanım? Fakat bu imkansız."

"Nedenmiş o?"

"Tehlikedesiniz. Hain, buralarda bir yerlerde pusu kurmuş olabilir. Yeniden dene..."

Hatice elini salladı. Evet, dedi içinden, sevdim bunu. Vezirleri, Kirus'un ordusunun yenilmez olduğunu söylediğinde Tomris Ece de böyle yapardı herhalde. "Yeter. Biz Selim Han'ın kızıyız ağa. Tehlikeden kaçacak değiliz. Safevi Şahı'nın eli bize kadar uzandıysa asıl tehlikede olan Al-i Osman'dır. Öyleyse vakit pederimizin uzağında değil, yanında olma vaktidir."

Hatice durdu, bunları ben mi dedim, diye geçti aklından. Söylediklerine kendisi de inanamıyordu. Bursa'ya ha... Pederinden kaçmak, uzaklaşmak için can atarken, şimdi ona mı koşuyordu. "Diyeceğimizi dedik," dedi sert bir tonda. "Gün inmeden yola çıkılacak. Gece de devam edeceğiz ki, yarın Bursa'ya varmış olalım."

"Ama... ama... ben Bursa'dan takviye istedim. Sultan Hanım tehlikededir, diye haber saldım. Onlar gelene kadar beklemeliyiz. Yoksa pederiniz... Selim Han gazaba gelir..."

"Hıdır Ağa!"

Hatice'nin sesi öyle yüksek ve keskin çıkmıştı ki, eteğine sarılmış oturan Nebile korkuyla sıçradı.

"Biz buyruğumuzu verdik. Yerine getirilmedi mi gazabımızın pederimizinkinden eksik kalacağını sanma." Adama şöyle düşmanca bir bakış fırlattı. "Felaketteki payını da unutma."

Hıdır, bacaklarının titrediğini hissetti. Hiç unuramıyordu zaten. Başının omuzlarının üstünde duracağı günler sayılıydı. Ama... Ama... bu deli kadının aklınca gidersem, belki bağışlanmam için bir iki laf eder diye geçirdi içinden tekrar.

"Can başüstüne."

"Saruhan sarayına da haberci çıkarılsın. Karındaşımız Şehzade Süleyman ve dahi validemiz, olup biteni öğrensin. Burada ihanetin hedefinde biz varsak orada onlar da tehlikededir. Tedbirli olsunlar."

"Beş dakikaya kalmaz çıkarırım."

Yüzbaşı asker usulü bir ayak hareketiyle geri döndü. Kapıya yöneldi.

"Hıdır Ağa!"

Adam içinden, kahretsin, yine ne var, diye homurdandı. "Sultanım?"

"Daha bitirmemiştik. Önce bizi onların yanına götürün!"

Yanlarına mı? Kimin? Birden anladı. *Deli bu*, diye soludu içinden. Kesin deli. Taş yürekli nice erin bile bakmaya dayanamadığı iki kanlı cesedin yanında Padişah kızının ne işi olur? Hele o başsız gövdenin.

Yüzbaşı itiraza niyetlendi. "Sultanım. . ."

"Hemen, Hıdır Ağa. Bizi hemen onların yanına götür."

Üstlerine bir paçavra atılmışlardı. Çalı bülbülünün ayakları çıkmıştı bir ucundan.

"*Ben geldim*," diye fısıldadı Hatice.

Örtüyü biraz çekti.

Kısa, kıvırcık siyah saçları çıktı ortaya. Sonra alnı. Yay gibi gerilmiş kaşları. Gözlerine bakmaya dayanamayacağını biliyordu. Ama örtüyü biraz daha çekti. Ona bakıyordu. Dehşetten çok şaşkınlık vardı gözlerinde. Ona kavuşmak üzere olmanın heyecanını atamamıştı belli ki ölüm gelip gırtlağına dayandığında.

Ondan aşağısı kan içindeydi. Sadece dudaklarına kadar indirmeye cesaret edebildi paçavrayı. Öpmeye hazırlandığı dudaklar kana bulanmıştı. İki dudağın arasında pıhtılanmış, kararmıştı kan.

"Ben geldim *çalı bülbülüm*," diye seslendi ona. "*Gülüm. Sultanım*," diye yerinden fırlayacakmış gibi hissetti bir an.

"Şarkını duyduğumu söylemeye geldim çalı bülbülüm. Benim bülbülüm olduğunu demeye geldim."

Çekinerek uzandı. Hekimin açık gözlerini parmaklarının uçlarıyla örttü.

"Bunların açık kalmasına gerek yok. Onları hep sevdayla bakarken hatırlayacağım nasıl olsa."

Kan bulaşmış saçları okşadı. Bir an eğilip dudaklarına bir veda öpücüğü kondurmayı düşündü. *Müsanip* olmaz dedi içinden bir ses.

Yine de eğildi, sevdalandığı adamın kanlı dudaklarına değdi dudakları.

Bir mucize olmalıydı şimdi. Tam sırasıydı. Dudaklarının ateşi onunkilere hayat vermeliydi.

Ama bu hayatta mucizelere yer olmadığını öğreneli çok olmuştu Hatice. Mucizeler masallarda, destanlarda oluyordu. Onlara kalan ise, acı, kaskatı, iğrenç, kara bir gerçekti.

"Seni hep seveceğim çalı bülbülüm," dedi kulağına doğru. "Nerede olursam olayım, kiminle olursam olayım, hep senin şarkını duyacağım. Gittiğin yerde beni bekle. Bir gün kavuşacağız. Ama şimdi yaşamalıyım. *Kınından çekilmiş kılıç olmalıyım Fehim.* Sana... şimdilik, elveda diyorum. Şimdilik."

Onun yanından kalktı.

Öbür tarafa dolandı.

Cevahir'in kolu çıkmıştı paçavranın altından.

Örtünün şeklinden hainin alıp götürdüğü başının bedeninin yanına konduğunu anladı. Üzerine bırakılıverdiği saman yığınının üstüne saçları dağılmıştı çünkü. O güzelim, ipek saçlar şimdi donmuş kanla balçığa batmış gibi duruyordu.

"Cevahir? Benim. Kardeşin. Hatice. *İlletli hanımın.*"

Cesedin yanında dizlerinin üstüne çöktü. Örtünün kenarından çıkan elini avuçlarının arasına aldı. Allahım, ne kadar soğuk ve sert, diye geçti aklından. O yumuşacık, tatlı, neşeli kızı taşa mı çevirdin benim günahım yüzünden?

Cevahir'in elini uzun uzun okşadı. Deliler gibi ağlamak istediği halde ağlayamıyordu.

"Bağışla beni, yoldaşım. Keşke seni bırakmasaydım. Keşke cesareti ele alıp senin yerine ben koşsaydım Fehim'in kollarına. Ah, Cevahir! Bu yangın nasıl sönecek?"

Bir süre aklından hiçbir şey geçirmeden öylece oturdu.

"Biliyor musun," dedi birden. Sesi neşeliydi şimdi. "Bir kız buldum. Daha doğrusu yeni fark ettim. Şu senin yanından ayırmadığın yeni kız. Söylemişsindir mutlaka ama unuttum. Belki de duymadım. *Adı Nebile.* Boncuk gibi bir şey. Benim nedimem ol dedim Nebile'ye. Ben daha *küçüğüm* dedi. *Küçükmüş.*" Kıs kıs güldü. "Kaç yaşındasın diye sordum. On birmiş. Üç ay sonra da on iki olacakmış. *Benim ölüdüğüm yaşta Cevahir. Biliyorsun değil mi? Ruhumu öldürdüklerim yaşta.*"

Kızın elini öptü. "Sana borçlandım Cevahir. Ödenmeyecek bir borç biliyorum. Ne yapsam, ne etsem, şuraya pederimin mülkünün tüm hazinelerini yığsam faydası yok. Ama sana söz. Nebile senin gibi olmayacak, benim gibi hiç olmayacak. Senin ve benim bulamadığımız mutluluğu ona vereceğim kardeşim. Şimdi rahat uyu."

Kalktı. Kapıya doğru yürüdü. Hıdır Ağa yılışık bir suratla önüne çıktı. Padişah kızının suratındaki renkten dehşete kapıldı bir an. Yemyeşildi sultan kız.

"Bu sizin herhalde."

Adam, Cevahir'in alınlığına taktıkları kocaman kırmızı yakutu tutuyordu elinde.

Önce kızdı. "Utanmadın mı onu bir ölünün başından almaya," diye yüzünü gözünü paralamak geçti aklından. Hemen vazgeçti.

Cevahir'in kanıyla yıkanmıştı yakut.

Şimdi eskisinden daha kızıl şavkıyordu.

Onu hayat boyu alnının üstünde taşımaya karar verdi Hatice. Hırsla uzandı. Adamın elinden yakutu kaparcasına aldı.

"Sizin bulunmanız münasip değildir," denmesine rağmen Cevahir'le, Fehim toprağa verilirken yanlarından ayrılmadı.

Münasibin canı cehenneme diye söylendi durdu. Bütün nedimeleri gözyaşlarına boğuldu. Fakat onun gözünden tek damla yaş akmadı. Mezar örtülürken, babam haklı, dedi içinden. *Sen ihaneti boğmazsan, ihanet seni boğuyor.*

Bu kez hedef şaşırmıştı ihanet; o kadar. Bir daha asla aynı hatayı yapmazdı. Katil acımazdı. Hainin hedefinde hala o vardı. Babası, Al-i Osman'ın çelik pençesi Selim Han. Ağabeyi Süleyman. Nazlı anası. Hepsi hedefteydi.

Hatice, "Ben de," diye mırıldandı. "Ben de aynı hatayı bir daha yapmayacağım ve asla acımayacağım."

Nal şakırtıları, dua seslerine karıştı. Tozu dumana katan bir atlı geldi önünde durdu. Daha atından inmeden, "Bursa'dan haber var," dedi adam soluk soluğa. "Hünkarımız, Şehzade Ahmet'i Yenişehir ovasında ki savaşta bozguna uğrattı. Asi Şehzade yakalandı. Cellatlar yay kirişiyle boğdu. İhanetinin cezasını ödedi."

Oradakilerin hepsi, pek sevinmiş gibi yaptı. El çırpan da oldu, Sultan Selim'in sıhhat ve afiyetine, saltanatının daim olmasına dua eden de. Fakat o sadece dinledi. Bu haber dün gelseydi, dizlerimi döver, ah vah ederdim, diye geçti aklından.

Oysa şimdi kılı bir kıpırdamamıştı.

İki mezar da örtülünce, taze topraktan iki küçük tepecik çıkmıştı ortaya. Hatice, Cevahir'le Fehim'in kabirlerine birer avuç toprak serpti. "Artık rahat uyuyun," diye fısıldadı. "Hiç değilse hainin başı ezilmiş."

Yürümek üzereyken hancıya gördü. Bir kenarda boynu bükük öylece bekliyordu adam tombul karısıyla.

"Biz gidiyoruz," diye seslendi onlara. "Size üzüntü verdik. Hakkınızı helal edin. Bir de ricam var. Bundan böyle buralar şey diye anılsın... *Çalı bülbülü* olsun buranın adı. Çalı bülbülü."

Gökyüzündeki beyaz bulutlar sarı, kızıl, mor saçaklar takınmaya başlamıştı.

Gün akşama doğru yürüyordu. "Gidelim," diye seslendi atının üzerindeki Hıdır Ağa'ya. "Birkaç artçı bırak da, pederimiz takviye gönderirse Bursa'ya döndüğümüzü söylesin gelenlere."

Arabasına binerken birden durdu.

"Nebile? Nebile nerede?"

"Buradayım," diye cıvıldadı kız.

"Gel buraya. İnsan hiç arkadaşını yolculukta yalnız bırakır mı?"

XXV

Saruhan, Sancakbeyi Sarayı

"**Oh, mio Dio. Boze moj...** Doro Tugu!"

İbrahim kapıkulunun arkasından yürürken bildiği bütün dillerden *aman Tanrım*, diye söyleniyordu bir yandan da.

İhtişam dedikleri bu olmalıydı.

Hanımağa'nın gözünü kamaştıran zenginliği, gördükleri yanında ne kadar fukara kalmıştı.

Tahta sütunlarla desteklenmiş, geniş kapıdan girip ram karşıdaki merdivenlerden üçüncü kata çıkmışlardı. Merdivenin iki yanında, başlarında uzun, beyaz keçe külahlar takmış, karakaşlı, kara sarkık bıyıklı, kırmızı urbalı dev nöbetçiler sıralanmıştı. Sağ ellerinin başparmağını bellerindeki siyah kuşağa takmışlardı. Fakat hepsi silahsızdı. Garibine gitti İbrahim'in. Arkasından yürüdüğü kapıkuluna seslendi.

"Bunlar silahsız?"

Şaşkınlığı sesine yansımıştı.

"Sarayda silahlı dolaşmak yasaktır da ondan."

"Ama bu çok saçma. Bir tehlike anında ne işe yarar silahsız muhafızlar. Şehzade'yi düşmandan kim korur?"

Kapıkulu, bir an durakladı. Başını çevirmeden verdi cevabı. "Şehzade hazretleri kendi göbeğini keser. Sen tasalanma."

Kendi göbeğini kesmek mi? Hiç anlamamıştı bunu işte.

"Niye kesiyor kendi göbeğini?"

Adam dayanamadı. "Bir de senin için dilimizi iyi konuşuyor, dedilerdi. Lafın gelişi o. Yani kendini korur anlamında."

"Haa." Anladım dercesine baş sallagı ama yine anlamamıştı. Düpedüz saçmalıktı bu laf. Kendi göbeğini kesmek, diye geçirdi aklından. Düşmanın göbeğini keser deseler ya. İçini çekti.

"Efendim?"

"Yok bir şey. Öyle bir soluklandım işte."

"Soluğunu boşa harcama. Biraz daha gecikirsek, Şehzade Süleyman, ikimizin de soluğunu keser. O zaman lazım olur."

İbrahim inanamıyordu. Her şey ona muhteşem görünüyordu. Mesela üçüncü katın merdiven sahanlığında, tam orta yerde kocaman pirinçten yapılmış, ayaklı, kapaklı bir şey vardı.

"Nedir bu?"

"Mangal. Kışın tepeleme doldururuz. Sıcacık yapar buraları."

Yerde mi, gökte miyim, dedi içinden. Koridor boyunca uzanan halıların kaba tüyleri yüzünden yürüyor mu, uçuyor mu belli olmuyordu.

Sadece yerler değil, duvarlarda da, değerli olduğunu haykıran halılar, kilimler vardı. Bazı yerlere dövme tunçtan yapıl-

mış dev kalkanların arkasına çaprazlamasına mızraklar yerleştirilmişti. Altın başlı mızraklar.

Gördüğü nöbetçilerin, hizmetkarların giysileri de hazine değerinde olmalıydı. Rengarenk ipek şalvarlar, tumanlar, gömlekler, cepkenler, boy boy deri yelekler. Bir de başlarını yana, sağ omuzlarına doğru eğmiş kayarcasına yürüyen, beyaz sarıklı adamlar vardı. Çoğu, beyaz kumaştan uzun ceketler giymişlerdi. Bazılarının ceketleri, siyah ipliklerle işlenmişti. Ceketlerin açık önünden içlerine giydikleri, boydan boya düğmeli allı, morlu gömlek görünüyordu.

Osmanlılar canlı renklere bayılır, diye tısladı içinden bir ses. Haklılar, dedi kendi kendine. Bu ihtişamın, zenginliğin içinde ölgün, solgun renkler yakışmaz ki. Bana kalsa, asla şu beyaz ceketlerden giymem. Şöyle Sezar'ın pelerini gibi eflatun bir ceket yaptırırım. Altın iplikleriyle işletirim her yerini.

Altın iplikli kaftan giymiş halini gözünde canlandırmaya çalışırken ortalıkta koşuşturan mavi kısa donlu uşakların yanında, siyah tumanı, beyaz bol kollu gömleği ve mavi kısa yeleğiyle dilenci gibi kaldığını fark etti. Hayali bir anda tuzla buz oldu. En güzel elbisesi olacaktı bir de. Başka da yoktu ki. Çiftlikteki iş kıyafetini getirmemişti. Her yanı lime lime olmuş pantolonu Şehzade'nin yanında bir daha nasıl giyerdi. Havuz başında ona keman çaldığı gece üzerindekilerden yeterince utanmıştı.

Zaten nesin, dedi içinden bir ses. Bir şu ihtişama, bir de kendi haline bak.

Ne varmış halimde, diye direndi göz kamaştıran zenginliğin ruhunda yarattığı tarifsiz duyguya. Ben bir balıkçının oğluyum. Onun babası sultan. Dünyanın yarısı onun diyorlar. Ben iki odalı bir balıkçı evinde doğdum, o bir sarayda. Elbette böyle olacak.

İçini kemirmeye başlayan duygunun kıskançlık olduğunu fark etmesi gecikmedi. Oğlunun sarayı böyleyse, Padişah babası kim bilir nasıl bir yerde yaşıyor, dedi içinden. Etrafını kuşatan, onu ezen ihtişamı gördükten sonra yatmak için Celayir'in cehennemine dönmeye dayanamayacağı geçti aklından. Eğer orada yaşayacaksak eksik olsun diye karar verdi o anda. Çeker giderim buradan.

Nereye?

Sahi, dedi kendi kendine. Nereye? Artık Kasım Ağa Çiftliği'ne dönemezdi.

Ferahşad beni artık istemez.

İstemez miydi sahiden?

Emin değildi. Niye istesin diyordu kendi kendine. Şehzade'yle gitmek isteyeceğini ummuyordu demek ki.

Fakat hala onun malısın, dedi içinden bir ses. Seni satmadı ki.

Gururu itiraz etti hemen. Ama Şehzade'ye verdi beni. Bıraktı.

Ses gülüverdi. İyi ya, alınıp satılan, olmadı hediye edilen malsın sen. Aklına esince çekip gidemezsin. Hele Şehzade sarayından.

"Önce *Hasodacı*'nın yanına varacaksın."

Kapıkulu'nun sesiyle canını sıkan düşünceleri başından savdı. Bakarız biz de bir çaresine dedi son olarak kendi kendine.

Başını kaldırınca, tam karşıda, dev iki adamın beklediği büyük yeşil bir kapı gördü.

Deminden beri kıvrıla, döne yürüdükleri koridor orada bitiyordu. Hele şükür, dedi içinden. Bu koridorun sonunun olmadığını düşünmeye başlamıştım ben de.

"Hasodacı mı? O da kim?"

"Efendimizin sırdaşı."

Hiçbir şey anlamadı. "Sırdaşı mı?" Şehzade'nin sırlarını saklayan bir görevli! Düpedüz saçmalıktı bu.

"Sır mı saklıyor?"

Kapıkulu durdu. Dönüp etrafa göstermeden güldü. İbrahim'in eski, püskü yeleğini çekiştirdi. "Eh, öyle de denir. Yani, şu kapının arkasında Şehzade Süleyman'ın ne haceri olursa, o koşturur. Kimsenin bilmediklerini bilir, görmediklerini görür. Efendimize gelen arzları okur, emrederse mektuplarını yazar. Görüşmelerini ayarlar. Kimse, onu görüp ruhsatını almadan Şehzademizin huzuruna çıkamaz. Efendimizin yemeklerini, içeceklerini, her şeyi ama her şeyi o ayarlar."

İbrahim, aman ne sırdaşı canım, diye homurdandı. Katip deseler ya şuna... Hasodacı. İlle bir koca laf koyacaklar isimlerinin başına. Gösteriş.

"Bir de *Daye* var tabii."

"Daye mi? O da ne?"

"Şehzade'nin dadısı. Doğduğundan beri ona bakan kadın. Sarayda adettir. Kırkı çıkan çocuk sütanneye verilir. Sütten kesilene kadar bebeğe sütanneyle, daye bakar. Senin anlayacağın, ana yarısı sayılır Daye." Sesini alçaltı. "Anasından fazla emeği vardır Şehzade'nin üzerinde."

İbrahim içinde bir yerlerin acıdığını, burnunun sızladığını hissetti. Anasının yüzü beliriverdi gözlerinin önünde. Usulca burnunu çekti. Güzel anam, diye sessizce inledi. "Ananın yarısı olmaz," diye kestirip attı. "Ana anadır. Başkası yerini tutmaz."

Adam başını sallayarak onayladı ve ne yapayım, dercesine omuzlarını kaldırdı. "Adet işte. Bizde böyle."

"*Türkler!*"

İbrahim içini çekerek fısıldamasına rağmen, kapıkulu yine işitti. "Efendim? Ne dedin?"

"Demedim bir şey."

"Türkler dedin gibi geldi de."

"Sana öyle gelmiş. Hadi. Artık sabırsızlanıyorum. Hasodacı mı, kimse götür beni yanına. Şehzade hazretlerini bekletmeyelim."

❦

Adam, atlas perdeli kocaman bir odada, kadifelerle kaplanmış bir divanda oturuyordu. Önünde bir rahle üzerine yerleştirilmiş, kocaman bakır bir sini vardı divanın. Sağ yanda, parşomenlerle dolu bir raf duruyordu. Kapının hemen yanında yere bir seccade serilmişti. Önünde de çaprazlama dikilmiş bir rahlenin üzerinde duran açık Kur'an ilişti gözüne.

Yaşını kestiremedi. Fakat Süleyman'dan bir hayli büyük olduğu belliydi. Başında o koca kavuklardan yoktu. Onun yerine, ipeği kıvırıp bükmüş gibi duran beyaz bir sarık oturtmuştu kafasına. Hasodacı'nın başı bir hayli büyüktü. Sarığıysa küçük. İbrahim gülmemek için kendini zor tuttu.

Saruhan Sarayı'na geldi geleli -herhalde bir-iki saati geçmişti- hiç başı açık kimse görmediğini fark etti.

Ben de böyle kavuklar, sarıklar mı koyacağım başıma, diye sordu kendine. Bu da bir sorundu mesela. Kural böyleyse, ondan da uymasını isteyeceklerdi elbette. Kafasından büyük bir kavukla veya o başını eğmeden kapılardan geçilmeyen külahlarla çok komik olurdu mutlaka. Elinde çevirip durduğu saksı biçimli keçe külahın nesi vardı? Maksat kafayı örtt-

Süleyman'ın yanına giremeyeceği adam. Onunla iyi geçinmeye karar verdi. Hiç değilse bir süre. Bunu başarıp başaramayacağı kuşkuluydu ama deneyecekti.

Kapıkulu'na gözleri ve elleriyle bekleyin işareti yapan Hasodacı, tavandan yere kadar uzanan ağır, kırmızı kadife perdeyi aralayıp arkasında kayboldu.

Kolunu çekiştiren Kapıkulu, "Ne yaptığını sanıyorsun sen?" diye tısladı kulağına. "Hiç Şehzade sırdaşıyla alay edilir mi?"

İbrahim bir şey demeden kadife perde kıpırdadı ve Hasodacı, geri geri çıktı. Perde arkasından kapanınca doğru İbrahim'in yanına geldi.

"Şimdi," dedi usulca, "Şehzade'nin huzuruna varacaksın. Nasıl selam vereceğini öğrendin mi?"

Başını iki yana sertçe salladı. "I-ıh!"

"Böyle."

Adam, ellerini kasıklarının üstünde birleştirip belini eğebildiği kadar eğildi ve öyle kaldı. "Efendimiz, doğrul demeden kalkma."

O vaziyette nasıl kalınırdı ki!

"Bir şey sormadan, konuşmana izin vermeden konuşma." Bir an durakladı. "Sakın bize yaptığın densizliği Şehzademize etme. Huzurda gülünmez. Ruhsat verse bile, yüzüne karşı gülmeyeceksin. Başını şöyle çevireceksin, elinle yüzünü gizleyerek, sessizce güleceksin. Anladın mı?"

Anlamıştı. Oğluna böyle saygı gösteriyorlarsa, Padişah babasının önünde yerlere kapanıyorlardı mutlaka. Ve şimdi o da onlar gibi yapmak zorundaydı.

"İzin verene kadar ayakta bekleyeceksin. Oturmanı irade ederse, şöyle kenarından ilişeceksin oturacağın yere. İki baca-

ğını edeplice birleştirerek otur. Şimdi bana yaptığın gibi, Şehzademizin gözüne dikme gözünü. Gözlerin hep yere bakacak. Bir de elini kuşağına götüreyim deme."

"Neden?"

Hasodacı, tuhaf tuhaf baktı. "Sırtına bir ok saplanısın istemiyorsan tabii."

Vay, dedi İbrahim içinden. Demek ki Şehzade'nin odasındaki her hareket biri veya birileri tarafından gözetleniyordu. Bunu unutma. Aklının bir yerine yaz, dedi kendi kendine. Boş bulunup ciğerini deldirme.

"Dediklerimizi kafana iyice koydun mu?"

"Koydum."

"Ala." Adam gitti, kadife perdenin birleşme yerini belli belirsiz araladı. "Hadi bakalım. Yürü. Şehzademizi bekletme."

İbrahim rahat bir edayla yürüdü. Tam adamın önüne geldiğinde dosdoğru gözlerinin içine baktı. "Teşekkür ederim efendim."

Hasodacı şaşırdı. Acemi oğlan alay mı ediyor diye gözlerinin şifresini çözmeye çalıştı. İnsanların bakışlarını okumak, ona göre hareket etmek onun işinin parçasıydı. Fakat bu oğlanın gözlerinde bir ipucu yakalayamadı. Ya duygularını saklamayı iyi biliyordu, ya ciddiydi.

"Nedenmiş o?"

"Bana öğrettikleriniz için. Yoksa efendimizin önünde mahcup olacaktım."

Adamı, şaşkın fakat mutlu bıraktı. Ağır perdenin bir tarafını eliyle kaldırdı. Hemen Süleyman'ın odasını gereceğini sanmıştı. Oysa önüne çıka çıka karanlık bir boşluk çıkmıştı. "Yürü," dedi arkasından Hasodacı, "kapı karşında. Açmadan vur ve cevabı bekle."

İbrahim geniş bir soluk aldı. İki adımda karanlık boşluğu geçip kapının önüne geldi. Kadife perdenin hışırdayarak kapandığını hissettiği anda usulca vurdu.

"Tak, tak."

Hiç beklemediği kadar çabuk seslendi Süleyman. "Gel İbraaam!"

XXVI

Sanki kapı güneşe açıldı. Karanlıktan sonra Şehzade Süleyman'ın pencerelerden içeri dolan gün ışığıyla yıkanan odası ışıl ışıldı. Gözlerini kırpıştırarak onu görmeye çalışırken, İbraam mı, diye söylendi.

İbrahim'in eşikte durakladığını gören Süleyman, "Gel, gel," diye seslendi yeniden. Sesi neşeliydi. Ancak o zaman pencerenin önünde oturan Şehzade'nin arkadan vuran bol güneş ışığında siluete dönen görüntüsünün yerini kestirebildi. Başında kavuğu yoktu.

Hasodacı'nın az önceki tembihleri aklından uçtu gitti. Daha doğrusu İbrahim öyle istedi. Akran olduğu birinin önünde yerlere kadar eğilmek gelmiyordu içinden işte. Şeytan da gururunu kemirip duruyordu zaten. *Anladık, bedenin esir. Fakat ruhunu köleleştirmelerine izin verme. Ruhun, Sava nehri kadar özgür, başın karşı dağlar gibi dik olsun Alexander.*

İbrahim, nasıl olacaksa, dedi içinden.

Fakat şeytan söz dinlemedi. Ondan neyin eksik, diye homurdandı. Tam tersi de olabilirdi. Sen bir kral oğlu, o da balıkçının çocuğu olarak gelebilirdi dünyaya.

Olabilirdi tabii ama olmamıştı işte. Süleyman yarının padişahıydı. O da onun çalgıcısı.

İbrahim, Hasodacı'nın değil şeytanın dediğini yapmaya karar verdi o anda. Ruhu Sava ırmağı kadar özgür, başı karlı dağlar kadar dik olacaktı.

Eşikte, başını mı eğdi, boynunu ileri doğru mu uzattı, pek anlaşılmayan bir hareket yaptı.

"Şehzadem?"

"İbraam dememe kızdın mı, isim zengini?"

"Şehzademize kızmak ne haddime?"

"Öyleyse niye eşikte kaldın? Gelsene." Süleyman durakladı. "Ah anladım. Hasodacı nasihatlarıyla aklını karıştırmıştır mutlaka."

Bir şey demedi.

"Aldırma," diye devam etti Şehzade Süleyman. "Saray adabı. Usul, erkan filan. Aramızda böyle protokollere lüzum yok. Öyle eğilip bükülmeni istemeyiz."

"Hürmetsizlik olmaz mı?"

"Hürmet gösteren yeterince adamımız var. Lakin şöyle gönül gönüle, akıl akıla, *hangi menfaatin peşinde*, ya da *bak şu riyakara*, demeden konuşup dertleşebileceğimiz, akıl, fikir yarıştırabileceğimiz kimsemiz yok."

"Ama efendimiz," diye hemen itiraz etti. "Nasıl olur. Bir sürü hocanız, rehberiniz, danışmanınız var."

"Var. Evet ammaaa..." A'ları uzattıkça uzattı. Sonunda, "Arkadaşımız yok," deyiverdi.

Arkadaş mı? Şehzade Süleyman'la arkadaşı çağırdı demek İbrahim. Ne demesi gerektiğini bilemedi.

"Gel şöyle otur. Kantarcızade, oturma, şöyle kenara diş demiştir ama boşver. Rahatına bak. Burada biz bizeyiz. Sadece ikimiz. Ben çağırana kadar kimse gelemez."

İkimiz mi, dedi İbrahim içinden. Ya elim kuşağıma giderse, ciğerimi delecek oku bırakacak adam nerede? Yürüdü. Şehzade rahat ol dediği halde, Hasodacı'nın tarif ettiği şekilde oturmayı tercih etti. Ancak o zaman fark etti Süleyman'ın odasının ne kadar sade döşenmiş olduğunu. Oda büyüktü. Boydan boya bir pencereyle sonsuz gibi görünen bir ovaya bakıyordu. Gerilerde, çok gerilerde mor gölgeler halinde dağlar yükseliyordu. Manzara muhteşemdi ama odanın neredeyse fakir denecek kadar sade döşenmiş olmasına hayret etti. Oysa onu elmaslar, pırlantalar, daha bilmem nelerle kaplanmış altın bir tahtta otururken bulacağını hayal etmişti.

Pencerenin önündeki yüksekçe, geniş divanın üstüne, yerlere kadar sarkan ipek bir halı atılmıştı. Süleyman'ın arkasına da tombul yastıklar yerleştirilmişti. Divanın önünde çaprazlama yerleştirilmiş, iki rahle, üzerinde iki sırça bardak ve bir ince boyunlu ibrik vardı. Şehzade'nin kavuğuyla kaftanı, başucuna yakın bir yere konmuş askıya oturtulmuştu. İbrahim, karanlıkta görsem askıyı adam sanırdım, diye geçirdi içinden. Bir de sağ taraftaki duvarın önünde, arkasında neyin gizlendiği belli olmayan oymalı bir paravan. Hepsi bu.

Zayıfmış, dedi içinden. O gece ne kadar muhteşem görünüyordu. Benim kadar bir şey bu. Üstelik benden kısa.

Süleyman'ın, gözüne zayıf görünmesinin sebebini hemen anladı. Tabii, diye söylendi kendi kendine. Kaftanı çıkardığı için. Gözü askıdaki sırmalı beyaz kaftana kaydı. O kaftanı

giysem ben bile muhteşem görünürüm herhalde, diye geçti aklından.

Çenesinin hemen altından başlayıp göbek hizasına kadar inen bir dizi kendinden düğmeli yeşil bir gömlek giymişti Süleyman. Ne boldu, ne dar. Gömleğin kolları, neredeyse dirseğe kadar büzgülü ve düğmeliydi. Beline kırmızı bir kuşak dolamıştı. Bir hayali daha yıkıldı. Şehzade'nin kuşağında murassa hançerler olacağını düşünmüştü ama boştu kuşak. Belki de bana öyle geliyordur, diye geçti hemen aklından. Kuşağın kıvrımları arasında bir hançer olmadığını nereden bileceksin. Hem olmalı da. Yoksa, bunun gerektiğini söylemeli miyim acaba ona?

Ayağında, gömleğinin birkaç ton koyusu, bol, paçası, ucu kıvrık sarı çizmelerinin koncunda kaybolan bir şalvar vardı. Hem gömleğin, hem şalvarın çok kıymetli bir kumaştan yapıldığı belliydi ama çıkaramadı ne olduğunu. İpek mi? Herhalde ipektir, dedi kendi kendine. Senin gibi yünlü dokuma tuman giyecek değil a bu sıcakta.

Sağ elinin baş parmağıyla işaret parmağına kocaman iki yüzük takmıştı. Biri siyah, öteki laciverte yakın bir renkti. Sol elinde de, oynadıkça, gözünü kamaştıran sarılı yeşilli, kırmızılı alevler saçan üçüncü bir yüzük.

İşte o pırlanta, diye geçti aklından. Kocaman bir pırlanta.

İbrahim'in kendisini süzdüğünü fark eden Süleyman, bir süre bir şey demedi. Ona gördüklerini hafızasına kaydetmesi için zaman vermesi gerektiğini düşünmüştü herhalde. Sessizliğin ardından Şehzade güldü.

"Derim ki önce şuna karar verelim. Geçen akşam da sorduk. Pek üzerinde durmadın. Fakat şimdi evine geldin. Bundan sonra yaşayacağın eve. Onun için tekrar sormak

isteriz. Hangi ismini daha çok seviyorsan, öyle çağıralım seni."

"İsmin önemi var mı?"

Şehzade hemen sözünü kesti. "Olmaz mı? İnsanoğlu ölür, toprak olur. Lakin geride ismi kalır."

İbrahim sessizce başını salladı.

"Demem o ki, geride iyi bir isim bırakan ölmez. Yoksa kemikleriyle beraber adı da ufalanır gider." Süleyman bir an tereddüt eder gibi oldu. "Gerçi bizde, imam, tabutunun başında toplanan cemaata, *öleni nasıl bilirdiniz*, diye sorar. Herkes *iyi biliriz*, diye bağrışır. Ben hiç *kötü bilirim. Sahtekar, riyakar, cani herifin tekiydi*, diyeni duymadım. Ama yine de derim ki, adam ölür, isim kalır. *İnsan fani, isim bakidir.*"

Kalktı, odanın içinde düşünceli bir yüzle dolandı. "Ha, bir de şey var tabii. İsmin ağırlığı. İsim ezer adamı, çiğner geçer. Al büyük dedemin adını. Mehmet. De ki adımızı Mehmet koydular. Nice olurdu? *Bir Bizansı yıkmadıktan, bir çağ açmadıktan sonra neye yarardı Mehmet olmamız?* Biz de, onun gibi olamayacağız diye adımızın altında ezilip gidecektik."

"Siz de," diye mırıldandı. "Dedeniz gibi fatih olursunuz."

Süleyman hızla dönüp yüzüne baktı. Gözleriyle onu şöyle bir tarttı. "Üzüm olma demiştik sana. Üzümlere baka baka kararmaya başladın bile."

"Bağışlayın Şehzadem. Geçen gece de böyle dediniz. İtiraf ederim, sözünüzdeki hikmeti anlayamadım."

"Bizim lalaları, ağaları o gece duydun, onlar gibi gönül okşamaya başladın sen de."

Başını kaldırdı. "Gönül okşamak mı? Hiç böyle bir amacım yoktu. Sadece temennimi söyledim. Madem ki dedenizin isminin sizi ezmesinden korkarsınız, o zaman siz de fatih olun."

Şehzade bir süre daha baktıktan sonra voltasına devam etti. "Mehmet dememişler ama onun kadar, belki ondan da ağır bir isim vermişler bize: Süleyman. *Allah'ın adaletinin yer yüzündeki kılıcı Hazreti Süleyman'ın* adını okumuş hocaefendi kulağımıza. İsmimize layık olacaksak, adalet üzre hareket etmeli, insanlara, h*angisi daha adil? Hazreti Süleyman mı, Selim oğlu Süleyman mı*, dedirtmeliyiz ki, rahmet-i rahmana kavuştuğumuzda ismimiz yaşamaya devam etsin. Yoksa öbür tarafa vardığımızda, adından da utanmadın mı Süleyman, dedirtiriz hazrete."

İbrahim şaşkındı. Neler söylüyor bu adam böyle dedi. Bir görüşte insan ne kadar tanınırdı ki? İyi atlara binen, üzerinde hazineler taşıyan, eh biraz da musikiden, şiirden anlayan genç bir adam olarak bellemişti onu. Ha, müzik mi, av mı, şiir mi, kılıç mı dersen hangisini tercih ederdi henüz bilmiyordu ama böyle biri olarak düşünmüştü işte. Zengin, mağrur ve belli etmemeye çalışsa da biraz şımarık.

Fakat onun böyle derin konulara ilgi duyabileceği hiç aklına gelmemişti. O hep fakirler, onun gibi alınıp satılan köleler, kara kara düşünür, hayatı ve insanı sorgular sanıyordu.

"Şimdi de bakalım. Hazreti Süleyman'dan geriye ne kalmıştır?"

İbrahim toparlandı, ne kalmıştır dercesine baktı.

"*Adaleti mi, Saba Melikesi'ne sevdası mı, Kudüs'teki mabedi mi?*"

Karşısındakinin sustuğunu görünce, "Adaleti ve Saba melikesine duyduğu sevda. Bir de yıkılıp gitse de ihtişamı dillerde dolaşan mabedi onu ölümsüzleştirdi. Zerresi bile kalmadı artık toprakta, ama ismi capcanlı. Yaşıyor."

"Haklısınız."

"Öyleyse de bakalım. Seni hangi isminle analım? Hangi isminle *ölümsüz olmayı* dilersin?"

Ölümsüz olmak mı, diye geçti aklından, ben mi? Gülümser gibi oldu. Vazgeçti. *Ölümsüz köle*, diye alay etti içinden kendisiyle. Boynunu büktü. "Siz hangisini tercih ederdiniz?"

Süleyman'ın yüzü aydınlandı. "Madem kararı bize bıraktın, öteki isimlerin geçmişte kalsın. Hanımağa'nın çiftliğinde dediğim gibi Osmanlı seni Pargalı İbrahim olarak bilsin. Hem vatanın yaad edilmiş, hem de Osmanlı kimliğin perçinlenmiş olur. Adın öyle anılsın, tarihe öyle geçsin."

Bir el hareketi yaptı. Anında sağdaki paravanın arkasından bir hizmetkar çıktı. İki eli göğsünün üzerinde yerlere kadar eğildi.

"Bize şerbet getirin."

Uşak, elleri çaprazlama olarak göğsünde, geri geri çekildi. Paravanın arkasında kaybolurken Süleyman, sesini yükseltti.

"Gaffar Ağa da gelsin."

İbrahim'in çağırdığı adamın kim olduğunu merak ettiğini fark edince, "Hasodacım," diye açıkladı. "Her şeyi kuralına göre yapmaya bayılır. Lakin iyi adamdır. Yaptığı işe dikkat et. Bakarsın bir gün faydası olur."

İbrahim'in az önce girdiği kapı, belli belirsiz vuruldu.

"Gel Gaffar Ağa."

Kapı açıldı, adam eşikte belirdi. Hasodacı Kantarcızade Gaffar Ağa, demin ona tarif ettiği gibi duruyordu.

İbrahim, adamı görür görmez, oturduğu yerde biraz öne kaydı. Tam onun dediği gibi sedirin ucuna ilişti. Bacaklarını

birleştirdi, ellerini de dizlerinin üstüne koydu. Adamla göz göze gelmemek için de başını öne eğdi.

Hasodacı, acemi oğlanın, Şehzade'nin huzurunda oturduğunu görünce bir an bocaladı ama çabuk toparlandı. Mutlaka Süleyman oturtmuştur, diye homurdandı içinden. Dünkü oğlanı alıp karşısına ancak o oturtur. Göz ucuyla şöyle bir baktı. Ama aferin, diye söylendi kendi kendine. Öğrettiğim şekilde oturmuş. Baksana Şehzademizin yüzüne bakmıyor, eller dizlerin üzerinde. Ala... Olacak tosun dedikleri bu işte. Çabuk pişecek.

Süleyman, Hasodacı'nın İbrahim'i süzerek içinden not verdiğini fark edince gülümsedi. "Ağa..."

"Emredin Şehzadem."

"Dışarıda tanışmış olmalısın. Bir de biz tanıtalım." Başıyla İbrahim'i gösterdi. "Pargalı İbrahim, bundan böyle yanımızda olacak. Ne vazife vereceğimizi daha düşünmedik. Lakin ne vazife verirsek verelim, *asıl işi can yoldaşlığımızdır*. Böyle bilesin, bilmeyenlere böyle bildiresin. *Pargalı arkadaşımız, dostumuzdur*. Ona göre hareket edilmesini bekleriz."

Hasodacı'nın içinden; canyoldaşı mı, arkadaş mı, acemi oğlanı bir devşirmeden, bir köleden arkadaş ha, dediğini adı gibi biliyordu Süleyman. Fakat Gaffar her zamanki gibi renk vermedi, şaşırdığını belli etmedi. Sağ omzuna doğru yatırdığı başını saygıyla salladı. Sadece bir an gözleri İbrahim'e kayar gibi oldu o kadar.

Asıl şaşıran İbrahim'di. Onu Hasodacı'ya böyle tanıtacağını beklemediği belliydi.

İbrahim de, Gaffar ağa gibi canyoldaşı mı, arkadaş mı, diye soruydu içinden kendine. Şehzade Süleyman'ın canyoldaşı. Arkadaşı. Kendisine ona göre davranılması emredilen acemi!

"Arkadaşım, bizim dairemize yakın bir yerde yatıp kalkacak. Ona göre tedbir alınsın. Beğenmezsem, bu işi yapanın canını yakarım, bilsinler."

İbrahim, yaşasın diye zafer çığlıkları attı içinden. Cehennemde yatmayacaktı işte. Gelsin de zebani duysundu Şehzade'nin dediklerini asıl.

"Sen başka nice münasip varsa bilirsin. Ona göre hareket edersin. Ha bir de arkadaşımı tavlaya götürsünler." İbrahim'e döndü. "Kendine bir at beğen. Sık sık ava gideriz. Seni de artık yanımızda görmek isteriz."

At mı? Beğenmişti bile o. Hatta Kasım Ağa Çiftliği'nden buraya gelirken onunla dertleşmişti bile İbrahim. *Benekli*'yi bulabilecek miydi acaba? Onu getiren onbaşıyı bulursa, Benekli'ye ulaşabilirdi herhalde.

"Daye'ye söyle. Validemizle, Gülbahar Hatun'a haber etsin. Akşam yemeğini İbrahim'le yiyeceğim. Beklemesinler."

Gaffar ağa, Şehzade'nin her emrinde olduğu gibi boynunu uzatarak başını salladı.

"Sofrayı Ağlayan Kaya'nın üstündeki koruya kurdur. Havuzun oraya."

Baş yine sallandı. Fakat bu kez Gaffar'ın bakışlarındaki hayreti İbrahim bile gördü. Sebebini çıkaramadı. Süleyman'ın yemeğini onunla yemek istemesini yadırgamamıştı ama sofranın kurulmasını istediği yer adamı şaşırtmıştı.

Ağlayan Kaya mı, o da neyin nesi? Görecekti.

"Bu kadar ağa. Çekilebilirsin. Ha bir de, İbrahim yanına uğrarsa, bildiklerini can yoldaşımızdan esirgememeni bekleriz."

Vay! Gaffar bu kez sarsılmıştı. Hem vallah, hem billah sarsıldı, dedi İbrahim kendi kendine. Neden?

Hasodacı çıktı. Süleyman, yanına geldi. Önünde durunca İbrahim kalkmaya davrandı, fakat Şehzade omzunu tutarak buna izin vermedi.

"Odanı hazırlasınlar, hizmetkarlara söyle eşyalarını çıkarsınlar."

İbrahim güldü. "Eşyam yanımda." Yanına bıraktığı kemanla, yayı kaldırdı.

"Başka bir şey getirmedin mi?"

Yok ki, diyemedi. Getirmedim dercesine baş salladı.

"İyi etmişsin. Burada lazım olacak her şeyi bulacaksın zaten."

İbrahim, birden aklına gelen düşünceyle kıpırdadı.

"Bir şey mi diyecektin can yoldaşım?"

İçinden kaçıncı defa, "Nasıl bir adam bu böyle?" diye geçirdiğini hatırlamıyordu İbrahim artık. Aklımdan geçeni bile anlıyor. "Şey..." dedi tereddüt ederek.

"Söyle. Bir ihtiyacın mı var?"

"O da benimle geldi. Biliyorsunuz... siz demiştiniz."

Şehzade Süleyman bir an durakladı fakat hemen hatırladı. "Şu, yanımıza geleceğini duyunca çığlık atarak ağlayan kara kız?"

İbrahim başını salladı.

"Ne olmuş ona?"

"Onu nereye götürdüler bilmiyorum. Aşağıda ayrıldık. Beni koğuşa..."

"Kahretsin, her şeyi ben mi düşüneceğim? Koğuşa mı götürdüler seni hemen? Demek Celayir Ağa'yla tanıştın."

Bir şey demedi.

Süleyman, çenesini tutarak başını kaldırdığı İbrahim'in yüzüne baktı. "Aldırma arkadaşım," dedi. "Artık yerin yanı-

mızdır. Bir hatadır olmuş. Kara kızı buldurmamı mı istiyorsun benden?"

"Bilmiyorum. Olur mu? Yani, bana..."

Şehzade, cıvıl cıvıl gözlerle baktı İbrahim'in gözlerinin içine. "Bak hele," diye kıkır kıkır güldü. "Söylerim, Gülbahar'ın kızlarının yanına verirler. Gündüzleri senin hizmetini görür. Yatmadan yatmaya da kızların yanına gider. Kızlar Ağası'na da tembihleriz, ezmesinler."

Sevindi. Sevinci yüzüne yansıdı. Neden bilmiyordu ama Karadut'a bir şeyler borçlu olduğunu düşünmeye başlamıştı İbrahim. "Efendimize borçlarım artıyor. Teşekkür ederim."

Süleyman, arkadaşının omzuna hafifçe vurdu.

İbrahim kemanı işaret etti. "Borcumun bir kısmını ödeyebilmem için çalmamı ister misiniz?"

Şehzade durdu. Çok isterdi ama yaptıkları anlaşma geldi aklına. "Pargalı," dedi coşkulu bir sesle. "Unuttun mu? Ne demiştik? Burada ben isteyince değil, kendin için çalacaksın."

XXVII

Bursa'ya Dönüş Yolunda

Bütün gece bir şey olmadı. Baykuşların çığlıkları, karatavukların kahkahaları, ishak kuşlarının gaga takırtıları dışında çıt çıkmadı. Bir de kendilerini oradan oraya atan yarasaların kanat hışırtılarını duymuştu sık sık. Hepsi o kadar. Behnam boşu boşuna nal şakırtısı ve araba tekerlerinin şıngırtısını duyabilmek için toprağı dinlemişti.

Hedefini şaşırmanın hırsıyla çılgına dönen Şah İsmail'in Yassı Kaya'nın üstüne pusu kuran ölüm fedaisi, tan ağarana kadar boş yere bekledi.

"Kahretsin," diye doğruldu sonunda. "Bunların geleceği yok. Şimdiye kadar çoktan geçmeliydiler."

Vaz mı geçtiler yoksa diye düşündü bir an. Fakat her şey yola çıkmak üzere olduklarını gösteriyordu. Sindiği yerden gözleriyle görmüştü yol hazırlığını. Yatak denkleri, yorgan-

lar, sultan kızın yemek yiyeceği kap, kacak, her şeyi yerleştirmişlerdi. O atına atladığında arabacılar bile oturmuştu yerlerine.

"Payitahta giden yol da, bu lanet kayanın altından geçiyor işte," diye söylendi öfkeyle. Eee, nerede bunlar öyleyse? Gün ağarınca mı çıkacaklar yola yani?

Öyle olsa, arabacılar bir gün önce ikindi vakti mi otururdu yerlerine?

Birden ok yemiş gibi sallandı.

"Hay canını albızlar alsın," diye homurdandı. "Ya geri döndüyse?"

Bunu nasıl düşünememişti?

Selim kızı, olanlar yüzünden payitahta gitmekten vazgeçmişti belki de. Onun için en emin yer olan babasının yanına, Bursa'ya koşmuştu. Olamaz mıydı yani?

Biraz düşününce bu fikre daha çok inanmaya başladı.

"Ben bütün gece burada pineklerken, o çoktan yolu yarılamıştır," diye hesapladı. Hemen toparlanmaya koyuldu. Bir yandan heybesini hazırlıyor, bir yandan bildiği küfürleri sıralıyordu. Yine de bir umut vardı hala. Gece mutlaka yol üzerindeki hanlardan birinde konaklamışlardı. Padişah kızı arabada uyuyacak değildi ya. En uygunu da gelirken, iki gece önce konakladıkları handı.

Atını hızlı sürerse yetişebilirdi onlara belki.

"Ne belkisi kahrolası Behnam," diye bağırdı kızıllaşmaya başlayan yeni güne karşı. "Mutlaka Bursa'ya girmeden yetişmelisin o illetli cadıya. Yoksa bir daha ulaşamazsın ona."

Beş dakikaya kalmadan ölüm tuzağı kurduğu Yassı Kaya'nın altından rüzgar gibi bir atlı geçti. Geceden bile kara atın başı Bursa'yı gösteriyordu.

Atlar bile uyuklamaya başlamıştı artık. Arabacılar da. Yüzbaşı, askerleri uyanık tutmak için atını bir o yana, bir bu yana sürüyordu.

"Ha benim kızanların, uyuyanı yakarım."

"Sen, sağ baştaki. Aç gözünü. Neredeyse düşeceksin Kıllı Reşo."

Haykırması hemen etkisini gösterdi. Reşo hemen silkinip açtı gözlerini. Tekrar kapanana kadar bir süre canlandı.

Atını, Hatice Sultan'ın arabasının penceresinden görebileceği bir açıda tutmaya gayret etti bütün gece. Nasıl çırpındığını görsün, diyordu içinden de. Başka türlü kelleyi kurtarma şansı yoktu. Affetse affetse kızının şefaatıyla başını bağışlardı Sultan Selim. Eli dehşetle boynuna gitti. Birden hayvanın böğrünü dizleriyle sıkıp, karnını topukladı. Doğru Hatice'nin arabasının yanına sürdü.

"Sultanım..."

Arabanın içinde bir hareket olduğunu sezdi. Hatice'nin, karşısındaki sırada oturan Nebile, yüzbaşının hoyrat sesiyle uyandı.

"Bağışlayın," diye mırıldandı utanarak. "İçim geçmiş."

"Uyu," dedi Hatice gülümsemeye çalışarak. "Uyumana bak."

"Ama Sultanım... siz..."

Uzanıp kızın yanağını okşadı. "Benim daha uykum gelmedi. Sen uyu ki, bana yardım edebilesin değil mi? Hadi bakayım, yum gözlerini. Hah işte öyle. Aferin. Hem daha yarın bütün gün, belki de yatsıya kadar yol gideceğiz."

Hatice pencereye doğru döndü, deri perdeyi usulca oynatıp "Ne var," diye fısıltılı bir sesle bağırdı. "Bir şey mi oldu Hıdır Ağa?"

"Göle yaklaşıyoruz. Haber vermemi istemiştiniz. Orada biraz mola vereceğiz. Askere çorba kaynatmak lazım."

Çorba mı? Ne diyordu bu adam böyle? Peşinde iki can alan kanlı bir hain iz sürerken, göl manzarasına karşı oturup çorba mı içeceklerdi bir de? Hatice'nin planı başkaydı. Tomris de olsa, aynen düşündüğüm gibi yapar diye geçirdi aklından, göle gelince başvuracağı çareyi kurarken. "Yaklaş," diye fısıldadı Hıdır'a sert bir sesle.

Yüzbaşı hevesle sokuldu. Neredeyse sol baldırı, Hatice'nin inim inim inleyen arabasına değecekti.

"Göldeki salcıyı hatırladın mı?"

Adam, başını salladı. "Evet."

"Önden bir adam çıkar. Salcıyı bulsun. Hemen hazırlansın. Göle varınca, adama sor. Sal benimkiyle bir arabayı daha çeker mi? Çekerse hemen arabaları sala yüklettir."

"Ne?"

"İki araba sala yüklenecek. Gölü salla geçeceğim. Sal iki arabayı kaldıramazsa, sadece benimkini yükletirsin. Böylece en az üç dört saat kazanırım. Kalanlar yolu izlesin."

"Ama... ama bu... bu çok tehlikeli."

"Tehlikeyle yoldaş olduk Hıdır Ağa, unuttun mu?"

"Allah esirgesin sal alabora olabilir."

"Ya kısmet. Ama sanmam. Hava iyi. Göl şimdi durgundur."

"Akıntı..."

"Ağa!"

Hıdır ne yapacağına bir türlü karar veremiyordu. Bu kadının aklına uyarsam ve de başına bir hal gelirse, hiçbir kurtu-

luş umudu kalmazdı artık. Padişah, onu yavaş yavaş öldürtürdü mutlaka. Bağırsaklarını deştirerek, can vermeden kedilerin, itlerin onu yerken görmesini emrederdi belki de. Tüyleri diken diken oldu. Yok, Sultan'ı dinlemezse ölümü onun elinden olurdu. Bir başka ihtimal daha vardı. Kaçıp gitmek. Ne halin varsa gör, diye onu oracıkta bırakıp kayıplara karışmak. Bir an atını delice sürüp gitmeyi geçirdi içinden. Ama nereye kadar kaçacaktı ki?

Son bir kez, onu bu delice fikirden vazgeçirmeyi denedi.

"Ya sonrası," diye seslendi arabaya doğru. "Yani karşıya varırsanız. Ondan sonrası? Yanınızda muhafız olmadan sizi asla bırakamam Sultanım."

Hatice, "Sen hele dediğimi yap," diye buyurdu. "Muhafız işini de düşünürüz. Hepsi salcıya bağlı. Kaç araba, kaç at, kaç adam çeker o sal. İyice öğrenelim. Sen hemen öncünü gönder."

Yüzbaşı atının başını çevirdi. Ölümle zar attığını biliyordu ama başka çaresi yoktu. Hatice Sultan'ı o sala bindirirse, o da yanında olacaktı. Gölde boğulmazlarsa, belki ancak o zaman padişah bağışlardı onu, kızının yanında dağları, suları aşıp da gelen kahraman yüzbaşısını.

Sapanca Gölüne'ne gün ışırken vardılar. Gölün suları tül gibi bir bulutun ardından yüzünü göstermeye başlayan güneşle altın bir tepsi gibi uzanıyordu.

"Salcıyı getirsinler," diye buyurdu Hatice.

Nebile, uyumayı çoktan bırakmıştı. Göl mü, sal mı, suyun üstünde mi gideceğiz sultanım, diye heyecanla soru yağmuruna tutuyordu Hatice'yi.

"Evet, Nebile. Suyun üstünde gideceğiz."

Kız da el çırpıyordu sevinçle. "Gölün üstünde."

"Korkmuyor musun?"

"Sultanım yanımdayken niye korkayım ki?"

Bu kanlı yolculuğun tek kazancı, diye sevgiyle baktı Nebile'nin yüzüne. Cevahir'in giderayak ona bıraktığı bir hediye olmalıydı bu. Mutlaka cennetten onları seyrediyordu şimdi.

Yüzbaşı, salcıyla arabanın yanına geldiğini belli etmek için yüksek sesle öksürdü.

"Salcı da yanında mı Hıdır Ağa?"

"Buradayım."

Kart bir sesti bu.

"Bizim kim olduğumuzu biliyor musun?"

"Önemli bir hanım dediler. İnanmadım. Hanım kısmının bu vakitte, bir sürü adamın içinde buralarda ne işi var diye düşündüm. Ama şimdi sesini duydum. İnandım ki arabanın içinde bir avrat var."

Hatice gülümsedi. Perdenin arkasında adamın bunu görmediğini biliyordu. Onun için sesinin daha sevecen, daha tatlı çıkmasına gayret etti.

"Bu arabalarda en az on avrat daha var salcı."

"On mu? Vay başıma gelen. Bir avratla baş edilmez, on tanesiyle ne yaparız?"

Nebile karşısında kıkırdayınca Hatice de dayanamadı, "On ya," deyip güldü. "Seni sevdik salcı. Sana kim olduğumuzu da söyleceğim ki, ona göre iş yapasın."

"Kimsen kimsin," diye aksilendi perdenin öbür yanında adam. Yüzbaşı dürtmüş olmalı ki, "Ne var be?" diye homurdandı. "Ne ittirip kaktırıyorsun? Avrat kısmıyla hiç işim olmaz. Hele on tanelerse hiç olmaz."

"Ben," dedi Hatice keskin bir sesle. "Sultan Selim Han'ın kızı Hatice Sultan'ım."

Adamın dediğine inanmadığı öksürüklü kahkahasından belli oldu. Gerçi etrafta bu kadar çok asker olması aklını karıştırmıştı ama yine de konuştuğunun Padişah'ın kızı olduğuna inanması mümkün değildi. Olsa olsa, dediği gibi, ağalardan, beylerden birinin helali filandı içerdeki. "İyi ya," dedi iki kahkaha arasında. "*Ben de Sultan Nemrut'um.* Var git işine hanım."

Perde kıpırdadı, Pencereden bir beyaz güvercin kaçıyor sandı salcı önce. Minicik bir kadın eliydi bu. Kadının parmağındaki kor taşlı yüzüğün üzerindeki tuğrayı görünce gözleri panikle parladı. "Sultanım." Hemen olduğu yere çöktü. "Kulunuzu bağışlayın efendim. Alt tarafı bir garip köylüyüm. Hürmette kusur ettim. Affola. Ne olacak? Şu göldeki balıkların aklı bile benimkinden fazladır."

"Hürmetinde kusur görmedik salcı." Sesi güven veriyordu. "Aklına gelince, onu da şimdi ölçeceğiz. Hele de bakalım, senin sal, iki arabayı kaldırır mı?"

Hiç tereddütsüz geldi cevap. "Kaldırır."

"Emin misin?"

"Sal benimdir Sultanım. Kırk yıldır o sahil, bu sahil gider gelirim. İki arabayı kaldırır da, dörderden sekiz atı da çeker mi dersen, ı-ıh derim."

"Gördünüz mü?" diye atıldı yüzbaşı salcının hesabına sığınarak. Yola karadan devam edelim sultanım. Yalvarırım. Kendinizi tehlikeye..."

Hatice, devamını dinlemedi.

"Peki tek araba, dört-beş at. Olur mu?"

"Kaç kişi?"

Hatice bir an durup hesapladı. Ben, Nebile. Öbür arabadan üç nedime. Etti beş. Arabacı altı. Yüzbaşı yedi. Bir de arabacının yanındaki öncü muhafız. Sekiz. "Sekiz. Çeker mi?"

Salcı yine tereddütsüz cevap verdi. "Beni de sayacaksınız. Dokuz. Çeker."

Yüzbaşı içinden küfürler ederek "Bir dakika, bir dakika," diye söze karıştı. Tek arabaysa dört at var. Siz beş dediniz Sultanım. Beşinci at yok ki."

"Var. Senin atın. Yoksa karşıya geçtik mi Bursa'ya kadar yanımızda yaya mı koşmak istersin Hıdır Ağa?"

Bu lafına Nebile de, salcı da güldü.

Yüzbaşı sinirlendi. Fakat bir yandan da için için sevindi. İyi, diye geçirdi aklından. İlletli kan beni alıyor. "Ya muhafız? Hiç muhafızınız olmayacak mı?"

"Sen varsın ya Dimetokalı. Arabacımız da olacak. Hadi senin için bir de asker alalım. Arabacının yanında oturan muhafızı. Hesabımızda o da vardı zaten sekiz derken."

Hıdır Ağa, parmaklarını oynatarak hesaplamaya çalışsa ama bir türlü rakamı tutturamadı. "Siz... yanınızdaki kız..."

"Onun adı Nebile, ağa. Ben. Nebile ve ikinci arabadan üç nedime. Beş ederiz. Sen, arabacı ve muhafız etti sekiz. Salcıyla dokuz. Tabii bir de senin atın...."

Yüzbaşının sesi soluğu kesilince Hatice, "Hesap tamam mı salcıbaşı?" dedi. "Tamamdır Sultanım. Bu dediklerini bizim ihtiyar, kuş gibi uçurur karşıya evelallah."

"Hizmetinin karşılığını fazlasıyla alacaksın meraklanma."

"Padişahımız efendimizle, kızına hizmet etmektir karşılığı."

Hatice, arabanın kapısını açtı. Önce kendi indi. Ardından Nebile'nin inmesine yardım etti ve doğruca ikinci arabaya yürüdü.

"Kalkın bakalım kızlar. İçinizden üçü aha şu gördüğünüz suyu kanatlanıp da geçecek."

Nedimeleri, daha bir gün önce büyük bir felaket yaşan hanımlarının sarsıntıyı atlatıp şakalar yapmasına sevinerek cıvıldaştı.

"Sultanımız emreder de aşmaz mıyız? Kuş olur uçar gideriz."

"Yanlış dedim," diye ciddileşti Hatice. "Balık gibi demeliydim galiba. Çünkü gölü yüzerek geçeceğiz."

Kızların şaşkın bakışları altında yüzbaşıya döndü.

"Başlarına bir komutan seç. Kalanlar yola devam etsin. Çorba morba yok. Azık torbalarında ne varsa onu yesinler. Bir gün aç kalmakla kimse ölmez."

Gölün serin suyuyla yüzünü yıkamak için kıyıya doğru giderken dimdik yürüdüğünü fark etti. Adımları sertti. Başı ve omuzları dik. Bir an başı bulutlara değecek gibi hissetti kendini.

Tomris gibi, diye geçirdi içinden.

Evet, artık emindi. Hatice dün çalı bülbülüyle beraber bir kez daha ölmüş, onun yerine ruhunda Tomris canlanmıştı.

Varsın onu Sultan Selim'in kızı Hatice Sultan bilsinlerdi.

O Tomris Ece'ydi artık.

XXVIII

Saruhan, Ağlayan Kaya

"İşte burası," dedi Süleyman atının üstünden. "Ağlayan Kaya."

Tarife gerek yoktu ki. İbrahim daha görür görmez, ağlayan bir kadın başı sanki, diye geçirdi içinden. Yeşilin her tonuna bürünmüş dağdan bir kadın başı gibi uzanmıştı kaya ovaya doğru. Bir türlü gelmeyen birinin yolunu gözler gibi duruyordu uzaktan bakınca. Hasretinden ağlayan bir kadın gibi.

Atlarını ağaçların arasından yukarı sürdüler. Önde, dört atlı gidiyordu. Amaçları, yol göstermekten çok Şehzade'yi korumaktı kuşkusuz. Süleyman'ın buraları avucunun içi gibi bildiği belliydi. O bilmese bile atının yolu ezberlediğine de emindi.

İbrahim o akşam çiftlikte pek dikkat etmemişti ama muhteşem bir hayvandı. Yelesi bir altın şelalesi gibi dökülüyordu boynundan aşağı. Sarayın avlusunda atlarına binerken sahibi-

nin yanında gördüğü yabancı adamı dikkatle süzmüş, onu uzun uzun koklamayı da ihmal etmemişti.

Süleyman'ın sözünden yoluna sonuna yaklaştıklarını anlamıştı ama İbrahim birden kendini huzursuz hissetti. Kemanı yanına almamakla hata mı etmişti yoksa? Ya çalmasını isterse? Daha ilk akşamdan, ricasını kıran bir arkadaş damgası yer miydi acaba Şehzade'den? Bu hiç de iyi olmazdı. Kimse açıkça söylememişti ama farkındaydı. Burada hayatı, Süleyman'ın iki dudağı arasındaydı. Bir sözüyle yanına aldığı gibi, bir el hareketi bile onu kovmaları için yeterdi. Offf, diye homurdandı içinden. Bu fikirden nefret ediyordu. Kendini güvende hissetmediği bir hayat dayanılmazdı. Ferahşad'ın yanında hiç değilse, beş dakika sonra kovulur, satılır mıyım korkusu yoktu. Hele, o şeyden sonra... Bir an bile olsa Ferahşad'ın çıplaklığını, sokulmasını, okşamalarını hatırlamak titremesine yetti.

Sonunda düşünmemeye karar verdi. Süleyman, burada ben isteyince değil, kendin için çalacaksın demişti. Onun canı da istemiyordu bu akşam işte. Hasodabaşı'nın bir emriyle bulup getirdikleri üzerindeki kıyafet bile ona yabancıydı. Şalvarının uçsuz bucaksız cebinde, iç içe iki gizli cep daha bulunduğunu fark etmesi bile iki saatini almıştı. Teni, gömleğin kumaşını yadırgamıştı. Cepkeni de biraz büyük geldi. Omuzlarımdan aşağı kayıverecek diye korkuyordu İbrahim. Her şey yeni ve yabancıydı. Gül bahçesinde bitmiş bir diken gibi duruyordu bu görkemin ortasında. Yeni hayatına ilişkin tüm ayrıntıları bir an önce öğrenerek buna son vermeliydi. Bunu da yay çekerek yapamazdı herhalde.

Benekli, burun deliklerinden keyifli kocaman soluklar salarak, Şehzade Süleyman'ın atının kuyruk altında yoluna

emin adımlarla devam ediyordu. İbrahim'in onu bulması zor olmamıştı. Hasodacı'nın yanına kattığı adamla tavlaya gittiğinde Benekli oradaydı. Onu görünce toprağı eşelemiş, neşeyle homurdanmıştı hayvan. Sonra üstüne atladığı gibi yatakhaneye doğru sürmüştü Benekli'yi İbrahim.

Zebani, kapının önünü süpürttürüyordu birilerine yine bağırıp çağırarak.

"Hayırlı akşamlar Celayir ağam!"

İşte şu bakışı görmek, şu anı yaşamak bir ömre bedel, diye geçirmişti içinden İbrahim. Bok temizletmeye niyetlendiği acemi oğlanı küheylan gibi bir atın üstünde görünce adamın ağzı açık kılmıştı. Fakat çabuk toparlandı.

"Ne o acemi?" diye pis pis sırıttı. "Hani cehenneme gelecektin? Bakıyorum cennetin yolunu bulmuşsun."

"Öyle," dedi İbrahim. Ona bakmaya tenezzül etmiyormuş gibi başını havalara dikti. "Duymuşsundur herhalde. Arkadaşım Süleyman'la akşam yemeği yiyeceğim de, atımı alayım dedim. Ta Ağlayan Kaya'ya yaya gidecek değiliz ya Şehzade yoldaşımla."

Dediği her kelimenin adamı delik deşik ettiğini keyifle gördü. "Daha fazla laflamak isterdim ama vaktim yok. İyi akşamlar, Zebani." Son kelimede sesini biraz düşürmüştü ama adamın duyduğuna emindi.

Celayir, bir süre arkasından baka kaldı. Onları seyredip konuşmaları dinleyen adamlarına küfürler etti. "Hey," diye seslendi Benekli'nin üzerinde şehzade kendisiymiş gibi duran İbrahim'e. "Sen sen ol, *el ihsanına çok güveneme*. Bir bakarsın cennet bahçesinden düşüvermişin. Cehennemin kapısına dayandığında haberim olsun acemi. Bok kovalarını ağzına kadar doldurmaları için askere iyi tayın verdireyim."

Dönüp cevap vermek vardı ama bir şey gelmemişti o anda aklına.

Ne demekti şimdi bu. El ihsanına güvenme!

Süleyman'ın dostluğuna, arkadaşlığına güvenemeyecek miydi yani?

Atını Şehzade'nin peşinden sürerken, aklında hala adamın lafları ve çirkin suratı vardı. "Cehennemin kapısına dayandığında haberim olsun acemi."

Çok beklersin, diye homurdandı içinden öfkeyle. Cehennem alevlerinde çok yandım ben Zebani. İbrahim bir daha cehenneme düşmez. Talihine küs. Pargalı İbrahim cenneti mesken tutacak artık. Cennet bahçelerinde saltanat sürecek! Sen kendi bok çukurunda çürü.

"Ne o, Pargalı daldın. Ne düşünüyorsun? Kara kızı mı yoksa?"

Kıpkırmızı oldu. "Yok," dedi hemen. "Dalmışım. Çocukluğum düştü birden aklıma. Başıma gelenler."

Şehzade yavaşladı. İbrahim'in yanına gelmesini bekledi. "Onlar çok gerilerde kaldı," dedi usulca. "Şimdi buradasın. Ama her şeyi anlatmanı isterim. Yurdunu, evini, ananı babanı, Başına gelenleri hepsini... Tabii anlatmak istersen."

Ağlayan Kaya'nın üstündeki korulukta sofra kurulan açıklığa gelmişlerdi artık.

İşte cennet, dedi içinden İbrahim. Cennet de böyle bir yerdir herhalde. Küçük şelalelerden gürül gürül sular çağıldıyordu. Yeşilin ortasında, sarmaşıklar, güllerle, adını bile bilmediği rengarenk bir sürü çiçeğin arasında kayalara oyulmuş bir havuz çağırıyordu insanı hemen. Sofra havuzun yanındaydı. İki başına iki şilte atılmış, arkasına yastıklar sıralanmıştı. Şehzade ve can yoldaşı için özel olarak tombullaştırılmış yas-

tıklardı hepsi. Büyük, yuvarlak sininin etrafında hizmete hazır uşaklar bekliyordu. İlerde, ağaçların arasından ince bir dumanla, inanılmaz bir koku yükseliyordu. İbrahim dikkatli bakınca, ağaçların gölgesine gizlenmiş bir ateşin üstünde üç kişinin kuzu çevirdiğini gördü. Şu anda o kuzunun hepsini yiyebilirim, diye geçirdi aklından. Yaşadıklarıyla kurt gibi acıkmıştı.

Gördüğü tek silahlı muhafız kayanın üstündekiydi. Fakat başkalarının da olduğuna emindi. Onlarca, belki de yüzlerce asker olmalıydı bir yerlere gizlenmiş. O göremiyordu ama askerlerin bakışlarını onun üzerinden bir an olsun ayırmadıkları muhakkaktı. Belki de namluların, gerilmiş okların ucundaydı. İlk kez gördükleri bir yabancıydı o şunun şurasında. Uzunca bir süre de yabancı görecekleri kesinlikle. Hele iyi bakın, dedi kendi kendine. Yabancıya iyi bakın, iyi belleyin. Yakında buraların sahibi kadar sık göreceksiniz onu da.

Süleyman atını durdurunca iki seyis koşturdu dizginleri almak için. Bir üçüncüsü de, Şehzade'nin inmesine yardıma davrandı ama Süleyman ona fırsat vermeden aşağı kayıverdi. Onların önü sıra giden dört atlı, sonra ikisinin arkasından gelen bir sürü süvari telaşlanıp koşuşunca Süleyman bir an gelenlerle karşılayanlar arasında kayboldu.

Gördüğü her şey büyülüyordu İbrahim'i. İhtişam, renk cümbüşü, sesler, kıyafetler, ipek yeleli atlar, mücevherler, insanın üstünde yuvarlanmak için can attığı kaba tüylü halılar. Üstelik bunlar rüya değil gerçekti. Görebiliyor, dokunabiliyor, koklayabiliyordu. Tanrı'nın bir rüyayı onun için mucizeye dönüştürdüğüne inanıyordu artık. Tanrı onu seviyordu. Acılarını sonlandırmaya karar vermişti. Gördüklerini adeta yudumlayarak içine sindirmeye çalışırken Yüce İsa, diye geçirdi aklından. Ya, dinimi değiştirmeye zorladıkları halde ruhu-

mun senden kopmadığına inandın, ya yakarmalarımı, beddualarımı, yeminlerimi duydun da koştum yardımıma. Ya da kemanın tellerine taktığım hüzne acıdın. Pargalı'yı yuvarlandığı uçurumdan çekip aldın. Dünyanın en kudretli adamının oğlunu çıkardın yoluma. Onun ruhuna ilham verdin. Beni sevmesini sağladın. *Ey suyun üstünde yürüyen İsa; ey kötürümleri yürüten, körleri gördüren Tanrı. Mucizelerine inanıyorum. İnanıyorum. İnanıyorum.* Biliyorum, bundan sonrası bana kalmış. Yardımını esirgeme. İhsan ettiğin aklı kullanmama izin ver. Burada kalıcı olayım. Beni öyle bir yere tırmandır ki, *hayallerimi bile çiğneyip geçeyim.*

Burada her şeyin uyuma bağlı olduğunu anlamıştı. Bu titiz, disiplinli, kuşkucu, mağrur, hatta kendini beğenmiş fakat aynı zamanda çelebi ruhlu, basit, sadık, hain, karmaşık bir toplumdu. Hepsinden biraz vardı yapısında. Görünüşte herkes Şehzade'ye ölümüne bağlıydı ama her solukta, her köşede ihanet korkusunun yarattığı izler hemen görülüyordu. Süleyman, bir çalgıcı köleyle arkadaş olacak kadar alçak gönüllü duruyordu ama insan şimşekler çakan gözlerine baktı mı, babası bugün ölse, sabahına ucu bucağı belli olmayan bu ülkenin hükümdarlığını devralacak başı bulutlarda bir yiğit görüyordu karşısında. İşte bütün mesele bu toplum yapısına uyum sağlayabilmek, düzenle uygun adım atabilmekti. Herkes kadar titiz, herkes kadar disiplinli, mağrur, kendini beğenmiş, aynı zamanda çelebi mizaçlı, basit, sadık ve hain olmalıydı. Ve kuşkucu. Ne demişti Süleyman'ın lalası Hüdai Çelebi, diye sordu kendine. "*Şüphe, Allah'ın kullarına hediyesidir. Aklın süsüdür... Hayatta kalmak bile şüpheye bağlıdır.*" O da her şeyden şüphelenecekti artık. Gölgesinden bile.

Benekli'den inerken kimse yardımına gelmedi. Niye gelsinlerdi ki? O, Şehzade'nin lütfuyla cennete girmiş bir yabancıydı. Zebani'nin sesi bir kez daha çınladı kulağında. *Sen sen ol, el ihsanına güvenme.* Bir bakarsın cennet bahçesinden düşüvermişin!

Yemin olsun, dedi Benekli'nin yularını bir ağaca bağlarken. Düşmeyeceğim! Artık, bundan aşağısı yok. Pargalı İbrahim hep yukarı çıkacak. Daima yukarı. En tepeye. Tanrı'nın ihsan ettiği aklı kullanarak Osmanlı'yla uygun adım atacak. En azından öyle yaptığımı sanmalarını sağlayacak. Cennetin zirvelerinde dolaşacak Pargalı.

❦

Yemeği, meşalelerin oynaşan, dans eden aydınlığında yediler. Her şey muhteşemdi. Hizmetkarların biri gelip boşalan kabı alıyor, önüne yenisini koyuyordu.

"Şarap?"

Ne? Şarap mı? İşte buna inanamadı.

Arkadaşının bakışlarındaki şaşkınlığı gören Süleyman güldü. "Yani üzüm suyu."

"Sizde günah değil mi?"

"Üzüm suyu dedim ya Pargalı." Kıs kıs gülmeye devam etti.

İbrahim'in bakışlarıysa buğulanır gibi oldu. Babası geldi gözünün önüne hemen. Küçük şarap testisini tek eliyle kaldırıp omzuna koyar, oradan ağzına dökerek içerdi babası şarabı. Kırmızı sıvının ağzından taşıp çenesinden, göğsüne akmasını coşkuyla, hayranlıkla seyrederdi o zamanlar. Babası, annesinin dışarı çıkmasını fırsat bilir şaraba batırdığı parmağını onun

dudaklarına sürerdi. O da yalar dururdu dudaklarını. Kaç defa yakalanmışlardı. "Armanno," diye öfkeyle babasının kollarının arasından çekip alırdı onu annesi. "Bir masumu kendin gibi cehennemlik mi yapmak istiyorsun?"

Babasının "Niyeymiş o," diye attığı kahkahalar bir an kulaklarında çınladı. "Sen ne biçim Hıristiyansın Zeljena. Hepimiz şarapla kutsanmıyor muyuz?"

"O başka," derdi annesi de. "O başka." Onu okşar, yumuşacık elleriyle saçlarını karıştırır, "Sen babana aldırma Justinyen," diye fısıldardı. "Cennete giden yolda şarap akan çeşmeler vardır ama baban gibi büyüyene kadar o çeşmelerden içmek yok."

"Justinyen değil anne," diye mızmızlanırdı o da. "Alexander'ım ben. A-lex-an-der!"

O da hiç içmemişti zaten. Şarap sadece baba parmağından yalanmış bir tattı dudaklarında. Ekşimsi bir tat.

Kölenin önüne bir de şarap mı koyacaktı esircilerle, efendileri. Anıa yeni efendisi koyuyordu işte. Arkadaşı. Can yoldaşı.

Bir hizmetkar kupasına kan kırmızı şarap döktü.

İsa'nın kanı.

İbrahim şarabı ağlamadan içebileceğine emin değildi. Fakat Süleyman kendi kupasını kaldırıp "Dostluğumuza," deyince çaresiz kaldı. O da kaldırdı.

"Şehzademizin şeref ve sağlığına."

Küçük bir yudum aldı İbrahim. Sonra bir yudum daha. Ah baba, diye inledi içinden. Parmağının tadı, kokusu nerde? Boğazına bir düğüm takıldı. Gözleri yandı.

"Sevdik seni Pargalı," dedi birden Süleyman. "Bugün sarayımıza ürkek bir ceylan gibi geldin. Hep öyle kalasın. Korksan

bile sözünü esirgemiyorsun. İkbal, iltifat ve ihsan görmek uğruna aklını, dilini, gururunu çiğnemiyorsun. Hep böyle kal ki, can yoldaşı bellediğimiz Pargalı'yla, bir ömür boyu beraber yürüyelim. Dediklerimi yapabilecek misin?"

İbrahim, sınavda olduğunu hemen anladı. Lanet şarabı içirmiş, şimdi de imtihana çekiyor Süleyman beni, diye geçti aklından. Kupasındaki şarabı bitirmiş, ikinciyi de yanlamıştı. Başı dumanlı dağlar gibi hissediyordu kendini. Dilinin dolanmasından korktu.

"Ya yapamazsam?"

Şehzade Süleyman, bir an kupası elinde öylece kaldı. Bir şey demeden uzun uzun ona baktı.

İbrahim de kaçırmadı gözlerini. Yine şimşekler çakıyor Süleyman'ın gözlerinde diye söylendi içinden. Gün gelir de tahta çıkarsa, bu gözlerle cihana hükmeder bu adam. Ne başka taht kalır onunkinden yüksekte, ne eğilmeyen kral başı önünde.

"Yapacaksın."

"Nereden belli Şehzadem? Gözlerimden mi okudunuz?"

"Hayır." Birden kıkırdadı. "Bakışların şarapla bulutlandığından gözlerinde bir şey görünmüyor ki."

Mahcup bir ifadeyle başını eğdi ama gülmeden edemedi. "Öyleyse nereden bildiniz dediklerinizi yapabileceğimi?"

"Çünkü yapmanı biz istiyoruz Pargalı. Bizim adımızın yanına Pargalı İbrahim, diye de yazsınlar. Aradan bir yıl değil, beş yıl değil, bin yıl geçse Süleyman'la can yoldaşı Pargalı İbrahim'in adı ölmesin."

Şehzade deminden beri havada tuttuğu kupasını nihavet ağzına götürdü, kocaman bir yudum işti. Kupayı siniye bırakırken birdenbire sordu.

"Buraya neden Ağlayan Kaya dendiğini biliyor musun?"

"Bilmiyorum efendimiz."

Kupasına şarap doldurulmasını işaret edip yerinden doğruldu. "Öyleyse gel. Ağlayan Kaya'nın başında anlatayım sana öyküsünü."

Kupalarını alıp kayanın başına doğru yürüdüler. Ova sonsuz bir kara boşluk gibi uzanıyordu aşağıda. Yer yer kızıl ışıklar vardı karanlığın içinde. Gece serinliğinden yararlanarak çalışmaya devam eden bağcıların yaktıkları ateşlerdi bunlar. Pazara götürecekleri üzümleri küfelere istifliyorlardı mutlaka.

Bir uşak oturmaları için iki minder koşturup getirdi arkalarından. Süleyman elini salladı, "İstemez. Biraz ayakta duralım."

Konuşmadan bir süre aşağıdaki ovada karanlığın içinde oynaşan alevleri seyrettiler. "Çok, ama çok uzun zaman önce bir kadın yaşarmış buralarda. Adı *Niobe*. Güzel, bereketli bir hatunmuş. Allah ona on iki çocuk vermiş."

"On iki mi Şehzadem?"

"Hı hı. Altısı oğlan, altısı kız. Niobe bununla gururlanırmış! Ben öyle güzel ve öyle doğurgan bir kadınım ki, herkesten, hepinizden üstünüm, hiçbiriniz benimle aşık atamazsınız, diye öbür kadınları kıskandırırmış."

"Gurur tehlikeli bir şey olsa gerek."

Süleyman, "Hayır, boş gurur," diye düzeltti. "Kadınlar, yapma Niobe, diye uyarırlarmış ama o laf dinlemezmiş. Yalan mı, dermiş onlara. "Hepinizden, herkesten, hatta *Tanrıça Leto*'dan bile üstün değil miyim? Leto'nun iki çocuğu var. Benimse, tam on iki. Kimin üstün olduğu belli."

İbrahim, neden anlatıyor bu saçma şeyi bana şimdi, diye geçirdi aklından bir an. Süleyman sebepsiz yere laf eden biri

değildi. Fakat bu lafın ardından ne geleceğini kestiremiyordu. Belli belirsiz mırıldandı. "Haksız da sayılmazmış Niobe, Şehzadem."

"Kadınlar Tanrıça Leto'nun adını duyunca korkup kaçışmış. Fakat laf bir kez Niobe'nin ağzından çıkmış. Pişman olmuş ama sonra adam sende demiş. Nereden duyacak? Fakat rüzgar durur mu, Niobe'nin dediklerini gidip Tanrıça Leto'nun kulağına fısıldamış."

"Eyvah, tanrıları kızdırmaya gelmez."

Şehzade başını salladı. "Leto çok öfkelenmiş. Onun bir oğlu varmış, bir de kızı. Oğlanın adı *Apollon*, kızın ki de *Artemis*. Gidin, demiş, şu mağrur Niobe'ye öyle bir ceza verin ki, sonsuzluğa kadar ağlasın. Apollon, oklarıyla Niobe'nin altı oğlunu, Artemis de altı kızını öldürmüş."

Bir an sessizlik oldu. İbrahim ne demesi gerektiğine karar veremediği için sustu. Süleyman da, anlattıklarının bıraktığı etkiyi ölçmeye çalıştı. "Derler ki," diye devam etti. "On iki çocuğu önünde ölen Niobe o anda, gözlerindeki yaşlarla taş kesmiş. İşte bu kaya, Niobe'nin başı. O gün bugündür ağlar durur."

En sonunda ortadan bir cevap vermeye karar verdi İbrahim. "Etkileyici bir masal."

Süleyman, kupasından bir yudum aldı. "Lakin," diye mırıldandı. "Her masalda bir hakikat saklı değil midir?"

Döndü, sofranın kurulduğu havuz başına doğru yürüdü. İbrahim de, kafasında bin bir soruyla peşine düştü.

Neden anlatmıştı Niobe'yi ona Süleyman?

Sini kaldırılmış, ortaya üzeri çeşitli meyveler, şerbetlerle donatılmış bir sehpa konmuştu. Süleyman, gümüş tabaktan kocaman kırmızı bir erik aldı. "Şimdi diyeceksin ki," dedi

usulca ona bakarak. "Süleyman bu hikayeyi bana niye anlattı?"

İbrahim dikkat kesildi. Hikayenin sırrı çözüleceği için sevinmişti ama tetikte olması gerektiğini hissediyordu.

"Bu hikayeden çıkarılması gereken ders, gururun tehlikeli olduğudur. Öyle değil mi?"

Temkinli bir ifadeyle, "Öyle görünüyor. Fakat insanın başarılarıyla gururlanması da hak değil midir?"

"Öyle kabul edersek sınırı ne olacak Pargalı? Yani demem o ki, ne kadar gururlanacağımızı nasıl ölçelim ki öldürücü olmasın?"

İbrahim sustu.

"Onun için derim ki, mağrurlanmayacaksın. Mağrurlanmak Allah'a mahsustur derler bizde. Doğru. Başarın ne kadar büyük, sahip oldukların ne kadar çok olursa olsun, ben neymişim, benden büyüğü yok, demeyeceksin."

Eriğini ısırdı, bir süre çiğnedi. "Gelelim, Niobe'yi sana niye anlattığıma. Senden bir şey isteyeceğiz can yoldaşım."

"Dilerim Şehzademin emrini yapabilecek gücüm olsun."

"Hiçbir zaman senden yapamayacağın bir şey istemeyeceğiz Pargalı. Dileğim şudur: Yarın bir gün, yani vakit, saat erdiğinde; *Niobe olmama izin v*erme. Anlaştık mı?"

Ne? Ne demekti şimdi bu?

"Zafer sarhoşu olur da mağrurlandığımı görürsen bana bu geceyi hatırlat."

İbrahim sustu. Fakat bu kez sessizliğinde derin bir saygı vardı. Bu genç adam, neler düşünüyor, neler kuruyordu kafasında. Dünyada konuşmaktan çok düşünmeyi seven, gelecek hayalleri, planları kuran bir kendi var sanırdı. Süleyman da onun gibiydi işte. Üstelik o kurduklarını, hayal ettiklerini elde

etmeye ondan bin kez daha yakındı şüphesiz. Çünkü bir padişah oğluydu. Oysa bir köle. Hadi köle demeyelim. Kemanı getirmemekle hata mı ettim, Şehzade kızar da beni kovarsa diye yüreği çarpan bir çalgıcı.

Bu soruya nasıl cevap vermesi gerektiğini düşünürken Süleyman sabırsızlandı. "Söylesene Pargalı."

"Bunu neden benden istiyorsunuz Şehzadem?"

"Ancak sen yapabilirsin de ondan. Sözünü esirgemeyen bir sen varsın çevremde. Onun için bugün, buraya geldiğin gibi saf ve temiz kalmanı istiyorum ya. Anlaştık mı?"

"Ben basit bir köleyim. Biraz mürekkep yalamış, basit bir köle. Ama siz, bir kral oğlusunuz. Büyük devletin, büyük kralının oğlu. Vakit, saat erdiğinde demekle, başınıza taç koyacağınız günü kastediyorsunuz. O gün geldiğinde tacınızın hakkını vermelisiniz. Zaferler kazanmalısınız. Ben kazanacağınızı da görüyorum. Dünya size dar gelecek. Önünüzde *tahtlar, taçlar devrilecek.* Böyle bir adamın gurur hakkı değil midir? Mağrurlanmamasını istemek haksızlık olmaz mı?"

"Olmaz," diye kestirip attı Süleyman. "Senden istediğim bu. Biraz yoldan çıktığımı, başımı diktiğimi görürsen, mağrurlanma, diyeceksin bana. Kızar mı, gazaba gelir mi, boynumu vurdurur mu diye korkmadan. Mağrurlanma. Senden büyük Allah var. Tamam mı? Diyeceğin de bu: *Mağrurlanma Süleyman; senden büyük Allah var.* Anlaştık mı?"

İbrahim, hiç beklemediği bir anda tuhaf bir duyguyla ürperdi. Süleyman'ın sözlerinin ardında gizli bir başka mana daha olduğunu yeni fark etmişti. Şehzade, padişah olacağı günü hayal ediyor, ona göre, hesaplar kitaplar yapıyordu. Tamam. Elbette yapacaktı da... Bir kuşkuyla, kelleler koparıldığını duyduğu bir Padişah'ın oğlunun, bu hesaplar içinde

olduğunu açığa vurması ne kadar doğruydu? Bana güveniyor, dedi kendi kendine. Bir şey daha vardı. O hayalini kurduğu zafer günleri geldiğinde İbrahim'in yanında olacağını söylemiş oluyordu üstü kapalı bir şekilde. Tanrı bir şekilde kaderlerini bağlamıştı birbirlerine. Süleyman ne kadar yükselirse, Pargalı da o kadar tırmanacaktı. "Anlaştık efendimiz."

"Pargalı!" diye homurdandı Şehzade dişlerinin arasından. "Bırak şu efendimiz riyakarlığını. Biz bizeyken böyle laflar istemiyoruz. Pargalı olarak geldin, öyle kal. Eğriye eğri de, doğruya doğru."

Sonra uzandı, sehpadan bir şeftali aldı. Avucunun içinde bir iki defa zıplattıktan sonra İbrahim'e atıverdi. "Eee," dedi ani gelen bir neşeyle. "Akşamdan beri bizi konuşturuyorsun. Şimdi sıra sende. Anlat bakalım. Nasıl geldin buralara? Her şeyi duymak istiyorum."

Duyup da ne yapacaksın, dedi İbrahim içinden. Bırak içimde kalsın. Acılarımı deştirme bana.

"Benim hikayem uzundur Şehzadem. Anlata anlata bitmez. Hem vakit geç oldu. Sizi uykusuz bırakmaktan da korkarım."

"Sen yatıp uyuyacağımızı mı sandın? Bu gece güneşi burada karşılayacağız İbrahim. Sen hele anlat bakalım. İn misin, cin misin? Kimlerdensin? Anan, baban kimlerdi? Seni kim kaldırdı yerinden, yurdundan. Hanımağa'dan önce birine kapılandığını biliyorum. Onu da öğrenmek istiyorum. Her şeyi anlat işte. Parga'dan başla. Nasıl bir yer orası?"

XXIX

Sapanca Gölü

Behnam atını deli gibi sürdü. Hayvanın bu hıza daha ne kadar dayanacağını bilmiyordu.

"Allahın belası karı," diye homurdandı.

Selim'in kızı, hesaplarını bozmuş, gece handa konaklamamıştı. Uçar gibi kaçıyordu önünden. Bu lafı beğenmedi. Ölümden kaçıyordu Hatice uçarcasına. Çünkü celladı onu yakaladığı an, güneşi son görüşü olacaktı.

Önüne göl çıktığında bir an durakladı. Gölü soldan mı, sağdan mı dolanmalıydı. Hangisi daha kestirmeydi acaba? Kestirmeden de önemlisi, onlar hangi taraftan gitmişti. Dizginleri acımasızca çekti. Gem ağzını yırtan at, acı içinde kişneyerek şahlandı. "Dayan lanet hayvan," diye homurdandı Behnam. "Gezintide değil, takiptesin. Azrail'in atısın sen."

İzleri kontrol etmek için aranmaya başladı. Aralarında çok mesafe olmamalıydı. Onlardan hızlı gittiği kesindi. Arabaların

ağır temposu içinde, belki yarım, belki bir saatlik mesafede olmalıydılar. İzlerin tazeliğinden anlayacaktı bunu.

Çok aranmadı. Bir sürü atın ezdiği çayırı bulması zor olmadı. Ezilen çimlerin bir kısmı yavaşça baş kaldırmaya başlamışlardı. İki, dedi öfkeyle. İki saat ötede olmalılar. Hemen devam etmeliydi yola. Doğruldu. Soluklanmaya çalışan atının yularını çekti. Üzengiye basmadan üstüne sıçradı. Hayvanın başını güney batıya doğru çevirdi. At isteksiz bir iki adım attı. Behnam tam hayvanın karnını topuklamak üzereyken bir şeyin yolunda gitmediği hissine kapıldı. Yanlış bir şey vardı. Ne olduğunu hemen bulup çıkaramadı. Aşağı atladı. Nal izlerini gördüğü yere koşturdu. Eğilip çimenleri, başları ezilen katırtırnaklarını, yumuşak toprağa saplanmış nalları takip etti. Tekerlek izlerini inceledi. Tuhaf bir şey vardı. Onu huzursuz eden bir şey. Az sonra tekrar eğildi. Şimdi tekerlek izlerini sayıyordu. Biiir. İkiii. Şuradaki uyyy. Bu da dört. "Eeee," diye homurdandı. "Beşinci nerede?"

Bir araba eksikti.

"Beşinci araba uçtu mu?"

Belki teker kırmış, yolda bırakmışlardır. Gece karanlığında fark etmemiş olabilirim gelirken.

Olabilirdi elbette ama içini rahatlatmamıştı bu düşünce.

"Nerede beşinci araba?"

Burada düşünerek zaman kaybediyordu. Göle doğru koştu. Neredeyse çizmelerinin konçlarına kadar suya girip yüzüne su çarptı.

"Beşinci nerede? Nereye kayboldu o lanet araba?"

Atını sürüp izleri takip etmekten başka çaresi yoktu. Her geçen dakika ondan biraz daha uzaklaşıyorlardı. Tekrar atının

yanına seğirtirken, yerdeki bir şey dikkatini çekti. Sanki bir şey sürüklemişler gibi bir iz vardı ıslak kumun üzerinde.

Aman Yarabbi!

Nasıl da akıl edemedim bunu diye, kumun üstüne attı kendini. İzi daha yakından inceledi. Tekerlek. Beşinciyi bulmuştu işte sonunda. İyi de ne arıyordu bu iz burada? Göle mi sürmüşlerdi arabayı? Batırmışlar mıydı yani?

Aptal, aptal, aptal diye toprağı dövdü.

Ne batırması?

Birden omuzları düşüverdi.

Selim Kızı, babasından daha şeytan çıkmıştı.

Muhafızlarını kıyıdan dolaştırırken o gölden geçmişti karşıya çabucak. Burada bir sala yüklemişlerdi arabayı. Ayan beyan görünüyordu işte. Şu sağdaki ön teker. Soldaki çimene denk gelmiş. Şunlar da arka tekerler. Biri izleri bozmayı düşünmüş düşünmesine ama, diye homurdandı kendi kendine, aceleden hepsini silememiş.

İyi de bunun ona faydası yoktu ki.

Hatice Sultan, Azrail'in önünden kaçmıştı.

Behnam yine de atını sürecekti. Çatlayana kadar sürecekti. Belki Bursa kapılarına varmadan yetişirdi onlara. Belki onu atlattığını düşünüp bir yerde konak vermişti kadın. Her şey olabilirdi.

Aklına gelen bir ihtimalle yüzünde hain bir tebessüm belirdi. Belki de akıntıya kapılıp boğulmuşlardır.

Budala Behnam, diye küfretti kendine. "Selim kızı gölde boğulsa sana bir faydası var mı? Yok. Onun kellesini sormayacak mı Şah İsmail?"

Atına atladı.

"Yürü," diye kükredi. Yut şu dağları!"

Akıntıya kapıldıklarında, buraya kadarmış, diye düşündü Hatice. Sadece o mu? Hepsinin benzi kül gibi olmuştu bir anda.

Salcı hariç!

Adam yaşına rağmen, elindeki uzun sırıkla, suyun içinde, salı akıntıdan çekip çıkaracak bir yükselti, bir kaya, arayıp duruyordu.

Hatice, sırığın gölün dibini bulduğundan bile emin değildi. O sakin, durgun göl, burada sanki kabarmış, köpürmüş, bir yerlere akıp giden ırmağa dönmüştü.

"Tutunun," diye haykırdı salcı. "Sultan'ı indirin. Araba suya uçabilir. Atları da çözün. Gerekirse onlardan da vazgeçeceğiz!"

Dediklerini hemen yaptılar. Kimse, at, araba olmadan ne yaparız demedi. O anda önemli olan sadece kendi canlarıydı.

Hatice, korkudan ağlamamak için duduklarını ısıran Nebile'ye sarıldı. "Gel buraya kızım." Salın ortasındaki bodur direğe doğru yürümeye çalıştı. Altından kabaran sularla oynayıp duran salın üstünde ayakta durmakta zorlanınca hemen dizlerinin üstüne çöktü. Nebile de onu taklit etti. Kızı bırakmadan bodur direğe ulaşmayı başardı. "Sıkıca sarıl şuraya."

Nebile kollarını direğe doladı. Ellerini birbirine kenetledi.

Hatice de aynı şeyi ona sarılarak yaptı.

Alabora olurlarsa su ikisini birden yutacaktı artık.

Yüzbaşı, gücü sanki arabanın devrilmesini önlemeye yetecekmiş gibi, bir tekere asılmış, kaymasını önlemeye çalışıyordu.

Salcı, bir faydası olacağını sanmıyordu ama yine de "Korkmayın," diye bağırdı. "Bu Sapanca oynak avrat gibidir." Birden dediğine diyeceğine pişman oldu. Bir kadının yanında edilecek laf mıydı bu? Hele o kadın, koskoca Padişah'ın kızıysa! "Amaaan," diye başını salladı. "Aldırmayın bu ihtiyar bunağa. İnsan yaşlandıkça çenede ne edep kalıyor, ne haya."

Kimsenin onu ayıplayacak hali yoktu zaten. Hatice dahil, bütün kızlar bodur direğin çevresinde kümelenmiş dizlerinin üstünde, bildikleri duaları okuyordu. Arabacıyla, muhafız da atları sakinleştirmeye çabalıyordu.

"Durup dururken kudurur meret," diye devam etti salcı. Tehlike kapıyı çaldı mı, birinin konuşmasının insanları biraz olsun yüreklendirdiğini bilirdi o. Kaç defa denemişti bunu. Hem konuşuyor, hem da sal sırığını suya daldırıp çıkarıyordu. Dipte bir yer bulunca sırığı oraya dayıyor, olanca gücüyle kanırtarak salın rotasını akıntının dışına çevirmeye uğraşıyordu.

"Ama yine de korkmayın derim. Çoğu gitti, azı kaldı. Günde iki defa gelir geçerim bu akıntının içinden. Neresi yavaştır, çukurdur, içine çekip yutar bilirim. Çıkaracağım sizi buradan Allah'ın izniyle."

Onlar da öyle olması için dua ediyordu zaten.

Ansızın bir patırtı koptu. Sal altında ikide bir oynayınca ürken bir at, şaha kalkıp havayı dövüyordu.

"Heeey!" diye haykırdı salcı. Sesinde bu kez açık bir panik vardı. "Biri durdursun şu beygiri!"

Yüzbaşı arabanın tekerini tutmaktan vazgeçip arkaya koşturdu. Fakat atı sakinleştirmek mümkün değildi. Şahlandıkça sal giderek artan bir şekilde tehlikeye giriyordu.

"Atsana şu kahrolasını suya be adam!"

"Ama benim atım o!" Hıdır Ağa tüm gayretine rağmen ata söz geçiremiyordu artık.

"Az daha durursa, hepimizi geberten at olacak," diye terslendi salcı. "Sen de elversene yiğidim," diye muhafızı da yüzbaşının yardımına koşmaya çağırdı.

İşte o sırada olan oldu. İki kolun tutarak güç zaptettiği tekerlek birden kaydı ve kendi etrafında dönmeye başladı. Arabacı, dört atı yana çektiği için önünde bir engel kalmayan araba salın ucuna doğru gitti. Artık hiçbir kuvvetin onu durduramayacağını hepsi biliyordu. Arabanın mili, atların koşum takımlarıyla suya doğru uzandı, uzandı. Önce sağ teker salı öne doğru eğerek suyla temas etti, sonra öteki. Ve birden göle doğru akıverdi Hatice'nin arabası. Dengesi arabanın öne binen ağırlığıyla bozulan sal üzerindeki yükten kurtulunca bu kez geriye doğru şaha kalktı. Hatice, kenetlediği ellerin bodur direkten kaymaya başladığını anlayınca çığlık attı. Vücudu bir an yana devrildi. Nebile'nin, "*Sultanım, sultan ablacığım*," çığlığını duyunca son bir umutla tırnaklarını, salın tahtalarını birbirine bağlayan lifli kalın halata geçirdi. Sultan Selim'in kızının göle yuvarlanmak üzere olduğunu gören yüzbaşı, atından vazgeçmesi gerektiğini fark etti. Yuları bıraktı. Hatice Sultan'a doğru atıldı. Bir eliyle Nebile'nin çırpındığı bodur direğe tutundu, öteki kolunu Hatice'ye doğru uzattı. "Tutunun!"

Hatice, Hıdır Ağa'nın elini yakalayabilmek için kapandığı yerden ileri doğru sıçramaya hazırlandı. Yattığı yerden bunu yapmasının imkansız olduğunu hemen anladı. "Nebile'yi," diye haykırdı adama. "Beni bırak kızı tut!"

Nebile çığlık çığlığaydı. Sürekli, "Hayır!" diye feryat ediyordu. "*Sultanım, Sultanım. Gucel Sultanım!*"

"Bunu asla yapmam," diye bağırdı Hıdır da Hatice'ye. "Sizi kurtarmadan bunu asla yapmam."

Sesi ilk defa bu kadar kararlı çıkmıştı adamın. "Şimdi dediğimi yapın. Hemen."

Hatice, ölümle hayat arasındaki tek bağı olan ıslak urgana sapladığı tırnaklarının yavaş yavaş liflerden kurtulmaya başladığını fark etti. Birkaç saniyesi ya kalmıştı, ya kalmamıştı. *Çalı bülbülüm, diye geçti aklından. Geliyorum. Gülün geliyor. Bekle.*

"*Hatice!*"

Gürlemeyle aklı gittiği yerden döndü. Hıdır Ağa'ydı ona ismiyle bağıran. "Hemen dizlerini karnına çek. İki büklüm! Anladın mı?"

Gayrı ihtiyari adamın dediğini yaptı. Bir bacağını karnına çekti. Dizlerini kesen tahtaların sebep olduğu acıyı hissetmedi bile.

Yine arada sıkışıp kalmıştı işte. Bir yanda, onun kurtulması için dualar eden, peşinden ölüme atlayacağından hiç kuşku duymadığı Nebile vardı. Öbür yanda, eli eline değmeden ayrılmak zorunda kaldığı bahtsız çalı bülbülü. Hangisini seçmeliydi? *Nebile, yaşamak demekti. Çalı bülbülü ise ölüm.*

"Hadi, şimdi ötekini!"

Hatice o anda seçimini yaptı. *Nebile'yi seçti.* Onun için yaşamalıydı. Fehim Çelebi'yi kurtaramamıştı ama Nebile'yi kurtarabilirdi. Ona pırıl pırıl bir hayat verebilirdi. Hem Cevahir'e ödenecek bir borcu vardı.

Tarifsiz acılar içinde ikinci bacağını da karnına çekti. Parmakları urgandan ha kurtuldu ha kurtulacaktı.

"Dinle beni," diye bağırdı bir kolunu onu uzatmış vaziyette duran yüzbaşı. "Tek bir deneme şansın olacak. Halatı

Bak ve üzerimin üzerinde kendini bana doğru at. Elimi yakala."

"Yapamam."

Sebile, yeniden, *Sultanım, Sultanım* diye feryada başladı.

"Yapamam." Yine gök gürültüsü gibi gürlemişti Hıdır Ağa. "Yapacaksın. Korkma. Sen Selim Han'ın kızı değil misin?"

Öyleyim, dedi içinden. Öyleyim. Sultan Selim'in kızıyım ben.

Tomris Hatice'yi görür gibi oldu. Onu, saçları kalçalarını örten, selvi boylu, ak yazmalı, güzel mi güzel bir kadın olarak canlandırmıştı hep hayalinde. "Bak," diyordu Tomris şimdi ona. "Bak ben Kiraz'ın üstüne nasıl atılıyorum. Hadi Hatice. Benim gibi. Tomris olmak isteyen sen değil miydin? İşte tam sırası. Göster kendini."

Her şey bir anda olup bitti.

Hatice'nin yay gibi gerilen vücudu, dizlerinin üstünden aleni atıldı. Sahin kaygan tahtasının üzerine düştüğünde, bitti diye geçti aklından. Suya kavuşmasını kimse önleyemezdi artık. "Buraya kadarmış," diye mırıldandı. "Her şey bitti. Başaramadım."

Birden bileğinin bir mengeneye sıkıştığını sandı.

"Yakaladım."

Hıdır'ın sesiydi bu.

"Ben de, ben de yakaladım."

Bu da yakaydı. Yırtıcı, çelik gibi bir pençeyle onu kayarken bileğinden kavramış, padişah kızının suya yuvarlanmak üzere olduğunu anlayan sakî da, kendini vere attığı gibi kolunu bir kemend gibi beline dolamıştı.

"Yakaladım, kurtardım!" bağırıyordu. "Yakaladım, kurtardım."

Hatice kızı kollarının arasına aldı. Kalbinin nasıl delice çarptığını tüm varlığıyla hissetti. Doğru seçim yapmıştı.

Nebile şimdi de, başını göğsüne gömmüş sevinç gözyaşları döküyordu.

Hatice'yi kolundan çekip yeniden ortadaki bodur direğe tutunmasını sağlayan yüzbaşı o kadar sevinemedi. Deminden beri salın üstünde kalmaya çabalayan atı, son bir yalpayla toynaklarının üzerinde kaydı. Bir iki nal darbesiyle tutunmaya çalıştı, olmadı.

"Mızrak! Mızrak!"

Hıdır Ağa'nın atının adıydı bu. Mızrak bir anda gözden kayboldu. Saldakiler korkuyla suya baktılar. Herkesin suratsız bellediği yüzbaşının göz pınarlarından birer billur kaydı buruşuk yanaklarına. Kimse görmesin diye elinin tersiyle hemencecik sildi.

"Benim yüzümden," dedi Hatice, kurtarıcısına ilk kez candan bakarak.

"Sultanım kurtuldu ya, önemli olan bu..."

"Bak, bak!"

Nebile'nin çocuksu sevinç çığlığıyla hepsi onun gösterdiği yöne baktı.

Mızrak'ın başı suyun üstüne çıkmıştı. Hayvan akıntıyı yenerek kıyıya doğru yüzmeye çalışıyordu.

Nebile el çırptı. "Yüzüyor."

"Aferin benim kızıma," diye güldü salcı da. Akıntının hız kaybetmeye başladığının farkındaydı. "Meraklanma. O güçlü bir hayvan. Yukarıdaki de yardım ederse kurtulur. Gelir seni bulur."

Hıdır Ağa taş suratında bir tebessümle mırıldandı. "İnşallah." Yüzbaşı artık salın üzerinde ayakta durabilen

Hatice'nin önünde tek dizinin üstüne çöktü. "Boynum kıldan ince," diye homurdandı. "Size adınızla hitap ettiğim için kulunuzu bağışlayın."

Hatice, gülümseyerek baktı. "Komutan," dedi berrak bir sesle. "Senin atın, bizim arabamız yok. Düşün bakalım, kıyıya çıkınca Bursa'ya nasıl varacağız?"

XXX

Saruhan, Ağlayan Kaya

İbrahim, dalgın bir ifadeyle Süleyman'a baktı. "Parga mı?" dedi usulca. Şehzade, minderine yanlamasına kurulmuş bir dirseğini topan bir yastığa dayamış, bacağının tekini de çenesine doğru çekmişti.

"Benim için," diye devam etti İbrahim. "Dünyanın en güzel yeridir. Biliyorum, sizin mülkünüzde daha güzel yerler de vardır. Fakat bir Pargalı için, Parga cennetir." Bir an durakladı. Gülümser gibi oldu. "Yok," dedi, "*Cennetle cehennemin buluştuğu yerdir.*"

Süleyman, zoraki konuştuğunu gizlemeyen İbrahim'i heveslendirmek için, "Anlat hele," diye kıpırdandı oturduğu şiltenin üzerinde. "Yeşil değil midir yani?"

"Ağaçlardan evlerin damları görünmez. Orman tepelerden aşağı, denize doğru koşturan bir çocuk gibidir. Çamların bazıları dallarını denize uzatmıştır. Kestane ağaçları. Küçük dere-

nin iki yanında salkım söğütler. Parga'yı kuşatan kavaklar, meşeler, tam orta yerdeki dev çınarlar. Ben beş ton yeşil saymıştım küçükken. Annem altı, derdi. Babam ise alay ederdi. Ne beş, ne altı, derdi o. Yeşil yeşildir. Hepsi bir kapıya çıkar. Biraz açık, biraz koyu ne fark eder? Şimdi düşünüyorum da, fark etmiyormuş gerçekten. Yeşil işte. Yemyeşil."

"Madem öyledir de neden cennetle cehennemin buluştuğu yer dedin?"

"Cehennem de cennetin yanıbaşındadır da ondan. Deniz birden, sığlaşır. Suyun altındaki sivri uçlu kayalar, sanki denize akan ağaçları durdurmak istercesine suların içinde bir duvar örmüş gibidir. Deniz sakinse korkacak bir şey yok. Ama bir de patladı mı, cehennemi işte o zaman görürsünüz efendim Parga'da. Koca koca tekneleri kaldırdığı gibi sivri kayalara vurup parçalar. Kayaların arasında yarıya kadar sulara gömülmüş iki kadırga yatar burnun oralarda. Burunda geceleri dev bir ateş yakarlar, gemicileri uyarmak için. Ama fırtına ateş, uyarı dinler mi?"

"Çetin bir yer desene."

İbrahim başını salladı. "Çetindir, fakat Pargalılar da çetindir. İnatlaşır dururlar denizle. Bizim orası küçüktür. Balığa çıkmazlarsa aç kalırlar. Balığa çıkmak, ölümle randevulaşmaya benzer işte."

Süleyman duyduklarını gözünün önünde canlandırır gibi dinliyordu onu. "Balıkçılar kayaların yerini biliyordur ama değil mi?"

"Çocuklar bile bilir. Deniz durgunsa, kıvrılır geçerler aralarından. Su nerde sığlaşır, nerede derinleşir bilmeyen yoktur. Fakat Parga'nın yüzü, açık denize bakar. Batı ve kuzey rüzgarlarını tutacak doğal bir engel yoktur önünde. O yüzden fırtı-

na, kasırga eksik olmaz. Güneşle açılırsın, kasırgayla dönersin. Oraya kadar dalgalar alabora edip yutmamışsa, kayalar bekler. Öyle havada, neyin nerede olduğunu bilmenin önemi kalmaz. Fırtına denizin altını üstüne öyle bir getirir ki, bir bakarsın sığ bildiğin yer dipsiz çukur olmuş, derin sandığın yerin altına da testere dişli kayalar gelmiş sıraya geçmiş."

Bir an sessizlik oldu. İbrahim bir ovanın karanlığına, bir başının üstündeki yıldızlara baktı. Çevrelerinde dört büyük meşale yandığı için onları göremedi.

"Yıldızlar kaçmış. Biliyor musunuz Şehzadem, Parga'dan hiç kaçmaz yıldızlar. Gece başınızı kaldırdınız mı, milyonlarcasının sizi orada beklediklerini görürüsünüz. Siz onlara bakıyorsunuz ya onlar da sizi seyrediyordur."

Süleyman elini kaldırdı. "Çemşit Ağa!"

Karanlığın içinden geceden daha karanlık bir adam beliriverdi.

"Emret Şehzadem."

"Şunları söndürsünler."

Adam geldiği gibi aniden kayboldu. Bir dakikaya kalmadan Ağlayan Kaya'nın üstünü aydınlatan ne kadar meşale varsa hepsi söndü.

"Şimdi nasıl?"

İbrahim başını kaldırdı. Oradalar işte. Hepsi. "*Yıldızlarım*," diye fısıldadı. "Parga'nın yıldızları."

Şehzade Süleyman kıs kıs güldü. "Tapuyu hemen çıkardın İbrahim. Parga nere, Saruhan nere? Bunlar Saruhan'ın yıldızları olmak gerek değil mi?"

"Niyete bağlı Şehzadem. Benim gözümle bakarsanız, Parga'nın yıldızlarıdır. Çünkü şimdi anam, babam..." Birden sesi karılınca sustu. Öksürdü ve gırtlağını temizledi. "Beni

bağışlayın. Kardeşlerim de bakıyorsa kesin onları görüyorlardır."

Süleyman ses etmedi. İbrahim'in ağlamanın eşiğinden döndüğünü biliyordu. Az mı yaşamıştı o da bunları. Trabzon'da, Kefe'de. Dedesinin onu Bolu Sancakbeyi yapmasına kızan amcalarının ölüm tehditlerinden bunaldığında... Yapayalnızdı. Hasretin yaman dert olduğunu iyi bilirdi o.

"Babanın adı neydi?"

"Armanno. Anam da Zeljena."

Yine bir sessizlik oldu. "Pargalı," diye bozdu Süleyman sessizliği. "Onlardan hiç haber aldın mı?"

Başını iki yana salladı. "Hayır."

"Ne kadar oldu görmeyeli?"

Şehzade, hesap yapar diye beklemişti ama o hemen cevap verdi: "On. Tam tamına *on yıl sekiz ay ve de onyedi gün.*"

"Vay! Gün gün sayıyorsun ha."

"Hasret saydırıyor. Hesabı karıştırmaktan korkmasam, saatleri, dakikaları da sayarım."

"Peki kaç yaşındasın?"

"On yedi."

Neşeyle kıpırdandı Şehzade. "Birbirimize yakın olduğumuzu tahmin ediyorduk. Akranmışız be Pargalı. Biz de on yediyi sürüyoruz."

"Annem, ağaçlar çiçeğe dönende doğdun, derdi. Nisanmış."

Şehzade Süleyman, elini dizine vurdu. "Pes. Biz de nisan doğumluyuz. Validemiz Kur'an-ı Kerim'in arkasına tarih düşmüş *yirmi yedi nisan* diye."

İbrahim de hayretler içindeydi. Tanrı'nın onu bir mucizeyle baş başa bıraktığına inanıyordu ama bu tesadüfler. Ne tesadüf, dedi kendi kendine. Bunlar Tanrı'nın işi. İlahi işaretler

bunlar. Hepsinin bir anlamı, bir sebebi olmalı. Artık iyiden iyiye inanıyordu onu Süleyman'ın karşısına -veya Süleyman'ı onun karşısına- Tanrı'nın çıkardığına.

"O vakit sizden bir hafta büyük çıktım Şehzadem."

"Şu Allah'ın işine bak. Şu Allah'ın işine bak," diye bir süre neşeyle söylendi durdu Süleyman. Tuhaf, diyordu içinden de. Tesadüfün bu kadarı olur mu?

Yavaş yavaş o da başlamıştı, bu karşılaşmanın altında bir hikmet olduğuna inanmaya. O keman sesinden belliydi zaten. O ilahi bir çağrıydı. Duymasa, Pargalı şimdi karşısında olmayacaktı.

"Bak," diye kıkırdadı. "Buna içilir işte. Birer yudum daha ha?"

Uşağın doldurduğu kupaları kaldırdılar. "Bu işte bir iş var Pargalı," dedi Süleyman gizemli bir sesle. "Belli ki yollarımızı Allah kesiştirdi. Biz kendi payımıza bu yolu gayrı seninle yürümek isteriz."

İbrahim, bir şey demeye davrandı ama Şehzade engel oldu. "Yolum uzun ve tehlikelerle doludur; haberin olsun. Sabır, sadakat ve cesaret ister."

"Efendi..."

Süleyman'ın kaşının kalktığını görünce hemen düzeltti. "Şehzadem... sizinle olduktan sonra ne yolun uzunluğu ne tehlikeler umurumda olur. Sabrım, sadakatim ve yüreğimle peşinizden koşarım."

Şehzade, bu sözleri beğendiğini belli etti. "İbrahim," diye fısıldadı. Karanlığa rağmen yüzün ışıl ışıl göründü ona. "Bizim diyeceğimiz de şudur. Sabrın, sadakatin ve cesaretine güveneceğiz. Sen de bizim sabrımıza, dostluğumuza ve cesaretimize güven."

Kupalarını tekrar kaldırıp birer yudum aldılar.

İbrahim, milyonlarca yıldızın şahit olduğu bu sözlerle adeta kanatlandı. Tanrım, Tanrım, diye coşkuyla iç geçirdi. Bu kulunun kaderini, elinde yıldırımlar tutan bir prensin kaderine bağlamışsın. Kurtuluşum artık onun ellerinde.

İçinde belli belirsiz, "Ve ölümün," diyen fısıltı duyar gibi oldu. Aldırmadı. Şeytan bile bozamayacaktı yaşadığı anın sihrini.

"Şimdi her şeyi anlat. Nasıl kaçırıldın? Kim kopardı seni Parga'dan? Sonra neler yaşadın? Allah bizi karşılaştırana kadar neler olduysa..."

"On yıllık bir hikaye. Sizi uykusuz bırakmak istemem."

"Karanlığın aydınlığa dönüşmesini beraber karşılayacağız dedik ya demin. Bu gece, Niobe'nin misafiriyiz. Sana ait her ayrıntıyı öğrenmek istiyorum. Anlat."

İbrahim, bir süre daldı. Çok uzaklara bakıyordu gözleri. Niobe'nin, Apollon ve Artemis'in oklarına kurban olan çocuklarının acısıyla taş kestiği kayanın üstünden, on yıl geriye, Parga'nın kayalıklarına gidiverdi bir anda. İnsan aklı nelere kadir diye düşündü hayranlıkla. Zamanı bile yok ediyordu.

"Her şey," dedi, "Parga kayalıklarında başladı. Fırtınalı bir gecede..."

Ve her şeyi anlattı.

Babasıyla ölümden dönüşlerini. Kayalıklara tırmanışını. Balıkçıların barınaktaki konuşmalarını. Sonra kapının açılışını. Dışarı koşturmalarını. O uğursuz gemiyi görmelerini ve babasının ona, "Koş Alexander. Koş," diye bağırışını. Sığındığı

barınakta geçirdiği korku dolu saatleri. Gözlerinden alevler saçan korsanla karşılaşmasını. Çığlıklarını. Her şeyi.

Şehzade hiç kesmeden dinlemişti o ana kadar anlattıklarını. Sadece yüzünde değişen ifadeler konuşmuştu. Kah keyiflenmiş, kah meraklanmış, gülümsemiş, kah kızmış, köpürmüştü. En sonunda hüzünle bulutlanmıştı Süleyman'ın yüzü.

"Nereliymiş bu korsanlar?"

"Ceneviz."

"Kahrolası herifler. Her taşın altından onlar çıkıyor."

"Daha doğrusu," dedi İbrahim, "beni koltuğunun altına sıkıştırıp götüren adam Cenevizli. Kalyonda daha bir sürü adam vardı. Afrikalılar, Mağripliler. Büyük denizin oradaki adalardan bile korsan vardı aralarında."

"Seni gemiye götürdü, sonra?"

"Karanlık bir yere attı. O kadar karanlıktı ki, elimi bile görmüyordum kaldırınca. Buz gibi soğuktu. Her yer ıslaktı. Denizin bordayı döven sesi duyuluyordu. Bir de durmak bilmeyen hışırtılar. Birden ayağıma bir şey değdi. Islak. Tüylü. İğrenç bir şey."

Ayağına temas eden soğuk, küçük şeyin ne olduğunu söyleyemedi. O günkü gibi soluğu kesilmişti. Fakat Şehzade'nin gözlerinden, o şeyin ne olduğunu anladığını fark etti.

Sıçanlar! İrili, ufaklı sıçanlar!

"Çığlıklar atıp ağlamaya, karanlığın içinde nereye kadar gidebildiysem, önüme çıkan her şeye tekmeler atmaya başladım. Derken..."

Yine sustu. Korkunç şangırtı ve gürültülerle kapı açılmıştı. O korkunç adam, gözlerinden alevler saçan canavar duruyordu kapıda. Hangisi daha korkunç, diye geçmişti o an aklından. Ona dokunan, ısırmaya çalışan sıçanlar mı, gök gibi gür-

leyen, kıllardan suratında gözlerinden başka bir şey görünmeyen korsan mı?

Cevabı canavar vermişti.

Onu ensesinden yakaladığı gibi sürükleyerek çıkarmıştı ambardan. Kollarını, bacaklarını, kafasını bir yerlere çarpmasına aldırmadan güverteye yürümüştü. Kendisi gibi bir sürü canavar daha vardı orada. Kahkaha atan, yürümeye çalışırken onu iten, çelme takan adamlar.

İbrahim hala ağlıyor, deliler gibi bağırıyordu.

"Bırakın beni! Bırakın beni! Babam birazdan gelip hepinizi öldürecek!"

"Aman aman!" diye bağırmıştı kalabalığın içinden biri. "Duydunuz mu? Babası gelip hepimizi öldürecekmiş. Aman Tanrım! Çok korktum."

Biri de, "Hey *Escamilio*," diye seslenmişti. Canavarın adıydı herhalde bu. "Ne kabasın. Piç kurusuna iyi davransana. Yoksa babası gelir seni kulaklarından çiviler sonra!"

Deliler gibi, çığlıklar ata ata gülmüştü korsanlar.

Escamilio'nun cevabıysa, kuşağındaki hançeri çekmekti. "Gidin işinize be! Canınıza mı susadınız? İçinizden biri bağırsaklarını koparıp kızartmamı mı istiyor yoksa?"

Hançer tehdidiyle bir iki adım gerileyen adamların önünden, güvertenin ortasındaki kocaman direğe sürüklemişti onu Escamilio.

Adam, göğsünü direğe dayayınca anlamıştı onu bağlayacağını.

"Beni..." diye zar zor devam etti. "Seren direğine bağladı. Ne olacağını anlayan öteki korsanlar da yardımına koştu. Kollarımı yukarı kaldırdılar, direkteki iplerden birine bağladılar. Ayaklarımı da. Bir halatı vücudumla birlikte direğe dola-

dılar. Kıpırdayamıyordum. Canavar, *şimdi beni iyi dinle Parga keçisi*, diye bağırdı pis elleriyle yüzümü kendine çevirerek. *Seçimi sen yap.* Adamın soluğu yüzüme çarptı. İğrenç kokuyordu. *Ya sesini keser ambara razı olursun, ya da burada istediğin kadar bağırırsın.* Sesimi kesmiştim. Korkuyordum. Hepsi çevremi sarmıştı. Deli deli bakıyorlardı. İştahla yiyeceği avına sokulan aç kurtlara benziyorlardı."

Süleyman, üzgün bir ifadeyle elini salladı. Geçmiş acıları, korkuları ona anlattırmakla hata etmişti. İbrahim her şeyi bir kez daha yaşıyordu. Süleyman'ın, ondan susmasını istediğini de anlamamıştı.

"Hatta yalananlar bile vardı. Canavar, tıpkı beni yakaladığı anda olduğu gibi, he, he, he, diye gülüyordu burnumun dibinde. Ağzında iki diş kalmıştı. İki iğrenç, sarı diş. *Ben olsam*, diye kulağıma sokuldu. Pis sakalları yüzüme batıyordu. *Ambarı seçerdim. Minik sıçanlardan korkacak ne var? Seni ısırıp birer lokma et koparsalar ne olur yani? Öyle değil mi?* Adamların hepsi canavarın laflarına katıla katıla güldü. Dakikalarca güldüler. Heeey, diye bağırdı arkalardan biri. Aman Tanrım... Adamın sağ elinin olması gereken yerde kocaman bir kanca vardı. Gözünün biri yoktu. Kocaman kara bir oyuk vardı onun yerinde. *Kekliğin aklını çelme Escamilio. O bizim akşam yemeğimiz.*" İbrahim soluklanmak için sustu.

Şehzade artık İbrahim'i susturamayacağını biliyordu. Pargalı'nın, yaşadığı dehşeti anlatmaktan garip bir zevk aldığını anladı. "Sen hangisi seçtin?"

Hiç tereddütsüz geldi cevap.

"Direği. İnanmamıştım çünkü korsanların insan yiyeceklerine. Beni korkutmak için yapıyorlardı. Ama sıçanlar rol yap-

mıyordu. Hepsi açtı. İnsan veya bir başka şey fark etmiyordu onlar için. Ne bulurlarsa yiyorlardı. Azar azar, yavaş yavaş."

"Kararına pişman mı oldun?"

Acı acı güldü İbrahim.

"Hem evet, hem hayır Şehzadem. Küçüktüm. Daha insanların, hayvanlardan bile vahşi olabileceğini öğrenmemiştim."

"Pargalı..."

İbrahim'in yüzündeki ifade Süleyman'ı korkutmuştu. "Sana bir fenalık mı yaptılar?" diye sormak istedi, yüzü tutmadı. Bacak kadar bir çocuğa? Aman Yarabbi, diyordu içinden. İbrahim ona seslendiğini duymamıştı sanki.

"Direkte bağlı kaldım. Çözmeleri için yalvardım, ağladım. Fayda etmedi. Açtım, susuzdum. Yine bağırıp haykırmaya başladım. Çığlıklarım, en yakınımdaki korsanın beni yumruklayıp tekmeleyerek dövmesinden başka işe yaramadı. Kandan gözlerim bile kapanmıştı. Doğru dürüst bir şey göremiyordum. Ve birden Escamilio koşup geldi. Yeter artık, diye haykırıyordu. Elinde uzun, deri bir kuşak vardı. Kocaman demir tokası olan bir kuşak."

"Kırbaçladı mı?" Bir şey demedi.

"Kaç gün, kaç defa," mı diyecekti?

Şehzade öfkeyle kalktı. Elleri arkasında İbrahim'in etrafında birkaç tur attı.

"Bu gecelik bu kadar yeter."

"Bağışlayın. Sizi çok sıktım. Fakat hikayem uzundur demiştim."

"Sıkılmadım. Geçmişi hatırlayıp daha fazla acı çekme."

"Hatırlamak mı Şehzadem?" Tuhaf bir ifadeyle baktı. "Bir an bile unutmuyorum ki. *Mazi benim biley taşım. Hatırlayarak kinimi bileyliyorum.*"

Süleyman bir süre karşısında öylece durdu. "Biley taşı ha? Kinini bilemekle eline ne geçeceğini umuyorsun? O lanet herifler bir daha karşına çıkmaz."

Sadece korsanlar mı? Ya o? Onu *kesen* Şeytan? O da çıkmaz mıydı bir gün karşısına? Bunun için her gece ettiği dualar boşa mı gidecekti yani? Bir hesaplaşma günü olduğuna boşuna mı iman etmişti bunca yıl?

Uzatmamak için bir şey demedi. Zihninden silinip gitmemesi için Escamilio'nun suratını her gece hayalinde canlandırdığını söylemedi. Uykuya teslim olmadan korsanların izlediği rotayı, kıyıya yanaştıklarında gizlendiği çuvalların arasından gördüğü köhne iskeleyi, bağrışarak bir şeyler satmaya çalışan insanları, kalyondan inen esircilerin karanlık suratlı adamlarla kahkahalar atarak konuşmalarını, zincirlerini sürükleyen bir deri bir kemik kalmış esirlerin iskeleye ayaklarını sürüyerek inmelerini gözünün önünde canlandırmadan uyumadığını söylemedi.

En son onu indirmişlerdi gemiden. Ötekilerden iki farkı vardı. Zincirsiz ve çok küçük olması. Escamilio, kulağından koparırcasına çekerek onu başka bir adamın yanına götürmüştü. Onu kaçıran canavardan daha çirkin bir adam olabileceğini söyleseler inanmazdı. O gün inanmıştı işte. Adamın göğsüne kadar inen sakallarına renk renk iplikler, fiyonklar bağlanmıştı. Önce adamın gözleri yok sandı. Escamilio'nun sesiyle saçlarını arkaya doğru savurunca, bir çift çukur çıkmıştı ortaya. Bir kuyunun içinden bakar gibiydi korsan. Kavga mı, sohbet mi ettiklerini anlamadı. Öyle bağrışıyorlardı konuşurken. Fakat konunun kendisi olduğundan emindi İbrahim. Çünkü canavar, ikide bir onu çekiştiriyor, iğrenç elleriyle ağzını açarak, dişlerini kuyu gözlü adama göstermeye uğraşıyordu.

Beni satıyor, dediğini hatırladı içi yanarak. Adam Escamilio'nun avucuna iki gümüş, bir sürü de bakır mangır attıktan sonra saçlarından yakalamıştı onu.

"Yürü!"

İkinci efendi, ikinci gemi, yeni bir dayak fırtınası estirmişti. Tayfalar ya Reis, diyorlardı ona ya *Trakonia*.

Ne biçim isim bu böyle, diye geçmişti o anda aklından.

Reis, bir şey yapsa da dövüyordu onu yapmasa da. İbrahim de hiç değilse dayağı hak etmeye çalışıyordu. Her işi yüzüne gözüne bulaştırıyordu. Adam çılgına dönüyor, "İsa hakkı," için diye haykırıyordu onu döverken. "Seni çarmıha gereceğim. Trakonia dediyse yapar. Bu piçi kulaklarından çivilemezsem ne olayım."

En sonunda adama pes ettirdi. Reis, onu miçosunun yanına yamak verdi. Hayattaki ilk rütbesiydi bu. Sıradan bir köle değildi artık. Yükselmişti. *Uşak ışağıydı*.

Miço, kıvırcık, siyah saçlı, on dört, on beş yaşlarında bir siyah deriliydi. İgonda'ydı adı. Fakat ona kısaca *İgo*, diyordu herkes. Gece güvertede bir bembeyaz dişleri, bir de gözlerinin akı görünürdü İgo'nun. Gerisi karanlığın içinde kaybolurdu oğlanın.

"Reis'in adı yok mu," diye sormuştu İbrahim bir gün gizlice.

"Vardır. Ama kimse bilmiyor. Kimse de soramıyor."

"Neden Trakonia diyorlar peki ona?"

"Sen ne biçim balıkçı oğlusun? Trakonia'yı bilmiyor musun?"

İbrahim başını iki yana sallamıştı. Bilmiyordu.

"Trakonia, en zehirli balıklardan biridir. Dikenlerine dokunan zehirlenip ölür. Onu yutan büyük balıklar bile

zehirlenip ölürmüş." Oğlan, İbrahim'in kulağına iyice sokulmuştu. "Reis zehirli olduğu için öyle diyorlar."

Çocuk aklı hemen akıvermişti.

"Sen gördün mü?"

"Neyi, Trakonia'yı mı?"

"Hı hı."

İgo yüzünü buruşturdu. "Gördüm. Iııh. Korkunç. Denize ağ atmıştık. Çektiklerinde güvertede herkes Trakonia, diye bağırıp kaçışmaya başladı. Sıçrayıp duran, iğrenç dikenli, patlak gözlü bir balıktı. Çırpınırken, dikenlerine dokunan balıklar anında ölüyordu. Kimse yanına yaklaşamadı. Aptal bir tayfa hançerini saplamaya niyetlendi. Ama ölen o oldu. Balık sıçrayınca sırtındaki dikenli yüzgeç zavallının eline battı. Bir saate kalmadan çırpına çırpına öldü adam."

"Peki Trakonia'yı hiçbir şey öldüremiyor mu yani?"

Siyah oğlan kara gözlerini devirince akları fener gibi parlayıverdi. "Ne o?" diye kıkırdadı. "Ava mı çıkacaksın?"

"Yoo. Trakonia'yı da öldüren bir şey var mı diye merak ettim sadece."

"Bilmem. Varsa bile İgo bilmiyor."

İbrahim biliyordu işte. *Kin*!

Kinden daha zehirli bir şey yoktu dünyada.

Her gece ettiği duanın bir parçası da buydu zaten. Yüce İsa, Trakonia'yı da, Şeytan'ı da bir gün kinimle öldüreceğim günü bana göster!

"Kin insan yer bitirir."

İbrahim birden Şehzade Süleyman'ın sesiyle irkildi. Öylesine dalmıştı ki, Süleyman'ın dediğini anlamadı. "Efendim, Şehzadem. Bağışlayın. Mazi canlanınca insan dalıyor."

Süleyman başını salladı. "Lalalarımız, kinin günah olduğunu öğretti bize. Hele Cezerizade Kasım, kin insanı yer bitirir, derdi. Onu hatırladım birden."

Sözlerinin İbrahim'in üzerinde bir etki yapmadığını anlamakta gecikmedi. "Yer mi yemez mi bilmem. Lakin sana bir şey diyeyim mi Pargalı. Acı veren geçmişin yakasını bırak. Şimdi bir gelecek var önünde. Var git; yatağına yat. Perdeyi çek, geçmiş arkasında kalsın. Sabah kalktığında perdeyi açınca geçmişin yerinde yeller estiğini göreceksin."

Toparlandı. "Hadi bakalım," dedi, elini havada sallayıp hizmetkarlara da belli belirsiz işaret çakarak. "Gidiyoruz. Başka zaman belki devamını dinleriz."

XXXI

Bursa'ya Dönüş Yolu

Hatice bu kez itiraz etmedi. Yüzbaşı haklıydı. Kurtulmuşlardı ama akıntı onları kıyıya çıkmayı bekledikleri yerden bir hayli güneye sürüklemişti. Hiç değilse bir saat, sahil boyunca kuzey batıya yürümeliydiler Bursa yoluna kavuşmak için. Yüzbaşı, "Bağışlayın Sultanım," dedi. Hiçbir itirazı kabul etmeyeceği duruşundan ve ifadesinden belliydi. "Buradan bir yere gitmeyeceğiz."

"Fakat Hıdır Ağa..."

"Öncü muhafızı yollayacağım. Bursa yolunu gözlesin. Ya arkamızdan gelenlerden bir araba ve yeteri kadar muhafız alıp buraya getirsin. Ya da Bursa'dan istediğim takviyenin gelmesini gözlesin. Onlara yerimizi bildirsin."

"Hıdır Ağa..."

"Boynumu vurdurun ama sözümü dinleyin. Sultanımızın bir kez daha kendisini tehlikeye atmasına izin veremem."

"İzin mi?" Hatice kendini tutamadı. Güldü. "İzin istemedim ki komutan."

"Bu kez olmaz Sultanım. Evet izin. Ve ben, kulunuz, köleniz Dimetokalı Hıdır; izin vermiyorum. Burada kalıyoruz. O kadar. Sizi sağ salim Bursa'ya götüreyim, gayrı gerisini orada siz..."

Yüzbaşı eliyle boynunu kesercesine bir hareket yaptı. "Siz halledersiniz."

"Madem öyle," dedi Hatice kuru bir sesle. "Ne yapalım. Canından bezen sensen, bir diyeceğim yok. Bekleyelim bakalım. Gerisini de Bursa'ya varınca..."

Hatice de Hıdır'ın hareketini taklit etti. Boynunu keser gibi yaparken soludu. "Orada hallederiz."

Hıdır Ağa ürpermesine rağmen bozuntuya vermedi. Olan olmuş, kap devrilmiş, süt dökülmüştü. Ne yapsa faydası yoktu. Onun budalalığı yüzünden Padişah kızının iki hizmetkarı öldürülmüş, Hatice'yi Allah korumuştu. Yoksa nedimesinin yerinde o olur, kesik başı da katilin elinde Tebriz yollarına düşerdi. Gerçi bütün suç sultan kızındı ama, kızının hekime sevdalanmış olduğunu Selim Han'a söyleyecek hali yoktu ya Hıdır'ın. Hem söylese bile kim ona inanırdı. Şimdi de o Hatice Sultan'ın lafını dinlemiyecekti. İki kez kestirmezdi ya Padişah kafasını? Ölürse bir kez ölecekti, o kadar.

"Bari," dedi Hatice, "Bir ateş yaktır. Muhafızların azık torbalarına da bir bak. Biraz kavurma yesek fena olmayacak. Korku, heyecan, göl havası hepimizi acıktırdı."

Yüzbaşı, telaşla fırladı. Daha iki dakika olmadan siperlik bir yere ateş yakılmış, Bursa yolunu gözleyecek öncü de atlanıp yola koyulmuştu.

Hatice'nin çıkardığı öncü, şahin gözleriyle ovayı tarıyordu. Hala hayatta olduklarına inanamıyordu. Onca savaş görmüş, oklar, kurşunlar başının üstünden ıslık çalıp geçmiş, fakat ölümün soluğunu bu kadar yakınında hissetmemişti. Bacakları bir an olsun titrememişti. Ama o sallanıp duran salın üzerinde. Yalan yok, diye geçirdi aklından için için sırıtarak. Bacaklarım tir tir titredi. Bir urganı yakalamış, çöküp kalmıştı. Ey, Rabbim, diye sitem etmişti. Madem alacaktın, cenk meydanlarında küffarla kılıç şakırdatırken alaydın ya canımı. Şehitliği kuluna çok mu gördün de, sulara gark edip cennetini esirgiyorsun?

Öncü, "Helal olsun Hatice Sultan'a," dedi. Gözlerini sonsuza doğru uzanan ovadan ayırmamıştı. "Şerefim hakkı için bir o korkmadı! Bir de illetli avrat diye hor görür, alay ederdik gizli gizli. Yürekli hatun çıktın."

Eee, dedi içinden keyifli bir ses. İlletli, milletli. Neticede babasının kızı. Sultan Selim'in korktuğu görülmüş mü ki, kızı korksun?

Adam kendi kendine baş sallayıp aklından geçeni onayladı. "Allah var. Korkmadı. Hepimiz kendi canımızın derdine düştük. O ise küçük hizmetçisini kurtarmaya çalıştı. Neydi adı? Hah, Nebile. Kızı kurtaracağım derken az daha kendi göle yuvarlanıyordu be. Şah İsmail'in yapamadığı işi su yapacaktı neredeyse.

Birden, göz sinirleri alarm verdi. Bütün hücreleri bir anda uyandı. Kayanın üstünde dikildi.

Birileri geliyor! Hırlı mı, hırsız mı? Kim bunlar acaba?

Daha uzaktaydılar. Fakat çıkardıkları toz bulutuna bakılacak olursa kalabalıktılar. Hem de bir hayli kalabalık.

Ellerini güneşe siper ederek daha iyi görmeye çalıştı. Boşuna Şahingöz demiyorlardı ona. Şöyle bir baktı mı tavşan, keklik; her neyin peşine düşmüşlerse görüverirdi çalıların arasında. Ne o, diye homurdandı kendi kendine. Bu ne kalabalık. Sanırsın, Ordu-yu Hümayun yürüyüşe geçmiş.

Süvarilerin çıkardığı toz dalga, dalga katlanıyordu arkalara doğru. En az iki bölük, diye homurdandı.

Biraz daha izledi. İki bölükten de fazla olduklarına hükmetti. Aklına gelen düşünceyle vücudu taş kesti. "Yok artık. Daha neler? İyice ihtiyarladın. Gözlerin de bozulmaya başlamış. Daha kaç bölük olduklarını bile seçemedin. Nereden çıkaracan hırlı mı hırsız mı olduklarını?"

Tekrar bütün dikkatini yaklaşan toz bulutuna verdi. Gözleri yanmaya başlamıştı uzun uzun bakmaktan.

Az önce aklına gelen düşünce bir kez daha saplandı beynine. Bu kadar kalabalık süvariyle ancak bir kişi at koşturabilirdi buralarda.

Olabilir miydi? "Yok canım," dedi. Elini havada şöyle bir salladı. "Saçmalama."

Fakat gördüğüne emindi. Tekrar saydı. Bir. İki. Üç. Atların çıkardığı toz, duman iyice görmesine engelliyordu. Altı. Yedi. Sekiz.

"Amanın," diye bağırdı gözcü telaşla. "Dokuz. Tam dokuz tane?"

Gözlerini yumdu. Elinin tersiyle ovuşturup tekrar açtı. "Yanılıyor olmayasın ihtiyar şahin," diye hesaba çekti kendini. "İyi bak. Gördüklerin mızrak olmasın?"

Değildiler.

Bir kere sayılarından emindi. Dokuz taneydiler.

İkincisi, mızrak olsa uçları güneşi yansıtırdı. Oysa bunlar parlamıyordu. Sanki bir şeyin ucunda uçuşuyorlardı.

Biraz daha yaklaştılar. Eğildi, kulağını yere dayayıp toprağı dinledi. Ohooo, dedi içinden, ne iki, ne üç bölük. Ordu geliyor üstümüze; ordu.

Tekrar doğruldu. Bir süre daha izledi.

Bir mızrak, iki mızrak diye saydı. Sekiz mızrak.

Hayır. Dokuz. *Dokuz tuğ!*

Tuğ!

Tuğların önünde kara bir küheylan tozu dumanı katıyordu. Toz bulutundan binicisini iyi seçemiyordu. Fakat atının üstünde sanki başını bulutlara değdirmek istercesine dik durduğu belliydi. İki yanında, yarım boy gerisinde iki kırat ovayı dövüyordu. Sağdaki atın süvarisinin sol omzuna sanki güneş gelip oturmuştu. Güneş, soldakinin de sağ omzundaydı. Öyle parlıyordu binicilerin omuzları.

"Amanın!"

Her şey yerli yerine oturuyordu işte. Aklına gelen, şimdi ordu olmuş üstüne at sürüyordu.

Kara küheylan!

Başı bulutlarda bir süvari.

Omzuna güneş inmiş iki kıratlı. Ne güneşi diye dellendi içinden bir ses. *Padişahın kılıçları onlar.* Silahtar ağaların omuzlarında.

"*Ve dokuz tuğ!*"

Çığlık çığlığa kayadan aşağı koşmaya başladı.

"*Padişah! Padişah! Selim Han geliyor!*"

Kara küheylan, Sultan Selim'in iki atından biriydi. Selim'in kara atı *Karaduman*, akça atı *Akduman*'dı. Hünkar savaşa

giderken Karaduman'la atlanır, barış zamanı Akduman'la dolaşırdı. "Vay ki vay," diye homurdandı gözcü düşe kalka koştururken. "Selim Han, Karaduman'ın üstünde!"

Öyleyse... "Vay!" diye kollarını havada yel değirmenleri gibi sallayarak vardı atını bağladığı yere. Atlamasıyla, hayvanın karnını mahmuzlaması bir oldu. Yelelerini kavrayarak boynuna doğru uzandı. "Koş bakalım beş cenk artığı," diye fısıldadı kulağına. "Rüzgarla yarış. Selim Han savaş küheylanına binmiş, ardımızdan geliyor. Bildin mi Karaduman'ı? Az koşturmadınız onunla yan yana. Göster herkese kocamadığını. Yürü, uç. Hatice Sultan'a haber edelim!"

Biri süre geldiği tarafa sürdü. Ansızın aklına gelen düşünceyle, dizginlere asıldı. At, acıyla kişneyerek olduğu yere çakıldı. "Nereye be?" diye azarladı kendini. "Nereye? Padişah bize değil, Hatice Sultan'ı bulacağını sandığı yere gidiyor. İyi de gittiği yerde kızı yok ki!"

Atını ters yüz çevirdi. Yuları hayvanın iki yanına vura vura gelen alaya doğru atıldı.

Aklına gelen ihtimalle tekrar bocaladı. İçinden, "Padişahın üstüne deli gibi at süren birini ne yaparlar?" diye sordu.

Alnının ortasından vururlar.

Hem de daha kimdir bu demeden.

Dizgini sağa çekerek atın başını kendini onlara gösterebileceği bir tepeye doğru çevirdi. Savaş meydanlarında binicisinin sert ve ani emirlerine alışkın olan at, tereddüt etmeden uydu. Bir dakikaya varmadan tepenin üstündeydiler. Vadiden sel gibi akan dokuz tuğlu alayı tepeden görüyordu artık.

Dizgine olanca gücüyle asıldı. At kişneyerek şahlandı. Bir süre arka ayaklarının üstünde kaldı; ince bilekli ön toynaklarıyla öfkeyle havayı dövdü.

"Heeey!"

Gözcü, yuları dişlerinin arasına sıkıştırdı. Üzengilerin üstünde ayağa kalkarak kollarını havada sallamaya başladı. "Heeey! Buraya bakın. Heeey!"

Duymadılar. Görmediler. Vadideki sel akmaya devam etti. Kahretsin, diye homurdandı. Hadi duymuyorsunuz. Görmüyor musunuz da? Selim Han'ın alayı havada uçan kuşu bile kollamazsa ne işe yarar?

"Heeey! Hünkar'ın atlıları! Yiğitler! Hanlar Han'ı..."

Kollarını sallamaya devam etti. "Yanlış yöne gidiyorsunuz! Hatice Sultan o tarafta değil! O tarafa değil. Bu tarafa, bu tarafa! Batıya. Batıya, dönün be!"

Birden, süvarilerden birinin hızını kesmeden onun bulunduğu tepeyi gösterdiğini fark etti. Adam da bağırıyordu anlaşılan. Birkaç atlının daha ona doğru baktıklarını gördü. Biri atını açığa alıp mahmuzladı.

İçi kanatlanıverdi. Şükürler olsun. Başardım. Beni gördüler. Haber vermeye gidiyor.

Adam, atını sol silahtarın atının kuyruk altına doğru yaklaştırdı. Birkaç saniye sonra sol silahtar da tepeye doğru baktı. Atı belli belirsiz hız kesince, iki silahtarın bir boy arkasından gelen kırat, mesafeyi kapatmış oldu. Onu daha önce fark etmemişti gözcü.

"Amanın," dedi el, kol sallamaya devam ederek. "Koca Mustafa Paşa bu be. Sadrazam. O da orada. Al-i Osman yürüyüşe geçmiş de haberimiz olmamış."

Aklına kurt düşüverdi. Yanıldın mı ihtiyar, diye söylendi. Selim Han, kızına değil de cenge mi gidiyordu yoksa?

Selim'in, asi kardeşlerini temizledikten sonra Safevi Şahı'yla savaşa tutuşacağını bilmeyen yoktu. Vakit saat gelmişti demek

ki. Ve o, koca Hünkar'ı yolundan çevirmişti. Eğer öyleyse vay geldi başıma, diye homurdandı.

Silahtar Ağa, yanına gelen Sadrazam'a döndü. Sadrazam da tepeye baktı. İyice emin olmuştu gözcü. Koca Mustafa Paşa'yı tanımıştı. Mendebur, diye içerledi. Selim Han, bu herifi hala niye yanında tutuyordu ki? Şehzade Ahmet'i, kardeşiyle saltanat savaşına tutuşturmak için teşvik edenlerin başında değil miydi o?

Mustafa Paşa, bir adamın atının üstünde el kol sallayarak onlara, o tarafa değil batıya gidin, demeye gelen işaretler yaptığını gördü. Atını topukladı. Silahtarların arasından geçti. Sultan Selim'in atıyla neredeyse karın karına geldi. Hünkar'a bir şeyler söyledi. Selim, başını bile çevirmemişti. Fakat birden Padişah'ın sağ kolu kalktı. Karaduman yavaşladı. Arkasından dolu dizgin gelenler de. Sonunda bütün alay durdu. Padişah, sağ kolu havada dönüp tepeye baktı.

"Vay!"

Hünkar'ın gözlerinde şimşekler çakıyordu.

Behnam, ağaçların arasından arabaları ve muhafızları gördüğünde sevinmedi. Kafileyi yakalamıştı ama neye yarardı ki. Hedef orada değildi.

Kendini onlara göstermemeliydi. Dört tarafa gözcüler çıkarmış olabilirlerdi. Ormanda dolaşan bir yabancı hemen dikkat çekerdi. Sol memesinin üstüne kızgın bıçakla dağlanmış üç derin ve kalın çizgiyi görünce de hemen anlarlardı, Şah İsmail'in adamı olduğunu. Onlardan uzaklaşmak da işine gelmiyordu. Kapattığı mesafenin yeniden açılmasına sebep ola-

bilirdi bu. Kendini fark ettirmeden izlerini sürmeye karar verdi. Nasıl olsa, ilerde bir yerde kadınla buluşacaklardı. "Hadi," dedi. Behnam, kendini görmüyordu ama yüzünde herkesin kanını donduran o hain tebessümün dolaştığını biliyordu. "He, he, he," diye tısladı. "Düşün önüme ve beni onu götürün. Oyalanmayın ha. Koparacağım bir kelle var."

XXXII

Saruhan, Sancakbeyi Sarayı

Ağlayan Kaya'nın oralardan esen sabah rüzgarı Şehzade Süleyman'ın açık penceresinden içeri içli bir melodinin nağmelerini taşıdı. Çalıyor, diye söylendi içinden. Pargalı kendisi için çalıyor. İnleyen, iç çeken, acıyla kıvranın, isyanla haykıran, başkaldıran nağmelerdi bunlar.

İbrahim'in tüm yüreğini duyuyordu sanki. Anlattıklarını ve anlatmadıklarını.

Göğsünde derin soluklarla uyumasına rağmen kadını da işitmişti melodiyi. İç çekerek kıpırdandı. Süleyman, rüzgarın kanatlarında gelen nağmelerin ruhunda yarattığı sihirli titreşimleri bozmasını istemediği siyah saçları şefkatle okşadı.

"Duydun mu?" diye fısıldadı kadın.

"Şşşt."

Başını hafifçe erkeğin göğsünden kaldırıp uykulu gözlerle baktı.

"O mu?"

Şehzade sadece başını salladı. Hiçbir şeyin, hiçbir sesin, kimsenin bu anın sihrini bozmasını istemiyordu. Uyuyormuş gibi gözlerini yumdu. Pargalı'nın boynunu kemanının üstüne yanırarak yay çeken halini getirdi gözünün önüne.

Kadın yine başını hafifçe kaldırdı. Parmak uçlarını Süleyman'ın göğsünde gezdirirken "Çok güzel," diye fısıldadı uykulu bir sesle. "Büyüleyici."

Şehzade, eliyle hafifçe kadınının başını okşadı. "Sadece dinle *Gülbahar*."

Gülbahar, bu küçük azara kırılmışçasına doğruldu. Saçlarını erkeğin yüzüne döktü. Süleyman'ın saç uçlarının temasıyla gıdıklanıp kıkırdağını iyi biliyordu. Fakat bu kez öyle olmadı.

"Bu adam, ne demiştin adını; hah İbrahim, büyücü mü?"

Bu ona haksızlıktı. İbrahim çalarken, herkes susmalıydı. Kuşlar ve böcekler bile. Gülbahar da. Kadının saçlarını eliyle yüzünden çekti.

"Efendim, benden daha iyi bilir ama," diye kıkırdadı kadın. "Çaldığı her neyse, bu nağmeleri çalan mutlaka sevdalıdır."

"Gülbahar! Dinleyelim!"

Fısıltıya gizlenmiş olsa da kadın öfkeyi hemen hissetti. Başını göğsüne yasladı. Mırıltılı, nazlı seslerle ona iyice sokuldu. Buna çıldırıyordu işte. Kafkas Dağları'nın hür havasını içine çekmişti o. İster padişah oğlu olsun, ister fukara. Kimse bir Gürcü kızına ne yapacağını söyleyemezdi. Bu sevdiği erkek bile olsa. Gülbahar'ım ben, diye geçti aklından. İçinde, yarının padişahının tohumlarını taşıyan Mahidevran Gülbahar. Son sözü daima ben söylerim. "Eh, ne yapalım," diye numa-

radan küstü. "Biz de Şehzademize vereceğimiz haberi, sabaha deriz artık."

Süleyman işitmedi bile.

Gülbahar hayretle onun gözlerini yumarak melodiyi dinlediğini gördü. Evet dedi içinden, ona söylemek için hiç uygun bir vakit değil. Hem önce anasıyla konuşayım. Sabah ola, hayrola.

Dolgun dudaklarını ihtirasla erkeğin boynunda gezdirdi. "Gülbaharınıza kulak verin Şehzadem," diye fısıldadı. "Bu duyduğunuz sevdanın sesi."

Şehzade, kadınının sesindeki imayı fark etmedi. Gülbahar'ın kırgınlığını gizlemeyen bir ifadeyle arkasını dönmesine de aldırmadı. Aklı fikri İbrahim'le kemanındaydı. Sevda mı?

Ne sevdası be kadın, diye söylendi. Bu nağmeler, bir yanardağ gibi patlamaya hazır bir ruhun sesi. Köpürmeye, bendini aşıp taşmaya hazır bir ırmağın çağıltısı bu.

❦

Sabah meltemi Pargalı İbrahim'in ruhundan kopup gelen çığlığı, sadece Şehzade Süleyman'ın odasına değil, sarayın her yerine taşıdı.

Kötü bir rüyanın etkisiyle kan ter içinde uyanan Süleyman'ın annesi Hafza Sultan'ın, ilk duyduğu ses de uzun, içli bir la bemol ve arkasından yayın tellere kısa darbelerle vurulmasıyla çıkan tınılar oldu. Sultan Selim'in, sancakbeyi oğluna refakat eden helali Hafza Sultan'ın endişe cenderelerinde sıkılan yüreğine merhem gibi geldi Pargalı'nın melodisi.

Kötü, kanlı bir rüyaydı. Bir kurt dolaşıyordu çevrede. Ağzından kanlı salyalar akan bir canavar. Gözlerinden kıvıl-

camlar saçıyordu kurt. Hafza, taşlar attı ama kurt kaçmadı. Aksine başı önde, sanki birinin izini sürer gibi ağır ağır yaklaştı ona. Birden başını kaldırdı. Kurtla göz göze geldi. Çığlıklar attı ama kimse duymadı. Kurt dile geldi: "Hafzaaaa!" Hayvanın gözlerindeki vahşeri daha yakından görebiliyor, soluğu değdiği yeri yakıyordu. "Sultan Selim'in helali," diye uludu kurt bu kez başını göğe kaldırarak. Hırıltılı ses onu tutsak almıştı. Eli, kolu bağlı gibiydi. Artık taş atamıyordu. Kaçamıyordu da. "Beni cehennem zebanileri gönderdi Hafzaaaa!" Kurt bir ayağıyla toprağı eşeleyerek hırladı. "İntikam vakti yaklaşıyooor. Titreeee! Soyuuunun kanına susadım Hafzaaa..."

Sonra bir inleme duydu. Yaralı bir aslanın inlemesi gibi. Yoksa yaralı bir ceylan mı, diye geçti aklından. Aslanlarım, ceylanlarım diye dehşetle titredi Hafza. Haykırararak kan ter içinde uyandı.

Kurt yoktu. Fakat o inleme hala kulaklarındaydı. Yatakta doğruldu. İnlemeden çok bir nağmeydi bu. Dehşeti sonlandıran, umut ve hüznü aynı anda taşıyan bir melodi.

"Biri bir şeyler çalıyor," diye geçti aklından. Hiç duymadığı bir sesti bu. Biraz Trabzon'da güdük yayla çalınan kısa saplı bir çalgıyı hatırlatıyordu sesi. Fakat bu daha ince, daha duygulu, daha sihirliydi.

"Allah hayırlara çıkarsın inşallah," diye mırıldandı, kemanın sesi yürek çarpıntısını okşarken. Rüyaları .bugüne kadar yanıltmamıştı Hafza'yı. Bir şey olmuştu. Veya olacak, diye titredi korkuyla. Bir haber var yolda. *Canavarın ağzında bir haber.*

İbrahim'i nedimeler, askerler de dinledi. Nöbetçiler, hizmetkarlar, kahvaltı telaşına düşen aşçılar, yamakları. Acemi Oğlanları Koğuşu'nun yorgun, yıkılmış, hasretlerini rüyalarına yüklemiş sakinleri de. Kim varsa uyandı. Kuşlar, kuzular, böcekler. Alem yeni bir güne kemanın tellerinden dökülen ilahi nağmelerle uyandı. Acılar, hasretler, itiraf edilmemiş sevdalar, üstü örtülmüş hasetler, hepsi, hepsi ayaklandı. İçler çekildi. Hayaller kuruldu.

Münire, daha ilk notalar usul usul ağaran semaya yükselirken uyanmıştı. Doğru dürüst uyuyamamıştı zaten. Sabah hemen ona koşacaktı. Tombul, yaşlı bir kadın, gece Kızlar Sofası'nın kapısından seslenmişti içeriye.

"Bugün gelen hanginiz? Çiftlikten mi ne gelmiş?"

Eli ayağı titreyivermişti. "Benim."

Sesi öylesine cılız çıkmıştı ki heyecandan, kendisi bile duymadı.

"Ayol, artık buraya sağırları da mı alıyorlar? Deminden beri bağırıyoruz, duymuyor baksanıza."

Öteki kızlar başlarını ona çevirerek kıkırdadı. Münire; son bir gayretle cevap verdi. "Be...nim efen...dim."

"İyi. Neyse, dili varmış. Çık bakayım şöyle ortaya."

Münire kapının önüne doğru titrek adımlarla yürüdü.

Tombul, yaşlı kadın tartan gözlerle onu şöyle bir süzdü. Yine öteki kızlara döndü. "Geceden karanlığı yoktur, derlerdi de ben hep itiraz ederdim. Vardır, diye. Bildiğimden değil. Ama bak, haklıymışım. Ayol bu geceden bile karanlık işte."

Ortalık kadın, kız kahkahalarıyla çınladı. Münire bütün kanın yanaklarına hücum ettiğini hissetti. "Kızlarağası'na söyleyin de, buna şöyle akça pakça bir şeyler giydirsin. Gece biri bunu görmez, çiğner geçer vallahi."

Isterik, şımarık kahkahalar daha da zıvanadan çıkana kadar Münire'yi incelemeye devam etti. Birden, "Kes," diye bağırarak herkesi susturdu. "Hanımağa'nın çiftliğinden buraya biriyle mi geldin?"

Birden, "Evet," diye çığlık atmak geçti aklından. "Biriyle geldim ya. Hayatımla, canımla..."

Fakat sadece başını salladı.

"İyi. Yarın sabah erkenden kalk. Şehzademizin dairesinin bulunduğu tarafa geç. Geldiğin adamı bul. Hafza Anamız seni onun hizmetine vermemizi emretti. Ne hizmeti varsa görecekmişsin. Gece de buraya, Kızlar Sofası'na döneceksin."

Münire bütün öfkesini unuttu. Az önce kızdığı kadına koşup boynuna sarılabilir, sevinçten buruşuk yanaklarını öpebilirdi.

Fakat kendini tutmayı başardı. Yine başını sallamakla yetindi.

"Sana bir şilte verdiler mi?"

Kimse bir şey vermemişti. Kadın bu kez kızlara öfkeyle baktı. "Bir şilte verin şuna. Ne o? Ondan önce geldiniz diye hepiniz saraylı mı kesildiniz başıma? Siz de bunun gibiydiniz geldiğinizde. *Korkmuş, cahil, pasaklı.* Bir de yıkanacak yeri gösterin. İyice bir ovalan kız. Belki biraz solarsın."

Kuşlar gibi kanat çırpıyordu sevinçten. Hiçbir aşağılanma umurunda olmamıştı Münire'nin. Ona hizmet edecekti. Hep onun yanında olacaktı. Sabah ona koşacaktı. Ona, İbrahim'e!

Fakat gece bitmek bilmiyordu ki.

Verdikleri incecik şiltenin üzerinde yatıyordu. Kızlar gülüşerek, git, şu kapının yanına ser şilteni. Orada yat, demişti.

Gösterdikleri kapı, ayakyoluna açılıyordu.

Buna da aldırmamıştı Münire.

Kuşlar gibi kanat çırpıyordu sevinçten.

Kimi düşünerek çalıyorsun, diye seslendi İbrahim'e içinden. Onu mu? Olsun. Yanında ben olacağım ya, bana yeter. Senin yanında olmak uğruna başkasına sevdalandığını, onu özlediğini bilmenin acısını çekerim.

Öteki kızları uyandırmamak için kıpırdamaya bile korkuyordu. İlerde karanlığın içinde biri içini çekti. Bir başkası, "Ahh," diye inledi. Daha öteden, "Anam," diye titredi cılız, ölgün bir ses. Ve biri hıçkırdı. Bir başkası da.

Herkes uyanmıştı demek ki İbrahim'in kemanının sesiyle. "Geliyorum," diye mırıldandı o da cesaretlenerek. "Bekle. Geliyorum."

❦

İbrahim'in nağmeleri Acemiler Koğuşu'nun taş duvarlarını da okşadı. Horultular kesiliverdi. Celayir Ağa da uyandı. Bir süre dinledi. Daha önce işitmemişti böyle bir şey. Kuş muydu? İyi de ne kuşu? Hangi kuşun nefesi böylesine bir ses çıkarabilmek için bunca uzun uzun çekebilirdi? Çakal filan inmesin, diye geçti bir an aklından. Şarkı söyler gibi uluyan çakal olur muydu? Aklı karıştı. "Ne bu be," diye homurdandı. Cevap veren olmadı. Bütün koğuş uyandığı halde, herkes uyuyormuş gibi sıkıca gözlerini yummuş, dinliyordu. Kimi köyünü, kimi geride bıraktığı yavuklusunu, anasını düşlüyordu.

Cevap çıkmayınca Celayir Ağa'nın öfkesi patladı. "Hey, duymuyor musunuz be? Biri kalkıp şu kahrolası hayvanı kovalasın!"

Birkaç isteksiz, ürkek, çıplak adım kapıya koşturdu.

Karanlıkta nereden bulacaklardı hayvanı. Celayir, sabah ilk iş olarak her yere adam çıkartıp şimdiye kadar duymadığı sesi

çıkaran hayvanı susturmaya karar verdi. Bir süre sesin kesilmesini bekledi. Bitmedi. Bazen inleyen, bazen coşan tuhaf seslerdi bunlar.

"Geber," diye bağırdı. "Öttüğün son gece olacak bu. Sabahtan tezi yok seni cehenneme postalayacağım."

❦

Tozu dumana katan atlı, "Savulun!" diye haykırdı. Yolunu kesmeye çalışan cümle kapısındaki nöbetçilere aldırmadan fırtına gibi avluya girdi.

Ortalık bir anda ana baba gününe döndü.

Münire, nal şakırtılarını duyduğunda mutfaktan yeni çıkmıştı. İbrahim'in önüne güzel bir kahvaltı koyarak, "Ben geldim," diyecekti. Ama diyemedi.

Atlı, karşısına çıkan başka askerlerin arasından da yıldırım gibi geçti. Askerler bağrışarak onu durdurmak için koşuştururken biri Münire'ye çarptı. Bir kenara savrulan Münire'nin elindeki tepsi düştü. Ne yapacağını şaşıran kız bir sundurmanın gölgesine saklandı.

Süvari, "Koşun," diye haykırıyordu durmadan. "Şehzademize haber edin."

"Höööst!"

"Dur be adam! Canına mı susadın?"

Muhafızlar, atını iki taraftan sarmış, yanı sıra koşuyordu. Bir yandan da adamı ayağından paçasından çekip hayvanın sırtından alaşağı etmeye çalışıyordu. Her koğuştan mızraklı tüfekli adamlar fırladı.

Olup bitenden ürken at şaha kalktı. Süvari onu sakinleştirmeye çalışmadı. "Tutmayın beni," diye seslendi. Bir yandan

da elindeki yuların ucunu iki yanındaki adamlara vurarak onu yakalamalarına engel olmaya çalışıyordu.

"Benimle uğraşacağınıza koşup Süleyman Han'a haber edin. Payitaht yolundan geliyorum. Ta Sapanca gölünün oralardan."

"Nereden gelirsen gel," diye haykırdı öfkeli bir onbaşı. "Sancakbeyimizin hanesine böyle varıldığı nerede görülmüş?"

Başına külahını geçirerek, olay yerine yetişmeye çalışan yüzbaşı, gerilerden emir verdi:

"Ya kendi rızasıyla insin... Ya da leşini çekip alın atın üstünden."

Süvari sağ bacağını atın sırtından aşırıp, hayvanın sol sağrısından aşağı kayıverdi. Aynı anda, on beş yirmi çelik pençeye yakalandı. "Oyalamayın beni kızanlar," diye kükredi adam kurtulmaya çabalarken. "Şehzademize önemli haberim var. Uyuyorsa uyandırın. Burada değilse, beni yanına götürün. Ama çabuk."

"Hey! Ne oluyor orada?"

Bütün patırtıyı kütürtüyü bastıran kükreme Münire'yi saklandığı yerde titretti.

"Bu ne kepazeliktir ki, hanemizin avlusunda çakallar gibi ulur bağrışırsınız?"

Münire sesi tanıdı.

"Amanın, Şehzade Süleyman bu!"

Bağrışmalar kesildi. Sağ dizler yere vurularak çöküldü. Muhafızlar kendileriyle birlikte süvariyi de çekmişti yere.

Süleyman, bir sürü askerin yaka paça yere yıktığı adamı gördü.

"Sen de kimsin?"

"Şehzade Süleyman'a haberim var."

"De ne diyeceksen. Ama yerinde olsam önce duamı ederdim. Diyeceklerin kopardığın kıyametten önemsizse vay haline. Biz bağışlasak, şunlar," eliyle hala adamı bırakmayan muhafızlarını gösterdi, "falakaya yıkmadan komaz seni."

Süvari usanmadan doğrulmaya çalışırken, bir yandan da yüksek perdeden konuşan gence baktı. Bu muydu yani koskoca Sultan Selim'in oğlu? Ayağında bol bir şalvar, üstünde yakasız keten gömlekle dolaşan delikanlı mı? Padişah oğlu hiç böyle giyinir, yanında maiyeti olmadan gezinir miydi ortalıkta? Hem de sabah vakti. Şehzade kısmı, bu saatte avrat koynunu bırakır da kalkar mıydı?

"Benim diyeceğim Şehzade Süleyman'a."

"İyi ya. Buldun işte. Süleyman benim."

Haberci çulsuzun teki bellediği genç adamın yüzündeki ifadeyi görünce gerçekten şehzadenin karşısında olduğuna kanaat getirdi. Breh, breh, diye geçirdi aklından. "Öyle bir bakıyor ki," diye anlatmışlardı onu görenler. "Şimşek çaktı da başına yıldırım düştü sanırsın!"

Öyle bakıyordu işte sakalsız genç adam. Ne sakalı, diye azarladı kendini. Şehzade kısmına sakal salıvermenin yasak olduğunu bilmiyor musun?

Bu kez kendiliğinden diz çöktü. "Şehzadem, bağışlayın."

Süleyman, "Hani?" dedi ona doğru ilerleyerek. "Acelem var diye ortalığı ayağa kaldırıyordun. Desene diyeceğini."

"Şehzadem..." Süvari, etrafa kaçamak bakışlar attı. "Diyeceklerim mahremdir."

"Mahrem mi?"

Adam başını salladı.

"Kim yolladı seni?"

Süvari yalvarırcasına baktı. İsmi herkesin içinde söylemenin uygun olup olmayacağına karar veremiyordu bir türlü.

"Söylesene be adam. Kim yolladı seni kapımıza?"

"Size... Ve validenize..."

İşte şimdi şaşırdım dercesine baktı Süleyman. "Validemize ha?"

"Belli efendimiz."

"Bize ve dahi Hafza Anamıza haber salan kim ola ki?"

Adam sonunda kendini tutamadı. "Hemşireniz... Hatice Sultan Hazretleri..."

Hatice!

Talihsiz kardeşim, diye geçirdi Süleyman içinden. Hatice ona, bu kadar telaşlanan bir haberci gönderdiğine göre önemli bir şey olmalıydı. En son rahatsızlığı biraz düzelir gibi olunca Bursa'dan payitahta doğru yola çıktığını haber almıştı. Fakat şimdiye kadar payitahta varmış olması lazım değil miydi? İyice meraklandı. "Nereden geliyorum dedin sen?"

"Sapanca Gölü'nün ötesinden."

Birden, payitahta giderken Hatice'nin oradan geçmesi gerektiğini hatırladı.

"Sultan Hanım," diye devam etti adam. "Adının değiştirilmesini istediği handan çıkardı beni yola."

"Neler diyorsun sen mırıl mırıl? Neresiymiş orası?"

"*Çalı bülbülü Hanı*!"

Çalı bülbülü mü? Garip şeyler oluyordu. Yoksa şifre miydi adamın dedikleri? Konuşmada valide lerinin olmasını da onun için mi istemişti Hatice. Anaları iyi bilirdi bu şifre işlerini.

Askerler habercinin tehlikeli biri olmadığını anlayınca birer ikişer dağılmaya başladı. Her ihtimale karşı ikisi yanın-

da duruyordu. Süleyman, adamın yüzündeki ifadeden, kellesini kesseler bundan ötesini söylemeyeceğini anladı.

"Madem öyle," diye dönüp merdivenlere yürüdü. "Getirin onu yanımıza... Biri de koşsun validemize haber etsin. Hafza Anamızı bekliyoruz."

❦

"**Hatice Sultan'ı öldürmek** istediler."

Ne!

Hafza Sultan'la Süleyman aynı anda bağırmıştı.

"Öldürmek mi? Allah esirgeye!"

Hafza Sultan eli kalbinin üstünde gidip divana ilişti. "Kızım nasıl, iyi mi?"

"Şükürler olsun Sultan Anam, Hatice Sultan sağ ve salimdir. Lakin, payitahta gitmekten vazgeçti. Bursa'ya dönmeye karar verdi. Bana git, validemize, karındaşımıza haber et. Tedbirli olsunlar. Ölüm etrafımızda dolaşıyor, dedi."

Hafza Sultan inledi. "Aman Yarabbi, sen koru."

"Sultan Hanım olup biten her şeyi anlatmamı istedi.

"İyi ya," dedi Süleyman. "Sen de anlat."

O da anlattı. Kızının hekimi Fehim Çelebi'nin öldürüldüğünü işitince sözleri Hafza Sultan'ın çığlıklarıyla kesildi. Hele katilin kızı sanarak Hatice'nin nedimesi, Cevahir'i öldürüp başını kestiğini duyunca Sultan Selim'in helali dizlerini dövdü.

"Vah Cevahirim, vah, kızım. Pek de tazeydin. Nasıl kıydılar sana? Kim... neden?"

Süleyman ise, "Ya hain?" diye kükredi. "Yakalandı mı? Sakın Hatice Sultan'a refakat eden onca muhafız haini bulamadı deme bize!"

Adam utanarak başını önüne eğdi.

"Hepinizin boynu altında kalsın," diye intizar etti Süleyman. "Bu nasıl kulluktur? Pederimizin kızını, kardeşimizi öldürmek istiyorlar, hain bir bölük muhafızın arasından kaçıp gidiyor."

"Lakin... Kafasını kestiği kişinin Sultanımız olmadığını anlayınca Cevahir Hatun'un başını atmış. Yanında kanlı hançerini bulduk. Beş kıvrımlı.

Safevi hançeri!

Bir anda Süleyman'ın kafasında her şey aydınlanıverdi. Amcası Şehzade Ahmet'in işiydi bu. Şah İsmail'le gizlice pazarlık yapan o değil miydi, dedi kendi kendine. Yenişehir Ovası'nda pederime yenilip ihanetinin cezasını pis canıyla ödemeden önce oğlu kaçıp Safevilere sığınmadı mı? Şehzade Mahmut'un marifeti de buydu anlaşılan. Avrat üstüne casus salmak! Hınçla yumruklarını sıktı. Bazen babasının taht uğruna karındaş kanı dökmesini yanlış bulduğunu hatırladı. Haklıymış, diye soludu. "*Şah İsmail'in itleri*!"

Süleyman'ın sesi bir isyan çığlığı gibi yükselmişti.

"Yılanın başı o! Bu ettiğini yanına kor muyuz sanırsın İsmail? Aha sana yemin: Tahtını, ocağını pederim başına geçirmezse bil ki sıra bizdedir. Seni de, devletini de ortadan kaldırmak gayrı boynumuza borçtur."

Bir an nefes alamadı. Boğulacak gibi hissetti kendini.

İbrahim!

Ansızın İbrahim düştü aklına. Can yoldaşı böyle anlar için değil miydi?

Öfke aklını başından aldı, diye kızdı kendine hemen. Tamam, iyi hoş da, neticede o bir köle. Köle kısmın devlet işlerinden ne anlardı ki onunla oturup bu işleri konuşasın?

Ama yine de, o anda Pargalı'nın yanında olmasını istiyordu. Ona, duydun mu İbrahim, dediğini geçirdi aklından. Safevi Şahı, üstümüze it salmış. Hatice Sultan diye, bir masum kızın başını kesmiş, tedbir nasıl olmalı?

Belki de Şah İsmail mi, derdi. O da kim? Tedbirin ne olduğunu da söyleyemezdi belki. Ama hiç değilse, hırsını, isyanını, düşmanlığını, kinini paylaşırdı onunda. Kinin ne olduğunu iyi biliyordu İbrahim.

Hava. Süleyman'ın havaya ihtiyacı vardı. Yoksa boğulacaktı.

Birden, "Pargalı'yı bulup getirin," diye soludu kapıya doğru koştururken. Bağırdığını duyan Hasodacı telaşla koştu geldi. "İbrahim'i bul getir Gaffar Ağa," diye seslendi eşikten atlayıp çıkarken. "Can yoldaşımı. Bakma öyle... Şu kemancıyı!"

XXXIII

Bursa'ya Dönüş Yolunda

Tepeden kopup gelen anlaşılmaz çığlıkla, ateşin başında oturan herkes yerinden fırladı.

Bir atlı dolu dizgin üstlerine geliyordu.

"Şahingöz bu," diye bağırdı Yüzbaşı.

Hatice bir ağacın gölgesine çekilmişti.

"Neden bu kadar telaşlı?" diye toparlandı. "Bir tehlike mi var?"

Nebile, hemen hanımına sokuldu. "Sultancım."

Hıdır Ağa, "Bir şeyler bağırıyor ama ben de anlayamıyorum Sultanım. Fakat pek acelesi var," dedi.

Şahingöz bağırıp çağırarak biraz daha yaklaştı. "*Padişah! Efendimiz... Selim Han! Hünkar geliyooor!*"

İçinden de, kahretsin diyordu. Ne kara gündü bu böyle, Önce ölümle yüz yüze gelmiş, ardından padişahı yolundan çevirmiş, bağırmaktan da gırtlağı yanmaya başlamıştı.

"Padişah diyorum be. Hünkar buraya geliyor. Açsanıza kulağınızı! Padişaaaah!"

"Ne diyor?"

Yüzbaşı anladığını söyleyip söylememekte bir an tereddüt etti. Deli değildi ya bu adam. Padişah diye bağırıyor işte. "Şey," diye mırıldandı. "Padişah diyor Sultanım, Selim Han geliyor, diye bağırıyor."

Hatice sevinçle ayağa kalktı. Babam, diye geçti içinden coşkuyla. Yıllardır böyle içten babam demediği geldi aklına. *Babam. Velinimetim. Padişahım. Bana geliyor.* Kızına koşuyor. "Tez toparlanın," diye buyruk verdi ağaç gölgesinden çıkarak, tepeden kopup gelen atlıya hayretle bakan nedimelerine. "Tertiplenin. Hünkarımız geliyor."

Şahingöz sonunda atı devirmeden, kendisi de sırtından uçmadan sarp tepeden inmeyi başardı. En fazla on dakikalık yolda olmalıydı Padişah'ın alayı. Düzlüğe çıkınca, "Ho, ho, ha," diye atını coşturdu. "Sultan Selim Han buraya geliyor."

Hatice Sultan'ın bulunduğu yere yaklaşınca, ayağını hayvanın üzerinden aşırdı ve hala dolu dizgin giden atın üzerinden aşağı kayıverdi. O hızla yerde bir iki adım koşturdu. Bir ara dizlerinin üstüne devrilecek gibi oldu ama dengesini buldu. Tam Harice Sultan'ın önüne geldiğinde de kendini yere bıraktı. "Sultanım. Devletlu efendimiz. Padişahımız geliyor. Selim Han..."

Hatice, sevincini, heyecanını belli etmemeye çalıştı. "Nerede?"

"Tepenin ardında. Vadide. On dakika ya var, ya yok."

Yüzbaşı sağa sola emirler verdi. Kızlar bir tarafa, Şahingöz dahil, erkekler bir tarafa dizildi. Kendisi de üstünü başını çekiştirerek başlarına geçti. Gazap, dolu dizgin üstüne geli-

yordu. Bakalım kırk katır mı, kırk satır mı, diye geçti aklından...

Uğultuyu hepsi aynı anda işitti. Yer sarsılıyordu. Gözcünün atı, soluk soluğa göl kıyısına inmiş su içiyordu. Ötekiler, sarsıntının sebebini anlayınca huysuzlandı. Yüzlerce at geliyordu.

Çok geçmeden uğultu, gök gürültüsüne dönüştü. Ve Hatice, tepenin üstünde ilk onu gördü. "Baba!"

Karaduman'ın üstündeydi. Karaduman doruğa varınca, efendisini kızına kavuşturduğunu anlamışçasına keyifle şahlandı. Sonra bayır aşağı bırakıverdi kendini.

Hatice, babasına gururla baktığını fark etti. Bursa'dan kaçar gibi ayrıldığında ondan nefret ediyordu. "Kıyma bana amca," diye çırpınan küçük Emirhan'ın çığlıkları çınlıyordu kulaklarında. Ama şimdi sadece babasının, tek cümlesi vardı aklında. İhaneti sen boğmazsan, o seni boğar Hatice!

Fakat bu kez başaramayacaktı ihanet. Onun Azrail'in elinden kurtulması ilahi bir işaretti. Yeneceklerdi ihaneti. Uçarı, kaçarı yoktu bu işin. Babası, anası, karındaşı ve o sırt sırta savaşacaklardı hainlerle. Osmanoğulları el ele verdi mi, önünde kim durmuştu ki, Şah İsmail'in peşlerine saldığı katiller, hainler emellerine ulaşacaktı?

Cevahir, onun yerine ölmüştü. Çalı bülbülü onun yüzünden sonsuza kadar susmuştu.

Elveda aşk, diye bir cümle uçup geçti aklından.

Elveda erkek dokunuşuna duyulan hasret.

Elveda umut.

Elveda dostluk.

Baştan yanlış yapmıştı. Ta en baştan. Selim Han'la, Hafza Sultan'ın kızıydı o. Başka biri olmaya kalkmıştı. Allah istese-di, başka bir rahimden, başka bir erkeğin tohumundan yara-

tırdı onu. Yaradılış sebebinden ayrı düşmeye uğraşmışsa boş yere. Koca Sultan Selim'in kızı, Selim gibi yaşamalı, onun gibi hissetmeli, onun istediği gibi olmalıydı. Tam babasının istediği gibi! Tomris Ece olmalıydı.

Ve şimdi önünde bunun için bir fırsat vardı. Hatice birden yaklaşan savaşı bütün hücrelerinde hissetti. Bu cihana aynı soydan gelen iki cihangir fazlaydı. Timurlenk'le, büyük büyük dedesi Yıldırımlar yıldırımı Beyazıt Han gibi. İkisi birden bu aleme sığmamıştı. Yıldırım gitmiş, cihan bir aksak Timur'a kalmıştı. Şimdi sıra onlardaydı. Ya Selim hükmedecekti cihana, ya İsmail. Ve bu ölüm kalım savaşında o da olmalıydı. Bunun için gerekirse babasının ayaklarına kapanıp yalvaracak, Safevi Şahı'nın üstüne onunla birlikte varacaktı. İçindeki yangın ancak böyle sönerdi.

"Kılıç," diye homurdandı birden bir adım gerisinde duran Hıdır Ağa'ya. "*Bana kılıcını ver!*"

Yüzbaşı dehşet içinde kaldı. "Sultanım..."

Fısıltısını işitmedi bile Hatice, Sağ elini yanına doğru indirdi. "Kılıç yüzbaşı. Bana kılıcını ver."

Sultan kızın sesi kılıçtan keskindi. Hıdır, kılıcını kınından sıyırıp kabzasını Hanım Sultan'ın avucuna sıkıştırdı. Hatice çift su verilmiş çeliğin inanılmaz gücünü hissetti birden kolunda. Bütün vücudu o ana kadar hiç tatmadığı bir hazla gerildi. Bacaklarını iki yana açtı. Sol kolunu da uzatıp Nebile'yi yakaladı. Kızı belinden kendine çekti. Onun kollarını beline dolamasıyla mutlulukla doldu. Başını, beyaz beyaz bulutlanmaya yüz tutan mavi göğe kaldırdı. Bir süre öylece durdu.

Neden sonra içinden Tomris Ece, diye seslendi. Görüyor musun? Buradayım. Selim Han kızı Hatice'yim ben. Hatice

Sultan, Al-i Osman için kılıçlandı. Beynimi, ruhumu geçmişin acılarından temizle ki pederim gibi tüm varlığımla kendimi devlete adayabileyim. Yüreğime değil, aklıma ve koluma güç ver ki, yiğitlikte er kısmından geri kalmayayım.

Bulutlar ona gülümsüyor gibi geldi. Duydu beni diye geçirdi içinden. Tomris Ece beni duydu. Bana gülümsedi.

Atlar yaklaştıkça kulakları sağır eden bir gümbürtüyle sarsıldı her yer. Babası yıkılmaz bir kale gibiydi Karaduman'ın üstünde. Kırmızı bir başlığın üstüne en nadide ak tülbentlerle çaprazlama sarılmış kavuğu vardı. Başlığıyla aynı renk bir kaftan giymişti. Çenesinin hemen altından düğmelenmişti kaftanı. Tek bir sırma bile işlenmemişti. Sırmaya ne hacet? Siyah, gür kaşları, kara bıyıklarıyla kudretin, ihtişamın ta kendisiydi zaten. Gözlerinde şimşekler çakıyordu.

Karaduman yavaşladı. Babası, tırısta ona doğru sürdü atını. Yanındakilerin hepsi usulünce hünkarın önünde eğildi. Bir o kalmıştı ayakta dimdik, bir de beline sarılan Nebile.

At yelelerini savuran baş hareketleri ve oynak adımlarla yan yan geldi, tam önünde durdu. Gürültülü bir soluk saldı burun deliklerinden. Hatice, Nebile'nin korktuğunu anlayınca ona daha sıkı sarıldı. Babasının kırmızı kaftanının altına giydiği yeşil şalvarın paçasından çıkan kıvrık uçlu siyah çizmesi tam göz hizasındaydı.

Aşağıdan başını kaldırarak babasına baktı.

Hayır, dedi içinden bir ses. Al-i Osman'ın yüceler yücesi Padişahı Sultan Selim'e bakıyorsun.

Selim'in gözlerinde bir dünya yanıyordu sanki.

"Efendimiz," dedi Hatice. Fakat fısıltısı o kadar cılızdı ki kendi bile duymadı. Hayır, diye söylendi. Bu geçmişte kalan Hatice'nin sesiydi. Tomris Ece böyle mi konuşur? Omuzlarını

ve başı dikildi. Alev saçan gözlere hiç korkmadan baktı. O yangının içinde gizlenen sevgiyi fark edince sarsıldı.

"Baba!"

Tam, Padişah'ın ayağına yüz sürmeye davranmak üzereyken, babasının gerisinde kim varsa, sanki emir almışçasına hepsinin başlarını sağ omuzlarına doğru çevirip başka yöne baktıklarını fark etti.

Bu ne muhteşem bir terbiye, ne muhteşem bir disiplindi.

Hünkar'la kızın buluşmasına göz tanığı olmamak için çevirmişlerdi başlarını. Bir de Hatice'ye bakarak Sultan'a saygısızlık etmekten çekindikleri için.

"İyi misin kızım?"

Bu gerçekten babamın sesi mi, diye şaşırdı Hatice. İlk defa böylesine yumuşak, okşayan baba sesiydi duyduğu.

"İyiyim Hünkarım."

"Mevlama şükürler olsun. Haberi alınca çok endişelendik. Saruhan'a validenle ağabeyine haberci çıkardıktan sonra biz de hemen atlandık seni bulmak için."

Selim ayağını aşırıp Karaduman'ın üstünden indi. Elini uzattı. Hatice, hiç tereddüt etmeden öptü, alnına koydu. Birkaç gün önce olsa mutlaka bir tereddüt geçerdi içinden baba elini öperken. *Kanlı el bu,* derdi belki de. Emirhan'ın, öteki yeğenlerin, amcalarımın kanı bulaştı babamın eline. Şimdi biliyordu. Her şeyi daha net görüyordu. Devlet vermiyor, alıyordu. Babasının dediği gibi. *Ruhunu bile ele geçiriyordu devlet.* Artık onun ruhu da Al-i Osman'ındı.

Selim Han, hiç kimsenin beklemediği bir anda kızına doğru eğildi. Bir ara herkes Padişah'ın, kızını yanağından, alnından öpeceğini sandı. Ama öpmedi. Sadece iki omzundan tutup kendine doğru çekti. "Bağışla Hatice."

"Bağışlamak mı Hünkarım?"

"Evet. Biliyorsun."

Hatice'nin yüreği pır pır etti. "Evlat kim ki pederine gönül koyar? Hele peder Al-i Osman'ın yüce Hünkarı'ysa. Hem siz devlet vermez alır, diye belletmediniz mi bize? Devlet bir sultan kurban istediyse ne gam? Asıl, Hünkarım kızını bağışlasın."

Padişah doğruldu. Yüzünde mutlu bir ifade vardı. Hatice'nin beline sarılmış, korkudan kocaman açılmış gözlerle kendisine bakan kızı işaret etti çenesiyle. "Bu kim?"

"Nebile. Benim yoluma başını veren Cevahir'in yadigarı. Onu çok severdi. Artık onu bırakmayacağım." Sonra kıza eğdi bakışlarını. "Nebile, Padişah efendimizin elini öpsene kızım."

Selim elini bu kez tir tir titreyen kıza uzattı. Nebile heyecandan kıpkırmızı kesildi. Koca eli, ucundan şöyle bir tutup öptü. Alnına götüreceğine heyecandan başının üstüne koydu. Hatice'yle öteki nedimeler belli etmemeye çalışarak kıkırdarken, Sultan Selim. "Aferin Nebile," dedi. "Berhudar ol. Adının manasını biliyor musun bakayım?"

Hatice de, Nebile de, Padişah'ın peşi sıra gelen ağalar, beyler, askerler de inanamıyordu. Sultan Selim, el kadar bir hizmetkar kızla sohbet etsin. Olacak şey değildi.

Hatice'nin elini sıkı sıkı kavrayan Nebile, heyecandan bayılmak üzereydi. Gücü ancak *bilmiyorum* anlamında baş sallamaya yetti.

"Peki, o halde öğren. Nebile, onurlu insan demektir. Akıllı, anlayışlı, bilgili, faziletli. Daha sayayım mı? Çok güzel bir ismin var. Adına layık olasın."

Sonra tekrar Hatice'ye doğru çevirdi bakışlarını. Allahım, dedi içinden Hatice. Ne olur, bundan böyle bana hep böyle baksın.

"Kılıçlanmışsın kızım."

Bir şey demedi.

"Yakışmış."

Hatice yutkundu. Münasip olur mu acaba diye geçti aldından. Hani bütün kahrolası münasipleri kaldırıp atacaktı hayatından? Canı cehennemeydi münasiplerin.

"*Tomris Ece gibi baba.*"

Sultan Selim'in başı birden gururla dikiliverdi. Gözlerinin içi güldü.

"Unutmamışsın Hatice."

"Unutmadım. Hiç unutmadım."

Padişah mutlulukla baş salladı. Sonra maiyetine döndü. "Kızımız kılıçlanmış ağalar. Hatice Sultan'a layık bir kılıç lazım gelir şimdi."

Berideki saflar karıştı. Sultan, elini belli belirsiz okşayarak kılıcı kızından aldı. Önünde iki büklüm duran yüzbaşıya uzattı.

"Al."

Hıdır Ağa, doğrulup kılıcını Hünkar'ın elinden aldı. Üç defa öpüp başına götürdü.

"Bu kim Hatice?"

Yüzbaşı, o an oracıkta ölebilirdi. Sultan kız şimdi her şeyi anlatacak, sultanlar sultanı da, "Bre mel'un," diye gazaba gelecekti.

"Hıdır Ağa, Hünkarım. Refakat bölüğümüzün komutanı. Şimdi sağ salim huzurunuzdaysak, onun gayreti ve kahramanlığı sayesindedir. Yüzbaşı iki defa hayatımızı kurtardı."

Yüzbaşı kulaklarına inanamadı. Allahım, Allahım diye sayıklar gibi söyleniyordu içinden. Bıraksalar Hatice'nin eline, ayaklarına sarılacaktı.

"Sağolasın Ağa," dedi tok sesle Selim. "En kıymetli iki mücevherimden birinin hayatını borçlandık sana. Altında kalmayız."

En kıymetli iki mücevher ha, diye düşündü Hatice. Ben ve Süleyman. Babamızın en kıymetli mücevherleriyiz ha? Neredeyse Şah İsmail'in casusuna minnet duyacaktı. Bütün bunlar onun sayesinde olmuş, bu güzel sözleri onun hainliği sayesinde duymuştu. Onun sayesinde baba kızın gönül bağı yeniden kurulmuş, Hatice ikinci kez doğmuştu.

Birden refakatçilerin safları dalgalandı. Silahtar Ağa, elinde murassa bir kılıçla gelip Hünkar'ın önünde diz vurdu. İki elinin üstünde tuttuğu kılıcı başına doğru kaldırdı.

"Şehzadeliğimizde kuşandığımız iki kılıçtan biri oğlumuz Süleyman'ın belinde. Birini saklardık. Madem Mevlam ikinci bir oğul vermedi, gün gelir bunu da damadımıza kuşandırırız derdik."

Selim, kızının yüzünün anında bulutlandığını görünce kırdığı potu anladı.

"Lakin paşalar, ağalar, bu kız evlada haksızlık değil midir? Hem, el oğlunun kılıcımızı taşıyacak kıratta olduğu ne malum? Biz de, hele kızımız biraz daha büyüsün kılıcımız onun olur diye karar kıldık. Şimdi Hatice Sultan karşımıza böyle Tomris Hatun misali yalın kılıç çıkınca anladık ki, beklediğimiz vakit gelmiş. *Han kızıdır. Hanlar torunudur. Kayı soyudur. Kayı kızına ata yadigarı kılıçtan öte güzel çeyiz yoktur.*"

Herkes baş sallarken, Hatice'nın aklı birden çeyiz lafına takıldı. Selim Han, onu biriyle evlendirmeyi mi düşünüyordu yoksa? Bu kez buna izini vermeyeceğinden emindi. Hemen kovdu bu düşünceyi kafasından.

Kılıcı silahtar ağadan alıp Hatice'ye uzattı. "Bu kılıç çoktan beri kızımız Hatice Sultan'ın hakkıymış da bilemedik. Nasip bugüneymiş..."

Hatice babasının kılıcını aldı. Töreye uydu. Tek eliyle kınından kavrayıp kaldırdı, öpüp başına koydu. Gururdan kulaklarında davullar çalıyordu. Beline mi taksın, elinde mi tutsun bilemedi. Takmak için uğraşmaya niyetlendi. Nebile yardıma çalıştı. Fakat heyecan ve telaştan ikisi de beceremedi.

"Ece," dedi Padişah memnun bir ifadeyle. "Bizi burada böyle ayakta mı koyacaksınız? Yok mudur bir tertibiniz?"

Vardı. Yere büyükçe bir kilim atıldı. Üstüne murassa taşlarla bezenmiş iki eğer kondu.

"Gel Hatice," dedi Padişah. "Şöyle karşılıklı oturalım. Bize olup biteni anlat."

Hatice anlattı. Hiçbir şeyi atlamadı. Fehim Çelebi'yle gönül yangını hariç.

Padişah düşünceli bir ifadeyle, "Peki sultan kızım," diye mırıldandı. "Cevahir Hatun'un, Hekim Çelebi'nin yanına niye gittiği anlaşıldı mı?"

Eyvah, diye bir çığlık koptu içinden. Böyle bir soruya hazırlıklı değildi. Bunu fark ettiğinde iş işten geçmişti. Babasının zekasını hafife aldığına pişman oldu. Yanakları alev alev yanmaya başladı.

Selim Han, kızının yüzündeki al hareleri görünce anlayacağını anladı. "Neyse," diye başını çevirdi. "İkisi de rahmet-i Rahman'a kavuşmuş. Karıştırmayalım artık. De bakalım, hainin Safevi casusu olduğu nereden belli?"

Hatice, kuşağından ipeğe sarılmış bir şey çıkardı. "Bundan." Elindekini babasına uzattı. "Hıdır Ağa iz sürdü. Bunu Cevahir'in..." Gerisine dili varmadı. "Yanında bulmuş."

Selim, ipekle sarılmış çıkını açtı. Yüzünde vahşi bir parıltıyla, nefret tutuştu.

"*Safevi hançeri*!"

İki candan arta kalan kıvrık hançerin üzerinde kan izleri duruyordu. Fehim Çelebi'yle Cevahir'in birbirine karışan kanları kara, uğursuz lekelere dönüşmüştü.

Hatice babasının gözlerindeki orman yangınını gördü. Padişah hemen oturduğu eğerden doğruldu. Sağına, "Koca Mustafa Paşa," diye gürledi. Huzurunda eğilen sadrazamın yüzüne bakmadı bile. "Safevi'yle barış caizdir der dursun. Al sana barış! Osmanlı bu yılanla mı barış yapsın istersin Paşa?"

Sonra soluna döndü. "Zülfikar Ağa."

Solundan Yeniçeri Ağası koştu geldi. Boyun eğip bel büktüler. "Tez hazırlık yapılsın," diye buyurdu Selim. "Yılanın başını vaktinde ezmek caizdir. Gücü bize yetmeyince haremimize el uzatmaya kalkan İsmail'in tahtını başına geçirip ocağını yakmaya varacağız."

Sadrazam Koca Mustafa Paşa bir şey diyecek gibi oldu. Selim, elindeki kanlı hançeri adama doğru hırsla kaldırdı. "Tek laf istemem Paşa. Bunu görmedin mi? Bu uğursuz hançerin üzerindeki kan, kızımızın olabilirdi."

Adam, korkuyla önüne baktı.

"Hazırlık dedikse, hazırlık isteriz Mustafa Paşa. Gereğini ona göre yapasın."

Selim, bir an soluklanmak için durdu. Paşa'nın hala önünde boynu bükük beklediğini görünce öfkesi daha da arttı. "Ne o? Hala duruyor musun? Yoksa kullarımız dururken, biz mi ordumuzu hazır etmeye davranalım? Yoksa... Seferden geri durmamı mı istersin hala? Elimizde bu kanlı hançer dururken

savaştan başka ne yapmamızı beklersin? Oturup düşünelim mi? Plan mı kuralım? Elçi mi gönderelim? Biz de onun gibi üstüne casuslar mı salalım, avradını, eşikteki beşikteki bebelerini kesmek için katilleri mi seferber edelim? Bunu mu beklersin bizden?"

Peş peşe işittiği azardan sadrazamın beti benzi kül gibi oldu.

"Haşa Sultanım..."

"Öyleyse topla eteklerini paşa. Bursa'ya dönüyoruz. Oradan da ver elini payitaht. Sen karşıya geçmez, çadırlı ordugaha çıkarsın. Sefere tez elden hazırlanasın. Öyle bir hazırlık isterim ki Mustafa, ne zaman olur bilmem amma Karaduman'a atlayıp geldim mi, ya Allah, bismillah, Allahuekber, dediğimde Ordu-yu Hümayun yürüyüşe geçer olsun. Yoksa karışmam."

Koca Mustafa Paşa'nın eli farkında olmadan boynuna gitti. Ne ima ediyor bu adam, diye geçti aklından. Şehzade Ahmet'e el altından yardım ettiğimi mi öğrendi yoksa? Ahmet'ten başka kimse bilmiyordu ki bunu. Birden beynine ateş düştüğünü sandı. Ya Ahmet'i işkenceyle konuşturduysa?

En iyisi bir an önce oradan uzaklaşmaktı. Eğildi, ellerini çaprazlayarak omuzlarını tuttu. "Can baş üstüne Hünkarım." Geri geri çekildi ve kalabalığın içinde gözden kayboldu.

Sultan Selim, bu kez soluna döndü. "Ya sen ne dursun ağa," diye Yeniçeri Ağası'nı haşlamaya başlarken incecik bir ses duyuldu.

"Efendimiz."

Hatice'ydi bu.

Selim, kızının fısıltısıyla şaşırdı. Kim olursa olsun sözünü kesmelerine kızardı. Hatice unutmuş muydu bunu yani? Hem de paşaların, ağaların önünde. "Hatice?"

"Tomris Ece'yi burada koma Hünkarım. Alınacak intikamı var. Onu da yanında götür."

Tomris Ece ha!

Selim'in göğsü kabardı. Başını gururla paşalara, ağalara çevirdi. İşte benim kızım dercesine baktı yüzlerine. Ağır hareketlerle elindeki kanlı hançeri ipek mendile sardı. Ne diyeceğini düşündüğü belliydi. Sonunda kararını verdi, hançeri Hatice'ye uzattı.

"Bunu sakla. İsmail'in tahtını, tacını getirip ayaklarının altına attığım gün isterim senden."

"Hünkarım. Baba?"

"Hadi bakalım. Atlanalım." Bıyık altından Hatice'ye şöyle bir baktı. "Gün ola, harman ola. Sen de kılıcını kuşan. Tomris Hatun, kılıcı elinde değnek gibi tutmazdı herhalde."

Arkasını döndü ve Karabulut'a doğru yürüyüp gitti.

XXXIV

Saruhan, Sancakbeyi Sarayı

Kafese kapatılmış aslan gibi. İbrahim, içeri girdiğinde, ellerini arkasında kenetlemiş odanın içinde bir aşağı, bir yukarı dolanıp duran Şehzade Süleyman'ı görünce aklına gelen ilk söz bu oldu. Kafese kapatılmış aslan gördüğünden değil. Kafese kapatılmış aslan olsa olsa ancak böyle olur diye kestirdiğinden.

Bir şey demeden öylece durdu. Onun konuşmasını bekledi.

Süleyman geldiğini bildiği halde ara vermeden, öfkeyle dolaşmaya devam etti. Ara sıra anlamadığı bir şeyler mırıldanıyordu.

Neden sonra geldi, İbrahim'in önünde durdu. İbrahim ilk defa onun gözlerindeki kıvılcımlardan korktuğunu fark etti. Onu yakalayan canavarın da, satıldığı esir tüccarı Trakonia Reis'in gözlerinden de korkmuştu. Fakat bu başkaydı. Onlarda ilkel bir vahşetten başka bir şey yoktu. Avını parçalamaya

hazır bir kurt, bir ayı bakışıydı onlar. Fakat Süleyman'ın gözlerindeki ateş, titretiyor, eritiyor, esir ediyor, insanı itaate zorluyor, kendine bağlıyordu. Güneş parlıyordu gözlerinde. Bu gözlere bakanların güneşin cazibesinden kurtulması ne mümkündü? Yıldızlar gibi sonsuza kadar yörüngesinde dönüp durmaya gönüllü olmaktan başka şansı olamazdı artık onların.

İbrahim elinde olmadan gözlerini kaçırıp başını eğdi. Süleyman bunu, arkadaşının kendisine hürmet gösterisi olarak aldı.

"Kardeşimi öldürmek istediler Pargalı."

Şehzade'nin sesi kamçı gibi ıslık çalmıştı odanın içinde adeta.

"Şehzadem, kardeşiniz mi?"

"Kız kardeşimi."

"Bir kız kardeşiniz olduğunu bilmiyordum."

Süleyman var, dercesine başını salladı. "Hatice. Bursa'daydı."

"Kardeşinizi kim öldürmek isteyebilir? Nasıl..."

Süleyman tıslarcasına, "Şah İsmail," dedi.

"Şah mı, oda kim?"

"Safevi hükümdarı. Al-i Osman'ın en büyük düşmanı."

İbrahim'in pek anlamadığını fark edince, biraz daha bilgi verme gereği duydu. "Safevi diyarı Al-i Osman'ın doğu sınırında. Osmanlı'yla savaşır durur. Her seferinde köteği yer oturur. Fakat hainlikten bıkmaz. Safevi hükümdarı dedemin tahtı pederime bırakacağını anlayınca mani olmaya çalıştı. Nifak soktu."

"Mazur görün Şehzadem, nifak ne demek?"

"Yani araya düşmanlık, ayrılık soktu. Kardeşleri birbirine düşürdü. Pederimin iki ağabeyi vardı. Başka validelerden. Korkud ve Ahmet. Şah İsmail, bunları kışkırttı. Her birine,

taht senin hakkındır. Selim'e ne bırakırsınız. Varın hakkınızı alın. Ben arkanızdayım, diye fit verdi."

"Fide taht alınır mı?"

Süleyman bütün öfkesine rağmen güldü. "Alınmaz amma, akla kurt sokar bir kere. İsmail, amcalarımın aklına kurt düşürmekle kalmadı, el altından paralar verdi, gizli gizli adamlarını sokup onlara asker sağladı. Korkut amcam çabuk pes etti. Lakin Şehzade Ahmet, açıkça pederime isyan etti. Padişah da üstüne varıp Bursa yakınlarında ordusunu perişan etti. Ağabeyini esir aldı. Hepsini, çocuklarına varana kadar öldürttü."

İbrahim, aman Tanrım diye ürperdi. Çocuklarına varana kadar mı? Ne kadar rahat söylemişti Süleyman bunu. Cinayetleri bu kadar doğalmış gibi söylemek, bu kadar hassas ruhlu, şair, müzikten hoşlanan bir adamın ağzına yakışmıyordu.

"Başka çare yoktu," diye devam etti Süleyman.

İbrahim, Şehzade'nin bakışlarından bunu tartışmaya açık olmadığını anladı. Sana ne, dedi içinden de. Onlar bunun doğru olduğuna inanıyorsa, senin bu cinayet diye karşı çıkman neye yarar? "Anlıyorum," diye mırıldanmakla yetindi. "Fakat bütün bunlardan kardeşinize ne? Yani, o Şah dediğiniz adam, niye sizin kızkardeşinizi öldürmeye kalkıyor?"

"Belki benim peşime de adam saldı," dedi Süleyman son derece soğuk bir ifadeyle. Hatice gönderdiği haberde öyle demiş zaten. Hepimizin peşinde bir Safevi katili olabilir."

"Tanrı sizi korusun Şehzadem. Kardeşinizin kurtulduğuna sevindim."

Süleyman ellerini yine arkasında kenetledi, odanın içinde üç aşağı, beş yukarı bir süre daha dolaştı. "Buna kurtulmak

denirse," diye homurdandı. "Şah İsmail'in casusu, kardeşim sanarak, Hatice'nin baş nedimesini ve hekimini öldürmüş. Nedimenin başını kesmiş."

İbrahim az daha istavroz çıkaracaktı. Son anda eline hakim olabildi. "Aman Tanrım."

"Öldürdüğü kızın Hatice olmadığını anlayınca da zavallının kesik başını ormana atıp kaçmış. O arada suç aletini de düşürmüş. Uzun, kıvrık bir Safevi hançeri."

"Ama neden, neden yapıyor bunu? Yani, kardeşinizle..."

"Büyük amcamı söyledim sana. Şehzade Ahmet. Yenişehir Ovası'nda pederimize yenildi. Lakin büyük oğlunun önceden Şah İsmail'in yanına kaçmasını sağladı. Şimdi tahtta hak iddia edecek olan Mahmut. Her şey intikam için. İsmail, babamın kardeşleriyle hesaplaştıktan sonra onun üstüne yürüyeceğini biliyor. Osmanlı'yı saltanat kargaşasının içine sürükleyerek tahtını korumaya çalışıyor. Bu arada, Selim Han'ı ve çocuklarını da ortadan kaldırırsa ne ala."

"Fakat, fakat bu alçakça bir şey. Kardeşiniz. Yani o kız... Öyle değil mi? Şey, yanlış söyledim. Kadın öldürerek savaş olur mu?"

Bir yandan da Süleyman'ın kardeşi güzel mi acaba diye düşündüğünü fark edince çok şaşırdı. Sana ne dedi kendi kendine. Güzel, çirkin ne fark eder ki?

"Kardeşiniz, sizden büyüktür herhalde?"

Şehzade şaşırdığını saklamadan dönüp baktı. "Hatice mi? Hayır küçük."

"Kardeşiniz hasta mıydı? Demin casusun öldürdüklerinden biri de onun hekimi demiştiniz, öyle değil mi?"

"Evet biraz rahatsızlandı Hatice, şeyden sonra." Sustu. Ne diye anlatıyorum bunları İbrahim'e diye geçti aklından. Ne

gereği var. Üzüntü ve öfke, dilinin düğümünü çözmüştü demek ki.

"Neden sonra Şehzadem?"

Süleyman başından savarcasına elini salladı. "Şeyden sonra işte canım. Nikahtan sonra."

Süleyman'dan küçük bir kız kardeş. Ve evli. Çok garipti. Süleyman da o da daha çocuk sayılırlardı. Onlardan küçük bir kız nasıl. Amaaan, diye payladı kendini. Sana ne. Evliymiş işte. Artık Şehzade'nin kız kardeşinin güzel veya çirkin olması hiç fark etmezdi onun için.

İbrahim'in boş boş baktığını gören Süleyman can sıkıntısıyla homurdandı. "Hatice'yi küçük evlendirdiler. Bir süre sonra da evlendiği adam öldü. Neyse. Bunları konuşmak istemiyorum. Hatice Bursa'da, pederimin yanındaydı. Fakat bu saltanat kavgaları, ölümler onun hassas ruhunu yaraladı. O da bir hekim refakatinde payitahta dönüyordu. Yolda olmuş her şey. Kahrolası herif."

Tekrar bir iki tur attı. Öfkeyle geldi önüne dikildi. İşaret parmağıyla İbrahim'in göğsüne vurdu.

"Bak buraya yazıyorum. Şahitsin. Eğer pederim, Şah İsmail'in ocağını başına yıkmazsa..."

Parmağını göğsüne bir daha vurdu.

"Hem vallah diyorum, hem billah. Vakit saat geldiğinde, pederimin eksik koduğunu ben yapacağım. Hatice Sultan'a kıymaya kalkan kalleş Safevi'yi yok etmezsek bize de Selim Han oğlu Süleyman demesinler. Seni şahit kıldım Pargalı. Yarın, birgün unutursam, bu yemini bana hatırlatmak borcundur. Tanıksın."

Usul böyle demek ki, diye geçti aklından. "Şahidim Şehzadem. Unutacağınızı sanmam ama gerekirse hatırlatırım."

"İyi."

Süleyman havada kalan parmağını çekti. Arkasını dönüp volta atmaya hazırlanırken İbrahim, "Lakin," diye mırıldandı.

"Lakin mi? İtirazın mı var Pargalı?" Süleyman'ın gözleri deminki gibi yanmaya başlamıştı yine.

Telaşla başını salladı. "İtiraz değil Şehzadem. Benimki sadece bir dilek."

"Dilek ha. Söyle o zaman dileğini bilelim, nedir?"

"Dilerim ki, hainin cezasını pederiniz keser. Size de doğuya değil, batıya gitmek düşer."

Şehzade Süleyman durdu. Kafasının karıştığı belliydi. Omzunun üstünden İbrahim'e baktı. "Ne dedin sen?"

"Dilerim Süleyman Han'ın fetih yolları batıya çıkar."

Şehzade, bir süre öylece durup İbrahim'e baktı. Gitti divana oturdu.

"Ne var senin dilinin altında Pargalı? Açık konuş. Şifreli sözleri sevmem haberin olsun."

İbrahim bu üstü kapalı tehdide rağmen hafifçe gülümsedi. "Parga'da şifre nedir bilmezler Şehzadem. Dediğim, dileğim belli. Siz öyle birisiniz ki. Süleyman Han'a doğunun en büyük tacı bile küçük gelir. Sizi yüceltmez. *Vakit saat geldiğinde*, dediğinizde ne kastettiğinizi anlıyorum. İşte o vakit geldiğinde doğuya değil, batıya bakmayısınız. Osmanlı büyük dedeniz sayesinde Doğu Roma'nın varisidir. Ama asıl Roma hala orada. Öyleyse benim *Şehzademe yakışan çöl beylerinin paslı taçları değil, Roma'nın, Büyük Sezar'ın tacıdır*. Ne yalan söyleyeyim, gönlümdeki budur."

Süleyman uzun uzun baktı. İbrahim'i boğan bir sessizlik oldu. Neden sonra, "Senin bilmediğin bir şey var mı?" diye sordu Şehzade. "Anlamadığın bir şey var mı?"

Bu iyiye işaretti işte. Demek ki kızmamıştı Şehzade. "Var," diye mahcup bir ifadeyle önüne baktı.

"Ben ancak bir Sezar'ın eteğinin gölgesinde olabilirim. Ama Sezar olamam."

"Sezar ha... Onu okudum."

"Vakit saat geldiğinde Şehzadem, onun yolunda yürümek var kaderinizde. Bunu biliyorum. Hissediyorum. *Muhteşem Sezar'ın Roma'sını Muhteşem Süleyman diriltecek.*"

Süleyman bir kere daha İbrahim'i himayesine aldığına memnun oldu.

Pargalı'yı Allah çıkarmıştı karşısına.

Akıllı, zeki, bilgili ve hassastı. Onun aradığı adamdı o. Yanlış adım atmazsa, beraber yürüyebilirdi onunla.

Gergin yüz hatları yumuşadı. "Senin şu dediklerin var ya Pargalı," diye fısıldadı. "*Pederimin boynunu vurdurması için yeter de artar bile.*"

İbrahim korkuyla elini boynuna götürdü.

Süleyman güldü.

"Sadece senin değil, benim de." Kalktı, yanına geldi. "Bunları bir daha başkalarının yanında sakın söyleme. Lakin bu konuları çok konuşacağız seninle. Çok soracaklarım, çok anlatacaklarım var. Ama sadece sen ve ben. Sonra bekleyeceğiz..."

"Vakit saat gelmesini."

"Evet. Unutma, erken öten horozu keserler. Bekleyeceğiz. Vakit, saat geldiğinde kafamızda her şey hazır olacak. Ne yapacağız diye düşünmeyeceğiz artık. Yapacağız."

"Roma'nın tacını alıp başınıza koyacaksınız. *Cihan hakimi Roma'nın yerini Al-i Osman, Sezar'ın makamını Süleyman alacak*," diye soludu Pargalı.

Şehzade kıkır kıkır güldü. "Şşşt..." İşaret parmağıyla boynunu keser gibi yaptı. Sonra sesini yükseltti. "Şimdi git ve emir ver. Atını hazırlasınlar. Şöyle bir gezinti yapmak istiyorcanım. Hatice'in başına gelen iş canımı çok sıktı Pargalı. Validem de perişan oldu. Ha valide dedim de. Hafza Sultan seninle tanışmak istiyor. Bizde harun kısmı pek er içine çıkmaz biliyorsun. Yarın sabah gül bahçesine in. Anam da orada olacak. Usulünce görür konuşursunuz."

İbrahim içi kıpır kıpır ederek eğildi.

Hayatı Süleyman'ın hayatına bağlanmıştı artık. Tanrı böyle istiyordu. Öyleyse Tanrı'nın dediği olacaktı.

XXXV

Bursa Kapılarında

Behnam, afyonsuzluk ve öfkeden çıldırmış haldeydi. Bir kadın tarafından atlatılmak delirtmişti onu. Üstelik, afyonsuz geçen günlerin sayısı yediyi bulmuştu. Her gece krize girip yerden yere çarpıyordu kendini. Ve her biri bir öncekinden daha şiddetli oluyordu. Kriz araları da sıklaşmaya başlamıştı. Birkaç gün daha böyle devam edemezdi. İşi bitirmeli ve onu bulacak kuryenin getireceği armağana kavuşmalıydı. Yoksa geberip gidecekti buralarda.

"Kahretsin," diye homurdandı. "Nerede bunlar?" Hatice Sultan gölü salla geçmeye karar verince ondan ayrılan asker ve arabalar gözünün önünde şehir kapısından giriyordu bile. Fakat ondan eser yoktu.

Kurbanını elinden kaçırmak, onu her zaman kudurturdu. Fakat bu başkaydı. Bu kez Şah İsmail'in gazabına uğrayıp dört vahşi ata bağlanarak parçalanmak da vardı işin içinde. Belki

de diri diri aç kurtların önüne attırırdı. Kendine küfürler etti. Hatice saraya girdi mi hiç şansı kalmayacaktı artık. Bir daha ona ulaşması neredeyse imkansızdı. Ne olacaksa burada olmalıydı.

Birden, öfkeden fark etmediği bir şey dikkatini çekti. Arabalarla muhafızlar, şehir kapısının iki yanına dizilmiş beklerken meraklı bir kalabalığın arasından geçip girmişti Bursa'ya.

Ne bekliyor bunlar, diye sordu kendine. Lanet olasıcalar ne bekliyor?

Cevap anında geldi: Onu!

Kalabalık yığılmış Hatice Sultan'ın yolunu gözlüyordu. O anda adrenalinin tüm vücuduna yayıldığını hissetti. Elleri kaşınmaya başladı. Öldürme güdüsü tetiklendi mi hep böyle olurdu.

Onu kaçırmamıştı demek ki. Hala bir şansı vardı. Son bir şans.

Önce atından kurtulmalıydı. Yorgunluktan ayakta zor duran hayvanın sırtından aşağı kaydı. "Buraya kadar," diye fısıldadı kulağına. "İyi dayandın. Artık çek git, kurtul benden." Aç ve bitkin hayvan, söylediklerini anlamış gibiydi. Başını çevirip şöyle bir baktı, sonra yularını ıslak çimenlerin üzerinde sürükleyerek ağır ağır uzaklaştı. Kaçmaya bile mecali yoktu.

Behnam şimdi emin olmalıydı. Kalabalık ne bekliyordu? "Ya da kimi?" dedi sırıtarak. "Kellesini koparacağım avradı bekliyorlar. Onlara öyle bir seyir sunacağım ki, unutamayacaklar."

Ağaçların arasından çıktı. Dikkat çekmeden kalabalığın arasına karıştı. Sırtına heybesini atıp şehre inmiş bir köylüden farkı yoktu.

Başlarını az önceki arabaların geldiği yöne çevirerek bekleşenlerin oluşturduğu sıranın önüne geçmeye kalkmadı. Hiç gerek yoktu buna. Şimdilik. Yaşlıca bir adamın koluna dokundu yavaşça. "Allahın selamı üstüne olsun."

İhtiyar dönüp yabancıya baktı. Gözleriyle Behnam'ı şöyle bir tarttı. Yoksulun teki, diye geçirdi aklından. Şu heybenin pisliğine baksana. Kim bilir nerelerden geliyor? "Aleyküm selam yolcu. Nereden gelir, nereye gidersin?"

"Yolcu olduğumu ne bildin baba?"

Adam bilgiç bir edayla kafa salladı. "Yorgun görünüyorsun."

"Öyleyim." Elinden geldiğince sevimli gülümsemeye çalıştı. Sırıttığı zaman insanları korkutacak derecede kurukafaya benzediğini biliyordu. Yaptığı iş yüzünden mi böyle olmuştu, yoksa Allah onu Azrail'e yamak yaptığı için mi bu suratla yaratmıştı bilmiyordu. "Taa Şebinkarahisar'dan," diye uydurdu Behnam. "Buradan da Mevlam nereyi gösterirse oraya varacağım."

Bereket ihtiyar, gözünü yoldan ayırıp ona bakmadı. Behnam'ın da, suratımdan bir mana sezdi mi diye kuşkuya kapılmasına gerek kalmadı. Yoksa bir gırtlak daha kesmek zorunda kalacaktı. Bunu yapmakta bir an bile tereddüt etmezdi. Fakat şimdi zamanı yoktu.

"Şebinkarahisar mı?" dedi adam. İlk defa duyuyordu ismini.

"Bilir misin bizim oraları baba?"

Adam, kıs kıs güldü.

"Nereden bilirim? Şu Bursa'nın kapısından kaç defa çıktın diye sorsana. Güzel midir sizin oralar?"

Sanki biliyormuş gibi baş salladı. "Eh işte. Buralara benzemez elbet."

İhtiyar başını salladı. "Çok uzak galiba ha?"

"Çok..."

Elini havada şöyle bir salladı. "Tee şunun gibi on yedi dağın arkasında. Bir aydır yoldayım." Aklına, doruğu hala karlı dağı göstermek esmişti.

"Bir ay mı?"

"He ya. Atım yok ki deh dedim mi bir hafta, on günde varayım. Yayan yapıldak ancak geldim senin anlayacağın."

İhtiyar bu sohbetten sıkılmış gibiydi. Gözünü yoldan ayırmıyordu.

"Ne bekliyorsunuz burada?"

Adam dönüp hayretle yüzüne baktı. Şah İsmail'in casusu yine şirin şirin sırıtmaya çalıştı ama beceremediğini biliyordu.

"Buralardan olmadığın belli. Dağ taş aşırken dünyadan haberin olmamış senin."

"Olmamıştır zahir? Ne oldu ki?"

İhtiyar bakışlarını tekrar yola çevirdi. "Ohooo," dedi. "Dün akşamdan beri Bursa ayakta. Münadiler, Padişah efendimizin kızı Hatice Sultan'a payitaht yolunda tuzak kurulduğunu bağırdı durdu. Bereket katilin eli Sultan Hanım'a kadar uzanamamış. Hünkarımız bunu öğrenir öğrenmez..."

Behnam'ın kalbi bir an yerinden fırlayacak gibi oldu. *Selim ha*, diye bir çığlık koptu içinde. Selim burada mı? *Cinlerim işbaşı yapıp.* En büyük düşmanımın boynunu altın tepside bana uzatıyor.

Yabancının yüzündeki ifadeyi görse ihtiyar, uğursuz bir adamla konuştuğunu o saat anlardı. Fakat onun gözü yoldaydı. "Selim Han kızının öldürülmek istendiğini duyunca hemen atlandı bir alay askerle yola düzüldü. Biz de şimdi onların dönmesini bekliyoruz."

"Onların mı?"

"Evet... Padişahımızla sultan kızımızı sağ salim görmek için. Allah ikisini de Al-i Osman'a bağışladı."

Behnam ilgisiz görünmeye gayret etti. "Katili yakalamışlardır mutlaka."

"Ne gezer. Kaçmış. Nereye kadar kaçacak? Selim Han'ın kılıcı hain kısmını yerin yedi kat altına girse bulur. Bak ne karındaş tanıdı, ne yeğen. Kim ki ihanet içindedir, kopardı kafasını. Değil ki baldırı çıplak bir şerefsize acıyacak."

Bu kadar bilgi yeter de artardı bile. Şimdi yapması gereken yer seçmek ve karar vermekti. Selim mi, Hatice mi? Tek bir şansı olacaktı. Sonrası yoktu. Kurtuluşu yoktu yapacağı işin bu kez.

Kalabalığı yararak öne doğru ilerledi. Yolun öbür tarafındaki insan yığınına baktı. Yol kenarına dizilmiş köhne dükkanların önü bir insan seliyle doluydu. Birden dükkanlardan biri dikkatini çekti. İki katlıydı. İkinci kat penceresi kepenkle örtülmüştü. Daha da önemlisi, bina yolun tam şehir kapılarına döndüğü köşedeydi. İster arabalı ister atlı. Burayı dönerken yavaşlamak zorunda kalacaktı.

Artık emindi. Cini ona yardım etmeye karar vermiş, kolları sıvamıştı gerçekten. Daha uygunu olmaz, diye söylendi. Toprak yolu karşıdan karşıya geçti. Homurdanan kalabalığın arasından zar zor ilerleyip dükkana geldi. Bir aktar dükkanıydı burası. Kapı açıktı. Pencerenin önüne tahta bir tezgah kurulmuş, üstüne küçük torbalar içinde çeşitli baharatlar dizilmişti.

Bir süre dükkanı arkasına alıp açık kapının önünde bekledi. Etrafı kolaçan etti. Ne oluyor sana, dedi kendi kendine. Bu kargaşanın içinde seni kim fark edecek, kim gözetleyecek?

Yavaşça kapıdan içeri süzüldü.

İçerisi karanlıktı. Kimse yoktu. Yine de, "Hey," diye mırıldandı. "Baksanıza."

Cevap gelmedi. Belki de dükkan sahibi kalabalığa karışmış, Sultan Selim'le illetli kızını bekliyordu. Böyle olması Behnam'ın işine gelirdi.

Gözü karanlığa alışıncaya kadar bekledi. Üst kata çıkan merdiveni gördü. Hızla oraya yöneldiği sırada karanlık yüzünden varlığını fark etmediği merdiven altındaki kapının açılması ve tombul birinin girmesi bir oldu. Neredeyse çarpışıyorlardı.

"Hey," dedi adam toparlanmaya çalışarak. "Bir şey mi istemiştiniz?"

"Seslendim ama," diye altran aldı Behnam. "Kimseyi görmeyince dükkan sahibi orada mı acaba diye yukarı çıkıyordum."

"Arkadaydım. Duymadım. Atılacak bir sürü şey birikiyor. İçerde bırakırsan sinek yapıyor. Onları arkaya götürdüm." Adam ellerini uzun uzun önlüğüne sildi. "Dışarıda şu kadar adam var. Bir Allah'ın kulu da kapımı çalıp bir şey almaya gelmedi."

Behnam içinden sırıttı. Ben canını almaya geldim ya; daha ne istiyorsun?

Tombul önünden geçerek tezgahına yöneldi. "Ne lazım? Tarçın yeni geldi. Kırk çeşit baharatım var. Karıştır kaynat. Her derde deva."

Bir hışırtı duyunca döndü ama geç kalmıştı. Son gördüğü karaciğerini parçalayarak kalbine saplanan bıçağın açtığı delikten fışkıran kanıydı.

Behnam yere yıkılan adamı ayağıyla merdiven altının karanlığına ittirdi. Hançeri göğsünden çekip almakta zorlandı. "Ne yağlı domuzmuşsun sen," diye homurdandı. Kanı, orada bulduğu bir çaputa sildi ve merdivenleri çıktı. Kepengin aralığından baktı. Evet tam önündeydi işte. Alt kattaki tezgahın üstüne sundurma gibi bir çıkıntı yapmıştı tombul onun için. Kepengin kilidini açtı. Padişah'ın alayı görünene kadar bekleyecekti. Ahali bağrıp çığırmaya başladı mı, onun sundurmaya çıktığını kimse fark etmeyecekti. Ve tam altından geçerken, kendini kurbanın üstüne bırakıverecekti.

Ama kurbanı hangisi olacaktı?

Pederi mi, kızı mı?

Şah İsmail'in ona verdiği görev, avradın kellesini koparmaktı.

Selim'in işini görmek başka fedainin göreviydi. Fedailiğin kuralı, birbirinin işine karışmamaktı. Selim buradaysa, öbür fedai de buralarda olmalıydı. Selim'i öldürse ve hayatta kalmayı başarsa bile töre canını alacaktı Tebriz'e döner dönmez. Hem de işkencelerle. Sen işine bak Behnam, diye geçirdi aklından. Handa elinden kaçan kelleyi burada tut ve kopar.

Fakat bir avradı öldürmekle Sultan Selim'in canını almanın ünü başkaydı. Tebriz'de atılacak zafer çığlıklarını duyar gibi oldu. "*Isfahan'lı Behnam, Sultan Selim'i öldürmüş!*"

Halk sevinçle sokaklara fırlayacaktı. "En büyük düşmanımızı öldüren kahraman Behnam'ın ruhu şad olsun!" avazeleri göğe yükselecekti ve o cennetten adının kutsanmasını seyredecekti. Belki, "Emrimizi dinlememiş," diye hiddetlense bile Şah İsmail de adını anacaktı, Yiğit Behnam, diye.

Bir türlü karar veremedi kimi öldüreceğine. Can sıkıntısıyla yolu gözlerken, dikkatinden kaçan bir ayrıntı geldi aklına.

Kimin öleceğine o değil, Allah karar verecekti. Onun çıkacağı sundurmaya yakın kim varsa onun canını alacaktı. Onun seçeceği hedef sundurma tarafında değil de öte yandaysa, bir sıçrayışta ona yetişmesi mümkün olmayacaktı.

Kıs kıs gülerek homurdandı. "Böylesi daha iyi. Zarı cin atacak, canı Behnam alacak!

Yolun ötesinde toz bulutu yükseldiğinde aşağıda kıyamet koptu. Onun görmediği bir yerde Mehteran kösleri vurmaya, zurnaları, gırnataları ötmeye zilleri çalmaya başladı.

"Geliyorlar."

"Padişahım çok yaşa!"

"Saltanatın daim olsun Sultanım!"

"Amin, amin, amin!"

"Hatice Sultan, Allah seni her daim korusun."

"Hainlere ölüm!"

Olup biteni kepengin arkasından seyreden Behnan, "Yaygaracılar," diye söylendi. İnsanlar her yerde aynıydı demek ki. Şah İsmail geçerken Tebriz sokakları da böyle kendini yerden yere vuran kalabalıkla dolup taşıyordu. Neden böyle bağrışıyorlardı? Sevgiden mi? Hiç sanmıyordu Behnam. Şah İsmail'in nesi sevilecekti ki. Ancak korkulurdu ondan. Anlattıklarına göre, Selim'in de ondan kalır yeri yoktu. Hatta gözlerinden alev püskürttüğünü söyleyenler bile vardı. Öyleyse tek bir sebebi olabilirdi bu şamatanın. Yağcılara saçılacak bakır meteliklerden kapmak.

Ne içinse için, sana ne be adam, diye payladı kendini. Sen işine bak. Alay iyice yaklaşana kadar beklemeliydi. Aşağıdaki

kalabalığın ona dikkat edecek hali yoktu. Fakat, Sultan Selim ve kızına refakat eden askerlerden biri onu görüp işkillenebilirdi. Son saniyede ortaya çıkmalı ve yıldırım gibi düşmeliydi kurbanının üstüne.

Peki cin kimi seçmişti? Sundurma tarafında hangisi at sürüyordu. Pederi mi, kızı mı?

Dikkatle baktı. Gördü. Seçim yapılmıştı. Bütün vücudu gerildi. Artık bir dakika bile kalmamıştı herhalde. Başını kesecek kadar onu yaşatacaklarını sanmıyordu. Ama gırtlağını boydan boya yarabilirdi.

Kepengin bir kanadını araladı.

"Sultan Selim Han, Allah seni korusun."

"Padişahım zafer bahtın olsun."

"Hatice Sultan, ömrün daim, bereketin bol olsun."

Behnam bir ayağını pencereden aşırdı. Bekledi. Kimse o tarafa bakmıyordu. İkinci ayağını da çıkardı. Artık sundurmanın üzerindeydi. Hançer kavradığı sağ elini arkasına saklamıştı. Aşağıdaki şamatacılar gibi bağırmaya başladı. Böylece askerler görse bile onu Sultan'ı karşılamaya çıkan halktan biri sanacaktı.

"Padişahım çok yaşa."

"Hatice heeeeyyyy!"

"Selim heeeeyyy!"

Çığlık çığlığa kahkaha atıyordu Behnam artık. Görenler, Padişah ve kızını görmekten çılgına dönmüş biri sanırdı onu. Oysa, bunlar can almaya, can vermeye çıkmış bir katilin aklının artık kendisini terk ettiğinin işaretiydi.

"*Selim Han. He, he, he!*"

"*Haticeeeee! He, he, he!*"

Kimse sundurmanın üstünde hoplayıp zıplayan deliye dikkat etmedi.

Alay dükkanın önüne yaklaştığında Behnam'ın vücudu yay kirişi gibi gerilmişti. Sundurmanın kenarına geldi. O tam altından geçecekti birkaç saniye sonra.

"Gel," diye soludu. "Gel, hele gel... He, he he."

Ve...

Yay birden boşandı. Behnam'ın sağ kolu havaya kalktı. Vücudu sundurmanın üzerinden bir anda kanatlandı. Bir saniye sonra ölüm olup tam altından geçecek olan Hatice Sultan'ın üstüne inecekti.

İlk ıslığı kimse duymadı. Behnam da. Ok gırtlağını yırtarak öbür taraftan çıktı. Çığlığı, "Hatice Sultan ömrün uzun ola," bağrışlarından işitilmedi. Bedeni bir an havada sanki asılmış gibi kaldı.

İkinci ıslık da duyulmadı. Ok, tam gözüne isabet etti. Göz çukurundan beynine kadar ulaştı.

Behnam'ın cansız vücudu, üzerindeki iki okla boş bir çuval gibi Hatice'nin atının ayaklarının dibine düştü.

Kalabalıktan çığlıklar yükseldi.

İnce bir ses. "*Sultancım, sultancım*," diye ağlamaya koyuldu. Hatice, o karmaşanın içinde Nebile'nin sesini tanıdı. Fakat şimdi Nebile'nin değil, kendisinin yardıma ihtiyacı vardı. Huysuzlanan atı onu üzerinden atmaya çalışıyordu. Olanca gücüyle yulara asıldı. Bir yandan da boynunu okşadı. Bu kadar soğukkanlı olmasına şaştı. Tomris Ece de böyle yapardı, diye geçti bir an aklından. Korkmaz, telaşlanmaz ölümün üstüne üstüne yürürdü. O da öyle yapmıştı işte. Biraz sakinleştirmeyi başardığı atının ayakları altındaki cansız bedene göz ucuyla baktı. Cevahir'le çalı bülbülünün katili bu olmalıydı. "Katilin geberdi Cevahir," diye bağırdı. "Çalı bülbülümün de senin de intikamın tez geldi."

İlk şoku atlatan bostancılar fırladı. Kalabalığın yola taşmasını önlemek için dizilen yeniçeriler koşuştu. Kimi, Hatice Sultan'ın atını sakinleştirdi. Çoğunluk, lanetler, küfürler yağdırarak Behnam'ın iğrenç bir şekilde yerde kıvrılmış yatan vücudunu parçalamaya davrandı.

"Bre durun!"

Gök gürlemiş, başlar kalkmış, kalkan kollar inmişti.

Atının üstünde kükreyen Sultan Selim'di.

"Ona dokunanın yüreğini ellerimle söker alırım göğsünden. Savulun."

Padişah, her şeyin farkındaymış gibi yeri döven Karabulut'tan indi. Hatice'nin yanına geldi. Atının üzerinde taş kesmiş gibi duran kızını bir gülümsemeyle ödüllendirdi. "*Tomris gibi*," diye fısıldadı.

"Tomris."

Sonra ayağının ucuyla yediği ilk okla daha havadayken ölen katili ayağıyla dürttü. "Biri şunun bağrını açsın."

En yakındaki bostancı dizlerinin üstüne çöküp Behnam'ın yakasına yapıştı. Ötekiler de çökünce katili soymaya çalışan onlarca el birbirine karıştı.

"Bırakın orayı," diye uyardı Padişah sabırsızlıkla. "Sol göğsünü açın yeter!"

Buyruk yerine getirildi. Behnam'ın gömleğinden arta kalan bir parça kumaş yukarı sıyrıldı.

"Lain Şeytan!"

"Kahrolası!""

"Yılan!"

"Çiyan soyu!"

Uğultu arasında adamların başları Padişah'a doğru kalktı. Bakışlarda öfke ve korku hakimdi.

Padişah, omuzları irtirdi. Katile doğru eğildi. Behnam'ın göğsüne kızgın bıçakla dağlanarak açılmış üç derin çizgiyle, onları çaprazlama kesen eğik yarayı gördü. "İsmail," diye tısladı. Selim'in yumruğu gazapla havaya kalktı. Bostancılar, hizmetkarlar, Padişah'ın yumruğunun başlarına inmesinden korkarak oldukları yere büzüldü.

"*İşte şimdi titre İsmail.* Yemin olsun, Selim'in gazabı zelzele gibi yerle bir edecek tahtını."

Öfkeden kıpkırmızı olmuş bir suratla Hatice'ye baktı. Hiddetten gözleri kanlanmıştı babasının.

Mola yerinden yola çıkarken babası, "Sakın korkma," demişti. "Hain, Bursa'ya varmadan tekrar harekete geçecektir. Biz tedbirimizi aldık. Sakın korkma. Keskin nişancıların okları seni koruyacak. En ufak yanlış hareketi gördüklerinde salacaklar oku. Vay geldi yanlış yapanın başına."

Öyle de olmuştu. Behnam'ın gırtlağını paralayan ok, şehir kapısının sağ burcunda mazgalların arasına gizlenen nişancıdan gelmişti. Gözünü delen ok da minaresini yıldırım yıkan Beyazıt Camii'nden.

Selim, katili parçalamaya hazır bostancılara şöyle bir baktı. "Kellesini isteriz."

Daha cümlesini tamamlamadan, havada parlayıp inen bir kılıç Behnam'ın gözleri açık başını gövdesinden ayırdı.

"*Cevahir hanımın ruhu şimdi rahat etmiş midir?*"

Herkes Hatice Sultan'ın, gördüğü dehşet karşısında düşüp bayılacağını sandı. Oysa kılı bile kıpırdamadı. Sadece gözlerinden yaş boşanıyordu. Fakat Sultan'ın korkudan ağlamadığının farkındaydılar. Babasının kızı olduğunu herkese göstermişti işte. Ölümün kıyısında kılı bile kıpırdamamıştı. Şehir kapısına doğru atının sırtında azametle ilerlerken, bir an bile

okların hedefini şaşırabileceğini aklına getirmemişti. Hem şaşırsa bile ne olur ki diyordu kendi kendine. Çalı bülbülüme kavuşurum, fena mı?

O intikamları alınsa bile kaybettiği canlar için gözyaşı döküyordu. Hangi intikam, hangi vahşet, Fehim Çelebi'yi, Cevahir'i geri getirirdi?

Minnetle babasına baktı. "İkisinin de," diye fısıldadı. "Çalı bülbülümün de."

"Sadrazam Paşa!"

Koca Mustafa Paşa, dehşetten kocaman açılmış gözlerini yerde yatan başsız bedenden ayıramamıştı. "Hünkarım, buradayım," diyebildi sadece.

"*İsmail'e bu kelleyi de gönderesin. Alıp başına taç yapsın.*"

Hatice'nin atının yularını tuttu. Kan gölü içinde yatan cansız bedenin önünde çakılıp kalan hayvanı çekerek cesedin üzerinden geçirdi. Birkaç adım sonra atın sağrısına sokuldu. "Demin *çalı bülbülü mü dedin* kızım? Anlamadım?"

Hatice, yine kıpkırmızı oldu. Babasının ne gözünden kaçıyordu bir şey, ne kulağından.

Kızının mahcubiyetiyle yüzleşmemek için Selim başını eğdi. Cevahir'in neden Fehim Çelebi'nin arabasına gittiğini biliyordu artık. Hekimin kadın kılığına girerek nereye gittiğini de. *Çalı bülbülü ha, diye kıs kıs güldü içinden. Çalı bülbülü.*

Yanına getirilen Karabulut'a bindi. "Kalabalığın ettiği duayı duydun mu Hatice Sultan?"

"Dua mı Hünkarım?"

"Ömrün daim, bereketin bol olsun, dediler ya. Hatun kısmının bereketi ersiz olur mu?"

Hatice sabahtan beri yaşadığı tüm güzelliklerin, mutlulukların tuz buz olduğunu sandı. Atını, babasının atına iyice yak-

laştırdı. Baba kızın omuzları neredeyse birbirine değecekti. Oklar, havada vurulan katil, yerde başsız yatan kanlı ceset her şey unutulmuştu. Ahali, gözlerinin önündeki tabloyu çılgınca alkışlıyordu.

"Yapmayın efendimiz," dedi Hatice ancak babasının duyacağı bir sesle. "*Tomris Ece'ye bu kez kıymayın.*"

XXXVI

Saruhan Sancakbeyi Sarayı
1514 Baharı

Bademler çiçek açmıştı. Sadece onlar mı, erikler, kiraz ağaçları. Ağlayan Kaya'nın iki yanı gelin duvağı gibi papatyalarla süslenmişti.

İbrahim şaşkındı. İki yıl ne zaman geçmiş, her şey ne kadar hızla değişmişti. Sanki hayat yeni başlamıştı. Ve bu yeni hayata mutlulukla, umutla sarılıyor fakat alışmakta zorlanıyordu.

Saray hayatı muhteşem olmasına muhteşemdi ama bir sürü kuralı, kaidesi vardı. Üstelik Osmanlı topraklarında geçen onca yıla rağmen hala bilmediği töreler canını sıkıyordu. Hele sarayda! Sancak sarayına geleli neredeyse iki yıl olduğu halde hala bir sürü şeyi tam olarak bilmiyordu.

Canavarın onu koltuğunun altına sıkıştırıp kaçırmasından sonraki çocukluğu, korsan gemilerinin ambarlarında, köle pazarı zindanlarında dayak yiyerek geçmişti. Önceleri canı

yanmış, dayağa isyan etmişti ama sonunda alışmıştı. Onun hayatının ayrılmaz bir parçasıydı tekme, yumruk, tokat, kamçı. Satıldığı ilk beyin yanına giderken kurtuluş sevinci yaşıyordu. Umutlarla doluydu. *Onu Şeytan'ın aldığını bilmiyordu.* "Trakonia'dan daha kötü, daha zehirli biri olacak değil ya," diye düşünmüştü. Yanıldığını daha adamı görür görmez anladı. Kurtarıcısı sandığı beyin yanında kendini öldürmeyi düşünecek kadar büyük acıların, aşağılanmaların içindeydi İbrahim. Ferahşad onu alıp çiftliğe getirdiğinde Şeytan'ın cehenneminden kurtulup cennete gelmiş gibiydi İbrahim. Hanım da cennetin meleğiydi. Burası benim evim, bunlar da ailem, diyordu. Öyle benimsemiş, öyle hevesle sarılmıştı yeni hayatına.

Tanrı onu cehennemden kurtardığı gibi belki bir gün, Parga'ya dönmesini de sağlardı. Tanrı'dan ve mucizelerinden umut kesilir miydi? Tanrı'nın onu kuş gibi Parga'ya uçurmayacağı ne malumdu? Hem belki de bütün bu olup bitenler kötü bir rüyaydı. "Jüstinyen hadi kalk," diye fısıldayacaktı annesi kulağına bir sabah. *Kalk bak, bademler çiçek açmış. Kelebekler dans ediyor.*

Şehzade Süleyman'la yollarını kesiştiren de Tanrı'ydı. Ve şimdi o ne diyeceğini ne düşüneceğini bilmiyordu. Tam Ferahşad'la yaşadıklarından sonra geleceğin bilinmezliğinden korkmaya başladığı sırada çıkmıştı Süleyman karşısına. Ve şimdi İbrahim onun yanındaydı. Ferahşad'ı sonsuza kadar kaybettiğini biliyordu. Ona minnettardı. Dünyada iyi insanlar da olduğunu ilk ondan öğrenmişti. Erkek olmayı da. Ama daha ötesi yoktu, olamazdı. Daha ötesi, sevdiği kadını lekelemekten öteye gitmezdi. O gün çiftlikten ayrılırken, varın Şehzadenize söyleyin. İsim zengini gelmiyor deyin," diyerek

Ferahşad'ın kollarına koşmak da vardı. Ama aklından bir an geçen bu düşünceyi kafasından kovmuş, Benekli'yi topukladığı gibi yeni hayatına doğru sürmüştü atını.

Ve şimdi buradaydı. *Cennetin de ötesinde.*

Yaşadığı uyum zorluklarına, Şehzade Süleyman'ın geçmişini sorgulayarak acılarını deşmesine rağmen yapuğundan hiç pişman değildi. Hatta, Şehzade'nin annesinin onu tartan, bakışlarına, imalarına rağmen. İyi ki buradayım, diyordu. Onun yeri burasıydı. Böyle bir hayat için yaratılmışsı o. *Sen seçilmişsin Alexander*, diyordu bazı geceler başını yastığa koyduğunda. Tanrı seni seçti. Osmanoğlu sana yeni bir hayat verdi. Bu hayatın nimetlerinden yararlan. Yapman gereken tek şey var. Süleyman'ın sevgisini, güvenini kaybetmemek. Onun aklı fetihlerde. *Sen de onu fethet!*

Her gün aralarında efendi, hizmetkar ilişkisinin ötesinde bir dostluk geliştiğinin farkındaydı İbrahim. Şehzade neredeyse bütün vaktini onunla geçiriyordu. Ava onunla çıkıyor, lalalardan çok onunla konuşuyordu.

Çok zor geçmişti o iki hafta. Şehzade'nin kız kardeşi Hatice Sultan'ın öldürülmek istendiği haberi Süleyman'ı altüst etmişti. "Pederim bıraksa, şu anda atlanır, yürürüm o yılanın üstüne," diyordu durmadan. "Ezerim kafasını."

Ertesi gün yine çılgınlar gibi at sürdükten sonra saraya döndüklerinde yeni bir haberci geldiğini duyunca yürekleri ağzına geldi ikisinin de. Herkes titriyordu. İkinci bir felaket haberini kimse kaldıramayacaktı. Hafza Sultan haberciyi huzuruna çağırmış, ancak adam, "Emir Hünkarımdan. Haberi önce Şehzademize vereceğim," demişti. Avluya girdiklerinde haberci bekliyordu. "Gözaydına geldim Şehzadem," diye koştu Süleyman'a. "Padişahımız Sultan Selim Han ve Hatice

Sultan, salimen Bursa Sarayı'na döndü. Ve dahi efendimiz oğluna bildirir ki, Şah İsmail'in Sultan Hanım'a kıymak için gönderdiği katil şehir kapısında iki okla cehennemi boyladı. Kellesi şimdi Tebriz yolundadır. Efendimiz, hainin kellesini *al İsmail, yılan kafasını başına taç yap*, diye Şah'a gönderdi."

Endişe ve üzüntü bir anda sevince dönüştü. İbrahim ve Benekli o gün, Şehzade Süleyman'ın atına yetişmekte zorlandı.

Mola verdiklerinde Süleyman, "*Neden Alexander?*" diye sordu birdenbire. "Neden Doğu Roma'nın en güçlü imparatoru Jüstinyen'i beğenmedin de, sana Alexander denmesini istedin. Makedonyalı gibi fatih mi olmak istiyordun Pargalı?"

İbrahim hiç lafı dolandırmayı denemedi. "Evet," diye kestirip attı yekten. "Jüstinyanus büyük olmaya büyüktü ama fatih değildi. Alexander ise fetihten fetihe koştu. Belki şu Ağlayan Kaya'nın önünden bile geçti. Ben de onun gibi olmayı düşledim nedense. Geceleri onun hayaliyle uyur, rüyalarımda al tolgalı Alexander'ı görürdüm. Gün ışıdı mı da, tahta atıma atlar, babamın yaptığı tahta kılıcı çektiğim gibi başlardım koşturmaya. Savulun, Pargalı Alexander geliyor! Karşımdaki ordular dağılır, tahtlar devrilir, başımdaki tacın üstüne bir taç daha koyardım. Fakat bir gün..."

Sesi aniden kırılıverdi.

"Bir gün," diye ısrar etti Şehzade.

"*Asla Alexander olamayacağımın farkına vardım.*"

"Nasıl? Neden?"

"Alexander kral oğluydu Şehzadem. Tıpkı sizin gibi. *Mayasında fatih olmak vardı.* Bense Pargalı bir balıkçının oğluyum. Bundan utanıyorum sanmayın. Yani demek istediğim, yazgımda yok fatih olmak."

Sustu. İçinden, fatih olamam, fakat fatih yaratabilirim, diye geçirdi.

Şehzade Süleyman, "Ve ben İbrahim... Ben padişah oğluyum. Aklından geçen benim yazımın fatih olmak için yazıldığı mı? Onu mu demek istersin bize?"

"Fatih olmak sizin hamurunuzda var."

Süleyman düşünceli bir ifadeyle atından indi. "Her kral oğlu fatih olamaz ya... Bizim olacağımız nereden belli?"

"Siz her kral oğluna benzemiyorsunuz. Kral babanız da benzemiyor, siz de. Siz muhteşem bir fatih olacaksınız."

Şehzade katıla katıla güldü. "Pargalı, hani seni tanımasam bu lafları yaranmak için söylediğini düşüneceğim."

"Efendimiz..."

"Biliyorum, biliyorum. İnandığın için diyorsun. Tamam, ben de kabul ettim. Vakit saat geldiğinde fatih olacağım. Sen de fatihin yanında olacaksın."

❦

İbrahim odasına döndüğünde gün çoktan inmişti. Karadut eşiğin önünde bekliyordu. Münire, kaç gündür yanındaydı ama o gün sanki onu ilk defa görmüş gibi oldu.

Kız eşiğin önünde iki dizinin üstünde oturmuştu. Mutluydu. Sevdiği adamın yanındaydı. Her gün yüzünü görüyor, sesini duyuyor, kokusunu alıyordu. Yemeğini getirip götürüyor, yatağını seriyor, sabah oldu mu da kaldırıyordu. Akşamları kızlar koğuşunun yolunu tutuyordu ama olsun. Hiç değilse onun teninin değdiği yatağını okşuyor, kokluyor, serdiği kar kadar beyaz keten çarşafların üzerinde yanına uzanıverdiğini hayal ediyordu. Sonrasını düşünemiyordu. Çünkü

yoktu. Münire, sonrasının hayal bile edilemeyecek kadar imkansız, uzak olduğunu biliyordu.

Onu görür görmez kızın kara yüzü ışıldayıverdi. Gözleri cıvıldadı. Dudakları sonsuz bir tebessümle aralandı. İnci gibi beyaz dişleri göründü.

İbrahim bocaladı. Karadut'a gülmenin bu kadar yakıştığını hiç fark etmemişti. Teninin ne kadar pürüzsüz olduğunu da. Sonra gözleri... Sabah çiğiyle büyülenmiş kara üzümleri andırıyordu.

Odaya girerken ikisi de birbirinin kokusunu duydu.

"Sen daha koğuşuna dönmedin mi?"

Sesi soğuk ve ilgisiz çıkmıştı.

"Dönmeni bekledim. Belki bir şey lazım olur dedim."

"Lazım değil, git dinlen."

"Yemek yedin mi?"

Yememişti. Fakat canı istemiyordu. Başını salladı. "Yedim."

Yatağı açılmıştı. Günün yorgunluğunun üstüne çarşafın pürüzsüz gerginliği, yat diyordu adeta. Hadi yat.

Birden Ferahşad düştü aklına. Onu ne kadar özlediğini fark etti. Bütün ruhu, bütün hücreleriyle özlemişti onu. Keşke o da burada olsaydı şimdi, diye geçirdi içinden. Bu yatağa birlikte devrilseydik. Kadının okşayışları canlandı birden bedeninde. Ansızın, özlemini duyduğu şeyin sadece Ferahşad olmadığını anladı. Onu özlemiş olmaktan daha büyük bir deprem yarattı bu duygu vücudunda. Kadın arzuluyordu bütün benliğiyle. Hanımağa ona kendini vermekle kalmamış, erkekliğin dayanılmaz ihtirasını da yüklemişti damarlarına. Ve vücudu şimdi olanca açlığıyla kadın çekiyordu. Aman Tanrım, diye içini çekti bedenindeki ayaklanmayı bastırmaya çalışırken. Yüce Tanrım. Yüce Meryem.

Ferahşad ne yaptın bana diye inledi kendi kendine. Şimdi sensiz ne yapacağım ben?

Başını kaldırdığında Münire'yi gördü. Gitmemişti daha. Eşikte durmuş pırıl pırıl gözlerle ona bakıyordu.

"*Gel.*"

Kızın yüzünde bir an tereddüt ifadesi dolaşır gibi oldu.

"İçeri gel."

Karadut, eşikten adımını attığında, İbrahim hala ruhu, vicdanı ve aklıyla savaşıyordu. Aklı, "Yapma, sakın yapma," diye isyan ediyordu. İhtirası ise durmadan aklını çeliyordu. "Ne duruyorsun. Kadın mı? İşte karşında."

Ama o Karadut!

İbrahim, Münire'nin çiftliğe geldiği ilk günü hatırladı. Küçük, kara, kuru bir kızdı. Karadutlar yeni meyveye dönmüştü o sırada. Dut ağaçlarının dibi, dökülmüş ve ezilmiş karadutların kırmızı lekeleriyle bezenmişti. İlk o karadut demişti Münire'ye. Kız da inci gibi dişlerini göstererek gülmüştü.

"Karadut? Ben karadut?"

"Evet. Sana artık karadut diyeceğim."

Bir pınarın dökülüşüne benzetmişti kızın kahkahasını o gün. Saf, berrak ve çağıl çağıl.

"Ne olmuş?" diye diklendi ihtirası. "İstediğin onda yok mu? Hala anlamadın onun sana vurgun olduğunu?"

Kimdi bu kafasının içinde konuşup duran? İhtirasım mı, şeytan mı? Ne fark ederdi ki. İkisi de aynı kapıya çıkmıyor muydu neticede? İkisi de günah yüklü değil miydi?

"Hadi. Çağır onu."

Bütün gayretine rağmen titremesine engel olamamıştı İbrahim. Alnında boncuk boncuk ter birikmişti. Münire de fark etti bunu.

"Hasta mısın?" Yüzü endişeyle gerildi. "Ateşin mi var? Terliyorsun. Dur ben şimdi..."

"Karudut."

Kız, onu serinletecek bir şeyler bulmaya niyetlenirken durdu. İbrahim'in sesini daha önce hiç böyle çatallı duymamıştı.

"Tulumba suyuyla ıslatıp bir bez koyarım şimdi alnına. Ateşini alır hemen. Mutfakta da bir çorba kaynattırayım..."

"*Gel.*"

Münire bu kez bocaladı. Bu sıradan bir davet değildi. Hanımağa'yla sevişirken de sesi böyle çıkıyordu İbrahim'in. Böyle gel diyordu. Yoksa İbrahim... onu mu istiyordu? Kalbi delice atmaya başladı. Sevinç, mutluluk ve korku birbirine bu kadar yakın mıydı? Hangi duygunun baskın olduğuna karar veremedi. Yanılıyor muyum, diye geçti aklından. Yanılmış olmayı mı isterdi, haklı çıkmayı mı; onu da kestiremedi. Yanıldıysam sevinecek miyim, diye sordu kendine. Hayır; kahrolacağını biliyordu.

Bir adım daha attı.

"*Kapıyı kapat!*"

Allahım, yanılmıyorum. Yanılmıyorum... Şimdi Münire titriyordu. Hayali bile yasak olan şeyin eşiğindeydi?

Kapıyı kapattı. Döndü. İbrahim'e yürüdü.

Kız tam önündeydi. Ellerini iki yandan beline koymuştu. Güçlükle soluk aldığı belliydi.

Ne kadar ince, ne kadar kırılgan, diye geçti İbrahim'in aklından. Kollarına aldı mı beli kırılıverecek gibi duruyordu.

Göz gözeydiler şimdi. İkisi de, karşısındakinin nefes almakta zorlandığını görüyordu.

"Cepkenini çıkar."

Münire, İbrahim'in hırıltılı bir sesle verdiği emri tereddüt etmeden yerine getirdi. "Gömleğini de."

İbrahim, boğulacağım diye korktu bir an. Ferahşad soyunurken de böyle hissetmiş miydi; hatırlamıyordu şimdi.

Karadut, başından sıyırıverdi gömleği. Dolgun, kara göğüsleri ileri atıldı. Hiç böyle olmamışlardı. Uçlarının sertleşip karıncalanmaya başladığını hissetti Münire.

İbrahim dizlerinin üstünde doğruldu. Bir şey demeden o da düğmelerini çözmeye davrandı.

"*Bekle.*"

Kız geldi, İbrahim'in önünde, dizlerinin üstüne çöktü. "Ben çözerim."

Göz göze geldiler. Yangın vardı ikisinin de gözlerinde. Münire, düğmelerini çözmeye çalışırken, İbrahim'in gözleri aşağı indi. Kızın dik, kara göğüslerinin üzerinde durdu. Ne kadar diriydi. Teni cilalanmış gibi parlıyordu. Üzerlerinde boncuk boncuk ter damlaları vardı. Avuçlarına aldı. İkisi de bu temasla çılgınca titredi.

"*İbrahim...*" İbadet eder gibi bir fısıltı halinde çıkmıştı kızın sesi.

"Korkma."

Korkmak mı? Korkmak mı? Münire göğüs uçlarının erkeğin parmaklarının arasında ezildiğini hissetti. Acıyla karışık bir zevk girdabının içine doğru sürüklendi. İbrahim'in dili göğüslerinin arasında dolaşırken, Münire dudaklarından dökülen zevk çığlığına engel olamadı.

"Sus," dedi İbrahim, bir eliyle kızın ağzını kapatırken. "*Bağırma.*"

Karadut ondan sonra hiç bağırmadı. İbrahim de elini onun ağzından çekmedi.

Bütün ihtirasıyla kıza sahip olurken, Münire'nin gözlerinden akan yaşların farkına bile varmadı.

XXXVII

Uyandığında Münire yanında değildi. İbrahim gittiğini duymamıştı. İyi yapmış, diye geçti hemen aklından. Onu bu kadar erken odamın önünde görmemeliler.

Kaderin oyununa şaşırdı. Yattığı yerden güldü. İlk kadınıyla gizlice sevişiyordu. İkincisiyle de öyle olacaktı.

Tembel tembel gerindi. Ne fırtınalı geceydi. İçinde biriken bütün ihtirasla saldırmıştı kıza. O da karşılık vermişti.

Karadut kahvaltısını getirdiğinde, bütün gece onun koynunda çılgınca kıvranan o değilmiş gibi, son derece sakin, hatta soğuktu.

İbrahim, bu da iyi, dedi içinden. Böyle davranması lazım. Bir hizmetkar gibi. O da aynen öyle davrandı. Mesafeli.

Gece hiç yaşanmamıştı sanki. Sırtında, Münire'nin tırnaklarının, omuzlarında dişlerinin izi kalmamış olsa, kendisi bile inanacaktı buna. Belki de rüyaydı diyecekti.

Kız, iki seyisin avluda onu beklediğini söylediğinde İbrahim şaşırdı. Benekli'ye bir şey olmuştu herhalde. Telaşla koşturdu. İki adam taşlığın ortasında kapkara, çılgın bir atı sakinleştirmeye çalışıyordu. İlk aklından geçen rüya kadar güzel, demek olmuştu. İnsan ona gece binse kimse görmez. Gerçekten öyleydi. Kuzguni siyah yelesi başının her hareketinde dalgalı bir deniz gibi çırpınıyordu boynunun iki yanında. Sadece alnının ortasında, şöyle avuç içi kadar bir beyazlık vardı. Biri boyalı elle alnına dokunmuş gibi. Yerinde duramıyordu. Seyisler iki yanından yularını çekiştirdikleri halde güçlü hayvan onları sürüklüyor, toynaklarıyla taşları dövdükçe kıvılcımlar çıkıyordu nallarının altında.

Kimindi acaba?

Bu da soru mu diye kızdı kendine. Elbette Süleyman'ın. Ya da beylerinden birinin.

Doğruca yanlarına gitti. At, başını çevirerek ona şöyle bir baktı. Burun deliklerinden gürültülü bir soluk salarak başını salladı. Hayvanın gür yelesine gitti eli. Boynunu şöyle bir patpatladı. Yelesinin kılları arasında tarak gibi dolaştırdı parmaklarını. At tekrar baktı ona. Kocaman, Kocaman kara gözle buluştu bakışları.

"İbrahim sen misin?"

"Öyle diyorlar. Adım bu."

"Pargalı İbrahim?"

Elinden geldiği kadar dikleşmemeye karar verdi. Yavaş yavaş öğreniyordu sarayda tatlı dilin, yumuşak başlı olmanın önemini. Hiç değilse öyle görünmenin. Bir de geceki şehvet fırtınasının rehaveti vardı hala üzerinde. "He dedim ya."

At yine gürültülü bir soluk saldı. Gözünü İbrahim'den ayırmamıştı.

"Kimin bu kara kız?"

İki seyis de sırıtarak ona baktı. "Senin."

İnanmadı. Alay ediyorlar, diye geçirdi aklından. "Bugüne kadar Şehzademizin tavlasındaydı. Ara sıra Süleyman Han'ın da binmişliği vardır. Lakin, alın Pargalı'ya götürün, dedi. Biz de getirdik."

Öbür seyis de, atın yularını sıkıştırdı eline.

Ciddi bunlar, dedi içinden sevinçle. Bunlar ciddi. Süleyman bu atı bana göndermiş gerçekten. Farkında olmadan atın boynunu daha bir içten okşadı. Hayvan tek ayağıyla taşlara iki küçük tokat attı.

"Sevdi seni."

"Adı ne?"

"Doğrusunu istersen belli bir adı yok. Sana kalmış. Şehzade efendimiz Kara Ok, derdi. Bana sorarsan sadece Kara." Çenesiyle yanındakini işaret etti. "Ali Çavuş ise Kara Cehennem, der. İki defa belinin üstüne çiftesini yedi de..."

Seyisler daha bir sürü şey söylediler ama İbrahim dinlemedi. Hayvanın çok değerli olduğu belliydi. Müthiş güçlü, bir o kadar da güzel. Hayatında hiç bu kadar ince bilekli at görmemişti. Tabii Süleyman'ınki hariç. Ve bu güzel mahluk onundu artık. Tanrım, dedi içinden coşkuyla. *Neler yapıyorsun bana?*

Atın sağrısını okşadı. Hayvan da heyecanlıydı. Karnı sürekli seğreyip duruyordu. Kuyruğunu okşadı. Alnındaki beyaz lekeyi sevdi. Dayanamadı alnını öptü.

"Efendimiz bir de şunu vermemizi istedi."

Ali Çavuş, koynundan çıkardığı katlanmış deriyi İbrahim'e uzattı. "Hadi bize eyvallah. Kara Cehennem'e dikkat et. Yaman vuruyor. Çifteyi böğrüne yedin mi feleğin şaşıyor. Beni dört günde kaldırdılar ayağa ona göre."

Öyle şaşkındı ki, bir süre baktı kaldı adamların arkasından. Sonra yine atına daldı. "Benimsin sen," dedi hayvanın kulağına. "Sana ne diyeceğimi bilmiyorum henüz. Onunkinden farklı bir isim veririsem belki Süleyman kızar. Şehzade'nin ağzını arayana kadar onun dediği gibi kal, ne yapalım."

Kara Ok'u tavlaya bu kez kendisi götürecekti. Üzengiye ayağını koyarken seyislerin eline tutuşturduğu deriyi hatırladı. Unutup gitmişti sevinç ve şaşkınlıktan. Dörde katlanmış deri tabakasını açtı.

Bir mektup.

"Pargalı," diye yazmıştı Süleyman. "*Dediğin gibi, günün birinde cihanı fethedip fatih olacaksak, yanımızda tahta atla dolaşman uygun olmaz.*"

İbrahim'in dudaklarında bir tebessüm belirdi. "Senin Makedonyalı'yı Hint diyarına kadar bir kırat taşımış. Uygun bir kırat bulamadık. Hem varsın seninki de kara olsun. Yarın *bir Pargalı vardı, geceden kara ata binerdi*, desinler. Biz benimkinin, sen onun sırtında hayallerimizin peşinde koşalım. Ben Kara Ok derdim ona. Sen canın ne çekerse, o ismi ver. Ama bu satırlarımızı okuduktan sonra ona atla ve yıldırım gibi avlağa gel. Bir haberim var."

Ona hep kan dökmekten hoşlanan, kaba, kavgacı, bodur, çirkin, korkunç suratlı adamlar olarak belletmişlerdi Osmanlı'yı. Hayat önüne istisnalarını da çıkarmıştı ama onlar hakkında anlatılanların yanlış olduğunu söyleyebilecek durumda değildi.

Fakat hayatında bu kadar ince bir adam da görmemişti. İbrahim, *seviyorum bu Türk'ü*, dedi içinden. Seviyorum.

"İsmini sonra düşünürüz," diye fısıldadı ata binerken. "Şimdi başka işim var. Yaratacağım fatih beni çağırıyor."

Kara Ok, koşmuyor uçuyordu. Dört ayağının aynı anda yerden kesildiğine yemin edebilirdi İbrahim. Atının boynuna sarıldı. Onu kendi haline bıraktı. Nasıl olsa gideceği yeri de biliyordu.

Birden doğruldu. "Heeeey!" diye coşkuyla haykırdı ormanlara, dağlara, ırmaklara karşı. Ona ne isim vereceğini bulmuştu. "Parga!" diye haykırdı atın boynuna tekrar sarılarak. "Duy adını. Parga! Adın artık Parga. Çünkü Parga kadar güzelsin."

Süleyman'ı, avlağa çıktığı zaman bazı geceler konakladığı iki kadı ağaç evin önünde beklerken buldu.

Şehzade onu görür görmez, kollarını açarak ona doğru seğirtti.

"Baba oluyorum Pargalı. Baba oluyorum! Gülbahar Hatun yüklü."

İbrahim, Parga'nın sırtından ustaca aşağı kaydı. Koşup Şehzade'nin önünde diz çöktü. Eteğinin birini kapıp öpmeye davrandı. Süleyman kaftanını çekerek buna izin vermedi.

"Kutlarım Şehzadem. Onun için dua edeceğim."

"Dua mı? Ne dileyeceksin Allah'tan oğlumuz için İbrahim?"

"Babası gibi yüce gönüllü olmasını. Babası gibi cihangir olmasını. Onun adının da Fatih diye anılmasını."

Süleyman, "Aslında," diye sır verircesine mırıldandı. "Bu ilk değil. Daha önce, Kefe'deyken bir oğlum olmuştu amma ömürlü çıkmadı."

"Bilmiyordum efendim. Üzüldüm. Demek Gülbahar Hatun ikinci defa anne..."

"Hay Allah," diye elini havada sallayarak bir kahkaha attı Süleyman. "O başkasındandı. *Mahidevran ilk defa valide olacak.*"

İbrahim başını salladı. "Bağışlayın Şehzadem. Mahi-devran... ne demek?"

"İster ay zamanı de, ister ay yüzlü. Ayın on dörtü gibi yani."

"Dilerim, oğlunuz güzellikten yana validesine, akıl ve kudret bakımından size çeker. Sizin alemleri fethettiğini görüp oğlunuz da cihangir olur."

Şehzade şakacıktan etrafa bakınıp "Hişşşşt," dedi. "Pederimizin kulağına gidecek laflar etme ikide bir. Hem validesinin karnında oğlumuz da duyabilir. Biraz ele avuca gelince o da babası gibi vakit saat gelsin diye gün sayarsa neyleriz? *Biz de gölgemizden ve dahi kendi canımızdan, kanımızdan korkar hale mi gelelim?*"

Neşeyle gülüştüler eve girerken. Tam kapıda İbrahim durdu. "Parga için Şehzademe minnetlerimi sunmak için ne yapacağını bilmiyorum."

"Parga mı?"

"Evet," diye mırıldandı İbrahim. "Mektubunuzda istediğin ismi ver deyince... Düşündüm ki..."

"Parga ha? Güzel isim, beğendim. Parga sana uğurlar getirsin. Hasretini dindirsin. Bunu başarabilir mi bilmem. Fakat, minnet ifadesi olarak ne yapman gerektiğini biliyorum."

"Şehzadem emretsin, İbrahim yapsın."

"Bu gece Gülbahar Hatun'un yanında olacağım..."

Anlamıştı.

"İkiniz için çalacağım Şehzadem."

Hatice Sultan'ın ölümden dönmesi, Şah İsmail'in katilinin öldürülmesinin yarattığı sevinç dalgasının etkisi kaybolmadan Şehzade Süleyman'ın kadınının hamile olduğu söylentisi saray duvarlarını çabuk aştı. Saruhan halkı peş peşe gelen mutlu haberlerle coşup bayram etti. Sokakta, çarşıda, pazarda, "Selim Han bin yaşa," nidaları yükseldi.

Herkes mutluydu. İbrahim de. Ayakları yerden kesilmişti. Artık sıradan bir hizmetkar değildi. Süleyman, "Seni Şahincibaşım yaptım," dedi bir gün. İbrahim işinin ava düşkün olan Şehzade'nin şahinleri, doğanlarıyla ilgilenmek olduğunu öğrendiğinde şaşırmıştı. Çünkü bu işi yapan bir sürü uşak vardı zaten. Hepsinin başına getirdi beni Şehzade demek ki, diye geçirdi aklından. Hem ne iş yaptığının veya yapmadığının ne önemi vardı? Sarayda adı "Şahincibaşı İbrahim," diye anılıyordu.

Yürüyüşü bile değişmişti. Süleyman'ın gönderdiği terzilerin önüne serdiği kumaşlardan kaftanlar diktirdi kendine. En çok da morla, kırmızı arası olan Şam ipeği kaftanını seviyordu. Kumaşın dokuması o kadar inanılmazdı ki, gün ışında mor, gölgede al görünüyordu. Sadece dokuması değildi bu kumaşı seçmesinin sebebi. Mor, imparatorluk rengiydi. Roma'nın ihtişamı hakkında öğrendikleriyle kurduğu hayalleri canlandırıyordu zihninde. Kırmızı da, Osmanlı'nın göz kamaştıran debdebe ve kudretini. Ben ikisinin arasında bir yerdeyim, diyordu kendi kendine. Bir parçam Romalı, bir parçam da Süleyman'ın dediği gibi *artık Osmanlı*.

Her geçen gün bedeninde biraz daha güçlenen, dal budak salan şehvet ateşini söndürecek kadını da vardı. Hemen her

gün sevişiyordu Karadut'la. Çoğu kaçamak sevişmelerdi. Bazen odasında, bazen sarayın arkasındaki korulukta keşfettiği bir oyukta... Hatta koridorlardaki yüklüklerin içinde bile seviştikleri oluyordu. Münire, itiraz etmeden veriyordu kendini. Artık şehvet iniltilerinin gizlemek için İbrahim'in ağzını kapatmasına da gerek kalmıyordu. O işi kendi yapıyordu kız. Ağzını, ya İbrahim'in dudaklarıyla, dişlediği omuz başlarıyla ya da kendi yumruğuyla kapatıyordu.

İbrahim'in aldığı haz Ferahşad'la sevişmelerinden çok farklıydı. Hanımağa'yla oynaşmalarında egemen olan, yön veren, isteyen Ferahşad, boyun eğen oydu. Şimdi İbrahim hakimdi. O hükmediyor, Karadut itirazsız arzularını yerine getiriyordu. Hiç yakınmıyordu. Bir şey istemiyordu. Fakat onun da mutlu olduğunu kara gözlerindeki ışıltıdan anlıyordu İbrahim. Ferahşad'ın koynunda şehvetten başka duygulara da yer vardı. Bir dokunuştaki yumuşaklık, bir iniltideki sığınma, bir bakıştaki aşk, yaşadıklarının sıradan olmadığını anlatıyordu. Çoğu kez, kendini soylu bir bey gibi hissettirmişti Ferahşad ona. Oysa Münire'yle nasılsa oydu. Bunun da başka tadı vardı. İbrahim kendini daha özgür hissediyordu bir kere. Daha güçlü. Bazen yaramaz bir çocuk, bazen ateşli, tutkulu bir erkek. Duygularla arzular birbirleriyle yarışıyordu. Kah biri öne, geçiyordu, kah öteki. Karadut'la sevişirken tek bir şey vardı. Erkek tabiatının önlenemez kaba bencilliği. Oysa önceden hep Ferahşad'ı göklere uçurmaya çalışırdı. Şimdi sıra ondaydı. Kendisi için sevişiyordu Karadut'la. Göklere uçması gereken oydu.

Bir başka mutluluk sebebi de, Süleyman'la olan dostluğunun her geçen gün gelişmesi, derinleşmesiydi. Hele, Gülbahar Hatun'un hamileliğinin iyice ilerlediği sırada. Neredeyse her

gün beraberlerdi Süleyman'la. Konuşmaya dalıp sabahladıkları bile olurdu. Hasodacı onu görünce, "Şehzademizin geleceğinden haberi var mı?" diye sormuyordu. Gaffar Ağa'ya, kapıyı aralayıp yerlere kadar eğildikten sonra, "Pargalı," demek yetiyordu. Çünkü Süleyman, "Gel İbrahim," diye sesleniyordu içerden. "Bak sana neler anlatacağım."

Her şeyden konuşuyorlardı. Avrupa'dan, Amiral Kolomb'un bulduğu yeni dünyadan, askeri taktiklerden. Süleyman, ona durmadan, denizlere hakim olamayan bir devletin karada tutunamayacağını söylüyordu.

"Bence karada güçlenmeden deniz fetihlerine çıkmak doğru olmasa gerek. Bir değil iki düşman çıkacak karşınıza. Hem gerçek düşmanınız hem de ondan daha büyük ve tehlikeli olan."

"Kimmiş o Pargalı?" diye takılıyordu Şehzade. "Bir de balıkçı oğluyum diye övünürsün. Dalgalardan mı korkuyorsun?"

"Dalgalardan değil, Poseidon'dan korkarım Şehzadem. Onun öfkesi zaptedilmez, önünde durulmaz ve o yenilmez."

"Poseidon mu? Deniz Tanrısı ha! Sakın bana Müslüman olduğun halde hala bu zırvalara inandığını söyleme."

O da Poseidon hakkında bildiği ne kadar efsane varsa, hepsini anlatıyordu Süleyman'a uzun kış gecelerinde. Bilmediklerini de uyduruyordu. Büyük deniz canavarlarını, ağzını bir açışta koca bir donanmayı yutan yedi başlı deniz ejderlerini, Poseidon'un göklerin ateşlerini, insanların üstüne fışkırtan üç başlı mızrağını, denizcileri derinliklere çekmek için fısıldaşan güzel sesli sirenleri.

Şehzade dikkatle dinliyordu dinlemesine de sonunda kahkahayı patlatıyordu. "Sen meraklanma Pargalı, Poseidon'un

mızrağı Osmanoğlu'na işlemez. Üstümüze salacağı canavarlar karşımızda kuzuya döner."

Süleyman, yüksek kaleleri, aşılmaz burçlar, kalın duvarları aşmakla meşguldü zihninde hep. İbrahim bu konuda hiçbir şey bilmiyordu. Şehzade, "Hele şükür," diye keyifle elini dizine vuruyordu o zaman. "Sonunda bilmediğin, anlamadığın bir şeyi bulduk. Gel otur şuraya, büyük dedem, cennetmekan Sultan Mehmet Han, Konstantiniye'nin duvarlarını nasıl aşmış onu anlatayım sana. Bundan ikimizin de çıkaracağımız çok ders var."

"Benim de aşacağım çok duvar olacak," demenin şifresiydi bu.

Şehzade Süleyman, lafı dolandırmadan konuşanları seviyordu. Bunu daha ilk akşam çiftlikte söylemişti açık açık. Kendi de öyle yapıyordu. Bir gece yekten, "Hiç sevdalandığın oldu mu?" diye sordu.

İbrahim ne diyeceğini bilemedi. Başını salladı. "Hele, hele," diye güldü Süleyman. "Bari seni biraz kendi haline bırakayım. Şöyle kendi başına gezintiye filan çıkarsın ha?"

Ne demek istiyor, diye kuşkulandı hemen. Karadut'la ormanda gizlice buluştuğumu mu öğrendi? Yoksa birileri kızı odamda... İkisi de çok dikkat ediyordu ama olabilirdi tabii. Onun Süleyman'a yakınlığını çekemeyen bir sürü adam vardı ortalıkta. Gözden düşürmek için Süleyman'a ispiyonlamış olabilirlerdi pekala. Fakat Süleyman böyle kalın imalarla konuşan biri değildi. Ok çekişinde, kılıç sallayışında bile zarafet vardı. Atının üstünde Tanrı heykeli gibi duruyordu. Öyle bir adam, hoyrat bir çapkın ağzıyla konuşmazdı.

İbrahim'in aklı aniden Şehzade'nin son cümlesine takıldı. "Biraz kendi başına gezintiye çık..."

Gezintiye...

Ne demekti bu şimdi? Çiftliğe, Ferahşad'ın yanına gitmemi mi istiyor? Anladı mı? O gece kuşkulanmış olmalıydı zaten. Belki aralarındaki ilişkiyi öğrenmişti ama Hanımağa'nın kapısını ona ebediyen kapattığından haberi yoktu demek ki. O şehvet ateşini ancak siyah bir köleyle söndürmeye mahkumdu artık. Hiç değilse şimdilik.

"Artık bir hatunun olmalı. Zamanı geldi de geçiyor bile."

Var işte, siyah bir kız, Karadut, diyemedi İbrahim. Onun yerine boyun bükerek "Şehzadem," diye mahcup bir ifadeyle mırıldandı.

"Bunda utanacak ne var? Er kısmı avratsız olmaz. Neyse, meraklanma bakarsın bir gün *senin düğününü yapmak bize nasip olur.*"

Düğün mü? Ne tuhaf şöyler söylüyordu böyle Süleyman. Hiç köle kısmının düğünü mü olurmuş?

❦

İbrahim, Şehzade kadar, annesi Hafza Sultan'ın da ilgi odağındaydı. Onunla konuşmak için fırsat yaratıyordu sık sık. Tabii bahçede. Ayarlanmış küçük rastlantılarla, çit arkalarından, birbirlerini görmeden. Hafza Sultan birkaç defa da dairesine davet etmişti İbrahim'i. O zaman da aralarında sedef kakmalı bir paravan konurdu. Bu İbrahim'e komik gelse de, içinden bir ses, "Aklını başına topla," diye uyarıyordu.

"Koskoca Padişah karısının karşısında oturup sohbet edeceğini mi sanıyorsun?"

Haklıydı. Şehzade'nin dostu olabilirdi. Parga gibi muhteşem bir ata binebilirdi. İpekler, ketenler giyebilirdi. Parmağına

yüzükler -birini Süleyman, ötekini annesi hediye etmişti- rakabilirdi fakat bu hiçbir şeyi değiştirmiyordu. O bir köleydi. Süleyman'ın lütfuyla oradaydı. Şehzade onun dostluğundan bıktığı anda yoktu.

Bunu iyice sokmuştu kafasına. Şehzade, "Validem seni merak ediyor, bahçede görüşürsün," dediği anda karar vermişti Hafza Sultan'ın dostluğunu ve güvenini kazanmaya. Müthiş zeki bir kadın olmalıydı. Ve çok da tehlikeli.

Kadın büyük bahçedeki kameriyenin gölgesinde oturuyordu. Yanında bir sürü kadın, kız vardı. Kimi karşısındaki alçak sedirlere, kimi yere, Sultan'ın ayaklarının dibine oturmuştu. Hepsinin elinde bir iş vardı. İbrahim, Padişah'ın kadınını uzaktan şöyle bir gördü. Başında beyaz bir örtü vardı. Yüzünü görmediği için güzel mi, değil mi bir fikir sahibi olamamıştı. Fakat ince, uzun, alımlı, narin bir kadın olduğu belliydi.

Koşup yanına gelen hizmetkar, İbrahim'i kameriyenin önünden geçirdi. Bu hareketin Hafza Sultan'ın belli etmeden onu bir güzel görmesini sağlamak için yapıldığını fark edince içinden güldü. Adam, onu kameriyenin dışında, tam kadının oturduğu koltuğun arkasında bir yere oturttu. Birbirlerini göremiyorlardı. Çünkü aralarında sık yeşil yapraklı çalılarla örülmüş bir çit vardı.

"Oğlumuz, sizden çok etkilenmiş. Pek methediyor." Kadının sesi kuru ama yumuşaktı.

"Şehzade hazretleri çok lütufkar."

"Dilimizi çabuk kavramışsınız. Hocanız pek iyiymiş anlaşılan."

İbrahim, imayı hemen yakaladı. *Ferahşad'ı kastediyor*, diye geçti aklından. "Çiftliğe geldiğimde küçük bir çocuktum

efendim. Kasım Ağa ve hanımı bana çok iyi davrandılar. Yetişmem için hocalar tuttular."

"Devşirme olduğunuzu duymuştuk?"

Bu da imalı bir laftı. Devşirme sahiplenenler, onların yetiştirilmesinden sorumluydu. Öyle yapacaklar elbette, demeye getiriyordu Sultan Hanım.

"Çok küçükken korsanlar tarafından kaçırıldım. Önce bir esirciye, iki yıl sonra da devşirme toplayan bir beye satıldım."

"Adı neydi, biliyor musunuz?"

Hiç unutmamıştı ki. Unutmayacaktı da. Canını alana kadar, kafasının bir yerinde hep duracaktı onun ismi: Şeytan! Az daha, *sizin dilde, benim kendime yakıştırdığım adın adaşı* deyiverecekti. Son anda dilini tuttu. Bu onun meselesiydi. Kimse karışmamalı, kimseyi karıştırmamalıydı. Sanki kadın görecekmiş gibi omuzlarını kaldırmıştı çitin beri yanında. "Dediğim gibi efendimiz. Küçük bir çocuktum. Efendi, diyordum ona. Tımar sahibi bir bey."

"Anladım. Ne taraftaydı tımarı?"

"Onu da pek bilmiyorum efendimiz. Bir yaylaydı. Çok adamı vardı beyin."

"Mutlaka onun yanında da çok şey öğrenmişsinizdir."

İçin için güldü İbrahim. Olmaz mı, diye söylendi kendi kendine. Acıyı, horlanmayı, sövülmeyi, falakayı. Bir beyin korsandan bile acımasız olabileceğini. Kesilmeyi. Ölümün kapısına gelmeyi. İntikam ateşiyle yanıp tutuşmayı. Ben öleceğime onun canını alayım, diye yemin etmeyi hep onun yanında öğrenmişti.

Çalının arkasında bir kıpırtı oldu.

"Süleyman, kolay arkadaş edinmez."

Hafza Sultan birden konuyu değiştiriverdi.

"Edinmemeli de zaten," diye devam etti kadın. "Doğrusu da budur. Oğlumuz taht veliahdı. Şehzadelerin arkadaşları değil, lalaları, hizmetkarları olur."

Şu mesele!

Sınırını iyi belle diyordu kadın ona açıkça. Haddini aşma.

"Haklısınız," dedi net bir sesle. "Biz de kendimizi Şehzade efendimizin arkadaşı değil, sadık bir hizmetkarı olarak görüyoruz zaten."

Kadının içini çektiğini işitti. "Devlet böyledir işte. Başındakine özgürlük tanımaz. Dostunu, düşmanını seçtirmez. Her şeyi o seçer. *Bazen hep düşünmüşümdür, at olmak mı iyidir, yoksa nalbant mı?*"

"Mazur görün efendim. At olmadığım için cevabı bilemeyeceğim. Benim gibiler hep nalbanttır."

Çitin öbür tarafından gülüşmeler oldu. Hafza Sultan gülüşünü bir iki öksürükle gizlemeye çalıştı. "Hazır cevapsınız... Oğlumuz sizi hizmetine almakla isabet etmiş." Bir an sessizlik oldu. "*Bir tufeyliye beylik etmek adamı büyütmez. Bir cihangire hizmetkar olmak da kimseyi küçültmez.* Bu sözümüzü unutmayın."

İşte buydu. Sultan'dan geçer not aldığını o anda anlamıştı.

"Bir ana öğüdü gibi hatırlayacağım efendim. Ben de bunun için buradayım. Bir cihangire hizmet ederek yücelmek için."

Uzun süren, ya da ona öyle gelen bir sessizlik oldu. İbrahim, kadının konuşmasını bekledi.

"Sihirli bir çalgınız var."

"Sihir çalgıda değil, onu dinleyenin ruhundaki parıltıdadır. Nice insan, sihirli sanılan çalgıyla çaldığımı işitmemiştir bile."

Çitin arkasında anlayamadığı kadın mırıltıları duyuluyordu. Onun hakkında konuştukları belliydi.

"Kızlarımız," dedi neden sonra Hafza Sultan, "bir gün onlar için de çalmanızı arzu ediyorlar. Ruhlarının parıltılı olup olmadığını anlamak istiyorlar galiba Pargalı."

Çitin arkasından kıkır kıkır gülüşmeler geldi.

İbrahim alaycı ifadenin altında kalmadı. "Sizin ışığınızla aydınlandıklarına göre hepsinin ruhları pırıl pırıldır efendim."

"Neyse," diye içini çekti Hafza Sultan. "*Kasım Ağa Çiftliği'nin satıldığını duymuşsunuzdur herhalde.*"

Ne!

Satılmak mı?

Çiftlik satıldı mı?

Nutku tutulmuştu İbrahim'in. Yuva bildiği yer satılmış mıydı yani? Ama neden?

"Neden bilmem, Hanımağa aniden karar vermiş. Bir ay içinde çiftliği satıp gitmiş."

Gitmiş! Ferahşad gitmiş? Bu iki kelimenin yan yana gelebileceğini hiç düşünmemişti.

İçinde duvarlar yıkıldığını sandı. Ferahşad ona kırılabilir, küselirdi. Fakat küslükler eninde sonunda geçerdi.

Ama onu bırakıp gitmek...

Göğsüne yüzlerce, binlerce, bıçak saplanır gibi oldu.

"Biliyordunuz değil mi?"

Kadın cevap bekliyordu.

"Hayır efendimiz," diye mırıldandı. "Bilmiyordum."

"Öyle mi? Bizden öğrenmiş oldunuz işte. Hanımağa gitmiş."

Hanımağa gitmiş. *Ferahşad artık yok.*

XXXVIII

Ağustos, 1514

Günlerce düşündükten sonra, Ferahşad'ın onu terk edip gitmesinin en doğru karar olduğuna hükmetti.

Hanımağa kırılmıştı. Kapıyı ona kapatmıştı. O da aralarına mesafe koymuştu. Fakat ikisi de bunun böyle gitmeyeceğinin farkındaydı. O Ferahşad'ı nasıl deliresiye özlüyorsa, Hanımağa'nın canı da mutlaka onu çekiyordu. Ve bir gün birbirlerinin kollarına atılacaklarını biliyordu ikisi de.

Bunun ikisine de zarar vereceğini de.

Gizli ilişkilerinin ortaya çıkması İbrahim'in yaşadığı cennetten kovulmasına yol açardı. Kadın en doğrusunu yapmış, yarayı kestirip atmıştı. Artık tehlike yoktu.

Yaralıydı ama eninde sonunda en onulmaz yaralar bile kapanırdı. Üstelik cennette yaşadığı mutluluk tez zamanda şifa bulmasını sağlayacaktı.

Fakat İbrahim korkuyordu. Hayatın böylesine sonsuz bir mutlulukla devam etmeyeceğini öğrenmişti çünkü. Dünyada hiçbir şey devamlı değildi. Hayat da, mutluluk da. Her şeyin bir sonu vardı. Yaşadığı mutluluğun sonu da gelecekti er geç. Ve o korkuyordu.

Yaz başında, kara bulutlar ansızın toplanıverdi. İbrahim'in tam anlayamadığı bir şeyler oluyordu. İnsanlar gergindi. Şehzade Süleyman'ın bile pek keyfi yoktu. Bunu önce, Gülbahar Hatun'un doğumunun yaklaşmasına bağladı. Fakat endişeli ve keyifsiz olan sadece o değildi ki. Hafza Hatun da, bir süredir gül bahçesine inmiyordu. Onu da çağırmıyordu yanına artık. Avluda, tavlada, pazarda herkes bir tuhaftı. Sanki bir şey bekliyor gibiydi insanlar.

Süleyman gergin olduğu kadar endişeliydi. Eskisi kadar ava çıkmıyordu. Atının üzerinde dalıp dalıp gidiyordu. Savurduğu ok boşa gitti mi de, "Hadi," diyordu. "Dönüyoruz. O ceylanın hayatını bağışladık."

İbrahim birkaç gün sonra Şehzade'den izin alıp Saruhan'a indi. Gerginlik sokaklara da sinmişti. Şakalaşan, bağrışan, tepesi attı mı kavgaya tutuşan halk gitmiş, duvar diplerinde, gölgelerde gruplar halinde fısıldaşan başka insanlar gelip konmuştu sanki şehre.

Pazaryerinde dolaşırken koşuşmalar oldu. Meydanın orta yerinde bir adam, elindeki tokmakla davulunu dövüyordu.

Güm güm de güm güm.

İbrahim de merakla kalabalığın arasına karıştı.

"Ey ahali!" diye bağırdı tellal. "Sancak Beyimiz Şehzade Süleyman der ki..."

Şaşırdı. Süleyman mı? Şehzade ona demediğini böyle davulla mı ilan ediyordu yani?

Güm güm de güm güm!

Diğer bütün insanlar gibi Şehzade'nin ne dediğini o da merak etti. Tellalın etrafını bir anda yüzlerce insan sardı.

"Padişahımız efendimiz Sultanlar Sultanı Selim Han bir kez konuşur. Sözünün üstüne söz koyana; billah izni ve insafı yoktur. Hünkar sözünden şüphesi olanın ve dahi duymazdan geleniiin..."

Güm güm de güm güm!

"...layığı ölümdüüüür."

Bir şey anlamadı. Ne demekti bu lafı şimdi?

Bir iki gümbürtüden sonra cevabı tellal verdi:

"Şehzademiz Süleyman der ki; pederimiz Sultan Selim Han'ın sözünü işitmeyen ya da işitip gereğini eylemeyen, hatta sözünün üstüne söz komaya kalkan Sadrazam Koca Mustafa Paşa, rahmet-i Rahman'a erdi!"

Güm güm de güm güm!

Vay, dedi İbrahim içinden. İdam mı ettirdi adamı yani?

"Efendimizin mührü şimdi Hersekli Ahmet Paşa'daaaa!"

Bu kadardı işte. İki cümleyle birinin hayatı sona eriyor, ötekine ikbal kapısı açılıyordu. Unutma bunu İbrahim, diye söylendi kendi kendine. Osmanlı'da padişah buyruğunun şakası yok. Söz bir kez padişah ağzından çıkmışsa ya yapacaksın, ya öleceksin. İkisinin ortası yok.

Güm güm de güm güm güm.

"Ey ahali! Şehzade Süleyman der ki... Padişah efendimiz... Cennetmekan Fatih Sultan Mehmet Han oğlu, cennetmekan Sultan Beyazıt'ın varisi, Anadolu ve iklim-i Rum'un efendisi Padişahımız, Al-i Osman'ın keskin kılıcı, meydanların yavuz yiğidi Sultan Selim'in kavli, Safevi yılanını ezmektir. Herkes dinlesin, duysun. Dinleyenler duymayanlara duyursuuuun!"

İbrahim çevresine baktı. Ahali nefesini tutmuş, gözünü tellala dikmişti. Neyi duyacak, neyi duyuracaklardı?

Osmanlı'da en kızdığı huylarından biri de buydu işte. Bir cümleyle söylenecek lafı, nasıl beceriyorlarsa allayıp pullayıp yirmi cümlede ediyorlardı. Az konuşmayı bilmediklerinden değil, azametlerinden. Kısa konuşurlarsa ihtişamlarına, kudretlerine gölge düşer mi sanıyorlardı ne?

Güm güm de güm güm.

"Sefer-i Hümayun yakındıuır!"

Meydanda bir anda tekbir sesleri yükseldi:

"Allahu ekber. Allahu ekber!"

İnsanlar birbirinin boynuna sarılmaya başladı.

Telall kalabalığı ancak davulunu gümbürdeterek sustura-bildi.

"Ordu-yu Hümayunnn... Sefer üzredir... Titre ey Safevi Şahı İsmail, titre! Sultan Selim Haaan geliyoooor! Dağları, ovaları, ırmakları aşıp geliyooor! Bak ey İsmail, bak da mertlik, yiğitlik nice olurmuş, gör."

Pazar yeri coşkudan yıkıldı. Tellal, davulunu tıngırdatarak, Şehzade Süleyman'ın babasının savaşa gittiği haberini vermek üzere Saruhan'ın başka köşelerine doğru uzaklaşırken gençler büyüklerin elini öpmeye başlamıştı bile. İhtiyarlar çeşme başlarında eski savaş günlerini anlatmaya koyulmuştu.

Türkler, dedi İbrahim içinden. Nasıl insanlar bunlar böyle?

❦

Haziran ve temmuz gergin bir bekleyişle geçti. Kimse söylemiyordu ama Sultan Selim'in Şah İsmail'le tutuşacağı savaşın sonunda taraflardan birinin tarih sahnesinden çekileceğini

bilmeyen yoktu. Kaybeden, sonsuza kadar kaybedecek, tarih sahnesinden utançla çekilecekti. Kazanan geleceği taçlandıracaktı.

"Anlamıyorum," dedi bir akşam İbrahim, Şehzade'ye. "Safevilerle akraba değil misiniz?"

"Öyle.

"Yani onlar da Türk?"

"Türk."

"Öyleyse? Neden?"

"Farklıyız. Din ve imanda yollarımız ayrılıyor."

"Bunun ne önemi var? Madem aynı kan, aynı soy, neden birbirini yok etmeye çalışıyor iki hanedan? Paylaşmak daha akıllıca olmaz mı?

"Paylaşmak mı Pargalı?"

Süleyman'ın şaşkınlığını gözlerinden okudu.

"Paylaşmak Şehzadem. Osmanlı zaten batıya adımını atmış durumda. Batı Al-i Osman'ın, doğu Safevi'nin olur. Uçsuz bucaksız bir Türk imparatorluğu. Toprağının bir ucunda güneş doğarken, öbür ucunda günün battığı bir *soy imparatorluğu...*"

"Dünya o kadar büyük mü ki İbrahim?"

"Hem de çok."

Süleyman başını iki yana sallayarak bu fikre katılmadığını belli etti. "*Lakin, senin büyük dediğin cihan iki Türk'e yetmeyecek kadar küçük.*"

Bir anda Şehzade'nin gözleri çakmak çakmak oldu. "Türk'ün yazgısı bu galiba Pargalı. Başımıza sıkça gelmişliği vardır soydaş kavgasının. Sana en sonuncusunu anlatayım da dinle."

Gözlerini kıstı. "Senin doğu dediğin yerde, çok çok ötelerde... Atam Ertuğrul Gazi'nin kalkıp buralara geldiği yerden

de ötelerde Timur adında bir hükümdar varmış vaktiyle. Osman'ın başında ise atam Beyazıt Han. Senin geldiğin yerlerde onu *Yıldırım*, diye bilirler."

Bir süre sustu. Sonra, Timur'la Beyazıt'ı, hasım olmalarının sebeplerini, rekabetin kişisel değil, siyasal olduğunu ve savaşın seyrini uzun uzun anlattı. "Başta," dedi, Osmanlı üstün gelmiş. Atam Sultan Beyazıt, yıldırım gibi dolaşıyormuş safların arasında. Bir saf bozulmaya yüz tuttu mu oraya varıp askeri yüreklendiriyor, Timur ordusu daha ne olduğunu anlamadan bir bakıyormuş, Osmanlı hakanı başka bir yerde. Savaşın yazgısı akşama bile kalmaz diye sevinirlerken bir gümbürtü kopmuş..."

Şehzade içini çekti. "Önce zelzele sanmış bizimkiler. Allah aynı soydan iki hükümdarın soydaş kanı dökmesini istemiyor belli ki, diye geçirmişler akıllarından. Fakat bir bakmışlar ki, ovanın öbür ucundan bir toz bulutu kalkmış üstlerine geliyor. Gümbürtü ve bulutu yaklaştıkça yaklaşmış üstlerine. Ve ansızın, tozun dumanın arasından, o güne kadar hiç görmedikleri devler çıkmış. Kocaman dişleri, başlarının önünde, uzun, güçlü burunları varmış."

"*Filler!*"

Süleyman anlattığı öyküye öyle kaptırmıştı ki kendini, onu duymadı bile.

"Devler öylesine büyük ve güçlüymüş ki, dişleriyle askerlerin karınlarını deşiyor, uzun burunlarıyla önlerine çıkan atları kaldırıp yere vuruyorlarmış. Yarım saate kalmamış, Beyazıt Han'ın yiğitleri dağılmış."

"Hannibal de Roma'yı filleriyle ezmişti."

Şehzade başını salladı. "Biliyorum. Lalalarımdan dinlemiştim. Hannibal'in filleri Roma'yı çiğnemiş gitmiş. Timur'un filleri de az daha Osmanlı'yı yıkıp geçiyormuş."

"İşte ben de bunu diyorum Şehzadem. Paylaşsalar bütün bunlar olmazdı."

"Haklısın," diye içini çekti. "Fakat bazen insanlar yapmaları gerekeni değil, yapmamaları gerekeni yapmak zorunda kalıyor. Hem, aralarındaki o ölümcül rekabet olmasaydı, o aksak Timur, Beyazıt Han da *Yıldırım* olmazdı. Biliyor musun Pargalı, tarih çok acımasızdır. Galibi yüceltir, mağlubu hor görür. *Lakin ender de olsa işte böyle muzaffer kadar mağlubu yüceltiği de oluyor.*"

İbrahim bir şey demedi. Gurur, diye söylendi içinden sadece. Öylesine mağrur bir soy ki bunlar, bir gün gurur başlarını yiyecek.

Safevi topraklarına yürüyüş halindeki ordudan hemen her gün haber geldi. Süleyman da, İbrahim'i yanına çağırıp "Dinle bak," diye anlatıyordu cephede olanları.

"Pederimiz yürüyor, İsmail, bütün köyleri, tarlaları yakarak kaçıyor. Padişah yılana bir cüppe, değnek ve kıl kuşak göndermiş hakaret etmek için."

"Hediyenin hakareti mi olur?"

Süleyman kıs kıs güldü. "İsmail'in ataları Şah tahtına kılıç gücüyle değil, dervişlik taslayarak oturmuş. Dervişler cüppe giyer, kıl kuşak sarınır. Elde değnek yürür. Hünkar bu hediyesiyle sen yiğit değil, olsan olsan bir fukara dervişsin demeye getiriyor. Bir de mektubu var ki, zehir zemberek. Dinle. Pederim İsmail'e diyor ki: *Tahtları zor kullanarak ele geçirenler, hiç olmazsa göğüslerini oklara karşı bir kalkan gibi kullanmasını bilmeli. İmparatorluk denen sevgili, kılıcın dudağını öpebilecek savaşçının kendisini öpmesine izin verir.*"

İbrahim, hayranlık duyduğunu fark etti. Düşmanlıkların da soyluları oluyordu demek ki. Saldırmanın da kaçmanın da. Saruhan'da Süleyman'ın yanına geldi geleli çok şey öğrendiğini düşündü birden. Dünyayı, insanları, hayatı, hatta kendini çok başka görüyordu artık. Alexander'ın kahramanlıkları artık eskisi kadar yüce görünmüyordu gözüne.

Bir hafta geçmeden Süleyman asık bir suratla çıkmıştı karşısına.

"Efendimiz. Bir şey mi..."

"İsmail," diye homurdandı Şehzade. "Geçen gün pederimin gönderdiği mektubu okumuştum ya Pargalı. Şah da ona cevap göndermiş."

"Cevap mı?"

Bunlar savaşmak yerine böyle mektuplaşıyorlar mı yani, diye geçti aklından.

"Evet. Bir kutu Afyon sakızı ve üç satırlık bir name..."

"Afyon sakızı ne anlamı geliyor Şehzadem?"

"Afyon çeken hayal görmez mi? Şah da afyon çekmişsin, hayal görüyorsun demeye getiriyor babamıza."

"Ya mektup?"

"Diyor ki, *sana bu mektubu keyfimce süresini uzattığım bir av eğlencesi sırasında yazıyorum. Elçime istediğini yapmakta serbestsin.* Anladın mı?"

Hiçbir şey anlamamıştı. Süleyman bakışlarından bunu anladı.

"Adam, üstüme yürümene aldırmıyorum, senden korkmuyorum. Ben keyfimde, eğlencedeyim, diyerek küçümsüyor pederimizi ve Ordu-yu Hümayun'u. Şimdi anlamadın mı? İnce siyaset. İyi öğrenmeliyiz bunları. Ben de sen de. Vakit saat geldiğinde lazım olacak."

İbrahim de farkındaydı. Kafasının bir yerine kazıdı. Bir gün bakarsın lazım olur, dedi kendi kendine. Bu mektuplaşma, iki hükümdarın ifadeleri, imaları büyülemişti onu. Bu savaşmaktan bile daha ölümcül bir şeydi.

"Pederiniz, yani efendimiz, Hünkar ne yapacak bu durumda?"

"İsmail'i kovalayacak. Şah da kaçacak. Pederimiz şu günlerde Çaldıran Sahrası'na yürüyor."

"Ya elçi?" diye sordu İbrahim. "Şah'ın elçisi hani... İsmail, Hünkar'a gönderdiği namede elçime ne yaparsan yap diyordu ya. Ne oldu elçiye biliyor musunuz?"

"Geldiği yere geri gönderildi."

"Öldürdük," demesini bekleyen İbrahim şaşırdı. "Geri mi gönderildi?"

"Evet. Adamın adı *Şahkulu*. Pederimiz elçiyi Şah'a geri gönderdiğini yazmış. *Kulaksız ve burunsuz olarak tabii*!"

İbrahim o gece hiç uyumadı. Süleyman'dan duyduğu, devlet ve siyaset işleri, bu nakış gibi işlenen ince diplomasi korkutmuştu onu. Canı fena halde sıkkındı. Kader onu Parga'da kendi haline bırakmış olsa, balıkçıların en ustası olurdu. O güne kadar avlanmamış balıkları avlar, Poseidon'a kafa tutardı babası gibi. Belki Venedik'e gider, tüccarlık yapardı. Zengin de olabilirdi. Gemiler edinir, Hint'ten, Çin'den baharat, ipek taşırdı. Kasım Ağa Çiftliği'nde kalsa bile umut ve gelecek vardı onun için. Ferahşad'ın gözbebeğiydi zaten. Halil Ağa'dan sonra Ferahşad mutlaka onu kahya yapardı. Çiftlik, para, pul, aldı sattı işleri, işçiler, köylüler, çarşı-pazar her şey ondan sorulurdu. Hanımağa, *ne kölesi* diyordu ya; o da alınıp satılan bir insan olduğunu unutur, beynine, kalbine, ruhuna gizlediği intikam ateşiyle

bey gibi yaşardı. Gündüz toprağı, üzüm salkımlarını, gecele-
ri Ferahşad'ı okşardı.

Fakat burada... Burada hiçbir gelecek yoktu ona. Bir şeh-
zade sığıntısının ne hükmü, ne geleceği olurdu ki? İhtişam
güzel, ona sahip olmak zor, hatta imkansızdı. Sahip olduktan
sonra da korumak. Bu insanlara hayranlık duymaktan başka
yapabileceği bir şey yoktu. Alexander olamayacağını çoktan
anlamıştı. Dünyasını kararttan, çocuk yüreğine kin tohumu
ekenadamın bu topraklardaki adının Alexander'la adaş oldu-
ğunu öğrendiği günden beri kendine layık gördüğü isimden
de soğumuştu zaten. O İbrahim'di işte. Ya da köle İbraaam.

Bir kölenin, sığıntının hayalleri aşan umutları olabilirdi.
Ama burada onun için hayal de, umut da boştu. Hatta
Süleyman'ın dediği gibi bir cihangirin yanında dikilmek,
onun sağ kolu olmak da imkansızdı. Yapabileceği tek şey
günü yaşamak ve rüyadan uyanacağı anı beklemekti.

Yarı uykuda, yarı uyanık kara kara rüyalar gördü sabaha
karşı. Gün doğduğunda gözleri kan çanağı gibiydi. Kalk,
diye azarladı kendini. Kalk ve toparlan. Bu kadar çabuk mu
teslim olacaksın? Alexander'ı beyninden söküp at. Sen de
Pargalı İbrahim ol. *Vaktiyle bir Pargalı İbrahim varmış, diye
başlat masalları, destanları. Yürü, Osmanoğlu'ndan öğrenece-
ğin çok şey var.*

XXXIX

Edirne, Meriç'e Bakan Bir Konak
Ağustos 1514

Hatice Sultan, Edirne'ye taşındı taşınalı, Sultan Selim, kızını da habersiz bırakmıyordu. Yürüyüş halindeki ordudan iki posta tatarı çıkardı gün aşırı. Biri Saruhan yolunu tutardı. "Şehzade oğlumuz Süleyman'a," yazardı habercinin koynundaki mühürlü parşömenin üstünde. Öteki payitahta sürerdi atını. Oradan da Edirne'ye. Padişahın Hatice Sultan için Meriç'le, Tunca ırmaklarının kucaklaştığı yerde yaptırdığı konağa.

Bursa'dan dönünce payitahtın karışık havası ruhunu dinlendirmeye yetmemişti Hatice'nin. Eski Saray'ın loş koridorları, kasvetli odaları, Bizans artığı boş ve soğuk salonları yüreğini acıtıyordu. Ne çalı bülbülü çıkıyordu aklından, ne Cevahir.

Bir nedime boş bulunup "Hatırlıyor musunuz Sultanım, Cevahir, iğneyi gergeften nasıl çekerdi?" dese yangınlar çıkı-

yordu yüreğinde. Ya da Cevahir'in pek sevdiği bol cevizli kabak tatlısı konsa önüne.

Hepsini yasaklamıştı. Cevahir'in anılarını, sevdiklerini anmayacaktı kimse. İyi de, onun aklından hiç çıkmıyordu ki kız. Kendi aklına, ruhuna söz geçiremiyordu ki.

Bülbül sesi duysa, cız ediyordu içi. Kim bilir hangi güle söylüyordur şarkısını diye geçiyordu aklından hemen. Şu sarı-yı mı? Yoksa şu ilerdeki mağrur ve dik başlı kırmızı güle mi? Şarkının ona adanmamış olduğu kesindi. Hatice'nin dalına konacak bülbülü yoktu ki artık.

Eski Saray'ın arkasındaki koruluğa bakan dairesini sabahları bülbül sesleriyle uyanmamak için değiştirdi. Ön bahçedeki havuzu ve Yeni Saray'a uzanan yolu görüyordu yeni dairesi. Görüntü gibi, kalbi de kuraktı nasıl olsa. *Ey kader*, diye geçiriyordu içinden. *Sana ne ettim, ne eyledim de darbe üstüne darbe vurursun Hatice'ye. Çocuk gelin ettin yetmedi de, yüzümüzün gülmesine de mi izin vermedin? Bana ne hıncın var ki, canımdan bir can koparmak yetmedi de öksüz Cevahir'e kıydın?*

Bazen öfkesi isyana dönüşüyordu. Hadi, diye sessizce haykırıyordu başını göğe kaldırarak. Daha ne yapacaksan yap! Alacağın başka bir şey kaldıysa al! *Vur Hatice'ye vur!*

Anında pişmanlıkla kıvranıyordu. Alacağın başka bir şey kaldıysa al. Aman Allahım, söylenecek şey mi bu, diye paniğe kapılıyordu. Alacağı başka nem olacak? Validem, pederim ve ağabeyim. Canımdan öte üç can. "Allahım," diye kapanıyordu secdeye. "Hatice kulunu bağışla. Çektiğim tarifsiz acıya, vicdan azabına, gençliğime ver. Öyle üç can var ki, onlara uzun ömürler, sıhhat ve afiyet nasip et. Benim isyanım için onları cezalandırma. Bak, ben buradayım. *Bitir işini.* Canımın

yarısını aldın. Kalan yarısını da al. Ölmeye hazırım. Al beni. *Kavuştur çalı bülbülüme.*"

Bu kez başka bir pişmanlık fırtınasına kapılıyordu. Ya Nebile?

Nebile için yaşamalıydı.

Kaderin ona çok gördüğü, tatturmadığı bütün mutluluklar Nebile'nin olmalıydı. Bunun için Hatice'nin yaşaması, dik durması lazımdı.

Cezası, acıları yüreğinde taşıyarak yaşamaksa öyle yapacaktı o da.

Fakat bu saray karmaşası, saraylıların gevezelikleri, riyakarlıkları, sahte gülücükleri, saygıları, pederinin ayaklarına kapanan koca koca adamların, Padişah'ın huzurundan çıktıktan sonra, duvar diplerinde sinsi sinsi, "Ah, ahh! Bu padişah değil zorba! Nerede cennetmekan pederi Beyazıt Han'ın çelebiliği," diye dedikodu yapmaları boğuyordu onu.

Hünkar, İstanbul'a döner dönmez fırtına gibi esmeye başlamıştı. Bu da daha çok ölüm, daha çok korku demekti. Payitahtta kalmak istemediğini söylediğinde hiç beklemediği bir şey oldu. Sultan Selim itiraz etmedi.

"Sultan kızımız nereye gitmek istiyor?"

"Efendimizin ruhsatı olursa, huzurlu, sessiz bir yere."

Babası, uzun uzun gülmüştü. "Sessiz ve huzurlu bir yer ha Hatice?" Birden ciddileşmişti Sultan Selim. "Öyle bir yer biliyor musun?"

"Evet. Edirne'yi seviyorum."

"Saray her yerde saraydır. İstanbul'u, Edirne'si fark etmez. Dedikodusu, entrikası. Her şey aynıdır. Çünkü insanlar aynı."

"Onun için ben de Edirne Sarayı'nda kalmak istemiyorum."

Padişah bu kez yaşlanmış göründü. "Ta İsmail seyahatinden
lar takmışken, saraydan başka yer güvenli olma
Boynunu büküp baktığını unutmuyordu. Babasının a
suratı yavaş yavaş yumuşamıştı. Kızının boyun bükmelerdeki
sessiz çağrığı hemen anlamıştı.

"Sevdalandığım adam gittikten sonra güvende olmamın ne anlamı var ki baba? De ki ölmüştüm. Hiç fark etmez."

Bu konuyu hiç konuşmamışlardı aralarında. Sadece, çalı bülbülü ha, demişti Bursa kapılarında Selim kızına. Fakat bakışları ele vermişti onu bir kere. Sonrasını sorup öğrenmesi de zor olmamıştı mutlaka. En azından, Fehim Çelebi'nin üstündeki kadın elbisesi ele verirdi yaşanamayan ilişkilerini. Fakat hiç yüzüne vurmamıştı. Onu çocuk yaşında gelin eden ben değil miyim ki, şimdi gönlünün aktığı bir başkasına sevdalanmasını yargılamaya hakkım olsun, diye düşünmüştü belki de.

Yazık, diyordu içinden. Babamın gazabının altında parıldalı ve şefkatli bir yürek taşıdığını anlamam için ölümün kıyısına gidip dönmem gerekti ne yazık ki. Cevahir'le Fehim Çelebi'nin de ölmesi!

"Valide'nin Edirne'ye taşınmak istediğinden haberi var mı?"

Bu o kadar önemli mi? Daha adet görmemiş bir kızın kocaya verilmesine itirazı olmayan bir anamın, yaşadığı onca felaketten sonra onun üzerinde hala bir hakkı olabilir miydi? O iki aziz kurbanı vermeden, kesinlikle böyle düşünür, böyle derdi. Fakat artık çok değiştiğinin farkındaydı Hatice. Alın yazısı dedikleri şey, hükümdar, padişah, sultan dinlemiyordu. Ne yazdıysa onu yapıyordu. Yarabbi, ne kadar haksızlık ettim başıma gelenlerden dolayı anamı suçlamakla. Alnıma yazılanı

Hafza Anam mı silecek, *yerine; mutluluklar, diye mi dizecekti harfleri*? Hep mutlu olasın sultan kızım mı diyecekti?

"Efendimiz izin verirse, validem Edirne'ye gitmemde mahsur görmedi. Kaderin hükmü neyse o olur diyor mektubunda. Nereye saklanırsam saklanayım, gelir orada da bulurmuş beni. Pederimizin sarayında bile. Onun için İstanbul, Edirne fark etmez diyor. Ben de öyle düşünüyorum."

Padişah başını salladı. Tam Hafza'ya uygun sözlerdi bunlar. Hatice'yi daha el kadar kızken evlendireceğini ona söylediği günü hatırladı.

"Günahtır, Selim Han. Hatice daha çocuk."

"Mecburum. Onun İskender Paşa ile nikahlamam, pederime ve karındaşlarıma karşı beni güçlü duruma getirecek. Tahta yaklaştıracak."

Acıyarak bakmıştı ona Hafza. O bakışı hatırlayınca, o günkü utancı bir kez daha gelip oturdu yüreğinin üstüne. Ne küçümseyen bir bakıştı o. Ne daha önce, ne daha sonra kimse öyle bakmamıştı ona. Kimse cesaret edememişti. Edemezdi de. Ama Kırım Hanı'nın kızıydı Hafza, ne zaman nasıl bakılacağını iyi bilirdi.

"*Tahtın kurbanı da Haticem, öyle mi?*"

O günün utancı, sızısı hiç silinmemişti zihninde.

Hatice'ye kimselerin yaşamadığı korkuyu yaşatan oydu: Babası.

Hatice'ye kimselerin hissetmediği utancı yaşatan da oydu.

Kızına illetli denmesinin sebebi de.

Mutsuz olmasının sebebi de.

Kızının gözlerinin içine bakamamasının sebebi de.

Onu çocukken öldüren de.

Ve şimdi, onu ölümden korumaya çalışan da oydu.

İnsan bin kez ölmezdi ki. Bir kez ölmüştü Hatice. Bir mucize olmuş, daha doğrusu mucize olduğunu sanmış, karşısına çalı bülbülü dediği tüysüz, sakalsız bir çelebi çıkmış, kader onu da çok görmüş, mutluluğun kıyısından çekip alıvermişti gönlünü kaptırdığı adamı. Ve şimdi o kalkmış, tehlikeden, ölümden söz ediyordu kızına. Boşuna mı kendini Tomris Ece'ye benzetiyordu Hatice? Ölümün üstüne yalın kılıç yürüyorum Hünkar babam, demekten başka neydi kızının, *ben gayrı Tomris'im. Böyle biline*, demesi.

"Tamam sultan kızım. Madem orada daha rahat olacağını düşünüyorsun, git. Lakin bir süre Edirne Sarayı'nda kalacaksın. Beğeneceğin yerde bir konak yaptırırız, bitince oraya taşınırsın."

Taşınmıştı işte.

Burada bülbül sesi yoktu.

Güller de.

Sadece çağıldayan iki ırmağın dinmek bilmeyen uğultusu vardı. Tıpkı onun kalp ağrısı gibi dinmeyen bir uğultu.

Bir de mektuplar. O korkunç olaylardan sonra aralarında dağlar, deryalar olduğu halde ağabeyi Süleyman'la arasında inanılmaz bir yakınlık doğmuştu. Hemen her hafta mektup gönderiyordu Süleyman ona. "*Kestane kız*," diye yazıyordu başına. Saçlarının kestaneyle kızıl arası renginden dolayı, çocukluğundan beri böyle seslenirdi ona ağabeyi. "Kestane kız gel," aşağı, "Kestane kız git," yukarı. Hatice Süleyman'ın ona böyle hitap etmesine hiçbir zaman kızmamıştı.

Hatice de ona birkaç defa, *Karga*, dediğini hatırlıyordu. Çabuk vazgeçmişti bundan. Burnu biraz eğri de olsa, hiç de kargaya benzemiyordu ağabeyi. Büyüdükçe babasından bile yakışıklı oluyordu. O da, *Şehzade agam*, demeye başladı.

Süleyman sevmişti bunu. Hem şehzadeliğini anıyordu kız kardeşi, hem de ağabeyliğini.

Sonra araya ayrılıklar girdi. Süleyman yuvadan koptu, Sancakbeyi olmak için Karadeniz'i aşıp ta Altınorda diyarına, Kefe'ye gitti. Ardından da, pederinin taht mücadelesine destek olmak için oradan oraya kondu. Hep hedefte yaşamıştı Süleyman. Dedesinin. Pederiyle aralarında taht kavgasının bütün acımasızlığıyla başladığı amcalarının. Hatta şimdi bile hedefte olmadığını söylemek mümkün değildi. Babaları evhamlı adamdı. Taht varisi biricik oğlunun, iktidar hırsına kapılıp yerine göz koyduğu hakkında bir dedikodu, bir iftira canına mal olabilirdi. Kısacası, ne Hatice mutlu yaşamıştı çocukluğunu, ne Süleyman. *Hatice, çocuk kadın*'dı. Süleyman ise, *çocuk taht savaşçısı*.

Şimdi, yıllar sonra, birbirlerine yeniden keşfediyorlardı. Saruhan'dan haberler veriyordu Süleyman ona. Sancakbeyi olarak yaptıklarını, validesinin hayır hizmetlerini, dağların, ormanların güzelliklerini... Bir de yazdığı şiirleri gönderiyordu, "Bak bakalım Kestane Kız, beğenecek misin? İyi olmuş mu?" diye.

Gülbahar'ın gebe olduğunu yazmamıştı bir. Utanmıştı herhalde. Ya da, küçük kardeşinin başından nikah geçtiği halde çocuk sahibi olamamasından ötürü üzüleceğini sanmıştı. Hatice hala olacağını validesinden öğrendi. "Sultan kızım," demişti Hafza Sultan. "Ağabeyin baba olmak üzere. Gülbahar elini tez tuttu. Karnı burnunda. Süleyman oğlan olacak diye tutturdu. Ama bana sorarsan yolcu kız. Ne diyelim, hayırlısı. Bari bu ömürlü olsun. Mahmut'un ölümüne ağabeyinin ne kadar üzüldüğünü hatırlıyorsundur."

Hatırlamıyordu. Hatırlamak da istemiyordu. Hiçbir şeyi hatırlamak istemiyordu Hatice.

Haberi annesinden öğrenince, o yazdı. "Şehzade aga: yoksa sana artık *şehzade baba* mı dememi isterdin? Analı, babalı olsun."

Süleyman mektuplarında, birkaç aydır -belki de bir yıldır- İbrahim, diye birinden bahsediyordu. "Pargalı," diyordu adama. Akran olduklarını yazıyordu. Önceleri şöyle bir bahsedip geçiyordu. Fakat son mektuplarında hiç değilse iki üç yerde geçiyordu Pargalı bahsi. *İbrahim şöyleşmiş, İbrahim böyleşmiş. Pargalı yaylı bir şey çalıyormuş, dinleyen büyüleniyormuş. Gülbahar bile* -bilirsin Mahidevran şiirden, musikiden pek hoşlanmaz diye eklemişti araya bir yere- *Pargalı çalgısını eline aldı mı kendinden geçiyor. Oğlum, anasının karnında bu melodileri dinleyerek büyüyor. Görmelisin. Bu Pargalı'nın elinden gelmeyen yok. Neredeyse benden iyi at biniyor, kılıç sallıyor. Yayı gerip oku saldı mı geyiği ta canevinden vuruyor. Daha Pargalı'mn vurup da, anında yere düşmeyen geyik, ceylan görmedim. Askerlikten, dünya hallerinden her bir şeyden konuşabiliyorsun. Kaç dil konuştuğunu ben bile unuttum artık,* diye anlatıyordu adamı mektuplarında.

Köle mi?

Koskoca Şehzade Süleyman, Al-i Osman'ın yavuz Padişahı Selim Han'ın biricik varisi, geleceğin padişahı, Hatice'nin aga'sı bir köleyle mi arkadaşlık ediyor? Bir köleden mi, "Çok iyi dost olduk," diye bahsediyor? Yavaş yavaş kızmaya bile başlamıştı Hatice. Elin kölesinin methini okuyarak geçirecek vakti yoktu onun. Bir gün, "*Bana ne İbrahim dediğin adamdan,*" diye yazmamak için kendini zor tutuyordu. Fakat Süleyman da bıkıp usanmıyordu.

"Biliyor musun Kestane Kız, İbrahim geçen gün ne yaptı?"

Gerisini okumamış, "Bana ne?" diye homurdanıp durmuştu Hatice de.

"Sultancım, Sultancım..."

Nebile'nin sesiyle daldığı düşüncelerden koptu.

Kız, bir telaş koşturarak yanına geldi.

"Payitahttan yine haberci geldi. Yukarı alsınlar mı?"

"Almasınlar."

Nebile şaşırdı. "Ama Hünkarımızdan mektup getiriyordur belki de..."

"İyi ya," dedi Hatice Nebile'nin gözlerinin içine sıcacık bakarak. "Sen artık abla kız olmadın mı? Mektubu sen al getir. Adamcağız da kim bilir ne kadar yorgundur. Gitsin karnını doyursun, bir güzel dinlensin."

Nebile'nin gözleri parlayıverdi. Padişah kızının huzurunda olduğunu unutup sevinçle el çırptı. "*Yaşasın. Abla kız oldum.*"

Öteki nedimeler kıkırdayınca utandı. Önüne baktı. Saçlarını okşayan Hatice Sultan'a çevirdi gözlerini yavaşça. "Bana verir mi?"

"Verir. Hadi koş."

Nebile'nin gitmesiyle dönmesi bir oldu. Elindeki mühürlü parşömeni sallayarak rüzgar gibi içeri daldı. Hatice'nin eteğinin dibine bir güzel yerleştikten sonra mektubu ona uzattı.

"Hünkarımızdan Sultancıma."

Hatice, tam almak üzereyken çekti. "Ay unuttum." Küçük parşömen paketi telaşla öpüp başının üstüne götürdükten sonra hanımına verdi.

Mührü kırdıktan sonra Sultan Selim'in yazdıklarını bir solukta okudu Hatice. Yüzü kah asıldı, kah güldü. Bütün nedimeleri çevresini sarmış, cepheden gelen haberi okumasını bekliyordu.

"Dinliyor musunuz?"

Soluk bile almıyorlardı.

"Ordu-yu Hümayun Çaldıran Sahrası'na varmış." Çaldıran'ın neresi olduğunu hiçbiri bilmiyordu ama hepsinin gözünün önünde bir şeyler canlandı.

"Hünkar pederimin askerleri durmadan ilerlediği halde, Safevi Şahı bir türlü önlerine çıkmıyormuş."

"Kaçıyor, kaçıyor." Nebile yine el çırparak sevincini belli etmişti. Öteki kızlar da başlarını salladılar. "Kaçacak tabii." dedi biri. "Hünkarımızın önünde kim durabilir ki, İsmail dursun?"

"Padişahımız, buna çok öfkelenmiş. İsmail'e bir mektup yazmış. Efendimizin düşman Şahı'na ne yazdığını da okumamı ister misiniz?"

"İsteriz."

"Ne olur okuyun Sultanım."

"Dinleyin öyleyse. Padişahımız demiş ki; *İsmail sağ mısın, ölü müsün? İşte geliyorum. Haftalardır ne seni, ne ordunu göremeden ilerliyorum. Bana inan ve nasihatlarımı dinle. Eğer saklanmaya devam edersen; bil ki adam değilsin. Miğferini çıkart yerine kadın peçesi tak. Zırhını at, şemsiye ve yelpaze al.* Aynen böyle yazmış."

Kızların kimi alkışladı. Kimi övgü dolu sözler mırıldandı. Hatice, gülerek onlara baktı.

Pederimiz İsmail'e mektupla birlikte peçe ve şemsiye gönderdiğini de yazmış.

Hepsi kıkır kıkır güldü nedimelerin.

Üç gün sonra da Süleyman'ın mektubu ulaştı konağa. Hatice, yine İbrahim'den bahsediyorsa, okumayacağım diye karar vermişti açarken.

"*Hatice. Sultan Kardeşim. Kestane kız...*"

Allahallah diye meraklandı. Süleyman ilk defa farklı başlamıştı mektuba.

"Bu zor günler geçmek bilmiyor. Bir yandan pederimizin zafer haberlerini almak için, bir yandan da oğlumuzu bağrımıza basmak için öylesine sabırsızlanıyorum. Bazen çıldıracak gibi oluyorum. Keşke efendimiz cenge giderken, biz oğlunu da yanına alsaydı. Hiç değilse kılıç şakırdatmaktan düşünmeye vakit olmazdı. Bereket yanımda Pargalı var. Bir saniye olsun beni yalnız ve düşüncelerimle, vehimlerimle baş başa bırakmıyor. Ümitsizliklerime ümit, karanlığıma ışık oluyor. İbrahim..."

"Kahretsin." Hatice gerisini okumadı. Mektubu avucunun içinde buruşturdu. "Nereden çıktı bu adam? Niye durmadan bana onu övüyor? Yoksa?" Aklına gelen ihtimalden utandı. "Yok canım. Daha neler!"

Saatler sonra ağabeyinin hala avucunda duran mektubunu tekrar açtı. Bıraktığı yerden sondaki iki cümleyi okudu.

"Benim pusulam. Önüme öyle sonsuz ufuklar açıyor ki inanamazsın. Al bir atın üstünde kanatlanıp uçuyorum. Fetihten fethe koşuyorum. Karar verdim, Pargalı'yı yanımdan hiç ayırmayacağım Kestane Kız, hiç."

"İyi," diye homurdandı Hatice. "Hayrını gör!"

XL

Saruhan Sarayı,
Eylül 1514

Zafer haberi bir ikindi vakti geldi.

İbrahim, tavlaya inmiş, seyislerin Parga'yı tımar etmesini seyrediyordu. Süleyman fırtına gibi girdi içeri.

"Zafer! Zafer! Yılan, tacını tahtını Çaldıran Sahrası'nda, pederimizin ayakları altına terk edip kaçtı. Ordu-yu hümayun Tebriz'e giriyor!"

Süleyman durmadan, "Bu zaferin anlamı çok büyük Pargalı," diyordu. "Dulkadir Beyliği pederimize boyun eğdi. Memluk artık Safevi yardımı alamayacak. Mısır yolu Al-i Osman'a açıldı. İslam'ın kalbine giden yolda pederimize direnecek güç kalmadı. "

Sevince, coşkuya o da katıldı. Hak edilmiş bir zaferdi bu. Diplomasi ve askerliğin nasıl ustaca kullanıldığını görmüştü. Bu konu üzerinde kafa patlatmaya karar verdi.

O gece yemekte, Süleyman, bir ara kulağına eğilip "Nasıl cihangir olunuyor Pargalı gördün mü? *Pederimiz korkarım bize fethedecek yer bırakmayacak,*" dedi.

İbrahim hemen itiraz etti. "Ağlayan Kaya'nın orada ne konuşmuştuk Şehzadem, unuttunuz mu? *Sizin önünüzde Belgrad var, Viyana var, hatta Roma var.*"

"Umarım öyle olur," diye fısıldadı Süleyman yapmacık bir kederle. "Pederimiz oraları da fethetmezse tabii."

Sesinde kıskançlıktan çok sabırsızlık sezdi İbrahim.

O zafer gecesinde sevince, coşkuya o da katıldı. Sarhoş bile oldu. Saruhan'da ilk defa o gece, ne Süleyman, ne kendisi için aldı eline kemanı. "Bu kez Osmanlı için çalıyorum," diye bağırdı peltek peltek. "Muzaffer Padişahımız için."

Hafza Sultan'ın pencereden içeri dolan nağmeleri dinlerken ağladığını ne Süleyman biliyordu, ne İbrahim.

Mahidevran Gülbahar Hatun'un elleri karnındaydı. Bebeği kıpraşıp duruyordu artık. Kemanın ezgilerini dinlerken "Çabuk ol oğlum," diye fısıldadı. "Gel de zaferi perçinle."

İbrahim kemanını bıraktığında bir süre, sofradakilerden çıt çıkmadı. Neden sonra Şehzade, "*Hasodacı,*" diye seslendi.

Herkes şaşırdı, birbirine baktı. Adam orada değildi ki.

Şehzadenin konserine bu kadar ilgisiz kalmasına canı sıkıldı İbrahim'in. Bir övgü, cılız da olsa bir alkış hakkı değil miydi yani? Osmanlı zaferini, bir Hırvat türküsünün oynak nağmeleriyle ancak o süsleyebilirdi. Fakat kimse tadına varmamıştı demek ki. Hatta Süleyman bile. Ben bir şeyler demesini beklerken, o tutmuş uşağını çağırıyor!

Süleyman'ın sesi tekrar yükseldi. "*Hasodacı!*"

Sofradakilerden biri, "Burada değil Şehzadem," diye mırıldandı. "Hemen varıp çağırayım..."

Şehzade, "Yanılıyorsun," dedi. "*Hasodacımız burada. Tam karşımızda.*"

Şaşkınlık daha da büyüdü.

Ancak haset dolu bakışlar ona çevrilince kendine geldi İbrahim. Ben mi, dercesine şehzadeye baktı.

"Eee, bir şey demeyecek misin? Artık Hasodacım sensin Pargalı."

"Efendimiz..."

İbrahim, onu tebrik eden laflar mırıldanan beyler önünden geçerken farkına vardı. Onu çekemeyenlerin sayısının çok olduğunu biliyordu. Fakat şimdi bir sürü de düşman kazanmıştı. Bilmediği tek şey, onların son düşmanları olmayacağıydı.

❦

Münire onu bekliyordu. Kapıdan girer girmez, karanlığın içinden çıkıverdi.

İbrahim'in kapıyı kapat demesine gerek kalmadı.

Kız kapattı.

Şarapla beslenen bu zafer ve yükselme gecesini ateşli bir sevişmeyle noktalamak ruhundaki fırtınalara iyi gelecekti. Kollarını Karadut'a uzattı. "Gel."

"Sana diyeceğim var."

"Sonra dersin. Şimdi gel. Yanıyorum."

Her zaman yaptığı gibi çıplak kollarını boynuna dolayıp memelerini göğsünde ezeceğini sandı. Öyle yapmadı kız.

"*Gebeyim!*" İbrahim ok yediğini sandı. Yıldırım gibi döndü Münire'ye. "Nesin?"

"Karnım dolu. Gebeyim."

Felaket.

Lanet olsun, diye kükredi içinden. Mutluluğun sonu gelmişti işte. Koskoca Şehzade'nin sırdaşı, siyahi bir köleden çocuk peydahlıyordu.

"Emin misin? Bir yanlışlık olmasın?"

"Eminim."

"Ama... olamaz."

"Oldu işte. Allah böyle münasip gör..."

"Kes şunu," diye tersledi kızı.

"Bunun doğru olmadığını biliyorsun, değil mi?"

Münire, bir şey demeden önüne baktı. Biliyordu elbette.

"*Kurtul ondan*!"

Tanrım dedi İbrahim içinden. Bunu ben mi söyledim? Bu ses benim sesim miydi? Karadut, usulca başını kaldırdı, gözleri buluştu.

İbrahim bir buzlu dağ gibi duruyordu önünde. "Kurtul ondan."

"Denedim."

Münire'nin sesi de sanki onun değildi.

"Eee?"

"Olmadı. Olmuyor."

"Tekrar dene. Sakın kimseye ne yapacağım diye sormaya da kalkma. Sordun mu yoksa? Kızlar bilir böyle şeyleri. Sen bilmiyor musun? Tekrar yap. Başka şeyler dene."

"Her yolu denedim."

"Belki kurtulmuşsundur. Ne biliyorsun?"

Kurtulmuşsundur. *Belki ölmüştür, diyemediği için beyninin icat ettiği bir laftı işte.*

"Ölmedi. Eminim. Kıpırdıyor karnımda." Birden uzanıp İbrahim'in elini yakalayıp karnına doğru çekmeye çalıştı. "Bak."

İbrahim elini hızla geri çekti. "Kes şunu dedim."

Arkasını kıza döndü. Tanrım, ne olacak şimdi diye soruyordu içinden. Ne yapacağım?

Aynı soruyu kız da sordu.

"Ne yapacağız İbrahim?"

Ben de ne yapacağımızı düşünüyorum budala kız, diye homurdandı içinden. Dikkat edeydin ya. Şimdi ne halt edeceğim ben? Bu duyulduğu anda her şey bitecekti.

"Ne kadar oldu?"

"Üç ay."

Yakında karnı da büyüyecekti. Kimseye söylemeseler bile Karadut'un karnı, işlediği günahı ele verecekti. Sonra onu sıkıştıracaklardı tabii. Kimden peydahladın bu piçi diye.

Eninde sonunda o da konuşacaktı.

"Pargalı İbrahim'den!"

Yüce İsa, Yüce Meryem!

Süleyman'ın yıkılmış ve öfkeli yüzü belirdi İbrahim'in hayalinde.

Hafza Sultan'ın kaşlarını çatarak soğuk soğuk yüzüne bakışı.

Gülbahar Sultan'ın arkasını dönmesi.

Ve düşmanlarının kahkahalarını duydu.

"Haberiniz var mı ağalar? Şehzade'nin yanından ayırmadığı kulu baba oluyormuş... Siyah bir halayıktan."

"Ee ne olacaktı ki? Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş. Köle köleyle oynaşacak elbet."

Kim bilir kaçında *defa ne yapacağım şimdi*, diye homurdanırken, aklı dürtüverdi.

"Kes şu numarayı Pargalı. Daha kızın gebe olduğunu duyduğun anda ne yapacağına karar verdin. Yalan mı?

Münire'ye döndü. Ağlamanın eşiğindeydi kız. "İbrahim," diye inledi. "Beni... beni bağışl..."

"Tamam," dedi yumuşak bir sesle İbrahim. "Olmuş bir kez. Şimdi düşünmem lazım. Seni artık burada görmemeliler. Şimdi ormandaki yerimize git, beni bekle. Birlikte bir çare bulacağız, meraklanma. Ama şimdi git."

Karadut bir şey demeden uzun uzun İbrahim'in gözlerine baktı. Tanrım hiç bu kadar hüzünlü bir yüz görmedim, diye düşündü İbrahim.

Ansızın korkuya kapıldı. Yoksa anladı mı?

Neden sonra karanlığın içinde kız usulca uzandı. Karadut'un eli eline değdi.

İbrahim bir serçenin eline konmaya çalışırken korkup pır diye uçtuğu hissine kapıldı.

Münire döndü. İncecik boynunu sol omzuna doğru eğmişti. Teslimiyetin, çaresizliğin bundan daha derin bir ifadesi olamazdı. Saatlerce konuşsa, bundan daha çok şey anlatamazdı. Bir süre orada öylece durdu. Sonra dönüp bir şey diyecek oldu. Vazgeçti, yürüdü, eşiği atlayıp dışarı çıktı.

Sanki bir hıçkırık dolaşır gibi oldu koridordaki karanlığa.

İbrahim bir süre arkasından baktı. Sonra o da sessizce dışarı süzüldü. Zafer çılgınlığını yaşamaya devam eden Saruhan Sarayı'nda kimse onun avluyu geçip orman yoluna düzüldüğünü görmedi. Gördülerse bile Şehzade'nin koskoca Hasodacısı'na, "Hey, bu saatte nereye böyle?" diye hesap soracak değillerdi ya.

❦

Yağmur birden indirdi. Lanet olsun diye homurdandı İbrahim. Nereden çıktı şimdi yağmur?

Öylesine iri damlarla ve sağanak halinde yağıyordu ki, bir adım önünü bile zor seçiyordu.

Sırılsıklam olmuştu.

İyice ıslanan çayırın üstünde yürümesi her geçen dakika zorlaşıyordu.

Ve o görünürde yoktu.

Bu kadar hızlı mı yürümüştü yani?

Tepeden aşağı yağmur suları köpürerek inmeye başladığında korkuya kapıldı. Sel mi geliyordu acaba?

Sevincin ve korkunun kol kola yaşandığı bir geceydi.

Aşağıda, Saruhan'ın her yerinde askerler, ahali, zengini, fukarası, Sultan Selim'in Çaldıran Ovası'nda Şah İsmail'i perişan edişini kutluyordu. Tahtsız bir Şah'tı artık İsmail. Tahtı da, tacı da Selim'in otağındaydı herhalde.

Ve o, Pargalı İbrahim, Şehzade Süleyman'ın sırdaşıydı artık.

Ama şimdi buradaydı.

Her şeyin bir anda avucunun içinden uçup gitmesine mani olmak için bu uğursuz yağmurun altında önünü görmeye çalışıyordu.

Birden durdu.

Hıçkırığı duydu. Yağmurun uğultusu bile bastıramamıştı Karadut'un ciğerinden kopup gelen feryadı.

Ansızın onu gördü.

Kahretsin diye homurdandı. Bu hiç iyi olmadı. Gözünün içine baka baka yapamam ya!

Münire, Ağlayan Kaya'nın başında dikiliyordu.

Yağmurun farkında değil gibiydi. Elleri karnının üstünde öylece durmuştu aşağıda sonsuz karanlık bir boşluk gibi uzanan ovaya doğru. Yağmur, ovada yanan tek tük ateşi de silmişti. Buradan Saray'ın ışıltısı da görülmüyordu.

Kız bir adım attı.

Hey, ne yapıyor bu, dedi İbrahim kendi kendine.

Elleri hala karnındaydı Karadut'un. Onun ektiği tohumu korumak istercesine kucaklıyordu karnını.

Kız başını yukarı, yıldızların olması gereken yere kaldırdı. Hiçbir şey yoktu yukarda. Onu görecek, acıyacak, kurtaracak hiçbir şey.

Bir adım daha attı kayanın üstünde.

İbrahim telaşlandı. Aptal kız, diye geçirdi içinden, bu zifiri karanlıkta düşecek. Aniden aklına gelen ihtimalle sarsıldı. Anlamıştı. *Onun aklından geçeni kendi başına yapmak üzereydi Karadut.* Ondan kurtulmaya... Ya da onu kurtarmaya.

İbrahim olduğu yere sindi. İnce, iniltili bir ses ona kadar ulaştı. Münire kendi kendine konuşuyordu.

"*Babana hiç kızma bebek.* Bütün suç bende. Hayal gerçek olur sandım. Budala, ne olacak. Hiç hayalini gerçekten yaşayabilir mi insan?"

Bir iç çekişi işitti.

"Hem ne diye geleceksin dünyaya ha? Benim gibi köle olmaya mı?"

Bir adım daha... İbrahim, Münire'nin artık gidecek yeri olmadığını gördü. Ağlayan Kaya'nın karanlığa doğru başını uzattığı son noktadaydı Karadut.

Onu kurtarabilirdi.

Sadece seslenmesi, *gel, bırak yaşasın demesi yeterdi.*

Hatta koşup ona sarılabilir, ölümün eşiğinden çekip alabilirdi.

Bir an sadece yağmurun hışırtılı sesi asılı kaldı havada. "*Ah bebek,*" diye mırıldandığını işitti bu kez. "Belki de beddua aldım ha, ne dersin? Bak şimdi ne diyeceğim sana. Bize gayrı

sabah yok. Biz gideceğiz, o kalacak. Bizim gitmemiz onu kurtaracak. Gel razı ol. Padişahlarla kölelerin, zenginlerle fakirlerin, güzellerle çirkinlerin bir olduğu yere varalım. Elele çekip gidelim bu dünyadan. *Ha, ne dersin bebek?* Korkma, annen yanında olacak. Senden hiç ayrılmayacak. Hatta..."

Kızın sesi boğuldu. Hıçkırık boğazına gelipi düğümlendi. "*Yerin altında bile sarmaş dolaş yatacağız birlikte. Kimse ayıramayacak bizi. Baban kurtulsun. Hiç değilse bir kölenin bahtı gülsün.*"

İbrahim biraz daha sokuldu. Titriyordu. İliklerine kadar ıslanması değildi tabii böyle delice titremesinin sebebi.

Vicdanı, "Ne duruyorsun? Delirdin mi? Koş, kurtar kızı." diye feryad ediyordu.

Aklı, "Bırak kendi işini kendi görsün Pargalı. *Sen atmayacak mıydın zaten onu kayadan aşağı?* Sana iş bırakmıyor işte." diye fısıldıyordu kulağına.

Karadut, birden, sanki İbrahim'in hemen arkasında olduğunu hissetmişçesine döndü. İbrahim sindiği yerden kızın gözlerindeki kara ateşi gördü.

Hayır buna izin vermeyecekti. Yerin dibine batsındı, iktidarı, kudreti. Tanrım, diye gözyaşlarına boğuldu. Ne oldu bana böyle?

Doğrulmaya çalışırken, ayağı kaydı. Birden toparlanamadı.

Başını kaldırdığında...

"*Karadut*," diye bağırdı olanca gücüyle.

Karadut, bir kuş gibi havalanmıştı Ağlayan Kaya'nın üstünden. Sanki bir an kanat çırpmak istermiş gibi kolları havada sallandı ve sonra karanlık onu yuttu. İkisini de yuttu.

İbrahim orada ne kadar kaldığının farkında değildi.

Olanlara inanamıyordu.

Münire'yi buraya ondan kurtulmak için göndermişti.

Belki de odasındaki son bakışta kız gözlerinden okumuştu aklından geçeni.

Kız kendini atmasa, o sinsice arkasından sokulacak, itiverecekti boşluğa. Başka kurtuluş yoktu.

Fakat Münire onun katil olmasına izin vermemişti. Karnındaki çocuğu, babasının öldürmesine yüreği dayanmamıştı.

Hem daha yaşayacak ne vardı ki önünde. Ve ne verecekti onu doğurursa. Pranga mı, zincir mi, boyunduruk mu? Ne, ne, ne?

İbrahim böyle olacağını hiç düşünmemişti. Böylesine yıkılacağını, böylesine üzüleceğini. Tam uçarken, ona Karadut diye haykırdığını duymuş muydu acaba?

Yağmur dinmişti. Günahı sildi, yıkadı ve dindi, diye söylendi. Acı acı güldü. Günahı silmek mi? Böyle bir günahı ne silebilir ki?

Kalktı, karanlığın içinde düşe kalka ilerlemeye çalıştı. Yanaklarından aşağı sular akıyordu. Şelaleler dökülüyordu sanki. Peki neydi bu? Yağmur yağmıyordu. Neydi bu yanaklarında çağıldayan seller? İbrahim ancak o zaman fark etti ağladığını. Bir ağacın ıslak yosunlu gövdesine sarıldı. Uluya uluya, haykıra haykıra ağladı.

"Ana," diye bağırdı karanlığa ellerini uzatarak. "Ana bak, küçük masum Jüstinyen'in bir Pargalı İbrahim olmak uğruna neler yaptı?"

İkinci Kitap

XLI

Altı Yıl Sonra

Edirne, Hatice Sultan Konağı,

Eylül 1520

Atlı, konağın avlusuna girdiğinde daha gün ışımamıştı. Nal şakırtılarına hizmetkarlar koşuştu. Taşları döven atın nallarının çıkardığı kıvılcımlar karanlıkta ateş böcekleri gibi uçuştu.

"Deli misin be adam?" diye fısıltıyla bağırdı atı yularından çekerek sakinleştirmeye çalışan bir hizmetkar. "Bu vakitte Sultan konağına böyle varılır mı?"

"Acelem var," diye hayvanın üzerinden aşağı kaydı süvari. "Hemen, Hanım Sultan'ı görmem lazım."

Öteki hizmetkar, "Yaa," dedi alayla, "Benim de Hazreti Padişah'ı görmem lazım. Hem de acil! Lakin şimdi uyuyordur herhalde?

Süvari üstünü başını silkeleyerek çeki düzen vermeye çalışırken, "Beni oyalamayın ağalar," dedi, "tez elden Hanım Sultan'ı görmem lazım. Diyeceklerim var."

Adam yürümeye davranınca, birkaç kişi göğüsleyerek onu durdurdu. "Hoop, dur bakalım. Kimsin, nesin? Nereden, gelirsin?"

"Adım size bir şey demez. Amma ille bilmek istersenız, diyeyim. Burun Koparan derler namıma. Adamı şöyle..." Süvari birden elini kaldırdı, tam karşısındaki uşağın burnunu iki parmağının arasına aldı. "Aha şöyle yakaladım mı koparıp attığım için böyle demişler."

Burnu yabancının parmakları arasında ezilen uşak acıyla kıvranarak debelenmeye başladı. "Nereden geldiğimi de sordundu sen değil mi? Çorlu'dan gelirim."

Arkadaşları burnunu kapturan uşağı kurtarmaya çalışırken, biri, "Sen aklını mı yitirdin be adam," diye tısladı. "Bırak şunun burnunu. Görmüyor musun Sultanımızı uyandırmamak için bağıramıyor bile zavallı. Toz toprak içinde bir süvari için mi kaldıracağız hanımı? Var git, mutfakta bir çorba iç. Elini yüzünü yıka. Sultan'ın nedimelerine söyleriz, münasip zamanda seni çağırtır. İsterse tabii."

"Ne laf anlamaz adamlarsınız be. Birkaç burun daha koparayım mı ha? Acelem var diyorum size. Nedimelerin uyanmasını bekleyemem. Koşup haber verin. Yoksa önce burundan, sonra canınızdan olursunuz. Söylemedi demen."

Atlı, yüzü acıdan kıpkırmızı olan adamın burnunu bırakttı. Ötekilere doğru bir hamle yapınca, uşaklar korkuyla birer adım çekildiler. Süvarinin bıraktığı burunda bir an iki kalın parmağın kireç kadar beyaz izi çıktı. Anında beyazlığa kan hücum etti. Ardından da mosmor oldu adamın burnu.

"Gidin," diye [illegible] dan. Ama Hatice Sultan a [illegible] haberesinin geldiğini [illegible]

Uşaklar konuşmadan birbirlerine [illegible] di. Ferraz ederlerse burunlarının [illegible] Arkadaşlarının burnu kocaman olmuştu [illegible] yaş geliyordu gözlerinden.

"Ben bir deneyim," diye söylendi biri. "Kalan [illegible] Yoksa bekleyeceksin."

Hizmetkar içeri koştururken, ötekiler adamı avlunun [illegible] ucundaki mutfağa doğru çekiştirdi. Kandilleri yanan tek yer de orasıydı zaten. Kaynayan sabah çorbasının kokusu [illegible] yanı sarmıştı. Süvari, çorbanın kokusuyla yorgun ve aç olduğunu hissetti. Sultan onu çağırana kadar bir tas çorba bile tüm olmayacaktı.

"**Bu saatte bizi uyandırmak** için ortalığı ayağa kaldırdığına göre, getirdiğin haber önemli olmalı efendi."

Hatice Sultan paravananın arkasında uykulu gözlerle oturuyordu.

Burun Koparan, görmediği kadına bel büküp selam verdi öbür tarafta.

"Sultanım..."

"Sizi Sadrazam Paşa'nın gönderdiğini söylemişsiniz. Hayırdır inşallah. Piri Paşa, Çorlu'da pederimizi beklemiyor muydu? Birlikte Edirne'ye geliyorlar diye haber alıp sevinmiştik. Hazırlıklar ikmal edildi. Gözümüz yolda gazi pederimizi bekleriz." Paravanının kafesinden adamın yüzündeki tereddüdü fark etti. "Konuşsanıza. Dinliyorum."

"Şey," diye mırıldandı. Hünkarımız..."

Hatice birden irkildi. Kötü bir şey olmuştu. Mutlaka kötü bir şey olmuştu. Yıllardır yüreğini avuçlarına alıp sıkan demir yumruğun bağrında yarattığı dehşet bir süredir küllenir gibi olmuştu. Ama şimdi, kalbi o demir yumruğun içinde sıkılmaya başlamıştı yeniden.

"Aman Yarabbi," diye yükseltti sesini. "Padişahımıza bir hal mi oldu efendi?"

Paravananın gerisindeki telaşı anlayan adam, "Yoo," diye sakinleştirmeye çalıştı. "Efendimiz... Şey payitahttan ayrıldı ve Çorlu'ya geldi."

Ohhh! Hatice'nin korkuyla burkulan yüreği bu kez sevinçle kanatlandı. "Duydun mu Nebile, Hünkar babamız Çorlu'ya gelmiş bile. Yakındır. Koş, bütün kızları kaldır. Herkes işinin başına. Yavuz Sultan Selim neredeyse varır. Herkesi uyurken bulmasın."

Sesindeki cıvıltıyla, rüya gibi bir kız oturduğu yerden kalktı. Süvari, kızın yüzünü kafes yüzünden pek seçemiyordu ama büyü gibi bir şey olduğu belliydi. Sadece, kalçalarına kadar uzanan siyah saçlarının adım attıkça dalgalandığını fark edebildi.

"Şey," diye mırıldandı tekrar. "Telaşeye gerek yok Sultanım."

Nebile tam kapıdan çıkmak üzereyken olduğu yerde kaldı.

Hatice bocaladı. O lanet olası korku yine üstüme üstüme gelmeye başladı, diye geçirdi aklından. "Yok mu? Neden? Çorlu dediğin yer şurası efendi. Hünkarımız atını bir sürdü mü, ikindiye kalmadan varır." Yine o tereddütü gördü adamın yüzünde. Öfkeyle parladı. "Desene diyeceğini efendi. Ne kıvranıp durursun. Söyle."

"Hazreti Sultan... Edirne'ye gelemiyor... Sultanım..."

"Ama neden? Çorlu şurası, komşu kapısı gibi. Kaç aydır bu günü bekliyoruz. Baba kız önemli şeyler konuşacağız, diye yazmıştı efendimiz. Neden gelmesin ki?"

Öbür taraftaki adamın eli koynuna gitti. Çıkardığı küçük bir keseyi hemen yanında beliren bir içoğlanına uzattı. "Sadrazam Paşa, bunu size vermemi buyurdu."

Hatice hemen kalktı. Paravanı öfkeyle iterek devirdi. Kaçı, göçü mü var bu işin, diye homurdanıyordu içinden. Kötü bir şeyler oluyor ve ben koşup Çorlu'ya gideceğime, münasip olmaz diye burada oturmuş saray adabıyla adamın kem küm etmesini bekliyorum. "Ver şunu bana."

İçoğlanın elinden aldığı torbayı öfkeyle gevşetti. Ellerinin titremesi yüzünden içinden çıkardığı mektubu açmayı bir türlü başaramadı. "Nebile," diye inledi. Kızın, habercinin telaşeye gerek yok dediğini duyunca bir şeyler hissedip odada kaldığını göz ucuyla görmüştü.

"Yalvarırım aç şunu."

Kız hemen açtı. Küçücük bir nottu bu. Sultan'a uzattı. Hatice eliyle ittirdi. "Okuyamayacağım Nebile. Sen oku kızım."

Nebile kağıda baktı. Piri Paşa'nın kargacık burgacık yazısını okuyunca soluğu kesildi. Bu, bu diye kekeledi içinden kendi kendine. Bu... felaket...

"*Ölmüş mü?*" Sadece sesinin titrediğini sanıyordu. Fakat bütün vücudu sarsılıyordu.

Nebile, hanımının halini görünce hemen koluna girdi. "Yooo," dedi telaşla. "O nasıl söz. Allah esirgesin. Şöyle oturun. Ben size serin bir su getireyim."

"Nebile! Ne diyor Piri Paşa? Ne yazmış?"

Kız, elindeki notu bir çırpıda okudu.

"Hünkarımızın maksadı tez zamanda Edirne'ye varıp sizi Sultanıma kavuşmaktı. Lakin Çorlu'da biraz ateşlendi. Tedbir olarak Sırt Köyü civarında çadıra geçtik. Efendimizin burada bir süre isti..."

Hatice, gerisini dinlemedi. "Çorlu'ya gidiyoruz," diye kapıya doğru koşturdu. "Hıdır Ağa'ya haber verin. Tez hazırlığını yapsın. Araba istemez. Biz de atlanır öyle düşeriz yola. Sen, efendi. Sen de bizimle geliyorsun. Sırt Köyü, neresidir göster. Çabuk, çabuk."

Hıdır Ağa önden gidip Hatice Sultan'ın geldiğini haber vermek için atını mahmuzlamıştı. Hatice Sultan'ın kulu, kölesiydi artık Dimetokalı. Payitaht yolundaki kanlı felaketten sonra başını kestirir diye korktuğu Sultan, onu himayesine almış, hatta Edirne'ye de beraberinde getirmişti. Padişah'ın, kızı için nehir kıyısına yaptığırdığı saray yavrusunun korunmasından sorumluydu. Gerçi kimsenin artık ona yüzbaşı filan dediği yoktu ama Hatice Sultan'ın en güvendiği adam olarak paşa kadar hükmü geçiyordu Dimetokalı Hıdır Ağa'nın.

Sapanca Gölü'ne yuvarlandıktan sonra kurtulan ve perişan halde olmasına rağmen gelip onu bulan atı dillere destandı Edirne'de. Kimi, Dimetokalı'nın, sultan kızı, azgın girdaplardan nasıl kurtardığını anlatıyor, kimi yüzbaşının atının kendini göle atıp salın halatı dişlerinin arasına sıkıştırarak kıyıya çektiğini söylüyordu. Gerçekle masal, yalanla dolan birbirine karışmıştı ama olsun. Nehir kıyısındaki sohbetlerde ihtiyarların gençlere anlattığı bu hikayelerin kimseye bir zararı yoktu nasıl olsa.

İşte o kahraman yüzbaşı Hıdır'la, efsane atı Mızrak Çorlu yakınında kurulan çadırlı ordugaha girdiğinde akşamın alacası düşeli çok olmamıştı daha.

Öbek öbek ateşler yanıyordu. En uçtaki ateşlerin üzerindeki kara kazanlardan dumanlar tütüyordu.

Hıdır da atı da kokuyu aynı anda aldı.

Biri soğanlı yahninin, öteki, taze, çıtır çıtır yulafın.

Yeniçeriler, nöbet yerinde ikisinin de önünü kestiler.

Hıdır Ağa hemen, "Hatice Sultan," diye haber verdi. "On dakikalık mesafede. "Sultan Hanım geliyor."

"Şöyle şuraya sür hayvanını."

Başka zaman olsa, "Höst," der, diklenirdi ama aldırmadı. Laf zamanı değildi. Zaten askerler suratsız ve keyifsizdi. Kimsenin ağzını bıçak açmadığı belliydi. Atından indi. "Hünkarımız..."

Nasıl, diyecekti. Diyemedi. Askerler başlarını çevirip ayaklarını sürüyerek, nöbet yerlerine döndü. Bir şey demeye dillerinin varmadığı belliydi.

Tam orta yerdeki büyük hünkar çadırı ışıklıydı. Çadırın kapısı aralandı. Biri yaşlı, öteki gençten iki adam çıktı. Hıdır Ağa, Piri Paşa'yı hemen tanıdı.

"Paşam!"

Usulden değildi. Münasip de değildi ama şimdi usul erkan gözetecek zaman da değildi.

İhtiyar ondan tarafa baktı. Hıdır, hızla yaklaşıp önünde selam durdu. "Hürmette kusur ettik Paşam, bilirim. Telaşemize verin. Hatice Sultan atlandı, geliyor."

"Geliyor mu? Ama..."

Sadrazam yanındaki gence baktı. "Hanım Sultan'a yazmıştık ki..."

Ne yazdığını söyleyemedi. Yaklaşan nal seslerini duyduğunda artık buna gerek olmadığını anladı. "Geldi bile," dedi.

Hıdır, gençten adamın, Sadrazam'ın kulağına bir şeyler fısıldadığını fark etti. Mehmet Paşa da ona hak verircesine başını salladı. Sonra Hıdır'a döndü.

"Evladım, sanırım sen Hanım Sultan'ın hizmetindesin. Öyleyse var Sultan'a söyle. Hünkarımız şu an istirahatte. Rahatsız etmeyelim. Biz kendisini çadırımızda bekliyoruz."

Hıdır, ordugahın nizamiyesine seğirtirken, Sadrazam ve yanındaki genç, Hünkar'ınkinin hemen yanındaki çadırda kaybolmuşlardı bile.

"Paşa."

Hatice, yanında Nebile'yle çadıra girer girmez Mehmet Paşa'ya doğru hızla yürüdü.

"Mektubunuzu alınca hemen geldim. Hazreti Padişah çok mu hasta yoksa?"

Sadrazam, Padişah kızının sorusunu duymazdan geldi. "Müsadenizle sizi Hekimbaşı Ali Çelebi'yle tanıştırayım."

Hekim lafının yanında söylenmesini bile yasaklayan Hatice, hiç etkilenmedi. İçi cız etmedi. Yüreği çarpmadı. Piri Paşa'ya göre en az otuz yaş genç olan hekime döndü hemen.

"Pederimiz nasıldır?"

İki adamın göz ucuyla birbirlerine kaçamak bakışlarını yakaladı. "Çok mu ağır? Söylesenize. Nedir hastalığı, teşhis kondu mu?"

"Sultanım."

"Yola devam edemeyecek kadar ateşlendiğine göre..."

"Sultanım."

Hatice, hekimbaşının sözünü kesmeye çalıştığını görüyor fakat sesini duymuyordu.

"Ne gibi bir tedbir ve tedavi..."

"Sultanım!"

Bu kez sesi biraz yüksek perdeden çıkmıştı Hekimbaşı'nın. "Edirne buradan çok yakın. Arabayla oraya... Böyle çadırda... Orası daha... Gidebilir mi?"

"Hatice Sultan kızım."

Sadrazam Paşa sonunda bileğini tutarak onu susturmak zorunda kalmıştı.

"Şimdi sükunet zamanıdır evladım. Sükunet ve Hazreti Padişahımızın, yeryüzünün halifesinin sıhhat ve afiyeti için dua etme vakti..."

"Aman yarabbi. Aman yarabbi."

Hatice elleriyle yüzünü örttü. Hayattaki iki erkeğimden biri terk mi ediyor beni, diye bir çığlık koptu içinden. *Babam beni bırakıyor mu?*

"Ali Çelebi, Hünkarımızın durumu hakkında bilgi verecek. Lakin önce şöyle oturun. Oğlum..." Çadırın kapısında bekleyen bir uşak hemen kendini gösterdi. "Hanım Sultan'a su getir."

Hatice, Sadrazam'ın gösterdiği yere ilişti. Nebile de, hanımının ellerini avuçlarının arasına alarak eteğinin dibine çöküverdi hemen. Cevahir de böyle yapardı, diye geçti aklından bir anda Hatice'nin. Zor anlarımda ellerimi avuçlarının arasına alır... Ah Cevahir, can yoldaşım benim. Gördün mü, acılar hiç bırakıyor mu Sultan'ının yakasını?

Hekimbaşı bir iki öksürdü. "Celali İsyanı, efendimizin canını bir hayli sıkmıştı," diye başladı söze. Sesi kuru fakat kederliydi. Hatice, biliyorum dercesine başını salladı.

"Lakin kendini Halife-i Zaman ve Mehdi-i Devran ilan eden sahtekar Bozoklu Celal'i Ankara yakınlarında bozguna uğratınca rahatladı. Fakat o sırada efendimizin sırtlarında bir çıbanbaşı zuhur etmiş. Efendimiz önem vermemiş. Bize de söylemeye gerek görmemiş. Geçer diye düşünmüşler. Fakat, bir süre sonra çıban zonklamaya yüz tutunca Hasodabaşı Hasan Can'a demiş. Bize o anlattı. Eliyle efendimizin sırtını yoklayınca neredeyse kumru yumurtası büyüklüğünde bir şişlik fark etmiş Hasan Can. Açıp bakınca çıbanı görmüş. Dediğine göre kuşgözü büyüklüğünde, kapkara başı varmış. Etrafı da mora yakın kırmızı bir şişlik. En ufak temasta bile efendimiz can acısıyla irkiliyormuş. Hasan Can, hekimler bir görse iyi olur diyecek olmuş lakin Padişahımız, nasıl diyeyim, bilirsiniz..."

Adam birden sanki birisi sus demişçesine durdu. Hatice başını kaldırıp bakınca Ali Çelebi'nin gözlerinin, Nebile'de olduğunu fark etti.

Eteğinin dibinde oturan kız başını yukarı doğru kaldırmış, gözlerini kocaman kocaman açmış adamı dinliyordu. Hekimbaşı, onun varlığını yeni fark etmiş gibiydi. Nutku tutulmuştu. Hatice'nin gözleri bir an ikisinin arasında gidip geldi.

Nebile o kadar güzeldi ki. Yanaklarının pembeliği, tazeliği. Gözlerinin elası. Kaşları, kirpikleri. Kiraz dudakları. Kız da, dinlemekten çok kara çember sakallı hekimbaşının yüzünü, duruşunu, ellerini inceliyor gibiydi.

Ah hayır, diye inledi Hatice kendi kendine. Bu sahneyi silip atmıştı kafasından o. Şimdi yeniden canlanıyordu. Bu kez oyuncular farklıydı sadece. Yıllar önce Nebile'nin rolünde kendisi vardı. Ali Çelebi'nin rolünü de çalı bülbülü oynuyor-

du. Allahım, dedi kendi kendine. Yapma bana bunu. Benim kaderimi sevgili kızıma da yaşatma.

"Evet," diye müdahale etti duruma hemen. "Dinliyorum."

Ali Çelebi kıpkırmızı oldu. Allahım tıpkı onun gibi dedi Hatice içinden, tıpkı onun gibi. Nebile de, hanımının sesindeki manayı sezmişti. Utanarak gözlerini hekimden kaçırıp önüne baktı.

Hekimbaşı öksürerek sessizliğine bahane bulmaya çalıştı. "Hazreti Padişah, çıbanı sıkması için ısrar etmiş. Hasan Can mecbur kaldım diyor. Edirne'ye hareketlerinden bir hafta kadar önce çıbanı sıkarak başını patlatmış, cerahati akıtmış. Efendimiz rahatlamış. Ağrıları geçmiş. Hatta Hasodabaşı'na. *elin pek şifalı Hasan Can, istersen seni hekim yapayım*, diye takılmış."

Hatice adamın gözlerinin yine Nebile'ye kaydığını fark etti. Sinirlendi. Şu densizin ettiğine bak, diye söylendi kendi kendine. Biz pederimin derdindeyiz. Çelebi gönlünün.

"Sizin aklınızda bir şey mi var," diye çıkıştı elinde olmadan. "Sanki bir şey gizliyor gibisiniz. Saklamayın. Ne kadar acı olursa olsun, söyleyin. Acıların, zorlukların üstüne varmasını biliriz."

"Yola çıkmadan iki gün önceydi diye anlattı bize efendimiz. Çıban yine baş vermiş. Sancılar tekrar başlamış. Bu kez daha şiddetliymiş. Hasan Can'a sıkı sıkı tembih etmişler kimseye söylememesi için. Bu vaziyette yola çıkmışlar. Dün kendisini biraz rahatsız gördüm. Sanki Akduman'ın üstünde sallanıyor gibiydiler. Peygamber efendimizin manevi huzuruna varmak için sahraları aşarken bile yorgunluk nedir bilmeyen Yavuz Selim'i kimse bu halde görmemişti."

Lafın burasında Piri Mehmet Paşa, "Efendimiz, *bize bir haller olur Paşa*, deyince durduk. Akdumandan inmekte bile

zorluk çektiler. Bir de baktık ki, efendimiz ateşler içinde yanıyor. Hemen hekimleri çağırdık. Çıbanı ancak o zaman işittik hepimiz."

Hatice artık dayanamadı. Hekimbaşı Ali Çelebi'yi yine gözleri Nebile'nin üzerindeyken yakaladı. "Çelebi!"

Adam irkilince sesini yumuşatmaya çalıştı.

"Ne teşhis kondu? Neymiş çıban?"

Sesindeki açık azarı, Nebile bile hissetti. Birazını da kendi üzerine alıp, Ali Çelebi'nin kara gözlerinden kendini kurtarmak için adama usulca sırtını döndü. Başını da hanımının dizlerine koydu. "*Şirpençe.*"

Hatice, aslan pençesi, diye sessizce inledi. Koskoca Yavuz Selim'e de derdin aslanlısı yakışırdı zaten. *Kader*, diye söylendi içinden. *Yine aldın başını gidiyorsun.*

"Pek tehlikelidir," dedi hekim bilgiç bir edayla. Yüzünde sıkkın bir ifade vardı. Fakat Hatice, bu ifadenin Padişah'ın hastalığından çok, Nebile'nin ona sırtını dönmesinden kaynakladığının farkındaydı.

"Başı sıkılınca çıban azmış. İrin, efendimizin içinden başka yerlerine de sıçramış."

"Eyvah... Başka yerlere... Nereye?"

Ali Çelebi tereddüt etti. Sadrazam Paşa'ya kaçamak bir bakış fırlattı. Başvezir, ne diyeceğini bilemez bir tavır takındı.

"Ece," dedi Hatice sabırsızlıkla. "Nereye?"

"Bağışlayın," diye fısıldadı hekim. "Efendimizin sol kasığında mesela. Sırtlarında iki tane daha."

"Ne yaptınız?"

"Hazreti Padişah sancıların etkisini azaltmak için afyon alırlarmış. Bunu men ettik. Çünkü afyon, irini azdırır. Yarayı temizleyip zift yakısı koyduk."

Öfke, Hatice'nin içinde dalga dalga kabarıverdi aniden. "Yani yaranın üstünü örttünüz. Altında ne olursa olsun; öyle mi? Pederimizi kaderine mi terk ettiniz, onu mu dersiniz bize Çelebi?"

Piri Paşa da, Ali Çelebi de Hatice'ye şaşırarak baktı. Bu öfkeyi hak edecek bir kusurları yoktu ki. Yapılacak buydu, onlar da yapmıştı.

"Afyonu da men ettiğinize bakılırsa, acılarıyla, ıstırabıyla da baş başa bıraktığınız anlaşılıyor."

Çelebi, bir şey demeye çalıştı ama sesi çıkmadı. "Kızım..." Sadrazam Paşa'ydı fısıldayan.

"*Efendim Paşa?*"

"Hekimler, Hazreti Sultan'ın ıstırabını çeşitli iksirlerle dindirdiler. Padişahımız bir hayli rahatladı. Aldığı iksirlerin sağladığı ferahlıkla uyudular."

"Onu görmek istiyoruz."

Hatice oturduğu yerden hızla kalktı. Nebile az daha yuvarlanıyordu. Son anda dizlerinin üstünde doğruldu. Hızla o da ayağa kalktı.

"Efendimiz uyuyor Sultanım. Şimdi rahatsız etmeyelim. Bütün gece uyumadılar. Ve bir iki saat öncesine kadar bütün gün. Ziyadesiyle ıstırapları vardı. Bırakalım, biraz daha dinlensinler."

"Zift yakısı," diye mırıldandı Ali Çelebi de kendini savunurcasına. "Çıbanın başını delecek. İrinin akmasını sağlayacak. İrini tamamen akıtabilirsek..."

"Pederimizi görmek istiyoruz Çelebi."

Adam çaresizlikle Mehmet Paşa'ya baktı.

"Pederimizi görmek istiyoruz Paşa. Bize mani olmaya kalkıp yaşınıza hürmetimizi çiğnetmeyin."

XLII

Sadrazam **Piri Mehmet Paşa,** hey koca Yavuz, dedi içinden. Doğrul da kızına bak. Gazaba geldi mi, nasıl da sana benziyor? Şu gözlere bakmaya yürek mi dayanır?

Başını eğdi. Teslim bayrağını çekmişti. "Ali Çelebi, sizi efendimizin huzuruna götürsün."

Hekim önde, Hatice ve Nebile arkasında çıktılar. Hatice bir an kızı bileğinden tutup gözlerinin içine baktı.

Nebile ne yapacağını şaşırdı. Bu bakışın manasını biliyordu. Bilmediği ise, hanımının gözlerinde okuyacağı manayı beğenip beğenmeyeceğiydi. Ali Çelebi'ye bir bakışta vurulduğunu anlayacak mıydı acaba?

"*Sultancım.*"

Utanarak gözlerini yana kaçırdı.

"Bana bak Nebile."

Baktı. O zaman anladı. Hanımının dediğini yaptı. Bir süre göz göze geldiler. Hatice için bir anlık bakış, Nebile'ye bin yıl gibi uzun geldi. İçinden, *Allah Babacım*, diye inledi kız. Sultancım anladı. Gözlerimi okudu. Ona tutulduğunu anladı.

Hatice anlamıştı. Kader okunu çekti mi önünde durulmuyordu işte. O durabilmiş miydi ki, güzeller güzeli, küçük Nebile'si dursun?

Yaşadığı bütün korku ve endişeye rağmen yüzündeki sert ifade yavaş yavaş dağıldı. Yerine sevgi dolu bir tebessüm aldı. "Benimle gel," diye fısıldadı. "Sana ihtiyacım olacak kızım. Beni yalnız bırakma."

Nebile'nin kararan yüzü bir anda gün gibi ışıldayıverdi. Kızmadı, diye sevinç çığlıkları attı içinden. Sultancım gönlümden geçenlere kızmadı.

Hekimbaşı, her tarafında nöbetçilerin beklediği hünkar çadırının kapısını yukarı doğru kaldırarak Hatice'yle Nebile'ye yol verdi. Hatice, omzunun üstünden arkasına baktığında Ali Çelebi'nin de hemen Nebile'nin arkasından geldiğini gördü.

"Siz değil Çelebi."

Sesi sert ve kararlıydı. Emrinin Nebile üzerindeki etkisini anlamak için kızı şöyle bir süzdü. Gözlerindeki ışık sönüvermiş gibi geldi ona.

"Siz," dedi, kapının hemen orada, "Nebile kızımızla kalın. Biz pederimizle biraz baş başa kalmak istiyoruz."

İkisi de kim bilir nasıl sevinmiştir, diye geçti Hatice'nin aklından. Olacağın önünde duramayacağını biliyordu. Bunu kader öğretmişti. Olacaksa olacaktı. Ama bu kez öyle olmayacaktı işte. Gerekirse kadere kafa tutmak gerektiğini de öğrenmişti. Geç olmuştu ama öğrenmişti işte. Kader, diye teslim

olmak yoktu. Gözünü Hekimbaşı'ndan ayırmamaya karar verdi. *Bir yanlışını görürsem, kork başına gelecekler*den Çelebi, diye homurdandı. Ne kadar civan olursan ol, ne kadar benim sevgili Nebile'min gönlü su gibi sana akıvermiş olursa olsun, bil ki onun üzülmesine göz yummam. Kaderimin Nebile'nin de yazgısı olmasına izin vermem.

Gerekirse can alacak, gerekirse can verecekti. Fakat Nebile'nin kaderinin onunkine çekmesine, Nebile'nin de onun düştüğü kör kuyulara yuvarlanmasına mani olacaktı.

Ali Çelebi, kızla yalnız kalacağını anlayınca fırlayıp Padişah'ın yattığı bölümü ayıran kapıyı kaldırdı. Hatice, birinin babasının başucunda Kur-an okuduğu gördü. Hasan Can da bir yere çökmüş, sessizce ağlıyordu. Ali Çelebi başıyla çıkın, işareti yaptı. Kur'an-ı Kerim okuyan hoca son hecelerini mırıldanarak başıyla, sağı solu selamladı. İkisi de çıktı.

Hatice, içeri süzüldü. Onu bir koku karşıladı. Buhurdanlıklardaki tütsülerin kıvrıla kıvrıla havaya yükselen incecik dumanlarıyla saldıkları mis kokularını bastıran ağır bir koku. İrinin kokusu.

Geldi başucunda durdu. Özlemle baktı babasına. Sarılmak, ben geldim diye haykırmak, başını göğsüne gömüp hıçkırmak istiyordu. Hiçbirini yapamadı. Öylece bir yabancı gibi durup bakabildi sadece.

Uyuyor, dedi içinden.

Birden şaşırdı.

İki kıtayı yerinden oynatan, Safevi, Memluk, Mısır çöllerinde fırtına gibi esen, savaş meydanlarının kartalı Selim Han bu muydu?

Çaldıran Sahrası'nda Şah İsmail'in tahtını bile bırakarak kaçmasına sebep olan, Mercidabık'ta Kansu Gavri'yi,

Ridaniye'de Canberdi Gazali'yi, Gazze Çölü'nde Tomanbay'ı deviren, Kahire'de Yusuf Nebi tahtına oturan koca Yavuz Sultan Selim, bu solmuş, çökmüş adam mıydı? Kalk, diye haykırmak geçti bir an Hatice'nin aklından delice. Kalk ey gazi Sultan, diye bağırmak. Kalk ey İslam'ın sancağını alıp Al-i Osman'ın kalbine getiren, Osman soyuna şanların en büyüğünü, unvanların en yücesini, kutsalını kazandıran eşsiz komutan, kalk ve kılıcını kuşan! Devlet hizmet beklerken böyle yatıp kalmak münasip midir?

Hiç münasip değildi tabii. Lanet olası münasip, diye söylendi Hatice. Sana böyle yatıp kalmak hiç münasip değil.

Kimselerin bakamadığı kartal gözleri kapalıydı. Onu görmeyeli ne kadar ihtiyarlamıştı. Oysa daha elli yaşındaydı. Sekiz yıllık saltanatında, nice cihangirlerin yürüyemediği kadar yol gitmiş, nicelerinin hayalinin dahi yetmeyeceği büyüklükteki topraklara Al-i Osman'ın üç hilalli sancağını dikmişti.

Hatice kendini daha fazla tutamadı. "*Baba*?"

Fısıldadığına emindi ama ona bir çığlık gibi gelmişti sesi.

Bir hareket olmadı.

"Baba. Ben geldim."

Pederi yine kıpırdamadı.

"Kızın. Hatice. Senin Tomris Ecen."

Yine değişen birey olmadı. Sultan Selim uyuyordu.

"Aç kartal gözlerini." Boğazına bir düğüm takıldı. Hıçkırığını boğmak için eliyle dudaklarını örttü. "Hatice..."

"*Oldu mu ya*?"

Bir fısıltı! Aman Yarabbi! Kirpikleri kıpırdamıştı. Sesi o kadar hafif çıkmıştı ki, gerçekten duyup duymadığına emin olamadı.

"Baba?"

"*Biz sana geliyorduk Hatice.*"

Bu kez emindi. Duymuştu.

"Sabredemedik. Biz sana geldik baba. Hazreti Padişahımızı yolda karşılamak istedik."

"Ne edelim? Gücümüz anca buraya yetti." Yüzü bir anda acıyla gerildi. "Lakin... kızımızın koşup geleceğini biliyorduk."

Allahım, ne kadar zor söylemişti kelimeleri.

"Kendinizi yormayın."

Babasının gözleri birden açıldı. Yüzündeki ıstırap ifadesi bir an dağılır gibi olmuştu sanki.

"Hatice?"

"Buyurun Hünkarım."

"Baba..." Sesi yine fısıltıya dönüşmüştü. "Layık görmesen de baba demeni isteriz Hatice. Hiç değilse şu an için."

Hatice, Padişah'ın ellerini sevgiyle avuçlarının arasına aldı. "*Babam, benim aslan babamsınız. Dün, şimdi ve daima. Hep öylesiniz.*"

Birden başını bile kımıldatamadan acı içinde yatan birine aslan demenin ortama uygun düşmediğini fark edince dudaklarını ısırdı.

"Yalnız mıyız?"

Hatice şaşırdı. "Efendim Hünkar babacığım?"

"Yalnız mıyız?"

"Evet."

"Nerede olduğumuzu biliyor musun?"

"Yakında bir köy var."

Selim'in yüzü acıyla burkuldu. Başını usulca iki yana salladı. "Burası," diye soludu. "*Burası bizim, pederimiz Beyazıt Han'ı kahredip tahtından indirdiğimiz yer Hatice.*"

Ne diyeceğini bilemedi. Kader bu kadar acımasız oynar mıydı oyununu? Lanetli miyiz biz yoksa diye geçti bir an aklından. Dedesinin, amcalarının, yeğenlerinin ahı mı onları yerden yere vuruyordu.

"Şu feleğin adaletine bak Hatice. Gördün mü? Geldi bizi, pederimize hayatı zindan ettiğimiz ovada alıp yere vurdu."

Bir süre Hatice'nin anlayamadığı bir şeyler mırıldandı. "*Baba canı alanın hakkı budur,*" der gibi geldi Hatice'ye. Dehşetle irkildi ama sormaya vakit bulamadı.

"Yaklaş ve iyi dinle. Bir daha tekrarlayabileceğimi sanmıyorum. Kızım..."

Hatice, babasının yüzüne doğru iyice eğildi.

"Birtakım hazırlıklarımız vardı." Güçlükle konuşuyordu Sultan Selim. "Gizli. Fevkalade mahrem. Duyulması sakıncalı. Bazıları sadece... sadece bizde, kafamızda. Anlıyor musun? Hatice. Sadece benim... Bu tarafa gelişimizin sebebi de kısmen bunla ilgili."

Hatice birden irkildi. Ne yani? Onu görmeye, özlem gidermeye değil de, gizli planlarını maskelemek için mi geliyordu ona?

Selim, kızının yüzündeki ifadeyi okudu. Gülümsemeye, hatta elini kaldırıp onun yüzünü okşamaya çalıştı. Başaramadı. Yüzü acıyla burkuldu. "Kızma," diye iniltili bir fısıltı döküldü dudaklarının arasından. "*Böyle olması gerekiyordu Tomris Ece.*"

"Kendinizi yormayın," diye tekrar eğildi babasına. Tomris Ece ha!

"Konuşmalıyım. Vaktimiz yok. Yolun sonundayız. Eksik koyduğumuzu artık oğlumuz tamamlamalı."

"Baba." Hatice elleriyle pederinin dudaklarını örtmeye çalıştı. Selim son bir gayretle dudaklarını elinden kaçırdı.

"Doğmak gibi ölmek de var. Tomris Ece bunu iyi bilir. *Ebed olan devlettir, kul değil.* Lakin Hazreti Padişah Sultan Süleyman Han, kılıç kuşanıp cülus edene kadar ölümümü gizli tutsunlar."

Soluklanmak için durdu. Gittikçe daha zor nefes alıyordu. Göğsü körük gibi inip kalkıyordu. "Sadrazam Paşa, Şehzade oğlumuza beş atlı çıkardı. Her biri ayrı yoldan varacak Saruhan'a. Dördünün başına bir hal gelse bile, beşincisi ulaşır diye. Süleyman'ın hemen payitahta gelmesi lazım. Taht bir gün dahi boş kalmamalı Hatice. Anlıyor musun? Kalmamalı."

"Baba. Ama." Padişah'ın sakalsız yüzünde bir nokta birden ıslanıverdi. Sultan Selim'in yüzü kızının gözyaşlarıyla yıkanıyordu.

"Babacığım."

"Şimdi. Dinle. En mühim şeyi söyleyeceğim sana. İyice eğil."

Hatice babasının dediğini yaptı. Şimdi kulağı, babasının dudaklarına değiyordu. Padişah kulağına bir şeyler fısıldarken, hayret ve dikkatle dinledi.

"Anladın mı," dedi sonunda Hünkar.

"Anladım."

"Onları al. Yeri anladın değil mi? Oradan al, oku ve Süleyman'a ver. Dediğimizi, hazırlığımızı, niyetimizi bilsin. Peder ahtıdır derse gereğini yapsın. Yok, kendi bildiğimiz yoldan gideriz, derse, Hünkar hükmü gayrı onundur. Dediği gibi olsun. Sadece tahta cülus edecek Selim Han oğlu Sultan Süleyman'la, karındaşı Hatice Sultan arasında kalsın. Tamam mı?"

"Baba," diye inleyip gözyaşı dökmekten başka bir şey gelmiyordu Hatice'nin elinden. Kader, iki erkeğinden birini koparıyordu ondan. Her dakika biraz daha eriyordu babası.

"Şimdi," dedi Selim. Kuşağımda küçük bir kağıt var. Onu al."

Hatice, babasının kuşağından ufacık kağıdı bulup çıkardı.

"Ala," diye mırıldandı Selim. "Onu da, Şehzade oğlumuzun yanında payitahta vardığında kadınım Hafsa Sultan'a ver. *Valide Sultanlığı* uğurlu kademli olsun."

Bir an pusulayı açıp okumak istedi. "Şimdi olmaz," dedi babası. Bütün ıstırabına rağmen ona mani olmak için doğrulmaya çalıştı. Hatice, kağıt parçasını avucunun içinde buruşturdu. Sultan Selim inleyerek gövdesini yatağa bıraktı.

"Sonra," dedi usulca. "Sonra, bitince..." Solan gözlerle ona baktı. "Elini dudaklarıma yaklaştır Hatice."

Hatice babasının isteğini yerine getirdi. Ansızın babasının ateşten cayır cayır yanan dudaklarını elinin üstünde hissetti. Bir yangınla bütün duyguları tutuştu. İçinden, hayır, diye feryat etti. Bu bir temas değil.

Elini öpüyordu Padişah. *Bir veda öpücüğü. Bir özür öpücüğü.* Belki de, belki de *kızına kavuşma öpücüğüydü bu.*

Selim, "Bin şükür," diye inledi. "Kızımızın affına mazhar olduğumuzu gösterecek kadar kuluna can verdin ya Rabbim. Sonunda bizi Haticemizin babalığına nail eyledin ya Selim kuluna gayrı yükselecek daha yüksek makam kalmadı demektir. Hazırım. Al artık emanetini."

Ecelin gölgelediği gözlerini Hatice'ye dikti. Ancak o zaman yüzündeki ıslaklığın sebebinin bilincine vardı. Kızı ağlıyordu. Yağmur gibi yağıyordu yaşlar gözlerinden. Yanaklarındaki ateşi söndürürcesine. Evlat rahmeti, diye bir düşünce uçtu aklından. Sonra kıyamadı. "*Ağlama,*" diye fısıldadı. "*Tomris Ece ağlamadı. Hatice Sultan da ağlamaz.*" Soluğu kesilir gibi oldu. Göğsü çılgınca inip kalkıyordu.

"Şimdi git. Süleyman Aga'na dediğimi ver. Git. Daha ötesini görme. Hep öyle kara kaşlı, şahin gözlü, kartal bakışlı, pala bıyıklı, öfkesi kırbaçtan bin beter Yavuz Selim olarak hatırlanayım. Böylesi daha iyi. Hadi dinle sözümü, git. Doğru payitahta."

Hatice uzandı, babasının canı çekilmiş kolunu usulca kaldırdı. Elini öpücüklere boğdu. Doğruldu. Kendi gözyaşlarıyla yıkadığı yanaklarını öptü. "Selim Han," diye fısıldadı. "Bu can, bu tende durdukça Haticen seni hep, biricik, sevgili babası olarak hatırlayacak."

Ve işte o zaman, babasının göz pınarlarındaki billur tanelerini gördü.

Sultan Selim ağlıyordu.

"Git."

Elleri koparcasına ayrıldı birbirinden. Hatice son defa babasına baktı. Yüzünde ufacık bir tebessüm görmek için yalvardı. Allahım, diye yakardı. Ne olur, son anda yüzünü mutluluk tebessümüyle aydınlat. Huzuruna öyle al. Cennetini ba... babamdan esirgeme.

❦

Arabacının kırbacı havada ıslık çaldıkça dört at, arabayı korkunç sallantılarla payitahta doğru sürüklüyordu.

Hatice, onu bazen yana deviren, çoğu kez de başını tavana vuracak kadar zıplatan amansız sarsıntıların farkında bile değildi.

Nebile, karşısında oturuyordu. Kızın gözlerinden hala inciler dökülüyordu. Hatice gözyaşlarını silmek için elini uzatınca sağ avucunun acısını hissetti. Sıkmaktan tırnakları etine

saplanmıştı. Avucunu açınca, babasının kuşağından aldığı küçük kağıt parçasını gördü. Onu unutmuştu bile.

Yaşlarla dolu kirpiklerinin arasından bakan Nebile'ye gülümsemeye çalıştı. "Ağlama kızım."

"Ama... ama sen ağlıyorsun Sultancım."

Ağlıyor muydu gerçekten. Onun bile farkında değildi. Sadece yandığını hissediyordu.

"Bak, ben de ağlamayacağım artık. Gördün mü?" Gülümsemeye çalıştı tekrar. "Tamam mı? Bitti artık. Hem yolumuz uzun. Biraz uyamaya çalış Nebile."

Nebile başını iki yana salladı. "Sultancım uyumadan Nebile uyumaz."

Hatice bir şey demedi. Gözlerini yumdu. Yeni Saray'a bir an önce varması lazımdı. Kimse bulmadan, babasının Süleyman'a vermesini istediği nameyi sakladığı yerden almalıydı.

Süleyman Aga'sıyla annesinin hayali belirdi bir an zihninde. İki sevgili yüzü hayalinde canlandırmak acısını hafifletir gibi oldu.

Avucundaki kağıdı usul usul açtı.

"*Can kızım,*" yazmıştı babası en üste.

"*Dün gece sancım biraz nefes aldırınca, hayatımı düşündüm. Yaptıklarımı, yapmadıklarımı. Yapamadıklarımı... Süleyman'ı, seni, helalim, kadınım, sultan kızı sultan valideni. Ah, Hafza, diye inledim. Ah cefakar, vefakar, ahu gözlü Hafzam. Bir beyit döküldü dudaklarımdan:*

Şirler pençe-i kahrımda olurken lerzan

Beni bir gözleri ahuya zebun etti felek

Bunu Selim'den kadınına son bir selam olarak validene veresin Sultan Haticem."

Kendini birden bırakıverdi. Haykıra haykıra ağladı Hatice. Nebile, oturduğu yerden fırladı, arabanın sarsıntısıyla üstüne kapanırcasına yanına sokuldu. "Sultancım," diye başını boynuna gömdü. "Ağlama Sultancım. Sultancım. Ağlama."

XLIII

Saruhan Sarayı,

Eylül, 1520

"Tanrım! Hayır... Hayır! Gösterme onu bana! Aaahh!"

Karanlığın içinde bir gövde yattığı yerden çığlık atarak doğruldu. Soluk soluğaydı. Bir süre elini kalbine bastırarak sakinleşmeye çalıştı.

Lanet olsun, diye geçirdi içinden. Yine aynı düş! İbrahim kan ter içindeydi. Geceleri bağırıp çağırırak uyanmayı huy edinmişti. Durduk yerde gürültüler işitiyordu uykusunda. Seslerin dışarıdan geldiğini sanarak uyanıyor, sarayın derin sessizliğinden başka bir şey bulmuyordu. Daha da garibi, o sesleri duyduğunda düşte de olmuyordu. Uykuyla uyanık arasında gidip geldiği sırada oluyordu bu korkutucu sesler. Sanki cinler, periler kapıları çarpıyor, kazanlar devriliyor, müthiş şankırtılar kopuyor. Gözlerini açınca bir sessizlik sarıyordu her yanını.

Bir de bu rüyalar vardı. Rüyasında sadece bir çift ayak görüyordu. Bir çift çıplak ayak. Kendi ayaklarıydı herhalde. Belki de başkasının; bilmiyordu. Hiçbir başka görüntü yoktu düşünde. Ayakların bastığı yer bile. Fakat yürüyordu. Durmadan yürüyordu. Bir de ses vardı.

"Onu görme vakti," diyordu tüylerini diken diken eden bir ses.

Kim konuşuyor, görmüyor bilmiyordu.

Yürüyen ayaklar, bu sesi duyar duymaz duruyordu.

"Gel," diyordu ses bu kez. "Durma. Görmen lazım. Gel. Gel!"

Bir başka ses ısrarla itiraz ediyordu. "Hayır, görmek istemiyorum."

Ayaklar kiminse onun sesi diye geçiyordu aklından düşünde bile. Fakat o sesi tanıyor gibiydi.

"Görmek zorundasın. Daha ne kadar saklanacaksın. Gel. Bak, şurada. Gel."

Yürümüyordu ayaklar. Sonra kıpırdıyorlardı. Sanki bir güç onları çekermiş gibi, istemeye istemeye, direnerek adımlarını sürüyorlardı.

Birden düşüyordu gövdesiz ayaklar. Boşluğun içinde sürükleniyorlardı bir yöne doğru.

"Gel," diyordu lanet ses de durmadan. "Az kaldı. Şimdi göreceksin. Şurayı döner dönmez. Yumma gözlerini. Aç. Bak! Bak! Bak!"

Ve İbrahim düşünün tam burasında çığlıklar atarak uyanıyordu.

Hemen her gece aynı rüyayı görüyordu. Aynı yerde başlıyor, aynı yerde bitiyordu. Onu korkutan, yaralayan ses, hep aynı sözleri tekrarlıyordu.

Bir ara Şehzade'ye söyleyip hekimlerine danışmayı aklından geçirmişti. Fakat hemen vazgeçti. Duyulur duyulmaz adı illetli'ye çıkardı.

Fakat bunun bir illet olduğunu biliyordu. O günden beri yakasına yapışan bir illet. Aradan altı koca yıl geçmesine rağmen onu bırakmayan bir lanet... Karudut'un karnındaki bebesiyle birlikte onun için ölüme uçtuğu o talihsiz geceden beri.

Kızın birdenbire ortadan kaybolduğu Kızlar Koğuşu'nda daha ilk günden anlaşılmıştı. Fakat kimse üzerinde durmadı. Olmadık şey değildi. Kızlar bazen dışarıdan birine sevdalanır, çıkınını kaptığı gibi onunla kaçardı. Yakalanıp geri getirilen de olurdu. Terk edilip kendiliğinden dönerek af dilemek için Hafza Sultan'ın ayaklarına kapanan da. Münire'nin de biriyle kaçtığı şayiası çıktı iki günde.

İbrahim, o gece düşününce, bu trajediden kendisinin sorumlu olmadığına karar vermişti. Kaderdi konuşan. Onun tek kusuru, kafasına koyduğu hedeflerden sonra böyle bir ilişkiye girmekti. Aslında bunda bile suçlu o değildi. Ferahşad, şehvet ateşini kanına bulaştırmasa, aklına bile gelmeyecekti Karadut'la oynaşmak. Sonra Münire'nin de, bu işin sonunun olmadığını düşünmesi gerekmez miydi? İbrahim ona hiçbir umut vermemiş, hiçbir şey vaat etmemişti ki. Sadece, o gece -keşke asla demeseydi- gel, demişti, o kadar. İşin buraya varacağını nereden bilebilirdi. O çocuğu doğuramazdı. Karnı büyüdüğü anda atılırdı zaten saraydan. Onu ele vermek neyi değiştirirdi ki? Bu kez ikisini birden kapı dışarı ederlerdi. Ve bu hiçbir şeyi değiştirmezdi. İbrahim onunla bir hayatı asla düşünmezdi. Keşke olmasaydı. Fakat olmuştu bir kez işte. Münire, onu gerçekten sevmişti. Önünde açılan büyük kapı-

nın İbrahim'in suratına kapanmaması için kendisini feda etmişti. Karnındakini de.

Vicdanının itirazlarına ruhunu kapatmış, kendisini aklayarak konuyu kafasında örtbas etmişti. Süleyman, bir gün, "Haberin var mı? Bulmuşlar," diyene kadar.

"Efendim Şehzadem?"

"Şu senin kara kızı. Kocaya kaçtı diye günahını almışlar kızın. Ağlayan Kaya'nın altında cesedini bulmuşlar."

Cesedini... Karadut'un cesedini!

Korsan gemisindeki esaret günlerinden sonra, korku ilk defa İbrahim'in boğazına böyle amansız sarılmıştı.

"Bir derdi vardı herhalde. Kendini kayadan atmış dediler. Ne diyelim, Allah rahmet etsin. Orada kaç gün kaldıysa, kurtlar, çakallar paralamış zavallıyı. *Karnını bile deşmişler kara kızın.*"

İbrahim başının döndüğünü hissetmişti. Bir yere tutunmasa düşecekti belki de o gün Süleyman'ın ayaklarının dibine.

"Dur yahu. Ne yapalım. Kaderi böyleymiş garibin. Sana derdini filan açtı mıydı?"

İbrahim sadece başını sallayabilecek gücü bulmuştu. Süleyman'ın sözleri zihninde çığlık çığlığa devam ediyordu. "Orada kaç gün kaldıysa, kurtlar, çakallar paralamış zavallıyı. Karnını bile deşmişler kara kızın."

Karadut. Ölüm. Kurtlar, çakallar. Karnını bile deşmişler kızın.

"Hadi gel, çıkıp biraz dolaşalım da hava al. Açılırsın. Sana başka bir hizmetkar gönderecekler."

"Ne yaptılar?"

"Taşınacak halde değilmiş; öyle dediler. Yoksa mezarlığa götürürlerdi. Oracıkta bir yere gömmüşler."

İbrahim'in illeri de o akşam başladı. O gürültüleri ilk o gece duydu. O sesi de. "Az kaldı. Şimdi göreceksin. Şansın dönerdönmez. Yumma gözlerini. Aç. Bak! Bak! Bak!"

O da gözlerini sıkı sıkı yummuş ve "Tanrım! Hayır... Hayır! Gösterme onu bana! Aaahh!" diye ilk kez o gece çığlığa fırlamıştı yatağından dehşet içinde.

Altı yıldır aynı kabusu görüyordu.

Ve şimdi yine korkunç gürültüler beyninin içinde uğuldu-

yordu.

Birileri bir yerlere vuruyordu sanki.

Güm! Güm! Güm!

Yüzlerce kişi de çığlık atıyor gibiydi. Ağlıyor, haykırıyor, kahkahalar atıyor gibi. Bir kadın feryat ediyordu. Bir çocuk ağlıyordu. Bıkmadan, usanmadan ağlıyordu çocuk.

Birileri durmadan vuruyordu.

Güm! Güm!

Güm! Güm! Güm!

"Kalk! Kalk! Öldün mü be adam. Fırla. Kalk!"

İbrahim birden bocaladı. Daha önce duyduğu seslerden farklıydı şimdi işittikleri. Beyninin içinde değil de, duvarın, kapının hemen öbür tarafında gibi.

"*Bre İbraaam!*"

Aman Tanrım, ne oluyor?

İbrahim can havliyle fırladı.

"Kalk diyorum, İbrahim, kalk!"

Süleyman'dı bu.

Şehzade, odasının kapısını yumrukluyordu. Sekiz yıldır olmayan bir şey oluyordu bu gece.

"Efendimiz," diye koşturdu. Gecelik entarisi üzerindeydi. Bu kılıkta Şehzade'ye kapı açmanın doğru olmayacağını düşünerek telaşla geri döndü. Fakat bu kez de onu bekletmeye

devam edecekti. Ya da Süleyman kapıyı devirip içeri dalacaktı. Bir elinde şalvar tekrar kapıya yöneldi.

"Yettim Şehzadem!"

Ağır kapıyı açtığında Şehzade Süleyman'ın yumruğu havadaydı. Az daha kafasına inecekti.

"Ölüm uykusuna mı yattın be adam? Kapıyı yıktıracaktın bize."

Onu ilk defa böyle heyecanlı görüyordu. Yüzü kıpkırmızıydı. Fakat gözlerinde ateş böcekleri uçuşuyordu. Bu hayra mı alametti, yoksa şerre mi? Kestiremedi.

"Efendimiz. Ben... Şey..."

"Bırak şimdi kem küm etmeyi." Elindeki şalvarı görünce, "Geçir şu donu ayağına ve peşimize düş," diye haykırdı Süleyman.

İbrahim bir yandan şalvarını giymeye uğraşırken, bir yandan, "Efendimiz," deyip duruyordu sayıklar gibi. "Bir şey mi oldu?"

Süleyman bu kez alev alev yanan gözlerle dönüp baktı.

"Vakit saat geldi İbrahim! Vakit saat geldi!"

İbrahim'in önce aklı karıştı. Bir anlam veremedi birden. Vakit, saat mi, dedi içinden. Vakit saat mi?

"Ne?"

Farkında olmadan haykırmıştı.

"Yani... yani..."

Şimdi Hazreti Padişah'ın mı önündeyim, diyemedi bir türlü. Dili tutulmuştu.

Süleyman başını salladı.

"Aman Tanrım!"

İstavroz çıkardı. Yaptığının farkında bile değildi İbrahim. Ancak şalvarın bir paçasını geçirebilmişti ayağına. Öteki paça

daha elindeydi. Komik ve perişan bir haldeydi ama aldırmadı. Süleyman'ın önünde diz çöktü.

"Hünkarım, mübarek olsun."

Süleyman mağrur, fakat cihan padişahı bir babayı kaybetmekten dolayı üzgündü. "Kalk," dedi elini uzattı. "Acele etme, daha kılıç kuşanıp cülus etmedik. Hem yeni padişahın önünde ilk diz çökenin don gömlek bir adam olduğunu kimse görmesin."

Sonunda öbür paçaya da ayağını geçirmeyi başardı.

"Gel," dedi Şehzade. "Yapacak çok işimiz var. Konuşmamız gerek. Bütün yapılacakları sıraya koyalım."

İşittiği gürültülerin aksine koridorları her zamanki sessizliği içinde bulmak İbrahim'i şaşırttı. Vakit gece yarısını çoktan geçmişti ama böyle bir gecede Saruhan Sarayı'nın ayakta olması gerekmez miydi? Köşelerde bekleşen nöbetçiler de gayet sakindi. Süleyman önlerinden geçerken her zamanki asker duruşuyla selamlıyorlardı onu. Oysa Padişah geçerken, daha yeni tahta çıkmış birinin önünde yerlere kapanmaları gerekmez miydi? Neredeydi bu insanlar?

Ah tabii, dedi içinden. Ölen Padişah'ın acısını yaşamadan, yerine gelen oğlu için sevinmeye, coşmaya utanıyorlar. *Türk işte!*

Süleyman yürümesine ara vermeden arkasından adeta koşturan İbrahim'e omzunun üstünden şöyle bir baktı. Şaşkınlığını hemen anladı.

"Daha kimsenin haberi yok. Ben, validem, bir de sen. Gülbahar'a bile söylemedim daha. Validemiz, kadınına söyle-

me. Lohusadır. Sütten kesilebilir, diye uyardı. Süt anneye veri-
lene kadar Mustafa'nın ana sütüne ihtiyacı var daha."

Mahidevran Gülbahar, Mustafa'yı doğurdu doğuralı zaten el üstündeydi. Dünya onunla doğurduğu kara kaşlı, kara gözlü, topaç gibi oğlanın üzerinde duruyordu sanki. Süleyman günlerce, haftalarca ortadan kaybolmuş, neredeyse bütün vak-tini oğlunun yanında geçirir olmuştu.

Birden taziyede bulunmadığı geldi İbrahim'in aklına. Böyle bir durumda nasıl davranıldığını bilmiyordu ki. Çiftlikte olsa, başın sağolsun, derler, hatta ölü sahibiyle bir-likte ağlarlardı. Kadınlar bağıra çağıra ağıtlar yakarak ortalı-ğı ayağa kaldırırdı. Ama burada, sarayda ne yapılırdı? Kimse öğretmemişti ona. O da hiç düşünmemişti. Süleyman, tahta çıkayım diye için için sabırsızlanmıyor muydu? *Vakit saati geliğinde*, diye gizli gizli fısıldaşmıyorlar mıydı? Vakit saat gelmişti işte. Süleyman'ın yıllardır beklediği andı bu. Üzülmüş gibi görünüyordu. Ne de olsa pederiydi ama yıllar-dır bu haberi beklediğini bilen de sadece İbrahim'di. Şimdi hangi kelimeleri bir araya getirip başsağlığı dileyeceğini bil-meyen de.

"Şey," diye fısıldadı Şehzade'ye yetişerek, "Ne zaman habe-riniz oldu?"

"Bir çeyrek olmadı. Sadrazam Paşa haber yollamış. Pederimiz Çorlu'da rahmet-i Rahman'a ermiş. Hemen payi-tahta gitmemizi yazmış Piri Paşa. Biz İstanbul'a varana kadar pederimizin öldüğünü gizli tutacak."

"Neden?"

"Yeniçeri kısmının ne yapacağı belli olmaz İbrahim. Bir fesat, bir fısıltı..."

"Anladım. Fakat, başka varis yok ki?"

Süleyman durdu. "Yok. Fakat, ihanetin de dur, durak dinleyeceği yok. Piri Paşa tecrübeli adamdır. Öyle münasip görmüşse, bizce de münasiptir."

"Hemen yola çıkın o zaman efendimiz."

"Hele önce bir hazırlığımızı yapalım. Payitahta vardığımızda, ne yapacaktık diye düşünüp pederimizin paşalarına, vezirlerine mahcup düşmeyelim. Selim Han'ın oğlu kimdir, nedir gösterelim ki, ardımızdan, *bu daha toy bir oğlancık; Devlet-i Al-i Osman'ın vay geldi başına*, diye fısıldaşmayalar."

İki dev bostancının nöbet tuttuğu ağır kapıdan içeri girdiler. İç içe üç odayı hızlı adımlarla geride bırakıp en dipteki pencerisiz odada karar kıldılar. İbrahim bu odadan nefret ederdi ama Süleyman, duyulmasını istemediği konuşmaları burada yapardı. Duvarlar burada daha kalındı. Taş duvarların üstü üç sıra ağaçla kaplanmış, üstüne de çiniler döşenmişti.

"Hafza Sultan yıkılmıştır."

Süleyman, İbrahim'e bakarken düşünceliydi. Annesinin, erkeğinin ölümüne üzülmediğini söylemek imkansızdı elbette ama gizli bir sevinci de gözlerinde okumamış değildi. Artık Süleyman'ın, babasının hışmına uğraması ihtimalinden korkarak uyumayacaktı. Her gölgeden korkmayacaktı Hafza. Acaba hangi hain Şehzade oğluma iftira atıp Yavuz Sultanımın gazabına sebep olacak diye, insanları tartıp yoklamayacaktı. Dünyanın en sert ve en güçlü erkeğinin kadını olmaktan gurur duymuştu her zaman. Fakat her zaman da korkmuştu Selim'den. Kendini ona verirken bile, acaba beni boğacak mı diye düşündüğü anlar vardı. Ve artık kabus bitmişti. Oğlu gece vakti kapısını çalıp haber verene kadar padişah kadını, şehzade anasıydı. Şimdi padişah anası olmuştu. Valide Sultan.

"Odasına kapandı. Dua ediyor."

Bir yere otur dü. İbrahim ayaktaydı. "Diyeceklerimi aklına yaz. Tamam mı?"

"Başüstüne Padişahım."

"İbrahim!"

Süleyman'ın sesindeki azar tonuna ikisi de gülümsedi.

"*Biiir,*" dedi usulca Süleyman. "Yol hazırlığına hemen başla. Pederimizin çıkacağı yeni sefer öncesinde bizi taht kaymakamı yapmak üzere payitahta çağırdığını söylersin. Validemiz ve Gülbahar için arabalar uzun yolculuğa göre hazırlansın. Mutfak için de arabalar lazım. Ne kadarsa temin edilsin. Sonra, Eski Saray'da sultan hanımlar için tedbir alınsın. Rahatları sağlansın. Şehzademiz ve anası için sarayda hekimler hazır edilsin."

"Efendimiz neyle gidecek? Sizin için de araba..."

"İkimiz atla gideceğiz."

"İkimiz mi?"

Süleyman, "Uyan artık," diye fısıltıyla sesini yükseltti.

"Efendimiz..."

Süleyman, "*İkiii,*" diye buyurdu. "Payitahta vardığımızda sahilde bir gemi hazır bulundurulacak. Ona göre tedbir alınsın."

İbrahim başını eğdi.

"*Üüüç.* Pederimiz cennetmekan Selim Han'ın cenaze törenini şanına layık olmalı. İstanbul'un en uygun yerinde bir an evvel türbesinin yapılması için mimarbaşına talimat verilsin. Aynı yere cami dahi yapılsın isteriz İbrahim."

"Başüstüne."

"*Döööört.* Kardeşimiz Hatice Sultan, ölmeden pederimizin huzurundaymış. Piri Paşa, Hatice'nin payitahta doğru yola çıktığını yazmış. Rahatı için ne lazımsa yapılsın. *Beeeş.*"

Süleyman sesini iyice düşürdü. "Pederimizin *eksik koduğu* tamamlanacak."

Pederimizin eksik koduğu!

Aman Tanrım. Süleyman şimdiden savaş istiyordu. Hem de en olmayacak düşmanla!

İbrahim aylarca, yıllarca uğraşmış, dil dökmüş fakat onu caydıramamıştı. Kardeşi Hatice Sultan'ı öldürmeye kalkan Şah İsmail'i ve Safevi devletini ortadan kaldırmak rakıntı haline gelmişti onda. "Bak göreceksin," diye noktalıyordu konu her açıldığında. "Vakit saat geldiğinde o yılanı bu alemden biz sileceğiz."

Babasının Şah İsmail'i ortadan kaldırmadan Ordu-yu Hümayun'u Memluklular üzerine sürmesinin hata olduğuna inanıyordu. Osmanlı'nın en büyük düşmanı doğudaydı. "Pederimizin İsmail'i yok etmeden Memluk üstüne yürümesi hata oldu," diye fısıldamıştı kaç defa İbrahim'in kulağına. "Tamam İslam'ın sancaktarı, halifesi oldu amma, yılan hala tıslayıp duruyor. Ve *o yılanı ben ezeceğim. İlk hedef orası.*"

Yani Tebriz. Makedonyalı Alexander gibi Hint'e kadar uzanacaktı Süleyman. "Seni adına özendiğin cihangirin gittiği yollardan geçireceğim İbrahim, göreceksin," diyordu gözlerini kısarak. Planı hazırdı. Geceler boyu anlatmıştı. "Bak şuradan gireceğiz. Çölü şuradan aşacağız. Şuradaki kuvvetlerimizi, şu vadiden geçirip arkasına dolandıracağız. Sonrada sıkacağız düğümü."

Ne kadar top, ne kadar süvari, ne kadar asker ve araba gerekecekti, onları bile hesaplamıştı.

Oysa İbrahim, asıl tehlikenin batıda büyüdüğünü düşünüyordu. O, *Al-i Osman'dan yeni bir Roma, Süleyman'dan yeni bir Sezar yaratmayı koymuştu kafasına.* Sultan Selim Arap çöl-

lerinde uğraşırken batıda büyüyen tehlikeyi fark etmemişti. Roma tacının artık yeni bir talibi vardı: Şarlken. Adam kralla-ra baş eğdiriyor, Papa'yı korkutuyor, büyüdükçe büyüyordu. Al-i Osman'a karşı yeni bir haçlı cephesi kuruyordu.

"Şey," diye itiraz etmeyi denedi İbrahim. Fakat Süleyman hemen atıldı.

"Ya ne yapacağız İbrahim? O yılanın Al-i Osman'ı için için kemirmesini, gönülleri, ruhları çalmasını, Alem-i İslam'a daha fazla nifak sokmasını mı bekleyeceğiz? Kardeşimiz Hatice Sultan'ın ahını yerde mi koyacağız?"

"Hayır... ama..."

"*Altıtt,*" dedi Padişah. Konuyu kapattığını ifade eden bir el hareketi yaptı. "Lalamız Kasım Ağa'yı vezir yapacağız. Fermanı hazırlansın."

Bak buna memnum oldum, diye geçti İbrahim'in aklından. İyi bir adamdı Kasım Ağa. Alimdi. Derya, denizdi. Süleyman'a ve ona bir sürü şey öğretmişti sekiz yılda. İbrahim belki de onun sayesinde artık yeryüzünü, devletleri, dengeleri, hesapları farklı görüyordu. Şehzade'nin doğu takıntısı hakkında birkaç defa ağzını aramıştı. Kasım Ağa da doğu seferine karşıydı. Hiç değilse şimdilik.

"İslamı, islama daha fazla kırdırmamak gerek," demişti adam kulağına.

"Ve *yediiii,*" dedi Süleyman taşkın bir keyifle. "Bunu iyi dinle. *Ben Süleyman. Cennetmekan Sultan Selim Han oğlu, Sultan Süleyman, fermanımdır. Derim ki, Kölem Pargalı İbrahim'i gayrı salıverdik.*"

Boğulduğunu sandı. Eli gırtlağına gitti. Korktuğu olmuştu işte. Vefası bu kadardı demek ki. Her şey bitmişti. Dört kelimeyle kovmuştu onu.

Pargalı İbrahim'i gayrı saliverdik. Hepsi buydu işte. Topu topu dört kelimeyle, bütün hayallerini silip atıvermişti yeni padişah. Umutlarını parçalamıştı.

Neye kızdı acaba, dedi İbrahim kendi kendine. Doğu seferine karşı çıkmamamı? Mutlaka öyle. Kopasıca dilimi tutamadım.

"Pargalı artık köle değildir. Kendisini azad eyledik... İbrahim Ağa şu andan itibaren hürdür. Mülkümde başı göğe değecek kadar diktir ve dik olacaktır."

Ne! Ne! Ne!

Yüce İsa! Yüce Meryem! Bütün azizler, inanamıyorum.

Kendini Süleyman'ın ayakları dibinde buldu. Farkında olmadan yine istavroz çıkardı. O görünmeyen ama gözünden hiç gitmeyen, hatta şakırtılarını duyduğu zincirlerinden kurtulmuştu.

Olacak şey değildi bu. Hayale bile sığmayan bir şey. İnanamıyordu. Mucizeden de öte bir şeydi bu.

"Efendimiz. Hünkarım."

Öpmeye davrandığı eteğini Süleyman çekti. "Daha bitmedi. Ve dahi şöyle de yazılsın. *Fermanımdır. İbrahim Ağa, gayrı Hasodabaşımdır. Vezir demedik amma Yeni Saray ve Enderun ondan sorulacağı cihetle, vezir payesinde sayılmak gerektir. Buna göre, iş görülsün. Aylığı, harçlığı, dairesi buna göre yapılsın. Emrine, uşaklar, iç oğlanları, hizmetkarlar verilsin. Saray Mutfağı'ndan tayını buna göre kesilsin...*"

Gerisini duymadı. Padişah'ın çizmesine bir damla yaş düştü gözünden.

Pargalı Balıkçı Armanno ile güzel Zeljena'nın biricik oğlu Jüstinyen, Osmanlı'da. Aman Tanrım... *Vezir payesi sayılmak gerektir* mi dedi? Pargalı İbrahim Ağa!

Süleyman doğruldu. İbrahim'i de omuzlarından tutarak kaldırdı.

"Sekiz yıl bize arkadaşlık ettin Pargalı. Fazlanı gördük, eksiğini görmedik. Dost bildik, dostluk gördük. Bildiğimizi öğrettik, bilmediğimizi öğrendik. Ne Şehzadeyiz diye övündük, ne kölesin diye yerinmene fırsat verdik. Eşit demedik amma ağalarımızın, beylerimizin yanına, hatta gün geldi önüne koduk. Beynimizi açtık, beynini okuduk. Sırrımızı senden gizli tutmadık. Vakit saat geldiğinde, diye geleceği birlikte hayal ettik. Ağlayan Kaya'daki ilk geceyi unuttuk sanma. İşte o vakit saat geldi. Sıra hayalleri gerçek etmekte. Göreyim seni. İyi hizmet bekleriz."

Padişah, İbrahim'in minnetini ifade etmek için çırpınmasını seyretmeye daha fazla gönlü razı olmamışçasına arkasını döndü. "Sekiz yıl önceki kavlimiz üzre hareket edesin. Baş başayken padişah hizmetkarı değil, dostum kalasın ki, hata bildiğin yerde sözünü esirgemeyeceğine güvenelim. Devlette, dost, yaren yoktur bilesin. Kullarımın huzurundayken Padişah'ın olduğumu unutmayasın."

İbrahim, Padişah'ın her sözünü başını sallayarak dinliyordu.

"Şimdi var git Hasodabaşı İbrahim Ağa. İşin çok. Dediklerimiz tez yapılsın."

İbrahim ilk defa onun huzurundan geri geri çekildi. Bugüne kadar ne Şehzade böyle bir şey beklemiş, ne o yapmıştı. Kimse söylememişti, kimseden öğrenmemişti ama şimdi içinden öyle geliyordu.

"Pargalı!"

İbrahim başını kaldırıp Padişah'a baktı. Birden boyu mu büyümüştü? Omuzları bu kadar geniş miydi Süleyman'ın? Bakışları böyle sert, duruşu böyle kararlı mıydı?

"Terzileri de seferber eyle," diye buyurdu Süleyman, "Hasodabaşımıza payitahta giderken giyebileceği kaftanlar, gömlekler, esvaplar diksinler. Üç gün vakitleri var. Haberin olsun."

İbrahim boynunu eğerek çekildi. Koridorları geçerken koşmamak için kendini zor tutuyordu.

Tanrım köle değilim, köle değilim diye haykırmak geliyordu içinden ağarmaya yüz tutan yeni güne karşı. Artık alınıp satılabilen bir mal değilim.

Birden hiç ummadığı bir şey oldu. O uğursuz gece canlandı gözünün önünde. Gökyüzünün yere öfkeyle yağdığı gece. Sağanağın altında Karadut'u gördü. Yüzündeki umutsuzluğu. Kara gözlerindeki tarifsiz acıyı. Ağlayan Kaya'nın üzerindeydi. Karnındaki bebeği elleriyle kucaklamıştı. Bebekle konuşuyordu. "*Babana kızma bebek. Bütün suç bende.*"

Münire'nin usul usul uçmaya hazırlanışını yeniden yaşayınca İbrahim büyük bir kederle ürperdi. Hanımağa'nın çiftliğinde çın çın öten kahkahalarıyla mutluluğun ve neşenin sembolü olan kızın, ölümün eşiğindeki sesi çınladı kulağında. "*Bırak baban kurtulsun bebek. Hiç değilse bir kölenin bahtı gülsün.*"

Karadut'un dediği olmuştu. Hiç değilse bir kölenin bahtı gülmüştü. "Karadut," diye bir fısıltı dökültü dudaklarından. "Bak, beni kurtardınız. Zincirlerim yok artık."

Boğazına bir düğüm geldi takıldı. Yüce Meryem Anam, diye yakardı içinden. Tanrı'nın cennetinden beni seyrediyorlarsa, onlara mutluluğumu malum et. *Boşuna uçmadıklarını görsünler.*

XLIV

Payitaht, Saraybürnü,
Eylül, 1520

Hatice sabırsızlıktan çıldırmak üzereydi. Nerede kaldın, diye söyleniyordu içinden. Gel artık. Bak Al-i Osman'ın tahtı seni bekliyor Süleyman Agam.

Piri Mehmet Paşa'nın Saruhan'a gönderdiği habercinin, Padişah'ın ölümünü Süleyman'a bildirmesinin üzerinden sekiz gün geçmişti. Ve o hala ortalıkta yoktu.

Daha fazla bekleyemezlerdi.

Şeyhülislam Zembilli Ali Efendi, "Zinhar... Meftanın beklemesi caiz değil, günahtır. Topraktan geldik, toprağa döneceğiz. Beden bir an önce toprağa kavuşmak lazımdır," diye kestirip atmıştı. Sadrazam, Hekimbaşı Ali Çelebi'yle bir olmuş, Padişah'ı çadırının içinde kazdıkları çukura geçici olarak defnetmişti. Şimdilik babasının ölümünü gizlemeyi başarmışlardı ama bu nereye kadar devam edebilirdi? Yeniçeri, bir hafta-

dır çadırından çıkmayan Padişah'ın nice olduğunu merak etmez miydi?

Hatice, Yeni Saray'ın bahçesindeki çadırvan alundan karşı sahile bakıyordu. Denizin ortasında yükseliveren beyaz kulenin arkasındaydı günlerdir gözü. Süleyman Ağa oradan gelecekti çünkü.

Babasının sakladığı yeri kulağına fısıldadığı mektubu bulup okuduğundan beri sabırsızlığı daha da artmıştı.

Padişah'ın ölümünü gizlemekten daha önemli sırları vardı Al-i Osman'ın. Duyulması, öğrenilmesi felakete yol açabilirdi. Bir an önce tedbir almak lazımdı. Pederinin payitahttan ayrılmasının gerçek sebebini casuslar anlamadan harekete geçmeliydi Süleyman.

Hatice, Piri Paşa yaman adam, diye geçirdi içinden. Babasının bedenini gizlemekle kalmamış, kendi de tebdil kıyafet ederek, asker postası kılığında bir gün önce payitahta dönmüştü. İhtiyar Sadrazam da onun kadar telaşlıydı. O sabah Hatice'ye uğramış, "Vakit iyice daraldı," demişti. "Daha ayağımızın tozu bile geçmeden Venedik ve Ceneviz elçileri görüşmek istediklerini bildirdi. Bir şeylerden kuşkulandıkları muhakkak. Hazreti Padişah, bir an önce cülus etmeli."

Etmeliydi de. Yoktu işte.

"Hadi canım agam. Hadi güzel agam. Hadi Sultan agam. Gel tahtına otur. Pederimizin vasiyetini yerine getirmek için ne gerekiyorsa yap."

Fakat Süleyman başka bir dünyada yaşıyordu sanki. Gülbahar'ın ona bir oğlan doğurmasından sonra bambaşka biri olup çıkmıştı. "Onu bir göreceksin," diye yazmıştı son mektubunda. "Daha şimdiden ele avuca sığmaz oldu.

Mustafa'nın yarısı bize çekmişse, yarısı dedesine çekmiş. Öyle bir bakıyor ki, sanırsın Yavuz Selim kaş çatıyor."

Gülbahar'ın çalımından geçilmiyordur artık, diye geçti Hatice'nin aklından. Sonra da böyle düşündüğüne kızdı. Başlarında böylesine büyük bir gaile varken, ağabeyinin hela-liyle uğraşmasının sırası mıydı şimdi? Fakat elinde değildi. Sevmiyordu kadını. Annesinin de sevdiğini sanmıyordu. Dik kafalıydı. Mağrurdu. Geldiği dağları sanki o yaratmıştı. Ama Süleyman'a bir oğlan vermişti işte. Ne oğlanı, Süleyman padi-şah olduğuna göre şehzade doğurmuştu kadın. Geleceğin padişahının anası olacaktı Mahidevran. Vay, vay vay. Oysa onun rahmi bir can taşımadan kuruyup gidecekti.

Hatice omuz silkti. Şimdi böyle şeyler düşünmemeliydi.

Bir de ondan bahsediyordu ağabeyi mektubunda. Şu Pargalı dediği adamdan. Bahsetmediği mektup yoktu ki. Nasıl bir adamdı bu böyle? Süleyman'ı sanki büyülemişti. Yoksa büyücü filan mıydı? Annesi de bir kez söz etmişti ondan. Ama kısaca. "Çok acı çekmiş biri Hatice. Çektiklerini demese bile gözlerindeki hüzün ruhunu ele veriyor."

Hafza Sultan, öyle kolay beğenen biri değildi. Anasına nedime beğendirmek için bile kırk dereden su getirirlerdi.

Gülbahar'ı görünce, önce, "Uzun," demişti mesela. "Ne bu böyle. Bunu bostana diksinler."

Sonra da, "Burnu dik," diye hüküm vermişti. "Böyle avrat-tan er kısmına hayır gelmez. Kadın dediğin yumuşak başlı, yumuşak tabiatlı olacak. Erkeğine sözünü tatlı dille geçirecek."

Fakat Hatice, anasının kendi sözünü dinlemeyeceğini anla-dığı için Gülbahar'ı burnu dik bulduğunu biliyordu. Yoksa güzel kadındı Allah için. Boylu boslu, sağlıklı. Kalçalarının genişliği doğurganlığına işaret diyorlardı. O da doğurmuştu işte.

Ne şanslıymış, diye içini çekti Harice farkında olmadan. Kader ona diz çöktürmüş, sevdiğini elinden almış, oysa Gülbahar'ı bir gecede padişah gözdesi yapmıştı.

Omuzlarını silkti. Gülbahar'ı da düşünemeyecekti şimdi. Geldiğinde, hal ve hareketine göre, nasıl davranacağına karar verdi.

Asıl mesele Süleyman'dı. Babasının vasiyetini nasıl karşılayacaktı? Onun dediği yolda mı yürüyecek, kendi aklınca mı gidecekti? Şehzadeliği sırasında Süleyman bir kez bile pederinin sözünden çıkmamış, lafının üstüne laf koymamıştı. Kalk demiş, kalkmış, otur demiş oturmuştu. Selim, babasına isyan bayrağı açınca canından olabileceğini bir an bile aklına getirmeden dedesine karşı pederinin safında yer almıştı. Fakat şimdi Padişah'tı. Padişah kimse ferman onundu.

Bunu da düşünmemeye karar verdi.

Ne olacaksa olacaktı.

Sultan Selim artık yoktu. Kader ona rahat bir mezarı bile çok görmüştü. Sanki suçluymuş gibi bir çadırın altında gizlenmiş yatıyordu koca Yavuz Selim.

Babasının ölümün eşiğindeki hali gözünün önüne gelince Hatice'nin burnu sızladı. Ve birden oturduğu yerde dikiliverdi. Onun ağladığını görünce ne demişti babası? "Ağlama. Tomris Ece ağlamadı. Hatice Sultan da ağlamaz."

Aman Yarabbi, dedi mutlulukla. Gözleri doluverdi. Daha önce nasıl olup da bu ince övgüyü fark etmediğine kızdı. *"Tomris Ece ağlamadı. Hatice Sultan da ağlamaz."*

Tomris gibi yiğit olmasını istediğini hiç saklamayan babası ilk defa onu Tomris Ece'den ayrı tutmuştu. Tomris ağlamadı, sen de ağlama dememişti. Tomris Ece ağlamadı. Hatice Sultan da ağlamaz. Artık ona benzemeye özenme. O Tomris'se

sen de Hatice'sin. Ondan bile yiğit olduğunu ispatladın demek değil de neydi babasının sözü?

"Baba," diye fısıldadı denize doğru. "Teşekkür ederim Sultan babam. Bak, ağlamıyorum. Kader daha ne kadar acısı, ölümü, ihaneti varsa hepsini sürsün yalın kılıç üstüme. Yılarsam bu can, bu tene haram olsun."

"Efendim Sultancım?"

Nebile! Sevgili Nebile. He zaman yanındaydı. Yüzündeki ifade bir an değişse, hemen koşar gelir, onu neşelendirmeye çalışırdı. Fakat şimdi o da dalıp dalıp gidiyordu. O günden beri. Hekimbaşı Ali Çelebi'yi gördüğünden beri.

Kaç yaşında acaba, diye geçirdi Hatice aklından. Nebile artık on sekizindeydi. Adam kaçındaydı kim bilir. Yaşlı değildi ama Nebile'yle aralarında bir hayli yıl olduğuna kuşku yoktu. Onunla, kocalığa alıp kabul ettiği adam kadar var mıydı aralarındaki yaş farkı acaba? Ama hiç değilse, Nebile artık genç bir kızdı. Erkeği bir canavar gibi göreceği yaş çok gerilerde kalmıştı. Hatice bu mesele üzerinde durmaya karar verdi.

"Ne dedin canım?"

"Haram olsun dediniz gibi geldi Sultancım. Bir şeye mi üzüldünüz?"

Ah bu çocuk. Ah bu sümbül kadar taze ve güzel kız. Onun yaşında ve onun gibi hiç el sürülmemiş, kirlenmemiş olmayı ne kadar isterdi. Çalı bülbülünü de yitirmemiş olmayı.

Gülümsedi. "Bilmem. Yanlış duymuşsun sanırım. Gözümüz yolda, ağabeyimizi bekliyoruz ya, hadi artık gel, sabra can kalmadı filan dedim herhalde."

Nebile ışıl ışıl gülümsedi. Sultancığı üzen bir şey yoksa, onun için de mesele yoktu çünkü.

Hıdır Ağa, aşağıdan el sallayarak nefes nefese koşuyordu şadırvana doğru.

"Geliyorlar Sultanım. Şehzademiz Süleyman Han geliyor."

Hem koşuyor, hem de denizde bir yeri göstermeye çalışıyordu eliyle.

Padişah'ın öldüğünü, gelenin yeni padişah olduğunu biliyordu ama Hatice sıkı sıkı tembih ettiği için bilmezden geliyordu.

Hatice gözlerini kısarak baktı. Karşı sahilde bir kalabalığın kaynaştığını fark etti.

"Emin misin Hıdır Ağa?"

"Bakın şu sağ tarafa doğru."

Gösterdiği yerden duman yükseliyordu.

"Adamlarımdan birini Üsküdar'a çıkarmıştım. Görünce ateş yakacaktı. Ateş yandı. Geliyor. Hem şu kara kadırganın oradaki kaynaşmayı görüyor musunuz? Gemiye biniyorlar."

Hatice kanatlanıp uçuverecekti yelkenliye.

"Gidelim öyleyse Hıdır Ağa. Hünkarımızı sahilde karşılayıp elini öpelim."

"**İşte İstanbul, İbrahim. Devlet-i** Al-i Osman ve dahi Alem-i İslam'ın kalbi."

İbrahim gördüğü ihtişam karşısında şaşkındı. Doğu Roma'nın taç şehri, diye söylendi kendi kendine. Anamın adını verdiği yüce imparator Jüstinyen'in, imparatoriçe Theodora'nın şehri.

Üsküdar sırtlarında atlarının üstünden bakıyorlardı şehre. Şehrin, sonbahar güneşinin ışınlarıyla altın banyosu-

na batırılıp çıkarılmışa benzeyen silüeti karşısında hayranlık duymamak mümkün değildi. Aydınlık, mavi bir deniz ırmak gibi kıvrıla kıvrıla akıyordu iki yakası arasından. Beride bir tepenin önünde boylu boyunca uzayıp giden duvarı görünce ürperdi. Surlar! Çocukluğunda balıkçı barınağında büyüklerin Osmanoğlu'nun nasıl aştığını bir türlü anlamadıklarını söyledikleri Bizans surları! Sahi, diye bir fısıltı dolaştı beyninin içinde. Nasıl aşmışlar bu duvarı? Anında bunu düşünmemeye karar verdi. Önüne serilen muhteşem tablonun ruhunda yarattığı coşkuyu gölgelemeye hiç niyeti yoktu.

İhtişamı yaratan altın parıltısının içinde yeşilin her tonuna bulanmış tepeler, sırtlar uzanıyordu önlerinde. Sonbaharı, sararmış, kızıla dönmüş yapraklarıyla selamlayan ağaçların yarattığı renk cümbüşünü, tam karşısındaki sırtta yükselen muhteşem kubbe taçlandırmıştı. İki yanından iki minare yükseliyordu. Fakat bir tuhaflık vardı. Ya bina minarelere yabancıydı. Ya minareler dev kubbenin altındaki görkemli yapıya.

Padişah, İbrahim'in nereye baktığını anladı.

"Ayasofya..."

İbrahim ürperdi. "Miletos'lu İsidoros'la Tralles'li Anthemios'un ölümsüz bazilikası."

Süleyman, kendinden geçmişçesine karşısındaki manzarayı yudumlayan Hasodabaşı'nı duymazdan geldi. "Bizans'tan yadigar. Büyük dedem Mehmet Han camiye çevirmiş."

Bir anda esen soğukluğu ikisi de çabucak örttü. Biri kılıç kuşanıp tahta oturmanın heyecanıyla doludu. Öteki, hayal bile etmediği yükselişin, önüne serilen manzaranın sihriyle büyülenmişti. Ey balıkçı Armanno'nun oğlu, dedi içinden. Bundan sonra evin burası. Doğu Roma'nın külleri üzerinde

yükselen Osmanlı'nın altın şehri. Sen de artık bir Osmanlı'sın. Unutma bunu. Osmanlı Padişahı'nın gözde dostu.

Padişah, bir ara atını topuklayıp yanından ayrıldı. İbrahim onun arkadan gelen harem arabalarının nizama girmesini beklediğini gördü. Süleyman önce, Hafza Sultan'ın elini öptü. Sonra Gülbahar'ın arabasına sürdü atını. Arabanın arkasındaki perde aralandı, genç Padişah uzatılan bir şeyi alıp havaya kaldırdı. Ellerinin arasında küçük kollarını, bacaklarını oynatan bir bebek.

"Bak Şehzadem," diye sesini yükseltti Süleyman.

Minik Şehzade'yi Padişah'ın ellerinde gören muhafızlar, hizmetkarlar, coşkuyla bağrıştı. Kimsenin dili, "Padişahım çok yaşa," demeye varmıyordu. Resmen ilan edilmemişti ama böylesine kalabalık bir maiyetle Sancakbeyi'nin payitahta ne için geldiğini anlamıştı hepsi çoktan. Sultan Selim rahmet-i Rahman'a kavuşmuş, Şehzade Süleyman padişah olmuştu. Böyle, validesi, gözdesi, kundaktaki şehzadesi ve üçyüzü aşkın kişiyle bir Veliaht Şehzade ancak cülusa gelirdi İstanbul'a.

Süleyman, çocuğu havaya kaldırdıkça, etraftaki kabalık, "Yaşaaa, bin yaşaaa," diye bağrıştı sevinçle.

Cülus demek yeni ufuklara yelken açmak demekti herkes için. Yeni padişah, hizmetinden memnun kaldığı sancak görevlilerine, payitahtta yeni görevler verebilirdi. Hiç değilse dağıtılacak ulufeden bizim de payımıza bir şey düşer diye düşünüyordu hepsi.

Padişah, atını, İbrahim'in durduğu tarafa doğru çevirdi. Bebeği ona göstererek tekrar havalara uçurdu. "Bak Pargalı," diye bağırdı. "Şahbaz Mustafam'a bak. Mülkümün varisi yiğit Şehzademe bak."

Onun coşkusuna İbrahim de katıldı. "Pederi de, Şehzademiz de uzun ömürlü ola," diye yükseltti o da sesini. Sonra çocukluğunda Parga sırtlarında sıkça duyduğu çığlığı attı. "Hurrraaaa!"

Başka zaman olsa belki hiç değilse Süleyman'a refakat eden yıllanmış savaş gazileri, küçük Şehzade'nin böyle kafir narasıyla selamlanmasını hoş karşılamazlardı. Fakat aldırmadılar. Süleyman Han, Şehzadesinin, düşmanın üstlerine salıdırırken attığı naralarla selamlanmasına ses çıkarmıyorsa onlara ne demek düşerdi?

Lanet olsun, diye homurdandı İbrahim. Nereden çıktı şimdi bu Hıristiyan hücum narası? Kırdığı potun farkına varmıştı. Heyecanlandı mı kanıyla ona geçen alışkanlıklarından kurtulamıyordu işte. Fakat artık pişman olmak için geçti. Hemen bir şey yapması lazımdı. "Dilerim," diye bağırdı kalabalığı karşı.

"Şehzade Mustafa Han ölümsüzler ordusuna katılır. Dedeleri ve pederi, efendimiz Süleyman Han gibi, Şehzade Mustafa Han da fetih yollarında atını coşkuyla sürer!"

"Amin, amin."

"Allah, efendimize, Şehzademize uzun uzun ömürler bahşeyleye!"

"Amin! Amin!"

Durumu biraz tamir ettiğini umuyordu. Bu ikinci hata, dedi içinden. Bir, Süleyman'ın önünde istavroz çıkardın. Hem de iki defa. Bu da ikinci.

Birden, sekiz yıldır Süleyman'la yüzlerce saat konuştukları, her şeyi tartıştıkları halde, din konusunun hiç açılmadığını fark etti. Daha doğrusu Şehzade o konuya hiç girmemişti. Sen Müslüman oldun mu diye sormamıştı mesela. Belki, devşir-

melerin Müslümanlaşırıldığını bildiği için gerek görmemişti ama hiç değilse nasıl olduğunu merak etmez miydi insan?

Üç tuğlu şehzade alayı sahile inerken kalabalık daha da artmıştı. Önde kıratının üstünde dimdik duran heybetli süvarinin Sultan Selim'in oğlu Şehzade Süleyman olduğunu öğrenen erkekler, tepeden sel gibi akmaya başladı. Aralanan perdelerden kadın başları uzanıyor, "Şehzade Süleyman çok yaşa," diye bağrışılıyordu.

XLV

Saraybuxnu, 29 Eylül 1520

Rıhtımda kara boyalı bir kadırga bekliyordu. Ayağında kısa don, çıplak bedeninde kırmızı kolsuz yelekten başka şey olmayan bir sürü adam geminin direklerinde, ip merdivenlerinde durmuş, sağ kollarını ileri doğru uzatarak haykırıyordu.

"Süleyman Han şanın büyük ola!"

Padişah, payitahta cülus etmeye geldiğini bilmeyen halkı selamlıyordu.

İbrahim, göz ucuyla etrafı taradı. Süleyman'ın yüzünde öyle bir ifade vardı ki, o bile çılgınlar gibi bağırmak, onu kucaklamak istedi. İşte benim Alexander'ım dedi içinden. Sezar'ım. Sultan Süleyman'ım.

Gemiye önce Süleyman, ardından Padişah'ın vezir yapmaya karar verdiği Kasım Ağa, üçüncü olarak da İbrahim bindi.

Süleyman, "Gel," dedi göz işaretiyle. Birlikte geminin sancak küpeştesine yürüdüler. İstanbul nazlı bir gelin gibi bekliyordu karşıda. Deniz, sanki yeni bir cihangirin doğmak üzere olduğunu fark etmiş gibi heyecanlanmış, kabarmıştı. Beyaz köpüklü küçük dalgalarla bordayı dövüyor, Padişah'a, "Hoş geldin," diyordu.

Harem ve yük arabaları kıyıda bırakıldı. Atlar da. Onlar mavnalarla geçirilecekti karşıya. Hafza Sultan ve Mahidevran Gülbahar Hatun'la nedimelerinin de güverteye alınmalarından sonra, onları karşılayan reisin gür sesi yükseldi.

"Halaaat al!"

Denizciler koşuştu. Bir başka erkek sesi cevap verdi.

"Halat alındı reis baba."

Reis tekrar komut verdi.

"Ariya Sancak!"

Başlarının üstünde patırtılı sesler oldu. "Sancak arya reis baba."

İbrahim al üzerine üç beyaz hilalli bayrağın yukarda rüzgara kafa tuttuğunu gördü.

"Alarga!"

Reisin sesi yankılanırkan, denizciler bir ağızdan tekbir getirdi. "Ya Allah, bismillah Allahü ekber!"

Kalyon sallandı. Çok geçmeden pruva güney batıya, döndü. Ayasofya'nın muhteşem kubbesi tam karşılarındaydı şimdi.

"Ariya kürek!"

Reisin sesi üç, dört yerden yankılandı.

"Ariya kürek! Ariya kürek! Ariya kürek!"

Kadırganın iskele tarafında dikine duran kürekler bu komutla denize indi. İbrahim, küpeşteden küreklerin suları

köpürterek hep birlikte denize dalıp çıkmasını seyretti. Birden hissedilir şekilde batıya dönüverdiler.

"Sancak küreeeek! Ariya!"

Bu kez öbür taraftaki küreklerin suları şıpırdatmaya başladığını duydu İbrahim.

Tanrım, dedi içinden, bir masalı mı yaşatıyorsun kuluna. Yoksa rüyada mıyım?

Ellerini küpeşteye dayayarak denizi seyreden Padişah, "İbrahim," diye seslendi. Arkasına dizilmiş ağalar, beyler, lalalar ona baktı. Yine mi bu Frenk diye haset ettikleri o kadar belliydi ki bakışlarından.

"Buyurun efendimiz."

"Gel hele, yanıma gel."

İbrahim, haset dolu bakışları arkasında bırakarak Padişah'ın yanına gitti. O da ellerini küpeşteye dayadı. Süleyman karşı sırtı işaret etti ona.

"Şu koruluğu görüyor musun? Kıyıdan hemen Ayasofya'ya doğru yükseliyor."

"Evet. Sahilde de surlar var."

"İşte orası. Sarayımız, o surların içinde."

"Saray mı efendimiz?"

"Evet, büyük dedemiz Mehmet Han'ın fetihten sonra yaptırmaya başladığı saray. Dedemiz Beyazıt Han da ilaveler yapmış. Pederimiz ne yaptı bilmiyorum. Çünkü pek sarayda oturacak vakti olmadı savaş meydanlarına koşmaktan. İşte Al-i Osman'ın kalbi de orası. Sen de gayrı orada oturacaksın bizimle."

Saray denilince dev bir şey hayal eden İbrahim, koruluğun içinde belli belirsiz duran yapıları zor seçti. Türkler, diye geçirdi içinden. Onların şifresini çözmeye başlamıştı artık yavaş

yavaş. İnsanda ihtişama düşkün değildiler. Mesela Süleyman. Şu anda sanki tahta oturmaya giden o değildi. Son derece sade bir kaftan vardı üzerinde. Tek gösterişi, başındaki kavukta göz kamaştıran, el büyüklüğünde bir zümrütle bezenmiş sorguçtu. Fakat sıra devlete geldi mi, abartıyorlar da abartıyorlardı. Devletin gücünü, kuvvetini göstermek için ne lazımsa yapıyorlardı gösteriş, şatafat adına.

Çekinmeden dönüp hayatını değiştiren akranına baktı. Bağ arasında karık açan, kamış diken, koruklar üzüme dönmüş mü diye günde üç kez kontrol eden bir köleyken alıp nerelere getirmişti onu. Minnetle süzdü. "Efendimiz," diye mırıldandı. "İbrahim kulunuz minnetini ifade edecek söz bulmakta aciz kaldı."

"Hizmet ve sadakatla İbrahim Ağa," diye belli belirsiz gülümsedi Süleyman. "Ha bu arada, terziler iyi iş çıkarmış. "Bu siyah tafta kaftan sana pek yakışmış."

"Efendimiz."

"Yalnız sarığın ucunu ensene doğru niye sarkıtmışlar onu anlamadım. Yoksa iyi sıkmamışlar da ucu kaçmış mı?"

"Hayır efendimiz, ben böyle arzu ettim."

Süleyman şaşırarak baktı.

"Sen mi istedin?"

İbrahim'in ensesinden çıkan minik minik kırmızı oyalarla nakışlanmış püsküllü uç omzuna doğru bırakılmıştı. Kuzeyden esen rüzgar Hasodabaşı'nın kuyruğunu dalgalandırıp duruyordu.

"Beğenmediyseniz, yeniden sardırayım hemen."

"Yoo," diye elini kaldırdı Padişah. "Değişik olmuş. Hatta güzel bile diyebilirim. Fakat sana kuyruklu diye lakap takacaklar haberin olsun."

İbrahim dudak büktü. "Varsın taksınlar. Nasıl olsa ilk olmayacak. Efendimizin lütuflarına mazhar olduğumuz günden beri Frenk diyorlar zaten."

"Duydum, duydum. Eh ne yapalım. Yalan değil. Aslın Frenk. Aldırma."

Aldırmıyordu zaten. Bir süre konuşmadılar.

"Yönleri çıkarabildin mi?" diye sordu birden Süleyman. "Şu taraf kuzey. Boğaz, Karadeniz'e açılıyor. Bizim ilk sancakbeyi olduğumuz yer de oralarda."

İbrahim o yöne çevirdi bakışlarını. Denizin ortasındaki beyaz bir kulenin önünden geçiyorlardı.

"Söylemeye gerek yok ama solumuz da güney."

Güney! İbrahim'in zihni o an bulandı. Güney! Evimin yolu.

"Marmara'ya," diye devam etti Padişah. "Ege Denizi'ne, adalara açılıyor."

Oradan da Akdeniz'e iniyordu. Dümeni batıya çevirdin mi, iyi bir rüzgarla yirmi güne kalmaz Parga'ya ulaşırdı böyle bir gemi herhalde.

Parga. Ah, Parga.

"Ne o? Birden daldın?"

İbrahim, Padişah'ın sesiyle toparlandı. Duygularını ondan hiç saklamamıştı, yine saklamayacaktı.

"Bu deniz," diye fısıldadı güneye doğru bakarak. "Beni alıp evime götürdü bir an efendimiz. Anamın sesini duydum. Pederimi gördüm kayaların üstünde el sallayan. Parga'yı."

"Belli mi olur bre İbrahim Ağa? Bakarsın bir gün gerçekten görürsün oraları. Ama artık şunu iyi belle. Senin evin şurası. Şu koruluğun içindeki saray. Balıkçı oğlu Jüstinyen değilsin artık. Sultan Süleyman'ın makbulü, Hasodabaşı, Pargalı İbrahim Ağasın."

Başını salladı. Evet oydu. Pargalı İbrahim. Saraylarda yaşayan İbrahim. Onu bu rüyanın içine gelip bırakan akranını Alexander'dan, Sezar'dan daha büyük bir cihangir olarak görmeye can atan İbrahim.

"Ah canımdan can kardeşim!"

"Efendim?"

"Hani sana ikide bir Hatice, Hatice, diyordum ya. Sultan kardeşimiz bizi karşılamaya çıkmış İbrahim Ağa. Bak, şu koca sarıklı Sadrazam Paşa. Onun yanında duran söğüt dalı da kızkardeşim. Şah İsmail'in ölüm tuzağı kurduğu Haticem."

Bir yandan da yanındaki kız kim acaba, diye düşünüyordu Süleyman. Mektuplarında yazdığı Nebile'ydi herhalde. Hatice'nin himayesine alıp kardeş, hatta evlat bellediği Nebile. İçinden, aynı kandan geldiğimiz nasıl da belli, dedi. Biz de şu Pargalı'yı hadi kardeş, evlat demeyelim de, dost, arkadaş bellemedik mi?

Padişah, vakarla iki defa el salladı. "Hele sabret Hatice," diye mırıldandı İbrahim'in duyacağı bir sesle. "Hele bir cülus edip kılıç kuşanalım, Eyüp Ensari Hazretleri'nin manevi huzuruna yüz sürelim. Bak Süleyman Agan, pederimizin yarım koduğu işi nasıl tamam edecek. İsmail yılanının kellesini ayaklarının dibine nasıl atacak, sen de göreceksin, cihan da."

İbrahim'in doğu seferine karşı olduğunu bildiği için de dönüp baktı. Padişah'ın yüzünü neşeli fakat hınzır bir tebessüm aydınlatıyordu.

❦

Hatice, koruluğu geçip Sarayburnu tarafından suru arkasında bıraktı. Rıhtıma indiğinde Sadrazam Paşa çoktan gelmişti.

Piri Mehmet Paşa, bel bükerek hürmet gösterdi. Hatice de vakar ve zerafetle onu selamladı.

"Şükürler olsun," diye fısıldadı Paşa. "Efendimiz geliyor."

Hatice neredeyse koşturarak buraya gelirken her adımında şükretmişti zaten. "Gel benim yiğit agam. Gel Benim Süleyman Han'ım. Gel benim karındaşım," diye içi titreye titreye gelmişti rıhtıma.

Kaç yıl olmuştu görmeyeli? Sekiz mi, on mu? O zaman delikanlıydı. Bıyıkları yeni yeni terlemeye yüz tutmuştu. Koca adam olmuştu mutlaka. Şehzadelerin sakal bırakması yasak olduğu için onu hiç sakallı görmemişti. Şimdi bırakmış mıydı acaba? Pederimizin ölüm haberini aldığı andan beri kesmemiştir inşallah, diye söylendi içinden. Kim bilir ne kadar yakışacaktı sakal.

Kadırga yaklaşıyordu.

Pruva yelkeni açıktı sadece. Fakat sancakları allı yeşilli dalgalanıyordu.

Kız kulesini geçmişti.

Ona babasının vasiyetini hemen şuracıkta mı vermeliyim diye sordu kendine.

Başkaları görürse?

Görsün, diye söylendi. Padişah'a *o ne*, diye soracak hali yoktu ya insanların. Kardeşler arasındaki alıp vermeden kim ne şüphe ederdi? Bir an önce okumalıydı Süleyman. Babası öyle istemişti.

Fakat yine de münasip olmazdı herhalde, gemiden iner inmez yeni Padişah'ın eline bir şey tutuşturmak. Kahrolası münasip, diye homurdandı Hatice. Peşimi hiç bırakmayacak.

Rüzgar, onun da, Nebile'nin de baş örtülerini savurup duruyordu. Arkasındaki bir sıra nedimenin de öyleydi mutlaka. Kızların hepsinin rıhtıma inmesini emretmişti.

Annesi ve Gülbahar da geliyorsa, onların hizmetine koşacaklardı hemen.

Nebile hariç.

O Hatice'nin canıydı, can yoldaşıydı. Sadece onun yanında duracaktı.

Sanki onu düşündüğünü anlamışcasına Nebile, "Uçuyor sanki," diye sevinçle mırıldandı. Hatice'nin elini tutmasa, mutlaka el de çırpacaktı.

Ama öyleydi, adeta uçuyordu kara karınlı kadırga. İki yanındaki kürekler aynı anda kalkıyor, aynı anda inip denizi dövüyor, sonra sular saçarak tekrar kalkıyorlardı.

Hatice birden, "Agam," dedi. Onu görmüştü. "Süleyman Agam." Sadrazam Paşa'nın öbür yanından ona baktığını fark etti. "Efendimiz."

Aman Yarabbi ne kadar heybetliydi. Omuzları ne kadar da genişti ağabeyinin. Ellerini küpeşteye dayamış ondan tarafa bakıyordu. Yanağında sakal olup olmadığını seçemedi Hatice. Bıraktıysa bile daha çok azdır, diye tahmin yürüttü. Güneş vurup gemi dalgaların üstünde inip kalktıkça başındaki kavuktaki yeşil alevler yanıp sönüyordu. Sorgucuna zümrüt takmış olmalıydı Süleyman.

Kadırga yaklaşıyordu.

Kürekler kalkmış, gemi rıhtıma yanaşmak için manevraya başlamıştı. Denizcilerin bağrışmalarını, emirlerini duyabiliyordu artık.

Hatice şimdi ağabeyini daha iyi görebiliyordu.

Allahım, ne kadar... ne kadar... hayır babasına benzemiyordu. Kaşlarını çatması dışında babalarına çeken bir tarafı yoktu Süleyman'ın. Çocukluğundan da öyle hatırlıyordu onu. Gözleri sürmeli gibi çekik çekikti. Evettt. Sakalını kesmemiş-

ti Süleyman. Bırakmaya başlamıştı. Ama yine de yüzü aydınlıktı. Hafza Sultan, "Süleyman biraz benim pederime çekmiş," derdi, ağabeyini ona anlatırken. "Aynı cennetmekan Mengli Giray'ın gözleri."

Hatice'nin içi burkuluverdi birden. "Gözleri bana çekmiş," dememek için böyle dediğini o saat anlamıştı annesinin. Erkek çocuk erkeğe çekmeliydi. Kadının ne yeri, ne adı vardı ki. "Burnunu ve dudaklarını da, kayınpederim Beyazıt Han'dan almış Süleyman."

Hatice'nin kime benzediğinin de hiç önemi yoktu zaten. Ama o hep anasına benzemek istemişti.

Gemi biraz daha dönünce onu gördü.

Bu kim?

Süleyman'ın arkasında iki sıra insan vardı. Fakat bu adam, ağabeyinin yanında dikiliyordu.

Ondan uzundu. Sırık gibi!

Bu o olmalı, diye bağırdı Hatice kendi kendine. Ağabeyi'nin mektuplarında öve öve bitiremediği Pargalı köle!

Neydi adı, hatırlamıyordu.

Yakışıklı mı?

Zihninde dolaşan soruyla sinirlendi. Ona neydi. Yakışıklıysa yakışıklı, değilse değildi. Yakışıklı olsa ne olacaktı sanki?

Fakat gözlerine engel olamıyordu bir türlü. Bu ne? Başının arkasında kocaman bir kelebek mi uçuyor onun?

Gözlerini kısarak baktı.

Kavuğu çözülmüş. Bütün acısına, telaşına rağmen elinde olmadan içinden kıkırdadı. Ağabeyimizin makbulünün kavuğu başından ya uçtu ya uçacak.

Ne komik olurdu kim bilir?

"Efendimiz hangisi?"

Ne?

Nebile'nin sorusuyla sıçradı.

"Efendim canım?"

"Efendimiz hangisi? Şu yan yana duranlardan hangisi Şehzade efendimiz?"

Kız haklıydı.

Süleyman'ı Süleyman yapan, kavuğundaki zümrüt sorguçu. Örekinin kavuğunda bir şey yoktu tabii.

İkisi de heybetli ve mağrurdu.

İkisinin akran olduğu buradan bile anlaşılıyordu.

Aralarındaki tek fark, Pargalı'nın yanaklarının sakallı olmasıydı. Kara, ince bir sakalı vardı adamın.

Yakışmış mı?

Yine sinirlendi. Ama yakışmıştı işte.

"Şu sağdaki," diye fısıldadı Nebile'ye. "Sarığında şimşekler çakan benim ağabeyim. Süleyman Han."

"Hı hı. Ya öteki kim Sultancım?"

"Hangisi? Şu efendimizin yanındaki mi? Bilmem. Bir hizmetkarı herhalde."

Birden durdu. "Ne komik, değil mi?" diye fısıldadı Nebile'ye. "Farkında mısın, adamın kavuğu çözüldü çözülecek."

Neden böyle yaptığını bilemedi. Birden düşman gibi hissetmişti adamı. Onu Nebile'ye komik göstererek intikam almıştı sanki.

Ama neden, neden yapmıştı bunu?

XLVI

İstanbul, Yeni Saray, 29 Eylül 1520 Gecesi

Karşılama tam istediği gibi oldu. Sade. Acılı evlatlara, şenlik şamata *münasip* olmazdı.

Önce Piri Mehmet Paşa diz vurdu Süleyman'ın önünde.

"Başınız sağolsun. Allah size ömür versin Hünkarım."

Sonra gözleri fıldır fıldır dönen Ahmet Paşa koşturdu. "Şevketlu efendimiz."

Adam torunu yaşındaki Süleyman'ın elini öpmeye davranmış ama Padişah eline şöyle bir vurarak çekmişti.

Hatice, adamın, Mehmet Paşa'nın ayağını kaydırmak için deli divane olduğunu saraya adımını atar atmaz anlamıştı aslında. Ahmet Paşa bir yolunu bulmuş, bahçede bir gün yanına sokulup "Sultanım," diye fısıldamıştı. "Korkarım cennetmekan Padişahımızın cenazesinin şanına uygun şekilde kaldırılması ile ilgili hazırlıklarda ihmal var."

Sadrazam Paşa'yı ispiyonluyordu ona.

"Bu fikre nereden vardınız?"

"Her şeyden. Cenazeyi taşıyacak araba efendimizin... Nasıl diyeyim. Sıradan bir araba gönderilmiş Çorlu'ya. Neredeyse, oradan bir araba bulun koyun cenazeyi denecekmiş gibi."

"Böyle olmasını biz istedik Paşa."

Adam bozulmuş ama belli etmemeyi başarmıştı.

"Nerede toprağa verileceği bile kararlaştırılmamış daha. Oysa..."

"Onu da biz emrettik. Pederimizin makamını, Padişah efendimiz payitahta varınca tespit etsin. Münasibi öyledir diye düşünmüştük."

"Ah, tabii," diye eğilmişti adam önünde. "Pek münasip düşünmüşsünüz Sultanım."

Hatice böyle iki yüzlü, riyakar birini daha gördüğünü hatırlamıyordu. Süleyman adama elini vermeyince içi sevinçle kabardı. Eee, dedi kendi kendine. Ne de olsa Selim Han oğlu Sultan Süleyman o. Adamın hasını gözünden bilir. Ahmet Paşa'yı tutmadığı belli.

O sırık boyluyu yanından ayırmadığına göre, Süleyman onu da gözünden bilmişti herhalde. Has adam mıydı yani o sırık?

Hatice şaşırdı. Allahım, neler düşünüyorum ben böyle, diye kendini payladı. O kara sakallı, komik kavuklu adam neden aklını karıştırmıştı böyle? Bereket, kalabalığın içinde kaybolmuştu sırık.

Süleyman, eline, eteğine sarılmaya çalışan beyleri eliyle aralayıp ona baktı.

"Hatice Sultan. Can kardeşim."

Kalabalığın arasından ağabeyine doğru yürürken bir adım gerisinden onun da geldiğini fark etti. Telaşla eğildi. Nebile'yi bileğinden çekerek eğilmesini sağladı.

"Efendimiz. Saltanatınız hayırlı, uğurlu olsun."

Allahım, ne muhteşem bir erkek olmuştu Süleyman böyle.

Padişah böyle olurdu işte. Heybetli. Sert. Gerektiğinde işte şimdiki gibi okşayarak bakmasını bilen. Gözünün değdiği yeri yakan.

"Ne kadar büyümüşsün Sultan kardeşim."

Büyümüş mü? Tabii büyüyecekti. Yirmi dört yaşında dul bir kadındı o! Bir kocayı ve bir sevgiliyi toprağa gömmüş bir kadın!

"Efendimiz," dedi doğrulmadan. "Siz de... Siz de muhteşem görünüyorsunuz."

Birden gözünün önünde bir el gördü. Süleyman elini öpmesini mi istiyordu? Eli tutup öpmeye niyetlenirken, ağabeyinin niyetinin elini öptürmek değil, onun doğrulmasına yardım etmek olduğunu anlayarak sevindi. İşte bu, dedi içinden. İşte bu benim Süleyman Agam. Benim şair agam. Böylesine ince ruhlu bir adam, Gülbahar gibi sert kayaya nasıl tutulmuştu? Hatice bir türlü anlamıyordu bunu.

Doğrulurken onu gördü. Ağabeyinin arkasındaydı. Bir an göz göze geldiler. Kapkaraydı adamın gözleri. Yay çizen kaşlarının altında iki kara göz. Kirpikleri, ucu kıvrık oklar gibiydi. Sakalı, ne öyle azıcık, ne fazlaydı. Dudakları...

Hatice birden sarsıldı. Ne yapıyorsun dedi içinden bir ses? Ne yapıyorsun. Fehim Çelebi'nin yüzü, sevdalı bakışları canlandı gözünün önünde. Ne yapıyorsun? Aziz bir ruhun hatırasına ihanet mi ediyorsun? Utanmasan yakışıklıymış diyeceksin.

Ama... ama öyleydi işte. Yakışıklıydı. Birini yakışıklı bulmak neden çalı bülbülüne ihanet olsundu ki?

Süleyman, İbrahim'in ne yaptığını bilmiyordu ama Hatice'nin belli etmemeye çalışarak onu süzen bakışlarını yakalamıştı. Biraz yana çekildi.

"Bu, Hasodabaşım. Sana yazmışım Haticem. Pargalı İbrahim."

Hatice, gözlerini kaçırarak küçük bir tebessümle yetindi.

"*Pargalı, bu da bizim biricik kardeşimiz, can sultanımız Hatice.*"

"Sultanım."

Hatice göz ucuyla adamın eğilerek onu selamladığını gördü. "Efendimizin çok değer verdiği Sultan kardeşini tanıma şerefine kavuştuğum için duyduğum bahtiyarlığı söylemek isterim.

Amanın ne çok laf bu böyle, dedi Hatice içinden. *Riyakar.* Bu da ötekiler gibi riyakar. Yok şerefmiş, bahtiyarlıkmış. Daha önceden ezberlemiş ne diyeceğini. Süleyman Aga'mı böyle laflarla büyülemiş demek ki."

İsteksiz, hatta azarlayan bir bakış fırlattı. Ve tam o anda, İbrahim'in sarığının arkasından sarkan şeyi gördü. Adamı azarlamak, küçük düşürmek için eline fırsat geçmişti işte.

"*Sarığınız,*" dedi aşağılayan bir ifadeyle. "*Neredeyse çözülecek, başınız açılacak.*"

İbrahim hiç oralı olmadı. Aksine gülümseyerek cevap verdi.

"Hayır Sultanım. Kavuğumun bağı sıkıdır. Fakat, ucunu öyle bırakmalarını ben istedim."

Süleyman da, "Bak Hatice Sultan'ın da dikkatini çekti," diye araya girdi hemen hissettiği serinliği gidermek için. "İlk bakışta insan çözülecek sanıyor."

Hatice, "Neyse canım," diye gözlerini ağabeyine çevirdi. "Yapacak bunca iş arasında sarık bağıyla uğraşacak halimiz yok."

Vay, vay, vay!

Süleyman da İbrahim de aynı anda aynı şeyi düşündüler. Hatice Sultan barut fıçısıydı.

Ama neden böyle yapmıştı, ikisinin de bir fikri yoktu. Padişah, hemen kardeşinin yanındaki kızı işaret etti. "Bu da bahsettiğin Nebile Hanım olmalı."

Nebile, hemen diz büküp boyun eğerek Süleyman'ı selamladı. "Efendimiz."

Kalabalık birden dalgalandı.

"*Hatice.*"

Annesiydi bu. Hafza Sultan yıllardır görmediği kızına doğru hızla ilerledi. Tam hatıralarında kaldığı gibi. Yürümüyor, adeta kayıyordu Hafza Sultan.

"*Valide.*"

Çekinmeden sarıldılar. Birbirlerini kokladılar. Belki öpeceklerdi bile ama bir ses iki kadını da şaşırttı.

"Ben de buradayım."

"Gülbahar."

Soğuk bir bakışla yetindi iki kadın da. Hatice, durumu kurtarmak için, "Ya Mustafa, o nerede?" diye sordu.

"Geliyor," diye araya girdi Süleyman. "İşte benim yiğit Mustafam."

Hatice, dadısının kucağından oğlanı alırken öyle bir an oldu ki, bebek, Hatice'yle Süleyman'ı diğer gözlerden gizledi. Hatice bu fırsatı kullanmakta gecikmedi ve hemencecik fısıldadı. "Pederimiz sana bir şey vermemi istedi. Çok önemli ve acele. Bu gece. Çiçekliğe gel."

Hatice akşam ezanından sonra indi çiçekliğe. Süleyman daha gelmemişti. İnşallah o adamı da peşine takıp gelmez, diye söylendi Hatice içinden. Riyakar şey.

Burası, Süleyman'la onun çocukluk günlerinde sık sık sığındıkları yerdi. Dedesini ziyarete gönderildiklerinde peşlerinde o kadar çok uşak, halayık, hizmetkar olurdu ki, gönüllerince koşturamazlardı. Süleyman keşfetmişti burayı. Fırsatını buldular mı kaçıp boylarından büyük saksıların arasına saklanır, onları arayan hizmetkarların, seslerini duymazdan gelirlerdi. El ayak çekilince de, hiç değilse bir kez tepeden aşağı kollarını iki yana açarak çılgınca koşar, sonunda da yakalanırlardı.

Dedelerine şikayet bile edilmişlerdi bu yüzden. Sultan Beyazıt da tombul yanaklarının içinde artık rengi iyice solgun gözlerini ikisine diker, "Zinhar," diye güya azarlardı. "Allah esirgeye başınıza bir hal gelir. Öyle kaçıp saklanmak yok. Nereye saklanıyorsunuz bakayım?"

İkisi de susmuştu. Asla sırlarını ele vermemişlerdi.

Ve şimdi çiçeklik yine sevgiye susamış iki kardeşin sırrına şahit olacaktı.

Ya o adamla gelirse yanında, ne yapacaksın?

Sahi, ne yapacaktı?

Hatice omuzlarını kaldırdı. Sinirlenmeye başlamıştı bu adama. Hayır kendime, diye homurdandı. Ne diye ikide bir onu düşünüyorum ki?

Süleyman yalnız geldi. En azından, çiçekliğe yalnız girdi. Münasip mi, değil mi diye hiç düşünmeden sarıldılar birbir-

lerine. Hatice, ağabeyinin güçlü kolları arasında olmaktan tarifsiz bir mutluluk duydu. Süleyman, kız kardeş kokusuyla adeta sarhoş oldu. "Ne yazık ki fazla vaktimiz yok. Neden böyle gizli bir buluşma istedin ki?"

Hatice, arkasını döndü. Koynunda sakladığı küçük paketi çıkardı. "Bunun için."

Padişah, bir an kardeşinin elindeki parşömen kılıfın üzerindeki tuğraya içi burkularak baktı. Babasının mührüydü bu.

"Hasta olduğunu anlayınca babam bunu yazmış. Dairesinde bir yere gizlemiş. Edirne'ye gelirken, yarıyolda can vereceği aklından hiç geçmemiştir tabii. Vakti geldiğinde sana kendisi verecekmiş. Ben yanına vardığımda kulağıma yerini fısıldadı. *Kimse bulmadan oradan al. Padişah'a ver. Padişah oğlumuz Süleyman Han'a vasiyetimizdir*, dedi. Kimse bilmiyormuş. Piri Paşa bile."

Süleyman kılıfı aldı. Mührün kırılmış olduğunu görünce şaşırdı.

"Fakat bu açılmış."

Hatice başını salladı. "Okumamı istedi. Sana bir hal olursa, ben de bilmeliymişim."

Süleyman kardeşini kapıya doğru çekti. Çiçekliğin girişindeki meşalenin içeri sızan ışığında okuyabilecekti ancak.

"Hadi aç."

Kılıfı açtı. Babasının yazısını hemen tanıdı.

"*Süleyman. Han oğlum, Şahbaz oğlum*," diye başlıyordu mektup.

Bu satırları okuduğuna göre, vakit saat geldi demektir. Padişahlığın kutlu olsun. Şimdi sana diyeceklerimi iyi belle ki, Al-i Osman'a hizmette sana yol göstersin. Dediğim üzre gidersen,

peder sözü dinlemiş olursun. Yok, gayrı Padişah benim, bildiğim üzre yaparım dersen, ferman senindir.

Süleyman bir an başını kaldırıp Hatice'nin gözlerine baktı. Kız sabırla okumasını bekliyordu.

Şimdi sana diyecekler ki Padişah oğlum, pederin cennetmekan, hata etti. Safevi Şahı'nın işini tamam eylemedi. Tahtını aldı amma, İsmail'in hayatını bağışladı. Gayrı iş size düşer. Bu İsmail, orada öyle durdukça, Safevi fitnesi kaynadıkça, Anadolu'da Osmanlı'ya rahat, Alem-i İslam'a huzur yoktur. Hem dahi, İsmail'in sizi ve Sultan Hanım'ı öldürtmek için ne hainlikler kurduğu bilinmektedir. Yarın aynını yapmayacağı ne malumdur. Tez vakitte İsmail'in üstüne varmak caizdir. Hem şimdi, yeni cülus ettiğiniz için, hemen üzerine varacağınızı tahmin etmeyeceğinden gafil avlanacaktır.

Süleyman, aynen benim düşündüğüm gibi, diye geçirdi içinden. Aklın yolu birdi tabii. Fakat mektupta babası sanki bu fikri savunmuyormuş gibi bir şey seziliyordu.

O zaman öyle gerekti, öyle yaptık han oğlum, diye devam ediyordu Sultan Selim'in mektubu. *Soydaş rekabeti, inanç, ibadet farkı derken çok işler yaptık. Nice cana kıydık İsmail'le. Lakin birbirimize diş geçiremedik. Olan aynı soydan, aynı dinden insanlara oldu. Çok can gitti Süleyman. Niye Safevi'yi bırakıp Memluk'a döndün, dersen o da öyle gerekti, öyle yaptık. Demek ki Allah-u Teala, hilafet sancağını Osmanoğlu'nun taşımasını istedi. Yolumuzu oraya çevirdi. O zaman dedik ki, hele şu işi bir tamam eyleyelim. İsmail yine nifaka devam ederse, o zaman üstüne varalım.*

Eee, ne demekti şimdi bu. Hastalık, yüksek ateş ve çektiği ıstırap, babasının aklını mı karıştırmıştı?

"Lakin öyle olmadı oğul. Biz hilafeti aldıktan sonra İsmail, bize elçiler gönderdi. Mısır'ı almakla bizim, kutsal beldelerin hakimi ünvanı aldığımızı bildirdi. Biz Haşa, hakimi değil, ancak hademesi oluruz diye adımıza öyle hutbe okunmasını önlemiş adamız. İsmail, bu kez bizim şimdi arzın İskender'i olduğumuzu ve aramızda geçenin geçtiğini, bundan böyle tekrar etmeyeceğini bildirdi. Sen memleketine git, ben de memleketime gideyim. Aramızda Müslümanların kanını dökmeyelim. İsteğin ve amacın neyse onu ben yerine getiririm, diye yazdı.

Diyeceksin ki yılan sokmadan durur mu? Durmaz. Amma üstüne varmazsan dönüp gidebilir de. Şimdi asıl diyeceğim şudur ki oğul. İsmail'e güven olmaz."

"Ev-vet," dedi Süleyman farkında olmadan. "İbrahim bunu okumalı. Pederimiz de aynen bizim gibi ona güvenmiyor işte."

"Fakat aman diyenin üstüne de varılmaz. Gözünü ve kulağını açasın. Sözünde durur, nifaka devam etmezse vasiyetim, başını batıya çevirmendir Süleyman."

Ne? Süleyman bir an gözlerine inanamadı, parşömeni evirip çevirerek ışığa tuttu. Yanlış mı okumuştu; hayır. Hatta, *Al-i Osman'ın asıl düşmanı gayrı batıda,* diye eklemişti babası.

Hey Yarabbi, dedi Süleyman içinden. Sanki İbrahim konuşuyor.

"Orada bir adam çıkmış oğul. Şarlken diyorlar adına. Anası mı deliymiş, babası mı öyle diyorlar. Ona dikkat edesin. Bütün kralları buyruğu altına toplamaya başlamış."

Farkında olmadan sözleri tekrarladı. *"Orada bir adam çıkmış oğul. Ona dikkat edesin. Bütün kralları buyruğu altına toplamaya başlamış."*

Devam edemedi. Akıl almaz bir şeydi bu. Sanki bu satırları babası değil, İbrahim yazmıştı.

Ansızın, "İbrahim," diye bağırdı. "*Pargalı!*"

Kapıya yöneldi. Çiçeklikten kaftanının eteklerini savurarak çıktı. "Hasodabaşımı tez bulun. *Pargalı İbrahim'i bulup getirin bana. Çabuk!*"

Hatice, çiçeklikte bir süre dondu kaldı. İbrahim mi? Ne demekti şimdi bu? Neden Süleyman babasının vasiyetini okuyunca, ateşlere düşmüş gibi, "Pargalı," diye haykırmıştı. Neden onu bulmalarını istiyordu? Ne vardı bu sırık Pargalı'da?

Süleyman çoktan uzaklaşmıştı. Hizmetkarlar, uşaklar, kapıkulları, o sırada bahçede kim varsa Padişah'ın hemen huzuruna getirilmesini istediği adamı bulmak için koşuşuyordu.

"Kim bu Pargalı?" diye soruyorlardı birbirlerine.

"Efendimizin makbulü bir Frenkmiş."

"Kafir ha?"

"Orasını bilmem gayrı," diye gülüşüyordu kimi de. "Elin adamının donunu indirip bakacak değilim ya."

Hatice şaşırmıştı. Şaşırmaktan çok kızmıştı galiba. Söylene söylene çakıllı yolda yüremeye koyuldu. Büyücü o. Padişah'ı büyülemiş. Ama beni büyüleyemeyecek, diye geçirdi içinden.

XLVII

İstanbul, Yeni Saray
Hünkar Mahfili

Süleyman sırtını kapıya dönmüştü. Pencere önündeki muazzam divana oturmuş, ilerdeki karanlık denize bakıyordu. İbrahim'in odaya girdiğini duyduğu halde dönüp yüzüne bile bakmadı.

Bu ani davet hayra alamet değildi. Hizmetkarlar İbrahim'i bulunca yüzüne öyle acıyarak bakmışlardı ki, ölüm fermanı yazılmıştı sanki.

Fısıltıyla, "Hünkarım," dedi Pargalı. Sesinin keyifli çıkmasına çalışmıştı. "Kulunuzu emretmişsiniz."

"Pederimizden mektup aldık Ağa."

Amanın, dedi İbrahim içinden. Ölüden mektup mu?

"Şaşırdın mı? Bunda şaşacak ne var?"

Padişah'ın sesinin dalga dalga yükseldiğinin farkındaydı. İbrahim bile demiyor artık, dedi kendi kendine. İbrahim'i,

Pargalı'yı lügatından çıkarıp atmış gibiydi sanki. Ansızın iftiraya mı uğradım yoksa korkusuna kapıldı. Saraya geleli daha bir gün bile olmamıştı. Ne saraylılar onu tanıyordu, ne de o saraylıları. Kim iftira atabilirdi, atsa bile ne derdi ki? Hiçbir şey diyemezdi.

Padişah yüzünü ona dönmeden sağ kolunu yana doğru uzattı. Elinde kocaman bir parşömen parçası vardı. "Pederimizin mektubu. Üzerindeki tuğrayı görmedin mi? Okumanı istiyorum."

Bu iş kötüye gidiyor, dedi Pargalı içinden. Ölen babasının mektubunu neden okumamı istiyor? Neden yüzüme bakmıyor? Neden öfkeli? İbrahim, bacakları titreyerek yürüdü. Denizi seyretme pozundan vazgeçmeyen Padişah'ın elindeki parşömeni çekinerek aldı.

"Oku!"

"Efendimiz?"

"Oku dedim Ağa. Yüksek sesle oku ki, biz de duyalım. Lakin kes dedim mi, kes!"

İbrahim okumaya başladı. Önce sesi titredi. Şaşırdı. Şaşkınlık yavaş yavaş yerini dehşere bıraktı. Yüce İsa, dedi, içinden. Bunlar benim Süleyman'a söylediğim şeyler. Babası da benim gibi batıdaki tehlikeyi gösteriyor oğluna.

Üç aşağı beş yukarı onun cümleleriyle nasıl yazmıştı mektubu Selim? Birden aklına gelen ihtimalle ürperdi. Yoksa bunları babasına benim söylediğimden mi şüphelendi? Ama bu çok saçma. Çok... çok aptalca.

"Anlamıyorum efendimiz." Sesi bütün şaşkınlığını ifade ediyordu.

"İnanılmaz bir şey bu."

"Oku!"

"Orada bir adam çıkmış oğul. Şarlken diyorlar adına. Anası mı deliymiş, babası mı öyle bir şey. Ona dikkat edesin. Bütün kralları buyruğu altına toplamaya başlamış."

Bunlar onun düşünceleri, tespitleri, Süleyman'a bıkmadan, yorulmadan sabahlara kadar anlattığı şeyler değil miydi? Şeytan dediklerini duymuş, Padişah'a malum etmiş olmalıydı. Başka nasıl hemen hemen aynı kelimelerle aynı şeyleri oğluna yazmış olabilirdi?

"Devamı et."

"Françeska'yla oyunlar oynuyormuş. Düşmanlar mı, müttefikler mi kimse kestiremiyor. Lakin Frank diyarını ele geçirirse tehlike daha da büyür. Karındaşı Ferdinando'yu, Al-i Osman'ın kalbine bir hançer gibi uzatıp Ulah Kralı ilan etti bu kefere. Üstümüze Haçlı ordularıyla varmak için Papa'dan ferman almaya uğraşıyor. Venedik kafiriyle anlaştı. Büyük donanmalar kurmaya başladılar. İspanyolu, Fransızı, Venediklisi, Cenevizlisi, hatta adını bile bilmediğim kuzey diyarları destek verir olmuş, Papa'nın korkusundan. Diyeceğim o ki, tehlike büyüyor oğul. Bunun yanında İsmail yılanı küçük kalır. Gecikmeden ezmek caizdir. Yoksa sonu fenadır. Biz ki, bu tedbir üzerine giderdik. Fakat şimdi mektubumu okuduğuna göre, demek ki, Mevlam izin vermedi. Piri Paşa hazırlığımız hakkında sana bilgi verir. Lakin nereye sefer eyleyeceğimizi bir Allah bilir bir de biz. Şimdi de niyetimizi sana, Al-i Osman'ın genç padişahına söylüyoruz."

Süleyman elini kaldırdı.

"Kes. Orada dur!"

Ağır ağır dönmeye başladı. Onu karşısında nasıl bulacağını merak ediyordu. İbrahim de elinden geldiği kadar başını dik tutmaya gayret etti. Aklı karma karışıktı.

"Bunlar senin lafların değil mi? Al-i Osman'a gayrı batıda hayat vardır, diye başımızın etini yemedin mi?"

İbrahim'in başını sallamaktan başka yapabileceği bir şey yoktu.

Belki de konuşurken birileri dinledi bizi, diye geçti aklından. Süleyman, her yer pederimizin çaşıtlarıyla dolu dememiş miydi? Belki casuslardan biri dediklerimi duyup Selim'e anlatmıştır. Olamaz mı yani? Başka nasıl olabilir aynı fikri, hemen hemen aynı cümlelerle savunmamız?

Süleyman'ın ateş saçan gözleri üzerindeydi. Onun da bu rastlantıya bir anlam vermeye çalıştığı belliydi. Nasıl olur da İbrahim'in aylar önce dediklerini pederimiz bize vasiyet eder, diye düşünüyordu mutlaka. Gözleri buluştu. Hiç de kaçırmadı bakışlarını.

"Pederimiz herkesin fikrini dinler lakin kendi kafasına koyduğunu yapardı. Bunu bilmesek, Al-i Osman'ın koca Hünkar'ıyla irtibata geçmişsin diyeceğiz. Vezirlerini, paşalarını dinlemeyen cennetmekan pederimiz, Şehzadesinin hizmetkarının fikriyle yazmış olabilir mi bu vasiyeti?"

İbrahim, en iyisi susmak dedi kendi kendine. Lafın sonunun nereye varacağını kestirememişti daha. Omuzlarını kaldırdı.

Süleyman uzun uzun onu süzdü. "Amma biz fikre saygılıyız Pargalı," dedi en sonunda. "Bunca yıl yanımızdasın. Tartıyı mevki, makama göre değil, fikre göre yaparız. Senin fikrince hiç mi gitmedik?"

Akıllıyım da ondan, diye geçirdi İbrahim aklından. Süleyman, maiyetinden birinin, "O öyle değil, böyle olmalı.

Şu yanlış. Doğrusu budur," demesinden nefret ederdi. Çevresindekiler bu huyunu bildiğinden sus pus oturuyor, o ne derse hikmetmiş gibi baş sallıyorlardı. Adamların halini görünce, "Ama bu ihanet," demişti İbrahim kendi kendine. Doğru bildiğini söylemeliydi ki, ona hizmet etmiş olsun. Şehzade'nin bu huyunu keşfettiğinden beri düşüncelerini Süleyman'ın fikriymiş gibi söylemeye başlamıştı o da. "Şehzade hazretlerinin çok iyi bildiği gibi," diye başlıyordu söze mesela. Süleyman o sırada içinden, "Bak bu hiç aklıma gelmemişti işte," dese bile baş sallamacıların önünde eksiklenmiyordu. Ve şimdi ona, gerekirse senin fikrince hareket ederim diyordu dobra dobra.

İçinde boy vermeye başlayan korkunun yerini sevinç ve gurur aldı.

"Padişahım," diye mırıldandı. "Yemin ederim gönül almasını sizden iyi bilen bir kişi daha yoktur."

"Kaldığın yerden devam et."

"Lakin orası sır değil mi?"

"Sır mı? İkimiz için değil. Usul oku. Duvarlar duymasın."

İbrahim parşömeni kandil ışığına tutup fısıltıyla okudu.

"Bilirsin oğul. Yağlı güreşte göbeğinin yıldız görmesini istemiyorsan, atacağın oyunu karşındaki pehlivana belli etmeyeceksin. Künde atacakmış gibi yapacak, kurt kapanı kuracaksın."

Okuduklarından aklı karıştı. Ne demek istiyor diye düşünürken durakladı. Fakat Süleyman sabırsızdı.

"Devam, devam."

"Şimdi kurt kapanı vaktidir Süleyman. Diyeceğim vasiyetimdir."

İbrahim, gözü alt satıra kayınca içinden, aman Tanrım, diye çığlık attı. Sesini iyice kısarak, nefes nefese devam etti.

"Gidip şu Belgrad Kalesi'ni alasın oğul. Al-i Osman'a daha önce iki defa direnen, dedemiz Fatih Han'ı yüz geri eden kaleyi fetih bize nasip olmadı. Ömrümüz yetmedi. Belgrad Fatihi sen olasın. Bu niyetimizi Piri Paşa dahi bilmez. Tersanelerimi gemi doldurduğum, Selman Reis'i Kızıldeniz'den Arap kürekçilerle payitahta getirdiğim için küffar gibi o da Rodos'a seferim var sanır. Bırak herkes öyle sansın..."

İbrahim ara verdi. Hayranlığını belli etmek için dudaklarını kıvırdı. "Pederiniz, taktik ustasıymış Hünkarım."

"Sen okumana bak."

"Hatta kafir casuslarını kandıracak işler yap. Donanma-yı Hümayun yelken basıp Ege'de, Akdeniz'de sancak göstersin. İyice inansınlar Şövalyelere saldıracağına. Yürüyüşe geçtin mi Tuna'yı, Sava'yı aşmak için köprüler kurman gerekecek. Zaman kaybedersin. Kafirin imdadına koşacak vakit koma. Mimarları, ustaları seferber et. Öyle köprüler yapsınlar ki, öküz arabalarında parça parça taşınabilsin. Ve dahi vardığın yerde tez elden kurdurasın."

İbrahim, ağır ağır başını kaldırıp öylece Sultan Süleyman'a baktı. "Doğrusu ben, Eflak üzerinden yürümekten yanaydım. Fakat pederiniz... Bu kadar ince düşünmemiştim efendimiz."

"O kadarını düşünsen Selim olurdun Pargalı. Oku. Bak daha neler var?"

"Belgrad'ın kilidini kırdın mı, Macar ovalarında at koşturan akıncılarının önünde kimse duramaz gayrı. Budin'i, Peşte'yi çiğneyesin. Macar tahtını tüysüz kralın altından çekip alasın. Ulah tacını Ferdinando'nun başına geçiresin. Osmanlı atlarının soluğunu, Atlıhan gibi Roma'da duyurasın. Bakalım, o zaman kafirin aklı başına gelecek mi? Vasiyetimdir Süleyman... Rodos, hilalli sancağa hasrettir. Gidip, o adanın kalesinden şövalye kefaresinin haçını indiresin. En yüksek burcuna hilali dikesin. Ben diyeceğimi dedim. Gayrı Hünkar sensin. Ferman senindir. Ben iki cihanda hakkımı..."

İbrahim bundan sonrasının özel olduğunu düşünerek durakladı. Fakat padişah eliyle devam etmesini işaret etti.

"...helal ettim. Sen de helal edesin. Validene hürmette kusur etmeyesin. Sultan kızımıza gösteremediğimiz babalığı, agası olarak sen edesin. Hatice, agasına emanettir. Göreyim seni oğul, pederinden büyük olasın. Padişahım; devletinle bin yaşayasın. Gazan mübarek, bahtın açık olsun."

İbrahim, Süleyman'a baktı. Gözleri buğulanmış gibiydi. Bir süre elle tutulacak bir sessizlik oldu odada. İbrahim gerçek bir hayranlık duyuyordu Süleyman'ın babasına şimdi. O mektubu okuyana kadar, sadece duyduklarıyla haksızlık etmişti demek ki Sultan Selim'e. Büyük bir kumandan, büyük bir taktik adamıymış, diye söylendi içinden. Ama oğlunun aklı ne yazık ki Safevi Şahı'nın çöllerinde. İbrahim sessizce bekledi.

Neden sonra Padişah başını kaldırdı, onu görünce şaşırdı.

"Sen hala burada mısın?"

"Ben, şey..."

"Sadrazam Paşa'yı çağırsınlar. Piri Paşamıza bir soralım bakalım, pederimizin sözünü ettiği kadırgalarımız nerede?"

İbrahim selam vererek çıkmaya davranıdı. "Piri Paşa'ya beklediğimiz söylensin. Tez gelsin. Sabaha kadar üçümüzün konuşacağı çok şey var. Güneş, fetih planlarınızın üstüne doğsun."

Üçümüz mü, dedi? İbrahim'in yüreği pır pır etti. Padişahla başveziri Osmanlı'nın sırlarını, savaş hesaplarını konuşacaktı. Ve yanlarında o olacaktı. Balıkçı Armanno'nun oğlu Köle Jüstinyen. Ya da, Padişah'ın Frenk hizmetkarı, taze Osmanlı, Pargalı İbrahim. Yeni bir hayat sunuyordu kader ona. Bu hayata ne pahasına olursa olsun dört elle sarılmaya işte o zaman karar verdi.

Tam çıkarken Süleyman seslendi:

"Hatice senden pek hoşlanmadı galiba Pargalı; ne dersin?"

İbrahim dondu. Hatice Sultan mı? Nereden çıktı şimdi bu laf, diye içerledi. Duygularını belli etmemek için pek mahçup olmuşçasına başını eğdi. Bir yandan da hoşlanmadı mı gerçekten, diye aklına takıldı. Ya ben? *Ben hoşlandım mı bakalım ondan?*

Aslında heyecan ve etrafındaki şatafattan fırsat bulup göz ucuyla da olsa doğru dürüst bakamamıştı kıza. Sadece saçlarını fark etmişti. O da kestane rengine benzettiği için. Güzel miydi? Aklından geçen soruya omuz silkerek cevap verdi. Güzel ya da çirkin, bana ne? Kader ona zaten en büyük güzellikleri vermiş. Kudret! Güç! Zenginlik!

Hatice düne kadar padişah kızıydı. Şimdi Padişah'ın kardeşi.

Ya o?

İçinden acı acı güldü. Biraz önce aldığı karar büyük bir şangırtıyla tuz buz olmak üzereydi.

Kendini hiç aldatma, diye geçirdi aklından. Sen dün de bir hizmetkardın, bugün de. Sadece Hasodanın *başı* oldun. Hasodabaşı. Olduğun olacağın bu. Niye hoşlansın ki senden?

Başını usulca kaldırınca Padişah'ın cevap bekleyen bakışlarıyla karşılaştı.

"Sultan Hanım'ın mutlaka bir sebebi vardır."

"*Ya sen?*"

Korkuyla titredi. Neler söylüyor bu adam böyle? Beğendim dememi mi? Ya ben de hoşlanmadıysam. Kalp kalbe karşıymış deyiverirsem? İlle de boynumu vurdurmaya mı karar verdi Süleyman? Padişah haremi ve ailesi hakkında konuşanın kafasını kopardıklarını bilmediğimi mi sanıyor?

"Estağfurullah. Hazreti Padişahımın kardeşlerine bakmak ne haddime."

"Yani Hatice'yi görmedin?"

İbrahim önüne baktı. Bir anda ter boşandı vücudundan. Ne cevap vereceğini şaşırıp kekelemeye başladı..

"Sultan Hanım'ın yüzüne bakmaya... cüret etmem mümkün değildir Padişahım."

Süleyman kalktı, derin düşüncelere daldığını belli etti. Ellerini arkasında kenetledi. Başı önde dolanmaya başladı. Ara sıra durdu. Bir şey diyecekmiş gibi ona baktı. Sonra yine dolaşmaya devam etti.

XLVIII

Hatice, geceyi Yeni Saray'da annesi için hazırlattığı dairede geçirdi. Aslında Eski Saray'a yerleşmesi gereken Mahidevran Gülbahar da.

Ana kız bir an gönüllerince yalnız kalıp ağlaşamadılar, hal hatır soramadılar. Hafza Sultan zaten yol yorgunuydu. Çocukluğunda yaptığı gibi Hatice'yi saçlarından öptü. "Seni iyi buldum kızım," diye fısıldadı kulağına. İyi mi? Nereden belliydi ki iyi olduğu. Rengi mi, bakışları mı, duruşu mu ele veriyordu ruhunu?

"Hiç de iyi değilim," dedi usulca.

"İyi olmanı beklemek haksızlık olur zaten görümce."

Ana kız hayretle baktı Gülbahar'a.

Kadın, "Ece," diye bilgiç bir baş sallamayla devam etti. "Acı acı üstüne, çile çile üstüne. Kolay mı? Taş olsa yer bitirir insanı."

Bir süre yalan olduğu aşikar sevgi dolu bir bakışla Hatice'yi süzdü. "*Bir de erkeksizlik var tabii başında*... Dayanılır gibi değil. Vallahi de, billahi de sana hayranım görümce. Ben dünyada dayanamam. Ersiz hayat ne demek..."

"Gülbahar!" Hafza Sultan denedi ama kadını susturamadı.

"Haksız mıyım? İnsan yatağa girdi mi..."

Bu kez Hatice humurdandı. "Tövbe, tövbe."

"Hiç kızmayın. Doğruyu söylüyorum. Ayol daha gençsin. Seni alacak koca mı yok?"

Hatice, "Yeter," dedi, öfkesini bastırmaya çalıştığını saklamadan. "Bu kadar yeter Gülbahar."

"Ne var canım. *Koca görmüş de olsa koskoca Süleyman Han'ın kız kardeşini kim almaz? Sen iste yeter ki.* Ben gözüme kestirdim bile. Şu Süleyman'ın yanındaki uzun boyluya ne dersin? İbrahim mi neymiş hani..."

"Kes şunu," diye tısladı Hatice. "Validemin yanında bu lafları etmekten utanmaz mısın?"

"Tamam, tamam," dedi Gülbahar. Hain bir bakış attı. "Sustum. Lakin şunu bil. Gönül ayıp, haya dinlemez. Utanırım, edep ederim dersen kurur gidersin; haberin olsun."

Annesinin sevgiyle karışık acıma duygusuyla baktığını gördü. O da kızının kuruyup gitmesinden korkuyordu belli ki.

Kim bilir kaç gece, anasına çalı bülbülünden söz etmeyi kurmuştu. Hiçbir faydası yoktu ama hiç değilse, kavrulup kuruyan kızının gönlünde bir çiçek açtığını bilsin istiyordu. Onun kötü kaderi o çiçeği de soldurmuştu ama olsun. Belki, anlatacaklarını dinleyince, canavar ruhlu, örümcek elli bir adama verildiği sırada isyan edememesinin ruhunda açtığı yarayı iyileştirebilirdi anası.

"Yüreğimde şu an pederimin acısından başka duyguya yer yok Gülbahar."

"Ölenle ölünmez ki görümce. Allah rahmetini Sultan pederimizin üzerinden eksik etmesin. Hem böyle ağlaşırsanız ruhu rahatsız olur."

Hafza, hüzünlü gözlerini kızına çevirdi. Kaşını kaldırarak uyarıda sen buna işareti yaptı. Hatice o sırada, "Şunu ben mi boğayım, yoksa Hıdır Ağa'ya mı havale edeyim?" diye geçiriyordu aklından. Gülümsemeye çalıştı. "Neyse ki sen yanımızdasın Gülbahar," dedi. Sesi buz gibiydi. "Hiç değilse senin neşen pederimize malum olur. Ruhu huzura kavuşur."

Kadın, "Neyse," dedi gergin bir sesle. "Benden söylemesi canım." Sonra sanki kendi kendine konuşuyormuşcasına mırıldandı. "Söylemişlerdi de inanmamıştık."

"Ne söylemişlerdi Gülbahar? Neye inanmamıştın?"

"Senin için... Sultan Hanım kinaye konuşmayı pek sever demişlerdi."

Sesindeki düşmanca ifadeyi saklamaya bile gerek görmemişti kadın.

"Eh sevindim. Hiç değilse inanmanı sağladık Gülbahar."

Kadın bir süre gözlerini dikip Hatice'yi süzdü. Aklından hiç de iyi şeyler geçmediği belliydi. Sonra elindeki işi üstünde oturduğu şilteye atıp "Ne yapalım," diye tısladı. "Bu gece katlanacaksın artık. Yarın Süleyman'a benim için burada bir daire hazırlatmasını söylerim."

Padişah'tan ismiyle bahsederek ne kadar güçlü olduğunu göstermeye çalışıyordu.

"Padişah efendimize, diyecektin herhalde?"

"Şehzademizin pederine ismiyle hitap etmem de mi yasak?"

Hafza Sultan içinden lahavle çekti. "Yasak değil de kızım..." dedi. Yüzü taş kadar soğuktu. "Töre böyle. Hem efendi oğlumuzun gözdesinin Yeni Saray'da oturması da münasip olmaz."

"Neden?"

Hatice atıldı. "Bu da töre. Kadınlar Eski Saray'da oturur. Oğlu padişah olan validelerin buraya geçmesi caizdir."

"Değişsin artık canım. Ne bu böyle? Süleyman, Şehzademizi kucağına alıp sevmek isterse..."

"Eski Saray'a gelir," dedi Hatice. "Padişahlar, zaten geceleri genellikle haremde geçirirler. Harem de Eski Saray'da. Senin yaşaman gereken yerde yani."

"Bu da değişecek. Eski padişahlar neylemiş beni ilgilendirmez. Süleyman artık geceleri Şehzademizin ve bizim yanımızda geçirecek."

Hafza Sultan, "Tövbe, tövbe," diye mırıldandı öfkeli bir bakış fırlatarak. Sonra Hatice'ye döndü. "Bana o geceyi anlatsana sultan kızım. Selim Han nasıldı? Sancısı, ağrısı çok muydu? Neler dedi, ne yaptı? Nasıl vedalaştınız? Üzülürüm, ağlarım, sızlarım diye korkma. Bize adıyla sanıyla Mengli Giray kızı, Selim Han helali Hafza derler. Nerede ağlanır, nerede konuşulur, nerede gülünür, iyi biliriz."

Lafın ucunu gelinine çarptırmıştı ama Gülbahar hiç oralı olmadı. Ana kız bir süre onu sözdüler. Hatice, validesine iyice sokuldu. Ve o geceyi anlattı.

Kah burunlarını çektiler, kah için için ağladılar. Kah hıçkırdılar. Mahidevran Gülbahar da, kah onları süzdü, kah elindeki gergefe iğne batırdı.

Hatice sonunda babasının emaneti olan küçük pusulayı çıkardı.

"Valide." Sesinin titremesine engel olamadı. "Veda etmeden önce, bunu kuşağından almamı ve sana vermemi istedi."

Hafza Sultan, "Neymiş o?" diye atıldı. Kızının kutsal bir emanetmişçesine parmak uçlarında tuttuğu kağıdı aldı. Açtı.

Can kızım. Dün gece sancım biraz nefes aldırınca, hayatımı düşündüm. Yaptıklarımı, yapmadıklarımı. Yapamadıklarımı... Süleyman'ı, seni, helalim, kadınım, sultan kızı sultan valideni. Ah, Hafza, diye inledim. Ah cefakar, vefakar, ahu gözlü Hafzam. Bir beyit döküldü dudaklarımdan:

Şirler pençe-i kahrımda olurken lerzan
Beni bir gözleri ahuya zebun etti felek

Bunu Selim'den kadınına son bir selam olarak valideme versin Sultan Haticem."

Sözün bittiği yerdeydiler. Bir şey demeden öylece oturdular bir süre. Neden sonra Hafza Sultan, erkeğinin ona gönderdiği el kadar kağıdı öpüp başına koydu. "*Hafzan sana kurbandı Selim Han.*"

Başını yastığa koydu.

Hatice, annesinin artık karlanmaya başlayan saçlarını okşadı uzun uzun. Git bul onu, dedi içinden. Ölümü yenen tek Tanrı nimeti rüyaydı. Sınırı yoktu. İyi bilirdi o. Acılarla varılan rüyalarda kavuşuyordu ancak insan sevdiğine. O, binlerce rüyada çalı bülbülüyle buluşmuştu. Fehim Çelebi, hiç ölmemiş gibi en güzel şarkılarını rüyalarında söylemişti. Hatice, diyemediği gönül sırrını ona rüyalarında vermişti: Seni seviyorum çalı bülbülü. Gülün de sana vurgun. Şimdi sıra anasındaydı. İçin için, git bul onu valide diye inledi. Git bul yavuz Selim'ini. Onu ne kadar sevdiğini söyle. Bunu işitmeye o kadar ihtiyacı var ki.

İbrahim, ihtiyar Sadrazam'ın eteklerini savura savura odasına girdiğini görünce şaşırdı. Bu kadar çabuk gelmesini beklemiyordu. Gönderdiği haberci saraydan Piri Mehmet Paşa'nın konağının yolunu tutalı iki çeyrek bile olmamıştı.

Hasodabaşı olarak ilk görevini yapmaya hazırdı. "Safa geldiniz," diye saygıyla selamladı Sadrazam'ı. "Hazreti Padişah'a geldiğinizi haber vereyim."

Usulünce Süleyman'ın dairesinin kapısını araladı. Başını içeri uzatmadan, "Piri Paşa Hazretleri, devletlum," diye seslendi eşikten. Padişah'ın gelsin demesini bekledi.

"Hele önce sen bir gel Pargalı."

Şaşırdı. Sadrazam dururken, Padişah'ın onu huzuruna alması uygun muydu yani? Bunu düşünecek vakti yoktu. Hemen eşiği aştı. Bel büküp boyun eğdi. "Hünkarım."

Süleyman kıs kıs güldü. "Sabahtan tezi yok yandın İbrahim," diye fısıldadı kulağına. Piri Paşa, onu bekletip seni aldığımı Divan'da anlatınca, sana yeni lakaplar bulacaklardır hemen."

O da öyle olmasını bekliyordu zaten. "Yavaş yavaş ismimin başına sonuna bir şeyler eklenmesine alışıyorum efendimiz."

"Neyse," dedi Süleyman başını sallayarak. "Pederimizin, bazı şeyleri Piri Paşa'dan bile sakladığını unutma. Kedisine bazı sorular soracağımı ve kararımı bildireceğim. Öğrenmesi gerekeni, zamanı gelince duyar."

Tekrar eğildi, elini öper gibi yapıp alnına götürdü. Emrin can başüstüne demenin işaretçesiydi bu. Bir yandan da hayatını şekillendirmeye başlayan olayları bir an önce kafasında

evirip çevirerek dosdoğru bir tartıya koymayacak olursa kendi ölüm fermanını tez elden yazabileceğini düşünüyordu.

Sadrazam'ın, Padişah huzuruna doğru ilerleyişini havaalikla seyretti. Matem işareti olarak gecenin o vaktinde bile Paşa siyahlar içindeydi. Başındaki uzun kavuğu bile siyah bir tülle sarılmıştı. O upuzun şeye rağmen adamın başını sağ omzunun üstüne eğmesine şaştı. Onu düşürmeden nasıl yürüyordu? Ben asla böyle bir külah takamam herhalde, dedi kendi kendine. Taksam bile daha iki adım atmadan düşürür, rezil olurum.

Şehzade'nin karşısına çıkmakla, Padişah huzuruna varmak farklıydı. Bir kere adam eşiğe basmamıştı. Üzerinden dimdik değil, eğilerek geçmişti. Geçtikten sonra hafifçe belini doğrultmuş fakat asla tam doğrulmamıştı. Başı ve kavuğu hala sağ omzunun üstündeydi. Ellerini göbeğinin altında birleştirmişti. Kaftanı, kuşağı, gömleği, şalvarının altından kıvrık ucu görünen yemenisi bile siyahtı. Etekleri yeri süpürdüğünden attığı adım görünmüyor, paşa adeta kayıyordu. Gözlerini yere dikmişti. Asla başını kaldırıp Süleyman'a bakmıyordu. Bir iki adım attıktan sonra durdu. "Devletlum." Sesini İbrahim bile zor duymuştu.

"Hele yaklaş Sadrazam Paşa."

Ancak ondan sonra Mehmet Paşa, bir iki adım daha attı.

"Pederimizin vefatını asker kullarım öğrendi mi?"

"Yarın, efendimiz Eyüp Sultan'da kılıç kuşandığında, naaşı örten çadır kaldırılacak. Cenazeyi alacak araba da o vakitte Çorlu'da olacak."

Süleyman başını sallayarak onay verdiğini belli etti.

"Hasodabaşımız İbrahim Ağa, Selim Han'ın cenaze töreni için istediklerimizi iletmiştir."

"Evet Hünkarım."

"Evettir de, pederimizi toprağa vereceğimiz tepe seçilmiş midir?"

"Eyüp Sultan'a giderken, cülus alayınızı oradan geçireceğiz. Münasip derseniz hemen hazırlık yapılacak. Mimarbaşı ve ustalar orada olacak. Efendimizin toprağa verileceği yerin üstüne yaptırılacak türbe ve cami için ölçü alacaklar. Tez zamanda inşaat başlayacak."

"O da tamam. Cenaze namazı nerede kılınacak?"

Sadrazam bu soruya da şaşırdı. "Fatih Camii'nde Hünkarım. Selim Han'ın ruhu dedesinin makamında olduğuna sevinecektir."

"İyi düşünülmüş. Bir fatihe, son yolculuğuna bir fatihin huzurundan çıkmak yaraşır."

Bir sessizlik oldu. "Şimdi," dedi Süleyman düşünceli bir sesle. Camide, avlunun karşısına hatunlar için yer hazırlansın. Validemiz orada bulunur. Yalnız..." Biraz düşündü. "Kardeşimiz Hatice Sultan, pederimize cami avlusunda veda edecek. Kabir başına da yalnız o alınacak. Anlaşıldı mı?"

İbrahim, Sadrazam'ın gözlerine bakınca, içinden anlaşılmadı, diye geçirdi. Piri Mehmet Paşa cami avlusuna ve kabir başına bir hatunun alınacağını duyunca açıkça bocalamıştı. Fakat itiraz edecek hali yoktu. Yaşlı vezir de sağ elini öper gibi yapıp alnına götürdü. "Can başüstüne Hünkarım."

"Şeyhülislam Zembilli Ali Efendi'ye sabah erkenden bunu söyleyesin. Dinen buna mani bir hal olmadığına dair fetva hazırlasın."

Adamın eli yine dudaklarına ve başına gitti.

"Bunda anlaştığımıza göre. Gelelim, asıl meseleye. Henüz cülus edip Al-i Osman tahtına oturmadık amma bu

geceden bilesin istedik. Pederimize şan ve şerefle hizmet ettin Paşa."

Sadrazam ürperdi. Beni azlediyor, diye geçti hemen aklından. Sadareti ya o hırsız Ferhat'a ya da can düşmanım Ahmet'e verecektir. Ne yapalım, buraya kadarmış.

"Hizmetin malumumuzdur. Biz de hürmet ederiz."

İbrahim, birden adama acıdığını fark etti. Paşa'nın yüzü kireç kesmişti Lafı uzatacağına, sen var gayrı biraz dinlen desene bir an önce zavallıya diye geçirdi içinden.

"Ve dahi düşünürüz ki," diye tane tane devam etti Padişah. "Devlet hizmetinde kopukluk caiz değildir. Bilesiniz ki, sana itimadımız vardır. Mühr-ü hümayun sende kalsın Paşa. Görelim bakalım, pederimizden sonra oğluna hizmetin nice olacaktır."

Koca adam, Süleyman'ın eteğine davrandı. Padişah izin vermedi.

"Hünkarım, devletlum. Mehmet kulun, yoluna baş koysun."

"*Başın senindir Paşa, hizmetin bize yeter.* Zembilli Ali Efendi'ye de söylersin. Pederimizden emanettir. Alem-i İslam'ın yolunu aydınlatmaya devam eylesin."

Sadrazam yine elini öpüp alnına götürdü.

Padişah bu kez onu işaret etti. "İbrahim Ağa'yı duymuşsundur. *Makbulümdür.*"

Mehmet Paşa içinden, makbulün ha, diye söylendi. Sultan Süleyman'ın makbulü.

"Kendisi sırdaşımdır," dedi Padişah, Sadrazam'ın gözlerindeki hayret ifadesine aldırmadan. "Derttaşımdır. Daha sayayım mı? Umarım namı Saruhan'dan sonra payitahtı da sarmıştır. Yok eğer dersen ki, bilmeyiz, haberimiz yokrur; işte şimdi oldu. Sadece payitaht değil, Al-i Osman namını duymalı, bil-

meli isteriz. Kendisini azad eyleyip Hasodabaşımız yaptık. Dediği dediğimizdir. Ona göre hürmet bekleriz."

Sarayların beklenmedik şeylere, beklenmedik sözlere gebe olduğunu Saruhan'da öğrenmişti. Fakat saltanat sarayı başkaydı. İbrahim, Sadrazam da mı bana hürmet edecek, diye sordu kendi kendine. Böyle bir emir beklemiyordu. Başını Padişah'a teşekkür manasında eğerken gözucuyla ihtiyar veziri süzdü. Eli yine inip kalkınca, Paşa'nın ona hürmet göstermeye bir itirazı olmadığını anladı. Zaten nasıl edecekti ki?

"Bunu da böylece hallettik," dedi Sultan Süleyman. Yanındaki sehpadan bir sırça bardak alıp su içti. "Hatice Sultan bu akşam bize pederimiz cennetmekan Selim Han'ın vasiyetini getirdi Paşa."

Vasiyet mi? Sadrazam şaşırdı ama belli etmedi. Sultan kız bundan kendisine hiç söz etmemişti.

"Pederimizin öğütlerini ve isteklerini okuduk. Şimdi sana bir sorumuz vardır."

"Emret devletlu Sultanım."

"Devletimin donanması ne durumdadır?"

İbrahim, yan gözle bakmasına rağmen Sadrazam Paşa'nın yüzünden güneşler parladığını gördü. Adam açıkça bu soruyu duyduğuna sevinmişti. Şükürler olsun yarabbi diyordu içinden. Demek ki Sultan Selim'e telkinlerimizin etkisi olmuş. Demek ki, donanmayı Akdenize çıkaralım, düşmana korku salalım. Rodos Adası'nı fetheyleyip bağrımızdaki son haçlı kılıcını da kırıp atalım, dediğimiz zaman kızıp köpürmesi yalanmış. Bak oğluna Rodos'u vasiyet etmiş.

Tam ağzını açıp cevap vermek üzereyken, Padişah elini kaldırıp susturdu. "Bil ki bu konuşma burada kalacak Piri Paşa. Üç kişi arasında. Divan'da dahi açılmayacak. Birinden bir söz, bir

ima duyacak olursam, ikinizden bilirim ona göre. Birinizi geri komam. İkiniz de kellelerinizi ayaklarınızın altında bulursunuz."

Vay, dedi İbrahim içinden. Bu kelle koparma tehditlerini ne zaman duysa, eli farkında olmadan boynuna gidiyordu. Yine öyle oldu.

"Şimdi yaklaş ve diyeceklerini sadece ikimizin duyacağı şekilde de."

Piri Mehmet Paşa, Padişah'a sokuldu. Süleyman eliyle İbrahim'e de sokulmasını işaret etti. Üç kişi kafa kafaya, dedi İbrahim içi gururla kabararak. Süleyman, başvezirine güdeceği siyaseti açıklayacak. Hem de benim yanımda.

"Hünkarım," diye söze başladı Sadrazam. "Önce Allahıma şükrederim. Gazan şimdiden mübarek olsun Süleyman Han. Rodos Fatihi Süleym..."

Padişah elini öfkeyle kaldırarak onu susturdu. İbrahim o an öfkenin dalga dalga içinde köpürmeye başladığını hissetti. Lanet olsun, diye homurdandı. İnatçı Türk. Baba vasiyeti bile dinlemiyor. İnadı inat. Safevi Şahı'na saldıracak önce.

"Destan düzmeyi bırak Paşa. Donanmamız nicedir?"

Sadrazam şaşırdı ama devam etti. Fakat sesinde bu kez hayal kırıklığı vardı. "Cennetmekan Selim Han'ın emriyle İstanbul tersanesini genişlettik. Çevredeki mezarlığı dahi kaldırdık. Efendimiz Gelibolu'da da tersane kurmamızı ferman etmişti."

"Eee Paşa, ya gemiler?"

"Her biri 700'er tonluk 150 kadırga kızakta. Gelibolu'dakiler de bitti mi 250 parça olacak. Mevcudu da kattık mı..."

"Yani ortada bir kuvvet yok henüz. Bekleyeceğiz, öyle mi?"

İşte korktuğum oluyor, diye geçirdi içinden İbrahim. Gemiler bitene kadar ben gidip Safevi Şahı'nı ezeyim diye düşünüyor.

"Bizim bekleyecek vaktimiz yoktur Paşa."

İbrahim, Sultan Süleyman'ın kararlı ve dik sesiyle irkildi. Yoksa yanılıyor muyum, diye bir sevinç kıpırdadı içinde. Yoksa Süleyman...

"Sene dolmasın. Pederimizin vasiyeti neyse yerine getirelim." Padişah, İbrahim'e göz ucuyla şöyle bir baktı. Hasodabaşı'nın sekiz yıl başının etini yediği fikri sonunda kabul ettiğini anlayınca heyecan ve mutluluktan çıldırmak üzere olduğunu fark etti.

"Kimseye, babasının vasiyetini yerine getiremedi dedirtmeyiz. Donanma-yı Hümayun'u tez elden tamamlayasın. O vakte kadar sancağımızı Akdeniz'de dolaştırasın."

Sadrazam'ın da etekleri sevinçten zil çalıyordu. Fakat yine de içine bir kuşku düştü. Akdeniz'e gemi çıkarmayı teklif edenlerin başında geliyordu ama için için bundan korkmuştu. Akdeniz'de Osmanlı kadırgalarının çoğalması Rodos'a sefer hazırlığında olduklarını düşmana haber vermek değil miydi bir türlü.

"Şey," diye mırıldandı.

"Bir diyeceğin mi var Piri Paşa?"

"Hünkarım, emrin can baş üstüne. Bu fikri kulunuz da savunur. Ama içimi de bir kurt kemirir durur. Demezsem, efendimize hizmette kusur etmiş olmaktan korkarım."

"De öyleyse."

"Akdenize donanma salmak, kafiri kuşkulandırmaz mı?"

Süleyman'ın yüzü birden kardı. "Kuşkulansın. Kuşkulansın da bacaklarının bağı, dizinin dermanı çözülsün kefere şövalyesinin. Hem zaten neyi kimden saklayacaksın? Casusları çoktan anlamıştır. Sen dediğim üzre tedbir alasın. Gayrı çekilebilirsin."

Sadrazam iki müjdeli haber almanın muduluğuyla çekildi. Hem makamında kalmış, hem de yeni Padişah'ın Rodos seferine hazırlandığı müjdesini almıştı.

Şükürler olsun Allahım, diye diye konağının yolunu tuttu.

Adam gittikten sonra Süleyman bir süre tilki bakışlarıyla İbrahim'i süzdü. "Biz de," dedi, "öbür işe bakalım Pargalı. Pederimizin planı neyse ona göre davranalım. Gördün mü, hizmetimizdekilerin de fikrine uyuyoruz. Sen de buna göre işe koyul."

İbrahim de elini öpüp başına götürerek eğildi.

"Ama önce başka görevimiz var. Dairesine gidip validemizin elini öpelim. Biraz teselli edelim. Sen bu işi iyi bilirsin İbrahim. Ha, daha önce dediğimi unutma. *Yarın cenaze töreninde gözünü Hatice Sultan'dan ayırma.* Bir hal olursa, senden biliriz. Sultan kızın bir rahatsızlığı var. Tuhaflık hissedersen hemen uçur onu oradan."

XLIX

Fatih Camii, Eylül Sonu, 1520

Âvlu hınca hınç doluydu. Hatice, babasının tabutunun önünde geçmişle, öfkeleriyle, isyanlarıyla hesaplaşıyor, kalbi hüzünle kanıyordu. İşte o anda hiç ummadığı bir şey oldu. Arkasında bir fısıltı duydu.

"Kulunuzu bağışlayın Sultanım."

Kalabalıktan yükselen uğultu, dualar, tekbirler arasında, ne kadar farklıydı ses. Sıcak, duygulu, kucaklayan, saran, yürek burkan bir fısıltı. Dönüp bakmaya bile gerek görmedi. Çünkü sesin, daha kendisini görmeden sinir olduğu, Sarayburnu'ndaki ilk karşılaşmada boyunun uzunluğuna bakarak *sırık* dediği hilal kaşlı, kara gözlü, kara sakallı Frenk'e ait olduğunu biliyordu. Değilse bile öyle olmasını temenni ettiğini fark edince şaşırdı.

"Ne istiyorsunuz?"

"Bağışlayın..."

"Bağışlamamızı gerektiren bir kusur mu işlediniz?"

Neden böyle yapmıştı bilmiyordu ama onu azarlamak, bağırmak, hatta tırnaklarıya yüzünü parçalamak geliyordu içinden.

"Evet Sultanım."

Allahım ses ne kadar yakındaydı. Tam arkasında. Nefesini bile hissediyordu Hatice kulağında.

"Efendimizin yanında duygularımı ifade etmeye çekindim. Size başsağlığı dileyemedim. Acınızın teselli kabul etmez biçimde büyük olduğunu biliyorum."

"Nereden bileceksiniz?" diye diklendi Hatice yine. "Kimse kimsenin yüreğini okuyamaz."

Oh dedi içinden de. Haddini bildirdim. Acım ne kadar büyük, biliyormuş. Aklı sıra ağabeyim gibi riyalarıyla beni de büyüleyecek.

"Ben okurum Hatice Sultan."

Of Allahım. Sıradan, basit bir cümle bu kadar sihirli, bu kadar duygusal söylenebilir miydi? Aklı karma karışık oldu. Sesine elinden geldiği kadar soğuk bir ifade yüklemeye çalıştı.

"Siz de mi pederinizi kaybettiniz?"

Bu ona verdiği ilk düzgün cevap olmuştu sanki.

"Evet," diye soludu arkasındaki. "Ben de babasız kaldım efendimiz."

Eh, gizli ve sıra dışı sohbetin bu noktasında kendisinin de biraz ifadesini yumuşatması gerektiğini düşündü Hatice. "Üzüldüm."

"Size bir şey demek için, haddimi ve töre sınırlarını aşarak yanınıza sokulmaya cesaret ettim. Bağışlanmamı onun için istemiştim."

Bir şey mi diyecekmiş? Ne? Bir hizmetkarın, Padişah'ın kız kardeşine söyleyeceği ne olabilirdi ki? Ancak haber taşır,

Süleyman'ın dediği bir şey varsa onu aktarabilirdi. Evet ancak bu olabilirdi. İyi de, neden heyecanlanmıştı. Bu göğsünün içinde kanat çırpan güvercin de nereden çıkmıştı şimdi.

"Epey zorluk çekmişsinizdir, yanımıza gelene kadar mutlaka." Dediğine anında pişman oldu. Fısıltısındaki alayı adamın anlamamasına imkan yoktu. Ve o bunu hak edecek bir şey yapmamıştı. "Söyleyin bari de, gayretiniz boşa gitmesin."

"Diyeceğim şudur ki Hatice Sultan..."

Allahım, Allahım, yine öyle yaptı. Dört kelime, İbrahim'in dudaklarından öyle sihirli bir ifadeyle dökülmüştü ki, Hatice, az önceki gibi sarsıldı.

"Şanslı bile sayılabilirsiniz..."

Ne! Budala. Bütün büyüyü bir anda bozmuştu işte. Şanslı ha? Ben mi? Bütün yaşadıklarımdan sonra. Pederim şurada, musalla taşının üstünde cansız yatarken... Kendimi şanslı sayacağım ha?

"Nedenmiş o?"

Şaşırdı. Aslında tersleyip ondan uzaklaşması gerekmez miydi? Ne diye bu münasebetsiz konuşmanın uzamasını sağlıyordu ki? Ağabeyinin isteği üzerine kalabalığa erkek esvaplarıyla katılmıştı ama tanıyan biri çıkabilirdi pekala. Ondan sonra ayıkla pirincin taşını. "Hünkar'ın kız kardeşi, efendimizin Frenk makbulüyle kulak kulağa fısıldaşıyordu ağalar. Bu ne iştir ki hatun kısmı sokak ortasında er kişiyle muhabbet eder? Yoksa ahir zaman dedikleri bu mudur," diye dedikodu alır yürürdü artık.

"Çünkü sizin pederiniz öldü. Biraz sonra geldiği yere dönecek. Onu bir daha görebilmek için bir umut kırıntısı beslemeniz bile mümkün değil artık. Oysa..."

Neler saçmalıyor bu böyle diye geçti Hatice'nin aklından.

"Oysa..."

"Oysa benim babam, orada, Parga'da. Yaşıyor. Ben babamı canlı kaybettim Sultanım. İnsanın yaşadığını bildiği halde sevdiğini görememesi... *Bir insanın sevdiğini canlı kaybetmesinden büyük acı yoktur.*"

Hatice bir şey diyemedi. Diyecek söz bulamadı. O kadar etkilenmişti ki, aklından bile bir cevap geçiremedi. Haklıydı. *Ölüm bir sondu. Ya ayrılık?* Ölümün çaresi, umudu yoktu. Ama ayrılığın, hasretin? Bitmek bilmeyen ama insanı her gün, her dakika için için yiyip tüketen bir umut vardı. Bir daha kavuşamayacağını bile bile çekilen canlı ayrılık gerçekten ölümden beter olmalıydı. O an tam anlamıyla böyle düşünüyordu.

"Kaç geceler," diye fısıldadı arkasındaki sıcak, tatlı ses.

Adamın soluğunun üzerinde dolaştığı saçlarının kıpırtısını hissetti Hatice omuz başlarında. İçi titredi. göğüs kafesinin içindeki güvercin, kaçıp kurtulmak için daha hızlı çarpmaya başladı.

"*...kaç geceler, pencereleri, kapıları açıp yıldızlara doğru, baba, diye bağırmak istemişimdir. Anneee, benim. Buradayım, diye haykırmak.*"

Hatice'nin gözleri nemleniverdi. Buna, "Hakkımız helaldir," diye bağrışan kalabalığın babasıyla helalleşmesinin mi, yoksa sırığın mı sebep olduğunu çıkaramadı. Bir daha ona sırık demeyeceğim. Aklından o anda geçen tek şey buydu. Böylesine duygusal ve acılı biriyle alay etmek ayıptı, günahtı. Bunu ondan iyi kim bilebilirdi ki?

"Neden?" dedi usulca omzunun üstünden arkaya doğru.

"*Neden yıldızlara doğru?*"

"Başımızın üstünde aynı gök kubbe olduğundan Sultanım. Belki onlar da o sırada başlarını kaldırıp benim seslendiğim yıldızlara bakar, sesimi işitirler diye."

Hatice yine diyecek laf bulamadı.

"Onun için Sultanım, size, şanslı olduğunuzu söylemeye geldim. Acınızı paylaşıyorum. *Fakat artık o yok. Olmayacak. Dönmeyecek. Onu ancak rüyalarınızda görebileceksiniz. Bence efendimizle birlikte acınızı da gömün. Bırakın bir ölümden bir hayat doğsun.*"

Allahım, ne güzel sözlerdi bunlar böyle? Hatice acılı yüreğinde garip bir dinginlik yaratan bu sihirli konuşmanın bitmemesini istedi.

"Ama yıldızlara nasıl ulaşacak sesiniz?"

İbrahim tam da böyle bir soru beklermiş gibi telaşla atıldı. "Kemanımla..."

Ah evet, diye geçti Hatice'nin aklından. Annesinin anlata anlata biteremediği şu büyülü nağmeleri çıkaran çalgı.

"Her gece çalıyorum. Kemanımın nağmelerini mutlaka duyarlar diye. Anamın yıldızlara bakıp içini çektiğini duyar gibi oluyorum. Babamın, gözyaşlarını belli etmemek için başını kayaları döven dalgalara çevirdiğini görüyorum. *Ne o koca Armanno; yoksa ağlıyor musun*, diye soranlara, *ne ağlaması, deniz köpürüp sıçrar, görmez misiniz*, dediğini işitiyorum."

"Nağmelerinizin dinleyenleri büyülediğini işittik."

Kahretsin, sesi ne kadar kuru, duygusuz çıkmıştı. Hiç böyle istememişti halbuki.

"Bu gece," diye fısıldadı arkasındaki. "*Sizin yüreğinizi hissetmeye çalışarak çekeceğim yayı tellerin üzerinde Hatice Sultan.*"

Hatice elinde olmadan, "Babanızın, annenizin duyması için mi?" deyiverdi. Anında ayağını öfkeyle yere vurdu. Ne

oluyor sana Hatice, diye azarladı kendini. Neden yapıyorsun bunu? Sana ruhunu açan biriyle alay etmek ayıp değil mi?

Bereket İbrahim anlamamış gibi davrandı.

"Hayır. Şuradan göğe yükselen pederinizin kalbinizden geçenleri duyması, yanı başında parıldayan yıldızlara, *susun, dinleyin, bakın kızım benim için neler söylüyor*, demesi için."

Hatice, bir an Fatih Camii'nin avlusunu dolduran büyük kalabalığın kaybolduğunu sandı. Padişah ağabeyi de yoktu ortalıkta. Vezirler, ağalar, paşalar da. Kimse yoktu. Sadece o vardı.

Bir de onu güzel sözleriyle büyüleyen İbrahim. Pargalı İbrahim, diye düzeltti içinden hemen. *Pargalı çalgıcı.*

Onu görmelisin, dedi içinden bir ses. Ne olursa olsun görmelisin. Evet, dönüp bakacaktı ona. Bu sözleri söyleyen erkeğin yüzünde nasıl bir ifade vardı acaba? Hatice sert, bağıran, kendini Allahın bir lütfu, onu da -padişah kızı olsa bile- bu lütfa hizmet için yaratılmış bir mahluk olarak gören erkeğin yüzündeki ifadeyi iyi bilirdi. Bencil, mel'un, küstah, kaba, çirkin.

Döndü ama onu göremedi. Sadece, kalabalağın içinde arkasını dönüp uzaklaşan birinin sırtını fark edebildi, o kadar.

Padişah ağabeyiyle birlikte, Sultan Selim'in tabutuna omuz verirken gördü neden sonra. Hilal kaşları çatılmış, kara gözleri bulutlanmış gibiydi sanki.

❦

İbrahim, sultan kızın üzerinde yarattığı etkiden emindi. Duruşundaki, sesindeki o mağrur, tepeden bakan ifadenin kaybolduğunu anlamıştı. Onun gönlünü çalması için atacağı bir iki adımı daha planlamaya karar verdi.

Padişah ona hayrandı. Dostuydu. Arkadaşıydı. Onu dinliyordu. Güveniyordu.

Padişah'ın kız kardeşinin de ilgisini çekmek, hatta gönlünü çelmek fena mı olurdu yani? Güçlü müttefiklere ihtiyacı olacağını daha payitahtı uzaktan şöyle bir görür görmez anlamıştı.

Süleyman, musalla taşının arkasında, Piri Mehmet Paşa ve öteki vezirlerle, paşalarla saf tutmuştu. Ondan uzakta olmaktan bir an rahatsızlık duydu. Fakat Hünkar öyle istemişti. Kız kardeşini emanet etmişti ona. Bu daha önemli değil miydi? İçin için güldü. Sen de bir görevden sevda çıkaracak kadar akıllısın Pargalı, diye söylendi kendi kendine. Rıhtımda Hatice'yi etrafına ördüğü kalın duvarların arkasında görmüştü. Hatta Padişah'ta bile olmayan o mağrur haline sinirlenmişti bile. Ne oldu, diye homurdandı. Bir çift sözle, o duvarı yıkıverdi işte İbrahim.

Birden dondu.

Tanrım! Yanlış mı gördüm?

Padişah'ın tam arkasındaki dev bostancının yanında biri vardı. Kısa boylu biri. Bir akrep. Başındaki kavuğun için gizlenmiş bir akrep! Hayır bir şeytan!

O muydu gerçekten?

Kalabalık hareket halinde olduğu ve binlerce ayağın çıkardığı toz göğe doğru yükseldiği için iyi seçemiyordu adamı.

Yer değiştirdi. Biraz daha öne geçmeye çalıştı. Bir yandan da, Padişah'ın, kız kardeşimi niye yalnız bıraktın diye kızmasından çekiniyordu.

Fakat şu anda aklı, içinde bomba gibi patlayıveren intikam arzusunun gerisinde kalmıştı.

Lanet olsun. Bir türlü göremiyordu.

Benzetmiş de olabilirdi elbette. Aradan kaç yıl geçmişti. On mu, on beş mi? Fakat o suratı unutması imkansızdı. Beyninin her hücresine kazımıştı onu. Kaşını, gözünü, bıyıklarını, sakalını, çelimsiz omuzlarını, bodur boyunu. Çatallı yılan sesini. Her şeyi. O kadar yıldır da işte onu bir daha görmek için kurulmuş bir zemberek gibi bekliyordu. Gördüğü anda zemberek boşalacak, gırtlağına sarılacaktı. Gördüğü son yüz onun yüzü olacaktı. Dövdüğü, sövdüğü, bir bilenin eline bırakacağına, *onu ben keseceğim*, diye kör bıçakla sünnet ettiği çocuğun yüzü!

Fakat o şeytan, Sultan Süleyman'a bu kadar sokulabilir miydi?

Böyle olamayacağına karar verdi. Galeyan halindeki ahalinin tozu azalacağına artıyordu. Başındaki kavuk da yüzünü gizlemişti. Tabutun altına girmiş, Padişah'ın yanı başında, Sultan Selim'i omuzlamış gidiyordu.

"Şu adamı tanıyor musun?"

Kolundan tuttuğu adam ters ters baktı. Şimdi soru sormanın vakti miydi? Fakat İbrahim'in yüzündeki ifadeyi görünce, diklenmekten vazgeçti.

"Hangisini?"

"Şunu. Efendimizin yanındaki adamı... Hani kavuğu kaşlarının üstüne düşeni."

Adam bu kez şaşırarak baktı. "Yabancısın galiba."

"Nereden bildin?"

"Yabancı olmasan tanırdın da ondan. Defterdarbaşı'nı kim tanımaz? İskender Çelebi o! Padişahımızın Hazine Emini. Başdefterdar. Harun bile onun yanında fukara kalır."

O! Tanrım o! İskender!

Adam daha bir sürü şey sıralıyordu ama İbrahim hiçbirini duymadı. Yabancının kolunu bırakıp kalabalığı yara yara

Sultan Selim'in tabutunu taşıyanlara sokulmaya çalıştı. Şimdi Padişah'ın kızıp kızmayacağını düşünme vakti değildi.

İntikam saati gelip çatmıştı.

Kollarını havaya kaldırarak "Yüce İsa," diye bağırdı. Çığlığı, kalabalığın gürültüsü arasında fısıltı gibi kalmıştı. "Şeytanı yoluma çıkardın. Sana şükürler olsun!"

İnsanları itip kakmaktan ter içinde kaldı. "Geliyorum İskender," diye söyleniyordu bir yandan da. "Kaçma. Ölüm peşinde."

Üzerinde hiç silah olmadığını hatırladı. Kör bir bıçak bile yoktu. Lanet olsun, diye homurdandı. Nasıl geberteceğim onu? Nasıl alacağım etimin intikamını?

Parmaklarınla, diye haykırdı içinden bir ses. Tırnaklarınla! Dişlerinle!

Evet. Öyle yapacaktı. Gözlerinin içine bakacak ve tırnaklarını saplayıverecekti boğazına. Gırtlağını parmaklarıyla söküp alacaktı. Yüreğini parçalayacak, cami duvarı dibine kaçışan itlere atacaktı.

Birden kendini Selim Han'ın tabutunun yanında buldu. Tabutu tutmak için sol elini kaldırdı. Aradaki adamları tek tek geçti. Artık Padişah'ın tam arkasındaydı.

O solundaydı. Tabutun öbür yanında. Bir fırsatını bulup sola geçmesi lazımdı. Onun arkasına. O kalın, güdük boynuna sarılacağı yere.

Olmayacak şey oldu ve Süleyman omzunun üstünden geriye doğru şöyle bir baktı. İbrahim'i görünce kaşları çatıldı.

"Ne arıyorsun burada?"

İbrahim hiç tereddüt etmeden cevap verdi.

"Cennetmekan pederinize bir omuz vermek vazifemiz değil midir, Hünkarım?"

Padişah başka bir şey demeden döndü. Babasının tabutu sol omzunda yürümeye devam etti.

Fakat bu bir anlık kinden uzaklaşma, aklını başına getirdi.

Onu öldürebilecek misin bakalım, diye sordu aklı. Tur ki boğazına sarıldın. Koşup elinden almayacaklar mı? Ölen kim olacak?

Cevap belliydi.

Ben!

Hayallerine kim veda edecek? İskender mi, sen mi?

Ben!

Öyleyse aklını kullan Pargalı. Şeytan'ın sana bir kez daha zarar vermesine göz mü yumacaksın? Aklını dinlemeyecek kadar aptal ve kör müsün? Onu buldun. Artık kaçamaz. Uygun zamanı bekle!

Tabutun altındaki cemaat ittiriyormuş gibi sola kaydı.

Şimdi tam arkasındaydı. Vücudundan yükselen iğrenç ter kokusunu bile duyuyordu. Ah, diye yandı içinden. Bir bıçak olaydı ya şimdi. Kimse görmezdi. Bir saniye bile yeterdi gırtlağını kesmek için. Ne olduğunu bile anlamazdı kimse. İskender gırtlağından fışkıran pis kanıyla yere yuvarlanırken, o ezer geçerdi üstünden. Bütün cemaat çiğnerdi ayaklarının altında uğursuz bedenini.

İyice sokuldu. Omzuna dokundu. Başını uzattı.

İskender şöyle hafifçe dönüp kim o dercesine baktı.

O gözler. O kanlı, çipil gözler. O uğursuz surat. Sağ kaşının üstündeki bıçak yarası.

Bakışları karşılaştı.

İçinden, *Azrail'in karşında ey İskender titre*, diye haykırdı.

Fakat İskender titremedi. Dönüp, tabut taşımaya devam etti.

Tanımadı!

İbrahim çılgına döndü. Tanrım beni tanımadı. *Kesip biçtiği, tarifsiz acılar çektirip, hadi sarın şunun şeyini, diye kaldırıp yere attığı çocuğu tanımadı!*

Bir omuz darbesiyle kenara itildi.

Ardından bir omuz darbesi daha geldi.

Eski padişahlarını uğurlamak, yenisinin de gözüne girmek için galeyan halinde ilerleyen kalabalık onu bir kenara atıverdi.

Orada öylece kaldı.

Yerden yükselen toz genzini ve gözlerini yaktı.

"Kurtuldum sanma," diye homurdandı. "Seni buldum İskender! Seni burada boğazlasam kahraman olacaksın. Oysa sen şerefsizce ölmelisin. Azrail olup gırtlağına sarılacağım güne kadar yaşamana izin veriyorum. Ama and olsun, bundan sonra yaşadığın her güne lanet edeceksin İskender."

L

Yeni Saray, Nisan 1521

Hatice, o geceyi unutamıyordu. Babasını toprağa verdikleri günün gecesini. İlk defa o gece, yıldızlara farklı bir gözle bakmıştı çünkü. Ne demişti Pargalı? Tanrım, o kadar güzel şeyler demişti ki, kelime kelime aklında kalmamıştı işte. Babasının artık yıldızların yanında olduğunu anlatmıştı. Şimdi Hatice'nin ona baktığını görüyor muydu acaba?

Sonra uzaktan, o sesi duymuştu. O büyüyü. O feryadı. O iç çekişi. O inleyişi. Validesinin dairesinin bulunduğu tarafa geçmesi yasak olduğu için, Hünkar Mahfili'nin oralarda bir yerde çalıyor olmalıydı İbrahim.

Dinleyeni büyüleyen keman buydu demek ki. Ve Pargalı, onu düşünerek çekiyordu yayını tellerin üzerinde. Parmakları onun için geziniyordu çalgının kısa saplı boynunda. İbrahim'in az önce aklına gelmeyen sözlerini hatırlayıverdi Hatice. *Göğe yükselen pederinizin kalbinizden geçenleri duyması, yanı başın-*

da parıldayan yıldızları susun, dinleyin, bakın kızım benim için neler söylüyor, demesi için..."

Dinledikçe emin olmuştu. Yüreğimden geçenler, bunlar işte, diyordu kendi kendine. İnleyiş, yakarma, özlem, pişmanlık, öfke, bağışladığı ama ruhundan atamadığı kırgınlık, yalnızlık hepsi vardı. Benim yüreğimin sesi bu.

Hatice o gece, ötelerde bir yerdeki keman inlerken, nemli gözlerini yıldızlara çevirerek "Duyuyor musun baba?" diye fısıldamıştı. "Yüreğimin sesini duyuyor musun?"

Bir sihir daha olmuştu o anda. Yıldızlardan biri, içlerinde en büyük, en parlak, en görkemli olanı göz kırpar gibi olmuştu sanki Hatice'ye. İşte, diye sevinçle pır pır etmişti içi. Pederimin yıldızı o olmalı.

Artık her gece o yıldızı arıyordu gözleri. Kulağı İbrahim'in kemanındaydı ama haftalardır çalmıyordu artık.

Neden, diye kızıyordu gizliden gizliye. Neden çalmıyorsun? Tattırıp sonra mahrum etmek reva mıdır?

Oysa o sese, o ahenge, o nağmelerdeki büyüye öyle ihtiyacı vardı ki.

Gönlündeki yaralara merhem oluyordu sanki notalar.

"Hatice?"

Kırıldı mı acaba diye bir korku kapladı içini. Kırılmışsa haklıydı adam. Bu kadar ince, bu kadar duygusal bir yürek, onun kabalığı karşısında burkulmuştu mutlaka. Hatice, dönüp bir kez olsun İbrahim'e bakmadığına pişman olmuştu. Onu ilk gördüğü andan beri yaptığı, yapmadığı her şeye pişmandı.

"Bir şey mi oldu kızım?"

"Efendim?"

Annesi endişeyle baktı yüzüne. "Bir şey mi oldu sultan kızım? Daldın da?"

"Ha? Yoo. Yok bir şey valide... Düşünüyorum işte."

Hafza, ne düşünüyormuş bakayım güzel Haticem, demedi. Ne düşündüğünü tahmin ediyordu çünkü.

O geceden beri böyleydi Hatice. Süleyman, yanında Pargalı'yla, el öpmek için dairesine geldiği geceden beri.

Annesi yanılıyor sayılmazdı. Hatice, derin düşüncelere dalmıştı. Fakat ağabeyiyle İbrahim'in, annesinin dairesine geldikleri ve onun İbrahim'in yüzüne bile bakmadığı geceden beri değil.

Daha önceden.

Gülbahar'ın, "Ersiz nasıl yaşıyorsun anlamıyorum," dediği andan itibaren. Kadının, "*Seni de bir alan çıkar elbet,*" diyen sesi kulağından gitmemişti.

Çıkar mı sahiden, diyordu kendine. *Örümcek elli bir canavar tarafından okşanmış, kirletilmiş bir bedeni koynuna almak isteyecek adam çıkar mı?*

"Çıkar," demişti Gülbahar. "Koskoca Sultan Süleyman'ın kız kardeşini kimi almak istemez. Ben birini buldum bile..."

O birini bulmuş bile! Kimmiş o?

"Şu Süleyman'ın yanından ayırmadığı Frenk'e ne dersin? Ne diyorlardı bakayım. Hah, İbrahim."

Hatice bütün gece öfkeden yatağın içinde dönüp durmuş, Nebile'nin hıçkırıklarını duyarak üzülmemesi için başını yastığına gömmüştü.

Gülbahar o lafları şimdi söylese artık ağlayıp dövünür, öfkeden çıldırır mıydı? Emin değildi.

Emin olduğu tek şey öfkesiydi. Gülbahar'a haddini bildirmesi lazımdı. Dağlarda gezinen burnunu yere sürtmek için çılgınca bir ateş yanıyordu içinde. Bunu nasıl yapacağını henüz bilmiyordu ama mutlaka bir yolunu bulacaktı.

"Padişah ağabeyimize hasret kaldık. Ne yapar, ne eder diye düşünüyordum valide."

Kadın kızının yüzüne şöyle bir baktı. Geniş bir soluk aldı ama bir şey demedi.

"Bir şey diyecektin galiba valide. Vazgeçtin. De hadi."

"Aman, ihtiyar kısmı ne diyecek? Yok bir şey."

"Hadi ama, meraktan çatlarım sonra."

Hafza Sultan bir süre, ses etmeden Hatice'nin ince, solgun yüzünü seyretti. "Biz bu hasretleri biliriz kızım," dedi usulca. "Er kısmının neden ortadan kaybolduğunu yani."

Hatice şüpheyle baktı. İçinde tuhaf bir sevinç başverdi. Yani... Süleyman hareme mi dadanmıştı? Gülbahar'ı dairesine çağırmıyor muydu yoksa artık. Buna ne kadar sevineceğini anlayınca utandı. "Harem mi? Süleyman Agan, hareme uğrar oldu, Gülbahar'a ortak geldi, de boynuna sarılayım."

"Hatice... Ayıp, günah." Nedime kızlar duydu mu dercesine sağına soluna bakındı.

Anasına iyice sokuldu Hatice. "Ne yapayım?" diye fısıldadı. "Allahın bildiğini senden mi gizleyeyim? Nefret ediyorum o dağlı Gürcü'den. Padişahın ona ortak almasına benden fazla kimse sevinemez. Hem koskoca Süleyman Han bir dikenle mi yaşayacak ömür boyu? Bir gözde daha gerekmez mi. Bir, üç, beş. Ha?"

Hafza, sultan kızının yanağını okşamak için dayanılmaz bir arzu duydu fakat kendine hakim oldu. Münasip değildi böyle şeyler. Padişahlar da, anaları da çocuklarına mesafeli durmalıydı. Hele hizmetkarların içinde koskoca kızı sevip okşamak hiç uygun değildi.

"Onun ortağı var zaten," diye soludu yavaşça.

"Ne! Sahi mi? Kim?"

Bunu bilmeyecek ne var dercesine baktı anası.

"Ordu-yu Hümayun, Hatice," dedi. "*Padişah kısmının ortağı ordudur.* Helalinden çok askerlerini görürler çünkü." Bir an bakışları daldı. "Cennetmekan pederin ortadan kayboldu mu bilirdim ki, yakında sefer var. Selim Han Karabulut'a atlayıp askerinin başında sefere çıkacak. Askerlerini yüreklendirmek için ordugahta yatıp kalkıyor. Yeniçerilerle, sipahilerle karavana kazanına kaşık sallıyor. Eee, bu de Selim oğlu Süleyman Hatice. Gayrı sıra onda. Süleyman'la İbrahim Ağa mutlaka ordugahtadırlar şimdi."

Hatice, annesinin Süleyman'la İbrahim, derken gülümseyerek gözlerine baktığının bile farkında değildi. Tek bir sözcüğe takılmıştı aklı.

"Yakında sefer var."

Padişah onu da götürür müydü savaşa acaba?

İçi yandı.

❖

Cevap için fazla beklemesine gerek kalmadı. Nedimeler, halayıklar bağrışarak koşuştuğunda, Süleyman'ın, annesinin dairesine geldiğini anladılar.

Sümbül Ağa, "Hünkar," diye soluk soluğa girdi Hafza Sultan'ın odasına. "Efendimiz geliyor Sultanım."

Harem ağası hürmet göstermekten çok, koşturmaktan bitkin düşen tombul gövdesini dinlendirmek için kendini yere attı. "Sultan Süleyman Han geliyor."

Hatice telaşlandı. Elindeki işi atıverdi. O da geliyor muydu acaba? Ağabeyi bir an bile yanından ayırmadığına göre o da olmalı yanında, diye umutlandı.

Ana kız toparlanıp Padişah'ı karşılamak için ayağa kalktılar. Fakat önce yan kapı açıldı. Eşikte Gülbahar göründü.

"Geliyor mu? Süleyman geliyor değil mi? Beni sordu mu? Mutlaka Yeni Saray'a geldiğimi duydu."

Hatice sinirlendi. Kahretsin. Nereden çıkmıştı bu kadın? Eski Saray'a göndermek için akla karayı seçmişti Hafza. Ve şimdi o haber bile vermeden koşturup gelmiş, övünmeye başlamıştı bile.

"Hünkar burada olduğumu duyunca dayanamadı zahir. Ayol ne var hemen koşturacak? Akşama halvet olurduk nasıl olsa."

Ana kız bakıştılar. İkisinin de gözlerinde aynı kelime okunuyordu. "*Edepsiz!*"

Gülbahar, neredeyse omuzlayarak Hafza Sultan'ın sağ başına geçti. Süleyman böylece ilk onu kucaklar diye geçiriyordu mutlaka aklından.

Tam karşılarındaki kapı aralandı. Dışarıdan gök gürlemesi gibi bir ses yükseldi.

"Destuuuur!"

Ardından Padişah için övgüler sıraladı gürleyen ses. "Anadolu'nun ve dahi Rumeli'nin, yedi iklim, üç kıtanın Sultanı, Al-i Osman'ın saadetli, sahavetli, devletlu Hünkarı. Cennetmekan Fatih Sultan Mehmet Han oğlu, Sultan Beyazıt Han oğlu ve dahi Yavuz Sultan Selim Han oğlu Halife-i Ruyi Zemin efendimiz Süleyman Haaaan!"

Padişah kaftanını savurarak eşikten atladı.

Hatice yıkıldı.

Yoktu.

Olmasını beklemesi yanlıştı zaten. Harem dairesinde, Padişah'tan başka bir erkeğin ne işi olurdu ki. Ama ummuştu

işte. Temenni etmişti. İstemişti. Saraya geldikleri ilk gece anne eli öpmek için geldiğinde İbrahim yanında değil miydi? Neden şimdi de olmasındı? Yoksa Pargalı kendi mi gelmek istememişti? Ona gücendiği için.

Sultan Süleyman aydınlık bir yüzle önünde eğilen üç kadına baktı.

"Valide!"

Doğruca gözdesiyle kız kardeşinin arasında duran Hafza Sultan'a yürüdü. Ana elini öpüp başına korken Gülbahar, ben buradayım dercesine kıpırdandı. Fakat Padişah, validesinden sonra kardeşine döndü. "Hatice Sultan."

Ağabeyinin önünde boynunu bükerken, Süleyman da hafifçe eğilip "Her geçen gün daha güzelleşiyorsun kardeşim," diye fısıldayıverdi.

Yanakları al al oldu Hatice'nin. Tebessüm etti. "Efendimizin güzel görüşleri," diye mırıldandı.

Sona kalan Gülbahar kanının donduğunu hissetmesine rağmen, hayal kırıklığını ele vermemek için, "Hünkarım," diye öne çıktı. "Bu ne saadet."

"Sen de mi buradasın Mahidevran?"

Gülbahar'ın yüzündeki bütün sinirler bir anda seğirmeye başladı. Ne yani dedi, burada olduğumu ancak ben konuşunca mı fark etti?

"Şehzade oğlumuz, Mustafamız nasıl?"

"Pederinin elini öpmek için sabırsızlanıyor."

"Gitmeden Eski Saray'a uğrarım. Biz de zaten oğlumuzu özledik."

"Gitmek mi?"

Hafza Sultan'ın yüzünde şimdi endişeli bir ifade vardı. "Gitmek mi dediniz Han oğlum?"

"Evet valide. Helallik almaya geldim. Hakkını, sütünü helal edesin. Sefer yakındır."

Sefer mi? Hatice, annesinin bir anda solan yüzüne baktı.

"Nereye?"

Sultan Süleyman, kardeşine gülümseyerek baktı. Fakat sorusuna cevap vermedi. Tabii dedi Hatice, yine münasip olmayan bir iş yapmıştı. Hayat boyu bir türlü münasibini bulamamıştı zaten. Padişah'a kiminle savaşmaya gidiyorsun diye sorulur muydu?

Fakat o sorardı. Sormalıydı. O Selim kızı Hatice'ydi. Pederinin vasiyetini görmesini okumasını istediği ilk insandı o. Öyleyse ağabeyinin nereye sefer edeceğini bilmeye hakkı olmalıydı.

Padişah'ın ziyareti kısa sürdü. Ana elini tekrar öptü. Helalliğini aldı. Sırtını sıvazlattı. Gülbahar'a döndü. "Yarın Eski Saray'a uğrayıp Şehzademizi kucağımıza alacağız."

Açık açık evine dön, demekti bu Gülbahar'a.

Padişah sonra kardeşine döndü. "Buradan pederimizin kabrine varıp dua edeceğiz. Hem de mimarlar, işçiler, pederimizin türbesi için nasıl çalışıyorlar bir bakalım. İstersen sen de gel Hatice."

Birlikte koridora çıktıklarında Hatice kendini tutamadı. "Nereye," diye fısıldadı Sultan Süleyman'a. "Sefer nereye?"

Padişah, yüzündeki ciddiyete rağmen kardeşine gülümseyerek baktı. "Nereye olduğunu biliyorsun Sultan kardeşim. *Pederimizin dediği yere!*"

Belgrad!

İkinci Murad'ın, Fatih Mehmet Han ve dedesi Sultan Beyazıt'ın kuşattığı halde diz çöktüremediği Belgrad! Babasının sefere hazırlanırken can verdiği Belgrad.

Tuna'nın, Sava'nın, Macar ocalarının bekçisi Belgrad!

"Kralına elçimizi gönderdik. Kan dökülmeye, şartlarımız şudur. Gel bize teslim ol. Yerinde otur, dedik. Lakin Layoş denen kefere Behram Çavuş'u öldürerek cevap verdi. Madem öyledir, biz de kalesini başına yıkıp pederimizin vasiyetini tamam eyleriz."

Hatice, gözyaşlarını tutmakta zorlandı. "Gazan mübarek olsun Padişahım."

❦

Daha Nebile'nin arabaya binmesini beklerken bir gariplik olduğunu hissetmişti. Kız bir an çok şaşırmış gibi durup kalmıştı arabının kapısında. Onun peşinden basamağa adımını attığında Hatice'nin de yüreği ağzına geldi. İçerde biri vardı. O.

Aman Yarabbi!

Hemen girdi. Kapı arkasından kapandı.

"*Siz?*"

"Cüretimi bağışlayın."

Araba sallandı. Yola koyulmuşlardı.

İbrahim sırtını arabacıdan tarafa olan sıraya vermişti. Hatice'yle, korkuyla karışık bir merakla hanımına sokulan Nebile ise tam karşısındaydılar.

"Her karşılaşmamız için af diliyorsunuz."

"Böyle olmasını istemiyorum ama elimden gelen başka bir şey yok. Kimse görmeden size yaklaşmam mümkün değil biliyorsunuz."

"Eee, şimdi, sizi gören olmadı mı yani? Arabaya binerken?"

"Kimse. Tedbir aldırdık."

Bu cevap kafasını karıştırdı. Padişah'ın Hasodabaşı koskoca Padişah'ın Sultan kardeşinin arabasına binsin de kimse görmesin. Olacak şey değildi. Birden, İbrahim'in son iki kelimesine takıldı aklı. *Tedbir aldırdık.* O da mı saray adabınca konuşmaya başlamıştı? Yoksa birden fazla kişiyi mi kastediyordu?

"Aldırdık mı?"

Sesindeki kuşkuyu anlayan adamın yüzünde mahcup fakat pırıl pırıl bir ifade belirdi. "Evet Sultanım. Aldırdık. Kulunuz ve Hazreti Padişah."

Ne! Padişah mı? Yani bu gizli kapaklı işin içinde ağabeyi de mi vardı?

"Böyle bir şeye neden gerek gördüğünüzü anlamadım. Anlaşılırsa, benim için değil, sizin için pek iyi olmaz. Ne istiyorsunuz?"

"*Veda etmek Hatice Sultan*!"

Ah, dedi içinden. Yine o saran, kucaklayan, içini ısıtan, onu günaha çağıran, her gece çalı bülbülünün ruhuna onu hesap vermeye zorlayan ses.

"Yakında Hünkarımla sefere çıkıyoruz. Sizi görmeden gitmek istemedim. Gitmek var, lakin kaderde dönmek var mı bilmiyorum."

Hatice'nin içi cız etti. "Allah esirgesin," dedi telaşla.

İbrahim perdeyi azıcık aralayıp dışarı baktı. "Gitmem lazım."

Arkalığına üç defa vurdu. Arabacının "Hooo. Hooo. Hoo," diye seslendiğini duydular. Atlar dört naldan tırısa, sonra rahvana döndü. Araba yavaşladı.

"Bu gece dinleyin," diye fısıldadı İbrahim.

"Çalacak mısınız?"

"Evet. Sizin için. Sadece size. *Yıldızlara bakıp kulunuzu hatırlayacağınızı umarak.*"

İbrahim anında toparlandı. "Beni," diye mırıldandı. "Dönmemi beklerseniz..."

Hatice, çıldıracağını sandı.

"Evet? Beklersem..."

"Dönmem için bir sebep olur Hatice."

Kapıyı hızla araladı. Hatice ağır ağır da olsa hareket halindeki arabanın aralanan kapısından bir sıra çınar ağacının önünden geçtiklerini gördü. Hasodabaşı kucağına bir şey bırakarak bir anda atladı ve ağaçların arasında kayboldu. "Deeeh," diye bağırdı yukarıdan arabacı. "Yürüyün bakalım, tembel kızlar! Bu ne hal böyle. Koşturun."

Bir süre ikisi de büyülenmiş gibi, İbrahim'in kaşla göz arasında Hatice'nin kucağına bıraktığı şeye baktılar.

"*Yüzük*," diye fısıldadı Nebile. "Yüzük bırakmış size Sultancım."

❖

Hatice o gece, İbrahim'i, parmağına taktığı yüzükle dinledi.

Bu yüzükten ağabeyinin, validesinin haberi var mıydı bilmiyordu. Söyleyebileceğini de sanmıyordu. Bu, bu... bu ilan edilmemiş bir sözlenme gibiydi. Muhakkak münasip değildi. Canı cehenneme, diye geçirdi aklından. Münasipse de, değilse de sözlenmişti o. Ve *yavuklusu* yakında savaşa gidiyordu.

Aklıyla, ruhuyla, günahlarıyla hesaplaştı. Çalı bülbülü de böyle olmasını isterdi herhalde. Onun mutlu olmasını yani.

"Affet," diye fısıldadı geceye. Fehim Çelebi'nin yıldızların oralarda bir yerlerden onu izlediğini biliyordu. Çok çaresizim.

Çok yalnızım. Çok. Çok. Biliyorsun işte. Direndim. Ama... İçimde esen galiba sevda rüzgarı çalı bülbülüm. Yıllar sonra ilk defa bir umut yeşerdi içimde Fehim.

Sonra babasının yıldızını aradı. İşte oradaydı. Onun yanındakine de *Gönül hırsızı* diye isim taktı. O geceden itibaren İbrahim'in yıldızıydı artık o. Her gece onunla konuşacak, dertleşecek, kemanının nağmelerini hatırlayacaktı. "Gel," diyecekti ona. "Gel."

Son notalar da ruhunu peşine takıp uçuşana kadar öylece dinledi. Sessizlik geceyi teslim alana kadar kıpırdamadı. Uzaktan, ama çok uzaktan bir gece kuşunun çektiği demi işitti. Bu bir işaret olmalıydı. Çalı bülbülü ona sesleniyordu. "Bahtının yolunda yürü Haticem," diyordu mutlaka. Onun dediği gibi, "Bir ölümden hayat doğur."

Usulca, oturduğu divandan kalktı. "Bekleyeceğim Pargalı," diye mırıldandı. "Dönmen için artık bir sebebin var. Dön bana."

LI

Eski Saray, Harem Dairesi

Mayıs 1521

Hatice şaşkındı. Mutsuz muydu? Evet, diyemiyordu kendine. Hatta mutlu olduğunu bile düşünüyordu zaman zaman. Eksik, tuhaf bir mutluluktu belki ama mutluydu işte. Bir erkeği bekleyebileceğini hiç düşünmemişti. Bu o kadar yabancı bir duyguydu ki onun için, ilk fark ettiği zaman bütün bedenini ateş kapladığını sanmıştı.

Gün sayıyordu. Ordu-yu Hümayun, mayısın on sekizinde hareket ettiğine göre, on beş gün olmuştu gideli. Sadece on beş gün. Ona binlerce yılmış gibi gelen on beş gün. Şimdi neredeydiler acaba? Edirne'yi geçmişti mutlaka ordu.

Kendini meşgul etmek için Eski Saray'a taşınmıştı. Harem Dairesi'nin düzenini, intizamını inceliyor, her gün Harem Ağası Çuhadar Sümbül Ağa'dan kızlar hakkında bir sürü şikayet dinliyor, o arada belli etmeden adamın aklına kurt düşürüyordu.

"Efendimiz döndüğünde seferin acısını haremde çıkarmak isteyebilir. Hazırlıklı olmak lazımdır."

Adam önce anlamamıştı.

Gülbahar Haseki burada ya, demişti içinden. Fakat Hatice'nin gözlerindeki parıltıyı görünce, onun şifreli konuştuğunu hemen anlamıştı.

"Sanırım Hünkarımızı haremde kızlarımızla bir yemeğe razı edebilirim Sultanım."

"Pek münasip olur. Bir savaşın sıkıntısı başka nasıl geçer, unutulur; öyle değil mi?"

Anlaşmışlardı.

Hatice'nin hemen hergün Cariye Sofası'nda görünmesinin sebebi bu anlaşmaydı. Sofayı boydan boya yürüyor, yeni gelen kızları görüyordu.

O gün Harem Dairesi'ne girdiğinde bir kıyamete denk geldiğini anladı.

Harem Taşlığı'nda bir kız anlamadığı dilden bağırıyor, sesi, yeri göğü inletiyordu. Sofa'nın trabzanlarından uzanan cariye başları aşağıdaki hengameye laf atıyor, gülüyor, bağırıyordu.

"Kim bu be?"

"Ne bağrışıp durursunuz?"

"Sustur şunu Sümbül!"

Ardından yine anlamadığı dilden bir kız sesi yükseliyor, sonra Sümbül Ağa kükrüyordu.

"*Aleksandra mı*? Senin adın çıyan olmalı be. *Kırmızı çıyan*!"

Ardından bir ıslık sesi ve bir feryat geliyordu kapının arkasından.

"Hah şöyle," diye bağırıyordu yukardaki kızlardan biri. "İndir kızılcığı sırtına da, harem saltanatı neymiş tez öğrensin!"

Aman Yarabbi! Kızı dövüyor! Hatice böyle şeyler duymuş ama inanmamıştı. "Siz bilmezsiniz Sultanım," demişti bir keresinde Harem Ağası. "Bu kızları başka türlü nizama, intizama sokmak mümkün değil."

Hatice, taşlığa çıkan kapıyı hızla açtı.

"Sümbül Ağa!"

Hırsla soluyan adam indirmeye çalıştığı uzun değnek elinde taş kesti.

İlk dikkatini çeken Sümbül Ağa'nın ayaklarının dibindeki saç demeti oldu. İlk defa böyle bir saç görmüştü. Kızıl bir şelaleyi andırıyordu kızın beline inen saçları. Yüzünü kollarının arasına saklamıştı. Kızılcık sopasının sırtına inmesini beklediği belliydi. Taşın üstüne onun yanına çökmüş bir kız da ağlıyordu. Bir kız daha vardı. Kara saçlı, çekik gözlü biri. Hatice bir hışımla taşlığa girdiğinde, Sümbül Ağa'nın ayaklarına sarılmış, kızıl saçlıyı dövmemesi için yalvarıyordu. Adam durunca onu bırakıp hemen yerdeki kızın yanına döndü, saçlarını okşayarak teselli etmeye davrandı.

"Ne oluyor burada?"

Harem Ağası bir şeyler demeye çalıştı ama Hatice fırsat vermedi. Parmağını yerde yatan kıza doğru uzattı. "Onu dövüyor muydun yoksa?"

Adam sanki kızılcık sopasını ilk defa fark ediyormuş gibi havada asılı kalan eline baktı. Parmakları gevşeyince sopa düşüverdi.

"Çok şirret. Kaç haftadır neler çektiğimi bir ben bir de Allah..."

"Ne yaptı?"

"Geldiğinden beri haremde ne huzur bıraktı, ne sükun. Sürekli bağırıyor. Bütün kızlara yaka silktirdi."

Yerdeki kız o sırada dizlerinin üzerinde doğrulmaya çalışıyordu. Yüzünü örten kızıl saçlarını başını hırsla savurarak arkaya attı. Anlamadığı bir şeyler homurdandı. Yanındaki kız boynuna sarıldı.

Yarabbi...

Hatice hiç bu kadar güzel bir yüz gördüğünü hatırlamıyordu. İnanılmaz bir güzellikti bu. Allah neler yaratıyor, diye geçti içinden. Onun dünyada bundan güzeli yoktur diye bellediği Nebile'den bile güzeldi kız ve Sümbül acımadan dövüyordu onu. İçi isyanla kabardı. Dalgalı kızıl saçlarının çerçevelediği yüzü pembe beyazdı. Alnı çok geniş sayılmazdı. Belki de birkaç ateş lülesi alnına düştüğü için. Kaşları yay kirişi gibi gerilmişti. Ya gözleri... Ne renk olduğunu birden kestiremedi Hatice. Bulutlu bir günün deniz yeşili mi? Hayır, tam öyle değildi. Gökle denizin birleştiği yerdeki mavi mi? Yoksa güneşin son ışıklarıyla tutuşup kızıla, altın sarısına boyandıktan sonra gün inmeye başladı mı kararan denizin lavicerti mi? İşte öyle bir şeydi. Sırtına kim bilir kaç kızılcık sopası indiği halde gözünde tek bir damla yaş yoktu. Canının yandığı sadece sıktığı bir sıra inci gibi dişten belliydi.

"Nereden gelmiş?"

"Gelmez olaydı. Kırım'dan. Saraybahçe'den. Kırım Hanı Mehmet Giray Han'ın efendimizin cülus hediyelerini getiren gemiden çıktı. Tam bir baş belası."

Kızın Sümbül Ağa'yı çıldırttığı, adamın Sultan karşısında olduğunu unutup ileri geri konuşmasından belliydi. Hatice üzerinde durmadı.

"Yanındaki Kırımlı ama bu hiç oralıya benzemiyor. Baksana kızıl saçlı, mavi gözlü."

"*Bu Moskof*," diye tısladı Harem Ağası dişlerinin arasından. "Oralardanmış."

Hatice, otoritesini sarsmamak için adamı kızların önünde azarlamadı. Yoksa kadınların böyle vahşice, hele kızılcık sopalarıyla dövüldüğünü bilmek onu çıldırtıyordu. Gülbahar'ın da bir kızılcık sopası olduğu geldi o sırada hatırına. Kaç defa kızların acıyla bağrışarak gözyaşları içinde onun dairesinden çıktıklarını görmüştü. İçerden de Gülbahar'ın ciyak ciyak gelen sesini duymuştu. "İşte böyle... Ya adam olursunuz ya da Fitnat gibi değnekle sırtınızı paralarım."

Sümbül de şimdi kızıl saçlı dünyalar güzelini adam ediyordu. "Çekilebilirsin Sümbül Ağa," dedi Hatice.

"Sultanım..."

Adamın onu vahşi bir kızla yalnız bırakmak istemediği belliydi. "Sümbül," diye uyardı. "Sen bana Setaret Kalfa'yı gönder."

Hatice, Harem Ağası homurdanarak çıkana kadar bekledi. Sonra gülümseyerek iki kıza doğru ilerledi. Fakat tebessümü hiçbir işe yaramadı. Kızıl saçlının güzel yüzünde en ufak bir ifade değişikliği olmadı.

"Kimsiniz kızım?"

Kızın sorusunu anladığının farkındaydı. Ama dişleri kenetlenmişti. Gözlerindeki yangın da sönmemişti.

"Allah razı olsun," diye araya girdi kızın yanındaki çekik gözlü.

"Bizi canavardan kurtardınız."

"Dilimizi bilmiyor mu? O niye konuşmuyor?"

"Bilir. Ama şimdi çok öfkeli."

Cevap Hatice'yi elinde olmadan güldürdü. "Öfkeli demek."

Beklemediği bir şey oldu. Hiç konuşmayacak sandığı kızıl saçlı güzel, "Evet," diye homurdandı. "Öfkeli, hem de çok öfkeli. Onu öldürebilirdi ben. Olsa bir hançer, gırtlağını..." Eliyle de nereyi, nasıl keseceğini tarif etti. "...boyle iste keserdim."

"Seni niye dövüyordu?"

"Ben ayağını ezdi onun."

Hatice, gülsün mü, kızsın mı ne yapacağını kestiremedi birden. Demek Sümbül'ün çıkarken topallaması bu yüzdendi.

"Neden yaptın bunu? Yazık değil mi?"

"Değil. Çok yalvardı, çok yakardı ben, ama dinlemiyoğ. Beni huzuğa çıkamıyor."

"Huzura mı kızım? Kimin?"

"Hafza Anamın."

Ne? Hatice öyle şaşırmıştı ki elinde bir şey olsa düşürebilirdi.

"Hafza Ana'nın mı? Peki kim gönderdi seni?"

"Sultan anam. Güldane Sultan."

Hatice bocaladı. Kırım Han'ı Mengli Giray'ın kadını Güldane Sultan mı? Öldüğünü duymuştu kadıncağızın.

"Sultan anam ölüğken, beni Hafza Anama... emanet... etti. Öyle söyledi Sultan anam."

"Sen de Hafza Sultan'ı görmeye geldin."

Kız, yeşille, mavi, maviyle lacivert arası gözlerini ona dikti. İki eli belinin yanındaydı şimdi. Hatice onu bu haliyle her an saldırıp tırmalamaya hazır bir kediye benzetti. Kız bir süre konuşmadı. Onu tarttığı belliydi. Sonunda, "Hayığ," dedi kararlı bir tonla. "Onu da göreceğim ama asıl işim başka."

"Öyle mi? Asıl işin neymiş, söyleyebilir misin?"

"Sultan anamın vasiyetini tutmak. Ölürken, git, dedi bana. *Osmanoğlu'nun tacına, tahtına ortak ol. Hakkın olanı al. Ben de oğtak olmaya geldim.*"

Hatice'nin yüzüne ateş bastı. İşittiklerinden mi, yoksa kızın gözlerindeki yangından mı bilemedi.

Osmanoğlu'nun tacına, tahtına ortak olmak ha?

Ortak olmak!

Ne çılgınca bir laftı bu böyle.

Tacı, tahtı olan Osmanoğlu Sultan Süleyman'dı. Onun ağabeyi.

Ve bu kır çiçekleri kadar güzel ve taze kız... Aklına o anda gelen düşünceyle Hatice'nin içi pır pır etti.

Tacına tahtına ortak olacaksın ha! Süleyman Aga'mın tahtına tacına ortak...

Allah aradığı yolu çıkarmıştı işte karşısına. Gülbahar'ın burnunu yere nasıl sürteceğini biliyordu artık. *Yandın Gülbahar Haseki*, diye tısladı içinden. İşte şimdi yandın.

"Adın ne?"

Kız bir süre cevap vereyim mi, vermeyeyim mi dercesine düşünceli bir ifadeyle baktı. Başını dikti ve "*Aleksandra Anastasia Lisowska*," dedi bir çırpıda. "Ukran ilinden Peder Nikola'nın kızı. Burada Ruslana diyolağ bana..." Bir an Hatice'nin kılığını kıyafetini inceledi. "Sen kimsin peki?"

"Ben Hatice Sultanım," demek gelmedi içinden. "Hatice. Adım bu. Kimdir bu Hatice dersen, sana diyeyim Aleksandra. *Seni Hafza Ana'ya götürecek kişiyim ben.*"

❖

Hatice'nin iyi düşünmesi lazımdı. Onun için acele etmiyordu. Hemen atılacak bir adım ters tepebilirdi. Hem annesini, hem kızı kafasında şekillenmeye başlayan plana hazır hale getirmeliydi.

Başarıp başaramayacağından emin değildi. Denemekle bir şey kaybetmem ya, diyordu kendi kendine. Önce Aleksandra'yı Sümbül'ün, onu da kızın hışmından korumalıydı.

Kırım Sarayı'nda eğitim gördüğünü öğrenmişti yanındaki kadından. Neydi adı? Merzuka. Ama burası Al-i Osman Sarayı'ydı. Törenin, terbiyenin, devlete sadakatin, sorgusuz sualsiz itaate dayalı disiplinin, iyiyle kötünün, güzelle çirkinin kesiştiği yerdi. Havada uçan sineklerin bile hesabı vardı burada. Her duvarında kulakların, gözlerin olduğu, her köşesinde bir tuzağın, ihanetin pusulandığı yerdi.

Setaret Kalfa dört aydır kızla ilgileniyordu. Tombul, siyahi halayık nefes nefese geldiğinde bir kenara çekip konuşmuştu.

"İyi dinle kalfa. Yeni kıza iyi bakılacak."

"Hangisine ayol? Harem yeni dolu. Efendimiz cülus etti edeli kurtlar, kuşlar bile hareme kız gönderiyor. Bir Kaf Dağı'nın ardı eksik kaldı."

"Kızıl saçlı olan. Aleksandra."

"Ruslana, Sultanım o," diye düzeltmişti Kalfa hemen. "Ona öyle diyor kızlar."

"Neyse, işte o. Usul erkan öğretmeni istiyorum. Hocaları çağır. Bir şeyler çalmayı öğrensin. Ud mesela. Veya kanun. Ne bileyim ben. Bir şey çalmalı. Onu Sümbül'den uzak tut. Hanım Sultan'ın gözü üstünde diye korkut. Ha, öteki cariyelerden de koru."

"İyi dedin Sultanım. Geçen gün üç kız bir ol, kıskandıkları bir Rum kızını taşlığın oradaki yüklüğe sokmuşlar. Vermişler sopayı. Zor aldık ellerinden vallahi. Lakin..."

"Lakin ne Kalfa? O kızın başına bir iş gelmesini istemem."

"Ondan yana korkma a benim gül yüzlü Sultanım. Ruslana'ya bir şey olmaz. Cariye Koğuşu'nun hakkından tek

başına gelir. Öyle bir bakıyor ki. Aman aman... Önünde durulmaz. Yapmayacağı şey yok o kızıl kafanın."

Setaret haklı çıkmıştı. Dört aydır yapmadığı şey kalmamıştı. Harem Dairesi'ni birbirine katıyor, Cariye Sofası'nı allak bullak ediyordu. Ama hepsini örtbas ediyordu Hatice. Setaret'in sözü aklından hiç çıkmıyordu. Yapmayacağı şey yok o kızıl kafanın.

İyi ya. O da tam öyle birini arıyordu. Yapmayacağı şey olmayan birini. "Beni sorarsa, Hatice, dersin," diye sıkı sıkı tembih etmişti Setarete. "Cariye kızların eğitimiyle ilgilenen biri de; tamam mı? O kadar."

❦

Hiç haber yoktu. Ordu-yu Hümayun'un önüne çıkan her engeli aşıp ilerlediğini işitiyorlardı elbette ama Hatice'ye lazım olan bu değildi ki. İbrahim'den ses, seda çıkmıyordu. İnsan bir satır olsun bir şey yazıp göndermez miydi?

Bu düşünceyle önce, "Yoksa gözden ırak olan gönülden de ırak mı düşüyor?" diye evhamlandı Hatice.

Ardından, başına bir hal mi geldi korkusuna kapıldı.

Kaderi Pargalı'nın da peşine düşmüş, yakalayıp yere mi çalmıştı? Olur mu olur diyordu korkuyla. Bende bu kısmet olduktan sonra.

Bir başka gece, *o yazmıyorsa, ben bir name göndereyim*, diye kurdu.

Sonra bütün düşündüklerinin yersiz ve saçma olduğuna karar verdi. Padişahın Hasodabaşı, Sultan'ın kız kardeşine nasıl mektup gönderirdi? Olacak şey miydi bu? Başına bir hal gelse, mutlaka duyulurdu. Onun İbrahim'e name gönderme-

si de hiç münasip olmazdı doğrusu. Hem de hiç. Daha söylenmiş, işitilmiş, ilan edihlmiş bir şey yoktu ki. Bir kara kara bakış, bir de gizlice buluşulan arabada kucağına atılıp kaçılan bir yüzük.

Ya adam, beni yanlış anlamışsınız, ben sadece bir hatıra bırakmak istedim, derse?

Bu ihtimalin ruhunda yarattığı sıkıntıdan Hatice'nin kulakları alev aldı. Hadi canım, diye teselli ediyordu Hatice kendini. Öyle olsa niye *beni düşün, beni hatırla* desin?

O da düşünüyordu işte. Dört aydır, her gün, her gece, her dakika. Setaret'in, kızıl kafanın eğitimi ve durumuyla ilgili olarak getirdiği haberler ve her geçen gün biraz daha mahsunlaşıp süzülen Nebile'yi meşgul edecek bir şeyler bulma gayretinden arta kalan bütün zamanını onu düşünerek geçiriyordu.

Geceleri de *Pargalı yıldızıyla* buluşuyordu gözleri.

O akşam, annesinin çağırdığını haber verdiklerinde canı sıkıldı. Oysa, yine hayalleriyle oyalanıyordu o sırada Hatice.

Sakladığı yerden İbrahim'in kucağına atıp kaçtığı yüzüğü çıkarıyor, parmağında evirip çeviriyordu. Nebile, onun bu hareketini görmemek için ya önüne bakıyor, ya başını başka yana çeviriyordu. A benim güzel Nebilem, diyordu Hatice de içinden. Biliyorum, kendi sevdanın hasretindesin. Bir de benimkini yüklenme. Bırak ben kendi kendime eriyeyim.

Hekimbaşı Ali Çelebi, Ordu-yu Hümayun'la sefere çıktığından beri Nebile'nin tadı yoktu. Dalıp dalıp gidiyor, zorla gülümsüyordu.

Daha adamın yaşını bile öğrenemeden, Çelebi ordugaha çıkmış, sonra da askerlerle sefer yoluna düzülmüştü. Kaç yaşındaydı acaba? Otuz mu, kırk mı, elli mi? Benim gibiyse, diyordu içinden, aralarında benimle, örümcek gibi elli cana-

var kadar yaş farkı varsa zinhar olmaz bu iş. Kestirip atmıştı kafasında. Nebile'nin bir ihtiyarın soğuk bedeninin altında solup gitmesine izin vermeyecekti. Sevdalandıysa bile üç gün ağlar, benden nefret eder diyordu. Fakat dördüncü gün bir başka çelebi için unuturdu nasıl olsa. Ancak münasip bir şeyse bakacaktı çaresine elbette. O gülmemişti ama Cevahir'in emaneti Nebile gülecekti. Fakat kıza ümit vermek istemediği için üstünde durmuyormuş gibi görünüyordu.

Yarabbi ne kadar özlemişti. Yeni bir sevdaya yakalandığına kendisi bile inanamıyordu. Rüyasında görmek umuduyla her gece erkenden yatıyordu ama eskisi kadar sık gelmiyordu İbrahim düşlerine.

O da, sırtüstü uzanıyor, gözlerini penceredeki kafes işlemelerinin yansıdığı duvara dikiyor, onu hayal ediyordu. İlan edilmemiş yavuklusunu. Ağabeyini Sarayburnu'na getiren kadırganın küpeştesinde onu ilk gördüğü anı. Rıhtımdaki tanışmayı. İlk bakışları. Sonra aniden aklının karışıvermesini. Babasının cenazesi kaldırılırken arkasından duyduğu o duygulu erkek sesini. "Bu gece dinle beni," deyişini. "Senin için çalacağım," demesini. Kemanından yıldızlara yükselen sihirli melodiyi.

Hatice tam savaşın bittiğini, Sultan Süleyman'ın babasının vasiyetini yerine getirip Belgrad Kalesine Al-i Osman bayrağını çektiğini, İbrahim'in atını doludizgin sürerek payitahta döndüğünü kurduğu sırada, validesinin beklediğini haber vermişlerdi.

Hafza Sultan neden çağırıyordu acaba? Bir şey mi duymuştu? Deli kız ortalığı birbirine katmış, bağırıp çağırması anasına kadar ulaşmış olabilirdi. Haremdeki disipline isyan eden Moskof'un yaptıklarını belki de Sümbül şikayet etmişti. Zavallı hala topallıyordu.

Hatice odaya girdiğinde annesini heyecanlı fakat mutlu buldu.

"Gel sultan kızım," diye yanında yer gösterdi. "Padişah oğlumuzdan haber var."

"Hünkarımız sıhhat ve afiyettedir inşallah."

Hafza tebessüm etti. "Rabbime şükürlere olsun. Sıhhat afiyette ve muzaffer. Dinle bak."

"*Edirne'den sonra Filipe, Sofya üzerinden Niş'e yürüdük. Orada ordugah kurduğumuz sırada Semendire Sancakbeyi Sultanzade Gazi Hüsrev Bey'in akıncılarının Belgrad'a varan yolları tuttuğunu haber aldık. Bizim Pargalı durur mu...*"

Hatice'nin içi hop etti. *Pargalı mı*? Yarabbi bir şey mi oldu yoksa ona?

"İbrahim," diye okumaya devam etti Hafza Sultan. "*Düşmanın kitle halinde üzerimize varmasını önlemek için, civara nokta saldırılar yapmakta fayda olacağını söyledi. Paşalarım, vezirlerim Hasodabaşımızın fikrinin yerinde olduğuna kanaat getirdi. Bu adamı çözemedik valide... Paşalarımdan daha akıllı asker, vezirlerimden daha üstün bilge.*"

Hatice oturduğu yerde renk vermemeye çalışıyordu ama içi kıpır kıpırdı. Ağabeyinin mektubunu validesinin elinden alıp kendisi okumak için yanıp tutuşuyordu. Ne kadar yavaş okuyordu anası. Pargalı, Hatice'nin gözünde daha da büyümüştü. Sadece onun mu, ağabeyinin de mutlaka. Baksana, ağalardan, paşalardan, vezirlerden üstün görüyordu Hünkar onu.

Hatice görmedi ama Hafza Sultan, kızının heyecanının farkındaydı. Gözünün ucuyla şöyle bir bakmış, kıs kıs gülmüştü içinden.

"*Biz de İbrahim'in aklı üzre karar kıldık. Sadrazam Paşa önden yürüdü. Bir kol Zemlin Kalesi'ni aldı. Biz Böğürdelen'i*

fethettik. Pargalı'yla beraber girdik. İyi ki önden köprüleri akıl etmişiz valide. Temmuzun yirmi altısında Mevlam nasip etti, biz de atımızı sürüp Sava'yı geçtik. Yaman savaş oldu. Şehit kullarımız için duacıyız, gazilerimiz muzafferdir, ağustosun sekizinde şehr-i Belgrad'a girdik. Lakin üç padişaha geçit vermeyen kale bize de kafa tuttu. Yirmi bir gün yirmi bir gece kalenin bedenlerini dövdük durduk. Rabbimize şükürler olsun valide. Fatih dedemiz cennetmekan Mehmet Han'a yar olmayan Belgrad Kalesi, ondan altmış beş yıl sonra, ağustosun yirmi dokuzuncu günü biz torunu, cennetmekan Selim Han oğlu Sultan Süleyman'a teslim oldu."

Elhamdülillah diye okumaya ara verdi Hafza Sultan. Hatice de aklı başka yerlerde olmasına rağmen şükretti.

"Al," dedi birden kadın. "Gerisini sen oku Hatice. İyice yaşlanmışız. Gözlerimiz yoruldu."

Heyecanla nameyi aldı. "*Kardeşimiz Hatice Sultan merak ediyordur. Ona da diyesin ki valide, gazi ağabeyin yakında dönüş yoluna çıkar.*"

Hatice birden sesinin titremesine engel olamadı. *Dönüyor,* diye bir çığlık attı içinden. Dönüyor. Hafza Sultan, kızının heyecandan tıkanmasını kaçırmadı. "Eee," dedi heyecanla. "Okusana Hatice."

Bir nefes alabilse okuyacaktı zaten o da.

"*Neden bilmem Sultan anam. Pargalı İbrahim şimdi de, bir an önce payitahta dönmek caizdir diye tuturdu. Benim hesabımca eylülün ortalarını bulur. Pargalı'ya kalsa yarın sürecek atını. Bir acayip adam.*"

Hatice, gerisini de okudu ama tek kelimesi bile aklında kalmadı. Dönüyor, diyordu içinden durmadan. Sultanlar sultanı, gazi ağabeyim dönüyor.

Kendi kendine bile olsa, *İbrahim dönüyor* diye sevinmekten utanmıştı birdenbire.

Eylülün ortaları ha!

Birden müthiş bir telaşa kapıldı. Neredeyse dönüyorlardı. Ve onun yapacak işleri vardı. Zaman daralmıştı. Aleksandra'yı validesinin huzuruna çıkarmak için fazla zaman yoktu. Süleyman dönmeden ne yapacaksa yapmalı, kızıl saçlının validesini fethetmesini sağlamalıydı. Sonra sıra öbür fetihlere gelecekti.

Hatice, sevinçle odasına dönerken kıkır kıkır gülüyordu.

Belgrad Kalesi düştü. Şimdi sırada öbür kaleler var. Önce Sultan Anam fethedilecek. Sonra Gazi Süleyman Agam. Ardından sıra Parga kalesine gelecek. Gülbahar da gayrı kendi bilir. Ya kendiliğinden teslim bayrağı çeker, ya da biz gider düşürürüz.

LII

Yeni Saray, Hünkar Mahfili

Payitahta döndüklerinden beri garip şeyler oluyordu.İbrahim ürperdi. İşte yine başladı, diye geçirdi içinden.

Bir kadın şarkı söylüyordu uzaklarda bir yerlerde. Hem de Rusça!

Belgrad'dan saraya döndükleri gece duymuş ve ürpermişti. Önce rüya gördüğünü sanmıştı İbrahim. Fakat uyanıktı. Hemen kalkıp pencereyi açmıştı. İçli, yanık, ince ama insanı sarıp sarmalayan bir kadın sesiydi bu. Şarkı söylüyordu kadın. Rusça!

İnanılacak şey miydi bu? Osmanlı Sarayı'nda Rusça şarkı söyleyen bir kadın.

Ama söylüyordu işte.

"*Çekin ha, çekin ha, çekin, çekin...*" diye oynak, isyankar bir temposu vardı şarkının. Ardından bir pınar gibi çağıldıyordu kadının sesi.

Verin el ele, omuz omuza, çekin
Az kaldı Volga'yı yeneceğiz; çekin.
Volga bizi eve götürecek, çekin.
Çekin ha, çekin ha, çekin, çekin.

Kimdi acaba? Ses haremden geliyordu. Rus bir cariyeydi belli ki. Bir esir. Bir şehvet kölesi. Süleyman'ın koynuna girmiş veya girecek bir cariye!

Kadın bütün özlemini şarkısına yüklemişti. Onun gibi. O da aynı şeyi yapmaz mıydı kemanıyla?

Fakat şu sıra keman çalmak gelmiyordu içinden. Ruhunda bir çatışma yaşıyor, sanki kendi arzularına karşı bir savaş veriyordu. Kim söylüyorsa söylüyordu şarkıları ona neydi? Onun aklında sadece Padişah'ın kız kardeşi vardı. Hatice. Sonu belirsiz bir maceraydı bu, biliyordu. Belki de kafa kopartacak bir sevda. Gerçekten sevda mı? İşte bu sorunun cevabı yoktu. Daha doğrusu kendisi bile bu sorunun cevabından korkuyordu.

Tutulmuştu kıza. Kendine itiraf etmese de bunun *sevdadan farklı* bir şey olduğunun farkındaydı. Bu bir tutkuydu. Alın yazısını değiştirecek bir tutku. Ya onu cellat eline verecek ya Al-i Osman'ın parlayan yeni yıldızı, koskoca Sultan Süleyman'ın eniştesi yapacak bir tutku.

Hatice'nin de onda gönlü olduğunu biliyordu, daha ilk bakışmalarında Sultan Hanım'ın küskün gözlerinin gerisindeki yanıp sönen parıltıdan anlamıştı bunu.

Fakat önünde dağ gibi bir engel vardı. Gerçek.

Azad edilmiş olsa bile o bir hizmetkardı. Bir Hasodabaşı. Hatice ise Sultan Süleyman'ın kız kardeşi.

Lanet olsun. Padişah, dostu da olsa, sultan kardeşini, azat ettiği eski bir köleye verir miydi?

Vermezdi elbet.

Kara tasalardaydı İbrahim. Payitahta döneli on gün olduğu halde onu görememişti. Ne zaman göreceği de belli değildi. Bir şeyler yapmalıydı. Fakat hiçbir şey gelmiyordu aklına. Üstelik düşünemiyordu da. Çünkü Süleyman, daha sefer yorgunluğunu üzerinden atmadan emir vermişti:

"Hazırol Pargalı!"

Acelesi vardı Padişah'ın.

"Her gün donanmanın hazırlığı hakkında bilgi isterim. Seninle şöyle biraz deniz havası alalım diyorum, ne dersin?"

"Deniz Havası."

Rodos seferinin aralarında kararlaştırdıkları şifre ismiydi bu. Süleyman Belgrad'dan sonra babasının vasiyet ettiği ikinci hedefe de bir an önce sancağını dikmeye kararlıydı.

"Bari bu kez Sadrazam Paşamızı şaşırtmayalım İbrahim Ağa."

Geçen yıl bütün hazırlıkların Rodos'un fethi için yapıldığını sanan Piri Mehmet Paşa'ya, Padişah'ın, "Belgrad'a seferimiz var Paşa," dediği günü hatırlayıp tebessüm etti. Nasıl şaşırmıştı adamcağız.

"Belgrad mı Hünkarım... Ama..."

"Ordu'yu Hümayun cuma günü sefer yoluna çıkacak Sadrazam Paşa. Yarın asker kullarımın harçlığı dağıtılsın. Tedbirini alasın."

Süleyman bunu dediğinde günlerden pazartesiydi. Cumaya ordu, Edirne'ye doğru yürüyüşe çıkmıştı.

Ve şimdi gözü Rodos'taydı. Yarın, Kaptan-ı Derya Mustafa Paşa'yı huzuruna çağırıp "Cumaya yelken basasın Paşa. Rodos'taki şövalye kafirine seferim var," derse şaşırmayacaktı. İki günde bir tersaneye iniyor, kızaktaki, kalafattaki kadırga-

ları inceliyor, levent yatağına uğrayıp denizcilerle sohbet ediyordu.

Ama son dört gündür bir garipliği vardı Padişah'ın. "Sen var git Pargalı. Benim biraz *başka hallerim var.*"

Başka haller mi?

Bu çok şaşırtıcıydı elbette ama nedir diye de soramamıştı Padişah'a.

Bereket o sabah Mahidevran Gülbahar Haseki onu Eski Saray'a çağırmıştı da, Padişah'ın başka hallerinin ne olduğunu öğrenmişti.

Paravananın arkasına oturduğunda kadının öbür tarafta sinirle dört döndüğünü ayak seslerinden anladı.

"Gazanız mübarek olsun İbrahim Ağa."

Bir gözdeyle nasıl konuşulacağını bilmediği için, bir şeyler mırıldandı. Gülbahar da ne dediğini dinleyecek halde değildi ki üzerinde durmadı. "Nasip sizeymiş. Daha efendimizin gazasını mübarek edecek fırsatımız olmadı," dedi kederli bir ifadeyle. "Buraya gelmesiyle dönmesi bir oldu. Şehzademizi bahçede biraz kucağına alıp ayrıldı. Yeni Saray'da bir haller mi var diye size soralım istedik."

Haller burada da çıktı karşıma diye geçirdi içinden İbrahim.

"Ne gibi, diye sorabilir miyim?"

"Bilmezden gelme Ağa. Adın çıkmış Makbul İbrahim'e. Efendimizin sırdaşısın. Ne haller olduğunu sen bilmezsin de, kim bilir?"

"Yemin ederim bilmiyorum."

"Çuhadar Sümbül Ağa'dan alıyoruz haberi, bizim kapımıza uğramayan efendimiz, üç gündür Cariye Sofası'na uğruyormuş."

"Bunu ben de duymuştum."

"Duydunuz da ne mana verdiniz? Efendimiz sizden bir şey istemedi mi?"

İbrahim, birden yanaklarına ateş değdi sandı. "Bağışlayın, anlayamadım.

"Hadi," diye tısladı paravananın arkasından kadın. "Hasodabaşı bilmeyecek de kim bilecek Hünkar'ın yatağına odalık aldığını."

Odalık mı? Yatağına mı? Kim, Süleyman mı?

"Böyle bir şey olmadı. Efendimiz yorgun. Seferden döndü. Erkenden dairesine çekiliyor ve uyuyor."

"Yalnız mı?"

"Ben öyle biliyorum. Kimseyi de görmedim. Yoksa mutlaka haberim olurdu. Duyardım, görürdüm. Hem koskoca Padişah bir şey varsa, bunu kullarından niye saklasın? Ne mecburiyeti var?"

Bir sessizlik oldu.

"Sadece," diye devam etti İbrahim. "Bütün saray gibi, sanırım efendimiz de geceleri pencerelerini açıp o şarkıyı dinliyordur. Bir kadın her gece şarkı söylüyor çünkü."

"Şarkı mı? Ah evet. O lanet Moskof. Neden bilmem, şirret kız birden kıymete bindi. *Hatice, kızı yanına almış*. Yeni Saray'da şimdi."

İbrahim, Hatice'nin adı geçince birden heyecanlandı. "Hatice Sultan mı?"

Kadının gelip paravananın hemen öbür tarafına oturduğunu fark etti. Paravanın deliklerinde Gülbahar'ın yüzünün beyazlığı vardı şimdi.

"Evet o. Öğreniyorum ki, aylardır bu Moskof'la ilgileniyormuş. Ona gizli gizli dersler aldırıyormuş. Hatta. Hatta...

Sümbül Ağa'yı, ona sert davrandığı için azarlamış. Efendimiz payitahta dönmeden bir hafta önce de kız burada görünmez oldu. Sonra öğrendim ki Yeni Saray'a götürmüşler Moskof Cariye'yi."

Moskof Cariye ha! Hey nelere oluyor Pargalı, diye sordu kendi kendine. Moskof Cariye ha! O güzel sesli Rus.

"Hatice Sultan'ın ne ilgisi varmış acaba?"

"Bilmem."

Paravananın arkasında bir an sessizlik oldu. "Onu bana sen öğreneceksin." Tekrar sustu. "Bak İbrahim Ağa," diye paravanaya daha da sokuldu kadın. Dudakları belli oluyordu şimdi minik deliklerden. "Seninle açık konuşacağım. Bu Moskof hakkında bilgi istiyorum. Ne arıyor orada? Hatice onu boşu boşuna yanına almaz. Mutlaka bir şey kuruyordur. Öğrenmem lazım."

"Ama..."

"Dediğimi yabana atma Pargalı. Adımız Mahidevran Gülbahar'dır. Yarının padişah anasıyız. Dediğimizi çiğnediğimiz de görülmemiştir. Hizmetini ne bugün karşılıksız koruz, ne yarın. Orada dönen dolabı öğren."

Hatice. Hatice. İbrahim, Mahidevran'ın bu hırsından onu görmek için yararlanabilirdi. "Fakat biliyorsunuz," diye sızlandı. "Efendimizin ruhsatı olmadan harem dairesine geçemem. O şeyi... ne demiştiniz?"

"Moskof Cariye."

"Ah evet. Hatice Sultanı görebilirsem, belki... belki, Hanım Sultan'dan bir şeyler koparabilirim. Kendileri bana karşı biraz... Nasıl desem..."

Vay, vay, vay, dedi Gülbahar içinden. Demesine gerek yoktu. Anlamıştı. Neler oluyormuş da haberim yokmuş, diye

homurdandı. Hatice, Pargalı'ya karşı biraz... Seni içten pazarlıklı illetli karı. Bir de masum, edepli dul geçinirsin ha!

"Sen işin o tarafını bana bırak. Ben görümcemi gül bahçesine çıkarırım. Sen de bize oralarda rastlarsın. Erkek kısmının bahçeden gelip geçmesi de yasak değil ya."

Değildi.

İbrahim'in içi sevinçle coşuverdi.

"Bunu ne zaman yaparsınız?"

Gülbahar, adamın da bu buluşmanın heyecanıyla yanıp tutuştuğunu anlayıverdi.

"Seninle iyi anlaşacağız İbrahim Ağa," dedi güldüğünü belli etmeyen bir sesle. Fakat sesindeki ifade İbrahim'i ürpertti. Hesaplı, içten pazarlıklı, korkutan bir gülüştü bu. Ama şimdi bunlara aldıracak halde değildi.

"Madem ki acelen var," diye sözü bağladı Gülbahar. "Yarın diyelim. Yarın ikindi üzeri bize oralarda rastlarsın. Akşamına da senden bilgi bekleriz. Tamam mı?"

❦

Padişahın *halleri*'ni anlamak için gül bahçesindeki danışıklı tesadüfü beklemeye gerek kalmadı.

Sultan Süleyman o akşam, "Pargalı," dedi aniden. "Nicedir beklerim. Bir şey demezsin. Hiç mi işitmezsin?"

İbrahim daha lafın başında Süleyman'ın dilinin altındaki baklayı anlamıştı ama bilmezden geldi. "Bir hatam olduysa bağışlayın Hünkarım," dedi. "İşitmem gerekip de duymadığım bir şey varsa, mutlaka ağır bir kabahatim olmuş."

"Pencereni de açmaz mısın?"

"Ara sıra."

"Çıkıp bahçede, havuz başında dolaşmaz mısın?"

"Efendimizin sohbeti olmayınca tad alınmıyor."

"Peki Pargalı. Sevda nedir bilir misin?"

İşte şimdi asıl konuya geliyordu Padişah.

"Sevda kulunuza yabancıdır efendimiz. Köle kısmına sevda ne ki derdik. Efendimizin lütfuna nail olduktan sonra da sevdalanacak vakit olmadı."

"Biri de çıkmadı," diye sözünü kesti Süleyman. "Lakin bizim çıktı İbrahim Ağa. Bizi can evimizden vuran bir ahu çıktı."

"Sultanım." İbrahim, dokuz yıldır ilk defa Süleyman gözlerinde bu ifadeyi görüyordu. "Kim olduğunu sorarsam, hürmette kusur mu etmiş olurum?"

Padişah elini salladı. "Pencereni açsan o saat bilirdin kim olduğunu. Her gece beni şarkısıyla büyüleyen güzel."

İbrahim, birden penceresinden odasına dolan şarkıyı hatırladı.

"Çekin ha, çekin ha, çekin, çekin, çekin..."

"Onu ben de işittim efendimiz," dedi. "Bir kadın, Rusça şarkı söylüyordu."

"Evet... İşte o Pargalı, işte o. Beni büyüleyen, senin kemanını bile unutturan güzel."

Güzel mi? Süleyman, o sesin sahibini görmüş müydü?

Padişah, Hasodabaşının soran bakışlarını görünce her şeyi anlattı. Anlatırken büyük bir mutluluk içinde olduğu her halinden belliydi. Hatice Sultan, Acemi Taşlığı'nda bir kız görmüş, güzelliğine hayran kalmıştı. Sonra da kızı annesiyle tanıştırmıştı. "Kız," diye devam etti Süleyman, "neredeyse validemizle akraba çıkmamış mı İbrahim," dedi keyifle. "Bu kadar rastlantı olur mu? Hafza Anamın, daha şehzadeliği sıra-

sında babama ortak hanımlık ettiği Ayşe Hanım'ın anası Güldane Sultan'ın himayesinde değilmiymiş?"

Sesinde öyle bir ifade vardı ki, Padişah'ın bunu mucizevi bir rastlantı olarak kabul ettiğini hemen anladı İbrahim.

"Kadın ölüm döşeğinde kıza, *Osmanlı'ya git. Sultan Süleyman'ın anası Hafza'yı bul. Benden selam et. Gelinim Aybala Hatun'un ona yazacağı mektubu da ver. Sen gayrı Hafza'ya emanetsin*, demiş."

"Peki kız, ta Kırım Sarayı'ndan buraya kadar nasıl gelmiş? Bu pek kolay bir şey değil. Hem, gelse bile saraya, hareme nasıl ulaşabilmiş. İnanılır gibi değil."

Süleyman, İbrahim'i, hak verdiğini belli etmek için baş sallayarak dinlemişti. "Kırım Han'ı Mehmet Giray, cülus armağanlarıyla birlikte bir gemiye koyup payitahta yollamış. Hanımı Aybala Sultan da, validemize mektup yazmış."

Bütün kapılar da açılmış tabii, diye homurdandı İbrahim içinden. Birdenbire, daha görmediği bu kızı sevmediğini fark etti. Süleyman'ın sevgisini ve ilgisini başkasıyla paylaşacağını hissetmek canını sıktı. "Neyin nesiymiş belli mi efendimiz?"

"Hatice'nin anlattığına göre Ukranmış."

İbrahim, Hatice'nin adı geçtikçe tatlı tatlı ürperiyordu. Hadi Gülbahar Haseki, dedi içinden. Getir Haticem'i bana. Bak sana neler anlatacağım?

"Küçükken uğrular tarafından kaçırılmış. Çok acılar çekmiş."

Benim gibi, diye söylendi Pargalı bu kez. Beni de uğrular kaçırdı, ben de çok acı çektim. Beni de bir kadın aldı yanına. Ve şimdi buradayım. Şimdi de bu... kız... Tanrı'nın bir oyunu mu acaba bunlar? Yoksa onunla paylaşacağım bir kader mi var? Tanrı niye onu yoluma çıkardı sanki? İçinde

kıpırdayan rahatsızlığı Hatice'nin hayaline rağmen atamıyordu bir türlü.

"Derken bu Güldane Sultan'ın himayesine girmiş. Şimdi de burada. Validemiz de kızı yanına almış tabii."

Padişah'ın gözlerindeki mutlu ışıltı hayra alamet değildi. Ne donanmayı soruyordu kaç gündür, ne Rodos'u.

Hırlı mı hırsız mı olduğunu bilmediğiniz bir esir kızın hareminizde ne işi var demek istediği, diyemedi İbrahim. Yutkundu. Sadece, "Soyu sopu hakkında bir bilgi var mı?" diye sorabildi.

Padişah kıs kıs güldü. "Sordum, sordum."

İbrahim, ne, diye çığlık attı içinden. Cariye Sofası'na mı gitti? Koskoca Süleyman Han, cariye kızların arasında, sesini duyup beğendiği kızı görmeye mi gitti?

"Görecektin Pargalı," diye devam etti Süleyman. Sanki kız karşısındaymış gibi gözleri sevdayla süzülüvermişti. "O ana kadar başı önündeydi. *Biz Sultan Selim oğlu Süleyman'ız, ya sen kimsin*, diye sorduğumuzda o kuğu kadar narin boynunu kıvırdı. Omuzlarını dikleştirdi. Güzel, minicik burnunu büyük bir azametle kaldırdı. Gözleriyle aklımızı başımızdan aldı İbrahim. Yüreğimiz bir serçe kanadı gibi pır pır etti aha şuramızda. *Ben*, dedi sonra. Pınarlar çağıldıyor sandık kulağımızın dibinde. *Aleksandra Anastasia Lisowska'yım. Peder Nikola'nın kızı.*"

"Yani onu gördünüz? Görmeye gittiniz. Cariye Sofası'na?"

Padişah öylesine dalgındı ki, Hasodabaşı'nın tenkit kokan ses tonunu fark etmedi bile.

"Validemiz ve Hatice ondan o kadar bahsettiler, onu görmemi o kadar istediler ki. Fakat o şarkıyı duyana kadar, gülüp geçtim. Ama o ses... O şarkı... Bizi bizden alıp götürdü

İbrahim Ağa. Yalanım yok. Önce sesine, sonra gül yüzüne vurulduk." Birden gülmeye başladı.

"Biliyor musun, birileri ona Moskof Cariye diyormuş. Kimileri de Ruslana diye isim takmış. Ben de..."

"Siz de efendimiz?"

"O kadar güzel gülüyor ki Pargalı, içinde güneşler açtı sanıyorsun. Milyonlarca elmas, pırlanta, zümrüt yakut şavkıyor ufacık bir tebessümünde. Biz de ona, *senin adın Hürrem olsun,* dedik. Güzel gülüşlüm, gün gülüşlüm anlamında."

Sultan Süleyman'ın bakışları yine hülyalara bürünmüştü. Birden kendini toparladı. "Bize verdiği mendili gönderdik Daye'yle İbrahim Ağa."

Ne! Cariye'yi odasına...

İbrahim birden paniğe kapıldı. Fakat aklından geçeni tamamlayamadı.

Padişah büyük bir sevinçle tamamladı sözünü. "Hürrem hanım bu gece misafirimiz olacak Pargalı. Hasodabaşı olarak haberin olsun. Tedbirini ona göre alırsın bir... İkincisi Hürrem hanıma Harem-i Hümayun'da uygun bir daire hazırlatasın. Yanında Kırım'dan beraber geldiği biri varmış, lakin yetmez, Hürrem hanımın hizmetine kalfalar, halayıklar, içoğlanları verdiresin."

İbrahim tarifsiz bir korku içindeydi. Çapraşık duygular topa tutuyordu yüreğini. Bir taraftan, aylar sonra Hatice'yi görebileceği için sabahı iple çekiyor, bir yandan, Padişah'ı onun etki alanından çıkaracağını hissettiği kızı görmek için sabırsızlanıyordu.

Belki de aptal bir Rus köylüsüydü.

Süleyman'ı böylesine çarptığına göre güzel olduğu muhakkaktı.

Fakat Padişah sadece güzellikle yetinecek adam değildi. Seveceği insanın kalbi, ruhu, gözleri, bakışları, aklı, cesareti, daha bir sürü şeyi de önemliydi. İbrahim artık onu tanıyordu. Ruhunu ezbere biliyordu. Daha onun aklından geçmeden İbrahim biliyordu ne diyeceğini, ne düşüneceğini. Hepsini arardı karşısındakinde bunların. Varsa vardı, yoksa iki günde unutur giderdi. O güne kadar da bir o çıkmıştı Süleyman'ın hizmetine bütün bu özellikleri sunabilen.

Gülbahar Haseki'ye bile, ona bir şehzade verdiği halde uzak durmaya başlamıştı. Padişah'ın aradığı, bir kadının ruhsuz çıplaklığı değildi. Sadece bedenini değil, ruhunu da tatmin edecek kadın isterdi o.

Peki o Rus çıyanında bunların hepsi var mıydı bakalım?

İbrahim hiç sanmıyordu.

Hünkar Mahfili'nin büyük kanatlı kapısı açılıp da Daye Hatun, Padişah'ın dairesine giden uzun koridora girdiğinde İbrahim artık neredeyse meraktan çıldırmak üzereydi.

Kadının arkasında kayar gibi süzülen kızı görünce yanıldığını anladı. *Güzel değildi. Çok güzeldi. Emsalsiz güzeldi.* Üstelik güzel olduğunun farkındaydı. İbrahim'in önünden geçerken bir ara yan gözle ona baktığında, Pargalı, Padişah'ın ne demek istediğini daha iyi anladı. Bir okyanus saklıydı bu yeşilden laciverte çalan gözlerde. İçinde kıvılcımlar parlıyor, zeka şimşekleri çakıyordu.

Eyvah, diye söylendi, Gülbahar Haseki'nin saltanatı bitti. Bu kız Belgrad Fatihi'nin bütün savunma siperlerini altüst edecek. Hatice, bu şeytanı niye sundu ağabeyine acaba? Bu

gözlere, bu güzelliği sahip akıllı bir kadının önünde kimse duramazdı. Yapmayacağı şey, çıkmayacağı zirve yoktu. Oysa o zirve Pargalı'nın hakkıydı! O zirvede yapacakları vardı! Balıkçı oğlu köle İbrahim'i Al-i Osman'a paşa yapacaktı bir kere! *Pargalı İbrahim Paşa*! Yeni Roma'nın yeni Sezar'ı kadar onun adı anılacak, hükmü geçecekti cihanda. Kralların adı bile ondan sonra gelecekti! Hazinelerin üstünde oturacaktı! İmparatorla pazarlık kuracaktı! O zirve ona lazımdı. Hayallerinin hiçbirine ulaşamasa bile, en azından şeytan İskender'den intikamını alana kadar bu devran böyle dönmeliydi.

Kurduğu hayallerle birden telaşlandı. Hatice artık bir gönül oyunu olmaktan çıkmıştı artık. Onu zirveye çıkaracak kestirme yoldu Hatice. Elini çabuk tut Pargalı, diye emir verdi kendine. *Süleyman teslim olmadan, Hatice'yi fethet!* Yoksa şu kız, seni gelip geçecek.

Önünden kayıp giden Hürrem'in arkasından baktı. Kalçalarını döven dalgalı kızıl saçlarının ahenkle uçuşmasına daldı bir an. Yağma yok kızıl kafa, diye tısladı içinden. Sen zarını attın, yarın sıra bende. Bak bakalım kimin zarı büyük gelecek.

Arkasını döndü. Odasına doğru uzaklaşırken düşüncelere dalmıştı. Sabahı iple çekecekti. Bu kızın gözlerinde okuduğu hırsı, ancak başka bir kadının gözlerinde yakacağı arzu ve sevda söndürebilirdi.

LIII

Yeni Saray, Gül Bahçesi

Hatice, kadının haber vermeden ikide bir gelmesine sinir oluyordu.

"Ne o görümce," dedi Gülbahar, eşikten girer girmez. "Bizi gördüğüne sevinmedin mi?"

"Yok canım," dercesine bir şeyler mırıldandı ama kelimeler ağzından düşmüştü. Anlayan için, "Evet, sevinmedim," demekten beterdi bu isteksiz itiraz ama Gülbahar oralı olmadı.

"Aman canım, Eski Saray'da çıldıracağım. Bir bağırtı, bir gürültü, kıyamet. Efendimize söyleyeceğim, şu Cariye Sofası'nı başka bir yere taşısınlar. Hele o Acemi Taşlığı..."

Hızlı, büyük adımlarla geçip görümcesinin karşısına oturdu. "Kızım," diye seslendi Nebile'ye. "Bir şerbet ver bakayım."

Hatice öfkeyle başını kaldırdı. Nebile'nin bu işlere bakmadığını biliyordu Gülbahar elbette ama onu delirtmek için ina-

dına yapıyordu. "Kızlara söyleyiver güzel Nebilem," diye cıvıldadı Hatice sevgiyle. "Haseki'ye şerbet getirsinler."

Gülbahar, sinsi gözlerle Nebile'nin kapıya kadar gidişini seyretti. Ne var Hatice'yle bu kızın arasında, diye geçti aklından. Ayol, ne o öyle sevdalı gibi. Tövbe, tövbe. Birden konuya dönmeye karar verdi.

"Yeni bir kız gelmiş, illallah, illallah! Yani görmedim ama edepsizin feryadı, şirretliği Acemi Taşlığı'ndan bütün Harem Dairesi'ne dağılıyor." Bir an Hatice'nin gözlerinin içine baktı. "Sen de duymuşsundur canım... Ne de olsa son aylarda sıkça gelir oldun Eski Saray'a."

Hatice, husursuzca kıpırdandı. Ağzımı arıyor, diye geçirdi içinden. Bereket kapı açıldı, hizmetkar kızlardan biri şerbet tepsisiyle geldi de yüreğinde kabarmaya başlayan öfkeyi tutmayı başardı.

Gülbahar kupaları görünce, "*Sırça yok muydu?*" diye aksilendi. "Bu kocaman, kaba şeylerden nasıl içiyorsun anlamıyorum." Sehpanın üzerine bırakılan tepsiye içinde iğrenç şeyler varmış gibi tiksinerek baktı.

"Fakat kırılıyorum vallahi. Kaç defa gelmişsin, bir kez bile uğramadın."

"Validemin işleri vardı Gülbahar. Vakit olmadı işte."

"Hele hele ne işiymiş o?"

"Haremin giderleri, defterler, hizmetkarların durumu, çıkanlacak kızlara verilecek harçlıklar falan işte. Bilirsin."

"Bilmem mi? Ayol koskoca Hafza Sultan, azad edilecek kızlara koca buluyormuş diye bir laf çıktı. İnanmadım."

"Ya ne yapsaydı Gülbahar? Cebine üç kuruş harçlık koyup sokağa salıverse miydi zavallıları? Hayırlı bir kısmeti çıkanı kapılandırıyor işte validem. Hem sevaptır."

"Neyse... Duymuşsundur mutlaka ortalığı birbirine katan şirreti. Ne diyorlar bakayım adına. Moskof..."

"Bunlarla ilgilinecek hiç vaktim olmuyor Gülbahar. Ziyaretinin sebebi bu kızdan şikayet etmekse yanlış yerdesin. Bence bunu Padişah ağabeyimle konuşmalısın. Çünkü kızla pek ilgilendi, hatta adını Hürrem diye değiştirdi. Validem de himayesine aldı."

Gülbahar'ın yüzündeki yangını görünce Hatice büyük bir sevince kapıldı. *Ya, işte böyle Mahidevran Gülbahar. İşte böyle.*

Kadın önce kızardı, sonra kireç kesti. "Aman canım," diyebildi neden sonra. "Ben buraya seninle gül bahçesinde gezinmeye geldim. Eski Saray'dan deniz manzarası buranınki kadar güzel olmuyor."

"Benim biraz başım ağrıyor. Sen çık. Gönlünce dolaş."

"Dünyada olmaz. Vallahi küserim. Tamam, benden pek hoşlanmıyorsun ama ben seni severim Hatice. Gelin görümce biraz dertleşiriz."

"Canım istemiyor."

"Canını nasıl isteteceğimi bilirim ben."

"Lütfen Gülbahar, yorgunum, hem..."

"Hem ne olmuş? Bakarsın şöyle uzun boylu, hilal kaşlı, kara gözlü birine de rastlarız."

Onu tarif ediyor, diye soludu Hatice içinden. İbrahim'i. Bir şey mi ima ediyordu. İbrahim mi göndermişti onu yoksa? Mutlaka öyle olmalıydı.

Gelin görümce bahçede gezineceklerdi. Kim ne diyebilirdi?

Eh rastladıkları insanlarla da selamlaşıp hal hatır soracaklardı.

Aptal kafa, diye azarladı kendini. Nasıl akıl edemedin bunu?

Gül bahçesi günün bu saatinde tenha olurdu. Herkes akşam yemeği hazırlığı telaşına düşerdi çünkü.

Hatice hangisine katlanmanın daha kolay olduğuna karar verimiyordu. Gülbahar'ın haset dolu, iğneleyici sözlerine mi, yoksa yolunu gözlediği İbrahim'i beklemeye mi?

Kadının dedikleri bir kulağından girip ötekinden çıkıyordu.

Çakıllı yolda bir ayak sesi duysa, kalbi gümbürdemeye başlıyordu.

Geliyor mu?

İlgisiz biri gelip geçince, içinde kabaran umut uçup gidiveriyordu. Belki de yanılmış, Gülbahar'ı yanlış anlamıştı. İbrahim'in ne işi olurdu Padişah'ın gözdesiyle de, buluşmak için onunla anlaşsın? Sonra, sonra Gülbahar neden ikide bir bu konuyu açıyordu ona? Ne kuruyordu Gürcü kızı? Belli olan tek şey vardı. Kulağına kar suyu kaçmıştı Gülbahar'ın. Onun ve annesinin Hürrem'in yanında olduğunu anlamıştı. Hatta, Padişah'ın seferden döndükten sonra üst üste birkaç gün Cariye Sofası'na çıkmasına, kızla konuşup gülüşmesine de onların sebep olduğunu biliyordu. Ve buna rağmen onu İbrahim'le buluşturmak için yardımcı oluyordu. Neden?

Kalkıp gitmek geldi Hatice'nin içinden. Hatta, "Hava serin, üşüdüm," diye bir bahane de uydurdu ama hemen vazgeçti. Ya doğru anlamışsa. Ya kadın ona, İbrahim'in gül bahçesine geleceğini ima etmişse gerçekten?

Dakikalar geçtikçe içi içini yemeye başlamıştı artık. Gel artık, diye seslendi içinden. *Bak yüzüğün parmağımda.*

İbrahim, buluşma saatini iple çekerken meraktan çıldıracak gibiydi. Kızıl saçlı, Sultan Süleyman'ın gönlü gibi bedenini de fethetmiş miydi?

Belki de Padişah onu görünce, aman diyecekti. Görünüşe aldanma İbrahim. Ahu sanırsın, içinden sansar çıkar.

Tersanede kadırgaları incelerken aklı Hatice'yle Hürrem arasında gidip gelmişti. Öğleden sonra bilgi vermek için döndüğünde Padişah'ın halvette olduğunu söylediler. Tanrım, dedi, bu saatte mi? Neredeyse ikindi ezanı okunacak. Bu saate kadar kızın koynunda mıydı yani?

Felaket!

Daye, Pargalı'nın bütün gayretine rağmen sır vermedi. Kadın biraz da sinirli gibiydi. "Var git işine Hasodabaşı," diye mırıldandı. "Biz de sır açacak ağız var mı?"

Lafı, o halayıklardan biri kaçırdı ağzından. "Çarşafı gitmedi."

Vay! Süleyman *başarısızlığa mı uğramıştı* yani?

Siyahi hizmetkar uzun yıllardır saraydaydı. Çok şey görmüş geçirmişti. Hasodabaşı'nın gözlerindeki panikten, aklından geçeni anladı.

"Yok," diye fısıldadı. "Sandığın gibi değil Ağa. Aslanın kükreyip pençeyi indirdiği, ceylanın bıraktığı izden belli olur."

Anladın mı dercesine baktı. Yüzündeki ifadeyi beğenmemiş olacak ki, "Yani," diye açıkladı hizmetkar. "Kanlı izden." Durakladı. İbrahim'e iyice sokuldu. "Kız çarşafın Daye'ye verilmesini istememiş. Hünkar da öyle emretti. Görülen görüldü, kaldırılıp atıldı."

Scanned by CamScanner

Korktuğu olmuştu işte. *Süleyman, Moskof'u, kız da onu teslim almıştı.*

Artık sıra ondaydı. O da *Hatice'yi fethetmeliydi.*

❦

Hatice, çakıllı yoldaki ayak seslerini duyunca başını o yana çevirdi.

Kalbi yerinden fırlayıverecek gibi oldu.

Az daha, "Geliyor," diye çığlık atacaktı.

Yarabbi, onu görmeyeli daha da yakışıklı olmuş.

Bir zamanlar içinden *sırık* deyip alay ettiği boyu, şimdi ona selvi gibi görünüyordu. Selvi boylu gönül hırsızı.

Ayak sesleri yaklaşırken, "Şu gelen o değil mi," diye fısıldadı. "Pargalı İbrahim..."

Gülbahar'ın yüzünün yine kireç kesmesine şaşırdı. Bir mana veremedi. Hey, dedi içinden. Sana ne oluyor. Sen niye renkten renge giriyorsun İbrahim geliyor diye.

"Evet o."

Kadının sesine bile yansımıştı heyecanı. Boğazı kurumuştu.

İbrahim de onları görmüştü. Fakat haremden bir kadın görünce yapması gerekeni yaptı. Yoluna yürüyüp giden bir saraylı edasıyla adımlarını hızlandırdı. Hadi, diye yalvarıyordu içinden de. Çağır artık beni lanet Mahidevran. Bak sana diyecek nelerim var!

❦

"İbrahim Ağa!"

Gülbahar Haseki'ydi seslenen.

Scanned by CamScanner

Hatice de onu görmüştü mutlaka. Ne yapmıştı? Heyecanlanmış mıydı? Anlamak için yanıp tutuşuyordu ama hemen dönüp bakamazdı.

"Ne o küs müyüz? Yoksa pek acele bir işiniz mi var?"

Usul usul döndü. Gülbahar'ı görmedi bile. Hatice, kadının yanında oturuyordu. Ellerini bir Sultan Hanım'a yakışır biçimde kucağına bırakmıştı. Kimse onun için belki, aman şöyle güzel, böyle güzel diyemezdi ama İbrahim'e bir peri kızı gibi göründü o anda. Onu zirveye çıkaracak periydi Hatice.

Yine griler içindeydi. Fakat bu sefer kaftanının belini al bir ipek kuşakla sıkmıştı. Griyle kırmızının bu kadar iyi uyuşacağını hiç düşünmemişti oysa. Elleri küçücüktü. Beyaz iki güvercin yavrusu gibi duruyorlardı kucağında. Ve kıpır kıpırdılar. Hatice heyecanlıydı. Parmaklarını oynatıyor, ellerini nereye koyacağını bilemiyordu.

Ya gözleri?

Başını kaldırıp bakamazdı. Uygun olmazdı bu.

"Kemanınızı... duyamıyoruz... artık."

Onun sesiydi. Eski sert, soğuk ifadesinden eser kalmamıştı. Heyecanı sesine yansımıştı. Üç kelimeyi güçlükle arka arkaya getirmişti.

"Affedin Hanım Sultan," diye mırıldandı. "Dinlendiğimizi bilseydim... Her gece..."

Gülbahar hemen araya girdi.

"Ne diyorsunuz siz Allahaşkına. Bu sarayda dinlenen dinlenene. Bir sizin kemanınız, bir de şu yeni, acemi pasaklı Moskof kızı."

İkisi de aldırmadı. "Nereden böyle ya da nereye desem, sırra mı girer?"

Scanned by CamScanner

Kadınla kararlaştırdıkları cümleydi bu. "Hadi ver haberini," diyordu Gülbahar. Ölüyordu meraktan. Ve şimdi söyleyeceği şifre onu tam iki kaşının arasından vuracaktı herhalde.

"Yok," dedi İbrahim mahcup bir ifadeyle. "Sır olursa demem zaten. Ağzım mühürlüdür. Bir iş için Haliç'e inmiştim. Dönüşte efendimize bilgi verecektim bulamadım."

"Öyle mi?"

Gülbahar diken üstündeydi. Hatice gözlerini İbrahim'den alamadığı için kadının ne kadar huzursuz olduğunun farkına varmadı.

"Ben de soruşturdum," diye devam etti İbrahim. İşte o an gelmişti. Gülbahar'ı vurma anı. "*Halvettelermiş.*"

Bir an, kadının yerinden fırlayacağını sandı. Dur hele, dedi İbrahim içinden. Daha şifreyi söylemedim. "Efendimiz gece kendilerini *rahatsız etmememi buyurmuştu.*"

Gülbahar'ın eli bir an boğazına gider gibi oldu. Yarı yolda vazgeçti, göğsüne bastırdı. Bu da aralarındaki ikinci şifreydi. *Öldüren şifre.* Boğazına bir yumruk gelip oturdu. Padişah, Moskof'u koynuna almış! Geberesice kızıl çiyan.

Hatice, kadının birden kalkmasıyla şaşırdı.

"Şey" diye mırıldandı Gülbahar. Yüzü kül gibiydi. "Başıma korkunç bir ağrı girdi."

"Yapabileceğim bir şey var mı?" diye atıldı İbrahim.

Hatice, bunu Pargalı'nın nezaketine verdi. Fakat Gülbahar altındaki manayı anladı. "Moskof'a karşı senin yanındayım Mahidevran."

Hıh, dedi Mahidevran içinden hırsla. Bir hasodabaşının yardımı ne olur ki?

"Yok. En iyisi gidip başımı bir yemeniyle sıktırayım. Belki iyi gelir."

Scanned by CamScanner

Cevap beklemeden döndü. Neredeyse koşarcasına uzaklaştı.

Bir süre arkasından sessizce baktılar.

"Ne oldu buna?" diye söylendi Hatice. Omuzlarını silkti. Gülbahar'a ne olduğunu düşünerek geçirecek bir saniyeleri bile yoktu. İlk defa onunla yalnız kalıyorsun sultan kız, dedi kendine. Yüreğini dinle ama aklını kullan.

Pargalı dalgın, hülyalı, kara gözlerini ilk defa onunkilere dikti. Yazgısının şu birkaç dakikalık kaçamak görüşmeye bağlı olduğunun farkındaydı. Çok iyi kullanılması gereken birkaç dakika vardı önünde sadece. Geleceği şekillendirecek birkaç dakika.

❦

"*Parmağınız.*"

İbrahim, bunun başlangıç için çarpıcı ve güzel bir söz olduğuna karar vermişti.

Hatice birden boş bulundu. "Efendim?"

"Parmağınız..." Hatice'nin sağ elini gösteriyordu. "Yüzük. Yüzüğü takmışsınız."

Sanki ilk defa görüyormuş gibi parmağına gülümseyerek baktı Hatice de. "*Hiç çıkarmadım ki.*"

Düpedüz yalandı ama Allah günah yazmaz diye düşünmüştü. Ne de olsa zararsız bir yalandı. Başka ne diyebilirdi? Ancak onu kimse olmadığı zaman, geceleri, seni hayal ederken takabildim mi diyecekti yani?

"Size..." İbrahim güç soluk alıyor gibi görünüyordu. Aslında öyleydi de. Nedense birden heyecanlanmıştı. "Yani... parmağınıza çok yakışmış."

Scanned by CamScanner

"Padişah'ı da bu tatlı sözlerinizle mi ele geçirdiniz?"

Tatlı söz? Evet, bu doğru yolda olduğunu gösteriyordu. "Sözümde bir zerre riya, yalan varsa, kulunuza hayat zehir olsun. Güzelliğiniz bir taşa can vermiş sanki."

"Bakın," dedi Hatice hafifçe kıkırdayarak. "Yine sözle avcılığa, gönül almaya başladınız."

"Ama ne yapabilirim Sultanım? Zaman olsa neler söylerdim size uzun uzun. İçimden geçenleri. Gönlümün dediklerini. Ama... ama biri görebilir. Kendimi değil sizi düşünrüyorum. Bana ne olabilir? En fazla kovulurum, ya da kellemden olurum. Ne gam? Ama size bir kem söz gelirse, işte asıl o zaman ölürüm."

Hatice, "Bırakın artık şu söz canbazlığını," diye yalancıktan kızdı. Dudaklarını büktü. Bunları yaptığına inanamadı Hatice. İlk defa bir erkeğin önünde cilveleniyor, kırıtıyor, dudak kıvırıyordu. Utanmayla karışık bir zevk aldığını fark etti. "İnanmam. Dünyada inanmam. Öyle diyorsunuz lakin bir kelimecik olsun haber salmadınız."

"Yapamazdım ki. Sizi düşünmediğim bir an yok, diye nasıl haber salardım? *Kaderimde Belgrad Kalesi önünde şehit olmak varsa, dilerim yüreğimi Sultanıma götürürler. Ölürken bile Hatice, Hatice diye çarptı desinler isterim*, diye nasıl yazardım?"

Hatice gözlerinin bulutlandığını hissetti. Yarabbi, diyordu içinden de, rüyadaysam yalvarırım uyandırma. Öldüysem, cehennemde bile olsam beni buradan çıkarma. Bak, Hatice kulun, bir erkeğin ağzından neler işitiyor?

"Yüreğim," diye devam etti İbrahim, "çok şey dese de, aklım, ancak Hazreti Padişah'ın mektuplarında adımın geçmesini sağlamaya yetti. Efendimizin validesine her şeyi yazdığını, onun da

Scanned by CamScanner

size okuttuğunu tahmin ettim. Hiç değilse, Sultanım adımı okuyunca kulunu düşünür, diye umuyordum."

"Ben de sizi düşündüm."

İbrahim sevinçten bağırıp tepinmek isterdi ama inlemekle yetindi. "Sultanım."

Fetih yakındı.

"Kulunuzu sevinçlere boğdunuz. Aylar süren hasretin acısını bir bakışınız, bir sözünüzle bağrımızdan söküp attınız."

"Dediğiniz gibi yaptık. Geceye baktık. Kemanınızı duyar gibi olduk. Babamız için seçtiğimiz yıldızın yanında bir yıldız daha peyledik sizin için. Sağ salim dönmeniz için dualar ettik."

"Hayaliniz olmasaydı sağ döner miydik bilmiyorum Sultanım."

Sustular. Eee, dedi İbrahim içinden. Başka diyecek söz kaldı mı? Lanet olsun bir şey gelmiyordu aklına.

"Döndükten sonra niye çalmıyorsunuz? Haftalardır bizi büyüleyen nağmeleri bekliyoruz geceleri."

"Sultanımın kulunu unutmuş olmasından korkuyordum."

"Unutmak mı İbrahim?"

Eliyle ağzını kapattı. Aman Yarabbi ilk defa ona adıyla hitap etmişti. Yüz kızartıcı bir şeydi bu. Hiç *münasip* değildi. Kahretsin! Canı cehenneme şu münasibin diye homurdandı içinden. "Ne yapacağız?"

İşte her şey bu soruda düğümlüydü.

Yapabilecekleri bir şey yoktu.

Padişah'a gidip "Kız kardeşinle evlenmek için izin istiyorum" da denmezdi ki.

"Konuşacağım."

Hatice endişe ve heyecandan boğulacak gibi oldu. "Sakın bunu yapmayın."

Scanned by CamScanner

"Yapmalıyım."

"Gazaba gelip size kıyabilir."

İbrahim gülümsedi. "Ne fark eder? Size kavuşamadıktan sonra yaşamak ölüm değil mi zaten?"

❦

Fakat kararlıydı. Sarayda tehlikeyi göze almadan yaşamak mümkün değildi. Tehlike her an, her yerdeydi zaten. Kimin hangi köşede kimi gammazladığı, kimin kime iftira attığı belli değildi.

Padişah'ın Hürrem'le dairesinden çıkmadığı günler boyunca, baksana diye kendini yüreklendirmeye çalıştı. Piri Mehmet Paşa'nın yerine sadrazam olmak için amansız, alçakça bir mücadele yaşanıyordu. Bir Ahmet Paşa geliyordu Sultan Süleyman'a Mehmet Paşa'yı çekiştirmeye. Bir Ferhat Paşa. Atmadıkları iftira bırakmıyorlardı. Biri adamın, çocuk yaşında kızlarla gönül eylediğini söylerse, öteki Piri'nin hacetten kesilince oğlan çocuklarına merak sardığını ima ediyordu. "Paşa'nın konağı sab-i sübyandan geçilmez olmuş Hünkarım..."

Sadrazam da bunları duyunca onlardan geri kalmıyordu. "Ahmet kulunuza bir yerlerden yirmi bir deve altın gelmiş. Allah bir kez yürü ya kulum demesin. Ahmet Paşa da maşallah yürümüyor, koşuyor."

Ertesi gün ötekini çekiştiriyordu. "Ferhad işretten namaz kılmaz olmuş, diye duyduk Hünkarım. Uyarmak bize düşmez. Şeyhülislam efendimize söyleseniz de kulağını çekse. Hani, Ferhat Paşa'yı ziyadesiyle severiz. Ne bu cihanda, ne ahrette başına bir hal gelsin istemeyiz."

Scanned by CamScanner

Yalanla, riyayla, entrikayla, dalavereyle, iftirayla süslenmiş zehir haplarıydı üçünün de her lafı. Padişah'ın öfkesinin ne kadar öldürücü olduğunu bildikleri halde Sultan'ın mührünü kapmak uğruna üç kelle ölümle azraille dans ediyordu. Peki ya sen, diyordu geceleri. Ya sen neyin peşindesin Pargalı? Aynı şeyin değil mi? *Neden sen de Azrail'i dansa kaldırmıyorsun*?

Artık Hatice'yle görüşemiyorlardı da. Ancak pencereden görebilirlerse ne ala! Gülbahar'a da ulaşamıyordu. Mahidevran, Süleyman'ı kızıl saçlıya kaptırdığını anlamıştı sonunda. Hürrem'in Hünkar Mahfili'nden çıkmadığını, Yeni Saray'da kendisine daire hazırlandığını emrine hizmetçiler, halayıklar, içoğlanları, dadılar, kalfalar verildiğini, her gün üç terzinin kollarında ipek, atlas, tafta tül, sırma dolu bohçalarla Padişah'ın yeni gözdesine koştuklarını duydukça sinir krizleri geçiriyordu. Ondan da bir fayda geleceği yoktu yani.

O zaman iş başa düşüyordu.

İlk fırsatta, meseleyi çıtlatmaya karar verdi. Uygun biçimde tabii.

Çok da beklemedi. Bir sabah, "Hünkar bekliyor," dediler.

İbrahim hemen fırlayıp Padişah'ın huzuruna vardı. Padişah dairesinin olduğu koridora girdiğinde, sağdaki kapıdan, kanun sesi geliyordu çın çın. "Aferin Hürrem hanım," dediğini duydu bir kadının. "Mevlam size her şeyi vermiş. Güzellik desen güzellik, akıl desen akıl, zeka desen öyle. Ya bu parmakların yeteneğine ne demeli. Serçe gibi sekiyorlar maşallah kanunun telleri üzerinde. Hazreti Padişah'ı mestedeceksiniz."

Hah, diye soludu İbrahim içinden. Mest etmiş zaten.

Sultan, bir iki tatlı sözden sora günlük talimatlarını verdi. Tersanedeki durum hakkında bilgi aldı. "Birkaç güne kadar biz de levent kullarımızın yanına varırız yine," dedi. Fakat, kız-

Scanned by CamScanner

dan hiç bahis açmadı. Açmasına gerek de yoktu. Ayakları yerden kesilmişti Süleyman'ın mutluluktan.

Görüşme bittiğinde, "Şey" diye mırıldandı İbrahim. Hatice, bu yaptığının kıymetini iyi anlamalıydı. Kellesini koyuyordu Süleyman'ın önüne.

"Ruhsatı olursa efendimize bir diyeceğim var."

Padişah başını kaldırdı. İbrahim'in gözlerinin içine baktı. Sağ kaşı, gergin olduğu anlardaki gibi kalkmıştı.

"Ne diyeceğini biliyorum Pargalı. *Sakın şimdi deme.* Hele bir Rodos'u kafir başına yıkıp dönelim."

Scanned by CamScanner

LIV

Aman Yarabbi, aman Yarabbi, diye söyleniyordu Hatice.

Bütün bunlar ne zaman olmuştu?

Geçmek bilmiyor dediği zaman, su olup akmıştı. Rüzgar gibi geçip gitmişti başlarının üzerinden.

İnanamıyordu.

Sultan Süleyman, Hürrem'e deli divane sevdalanmış, ona mısralar, beyitler düzmüştü.

Sonra bir gün sarayda kıyamet koptu.

Pabucunun dama atıldığını anlayan Gülbahar Haseki'ye söz geçirmek, dur, aman demek imkansız hale gelmişti. "Bana bak. Bana Mahidevran Gülbahar Haseki derler. Bugüne bugün efendimizin şehzadesi Mustafa'nın validesiyiz. Bir Moskof çıyanına oğlumuzun babasını bırakır mıyız sandın?" diye kükremesiyle Hürrem'i yakalayıp yerlerde sürüklemesi bir oldu.

Scanned by CamScanner

Elinden alamamışlardı kızı. Ama gel gör ki, Hürrem, hiç karşılık vermedi, gık bile demedi. Gülbahar'ın geçirdiği sinir krizine teslim etti kendini. Hatta Sultan Süleyman'a ağlayarak koşup gözyaşı dökmesi beklenirken tam tersini yaptı. "Ablamızdır. Varsın dövsün," dedi, fakat Süleyman'ın yanına da günlerce gitmedi. Bunun ne ince hesap olduğunu önce Hatice bile anlamamıştı ama Padişah gazaba gelince ayağı suya erdi herkesin.

Gülbahar saraydan kovuldu. Hürrem, Yeni Saray'a başhaseki olarak yerleşti. Hatice onu gördüğü ilk gün, Acemi Taşlığı'nda gözyaşları arasında, "Ben Osmanoğlu'nun tacına, tahtına ortak olmaya geldim," dememiş miydi Ukran kızı? Oluyordu işte!

Saray'da ikinci kadındı o artık. Hafza Sultan'dan sonra gelen ikinci kadın. Hatice'den bile öndeydi sırada, sofrada yeri.

Hatice'nin hiç şikayeti yoktu bundan. Anası da, o da sevmişti kızı. Ağabeyi mutluydu. Bunu herkes görüyordu. Gerçi daha dün Acemi Taşlığı'nda, Sümbül Ağa'dan kızılcık sopasıyla dayak yerken bir anda Padişah'ı büyüleyip başhasekiliğe terfi etmesini çekemeyenler, "Moskof gavuru ne olacak?" diye ağız burun kıvırıyordu ama Hatice onlardan değildi.

Hürrem de Hatice'yi seviyordu. Sadece, "Niye benden Hazreti Sultanımın kardeşi olduğunu gizledin," diye sitem etmişti gerdek gecesinin sabahında, o kadar. Hatice yanağını okşamış, gülüp geçmişti. Bunları düşünecek, laf yetiştirecek halde değildi. İbrahim, neler söylemişti ona o gün gül bahçesinde Yarabbi. Rüyada gibiydi.

Yeni gözdesinin hamile olduğu duyulduğunda Padişah Rodos seferine çıkmak üzereydi. Saray hop oturdu, hop kalk-

Scanned by CamScanner

tı. Süleyman gözü arkada gitti. Kuşatma uzayıp Padişah öfkelendiğinde Hürrem, doğurmakla ölmek arasında gidip geliyordu. Ebe kadınlara bakarsan doğuruyordu ama o ölüyorum, diye geçiriyordu içinden. "Ona bir şehzade vermeden ölmek istemiyorum," diye ağlıyordu görümcesinin ellerine sarılarak. O da yardımcı olmak, sancısını hafifletmek için çırpınıyordu ama elinden bir şey gelmiyordu.

Hatice, Hürrem'in biraz naz yapmak için abarttığını düşündü önce. Sonra, budala, diye azarladı kendini. Sen hiç hamile kaldın mı? Doğum sancısı nedir bilir misin? Şu dünyaya hiç bereket saçtın mı? Anne oldun mu? İçin kurudu senin. Doğurmayı nereden bileceksin?

"Zaferin gecikmesi Padişah'ı gazaba getirdi. Atına atladığı gibi geçit vermeyen surları aştı. Rodos'u neredeyse tek başına fethetti," haberi geldiğinde Hürrem doğurmuştu. Süleyman'a hemen haber uçuruldu. "*Müjdeler olsun gazi Hünkar. Şehzaden oldu.*"

Hatice o gün Hürrem'in gözlerinden saçılan ışığın gözünü kamaştırmasına bir anlam verememişti. Mutluluktan öte tekinsiz ışıltılarla parlıyordu kızın gözleri.

Tabii ya, dedi içinden. Hürrem kılıç kuşanıyor. Al-i Osman'ın tahtına Gülbahar'ın değil, kendi oğlunun geçmesi için savaşa hazırlanıyor. *Yandın Mahidevran, çıra gibi yandın.*

Sultan'ın seferden döner dönmez dairesine koştuğu Hürrem'i iltifatlara, hediyelere boğması, minik şehzadeyi, "Adını atam Fatih Han'dan alasın Mehmet oğul. Onun gibi fatih olasın," diye alnından öpüp başına koyması saraydan payitahta, oradan Al-i Osman'a yayılan bir huzur tablosu yarattı.

Herkes mutluydu. Sadece, geleceğin ne getireceğini bilmeyen üç kişi hariç.

Scanned by CamScanner

Hatice, İbrahim ve Gülbahar.

Hatice'ye artık bahçedeki kaçamak rastlaşmalar, gizli saklı bir iki cümlelik fısıldaşmalar yetmiyordu. Üstelik, İbrahim konuyu açmak istediğinde ağabeyinin onu susturduğunu, hele bir Rodos'tan dönelim dediğini de duymuştu. Dönmüştü işte, daha ne bekliyordu?

Muradına ereceğine de inanmıyordu artık. Bir kere Sultan, "Padişah kız kardeşini eski kölesine vermiş," dedirtmek istemeyecekti kesinlikle. İkincisi ve daha önemlisi vardı bir de. "*Sen özürlüsün kızım*," diye fısıldıyordu kulağına gizli bir ses.

"Hadi Padişah ağabeyin, seni İbrahim'e vermeye razı oldu. Bakalım o isteyecek mi?" diye soruyordu hep kendi kendine.

Niye istemesin, diye itiraz ediyordu hemen. Güzel sözleri söyleyen, yüzüğünü bırakıp savaşa giden, sonra gül bahçesinde o...

"Bırak bu lafları Hatice. Aldatma kendini," diyen Şeytan yılan gibi tıslıyordu içinde. "Pargalı o lafları senin kirli olduğunu bilmeden etti!"

Kirli!

Evet, gerçek buydu işte. Kirliydi o. Kullanılmış!

Daha adet bile görmeden kocaya verilmiş, bir canavarın hoyrat okşamalarıyla yitirmişti temizliğini. Kocaman örümcek eller dolaşmıştı bedeninde. İbrahim biliyor muydu bunu? Onun zorla da olsa çocukken koca gördüğünü, şehveti hiç tatmadan kadın olduğunu öğrenmiş miydi?

Hiç sanmıyordu. Kimden öğrenecekti? Kim söyleyecekti? Kim cesaret edecekti, "Kaptırma gönlünü o kıza Pargalı. Kullanılmış sultan o," demeye?

Kara düşüncelere daldığında iğrenç bir kahkaha yükseliyordu beyninde.

Scanned by CamScanner

"Sadece bu kadar mı?"

Şeytan yakasını bırakmıyordu. "Sadece kirli misin, o kadar mı yani? İbrahim senin illetli olduğunu biliyor mu bakalım."

İlletli!

Bu da gerçeğin öbür yüzüydü.

Kirli ve illetli bir kadındı o.

Gülbahar haksız mıydı yani, "Seni de alacak bir adam bulunur elbet. Koskoca Sultan Süleyman'ın kız kardeşini kim almak istemez."

Kirli ve illetli de olsa!

Ancak Padişah'ın sunacağı mevki, ihsan ve zenginliğe kavuşmak için istenecek bir Sultan'dı o.

Kirli ve illetli.

"Ama hastalığım geçti. Artık öyle olmuyorum," diye savunuyordu kendini inleyerek.

"Ne malum," diye homurdanıyordu içindeki ses. "Elinde senedin mi var? Yarın yine düşüp düşüp bayılmayacağın, ölümün kıyısında dolaşmayacağın nereden belli?"

Bir gün, kara bulutların bütün ruhunu teslim aldığı bir gün, valideme açsam mı acaba, diye geçirdi aklından.

Ne diyecekti ki? "Valide ben kirli ve illetliyim. Pargalı İbrahim beni ister mi?"

Aman Yarabbi! Nasıl denirdi böyle bir şey? Ya da şöyle mi diyecekti: "Valide, biliyorsun. Benim hiç kusurum yok ama kirli ve illetliyim. Padişah kardeşi değil de, sadece ben olduğum için, bu halimle sevip isteyecek, helalim diye koynuna alacak biri çıkar mı?"

Bu utancı yaşamaktansa ölmek daha iyiydi.

Böyle anlarda Hürrem geliyordu aklına Hatice'nin. Yoksa ona mı açılsaydı? Ona yardım elini uzatan o değil miydi? O

Scanned by CamScanner

gün Acemi Taşlığı'nda Sümbül Ağa'nın kızılcık sopasının altından onu çekip alarak bütün hayatını değiştiren o değil miydi? Şimdi sıra ondaydı. Birinin de Hatice'yi kurtarması lazımdı. Neden bu Hürrem olmasındı? Gece koynuna girdiğinde ağabeyinin kulağına bir çıtlatsa?

Fakat İbrahim'i sevmiyordu kız. Hatta ondan nefret ediyordu. Sebebini bilmiyordu. Fakat Pargalı'nın lafı açılsa, "*Hırvat domuzu*," deyip çıkıyordu. Hatice'nin gönlünün Hırvat domuzu'na düştüğünü bilse ne yapardı acaba?

Hürrem'in ona Hırvat dediğini duyduğunda itiraz etti Hatice. "Aaa, Hasodabaşı Rum değil mi?"

Omuzlarını kaldırıvermişti kız. "Aman canı cehenneme. Ne olursa olsun. Ha Rum, ha Hırvat. Daha ne olduğu bile belli değil. Yarısı Hırvat ya sen ona bak. Hırvat'tan hayır gelmez. Gözlerine baksana. Tilki suratlı şey. Nasıl sinsi, sinsi bakıyor."

Bakıyordu zaten o da. Fırsat bulup gördükçe bakıyordu. Göremediği günler, haftalar boyunca da hayal ediyordu. Sinsi ha? Halbuki ona ne kadar içten, sıcak geliyordu İbrahim'in gözleri. Nasıl sarıyor, sarmalıyor, kucaklıyordu onu gözleriyle.

Hatice çok şaşırmıştı bu gizli düşmanlığa. Ya İbrahim. İbrahim, onun için ne düşünüyordu acaba? Bunu hiç bilmiyordu.

Başka bir şey daha vardı tabii.

İbrahim'in duygularının ne kadar gerçek olduğunu da bilmiyordu. Kafası vehimlerle, endişelerle karıştığından beri o güzel sözlerin samimiyetinden de şüphe eder olmuştu. Onu etkilemek için yalan mı söylüyordu? *Riya mı doluydu onun aklını başından alan o sihirli sözler*? Olabilir miydi? Yoksa,

Scanned by CamScanner

Gülbahar'ın dediği adamlardan biri miydi Pargalı. Onu, Padişah'ın ihsanına kovuşmak için kirli ve illetli kardeşine sevdalanmış görünen bir *sahtekar mıydı*?

Kahretsin, bilmiyordu.

Hiçbir şey bilmiyordu.

Yüreğindeki sevda bir an alev alıp tutuşuyor, bir dakika sonra karlı doruklar gibi buz kesiyordu.

Karanlığın yaklaştığını hissediyordu Hatice.

"Korkuyorum."

"Efendim Sultancım?"

Ne! Nebile'nin, sevgi dolu endişeli gözlerle ona baktığını fark etti.

Düşünceleri, duyguları sese dönüşmüş, dudaklarından dökülmüştü anlaşılan. Elinde olmadan tekrarladı. "Korkuyorum Nebile. Üşüyorum. Donuyorum."

"Korkma Sultancım. Bak Nebile burada." Onu kollarıyla sardı. "Ben seni ısıtırım."

Başını göğsüne gömen kızın saçlarını dalgın dalgın okşadı. "Nebile?"

"Sultancım?" Kız başını yüzüne doğru kaldırmış, gözlerine bakıyordu.

"Hiç sevdalandın mı?"

Nebile'nin pembe beyaz, güzel yüzüne birden al bastı. "Sultancım," diye mahcup bir fısıltı duyuldu. Başını yine göğsüne bastırdı.

Bundan iyi cevap mı olurdu.

"O mu? Çorlu'da. Pederimin..."

Kız ses etmedi.

Gerek de yoktu ki. Biliyordu zaten Hatice. "Kaç yaşında biliyor musun?"

Scanned by CamScanner

Sadece kızın zihninde bir tereddüt yaratmak için sormuştu bunu. Nereden bilecekti. Fakat beklemediği bir şey oldu. Göğsündeki güzel baş sallandı.

"Ne, biliyor musun yani?"

Konuşmuş muydu yani Hekimbaşı'yla. İnanamıyordu. "Görüştün mü onunla?"

Nebile, başını sallayarak onayladı.

"Hı hı... Kırk."

Yarabbi! Niye böyle oluyordu bu işler. Niye münasipleri değil, münasip olmayanların isimlerini yazıyorsun birbirlerinin alınlarına? Nebile daha küçücük!

"Şey... o, yani... senin için çok yaşlı; değil mi?"

Cevap vermedi Nebile. Hatice, uzun bir süre bekledi. Bu arada, gözlerinin önünden bin bir sahne gelip geçti. Dokuz yaşında bir kızın çaresizliği, kapısındaki ayak sesleri, eşikte beliren canavar, üstündekileri parçalarcasına çıkaran, göğüslerini paralayan örümcek eller, iğrenç bir surat, üzerine devrilen kahrolası bir adam!

Nebile'den ses soluk çıkmayınca, "Bana bak," diye fısıldadı, kadife kadar yumuşacık bir sesle. "Gözlerime bak Nebile."

"Sultancım." Cılız, utangaç bir itirazdı bu.

"Lütfen."

Nebile'nin başı ağır ağır yüzüne doğru kalktı. Güzel yanaklarındaki inci tanelerini gördü önce. Sonra göz pınarlarında biriken yağmur bulutlarını.

Tanrım ne kadar güzeldi Nebile'nin gözleri. Ne kadar sevda yüklüydü. Hem... Hem... Hatice gün gelip böyle düşüneceğini söyleseler asla inanmazdı. Evet, Nebile, onun gibi dokuz yaşında değildi ki artık!

Alnını öptü. "Peki..."

Scanned by CamScanner

Saçlarını kokladı, okşadı. Nebile kendini yeniden hanımının şefkatli kollarına bıraktı.

"Madem öyle," diye fısıldadı Hatice. "Söz veriyorum." Son bir tereddüt geçirdi. "*Söz, güzel Nebilem.* Ona *kavuşacaksın.* Söz."

Kızın yanağına konan sıcak nemli dudaklarını hissetmedi.

İki yanaktan dökülen yağmur taneleri birbirine karıştı. Allahım, diye yakardı Hatice, Nebilem'e olsun saadeti çok görme. Onu koru. Yalvarıyorum. Benim yaşadıklarımı ona yaşatma.

Scanned by CamScanner

LV

İbrahim endişeliydi. Hiç keyfi yoktu. Hatice'nin istediğini bilmese keman bile çalmayacaktı aslında. Fakat bu aralarındaki tek bağdı. Kızın ona olan sevdasını ancak notaların sihriyle canlı tutabileceğini anlamıştı.

Korktuğu başına geliyordu. Rodos seferinden döndükleri günden beri Sultan neredeyse dairesinden hiç çıkmıyordu. Çıksa bile, hiç olmamış, görülmemiş şeyi yapıyor, kucağında Hürrem'in doğurduğu şehzadeyle sarayın bahçesinde geziniyordu. Tabii, Moskof da yanındaydı bu gezintilerde.

İbrahim, Padişah üzerindeki etkisinin Hürrem ortaya çıktı çıkalı kaybolmaya yüz tuttuğunu kuruyordu kafasında. Sultan'ın koynuna girmeye giderken gördüğü ilk gün vermişti onun notunu. Tehlikeliydi kız. Çok tehlikeli. Her şeyi altüst edeceği belliydi. Ve Gülbahar'ın dizginleyemediği kıskançlığı

Scanned by CamScanner

ve aptallığı yüzünden, onun tedbir alamasına fırsat bırakmadan bütün dengeleri bozmuştu bir cariye.

Süleyman'ın gözü ondan başka kimseyi görmüyordu. Üstelik kadın yine gebeydi. Herkes ondan bir şehzade daha peydahlamasını bekliyordu.

Ne olacaktı yani bir şehzade daha doğurursa? Sürgünde de olsa bir veliaht şehzade vardı. Hak, hukuk Mustafa'nındı. O da serpilip büyüyordu Saruhan'da. Moskof'un peydahlayacağı oğlanlar, saltanat kavgasından başka ne getirebilirdi Al-i Osman'a? Hiç. İbrahim bile padişah kısmının ne kadar çok oğlu varsa, devletin başına o kadar dert açılacağını öğrenmişti. Padişah anlamıyor muydu bunu? Babasının yaşadıklarından, almak zorunda kaldığı kardeş canlarından da mı ders çıkartmamıştı?

Hürrem'de, tahtı Gülbahar'ın oğluna bırakacak göz yok, diye geçiriyordu içinden. Tahta, Mustafa'nın değil, kendi piçinin çıkmasını isteyecek. Bunun için elinden ne gelirse yapacak.

İçinden bir ses, "Yok canım. Koskoca Süleyman bu. Kanun, nizam ondan sorulur. *Büyük oğlunun hakkını, küçük şehzadeye yedirir mi?*" diye itiraz ediyordu. İbrahim bu umuda sarılmak istiyordu ama her geçen gün bu ihtimal zayıflıyordu. Kızıl saçlı, iktidarın, kudretin tadını almıştı bir kere.

"Senin gibi," diye homurdandı bir gece. "Sen almadın mı sanki? İçinde büyüyen korkunun sebebi bu değil mi? Ele geçirmek istediğin kudretin çekip alınmasından korkmuyor musun?"

Neyse neydi. Ona hak verecek değildi.

Ortak kaderleri, benzeşen geçmişleri, çıkarlarının da ortak olmasını gerektirmiyordu. Tehlikeliydi kadın. Ve o Süleyman'ın

Scanned by CamScanner

gözünde olduğu sürece, Padişah'a yaptıramayacağı şey yoktu. Büyücü müydü yoksa?

Başka nasıl izah edilebilirdi Sultan Süleyman'ın Hürrem'i karşısına oturtup saatlerce gözlerine dalıp dalıp gitmesini?

Haremde ondan başka hatunu içinin çekmemesini. El altından, Sümbül Ağa'ya rüşvet vererek, Hünkar'ın görmesini sağladığı birbirinden güzel, neredeyse çıplak hurilere başını bile çevirip bakmamıştı Padişah. Varsa Hürrem'di, yoksa Hürrem. O kızıl kafalı aşüfte. Dünya onun üzerinde duruyordu sanki. Kadın bir kez daha oğlan doğurursa, artık yapacak bir şey kalmayacaktı. Devlet, İbrahim'in elinden uçup gidecekti.

Gidişatı gördüğü için hemen cephe almamıştı Hürrem'e. Aksine sıcak davranıyor, Padişah ava onu da götürdüğünde at binişindeki ustalığı övüyor, ok savurmasına, kılıç sallamasına hayran kalmış gibi öve öve bitiremiyordu.

Kadın da aslında ona soğuk davranmıyordu. Fakat bakışları bir an, sadece bir an buluştu, ikisi de gözlerinden birbirlerinin ruhlarını okudu. İbrahim kadının gözlerindeki düşmanlığı çok net görmüştü. "İşte düşmanın Pargalı," dedi o gün. "Düşman birdi, iki oldu. Ayağını denk at. Bu İskender'den de tehlikeli. Haberin olsun."

Hürrem'in de onun gözlerindeki ateşi yorumladığına emindi.

Düşmandılar onlar. *Ya biriyle dönecekti bu dünya, ya ötekiyle. İkisi birden, aynı dünyada... İmkansızdı bu.*

Süleyman bir gün, "Pargalı, Hırvat mısın?" dediğinde donup kaldığı geldi aklına. Yıllar sonra nereden çıkmıştı bu soru? Bilmiyor muydu, ona söylememiş miydi, Saruhan'daki ilk günlerinde, annesinin Rum-Hırvat kırması, babasının

Scanned by CamScanner

İtalyan olduğunu? Hem ne önemi vardı bunun? Hırvat da Osmanlı tebası değil miydi? Hiç değilse yarısı. Kalan yarısını da o gidip Osmanlı yapacaktı. Ahdı vardı buna.

"Bilmem ki Hünkarım," demişti o da. "Efendimize Ağalayan Kaya'da söylediğimi hatırlıyorum. Tam ne olduğumu ben de bilmiyorum. Babama sorarlarsa İtalyan, der, anneme..."

"Hürrem haklı. Hırvatsın sen."

Bu ilk işaretti. Demek, kadın Padişah'ı onun hakkında işlemeye başlamıştı bile. Bu kadar çabuk mu?

Hatice'ye de kızıyordu. Nereden sarmıştı bu kadını başına? Onunla ilgilenmese, getirip Hafza Sultan'ın önüne koymasa, haremde çürüyüp gidecekti kızıl kafa.

Bu konuda Hatice'yi kullanabileceği aklına geldiğinde şaşırdı. Bunu niye düşünmemişti daha önce? Hatice ile arası çok iyiydi mutlaka.,

Elbette öyleydi. Düşman edinmektense, aralarında gizli bir ittifak kurup kuramayacaklarını araştırmakta ne zarar vardı?

Pargalı ve Hürrem!

Aman Tanrım, ne muhteşem bir ikili olur.

Fikir geldiği gibi uçup gitti aklından. Olacakla, olmayacak şeyi iyi bilirdi Pargalı. Bu olmayacak şeydi işte. Kadın yanaşsa bile, kudreti o başka kimseyle paylaşmak istemezdi. Zaten peşinde olduğu kudret neydi ki? Süleyman ne verirse o. Onu da bir kadınla paylaşamazdı.

Düşüncelerinin burasına gelip takıldığında ruhunu çelik mengenelerle sıkıyorlar gibi geliyordu İbrahim'e.

"Ne kudreti?" diye çıkışıyordu kendi kendine. "Süleyman'ın sana vereceği bir şey yok. Her şey Hürrem'e. Baksana, Rodos için bile *boyununa gerdanlık olsun Hürrem Hanım*, demedi

Scanned by CamScanner

mi? Sana bir şey yok. Soksana kafana şunu artık. Rodos'ta başarısız bulduğu halde sadrazamı hala yerinde tutuyor. Hadi de ki, Piri Mehmet Paşa'yı azletti. Ne yapacak? Seni mi getirecek o makama? Olacak şey mi bu? Vezir değilsin, sancak beyi değilsin. Vezire eşittir diye bir laf var sırtında o kadar. Laf. Ahmet'le Ferhat sadareti kapmak için akbaba gibi bekliyorlar Padişah'ın başında. Sana ne oluyor? Senin olup olacağın bu. Hasodabaşı. Rahatına bak. Küpünü doldur. Payitahtın tadını çıkar.

Gerçek buydu işte. Acı gerçek. Bu gerçeği değiştirebilecek tek kişi vardı: Hatice. Padişah, kız kardeşiyle evlenmesine izin verirse, İbrahim'in önünde bir yol açılırdı. Belki beşinci, altıncı vezirlik veya Sancakbeyliği.

Fakat bunda da umudu giderek sönüyordu.

Süleyman sefere çıkmadan konuyu açmaya kalktığında, "Şimdi değil, Hele bir Rodos'tan dönelim," derken ondan kardeşiyle evlenmek için izin isteyeceğini anlamış mıydı gerçekten. Yoksa, şimdi laf dinleyecek vaktim yok demeye mi getirmişti?

Ya o, ya bu, diyordu Pargalı. Kaderim Hatice'nin ve Süleyman'ın ellerinde. Yoksa ufuk giderek kararıyor. Parga güneşi battı batıyor. Kuzey güneşi parlamaya başladı bile.

❦

Mutsuz sacayağının üçüncü bacağı Saruhan'daydı. Mahidevran Gülbahar.

Payitahtta adamlar, sarayda casuslar tutmuştu. Her gelen haberle içi kararıyor, bağrı yanıyordu.

"Hünkar, Moskof Cariye'ye zümrütler, yakutlar, elmaslar taktı."

Scanned by CamScanner

"Padişah hasekinin doğurduğu oğlanı kucağından hiç indirmiyor."

"Haseki, her gün Cariye Koğuşu'na gidip kızlarla sohbet ediyor, onlara hediyeler götürüyor. Efendimize harem-i hümayunu kapattıracakmış diye bir dedikodu aldı yürüdü. Bilmem ki..."

"Kadın yine gebe."

Gülbahar da, "İçi çıksın," diyordu. "Kabahat bende. Mustafa'dan sonra bir tane daha doğursana be kadın. Bir tane daha, bir tane daha. Bir değil beş oğul olsun. Vücudum bozulmasın, sonra Süleyman beğenmez dedin de ne oldu ha? Al sana vücut. Burada erkeksiz kuru git şimdi."

Kıskançlığı, "Kadın yine gebe," haberiyle endişeye dönüşmüştü. Oysa oğlan doğurduğunu öğrendiğinde içinde kopan korku fırtınası bile dinmemişti daha.

Bir oğlan, tehlike demekti.

Tahtı Mustafa'nın elinden alıp kendi piçine vermeye kalkar o Moskof çiyanı diye uykuları haram ediyordu kendine.

Ufuk daha da kararıyordu.

Gülbahar yaklaşan tehlikenin farkındaydı.

Ve burada... Payitahttan günlerce uzak mesafede yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Öyleyse *yapabilecek* birini bulmalıydı.

Günlerce düşünüp taşınmış ve birini bulmuştu sonunda.

"Bırak şu lanet şeyi," diye elindeki kocaman devekuşu kanadından yapılmış yelpazeyi sallayan nedimesini ittirdi. "Git divitle kağıt getir!"

Kız koşup getirdiğinde, dividi hokkaya batırdı, gözlerini kısarak bir süre nasıl başlayacağını düşündü. Öyle bir yazmalıydı ki, ele geçirilirse kimse yazanın kim olduğunu, kime yaz-

Scanned by CamScanner

diğini, ne istediğini anlamasın, varacağı yere varırsa, okuyan kimden geldiğini ve muradını bir okuyuşta çıkarsın.

"*Benim,*" diye yazdı en başa. "*Seni gül dermeye götüren. Sen de O'sun. Bana söz veren...*"

Mektubu bitirdiğinde hayalinde kılıçlar şakırdıyor, idam sehpaları kuruluyor, kafalar kesiliyor... Şehzade al bir atın üstünde, payitahta giriyordu. Oğlunun arkasında da o ilerliyordu. Ahali yollara dizilmiş onu gül yağmuruna tutuyor, alkışlıyor, bağırıyordu:

"Padişahım çok yaşa!"

"Sultan Mustafa, cülusun, saltanatın mübarek ola!"

"Hoş geldin ya Mahidevran Gülbahar. Valide Sultan hoş geldin!"

Kağıda bir damla yaş düştü gözünden.

Scanned by CamScanner

LVI

Yeni Saray, Kubbealtı

"Efendimiz Kubbealtı'na geçiyor." Haberi getiren içoğlanı nefes nefeseydi. "Sizin de hemen oraya geçmenizi buyurdu İbrahim Ağa."

Pargalı, sedirinden nasıl kalktığını, kaftanının eteğini nasıl topladığını, yemenilerini ayağına nasıl geçirdiğini bilemedi.

Lanet olsun, diye homurdanıyordu koştururken bir yandan da. "Hünkar Mahfili'nden ne zaman çıktı bu?"

Mutlaka bir şey olmuştu.

Süleyman Kubbealtı'na pek gitmiyordu. Gitsede Divan-ı Hümayun'un toplandığı kubbeli bölüme girmez, tam sadrazamın oturduğu yerin üstündeki kafesli bölmeye geçer, görüşmeleri oradan izlerdi. Ne vezirler bilirdi Hünkar'ın olduğunu, ne sadrazam. Ya sessizce dinler çekilir, ya da hoşuna gitmeyen bir hal olmuşsa, "Bre Paşa," diye kükrer, aşağıdakilerin yüreğini ağzına getirirdi.

Scanned by CamScanner

Yanı sıra koşturan içoğlanına, "Efendimiz öfkeli miydi?" diye sordu.

"Yoo."

Eh hiç değilse, kötü bir şey yoktu.

Birden telaşlandı. Nereye gidecekti o? Kubbealtına giremezdi ki. Padişah kendi bölmesine çıkınca, o da bir emri olursa diye kapısında dikilirdi. O kadar.

"Hazreti Padişah'ın Kubbealtı'na geçtiğine emin misin?"

"Öyle dedi."

"Kahretsin be adam. Yani Kubbealtı'na mı girecek, her zamanki yere mi çıkacak?"

"Bilmem. Bana denileni dedim sana Ağa. Hünkar Kubbealtı'na geçiyor. Hasodabaşı'nın da orada olmasını buyuruyor. Dedim mi bunu sana?"

"Dedin dedin. Tamam."

Kubbealtı göründüğünde yüreği sıkıştı. Parlak, sarı pirinç çubuklarla çiçek, yaprak şeklinde işlenmiş muhteşem kapının önü kalabalıktı. Sıraya girmişlerdi. Al-i Osman'ın ne kadar veziri, paşası, ağası varsa burada herhalde diye homurdandı İbrahim içinden. Sekiz basamak merdiveni çıkıp sahanlığa geldiğinde nefes nefeseydi. Bir iki paşa ona şöyle bir baktı. Sonra, "*Ne işi var bunun burada?*" dercesine arkalarını dönüverdiler. Birinin, onu görmeyen veziri dürtüp "Rezillik diz boyu," diye fısıldadığını duydu. "*Makbul Frenk neredeyse üstümüze başımıza sürtünecek.*"

Kolu dürtülen vezir, adamın omzunun üstünden şöyle bir baktıktan sonra gözlerini kaçırdı. İbrahim tam yanlarından geçerken adamın, "Oldu olacak Divan'a da girsin Makbul Frenk," dediğini işitti.

Tanrım ne yapacağım, nereye gideceğim, diye telaşla oradan oraya dolanıp durdu. Vezirlerin, paşaların yanıbaşlarında

Scanned by CamScanner

dikilen adamları, katipleri bile onun varlığından rahatsız olmuştu. Orada bulunanların hepsi, Padişah'a onun kadar yakın olabilmek için tek kollarını bile feda edebilirlerdi ama bu nefret ve kinle bakmalarına engel olmuyordu işte.

Lanet olsun! O! *İskender! Şeytan'ın yamağı şeytan!*

İbrahim kalabalağın içinde Başdefterdar olduğunu öğrendiği İskender Çelebi'yi görünce taş kesti.

Ne yapacağını bilmeden öylesine şaşkın dolanıyordu ki, az daha adama çarpacaktı.

Ah Tanrım, diye soludu içinden. Neden bana bunu yapıyorsun? Neden onu, hep ulaşamayacağım yerlerde çıkarıyorsun karşıma? Üstelik yine tırnaklarımdan, dişlerimden başka silahım yokken!

Adam yanıbaşında bir kıpırtı hissedince döndü. Şimdi yüz yüzeydiler!

Kahretsin. Hiç değişmemişti. Gözlerinde yine o çakal bakışı vardı. Yüzünde o hesaplı, mağrur, çılgın ifade. Dudakları yine iki yanındaki gamzelere doğru bir engerek ağzı gibi çizgi halinde uzanıyordu. Birazdan ağzı açılacak ve korkunç dört sivri dişin arasından çatal dili fırlayıverecek gibiydi yılanın.

Göz gözeydiler. İkisi de gözlerini kaçırmadı.

İbrahim, adamın gözlerindeki ifadeyi anında okudu. "Kim bu herif? Efendimizin hizmetkarları buralara kadar geliyor mu artık," diyordu gözler. Tanımamıştı onu.

Teneşire gelesice; tanımadı beni yine. İskender'in bakışını doğru okuduğuna emindi. Çünkü alışkındı buna İbrahim. Hiç yanılmamıştı. İskender ne zaman insan kılığından çıkıp şeytana dönüşecek, bıçağını ne zaman çekecek, kulağını koparırcasına ne vakit çekecek, "Dağlayın şu kafir piçinin etini," diye demir çubukları kızgın korların arasına salacak,

Scanned by CamScanner

"Yapacak mısın bir daha. Sözümden çıkacak mısın?" diye uluyarak ateş kesmiş demiri, çıplak göğsünün önünde dolaştıracak, değneği ne zaman sırtına indirecek, onu ne zaman kedi büyüklüğünde sıçanların koparacak et arandıkları zindana atacak hep gözlerinden okurdu.

Gözbebeklerinin hareketini takip etti. Ne kadar donuktu gözbebekleri. Hiç kıpırdamıyordu sanki. Oysa, dört bir yanı taradığını biliyordu. İskender her şeyi görür, aniden fırlar ve sokardı.

"Ne bakıyorsun be, tanıyamadın mı?"

İşte yılan tısladı, diye geçti o an aklından.

Gırtlağına sarılıp onu oracıkta parçalamak için yanıp tutuştuğu halde, gülümsemeye çalıştı.

"Tanıdım."

"Öyleyse savul yanımdan."

"Sen o'sun," dedi İbrahim inatla.

"Kim?"

"Hünkarımızın cennetmekan pederi Selim Han'ın tabutunu taşırken gördüğüm adam."

İskender gözlerini kısarak ona daha dikkatli baktı. O sahneyi hatırlamaya çalıştığı belliydi.

"İyi ya," dedi. "*Benimle tabut taşıdın diye, yanımda duracak değilsin ya. Yıkıl git yanımdan.*"

İbrahim başını iki yana salladı. "Sen beni tanıdın mı?"

İskender Çelebi'nin gözleri birden alev almış gibi oldu. "Bana ne be! Kimsen kimsin?"

Ben senin canını alacak adamım dememek için kendini zor tuttu.

Tam o sırada kapının önünde bir telaş oldu. "Hünkar geliyor, Hünkar geliyor."

Scanned by CamScanner

Demek ki önceden gelmemişti. İbrahim buna sevindi. Böylece Padişah'ın nerede olduğunu anlayacaktı. Yukarı çıkarsa yerini alacak, Kubbealtı'na girerse, burada dikilip çıkmasını bekleyecekti.

Sultan Süleyman merdivenleri hızla çıkıp pirinç oymalı kapıya yöneldi.

"Pargalı," diye seslendi onu görünce. "Nasıl bu kadar hızlı hareket ediyorsun Allah aşkına?"

"Efendimiz."

Padişah, eğilen başların, boyunların, bükülen bellerin önünden geçip onunla İskender'in önünde durdu. İbrahim göz ucuyla yılanın hemen çöreklendiğini gördü. O kadar eğilmişti ki, beli kopabilirdi.

"Sana haber yolladık. Ani oldu, bari toparlanacak vakit bulasın diye havuzbaşında oyalandık. Oradan doğruca yürüdük, geldik. Lakin yine bizden önce gelmeyi becermişsin."

Boynunu büktü. "Hünkarım."

Başka ne diyebilirdi? Aklı karma karışıktı. Düşmanının yanıbaşındaydı. Onu gebertmeden ölmek bana haram olsun diye yemin ettiği adamın. Bedenindeki her hücre, "Al intikamını Pargalı," diye haykırıyordu. Padişah'ın onu neden buraya çağırdığını bilmiyordu. Yarını görüp görmeyeceğinden emin değildi. Lanet olsun, ne onu boğazlayabiliyor, ne geleceğini kurabiliyordu.

"Gel bakalım Pargalı."

Padişah yürüdü. İbrahim'in kıpırdamadığını fark edince durdu. Çevrelerini kuşatıp Padişah'ın Makbül'üyle arkadaş gibi sohbet etmesini hayretle izleyen vezirlerine, paşalarına döndü. "Divan-ı Hümayun'a Hasodabaşım da girecek. *İlk ve son defa.* Bir diyeceği olan var mı?"

Scanned by CamScanner

Kim ne diyebilirdi ki?

Sultan, "Gel," dedi tekrar İbrahim'e ve kapıya yöneldi.

İbrahim de peşi sıra ilerledi.

Dili de, aklı da tutulmuştu.

Kubbealtı'na girmek mi? Neden? Neden?

Sonra... *İlk ve son defa* ne demekti? Neden ilk defaydı ve neden son defa?

İskender'in gözlerini yakalamak için başını kaldırdı. Şeytan'ın yüzündeki şaşkınlığı gördü. İçi sevinçle doldu.

Eğilenlerin önünden Padişah'la neredeyse birlikte geçtiler. Sadece Sadrazam Piri Mehmet Paşa'yla, öldüresiyle rakibi Ahmet Paşa, ona fırsat vermeden atlayıp araya girdi Hünkar önlerinden geçtikten sonra. Sultan Süleyman'ın ardından Kubbealtı'na adım atan dördüncü kişiydi Pargalı.

⁂

Hürrem Haseki'nin geldiğini haber verdiklerinde Hatice kapkara düşüncelerle başa çıkmaya çalışıyordu.

Hiç iyi bir gece geçirmemişti.

Nedimelerinden birini Daye Hanım'a göndermiş, akşam üstü Padişah ağabeyinin ziyaretine gelmek istediğini haber vermişti.

Daye'nin cevabı bütün sinirlerini altüst etmeye yetti.

"Hatice Sultan'a söyleyin. Hünkar, hasekisiyle beraber. Rahatsız edilmemelerini buyurdu. Dairelerinden çıkacak olurlarsa söylerim. Yoksa yanlarına varamam."

İçoğlanlarından biri gelip Sultan'ın beklediğini haber verene kadar, "Varamazmış," diye öfkelenip köpürmesi boşa gitmişti.

Scanned by CamScanner

Ağabeyinin huzuruna niye gittiğini biliyordu. Nebile kızı "Rızan olursa, Hekimbaşı'yla, Nebile kızımın başını bağlaya lım," demeye.

Aslında beyninin içindeki gizli maksadı kendisine bile itiraf etmeye korkuyordu. Padişah'ın ağzını aramaktı niyeti

Odasına girdiğinde, onu biraz yorgun ama keyifli gördü. Süleyman'ın son zamanlarda yorgun olduğunu bilmeyen kapı arkalarında kıkır kıkır gülüşmeyen yoktu sarayda zaten.

Hal, hatır sormayı ikisi de kısa kesti. Süleyman'ın bir an önce Hürrem'in yanına dönüp yorulmaya devam etmek istediği o kadar belliydi ki.

"Hünkarım," demişti Hatice de lafı uzatmadan. "Ben hayırlı bir iş için ruhsatını almaya geldim."

Padişah hiç beklemediği bir şey yaptı. Görüşmeyi kısa kesmek istediğini belirtmek için ayağa kalktı. Tabii o da.

"Çok işimiz var Haticem. Sultan karındaşım inan önümüzdeki günler çok telaşeli geçecek. Bunu sonra konuşalım ha. Münasip bir zamanda."

Kahretsin, kahretsin.

Bütün münasiplerin, bütün münasip adamların, bütün münasip zamanların, bütün münasip kılıkların canı cehenneme! Cehenneme!

Dokunsalar ağlayacaktı. Kovulmaktan beterdi bu. Hani onu seviyordu. Hani onun biricik Hatice Sultanıydı, hani baba emanetiydi o? Baba emanetine böyle davranılır mıydı?

Ne olacaktı önümüzdeki günlerde yani?

Ne telaşesi vardı?

Yine bir sefer hazırlığı mı?

Yetmiyor muydu Al-i Osman'a bunca fetih, bunca toprak, bunca hazine?

Scanned by CamScanner

Ya insanlar, ya biraz mutluluk, ya sevenleri kavuşturma... Ona hiz zaman yok muydu?

Nebile'ye, Padişah'a niye gittiğini söylememişti ama tahmin etmişti kız mutlaka. Umutla onu bekliyordu. Odasına döndüğünde onu bir kenara çekilmiş vereceği müjdeyi beklerken bulmuştu. Sadece bakıp anlamıştı. Ruhsat yoktu kavuşmaya!

Nebile bir şey demedi ama Hatice kızın için için ağladığını biliyordu. Onun nazlı Nebile'si gözünün önünde solup gidiyor, boynu, bir kır çiçeği gibi her gün biraz daha bükülüyordu.

İbrahim'in, Rodos seferi öncesinde ağzını aradığında Padişah'ın, sonra konuşuruz, dediğini hatırladı. Önceleri inanmamıştı ona. Ama artık biliyordu. Pargalı doğru söylemişti.

Süleyman kendi kabuğuna çekilmiş, kimseye bir şey söylet-miyordu.

Hürrem'den başka kimseyle konuşmuyor, Hürrem'den başka kimseyi konuşturmuyordu. Ve şu anda Hürrem ona geliyordu. Çok sevdiği halde bu ziyarete dayanabileceğine emin değildi Hatice.

Kız, "Kendinizi özlettiniz Sultan Hanım," diye ışık saçarak girdi.

Yarabbi ne kadar güzeldi.

Bir an ağabeyine hak vermeden edemedi. Böyle bir güzelliği bırakıp da, sakallı, bıyıklı, ihtiyar bir sürü adamın içinde ne yapacaktı Padişah? Tabii Hürrem'in dizinin dibinde oturacak, koynundan hiç çıkmak istemeyecekti.

Onu karşılamak için doğruldu. "Sitem edene de bakın hele siz," dedi. Gülümsemeye çalışmıştı ama bunu ne kadar becer-

Scanned by CamScanner

diğini bilmiyordu. "Asıl siz kendinizi özlettiniz. Kaç gündür görünmüyorsunuz."

Hürrem, mahcup olmuş gibi başını eğdi, kızıl kahküllerini öne düşerek yüzünü gizledi. Saçlarını geriye savurarak başını tekrar kaldırdığında gözlerinde gizemli bir ışıltı vardı. Hatice, onu ilk gördüğünden beri Hürrem'in gözlerinin rengini kestiremediğini fark etti. Sabah çakıra çalıyorsa, öğlen bulutsuz bir gökyüzünü andırıyordu. Akşama doğru deniz gibi altın sarısına ya da kızıla dönüyor, güneş sırtın arkasında kaybolduğunda sonsuz bir laciverte bürünüyordu. Şu saat bulutsuz bir göğe benzettiği anlardaydı Hürrem'in gözleri.

"Size minnetimizi nasıl ödeyeceğimizi bilemiyorum Hatice."

"Çok kolay. Hünkarımızı mutlu ederek ve Al-i Osman'a verdiğin Şehzade'ye gözün gibi bakarak."

İki kadın göz göze geldi. Bu cümlenin anlamı çok açıktı ikisi için de. *Göreyim seni, tahtı, cadı Gülbahar'ın oğluna bıraktırma.*

"Yoldakinden ne haber?" dedi Hatice. Bu kızda bir büyü olduğunu başından beri söylerdi. İşte yine öyle olmuştu. Işıltısıyla, tebessümüyle ruhunu karartan bulutları dağıtıvermişti birden.

"Ne haber olacak. Anasını tekmeleyip duruyor. Ama and olsun, bunlar da şehzade tekmesi Sultan Hanım."

"İnşallah!"

Duanın ardından oluşan sessizliği Hürrem bozdu.

"Hazreti Sultanım, bu sabah pek keyifli uyandı."

Hatice elinde olmadan kıkırdadı. "Biz Hünkar'ın her sabah keyifli uyandığını duyuyoruz Hürrem."

Scanned by CamScanner

Kızın yüzünde yine güneşler açtı. "Evet, ama bu başka," dedi Hürrem. "Hazreti Sultanım bugün Kubbealtı'nda çok önemli kararlar açıklayacakmış. Kimi sevinecek, kimi üzülecekmiş. *Ama öyle iki kişi biliyorum ki güler yüzüm, buyurdular kuluna. İşittiklerinde kanatlanıp şu pencerelerden uçup giderler-se şaşmam.* Aynen böyle dedi."

"Allah Allah neymiş bu önemli kararlar acaba?"

"Sormadım. Bilirsin, sorsan da söylemez. Diyecekse kendi der. Bu kez demedi. Sadece, *diyeceklerimi çok beklediler. Çok da hak ettiler. Onların da kaderlerini değiştireceğim, Al-i Osman'ın da*, dediği gibi çıkıp gitti. Ben de sana koştum."

Hatice, kızın gözlerini şöyle bir taradı. Ve hemen anladı. Hürrem biliyordu fakat söylemiyordu.

Scanned by CamScanner

LVII

Yeni Saray, Kubbealtı

Burayı görebileceği bir an olsun aklına gelmemişti. "Eee," diye geçirdi içinden İbrahim. "Devlet-i Al-i Osman'ın kalbindesin Pargalı. Aç gözünü."

Padişah geçip baş köşeye oturmuş, Sadrazam Piri Mehmet Paşa da, sağında boyun büküp el bağlamıştı. İbrahim'in gözleri hemen onu aradı. Yılanı. Ön saftaydı İskender de. Mehmet Paşa'nın iki yanında duruyordu. Şeytan suratında yapmacık bir huzur vardı. Meraktan delirmek üzere olduğunu ancak o anlayabilirdi.

İbrahim, Sadrazam Paşa'yı biraz üzgün gördü. Belki de yanılıyordu. Rodos'un fethi geciktikçe Hünkar'dan işittiği azarların yarattığı sıkıntıyı atamamıştı üzerinden belli ki. Fakat sadece o mu? Kim azarlanmamıştı ki? İskender de. "Çelebi," diye bağırmıştı Süleyman ona da. "Askerin harçlığını az mı tuttun ki, bunca gönülsüz kılıç sallar bunlar."

Scanned by CamScanner

Şeytanın kırmızı suratı kül gibi sararmıştı anında. "Her şey tam ve eksiksizdi Padişahım."

"Madem öyle, sen var git, bu kaleyi almadan yüzgeri edip dönerlerse harçlıklarından keseceğim akçaları hesabet. Ayak altında dolanıp da bizi zora sokma."

Bir daha da ortalıkta görünmemişti İskender.

Belki de nakliye gemilerinden birine binip herkesten önce o dönmüştü. Bilmiyordu.

Ama bildiği tek şey Süleyman'ın sabırsızlanmasıydı. Yalın kılıç savaşırken bile Hürrem'i özlediği her halinden belli oluyordu. Kuşatma da uzadıkça uzamıştı. Haberciler adayla payitaht arasında mekik dokuyor, Sultan'ın gözdesine, hasekinin efendisine namelerini taşıyordu. Savaş uzadıkça Padişah gazaba geliyor, önüne kim çıkarsa haşlıyordu. Sadrazam'mış, Kaptan Paşa'ymış, Başdefterdar'mış, gözü görmüyordu. Fethi sağlayan da bu öfkeydi zaten. Yoksa kim inanırdı, koskoca Padişah'ın atına atladığı gibi bir gedikten düşman kaynayan kaleye tek başına girip şövalyelerin reisine, "Ya kaleyi, şimdi şuracıkta bana teslim et, senin ve şövalyelerinin canını bağışlayayım, silahlarınızla adamdan çıkıp gitmenize izin vereyim. Ya da söyle, taş üstünde taş, baş üstünde baş komayayım. Karar senin söyle, hangisini yapayım?" diye haykıracağına.

İbrahim askerle yetiştiğinde şövalyelerin Süleyman'ın atının ayaklarının dibine kılıçlarını attığını görünce inanamamıştı. Türk işte, diye geçmişti aklından hemen. Ne yapacağı belli olmuyor, hesaba kitaba gelmiyordu.

Şimdi de ne yapacağını hiç kimse bilmiyordu.

Çıt çıkmıyordu başlarının üstündeki koca kubbenin altında. Gerilerden öksüren birine bile dönüp ters ters baktılar. Değil öksürmek, nefes bile alınacak zaman değildi.

Scanned by CamScanner

Süleyman, "Şimdi," diye söze başladığında nefesler kesildi Kubbealtı'nda. "Vezirlerim, paşalarım, ağalarım, diyecekleri. mi iyi dinleyin. Dediğim üzre hareket edin."

İbrahim, sanki başka türlüsü mümkünmüş gibi, diye geçir. di içinden.

"Bu sabah Sadrazam Paşa'yla biraz sohbet fırsatı oldu. Piri Paşa, bize ziyadesiyle yorulduğunu, iznimiz olursa, yani hizmetten bağışlarsak Mührü Hümayun'u, daha genç ve de daha ehil birine verilmek üzere iade etmek istediğini dile getirdi."

Kubbealtı'nda sessiz bir fısıltı dolaştı. İbrahim, Ahmet Paşa'nın heyecandan bayılacağını sandı. Yıllardır yanıp tutuşarak beklediği an gelip çatmıştı işte. Piri gidiyordu. Öyleyse... Öyleyse sadaret ona geçiyordu. Padişah Ferhat Paşa'yı atamazsa elbette.

Ortalığı sarıveren saygılı fısıldaşmayı padişah iki öksürük. le susturdu.

"Piri, pederimize de, bize de çok hizmet etmiştir. Al-i Osman'a gayreti, himmeti büyüktür. Pederimiz yaşındadır. Hizmetine ve yaşına hürmeten, ruhsat verdik. Biz de, devlet de senden memnundur Mehmet Paşa. Var git gönlünce yaşa. Ömrün uzun, sıhhatin daim olsun, dedik."

Kubbealtı'nı yine aynı fısıltı sardı. Kesinleşmişti işte. Piri Paşa gitmişti. Onun izin istediği falan yoktu elbette. Padişah, ihtiyar sadrazamının onurunu düşünerek böyle konuşuyordu. Yoksa bal gibi azletmişti onu.

"Madem öyledir," dedi Padişah, sesini yükselterek, "Sadaret boşalmıştır. Devlet boşluk kabul etmez."

Bir an durakladı. Gözleri, önce Ahmet Paşa'nın bulunduğu yana kaydı. Sonra onun tam tersinde, sadrazamlık bekleyen Ferhat Paşa'nın bulunduğu tarafa gitti.

Scanned by CamScanner

"Biz de sadareti bir gün dahi olsa boş bırakmak istemedik. Sadaret makamı vezir makamıdır. Vezirlerin başıdır. Demek ki, mühr-ü hümayunu taşıyacak kulumuzun ya vezir, ya vezir rütbesinde Beylerbeyi olması usuldendir."

İbrahim o anda Kubbealtı'nda, en az beş altı kişinin ölmekle, bayılmak arasında gidip geldiğine yemin edebilirdi. Süleyman'ın huyu buydu işte. Bayılıyordu lafı uzatmaya. İnsanları heyecanlandırmak hoşuna gidiyordu. Onun gördüğünü, Padişah'ın da görmemesine imkan yoktu. Ferhat Paşa'nın kavuğu yana kaymış, Ahmet Paşa'nın kaftanı omzunda geriye kaykılmıştı. Daha zor nefes alan beş kişi vardı. Şeytan da onlardan birdiydi. Aman Tanrım, yoksa İskender de mi sadrazam olmayı kuruyordu.

"Öyleyse yapılacak ilk iş, mührümüzü vereceğimiz kişinin, vezir veya beylerbeyi olup olmadığına bakmaktır. *Şöyle öne çık Pargalı. Şuraya!*"

Ne?

İbrahim, yumruk yemiş gibi sarsıldı.

Niye önüne çağırıyordu onu. Ferman yazdırmak için mi? Katipler ne güne duruyordu? Kubbealtı'ndaki fısıldaşmanın mırıltıya döndüğünü fark etti. Herkes yanındakine soruyordu.

"Ne oluyor?"

"Niye Hasodabaşı'nı öne çağırdı?"

"Makbulün burada olması yetmedi de, bir de önümüze mi çıkarıyor?"

İbrahim de aynen öyle diyordu kendi kendine.

"Neden beni öne çıkarıyor?"

"İbrahim Ağa, ta Sancakbeyi olduğumuz dönemden bugüne kadar bize iyi hizmet ettin. Biz hizmete borçlu kal-

Scanned by CamScanner

mayız. *Fermanımdır: İbrahim Ağa'yı Hasodabaşılık görevinden affettik. Bundan böyle Pargalı İbrahim Paşa olarak anılacaktır. Ve dahi şu andan itibaren, Devlet-i Al-i Osman'ın Rumeli Sancakbeyi ve Sadrazamıdır!*"

Ne! Ne! Ne!

Kubbealtı, İbrahim'in gözünün önünde kafir güllesi düşmüş gibi sallanmıştı.

Padişah, daha bir sürü şey söylüyordu ama ne İbrahim dinliyordu, ne diğerleri. Süleyman, Al-i Osman'ın neresinde ne makam, mevki varsa, hepsine onun paşalığını, beylerbeyliğini ve sadrazamlığını bildiriyor, ona göre hizmet edilmesini, saygı gösterilmesini buyuruyordu.

Yüce İsa, diye haykırdı İbrahim içinden. Doğru mu duydum? Pargalı Beylerbeyi ve Sadrazam mı oldu. Ey Süleyman, Ey Osmanlı'nın şanlı başbuğu, Yeni Roma'nın Muhteşem Sezar'ı selam sana!

Sonra Parga geldi aklına. *Baba*, diye seslendi bütün kalbiyle. *Ana. Bakın ne oldu Jüstinyen!* Padişah huzurunda olduklarını bilmeseler, Kubbealtı, Kubbealtı olalı ilk kez bir isyana tanıklık edebilirdi. Onun işittiği itirazları, homurtuları, diklenmeleri Padişah'ın duymamasına imkan yoktu.

"Olacak şey değil."

"Dünkü köle, şimdi başımıza paşa mı oldu?"

"Ne paşası ağa, sadrazam sadrazam."

"Kıyamet yakındır."

"Al-i Osman'a hizmetin karşılığı bu mudur?"

"Keşke serhat boylarında, kelle koltukta dolanacağımıza, şehzade kapısında odacılık edeydik."

Düşmesin Ahmet Paşa'yı iki kişi koltuklamıştı. Bacakları, elleri titriyordu. Yüzünün rengi bir sararıyor, bir moranıyordu.

Scanned by CamScanner

"Yazıklar olsun," diye homurdanıyordu adam. Dudaklarını öyle okumuştu İbrahim. Yanılmıştı. Aslında, "İhanet bu," demişti Ahmet Paşa. "Sadakate ihanet! İhanet!"

Ya o! Şeytan; o ne yapıyordu?

İbrahim şaşırdı. Doğru mu görüyorum diye baktı tekrar. Daha yarım saat önce Kubbealtı'nın kapısında, "Tabut altına girdiğimiz her adama selam mı vereceğiz. Yıkıl git," diye onu azarlayan İskender, şimdi uzaktan uzağa temenna çakıyordu yeni sadrazama.

Ancak o bu kadar riyakar olabilirdi? Ancak bir şeytan, iblis suratını saklayarak melek rolü oynamaya kalkabilirdi.

Sultan Süleyman tepkileri duydu, yüzleri gördü. Sonra birden elini kaldırdı. Bu öyle bir hareketti ki, elden çok, kafa koparmaya kalkan bir kılıç, bir balta gibi göründü herkese. Sus pus oldu ortalık. Can, mevkiden, makamdan azizdi elbet.

"Diyeceği olan var mı?"

Çıt çıkmadı. Bir iki anlaşılmayan mırıltı dışında kimse bir şey diyemedi. Bu işin sonunda kellelerin gideceğini anlamışlardı.

Padişah bu kez İbrahim'e döndü.

"Eee sen ne diyeceksin bakalım İbrahim Paşa?"

Süleyman'ın onu sadrazam yaptığını açıkladığı andan şu ana kadar geçen birkaç dakikanın içinde, bütün hayatını tekrar yaşamış, gelecek hesaplarını tekrar gözden geçirmişti İbrahim. Şu an, en güçlü olduğu andı. *Artık kudreti eline geçirmek için kimsenin yardımına, desteğine ihtiyacı yoktu. Hatice'nin de.* Kız kardeşiniz Hatice Sultan'ı nikahıma alabilir miyim Hünkarım diye el etek öpmesine de gerek kalmamıştı.

Paşaydı o artık. Rumeli Beylerbeyi'ydi. Doğduğu toprakların, Padişah'tan sonra gelen en büyük adamıydı. Sadrazamdı.

Scanned by CamScanner

Pargalı İbrahim Paşa'ydı o. Fakat diyeceği söz vardı. Kubbealtı'nı dolduran koca kavuklulara Pargalı kimmiş göste recekti.

"Sen de konuşmayacak mısın Sadrazam Paşa? De diyeceğini."

İbrahim bir adım öne çıktı. Süleyman'ın gözlerine baktı.

"Hazreti Padişahımın lütfuna minettarım. Kulunuzu bağışlayın. *Sadrazam olmak istemiyorum.*"

Ne!

Deminki Süleyman güllesiydi. Bu da Pargalı.

"Ne dedi, ne dedi?"

"Sadrazam olmak istemiyormuş."

"Bu ne cür'et."

"Kimse buna Hünkar sözünün önünde durulmayacağını söylememiş mi?"

Padişah'ın eli yine havaya kalktı. Sesler kesildi.

"Neden?"

Süleyman'ın yüzünde en ufak bir şaşkınlık, sesinde bir öfke kırıntısı yoktu. Bunu bekliyordu. "Herkesin peşinde koştuğu hizmeti neden istemediğini söyle de, hepimiz duyalım."

"İbrahim kulun yoluna baş koymuştur Sultanım. Bize efendimizin güveni, bir sıcak bakışı yeter."

"Bunda bir eksilme olacağını mı düşünürsün İbrahim Paşa?"

"Olur zahir. Buradaki herkes de bilir ki, ben bir balıkçının oğluyum. Talim terbiyem, Enderun görmüş beylere ağalara benzemez. Sadaret önemli bir makam. Bunca zaman duydum, öğrendim ki, Al-i Osman'a nice sadrazam gelmiş, bir nicesi de azlolunup gitmiştir. Ola ki, bir kusur işler mahcup olur, Devlet-i Aliye'yi sıkıntıya, dara sokarız. Hazreti Padişahım da bu beceriksiz, yeteneksiz köle eskisini azletmek zorunda

Scanned by CamScanner

kalır. Sultanımın yoluna candan olmak koymaz da, güvenini, dostluğunu kaybetmek bana ölümden beter gelir."

Atmıştı artık zarını. Bundan sonra dönüş yoktu. Oynadığı kumarı kaybetmeyeceğine emindi. Osmanlı ne böyle bir şey görmüş, ne de duymuştu. Süleyman, eh öyleyse, biz de kendimize başka sadrazam buluruz diye, ettiği sözden dönecek değildi ya. Dönse bile o, paşalığı, sadrazamlığı, Padişah'ın dostluğuna feda etmemiş adam olacaktı.

Kubbealtı sus pustu. Kimse böyle bir şey beklemediği için şaşkındı. Bütün gözler Sultan Süleyman'a kilitlenmişti. Kim bilir şimdi nasıl gazaba gelecek, nasıl kükreyecek, "Bre gafil," diye bağıracaktı. "Yıkıl karşımdan."

Hiç de öyle olmadı. Padişah bir süre İbrahim'in gözlerine baktı. Saruhan Sarayı'na ilk geldiği gün gördüğü masum gözlerdi bunlar. Dost gözler. Ağlayan Kaya'da ona içini açan çocuğun gözleri.

"Demek," diye mırıldandı. "Azledilmekten, çekinir korkarsın, öyle mi?"

İbrahim boynunu büktü, belini belli belirsiz eğdi. "Azil bana ölüm gelir Sultanım."

Padişah birden oturduğu yerden ayağa kalktı. "Yaklaş yanıma İbrahim Paşa!"

İşte ne olacaksa olacaktı artık.

İbrahim, Sultan'ın önüne süzüldü. Tam karşısına gelince el bağlayıp Padişah'ın iradesini bekledi.

"*Sana Sultan Süleyman sözü Pargalı Paşa,*" *dedi Hünkar tane tane.* "*Herkes işitsin. Seni hiçbir zaman azletmeyeceğim.*"

Bir şey demeye davrandı ama el kaldırıp konuşmasına izin vermedi. "Sen artık *benden bu kadar, yoruldum, bittim* diyene kadar mülkümün başveziri olarak kalacaksın."

Scanned by CamScanner

İbrahim kazanmıştı.

"Hünkarım."

Padişah, fazla laf istemiyorum dercesine, şöyle bir baktı. "Burada herkese bir ibret dersi verdin İbrahim Paşa. Allah mahcup etmesin. Paşalığın, beylerbeyliğin, sadrazamlığın kutlu, mutlu olsun. Al-i Osman'a büyük hizmetler göresin. Getirin Paşa'nın sadrazamlık kaftanını."

Getirdiler. Oracıkta giydirdiler.

Artık diyecek laf kalmamıştı. Herkes duyacağını duymuş göreceğini görmüştü.

Önce bir iki kırık dökük, "Amin," sesi duyuldu. Ardından aminler çoğaldı.

İbrahim içinden hurrraaa, hurraaa, hurrraaa diye üç zafer çığlığı attı. Padişahın uzattığı mühür kesesini aldı. Öptü başına koydu. Üç defa tekrarladı bunu. Sonra kuşağına koydu.

Yüce İsa, Yüce Meryem, bana güç verin. Elimi kolumu tutun. Yoksa kendimi tutamayıp koşup bu adamın boynuna sarılacağım.

Geri çekilirken, "Dur bakalım Paşa," diye gürledi Süleyman. "Diyeceğimiz bitti mi ki, hizmete koşarsın." Yüzünde müthiş aydınlık bir tebessümle, diğerlerine baktı. "Dedemiz, cennetmekan Beyazıt Han'ın bir sözü vardı. Hatun idaresi bilmeyene devlet mührü verilmez. Biz dede sözü tutarız. Bugüne kadar *Pargalı İbrahim'e Makbul İbrahim* dediniz. Şimdiden sonra Makbul İbrahim Paşa denecek. Hadi şunun başına bir söz daha ekleyin. *Damat İbrahim Paşa. Kardeşimiz Hatice Sultan'ı, Sadrazam Paşa'ya verip Paşa'yı kendimize enişte alırız!*"

İbrahim, bir kez daha sarsıldı.

Scanned by CamScanner

Tam artık gerçekten özgür olduğunu, kudret asasını eline aldığını zannederken Padişah, boyunduruğu vuruvermişti boynuna.

Artık istese de engel olamazdı. Hatice muradına erecekti!

Scanned by CamScanner

LVIII

Yeni Saray, Harem Dairesi

Mayıs 1524

Biri, **"Gün dediğin yıldır** Hatice, ay dediğin asırdır," dese dünyada inanmazdı. Ama artık, dakikaların bile saatlere dönüştüğü günler yaşıyorlardı.

Zaman durmuştu.

Ağabeyi'nin aniden dairesine gelip "Bizim Pargalı'yı kendimize sadrazam eyledik," demesinin üzerinden ne kadar geçtiğini bile hesap edemiyordu artık. Sabırsızlıktan ipin ucunu kaçırmıştı. Fakat her şeyi, her kelimeyi bütün canlılığıyla hatırlıyordu.

"İbrahim Ağa'yı sadrazam mı yaptınız?"

"Ne var bunda şaşıracak Sultan Hanım? Eniştemize, Hosodabaşı dedirtecek değildik ya."

Enişte! Enişte mi? İbrahim mi? Padişahın eniştesi mi... Yarabbi... Yani... yani...

Scanned by CamScanner

Dizlerinin bağı çözülüverdi. Yardımına ilk yetişen Nebile'ydi o gün. Eteğinin dibinden ayrılmıyordu ki sultancığının.

Şimdi de oturmuş, ha bire çeyiz işliyordu.

Kendi çeyizini!

Al-i Osman aylardır iki düğüne birden hazırlanıyordu. Biri Sadrazam Damat Makbul İbrahim Paşa'yla, Han'lar Han'ı Sultan Süleyman'ın kardeşi Hatice Sultan'ın düğünü.

Öteki, Hatice'nin, Hekimbaşı Ali Çelebi'yle nikahlanması için Padişah'tan izin aldığı güzel Nebile'nin düğünü.

"Sen bilirsin," demişti Süleyman. "İster kendi düğününüzle beraber yap, ister ayrı. Madem Nebile kızımızı evlat bilirsin, layığı, yakışanı neyse öyle yap."

"Ne dediniz efendimiz?"

"Layığı, yakışanı neyse dedik Hatice. Yanlış mı söyledik?"

Hatice bunca sevincin arasında, buna nasıl dikkat ettiğine şimdi bile şaşıyordu.

"Estağfurullah Hünkarım. Münasibi neyse, demediniz de..."

"Eee ne olmuş? Ne var bunda?"

"Ben bunu düşünememiştim de..." İçinden de aptal kafa diye paylamıştı kendini. Tabii ya, layığı, yakışanı. Kahrolası münasip'in yerine kullanacağı kelimeyi sonunda buldun işte. Yakışan... Evet, doğru kelime bu. *Münasip değildir* yerine *yakışmaz*, dersin olur biter.

Yüreği mutluk ve telaştan göğüs kafesinde delicesine çarpıyordu. "Neyse," diye pırıl pırıl gülerek ödüllendirdi Padişah ağabeyini. "Saçmalıyorum işte. O ne dedi?"

"Kim?"

"İbrahim."

Scanned by CamScanner

Süleyman'ın kaşı kalkıverdi. "Sadrazam İbrahim Paşa demek istedin herhalde Hatice?"

"Ah evet. O ne dedi?"

"Padişah enişteni oluyor, güzel kardeşim Hatice Sultan'ı nikahına alıyor; daha ne diyecek?" Bir an durdu gözlerine baktı. "Yaklaş," dedi usulca. "Sana bir şey diyeyim de aklında tut Hatice. Senin bu Pargalı'nın aklından zoru var. Ona göre. Ağabeyim söylemedi deme sonra."

Şaşırdı. Telaşlandı. "Zoru mu var? Aman Hünkarım, nasıl?"

"Kubbealtı'nda Sadrazam olduğunu açıklayınca ne yapsa beğenirsin? İtiraz etti. Beni bağışla dedi. Düşünebiliyor musun? Aklı olan bunu yapar mı? Başarısız olursa azlederim diye korkuyormuş. Söz, dedik biz de. Seni azletmeyeceğiz. Enişte yapmaya karar verdiğim adamı azletmek olur mu? Ancak o şartla kabul etti. Buna deli denmez de ne denir Hatice? Fakat, seni verdiğimi söylediğimizde, gık demedi. Ayaklarıma kapanacaktı neredeyse. Bir ara boğuluyor sandım. Bembeyaz oldu, sarardı, kıpkırmızı oldu."

Seni verdiğimizi söylediğimizde. Hatice'nin aklı bu üç kelimeye takılmıştı. "Beni sizden o istemedi mi?"

Padişah, hınzır bir ifadeyle güldü. "İsteyecekti ama konuşturmadım. Rodos seferinden önce. Hiç beklemiyordu Pargalı."

Hatice, konuyu kendisinin de açmak istediğini hatırlamaya çalıştı. "Ben de..."

"Seni de konuşturmadık. Biz kafamıza koyduğumuzu, ne zaman bellemişsek, o zaman kendimiz yapmak isteriz."

"Yani... yani... Biliyor muydunuz?"

"Gül bahçesi kaçamaklarını diyorsan evet kardeşim. Arabayı da. Birkaç şey daha var ama, unuttum şimdi onları."

Scanned by CamScanner

"Peşimize adam mı takmıştınız?"

Süleyman güldü. "Adam mı Hatice? Gerek var m? Duvarlar yetmiyor mu? Saray duvarları duyar ve görür. Canları isterse konuşur da."

Daha neler duymuştu, görmüştü duvarlar acaba.

Bunalımlı gecelerde attığı çığlıkları, yatağında arzudan çıldırıp çırpınmalarını da anlatmışlar mıydı ağabeyine? Yüzüne ateş bastı.

"Ya validem? Onun rızası var mı?"

Padişah'ınkinden önce ana rızası gelirdi çünkü. Hafza Sultan, "Olmaz," derse, olmazdı bu iş. Gerçi anaların da, padişah oğullarının arzusunun aksine pek bir şey dediklerini duymamıştı büyüklerinden ama olsun.

Sultan başını salladı. "Sen şimdi parmağına dolarsın ama benim aklıma ilk o soktu bu meseleyi zaten. Ta Saruhan'dayken. İbrahim'in kemanını dinlediği gece."

Tanrım, yıllarca saklamışlardı ondan. Hatice, bunalımlar içinde kıvranırken, ruhunda kopan kasırgaları bilip anladıkları halde hiç ses etmemişlerdi.

"Gönül koyma Hatice," dedi birden Süleyman. Sesi, ciddileşmişti. "Vakti saati vardı. Saat şimdi vurdu kardeşim."

Hatice aklındaki soruyu hangisine soracağına karar veremedi. Ağabeyine mi, validesine mi? Asıl mühim meseleyi unutuyorlardı. Her şeyi yıllardır kurup planladıklarına göre, hangisine söylesem fark etmez nasıl olsa, diye karar verdi sonunda. Bir sultan kıza yakışacak dille -şu ruhunu karartan münasip lafından kurtulmuştu sonunda- söyledikten sonra, hangisine sorduğunun önemi kalmamıştı nasıl olsa. "Şey..." diye mırıldandı.

Kardeşinin sesindeki tereddüdü fark eden Padişah dikkat kesildi. "Bir şey mi var Hatice?"

Scanned by CamScanner

Kirli olduğumu... Kullanılmış olduğumu, bedenimde bir canavarın örümcek elinin dolaştığını... demeye dili varmadı. Yüzüne ateş bastı. "Biliyor mu?"

Süleyman bir an, neyi dercesine baktı yüzüne. Ve hemen anladı. Başını önüne eğdi. "Anlattım." Sesi düşüktü. "Kubbealtı'ndan sonra çağırdım. Anlattım."

Hatice, bu soruyu soracağına ölmeyi tercih ederdi ama mecburdu.

"Ne dedi?"

"Öğrendi. Her şeyi."

"Ne dedi Hünkarım?"

Sadrazam olduğunu duyunca, kellesinin koparılmasını göze alıp itiraz cesareti gösteren Pargalı, Hünkar'ın kullanılmış kardeşini nikahına almaya itiraz etmedi mi yani?

"Bu, dedi..."

Süleyman'ın konuşmakta zorlandığı belliydi. "Bu... Hatice Sultan'ın kabahati değil, dedi Hatice."

Değildi tabii, diye haykırmak geldi içinden. Fakat başka bir duygu, isyanını bastırdı. Neden? Pargalı, neden kirletilmiş bir kadını koynuna almaya razı olmuştu? Onu sevdiği için mi? Yoksa... Kahretsin... Yoksa menfaati için mi? Gülbahar'ın dediği adamlardan mıydı İbrahim? *Kirli de olsa, üç yıl hemen her gece kullanılmış da olsa koskoca Padişah'ın kız kardeşiyle evlenmeye hazır adamlardan mı?*

"Düşünme artık bunları," diye kestirip atmıştı Padişah yanından ayrılırken. "Her şey geldi geçti. Şimdi önünde mutlu bir hayat var. Ona hazırlan. Haa, hemen yarın nikahlanıyor değilsiniz. İbrahim Paşa'ya, At Meydanı'ndaki Bizans artığı konağı verdik. Sultan Süleyman'ın Sadrazamıyla, kız kardeşi Hatice Sultan'a layık bir saray yap. Bu işi ne kadar

Scanned by CamScanner

çabuk yaparsan, düğün de o kadar çabuk olur, diye de kulağını çektik. Madem çifte düğün arzu ediyorsun, sen de rahat rahat hazırlanırsın."

Pişmiş aşa su katmaktı ağabeyinin yaptığı ama ses etmedi Hatice. Koca bir konak yapmak o kadar kolay mıydı sanki? Hem daha ne kadar bekleyecekti? Gençliği geçiyordu neredeyse. İbrahim'le olduktan sonra her yerde yaşardı o. Evleri de yavaş yavaş yapılırdı onlar evlendikten sonra.

Ama ağabeyine ben hemen evlenmek istiyorum demesi olacak şey değildi. O da hazırlıklarla geçirmeye çalışcaktı bu bitmek bilmez zamanı.

"Hadi bakalım Nebile, kolları sıvayalım," dediğinde, neden dercesine baktı kız yüzüne.

"*Çifte düğün yapacağız güzelim*. İkimizin de çok işi olacak."

"Sultancım!" Az önce bayılırken koşup onu düşmekten kurtaran Nebile'ye yetişememişti Hatice. "Sultancım." Ve ipek halının üzerine yığılıvermişti kız.

O günden beri harıl harıl çalışıyorlardı işte.

Düğün hazırlığının başında Hürrem Haseki vardı.

Kadının karnı burnundaydı ama Hatice'nin, o arada tabii Nebile'nin de çeyizlerinin eksiksiz tamamlanması için gecesini gündüzüne katıyordu. Yeni Saray kumaşçılar, terziler, mücevhercilerle dolup taşıyordu. Hürrem sekiz aylık hamileydi ama inanılmaz bir enerjiyle her işe yetişiyordu.

"Perdelik atlasları şuraya koyun."

"Kadifeler nerede? Dallı kadifeleri ayırın."

"Gri ve altın sarısı dedim size. Anlamadınız mı? Bu siyah... Hatice Sultan'ın çeyizinde siyahın ne işi var. O gri sever. Şöyle sıcak bir gri, yanına koyun bakalım şu sarı ibrişim demetini de... Bakın, gördünüz mü?"

Scanned by CamScanner

Hatice bir ara Hürrem'in, İbrahim'den nefret ettiğini düşündüğüne utanıyordu şimdi. Öyle olsa bu kadar hevesle sarılır mıydı işe?

Hatice, ne zaman, "Yorma kendini Hürrem. Bebeği düşün," dese, gelip ya yanağına bir öpücük konduruyor ya da uzaktan, ağabeyini deli divane eden o gülümsemesiyle bakıyordu.

"Sen bize Hazreti Sultanımızı verdin Hatice. Biz şuncağız hizmetine koşmuşuz çok mu? Bırak, yorulayım."

Mayıs girdiğinde artık yüzüp yüzüp kuyruğuna gelmişlerdi hazırlıkların.

İbrahim gündüz sarayda, gece işçilerin, ustaların başında inşaattaydı. "Sana öyle bir saray yapıyorum ki Sultanım," diyordu Hatice'ye kaşla göz arasında. "Efendimizin sarayı yanında, mütevazı bir ev kalacak ama bin yıl da geçse, insanlar, şu binayı görüyor musunuz, diye gösterecek birbirine, "Süleyman Han'ın kardeşi Hatice Sultan'la, damadı Pargalı İbrahim Paşa'nın sarayı. Orada mutlu oldular. Mutlu yaşadılar. Mutlu öldüler."

Fakat Hatice korkuyordu.

Kurtulamıyordu bu duygudan.

Kaderin, bir gün, bir yerde, "*Dur ya Hatice*," demesinden korkuyordu. "Bu kadar yeter. *Senin alnına mutlu olasın yazmadık ki, sevinip çoşarsın. Buraya kadar.*"

Ve o her an başına yeni bir felaket gelmesinden korkuyordu.

Onun veya İbrahim'in.

Düğüne kadar öyle uzun uzun oturup konuşmaları *yakışık* almadığı için bahçede veya Hünkar Mahfili'nin uzun koridorlarında ayarlanmış tesadüflerle buluşuyorlardı. Birkaç kelime, birkaç haber. Tabii birkaç sevgi ve hasret sözcüğü.

Scanned by CamScanner

O konuyu hiç açmamışlardı.

Ağabeyinin onu İbrahim'e vereceğini müjdelediği günün ertesinde Hatice açmayı denemiş, İbrahim mani olmuştu.

"Geçmiş bizden uzak olsun. Şunu bilin yeter. Sultanımın gönlümdeki yerini mazinin hiçbir kiri lekeleyemez. Bu bahsi bir daha açmayalım."

Bu sözlerinde ne kadar samimiydi bilmiyordu. Çünkü İbrahim, gözlerindeki ifadeyi okuyacak vakit bırakmamıştı Hatice'ye. Sanki denizin üstünde duruyormuş gibi o tarafa dönmüş, "Bakın Sultanım," demişti. "Mutlu yarına bakın."

Oysa, Hatice onun gözlerinde bir karaltının dolaştığını görür gibi oluyordu. Unutulmak istenen bir anının meşum gölgesi gibi dolaşıyordu gözlerindeki karaltı.

Onun da mı bir sırrı vardı yoksa? Ya da kapanmayan bir sevda yarası?

Hiçbir zaman bilemeyecekti bunu.

Yapacak tek şey vardı. Ağabeyinin dediği gibi unutmak ve düşünmemek, Pargalı'nın istediği gibi mutlu yarına bakmak.

O da öyle yapacaktı.

❖

İbrahim ne diyeceğini, ne düşüneceğini kestiremiyordu. Bazen kendini köşeye sıkışmış gibi hissediyor, bazen yüreği sevinçten, gururdan pır pır ediyordu.

Hep aklından geçen, ancak birileri "Merak etme oğlum, hayalin gerçekleşecek," dese bile gülüp geçeceği bir kudret bahşetmişti Tanrı ona.

İsa'nın gölde yürümesi gibi bir mucizeydi bu.

Ya da cüzzamlıları, kötürümleri iyileştirmesi gibi.

Scanned by CamScanner

Bir köleden yarı hükümdar yaratmıştı.

Hükümdar yetkileri kullanmaya yetkili bir sadrazam!

Gerçek hükümdar!

İbrahim bunun neresine inanacaktı?

Üstelik, Süleyman herkesin içinde söz vermişti ona. Merak etme, seni azletmeyeceğim.

Onu iyi tanıyordu İbrahim. Öyle kolay söz demeyen bir adamdı Süleyman. Fakat bir kez de "Söz" dedi mi, dağlar çıksa karsına, denizler kudursa, tutardı sözünü.

Herkesin ele geçirmek için birbirinin gözünü oyduğu makamı istemediğini ilan etmişti. Herkesin önünde. İbrahim itiraz etmişti. Direnmişti. Kafa tutmuştu, bir bakışıyla kelleleri deviren Sultan Süleyman'a.

Ve Padişah, "Tamam," demişti. "Söz. Seni asla azletmeyeceğim. Seni hiçbir zaman görevden almayacağım Pargalı. Süleyman sözü."

İbrahim, Hatice Sultan'ın sevdasından yararlanmak üzere kurduğu plana gerek yok diye sevinirken, olana üzülmesi mi sevinmesi mi gerektiğine bir türlü karar veremiyordu.

Padişah, o istemeden vermişti Hatice'yi ona.

Süleyman'ın bunu neden yaptığını düşünüyordu. Kölelik prangasını çözdüğü adamı, nikah zinciriyle elinde tutmak için mi?

Yoksa, aralarındaki gizli saklı ilişkiyi öğrenmiş miydi?

Hangisi olursa olsun, dedi sonunda. Ben Pargalı'yım. Makbul İbrahim. Al-i Osman'ın kudretli Padişahı Sultan Süleyman'ın sadrazamı ve enişteşi.

Tanrı'ya güveniyordu. Bakalım daha neler verecekti ona?

İbrahim, şu işe bak, diyordu Kubbealtı'na her girişinde kendi kendine. Beni kovdukları, cüzzamlıymışım gibi uzak

Scanned by CamScanner

durdukları yerde şimdi önümde el bağlayıp bel büküyor rezil-ler. En başta da o şeytan.

İskender bir pundunu bulup onunla konuşmak için gözü-nün içine bakıyordu. Ve can düşmanıyla, canını almaya yemin ettiği adamla karşı karşıya oturmak İbrahim için giderek daha zorlaşıyordu. Ne yapacağını, buna nasıl dayanacağını, İskender'in yüreğini koparıp almadan nasıl duracağını kara kara düşündüğü bir gece, sabretmeye karar verdi. O şeytansa, sen de şeytan ol. Onu hemen yok etmek İskender için kurtuluş olur. Onu yavaş yavaş öldür. Her gün etinden et kopar.

Bu karar içini biraz soğutmuştu hiç değilse.

Fakat İskender rahat durmuyordu. Bir gün Divan'dan sonra, paytak adımlarla yanına geldi.

"Ruhsat olur mu Paşa hazretleri?"

Yılan tısladı, diye geçti İbrahim'in aklından. Fakat bunu ilk darbe olarak kullanabilirdi.

"Macaristan ve Mısır'daki durum hakkında Yeniçeri Ağası'yla konuşacaktım Çelebi, belki başka bir zaman."

İbrahim, adamın yüzündeki küçülmeyi, ezilmeyi görmek için sabırsızlandı. Defterdarbaşı İskender Çelebi'nin onurunu sinek gibi eziyordu şu anda.

Fakat adam hiç oralı olmadı. "Biliyorum Paşa Hazretleri'nin başını kaşıyacak vakti yok. Bir taraftan Al-i Osman'ın işleri, bir yandan düğün telaşı. Sadece iki cümle söyleyeceğim. Fazla vaktinizi almayacağım."

Şerefsiz herif diye homurdandı.

"Öyleyse şu iki cümleyi dinliyorum Çelebi."

Tanrım nasıl büyük bir tatmin hissiydi bu.

"Kusura bakmayasın Sadrazam Paşa. Düşündüm de, ne de olsa, sadarette yenisiniz. Bu düğün dernek işleri biraz masraf-

Scanned by CamScanner

lı olur. Hele gelin, Sultanımızın kız kardeşi olursa... Belki Paşa hazretlerinin biraz, nasıl diyeyim desteğe ihtiyacı olur. Hazine başı dostunuz her zaman emrinizde. Sadece bir işaret etmeniz yeter."

Vay, vay, vay. *Şeytan ruhumu satın almak istiyor.*

"Gerekmez," diye yürüdü Pargalı kibirli bir edayla. "Efendimiz hazineyi zaten bizim emrimize verdi. Kaldı ki, kendi şahsi işimiz için Al-i Osman'ın hazinesine el uzatmayız. Üstelik, efendimizin şunca yıl ihsan ettikleriyle Pargalı, bir değil, on düğün yapar Çelebi. Siz dert etmeyin."

Adamın neye uğradığını şaşırdığı, geride kalmasından belliydi. İşte böyle, diye homurdandı İbrahim içinden. İşte böyle eze eze, yavaş yavaş alacaksın onun canını.

Arkasından ayak seslerini duydu. Peşi sıra koşturuyordu şeytan. Ya da yılan çatal dilini çıkara çıkara sürünüyordu ardında.

"İskender Çelebi dostunuzdur Paşa Hazretleri. Bilmenizi istedim."

İbrahim birden durdu. Adam boş bulunup az daha çarpacaktı. "Bilirim," diye homurdandı. "*Sizin ne kadar dost olduğunuzu benden iyi kimse bilemez.* Meraklanmayın."

İskender şaşırdı, bocaladı.

"Anlamadım Sadrazam hazretleri, mazur görün."

İbrahim alayla sokuldu şeytana. "Anlamayacak bir şey yok canım. Ne de olsa sizinle eskiden tanışırız."

"Tanışır mıyız?"

Oh dedi, İbrahim içinden adamın yüzündeki dehşeti, korkuyu görünce.

"Tanışırız ya. Cennetmekan Selim Han'ın tabutunu yan yana omuzladık ya."

Scanned by CamScanner

İskender'i orada öylece bırakıp yürüdü. Emindi, canını yakmıştı onun. Şu anda fark etmese bile acısını yavaş yavaş hissedeceğini biliyordu. Eti kesilmiş gibi hissedecekti zamanla. Söz yarasının, kırbaç yarasından daha yakıcı olduğunu da öğrenecekti.

Varan bir şeytan, dedi içinden. Boynuzlarını söküp kuyruğunu koparana kadar daha çok canın yanacak. Ölümü kurtuluş yapacağım senin için!

O kadar keyifliydi ki, Gülbahar'ın casusu, hanımının namesini gizlice getirdiğinde bile neşesi kaçmadı.

"Adımını denk at kemancı," diye yazmıştı Mahidevran. "Senin ve de bizim düşmanımız aynı. Çıyan! Sakın gafil avlanma. Çıyanlar uyumaz!"

Kadının pusulasını yaktı. Külleri pencereden savururken, "Bilmediğin bir şey var Gülbahar," diye fısıldadı. "Kemancı artık çıyanı ayağının altında ezecek kudrete sahip!"

Scanned by CamScanner

LIX

İstanbul At Pazarı

22 Mayıs, 1524

Konak bitti. Yapımı iki seneye yakın sürdü, İbrahim'in Bizans yıkıntıları üzerine At Pazarı'nda yaptırdığı binaya konak demek de caiz değildi aslında. Ahali zaten hemen isim takmıştı. "Makbul Paşa Sarayı." İlerde, koruluğun içinde kaybolan Yeni Saray bile gölgede kalmıştı.

Konağa giden yol, iki sıra ağaçlarla gölgelendirildi. Dallara kağıt fenerler asıldı. At Pazarı'nın ortalık yerine düğün merasimi dolayısıyla yapılacak gösterileri izlemeye gelecekler için sıra sıra yükselen tahta seyirlikler kuruldu.

Sultan Süleyman'ın oturması için en gölgelikli, en serin yere muhteşem bir otağ kurdurdu İbrahim. Sağ yanına da Hürrem Haseki için gösterişli bir çadır dikildi. O işe Hürrem Haseki hiç karışmadı. Hatta, "Bu da nedir," diye bile sormadı. Fakat Sadrazam Paşa, "İlle Haseki Hanım'ın sevdiği renk

Scanned by CamScanner

olacak," diye tutturdu. Dokumacılar aradı, taradı, sonunda ta Şam'dan erguvan rengi çadırlık kumaş getirildi. Çadırın içi yine erguvan ipekler, altın sırmalar, tüllerle, tombul şilteler, yastıklarla donatıldı

Hünkar Otağı'nın solunda daha küçük bir çadır kuruldu. Esrarengiz bir çadır. Onu kimin kurdurduğu, kimin için olduğunu bilen yoktu. Fakat daha çadır dört yanındaki direkler iplerle sabitlenir sabitlenmez başına nöbetçiler dikildi.

Saraylılar ve ahali kadar, İbrahim de meraktaydı. Kim oturacaktı o çadırda? Artık iyice yaşlanan, bir gün iyiyse üç gün yataktan çıkmayan Hafza Sultan mı? Sanmıyordu. Çünkü Sultan Hanım, "Bize ayrı mekan gerekmez. Bizim Haseki Hanım ve torunlarımızla oturmamız münasiptir," diye kestirip atmıştı. İyi demişti İbrahim de içinden. Kızıl kafa ve durmadan bağırıp ağlaşan iki çocukla otur dur. Bana ne!

Sonunda, çadırın, Hünkar'ın emriyle kurulduğu dedikodusu yayıldı. Padişah, Makbul Paşa'ya vereceği düğün armağanlarını koyacaktı oraya.

Süleyman'ın enişteşini de, kardeşini de armağanlara boğmadığı an yoktu ki.

Dünyanın dört bir yanından hediye yağıyordu payitahta. Krallar, beyler, Hanlar hanı Muhteşem Süleyman'ın ünü yavaş yavaş dünyayı tutmaya başlayan yeni Sadrazamı İbrahim Paşa'ya sokulmak, ona yaranmak için, birbirinden nadide hediyeler gönderiyorlardı. Kalabalık elçilik heyetleriyle dolup taşıyordu İstanbul. Hepsi İbrahim Paşa'nın huzuruna varıp efendilerinin armağanlarını sunmak için birbiriyle yarışıyordu.

Süleyman bile şaşırıyordu bu ilgiye. "Bre Pargalı," dedi bir gün yekten. "Bu gidişle sen bizden zengin olacaksın."

İbrahim bir an bile tereddüt etmedi. "Ben zaten sizden zenginim efendimiz."

Padişah da, yanındakiler de donup kaldı. İbrahim'i çekemeyenler sevindi. Kırdığı pot sadrazamı gözden düşürecekti mutlaka. Pargalı, hiç oralı olmadan, "Çünkü," diye devam etti. "Ben Hazreti Padişahımın dostluğuna sahibim. Bundan büyük zenginlik mi olur efendimiz?"

Süleyman'ın yüzü aydınlandı, ötekilerin beti benzi soldu. Vezirlerden biri, "Ağa," diye fısıldadı usulca yanındakine, "Hiçbirimiz bu Makbul'le aşık atamayız."

Hünkar Otağı'nın karşısına da elçiler için bir gölgelik yapılmıştı. Koskoca Al-i Osman, elçileri Padişah'ın karşısında ipek şiltelere oturtacak değildi ya. Ancak ayakta durabilecekleri kadar tahta sıralar konmuştu gölgeliğin altına.

Sol tarafta, iki muhteşem çadır daha vardı. Birbirinin ikiziydiler. Beyaz tüller sarılıydı çadırlara. Etraflarına da çaprazlamasına iki sıra kırmızı kuşak dolanmıştı. Bunlar da, Hatice Sultan'la, ikinci gelin Nebile Hanım'ın çadırlarıydı. Gösterileri izlemek isterlerse, gelip rahatça oturabilirlerdi.

Konağı, Hürrem Haseki dekore etti. İğneden ipliğe her şeyi o seçti. Kimseyi karıştırmadı. Binanın dış cephesinde pencerelerden yere uzanan gri ve altın sarısı ipek kuşaklar sarkıtılmıştı. Cümle kapısının üstündeki üçgen mermer alınlığa kocaman tafta bir fiyong yapılmıştı. Tabii gri taftadan. Fiyongun tam orta yerine de altın bir levha konmuş, üzerine incilerle gelinle damadın isimleri işlenmişti.

Koruluğun etrafında seyyar mutfaklar kuruldu. Şerbet kazanları kondu. Törenlerin başlayacağı günün üç gün öncesinden, hem bunlar, hem saray mutfakları gün boyu çalıştırıldı. Yeniçeri kışlalarına, levent yataklarına, sipahi ocakları, bos-

Scanned by CamScanner

tancı bölüklerine siniler dolusu baklava, kazan kazan çorba taşındı. Alanı doldurup gördükleri ihtişam karşısında ağzı açık kalan ahaliye de çorba, zerde, pilav dağıtıldı.

Sultan Süleyman, mayısın yirmi ikinci günü öğle ezanından önce büyük bir alayla enişteşinin sarayına geldi. Pargalı, Hünkar'ı cümle kapısında karşıladı. Atından inmesine yardım etmek istedi, Süleyman meydan vermedi. Sadrazam Paşa bunun üzerine, sağ dizini yere koyarak Padişah'ın inmesini bekledi. İndiğinde eteğini kaptı. Padişah'ın mani olmasına fırsat vermeden öpüp alnına götürdü. Padişah, pencerelerden atılan güllerin altında, üstlerine kuşak kuşak gri ve sarı ipek serili mermer merdivenleri çıkarken sağ gerisinde yürüdü.

Öğlene doğru dört bir yandan İstanbul'a gelen elçiler yerlerine alındı. Ahalinin gözü bir süre parıltılı, ışıltılı elbiseleri ve tüylü şapkalarıyla onlara pek garip görünen bu adamların üzerinde toplandı. Öğle namazından çıkan ahalinin de katılmasıyla At Meydanı hınca hınç doldu. Hünkar Otağı'nın arkasına yerleşen Mehter Bölüğü'nün köş vurmasıyla tören başladı.

Pehlivan güreşleri, cambaz oyunları, temsili savaş sahneleri soluksuz izlendi. İstanbul ahalisinin yabancısı oldığı çeşitli mahluklar gezdirildi. Kalabalık en çok koca kulaklı filler ve uzun boyunlu zürafalarla ilgilendi. Tabii bir de dev gibi on adamı peşi sıra sürükleyen aslanla. Ardından hokkabaz, soytarı gösterileri kalabalığı kırdı geçirdi. Şen çocuk kahkahaları İstanbul semalarını sardı.

Hürrem Haseki ve Hafza Sultan, erguvan çadırdaydı. Çadırın önü boydan boya beyaz bir tülle örtülmüştü. Onlar her şeyi görebiliyordu ama ahalinin hanımları seçmesi neredeyse mümkün değildi. Mehteranın cayırtısından Hürrem'in

Scanned by CamScanner

çocukları Şehzade Mehmet'le, Mihrimah Sultan'ın bağırtıları duyulmuyordu Allahtan.

Pargalı, Hünkar'ın otağına asla girmedi. Çadırın sağ yanında, Hünkar'ın onu görebileceği bir yerde dikildi durdu Süleyman kurulduğu şiltenin üzerinde kıpırdansa, hizmetkarlardan önce o davranıyordu yardım etmeye.

Otağın sol yanında da öteki beylerbeyleri, vezirler, ağalar, paşalar duruyordu. *Şeytan* da oradaydı. Sağ baştan üçüncü. Ya, dedi İbrahim içinden hınçla. Gör bakalım Pargalı piç neler eyliyor? Soluğunu kesene kadar gör. Hasetinden çatla. Beni hala hatırlamadın. Ama Azrail canını almaya geldiğinde hatırlayacaksın İskender. Şu dünyada kalan sayılı günlerinin tadını çıkar. Sonra hepsini fitil fitil getireceğim burnundan.

İbrahim dönüp Haseki çadırına baktı. Nedimelerinin Hürrem'i puf minderlere oturtmak için zorlandığını gördü. Bu halde nasıl geldi bu kadın buraya diye geçti içinden. Dostluğa mı gelmişti, düşmanlığa mı? Kızlar arkasına tombul yastıklar koydu. Karnı nasıl rahat ettiyse öyle oturması sağlandı.

Ya soldaki küçük çadır? Orada hiç hareket yoktu. Başında iki nöbetçiyle öylece duruyordu. Önündeki perde bile açılmamıştı.

❖

Payitaht adeta boşalmıştı. Neredeyse, zengini, fukarası, çulsuzu, çulsuzu At Meydanı'ndaydı. İki kişi hariç.

Hatice ve Nebile.

"Yakışık almaz," demişti Hatice. Kendi düğününde olmanın bir kadına neden yakışmayacağını anlamıyordu ama öylevdi işte.

Scanned by CamScanner

İkisi de heyecanla, günlerin geçmesini bekleyecekti dört duvar arasında. Sadece bağrışları, kahkahaları, şarkıları, mehteranı duyacaklardı. Fakat görmeyeceklerdi.

İkindiye doğru hiç beklemedikleri bir şey oldu. Bir telaş. Daha ne oluyor, demeye vakit kalmadan, Setaret Kalfa, tombul göbeğini yuvarlayarak "Ayol kalkın," diye selamsız sabahsız daldı içeri.

"Hürrem Haseki, onlar gelmezse, biz de bu düğünü seyretmeyiz, olur biter," diye dellendi. Hafza Sultan da *git, sultan kızımı ve Nebile'yi al gel. Getiremezsen git kendini bir kuyuya at*, diye beni gönderdi.

Birbirlerine baktılar. Hatice, Nebile'nin gösterileri izlemek için can attığını biliyordu. Hoş o da istiyordu ama yakışık meselesi vardı işte.

"Setaret bacı, kadın kısmına kendi düğününü görmek yakışır mı?"

"Ayol, ben ne bilirim yakışırı, yakışmazı. Sizi götüremezsem, şu koca Setaret'i içine alacak kuyuyu nerede bulacağım. Kıyma bacına güzel Sultanım. Kuyudan kurtulsam bile Hürrem Haseki'nin dilinden kim kurtaracak Setaret'i?"

Yine bakıştılar.

"Sultancım?" Nebile'nin gözlerine baktığında Hatice çoktan kararını vermişti zaten.

"Sultancığın gidiyor Nebile gelin. Düş peşime."

Arabaya kadar neredeyse koştura koştura gittiler. Setaret Kalfa arkalarından, "Ayol, kuyulardan, dillerden kurtuldum diye seviniyordum. Bunlar alacak canımı. Dursanıza ayol," diye sesleniyordu.

Doğruca kendileri için hazırlanan çadırlara götürüleceklerini sanıyorlardı ama olmadı. Araba, Hürrem Haseki'nin çadı-

Scanned by CamScanner

rına yakın bir yerde durdu. Oradan, erguvan çadıra kadar, iki sıra halinde dizilip onlara yol açan hizmetkarların, uşakların arasından geçtiler.

Hatice tülü kaldırıp çadıra girdiğinde içerde güneş doğmuş gibi oldu. Hürrem Haseki gülümsüyordu.

"Hah şöyle," dedi. "Erkek kısmı eğlenecek de kadın kafes arkasında damadın gelmesini mi bekleyecek. Bu düğün sizin, Mutlu olmak kadınların da hakkı. Hatice gel şöyle yanıma. Dikkat et. Şehzade yine tekmeleyip duruyor validesinin karnını."

Herkes güldü.

⚜

İkindi namazından sonra gösteriler yeniden başladı. Hünkar otağına döndüğünde, İbrahim geride telaşlı bir grup bostancının, o küçük fakat gizemli çadıra ilerlediğini gördü. Sıra halinde yürüyorlardı. Arada biri vardı ama mızraklardan seçemedi.

Tam o sırada mehterbaşı, "*Hasduuur!*" diye kükredi. Tokmak göze indi. Nakkareler tıngırdadı, zilli asalar aşağı yukarı sallandı, çıngıraklar şangırdadı. Sultan Süleyman otağın önünde belirdi.

Bu, İbrahim'in hiç beklemediği bir şeydi.

Padişah ona fırsat vermeden yanına geldi. Elini omzuna koydu. Ta karşıda elçilerin oturduğu gölgelik hareketlendi. Süleyman'ın sadrazamına verdiği önemi gözleriyle görüyorlardı işte. İki yanı dolduran ahali, soluğunu kesmiş, Hazreti Padişah'ın Makbul Paşa'nın sırtını sıvazlamasını soluksuz seyrediyordu. İhtiyarlar, "Al-i Osman böylesini görmedi," diye mırıldandı yanındakilere.

Scanned by CamScanner

Kafalar sallandı.

Duyulmadık, görülmedik şeydi gerçekten Padişah'ın kalkıp vezirinin yanına gelmesi, yetmiyormuş gibi elini omzuna koyup, sırtını sıvazlaması.

"Makbul de makbulmuş ağalar," diye fısıldadı kalabalığın içinde biri. Kıkırdaştılar. Sultan elini kaldırınca koca At Meydanı soluksuz kaldı.

"İbrahim," dedi Padîşah. "Enîştemize hediyemizi görmek istemez misin?"

Şu mesele, diye geçirdi İbrahim. Doğru tahmin etmişlerdi demek ki. Küçük çadırda Süleyman'ın hediyesi vardı demek ki.

"Benim hediyem sizsiniz Sultanım."

Süleyman'ın yüzü neşeyle aydınlandı. "Bu, bizden de büyük hediye Pargalı."

Padişah'ın vereceği hediye aslında hiç umurunda değildi. Ne olabilirdi ki? At. Çok değerli kaftanlar. İnciler, Elmaslar. Onlara sahipti zaten. Daha da sahip olacaktı.

"Şu cihanda sizden büyük kimse var mı?"

Padişah, "Var," dedi kararlı bir sesle. "*Senin için var. İşte.*"

Kolunu küçük çadırdan yana uzattı. Mehteran zurnaları, kırmataları yeri göğü inletirken, küçük çadırın önündeki kapak yavaş yavaş kalktı.

Bir karaltı duruyordu çadırın gölgesinde.

Karaltı öne doğru çıktı. Gölgeden kurtuldu. Güneşin ışıkları yüzünü aydınlattı.

"*Baba!*"

İbrahim, ne yapacağını bilemedi. Yüce İsa, bu ne inanılmaz andı. Gidip, ona mucize üstüne mucize sunan şu muhteşem adamın mı ayaklarına kapanmalıydı? Yoksa yılların bütün

Scanned by CamScanner

özlemiyle koşup Pargalı balıkçı Armanno'nun mu? Babasının mı?

Süleyman, onun aklından geçeni dile getirdi. "Ağlayan Kaya'ndaki ilk akşam dediklerini hiç unutmadım Pargalı. Dediğin gibi... Şu cihanda bizden büyüğü yoktur. Lakin bir *evlat için babadan, anadan atadan büyüğü olmaz.*"

İbrahim, ağlamamak için dudaklarını ısırdı.

Ne olup bittiğini anlayanların gözyaşlarını saklamalarına gerek yoktu. Onlar bırakıverdiler yağmuru. Makbul, diye, köle diye alaya aldıkları bir evlat yıllar önce, koparılıp elinden çalındığı babasına kavuşuyordu. Onları ağladıkları için kim ayıplayacaktı?

LX

Makbul İbrahim Paşa Sarayı

15 Haziran 1524

Mayısın yirmi sekizinci günüydü. Düğünün de altıncı sabahı. Hürrem Haseki, sarı saçlı bir oğlan doğurdu.

Tellallar, davullarını döve döve yollara düşüp müjdeyi verdi.

"Ey ahali... Hanlar Han'ı Süleyman Han'a Yüce Mevla bir oğul daha verdiiii. Efendimiz küçük Şehzade'ye, pederi, cennetmekan Selim'in adını verdiiii."

Çifte düğün ve doğum müjdesiyle payitaht on gün daha coştu. Yedi, içti, eğlendi. Fakirler giydirildi, açlar doyuruldu. Yeniden kazan kazan lokmalar döküldü, baklavalar açıldı. Kışlalara sinilerle envai türlü yiyecek taşındı.

"Allah'ın adı, Padişahımız efendimiz Sultan Süleyman'ın şanıyla, Sadrazam Paşamızın mürüvvetiyle," diye dualar edilerek çalındı kaşıklar taslara.

Scanned by CamScanner

Küçük Şehzade için mevlidler okutuldu, minarelerden halka şekerler, mangırlar saçıldı.

Al-i Osman'da herkes mutluydu. Vezirler, beyler, ağlar, yemeniciler, kumaşçılar, helvacılar, tatlıcılar, semerciler, terzi-ler, kadınlar, çocuklar...

Sadece elçiler mutsuzdu. İbrahim'le Hatice'nin düğününe şahitlik edenler kara kara gördükleri ihtişamı, kudreti nasıl anlatacaklarını düşünüyordu. Bu yetmezmiş gibi şimdi bir de Padişah'ın dillere destan gözdesinden ikinci oğlunun Al-i Osman'da yarattığı coşku, toplumu inanılmaz şekilde kenetle-mişti.

Bu yenilmez bir kudretti. Osmanlı'yı, Tanrı'dan başka hiç-bir güç durduramazdı artık. Başında taç taşıyan hangi impa-rator, hangi kral duymak isterdi bu gerçeği? Hepsi iliklerine kadar titriyordu.

İbrahim Paşa'yla Hatice Sultan'ın düğünü on beş gün, on beş gece sürdü. Hatice, damadı, Yeni Saray'daki Dairesi'nde bekledi. Nebile iki gün önce ayrılmış, hayalle-rine kavuşmuştu.

O gelene kadar yeni evin düzenine bakacaktı Nebile gelin.

İbrahim, haziranın on beşi gelip çattığında, öğleden önce dillere destan sarayından çıktı. Küçük bir heyetle, az ötedeki koruluğun içinde saklanan Yeni Saray'ın yolunu tuttu.

En önde *iki Pargalı vardı*. İbrahim, Süleyman'ın padişah olduktan sonra hediye ettiği kara yağız bir ata binmişti. Yanında da da balıkçı Armanno at sürüyordu. Babası. Rüyada bile görmediği, hayal bile etmediği anlardı bunlar.

Adamı ilk sözü, "Anan iyi," olmuştu tören alanında sarılıp kucaklaştıklarında. "Merak etme. O gelemedi. Seni öpmemi istedi. Duyduğumuzda inanamadık Alexander."

Scanned by CamScanner

"Ben artık İbrahim'im baba."

"Ah evet."

"Alexander'dan bile büyük bir hükümdar kadar büyüğüm."

"Annen ve kardeşin..."

"Yakında onları da getiririz baba. Kardeşimi de."

"Bütün Parga'dan selam getirdim. Sevgi getirdim. Biliyor musun Padişah bana Yusuf diyor.

İbrahim güldü. "Herkese isim vermeye bayılır."

İki yanında külahlı iki kuleciğin yer aldığı Bab-ı Üssade kapısının altından geçerken ürperdi. Yeniçeriler, bostancılar, sipahiler, kapıkulları İbrahim'le babasına selam durdu.

Yüce Meryem, dedi içinden İbrahim. Huzuruna varıp oğlun ve senin için mum yakamadığım için beni bağışla. İsa babam, yolundan hiç ayrılmadığımı biliyor. Sen de öyle. Önümde açtığınız şu kapı için minnettarım. Tanrı'nın cennetini bu dünyada bahşettiniz bana.

Sultan Süleyman, kız almaya gelen damatla babasını nasıl karşılamak gerekse öyle karşıladı Pargalı'yla Armanno'yu. Ne duruşunda ne hareketlerinde, ne sözlerinde bir gurur, bir kibir vardı.

Balıkçı Armanno, zaten şaşkındı. Dört akıncıbeyi kapısına dayanıp "Al-i Osman'ın Padişahı, seni oğlunun düğününe bekliyor," dediğinden beri rüyada gibiydi. Burnu havada, başı bulutlarda bir hükümdar görmeyi beklerken, gönül alan, hal hatır soran bir dost bulmuştu, onu gizlice saraya getirdiklerinde.

"Sadrazam Paşa'ya sürpriz yapmak istiyoruz balıkçı."

Sesinde bile bir abartı, bir hükmedicilik yoktu. "Oğlun dostumuzdu, sadrazamımız oldu. Pargalı'nın hükmü, Osmanlı'da gayrı bizden sonra gelir. Çektiklerini ona unttur-

Scanned by CamScanner

duk sanırım. Ama bir Parga'yı unutturamadık, bir de anasıyla seni. İbrahim'e yaraşacak düğün hediyesi nedir diye düşünürken, aklımıza geldi. Babayla oğlu kavuşturmaktan büyük hediye olur mu? Lakin düğün gününe kadar seni ondan saklayacağız. Biliyorum hasret uzun sürdü Armanno ama, biraz daha sabır."

Ve şimdi kız kardeşini alıp götürmek için gelmişti, cihanın en kudretli adamının önüne.

"Emanetimizi almaya geldik," dedi Armanno, ona öğrettikleri şekilde. "Senin kardeşin, gayrı benim kızımdır. Verir misin?"

"Verdik gitti," diye keyifle el salladı Süleyman. "Senin oğlun da bizim eniştemizdir."

Hatice ilk defa o gün gelinlik esvaplarını giydi. Hürrem'le kafa kafaya vermiş, belki kırk çeşit gri tonunun içinden en yumuşak olanı seçmişlerdi.

Hatice'nin başına al duvağı anası örttü. "*Ayağın göl, başın pınar olsun sultan kızım.*"

Sonra Süleyman, beline *güçlü ol* anlamına gelen kırmızı ibrişim kuşak bağladı. "Pederimizin ruhu şimdi rahata erdi Sultan Haticem," diye fısıldadı.

Boynuna elmas, inci ve fındık büyüklüğündeki yakutlardan kendi eliyle yaptığı bir gerdanlık taktı. "Aga'nın bir kusuru, kabahatı olduysa şimdi söyle. Padişahtır diye, sözünü esirgeme."

"Aga'ma canım kurban. Saltanatı daim olsun."

"Senin de ömrün uzun, mürüvvetin bol olsun."

Sıra Hürrem'deydi. Loğusalığının yirmisi bile dolmamıştı daha. Üçüncü doğumun yarattığı sarsıntı belli oluyordu. Biraz solgun gibiydi.

Scanned by CamScanner

Gelip Hatice'yi yanaklarından öptü. "Bu," diye mırıldandı, "o gün Acemi Taşlığı'nda beni dayaktan kurtardığın için."

Ardından kimsenin beklemediği bir şey yaptı. Hatice'nin iki elini kavradı. Dudaklarına götürdü. Avuçlarının içine minik iki öpücük kondurdu. "Bunlar da başıma koyduğun taç için."

Hatice ne diyeceğini bilemedi. Hep böyle olurdu zaten. Duygulandı mı, dili tutulurdu. Oysa aklından geçen o kadar çok sözü vardı ki Hürrem'e diyecek. Gece de kim bilir nasıl, "Aptal kafa, bari ne tacı, Al-i Osman'da taç yok ki deseydim ya," diye yanacaktı ama gülümsemekten başka bir şey gelmedi elinden.

Hürrem elini kaftanının içine soktu. Erguvan rengi kadifeden yapılmış bir kese çıkardı.

"Ben de sana zümrütler, yakutlar takmak isterim. Fakat hiçbiri benim değil. Aslında Hünkarımın lütfuyla alabileceğim şeyler olur sadece. Ama ben istedim ki tamamen bana ait bir şeyi vereyim sana. Sahip olduğum tek şeyi."

Kesenin büzgülü ağzını açarken zorlandı. Parmakları titriyordu. Sonunda başardı. Usulca bir şey çıkarıp avucuna hapsetti. Ellerini ağır ağır açıp içindekini Hatice'ye gösterdi.

Küçücük, beyaz bir kumaş parçasıydı bu. Yarısı yanmış bir kumaş parçası. Kenarları tiftilmiş ve islenmişti. İs karasının altında kırmızılı, yeşilli ipliklerle işlenmiş belli belirsiz bir motif vardı.

"Bu," dedi Hürrem. "Çok, ama çok uzaktan Hatice. Ukran ilinden. Sarı sarı katır tırnaklarının açtığı uçsuz bucaksız steplerden. Anamın evinden kalan tek servetim. Uğrulların yaktığı evimizden geriye bu kaldı sadece. Vaktiyle, mutlu bir evin küçük penceresini örten perdeden arta kalan. *Tek çeyizim*

Scanned by CamScanner

benim. Bak, üzerinde annemin işlediği..." Sesi karıldı. "Onu sana..." Devam edemedi. Gözleri sele kapılmıştı bile. "*En kıymetli şeyimi sana veriyorum sultan gelin*. Lütfen... lütfen kabul et."

Hatice, dudaklarını ısırdı. Daha fazla tutamadı kendini. Hürrem, İbrahim'den, bu gece koynuna gireceği adamdan nefret etse, ona Hırvat domuzu dese bile seviyordu bu kızı. Yakışık alırdı veya almazdı. Avucundaki minicik kumaş parçasını aldı. İtinayla tuttu. "O artık benim... evimin en kıymetli parçası oldu."

Uzandı, Hürrem'i yanaklarından öptü. İki kadının gözyaşları birbirine karıştı.

Ayrıldıklarında ikisi aynı anda gördü İbrahim'in elini.

Hatice, erkeğinin elini tutarken, göz ucuyla Hürrem'e baktı. Onun gözlerinde bir düşmanlık ifadesi yakalarım diye ödü kopuyordu. Fakat sadece ıslak gözler ve güneş gibi ışıldayan bir tebessüm vardı. Belki de yanılmıştı. Belki de aralarında bir düşmanlık yoktu. Yanılmayı ne kadar çok istediğini fark etti.

Öbür elini de İbrahim'in babası tuttu.

Avluya çıktıklarında, usul, erkan böyledir, diye pencerelerden başına pirinç, bulgur taneleri saçıldı.

Hatice'yi al bir ata bindirdiler. Frenk usulü yanlamasına oturttular. Al duvağını açıp atın kuyruğuna doğnu yaydılar.

Başını kaldırıp son bir defa sarayın pencerelerine baktı.

"Gidelim," dedi İbrahim. "Evimize gidelim."

Saraydan çıktıklarında Hatice şaşırdı. On beş gündür At Pazarı'ndan ayrılmayan kalabalık çoktan evlerine dönmüştür diye düşüyordu. Yanılmıştı. Ağaçlıklı yolun iki yanı insan seliyle doluydu.

Scanned by CamScanner

Kalabalık onu gül ve dua yağmuruna tuttu.

Sadrazam Paşa'nın adamları da iki tarafa bozuk mangırlar, renk renk kağıtlara sarılmış şekerler attı.

Konağın avlusunda, mermer merdivenlerin önünde atından indi.

"*Sultancım.*"

Hatice, kızın yüzündeki mutluluğu görünce kanatlanıp uçacaktı.

"Evine hoş geldin Sultancım."

Hatice, Nebile'yi, kız onu öptü.

Sonra el ele çıktılar merdivenleri. Cümle kapısından girerken, Cevahir, dedi içinden. Sözümü tuttum. Onu kurtardım. Mutlu ettim. Ruhun şad olsun.

İki tarafında mermer sütunların yükseldiği büyük hole girdiklerinde bir an dönüp arkasına baktı. Uşaklar tavana kadar yükselen oyma demirli ağır kapıyı kapatmaya uğraşıyordu.

Hatice, çalı bülbülü, dedi bu kez içinden. Beni bağışla.

Kapı kapanırken, metalin metale çarpmasından kaynaklanan gürültüyle ürperdi. Biliyordu. Artık hiç bülbül sesi duyamayacaktı.

❖

Hatice, sihir bozulur korkusuyla kıpırdamaya bile korkuyordu. Haksız mıyım, diyordu içinden de, korkmakta haksız mıyım? Gerdek odamda oturmuş, kocamın gelip beni kollarına almasını bekliyorum. Ayak seslerini işitmek için sabırsızlanıyorum. Kara gözlerinin ateşiyle yanmak, tenimde dolaşacak ellerin altında arzudan çıldırmak istiyorum. Bütün bunlar gerçek olabilir mi?

Scanned by CamScanner

Ya kıpırdadığım anda sihri bozulursa?

Her şey ansızın toz olup kaybolursa?

Yaşadığım mutluluk bir rüya, bir büyüyse?

Elimin bir hareketiyle ya da aldığım nefesle her şey silinir giderse?

Aslında zaman hiç geçmemişse? Bitti, çok gerilerde kaldı sandığı dehşet büyünün bozulmasıyla birlikte bıraktığı yerden devam ederse?

Aman Allahım. Bir bakmışsın elleri dizlerinin üstünde o oturuyor!

Dokuz yaşındaki Hatice.

Oturmuş, kocalığa alıp kabul ettiği adamın yukarı çıkarken merdivenden düşüp ölmesi için dua ediyor.

Çocuk gelinin yalvarmalarını melekler işitmiyor.

Ayak seslerini duyuyor. Ağır, hantal, bir gövde basamakları çıkarken, döşeme tahtaları gıcırdıyor.

Son bir umutla, gelmesin, lütfen gelmesin, diye yakarıyor.

Ama yaklaşıyor... Yaklaşıyor. Kapının arkasında geğirdiğini duyuyor.

Gözlerini yumuyor. Kapı gıcırdıyor. Sinsice. Yavaş yavaş açılıyoooor...

Dokuz yaşındaki gelin elleriyle al duvağı hala duran yüzünü örtüyor. Al duvağın arkasından, parmaklarının arasından halının üstüne düşen upuzun bir canavar gölgesi görüyor. Karanlık ötesi kızıl bir gölge kıpırdıyor ona doğru.

"Hatice?"

Aman Yarabbi!

"Dokunma bana!"

Hatice bir çığlıkla geri kaçıp, kurtulmaya çalışıyor.

"Hatice?"

Scanned by CamScanner

"Yaklaşma. Biraz insafın yok mu? Kıyma bana?"

"Korkma."

"Korkuyorum. Ben daha küçücük bir çocuğum. Küçücüğüm. Gonca bile değilim."

"Korkma canım."

Canım mı?

Canım mı? Canım mı dedi? Kocaman, örümcek elli canavar bana canım mı dedi?

Kirpiklerinin arasından canavarı görmeye çalıştı. İlk gördüğü, ince, uzun parmaklı bir erkek eliydi. Örümcekler kaybolmuştu.

Hatice birden kirpiklerini açtı.

"İbrahim..."

İnledi mi, çığlık mı attı kestiremedi. Yüreğinin bu çarpıntıya dayanabileceğinden emin değildi. Oydu bu o! Allahım o!

Çılgınca bir sağanak boşaldı gözlerinden. "Sensin değil mi?"

"Benim. Ya kim olacaktı?"

Canavar döndü sandım, diyemedi. Sözlerin bittiği yerdeydi artık.

Kollarını ona uzattı. Şükürler olsun diyordu, içinden bir yandan da, Allahım şükürler olsun. Sihir bozulmamış. Canavar yok. Bu, bu... Gönül çalan. Sevda Hırsızım. Kocam.

İbrahim içinde çarpışan çelişik duyguları yenmesi gerektiğinin farkındaydı. Böyle başlamamalıydı.

Bunu sen arandın Pargalı, diye payladı kendini. Zirveye tırmanmak için omuzlarına basmak için onu sen seçtin. Gerek kalmadı, kendin çıkıverdin doruğa ama Tanrı yazdı bir kez onu alnına.

Scanned by CamScanner

Hem ne çıkardı bundan? Neticede nasıl olsa bir gün evlenmeyecek miydi? Kadının, Padişah'ın kız kardeşi olmasının ne mahsuru olabilirdi? Hatta onunla elele... Belki... Yüce İsa. Evet. Neden olmasın? Senin mucizelerinin sonu yok ki. Beni buralara çıkaran sen, kim bilir daha nerelere götürürsün?

İnanıyordu buna. İsa'nın seçtiğiydi o. Parga'dan onu kaçırtan... Kendisi gibi, acılarla, çilelerle, işkencelerle sınavdan geçiren, ondan kopmak zorunda kaldığı halde, camide secdeye varırken bile onu unutmayan, gizliden gizliye *dualarım sanadır* diye oğlunun elini hiç bırakmayan kurtarıcısı, onun için daha ne mucizeler hazırlıyordu kim bilir?

Öyleyse... Öyleyse bırak Pargalı, diye geçti aklından. Bırak Tanrı bildiği gibi yapsın.

Önce gözleri buluştu. Hatice, işte bu, dedi. İşte bir erkeğin gözlerinde aradığım bu. Güç, kuvvet, irade, sevda. Ama hepsinden önemlisi şefkat. Yavru bir kedi gibi okşanmaya öylesine açtı ki.

İbrahim onu kucakladı. Güçlü kolların bir kement gibi beline dolandığını hissetti Hatice.

Canavarın kıllı kollarından kurtulmak için çırpınmasını hatırladı. O görüntüyü sonsuza kadar zihninden silmek için gözlerini yumdu. Başını erkeğin boyun boşluğuna gömdü. Kokusunu içine çekti.

İbrahim sert göğüsleri hissedince ürperdi. Diriydi Hatice. Kaç yaşında acaba, diye geçti aklından. Süleyman'la ikisi otuza merdiven dayamıştı. Nisanda yirmi dokuzuncu baharlarını kutlamışlardı sessizce. Hatice demek ki daha küçüktü. Onu daha bir sıkı sardı.

Duvağının üzerinden yanaklarını öptü. Eti sıkı, diye geçti aklından. Daha genç. Kullanıldığına bakarsan, yine de iyi...

Scanned by CamScanner

Bu düşüncesinden utandı. Aklını başına al, diye çıkıştı içinde kabarıp onu gül goncası, el sürülmemiş bir kıza layık gören egosuna. Baksana nasıl titriyor. Bakire bir kız bile bu kadar ürkek olabilir mi?

İlk kadını gelip geçti gözlerinin önünden. Ah Ferahşad... İyi kalpli, tatlı dilli, suya hasret bir çöl kadar kurak Ferahşad.

O Hatice kadar diri değildi. Tombuldu. Etli butluydu. Ama İbrahim her şeyi Hanımağa'dan öğrenmişti. Minnettardı, fakat ötesi yoktu. Ona da ötesi lazımdı. Minnet borcunu ödediğini düşünüyordu. Çatlamış bir toprağı sular gibi sulamış, sürmüştü onu. İstediği de bu değil miydi Ferahşad'ın? Yeniden yeşerdiğini hissetmek değil miydi?

Birden gözlerinin önünde Karadut belirdi. Tanrım ne kadar gençti? Ne kadar kıvrak. Okşandı mı Münire'yi zaptetmek mümkün değildi. Şahlanmış bir erkeği çıldırtacak her şeye sahipti. İbrahim'in bedenini doyurmuştu. Ya ruhu ne olacaktı? Hırslarını, bencilliklerini, hayallerini kim doyuracaktı?

Bu kadın. Ona eksikliklerinin hepsini, belki de daha fazlasını verecek olan kadın kollarının arasındaydı. Hatice hem kendini sunuyordu, hem de Osmanoğlu'nun kudretini.

Tanrı bilir, daha ötesi bile vardı belki de. İbrahim, hayallerini hiç sınırlamamıştı. Bir gün bile olsa, hadi canım demezdi. Olur mu öyle şey? Olmuştu işte. Hayallere bile sığmayan yerdeydi. Artık hayal sınırlarını zorlayabilirdi. Bundan da ötesini umabilirdi. Tanrı belki de Hatice'yi ona altın bir tepsi içinde Jüstinyen'in tacını sunsun diye karşısına çıkarmıştı. Kim bilir? Onun Teodorası'ydı belki de bu kadın. Hem bir zamanlar, gül bahçesinde gönlü kayar gibi olmamış mıydı, şimdi kollarının arasına aldığı karısına? Öyleyse, ruhuna daha fazla sorgu sual etmenin hiç alemi yoktu.

Scanned by CamScanner

Al duvağı çekip omuzlarına düşürdü.

Minik yüzü avuçlarının arasına aldı. "Ağlama," diye fısıldadı. "Bak, bitti. Kavuştuk. Hem ağlayacak ne var?"

O kadar çok şey var ki, demek istedi Hatice.

Çalınan çocukluğu mesela.

Babasının emriyle yay kirişiyle boğulan yeğenleri.

Yardımına koştuğu halde cellatların elinden çekip alamadığı *Şehzade Emirhan'ın alınyazısı.*

Dişleyen, koparan, domuz gibi kokan, iğrenç bir *canavarın yok ettiği melek masumiyeti.*

Onun yerine canından olan başsız, *güzeller güzeli Cevahir.*

Gönül bahçesinde öten ilk çalı bülbülü.

"Ağlama Sultanım. Artık gözyaşı yok."

O da ağlamak istemiyordu. Fakat kulaklarıyla duymalıydı. Söylerken gözlerinin içine bakmalıydı. İbrahim cevap verirken gözlerini okumalıydı.

Elinin tersiyle yanaklarından akan yaşları silmeyi davrandı. Kocası bırakmadı. İbrahim'in ateş dudakları usulca yüzünde dolaştı. Gözyaşlarını içti. Değdiği her yeri yaktı. Alevlere attı Hatice'yi.

Şimdi, onunkilere yaklaşıyordu dudaklar.

Yarabbi ne kadar kurumuştu Hatice'nin dudakları. Çatlamış bir toprak gibi ıslanmaya ihtiyacı vardı. Kocası, dilinin ucunu Hatice'nin dudaklarında dolaştırdı. Minicik bir temas hissetti Hatice. Varla yok arası bir temas. Sanki bir meleğin kanadı dokunmuşçasına.

İbrahim'in elleri de hareket halindeydi artık. İnce, uzun, zarif parmakların kıyafetinin omuz başlarını açmasına izin verdi Hatice. Soyduğu her yerde tenine ateşten damlalar bıraktı İbrahim.

Scanned by CamScanner

"Biliyorsun," diye inledi Hatice. Sesindeki yakarmanın ve şehvetin kendisi bile farkına vardı. Utandı. Nasıl devam edecekti? Bu öpücüklere, bu dokunup kaçmalara, bu verip almalara nasıl dayanacaktı?

"Söyledi sana, değil mi?" Boğazı düğümlendi. Yeni bir sağanak başladı gözlerinde. Dudaklarında gözyaşlarının tuzunu hissetti. "Ben... ben..."

Hatice devam edemedi. Kocası, kirletildim demesine fırsat vermedi. Dudaklarını dudaklarıyla örttü. Dilini hissetti. Diliyle karşıladı Hatice de onu. Bütün özlemiyle, bütün ateşiyle karşılık verdi. İbrahim, yavaşça üzerine kapandı. Yarabbi! Bir erkeğin ağırlığı altında ezilmek bu kadar mutlu edebilir miydi insanı?

Dudakları koparcasına ayrıldı birbirinden. Soluk soluğaydı ikisi de.

"Ben, ben..." diye kekeledi Hatice.

"Unut," dedi İbrahim kadınının ak gerdanını öperken.

O unutmuştu. Bütün acıları, yeminleri. Parga'yı. Şeytanı. Ferahşad'ı. Ağlayan Kaya'dan ölüme uçup onu azad eden güzel Karadut'u. Karnındaki tohumunu. Her şeyi.

"Benden öncesini unut."

Hatice, kendini şehvetin fırtınasına bıraktı. Erkeği dalga dalga okşuyordu tenini. Dalgaların, kum üstüne yazılmış kargacık burgacık yazıları, şekilleri sonsuza kadar silip süpürmesi gibi, maziyi yok ediyordu zihninde.

Yaşanmamış acı bir geçmiş, yaşanacak mutlu bir gelecek vardı önünde.

Lanetlerden kurtulmuştu. Yeni bir felaket olur mu, diye korkmuyordu artık. Olmayacaktı. İbrahim uzanmış ve alnındaki yazıyı silmiş, yerine yeni bir kader yazmıştı ona.

Scanned by CamScanner

"Canım," diye inledi İbrahim'in kulağına. Onu sardı. "Erkeğim. Kocam. Paşam. İbrahimim!"

LXI

İbrahim Paşa Konağı

İbrahim, **devlet aşkının** her şeyden önemli olduğunu bir şekilde söylemeye niyetlendikçe, Hatice ona daha büyük bir tutkuyla bağlandığını belli ediyordu.

Erkeği gidince üzülüyor, geç gelince surat asıyordu.

Fakat uzatmıyordu. Tokum dese bile hemen el çırpıp önüne sofrasını kurduruyor, şarabını kendi eliyle koyuyordu bardağına. Bir gün durup dururken, "Sahi sen İslam'a döndün mü," diye sordu İbrahim'e.

İbrahim az daha şarabı üstüne dökecekti.

"Nereden çıktı bu soru?"

"Bilmem, aklıma esiverdi işte. Hünkar ağabeyimin de işreti vardı ama Hürrem, Mihrimah Sultan'ı doğurduktan sonra bırakıp Efendimizin yanındayken..."

"Hatice!" İbrahim sesinin sert çıktığını fark etti. Aşağıdan alçak alçak devam etti. "Olur mu öyle şey? Hiç efendimizin huzu-

Scanned by CamScanner

runda... Gençliğimizde Saruhan'da bile o ısrar edince içerdim. Payitahta geldiğimiz günden beri bir gün olsun, yanında ağzıma koymadım. Hem, *Müslüman olup olmadığımı senden iyi kim bilebilir?*"

Hatice kulaklarının bile ateş aldığını hissetti. *Biliyordu. Görmüştü.* Gerdek gecesinden beri de içi içini yiyordu. Kocalığa alıp kabul ettiği adamın koynundayken gözlerini neredeyse hiç açmadığı için doğru dürüst bakamamıştı ama sanki farklıydı. *İbrahim'de sanki yara gibi boydan boya bir iz vardı.* O geceden beri sormak isteyip de diyemediği şey şimdi kaçmıştı ağzından. Pişman oldu.

İbrahim'in aklına kurt düşmüştü bir kez. Bugüne kadar ona kimse nesin, ne değilsin diye sormamıştı. Padişah bile. Saruhan'da, her şeyden, kadınlardan, halvetten, işretten bahsettikleri günlerde bile konu etmemişti bunu. Sadece bir kez Hafza Sultan, "Hak dinindensiniz elhamdülillah," diye ağzını aramış, o da hemen cevap vermişti.

"Şükürler olsun."

Bunca zaman sonra Hatice niye soruyordu? Biri mi sorduruyordu yoksa? Mesela Hürrem. Önünden arkasından hala *Kefere Paşa* diye fiskos yapılmasının sebebi de mutlaka o kadındı. Yüzüne kayıtsız, hatta çapkın bir ifade oturttu. "Neden sordun Sultanım?"

Hatice yerin dibine battığını hissetti. Kahretsin, diye paladı kendini. Sen patavatsız kadının tekisin. Belki konu kapanır umuduyla başını öne eğdi, mahcup, nazlı bir mırıltı döküldü dudaklarından.

"İbrahim..."

"Hadi, söyle bakayım. İnsan helalinden utanıp sıkılır mı? Bir şey mi oldu?"

Scanned by CamScanner

Utanmaz değil mi, diye sordu Hatice. Bilmiyordu ki, Daha önce, o canavarla hiç konuşmamıştı bu tür şeyleri. İbrahim'in yüzünde mutlaka cevap bekleyen bir ifade vardı. Susması, konuşmasından daha kötü şeyler getirecek gibiydi aklına.

"Şey," diye fısıldadı. "Şey... bilmem... Yani... Yatak odası pek aydınlık olmadığı için daha önce fark etmemiştim. Yani... *geçen sabah, entariniz sıyrılmış...*"

Yüce İsa! Daha önce anlamam lazım değil miydi, neden ısrar ettim sorması için? İbrahim, beynine bıçak saplandığını sandı. Tıpkı o günkü gibi bir sancı.

Lanet olsun, diye kahretti. Hatice fark etmeyecek, fark etse bile söylemeyecek sormayacak diye umutlanmıştı. Ama o da yadırgamıştı işte. Ötekiler gibi.

Ferahşad, "Aman Yarabbi," demişti. "Doğuştan mı böyle?"

Değildi.

Münire, elleriyle ağzını kapatmış, kara gözlerini kocaman açmıştı.

"*Kim yaptı sana bunu?*"

Cevap vermemişti o zaman İbrahim.

Koynuna giren birkaç kadın daha, "Hey, bu da ne böyle?" diye çığlık atmışlardı.

Hepsinin yüzünde, acıyan, daha beteri tiksinen bir ifade vardı.

Sıra Hatice'deydi demek.

Ona acınmasından nefret ederdi İbrahim. O nasıl göğüslemiş, katlanmışsa, onun kadınları da göğüsleyip katlanmalıydı. Karısının yüzünü kendine doğru çevirdi.

"Sünnetçi," diye fısıldadı. "Acemiydi. Bıçağı kördü galiba."

Hatice kocasının yüzünü okşadı. Sakalına, gözlerine öpücükler kondurdu.

Scanned by CamScanner

"Eli kırılsın inşallah."

Kırılacak, diye geçti aklından İbrahim'in. Eli de kırılacak, kellesi de kopacak!

"Kaç yaşındaydın?"

"Efendim?"

"Şey... Yani olduğunda, ne kadardın?"

Soru bu işte, dedi İbrahim. *Şeytan beni diri diri kaç yaşında da kesti?* "On."

"Canım. Paşam..."

Hatice onu üzdüğünün farkındaydı. Her erkek bedenindeki -hele o bölgedeki- kusurundan eksiklenir, sıkılır, helaliyle bile bu konuda konuşmak istemezdi herhalde. Onu bu haliyle de sevdiğini ispatlamak için kocasına sıkıca sarıldı.

Kocası bu yakınlığı geri çevirmedi. Evlendiklerinden bu yana belki de ilk defa onunla tutkuyla sevişti. Hatice, öylesine mutluydu ki, İbrahim'in aklının başka yerlerde olduğunu fark etmedi.

Sabret şeytan, diyordu İbrahim, Hatice'yi okşarken. Azrail'in tırpanını körletmeye başladım. Bak bakalım acı, nasıl olurmuş?

❦

Hatice'nin ansızın uyanan merakı onu şaşırtmıştı fakat o gün, divandan sonra yaşadıklarının yanında lafı bile olmazdı.

Halk Divanı yeni bitmişti. Devlet kapısına gelip derdini anlatanları, sorunun çözümü için sadaret katına dilekçe verenleri dinlemiş, çözebileceklerini oracıkta halletmiş, incelenmesi gerekenleri ilgililerine havale etmişti.

"Başka kimse kaldı mı ağa?" diye seslendi.

Scanned by CamScanner

Kethüda eşikte belirdi. "Bir hatun kişi kaldı Paşa hazretleri. Kızıyla gelmiş. Mesele nedir diye sordum, yalnız efendimize açabilirmiş. Savmaya çalıştım ama çok..."

Adam susunca meraklandı. "Çok ne Kethüda?"

"Çok ağladı efendimiz. Mutlaka huzurunuza varması lazımmış."

Ağlamış mı? Kim bilir ne derdi vardır, diye geçirdi İbrahim aklından. Büyük ihtimalle, savaşta ölenlerden birinin arkada bıraktığı kadınlardandı. Evsiz, barksız ve parasız. Öyle çoktular ki... Bereket Sultan Süleyman onlarla bizzat ilgileniyordu. Bir çoğunu hizmetkar olarak saraya, mutfağa aldırmıştı. Yedi kişiyi de İbrahim'e göndermişti. Bütün paşalara, vezirlere talimatı vardı. "Kimseyi, aç açık komayın ağalar. Onlar var olduğu için varsınız. Unutmayın."

"Adı neymiş?"

"Demedi."

İçinin kararacağını bildiği halde, "Çağır gelsin," dedi.

Kapının tekrar açıldığını işittiğinde, İbrahim, minderine saçılmış kağıtları topluyordu. Başını kaldırmadan, "Gel hatun," diye seslendi. "Kethüda, ağladığını söyledi. Derdin nedir, niye ağlarsın?"

"Seni görmek için."

Kağıtları toplayan eli minderin üstünde kalakaldı. Başını kadına çevirmeden, yok canım, dedi kendi kendine. Olacak şey mi?

Aslında sık sık yaşıyordu bu duyguyu. Durmadan maziden görüntüler çıkıyordu karşısına. Rüya gibi. Geçmişi defalarca yaşıyordu sanki. Sesler duyuyordu. Onu kaçıran canavarın sesi, korsanların... Sonra o şeytan İskender'in, "İbraaam," diye bağıran Halil Kahya'nın, Karadut'un. Şimdi bu. Topalla ken-

Scanned by CamScanner

dini Sadrazam Paşa, diye homurdandı. Bırak artık şu geçmişinin yakasını. Nereden çıkarıyorsun şimdi kadının sesini... Aklına gelen ismi aklından geçirmeye bile çekindi. İmkansızdı böyle bir şey çünkü.

Tekrar kağıtlarını toparlamaya koyuldu.

"Neden?"

"Senin yanına salmıyorlardı İbrahim."

Yüce Meryem!

Artık, yok canım, olur mu öyle şey, nereden çıkarıyorsun bu kuruntuları diye kendini avutmasına gerek yoktu. Bu ses... *bu ses... Onun sesiydi.* Başını çevirdi.

"Sen!"

Aman Tanrım... Oydu bu. Yanılmamıştı. "*Ferahşad!*"

Kadının yüzünün yarısını örten şal omuzlarına kayınca içi burkuldu. Yıllar ne kadar hoyrat davranmıştı güzel Hanımağa'ya.

"Tanıdın."

Saçları, o çağlayanlar gibi omuzlara dökülen saçları neredeydi Ferahşad'ın? Koklamaya doyamadığı saçlar. Yastığın üstüne serildi mi, başını gömüp sabaha kadar koklayarak uyuduğu güzelim saçlar? Seyrekleşmiş, karlanmıştı.

Alnındaki çizgileri oturduğu yerden bile görüyordu.

Gözlerinin ışığı sönmüştü. Mor bir kuyunun içinden bakıyordu sanki ona.

Onu satın alıp iblisin elinden kurtaran güzel Ferahşad. İlk sevdam. İlk kadınım. Ne oldu sana böyle, diye isyan etmemek için kendini zor tuttu. Farkında olmadan kalkmaya davrandı.

"Yapma. Sen artık Sadrazam Paşa'sın. Biz böyle iyiyiz."

İbrahim kaldı. Ferahşad'ın yanında bir kız vardı. Onun kızı mıydı? Öyle olmalıydı. Saçları, annesinin gençliğindeki

Scanned by CamScanner

gibi dalga dalgaydı. Gözleri, onunkiler gibi ışıltılıydı. Fakat Ferahşad'ın gözleri kara değildi. Kara, kocaman, güzel gözleri vardı kızın. Demek evlendin, diye geçirdi içinden. İbrahim buna sevindi. Çiftliği satıp ortadan kaybolduktan sonra birinin nikahına girmişti anlaşılan. Böylesi daha iyiydi.

Taze bir söğüt dalı gibi incecikti kız. Annesinin elini tutuyordu. Bir yandan da karşısında ipekler, sırmalar, inciler, elmaslar içinde ışıldayan koca kavuklu adamı süzüyordu dikkatle. Bakışlarında merak, hayranlık, şaşkınlık kadar korku da vardı.

"Kim bu güzel küçük hanım?"

"*Kızım. Dilşad.*"

Ferahşad. Dilşad.

Uymuş, diye geçti aklından. Ferahşad. Dilşad.

Ah zavallı Ferahşad. Bırakıp kaçar gibi Süleyman'a gittiğim Ferahşad.

İbrahim hemen toparlandı. Neler saçmalıyorsun böyle, diye köpürdü içinden. Ya ne yapacaktın? Sonu yoktu ki. Seni satana kadar çiftlikte bağ budamaya devam mı edecektin? Sen Tanrı'nın seçtiğisin. Tanrı'nın gösterdiği yolda yürüdün. Bırak bu saçma duygusallıkları.

"Allah bağışlasın." Bakışlarını kıza çevirdi. "Kaç yaşındasın Dilşad?"

Kız, cevap vereyim mi dercesine annesine baktı. Olumlu işaret almış olmalı ki İbrahim'e döndü. Hafifçe başını eğdi, belini büktü. "On efendim."

İbrahim, bravo diye düşündü hemen. Elini çabuk tutmuş. Biz ayrılalı kaç sene oldu. On bir mi, on iki mi? Neyse ne. Hemen evlenmiş işte. İyi iyi. Koca kız olmuş baksana.

"Babası kim? Tanıdığımız biri mi acaba?"

Scanned by CamScanner

Aslında bu soruyu, kızın babasını merak ettiğinden değil Ferahşad'ı konuşturmak için sormuştu. Ona kadar geldiğine göre, yardıma ihtiyacı vardı Ferahşad'ın. Ve onu iyi tanırdı. Gururluydu. Burnu düşse, eğilip yerden almazdı. Çaresizlikten buraya kadar gelmişti ama kolay kolay yardım et diyemeyeceği belliydi. Babası öldü, demesini bekliyordu. Sonra da bir şeyler bulurdu nasıl olsa istediğini öğrenmek için.

Tekrar kıza çevirdi bakışlarını. Güzeldi. Ferahşad'ın gençliğine benziyordu mutlaka. Eee, neden susmuştu Hanımağa? Döndü. Kadının yüzündeki ıstırabı gördü. "Ne?" diye mırıldandı farkında olmadan. Ne tuhaf bakıyor Ferahşad böyle, diye söylendi. Hasta galiba. Süzgün, solgun. Zayıftı da. Yokluk mu çekiyorlardı acaba? Neredeyse gelinlik yaşına yürüyen genç bir kızla yokluk çekmek zor olmalıydı.

"Babası," dedi usulca, "öldü mü?"

Hanımağa başını iki yana salladı.

Ölmemiş. İyi. Öyleyse derdi ne bu kadının?

"Peki, ne iş yapıyor?"

"Devlet kapısında."

"İyi."

Kocasına terfi isteyecekti herhalde. Belki de aylığını artırmasını.

"Yardımcı olabilmem için bilmem lazım. Ferahşad Hanım, güzel kızımızın babası kim?"

Hanımağa'nın ağlamamak için dudaklarını ısırdığını fark edince içi cız etti. Onun ellerine kapandığı, öpücüklere boğduğu, birbirlerini delice kucakladığı geceleri hatırladı. Şimdi burada tombul bir şiltenin üzerinde ayakta duran kadına, bir yabancıymış gibi davranmak yüreğini yakmıştı.

Bir fısıltı işitti. Bir inilti. "*Sen!*"

Scanned by CamScanner

"Ne!"

Yanlış mı duydum, diye başını şimşek gibi kaldırıp Ferahşad'a baktı.

Gözyaşlarını boğmak için gözlerini kocaman açmıştı. Başını iki yana sallıyordu. "Sen," diye fısıldadı tekrar.

Dilşad'a döndü. Onun gözlerinde de yağmur bulutları birikmeye başlamıştı. Şimdi iki eliyle birden sarılmıştı annesinin ellerine ve ona güç vermeye çalışıyordu.

Hanımağa bir şey daha demeyi denedi. Ama artık kendini daha fazla tutamayacağını anladı. Başını hızla arkaya çevirdi. Dilşad'ı da peşi sıra çekerek kapıya yöneldi.

"Biz," dedi Güzelcehisar'ın orada oturuyoruz. Sarı boyalı. Kolay bulunur. Bu gece. İbrahim... Lütfen... Bu gece..."

Bir şey demesine fırsat kalmadan eşiği atlayıp çıktılar.

❦

İbrahim bitkindi. İnanamıyordu. Aklı başından gitmişti. Olamaz, diyordu durmadan. Mümkün değil.

Vicdanı itiraz ediyordu, "Nedenmiş o? Kısır mıydın ki olmasın?"

Dilşad ha... Kızın kocaman kara gözleri geldi aklına. "Seninkilere ne kadar benziyor değil mi?" diye atıldı vicdanı. "Ya yüzünün uzunluğu? Sen anandan almıştın, o da senden almış. Dudakları? Burnu? Hep sen. Sakal bırakınca çeneni unuttun galiba Pargalı. Kızının çenesi bile senden. Kim bilir daha sana çeken neler vardır?"

Kaç yaşındayım demişti o?

O... Dilşad...

"Kızın," diye diklendi vicdanın.

Scanned by CamScanner

Yüce Meryem, olabilir mi? Hesap yaptı. Çiftlikten ayrılalı on bir yıl olmuştu. Ferahşad, Saruhan'dan gideli de. Kız on yaşındaysa. Aman Tanrım...

Niye gelmişti? On bir yıl sonra, "Kızın," demek için mi?

Başka bir sebebi olmalıydı bu çılgın ziyaretin.

On bir yıl onu arayıp sormamıştı. Sadrazam olduğu halde, kendini belli edecek bir davranışı olmamıştı. Fakat şimdi. Birdenbire karşısında beliriyor ve "Kızın," diyordu. "Dilşad."

Bu korkunç bir şeydi. Sadrazamlığını bir türlü çekemeyenlerin arayıp da bulamayacağı bir rezalet.

"*Makbul Paşa'nın, dul bir kadından peydahladığı bir kızı varmış ağalar duydunuz mu?*"

Sultan Süleyman ne derdi buna? Ya Hatice?

Gerçi Padişah'ın, Hanımağa'yla arasında bir şeyler olduğundan şüphelendiği o günlerde aklına düşmüştü ama hiç yüzüne vurmamıştı Süleyman.

Fakat şimdi... Koskoca Sadrazam'ın, gözlerden gizlenen bir kızı ortaya çıkıyordu. Padişah'ın gözünden düşmesi için yeterdi bu. Düşmanlarının elini güçlendirirdi. Aman Tanrım, diye inledi İbrahim. Yükselişim gibi düşüşüm de çabuk olacak.

Neden sonra sakin ol, diye heyecanını, korkusunu bastırmaya çalıştı. Neden konuşmamıştı, neden kaçmıştı Ferahşad? Bunu öğrenmenin tek yolu vardı. Güzelcehisar'ın oraya gitmek. Sarı boyalı evi bulmak.

❦

Arabasını istemedi. Biraz hava alacağım, gibi bir şeyler geveledi. "Hatice Sultan'a da haber verin, meraklanmasın. Beni beklemesin yatsın. Biraz gecikeceğim."

Scanned by CamScanner

Atıyla sahile indi. Saray mavnasıyla karşıya geçti. Sonra sola dönüp boğaz boyunca hayvanı kendi haline bıraktı. Küçük Güzelcehisar'ın karanlık silueti karşısına çıkana kadar. Evi hemen gördü. Denize akan derenin kenarına kurulmuş, kutu gibi bir yalıydı bu.

Kapı o çalmadan açıldı.

Ferahşad, onu taşlığın yanındaki odaya aldı.

"O nerede?"

"Yukarda. Seninle yalnız konuşmam lazım."

"Ferahşad... bu... bu yaptığın... Doğru mu söylüyorsun?"

Hanımağa'nın feri sönmüş gözleri birden parlayıverdi. Öfkeyle baktı.

"Ya ne sandın?" dedi.

"Ama bunca yıl neden? Ve neden şimdi?"

"Bunca yıl sakladım. Çünkü yoluna çıkmak istemedim. Hayatta verdiğim en doğru kararlardan biriydi senden kopmak. Nasıl olsa bir gün bitecekti. Muhtemelen bir rezaletle. Senin de bahtını karartacaktım. Ama şimdi bak... Seni bugün sarayda gördüğümde, aferin Ferahşad, dedim kendi kendime. *Bak, bu senin eserin. Senin sadrazamın.* Senin... Neyse... Hesap etmediğim şey, gebe kalmam oldu. Tedbirliydim ama Allah nasip etmiş. Gebe olduğumu öğrenince artık Saruhan'da duramadım. Herkes anlayacaktı. *Kasım Ağa'nın dul karısı Ferahşad Hanım çocuk peydahlamış. Kimdenmiş biliyor musunuz? Kölesinden... Şu yakışıklı İbrahim var ya... Ondan. Hanımağa bu... kaçırır mı? Alıvermiş civan gibi oğlanı koynuna. Aşüfte Ferahşad.* Böyle diyeceklerdi."

"Ferahşad..."

"Bırak anlatayım. Çok vaktim de kalmadı. Demem o ki, senden ayrılmam doğru karardı. Saruhan'dan kaçmam da.

Scanned by CamScanner

İzimi kaybettirdim. Payitahta geldim ve Dilşad'ı doğurdum. Halil Ağa'dan başka kimse bilmiyordu. Kahya da, hanımının kocasını yolda öldüğünü yaydı etrafa. Nereden geldiğimi soranlara da, uzaktan, dedi. Çok uzaktan."

"Ve beni arayıp sormadın."

"Niye arayacaktım? Ne diyecektim? Bana acı, bak senden çocuğum oldu mu? Hadi dedim. Sen ne yapacaktın? Şehzade hizmetkarı... Padişah Hasodabaşı İbrahim Ağa... Beni nikahına mı alacaktın? Bitmişti o iş. Birbirimize ıstırap vermekten başka bir işe yaramayacaktı seni aramam. O benim kızımdı. Onu ben büyütecektim. Ben kocaya verecektim."

"Peki neden şimdi?"

"Korkma. Sadece öğrenmeni istiyorum. Başkasına söyleyecek değilim."

"Onu kastetmedim. Neden on bir yıl sonra birdenbire karşıma çıkıp, işte kızın, dedin. Madem, bunca yıl haber vermedin, bugün de gelmeyeydin ya. Neden yaptın bunu?"

"Çünkü," dedi Ferahşad. İbrahim'e baktı. Gözleri buğulandı.

Saruhan'daki bağ geldi İbrahim'in gözünün önüne hemen. Siyah çavuş üzümleri de gecenin ayazını yedi mi sabaha böyle buğulu uyanırdı. O da "Üzüm buğusu gözlüm," diye öperdi Ferahşad'ı.

"*Çünkü, Hanımağa ölüyor.*"

Ne?

Kadının gırtlağında yumru gibi bir şey inip çıkıyordu durmadan. "Ölüyorum. Ve... ve... Dilşad'ı..."

Soluk soluğaydı. "Allahım, yardım et söyleyebilmem için," diye yakardı.

Scanned by CamScanner

"Dilşad'ı bırakabileceğim kimse yok bu dünyada senden başka. Halil Ağa iki sene önce... Kahyam hayatta olsaydı sana yine gelmezdim Sadrazam Paşa."

Scanned by CamScanner

LXII

Yeni Saray, Ağustos 1524

Allah verdi mi, her şeyi üst üste veriyordu. Acıları da sevinçleri de. Hatice'nin hayatında acılar geride kalmış, sevinç üstüne sevinç yağıyordu hanesine.

Önce Nebile, "Sultancım," diye kulağına fısıldadı. "Ben yüklüyüm galiba."

"Galiba mı?"

"Hı hı. Utandım... Kimseye danışamadım."

Hatice, ne kadar ebe kadın varsa, hepsini konağa çağırdı. Nebile'yi muayene ettiler, sorular sordular. Sonunda hepsi aynı karara vardı.

"Müjdemizi isteriz güzel kızım. Yakında ana oluyorsun."

Hatice delirdi, sevinçten uçtu. Sultanlığını, sadrazam hela-li filan olduğunu unutup zıpladı, el çırptı.

Nebile... Onun biricik gülü, gonca verecekti ha!

Kızı o günden sonra elinden gelse pamuklara saracaktı.

Scanned by CamScanner

Tanrım, gebelik nasıl yakışmıştı ona.

"Ne olmasını istiyorsun?"

"Kız."

"Neden? Kocan erkek istemiyor mu?"

Utangaç bir tebessüm dolaştı kızın yüzünde. "Ali, benim istediğimi ister."

Bak sen şuna, bak sen şuna, diye kuş gibi çarptı yüreği. Küçük Nebile büyümüş, nikahlanmış, o benim istediğimi ister diyecek kadar erkeğini kendine bağlamıştı. Şimdi de ana olmaya hazırlanıyordu.

"Ne zaman fark ettin?"

"Bir haftayı geçti."

Hatice küsmüş, gücenmiş gibi kaşlarını çattı. "Ve bir haftadır Sultancığından sakladın ha! Alacağın olsun!"

At Meydanı'nın iki ucundaki iki mekan mutluluk içinde yüzüyordu. Bir yanda Sultan Süleyman'la, güzeller güzeli Hürrem. Bu tarafta da o ve İbrahim.

İbrahim, Hatice'ye karşı beklediğinden daha olgun, daha kibar, daha duygusal davranıyordu. Bunu, onu sevdiği için mi, padişah kardeşi olduğu için mi yapıyordu pek emin değildi Hatice ama umursamıyordu da artık. Endişelerle, korkularla, sorularla mutluluğunu gölgelemeye hiç niyeti yoktu.

Padişah, İbrahim'i geç vakitlere kadar bırakmıyordu. Pargalı da eve döndüğünde karısı uyuyor olsa bile yanağına öpücük kondurmayı unutmuyordu. Hatice de nazlanarak uyanıyor, gerinerek kollarını boynuna dolayıveriyordu erkeğinin.

Zaman zaman hata mı ediyorum acaba, diye sorguluyordu kendini. Gece yarılarına kadar çalışan, sabah da erkenden, daha ezan bile okunmadan Kubbealtı'na koşacağını bildiği erkeğini sevişmek için fazla mı zorluyordu?

Scanned by CamScanner

İbrahim'in bundan bir şikayeti olduğunu sanmıyordu. Onu hemen kollarına alıyor, çılgın gibi öpüp kokluyordu. Tarifsiz zevklere sürüklüyordu Hatice'yi. Bazen ılık bir bahar rüzgarı gibi dolaşıyordu elleri teninde. Bir an geliyor, rüzgar, fırtınaya, kasırgaya dönüyordu. Soluk soluğa çıkıyorlardı zevkin doruklarına birlikte. Birbirlerinin nefesini dinleyerek uyuyorlardı.

Bir sabah uyandığında İbrahim çoktan gitmişti. Siyahi bir halayık usulca odasına süzülüp perdeleri açtı. Sırtına geçirmesi için ayakucundaki ipek sabahlığı tuttu. Hatice doğrulurken başı döndü. Durmakta zorlandı. Kendini tekrar yatağa bıraktı. Kararan gözlerini yumdu. Kapalı olduğu halde gözlerinin önünde yukardan aşağıya beyaz çizgiler dönmeye başladı.

"Sultanım?"

Hatice duydu ama gözlerini açamadı. Akıp giden beyaz çizgileri görmemek umuduyla gözlerini daha fazla sıktı ama fayda etmedi.

Midesi bulanmaya başladı.

"Tas," diye inledi. "Bir tas getir."

Hizmetkar, "Kızlar," diye bağrışarak telaşla dışarı fırlarken Hatice'nin gözlerindeki perde aralandı.

Yarabbi! Olabilir mi? Aklına gelen ihtimal, her şeyi silip süpürmüştü. Ne baş dönmesi kalmıştı, ne mide bulantısı.

Kızlar koşup geldiğinde, Hatice'yi yatağında otururken buldular.

"Yok bir şey," dedi. "Geçti. İyiyim."

Kimseye bir şey söylemeyin diye hepsinin kulağını bükmeyi de ihmal etmedi. "Biraz başımız döndü o kadar. Şimdi iyiyim."

Fakat içinden dua ediyordu. "Rabbim, aklıma gelen başıma gelsin! Ne olur."

Scanned by CamScanner

Nebile gibi o da bir süre kimseye açamadı. Ona bile fısıldamadı. Çünkü duyar duymaz, "Sultancım," diye bağıracak, onun yaptığı gibi, bütün ebeleri başına yığacaktı. Fakat sen Hatice Sultan'sın, diyordu kendi kendine. Sultan Süleyman'ın kardeşi. Sadrazam İbrahim Paşa'nın nikahlı helali. Emin olmalısın. Bir mide bulantısı, baş dönmesiyle Al-i Osman'ı ayağa kaldıramazsın.

Mide bulantısı ve baş dönmesi hayatının bir parçası oldu. Kimseye belli etmeden kusmak için kendini paralıyordu.

Nebile'nin karnı artık belli olmaya başlamıştı. Ya onunki? Gümüş sırlı camlar önünde dikiliyor, durumunu kontrol ediyordu. Acele mi ediyordu? Daha ilk aydan şişer miydi insanın karnı?

Sonunda karar verdi. Nebile'ye, "Gel," dedi. "Saray'a gidiyoruz."

Kıza arabada fısıldadı. Bağırıp çağırmasını, sevinçten zıplamasını önlemek için bu yola başvurmuştu ama fayda etmedi. Nebile, "Sultancım," diye öyle bir bağırdı ki, arabacı korkuyla atları durdurdu. "Bir yaramazlık mı var," diye seslendi aşağıya.

Hatice, elleriyle kızın ağzını kapattı. "Yok bir şey, sen sürmene bak."

Sarılıp birbirlerini öptüler.

İkisinin da yanakları mutluluk ve sevinçten pembe pembeydi.

Karnında bir can taşımanın yarattığı duygu Hatice'yi ürpertiyordu. Bu ne inanılmaz bir histi.

On dakika sonra Yeni Saray'ın Harem Dairesi'nin avlusundaydılar. Hatice, doğru Hürrem'in dairesine yürüdü. Daha kapıdan girer girmez, ellerini karnına koydu.

Scanned by CamScanner

"*Ben yüklüyüm.*"

Hürrem devamını dinlemedi bile. "Merzuka," diye seslendi baş nedimesine. "Bak bakalım bir öğren, Hafza Anam müsait mi? Uyumuyorsa, Hatice Sultan'la ziyaretine gelmek isteriz."

Kızının yüzündeki mutluluğu görünce Hafza Sultan'ın o kaya kadar sert ifadesi gevşeyi verdi. Çatık kaşları indi. Yanaklarına renk geldi. Artık griye yüz tutan soğuk gözleri parlamaya başladı.

"Hatice?"

"Valide."

Hürrem kıkırdadı. "Söylesene."

Onlara bırakmadan Nebile koşturdu, Hafza Sultan'ın ayaklarının dibine çöktü. "*Sultancım yüklü Sultan Anam. Sultancım ana oluyor.*"

Sultan Süleyman, kız kardeşinin yüklü olduğunu kocasından önce öğrendi.

"Enişte Paşa," dedi İbrahim'e. "Hatice saraya gelmiş. Hürrem bırakmıyor. Akşama ailece hep beraber olalım isteriz. Nicedir kemanını dinlemedik. Son aylarda sen de yorgun ve sıkıntılı durursun. Biraz ruhumuzu ferahlatırız."

Padişah'ın neden sıkıntılısın diye sormadığına şükretti İbrahim.

Ne diyecekti? *On bir yıl sonra bir kızım olduğunu öğrendim* mi? *Hanımağa'dan. Ve Ferahşad... bahtsız Ferahşah öldü. Kızım şimdi sarı boyalı evde, Güzelcehisar'ın orada. Saklıyorum onu. Orada bakıyorum yani. Hanımağa'dan kalan evde. Arada gizlice uğruyorum. Görmelisiniz onu Hünkarım, bir kır çiçeği kadar narin. Bir sümbül gibi boynu bükük Dilşadım'ın. Bunları mı diyecekti Padişah'a?*

Scanned by CamScanner

Fenerler ve meşalelerle aydınlatılan iç avlu, çocuklar varken cıvıl cıvıldı. Şehzade Mehmet ayaklanmış, koşmaya başlamıştı. Mihrimah Sultan, babasının kucağını oturmuş sakalını kurcalıyordu. Sarı kafalı Şehzade Selim de basıyordu yaygarayı.

Hatice tek tek herkese baktı.

İbrahim mutlu, gururlu ve rahattı.

Ağabeyi, belli etmeden Hatice'ye göz kırpıp duruyordu.

Hafza Sultan'ın yüzünde huzurlu, dingin bir ifade vardı.

Hürrem gözlerini şehzadelerinden ayırmıyordu. Mehmet koşarken düşse, dadılardan önce o fırlıyordu. Bir kez bile İbrahim'e düşmanca bakarken yakalamamıştı onu Hatice. Artık kocasına düşman olduğunu düşünmekle hata ettiğine emindi. Üç çocuk anası Hürrem, niye düşmanlık besleyecekti ki İbrahim'e? Hem ne günahı vardı kocasının?

Nebile, Hürrem'in can yoldaşı Merzuka'nın yanında yeni açmış pembe bir gül gibi duruyordu. Padişah, Hatice'nin hatırına, Nebile'nin kocası Ali Çelebi'nin de avluya alınmasına müsaade etti. Üstelik, "Etrafta bu kadar yüklü hatun varken hekimsiz olmak caiz değildir," diye güldü.

Ya ben? Ben de mutluyum, dedi Hatice içinden.

Artık korkuyordu.

Kader bu kadar mutlu olmasına göz yumacak mıydı?

Sofra önlerinden kaldırıldıktan sonra Padişah minderine iyice yerleşti.

"Eee Pargalı," dedi. Sesi huzurlu ve keyifliydi. "Çalgın yanında mı?"

Scanned by CamScanner

"Evet Hünkarım."

"Sadrazam kısmına yay çekmek yakışmaz dersen, sen bilirsin. Gönül koymayız. Ama bilesin ki oğlun koyar."

İbrahim, birden sırtına mızrak yemiş gibi dikiliverdi.

"Hünkarım?"

Hatice, kocasının çığlığa benzeyen sesiyle irkildi.

"Oğlum mu?"

Ne yapacağını, ne diyeceğini bilemez haldeydi Hatice.

"Oğlun ya," diye kıkırdadı Süleyman. "Babamız gelişimizi kutlamak için bir keman bile çalmadı diye kırılırsa, sen bilirsin artık."

İbrahim inanamıyordu. Bir an sanki donmuş gibi keman elinde öylece kalakalmıştı. Sonra, Padişah yerde otururken önünde ayakta durulmayacağını unutup fırladı.

"Oğlum mu?"

Hatice'ye döndü.

"Oğlum mu Sultanım?"

Onun gözlerini evlendikleri gün bile bu kadar ışıltılı görmediğini fark etti Hatice. Düğün gecelerinde patlatılan havai fişekler gibi rengarenk ışıklar saçıyordu İbrahim'in gözleri.

"Oğlum mu?"

"Sağlıklı olsun da, artık kız mı, oğlan mı Allah bilir," demeye niyetlendi. Belki de dedi ama, sevinçten, heyecandan sesini duymadı.

"Oğlandır. Mutlaka oğlandır. Süleyman'ın kız kardeşi, Pargalı enişteme kız doğuracak değil a?"

Hürrem birden dizlerinin üstünde doğruldu.

"Mazur görün Hazreti Sultanım," dedi. "Sadrazam Paşa verdiğiniz müjdeyle öylesine sevindi ki, Hünkarımız otururken, ayağa kalkılmayacağını unutuverdi. İzniniz olursa hep

Scanned by CamScanner

birlikte kalkalım. Hem adet çiğnenmez, hem de Paşa hazretlerini mutluluk gafında yalnız bırakmamış oluruz."

Sesi ne kadar tatlı, fakat her kelimesi ne kadar öldürücüydü.

Hatice, işte tam o sırada fark etti Hürrem'in yüzündeki ifadeyi. Üşüdüğünü hissetti. Hatta donduğunu. Titredi.

Biliyordum, diye geçirdi içinden. Lanetin peşimi bırakmayacağını biliyordum. Karanlık yine bir yerlerde kıpırdamaya başlamıştı. Bir şey olacaktı. Kötü bir şey.

Scanned by CamScanner

LXIII

İbrahim Paşa Konağı

Eylül 1524

Hatice'nin korktuğu gibi de oldu. İbrahim bir gece konağa düşünceli döndü saraydan.

Kocasının bu haline alışkındı. Genellikle dalgın ve düşünceli oluyordu. Hele son aylarda. Sanki bir şeyden korkuyor gibiydi. Ya da bir sır saklıyordu. Yüreğine ağır gelen bir sır. Devlet işleri hakkında konuşmayacağını bildiği için o gece de bir şey sormadı. Onu biraz neşelendirmeyi denedi.

"Biliyor musun, bir saat kendi başıma kalamıyorum. Düğünün üstünden o kadar zaman geçti tebrik ziyaretlerinin arkası kesilmedi."

Kocası bir şey demedi. Belki duymamıştı bile.

"Bugün kim geldi biliyor musun?"

"Kim?"

Hatice nihayet İbrahim'in dikkatini çektiğine sevindi.

Scanned by CamScanner

"Dünyada tahmin edemezsin."

"Öyleyse sen söyle Hatice."

"Şu Venedik tacirinin karısı. Donna Giritti."

Giritti, son zamanlarda sık sık İbrahim'i de ziyarete geliyordu. Adam ondan, o Giritti'den laf almaya çalışırdı. Bu da Venedik'le Al-i Osman'ın gayrı resmi haberleşmesi için İbrahim'in bulduğu bir yoldu. Venedik diyeceğini Giritti'nin ağzından söyler, İbrahim de Al-i Osman'ın cevabını verirdi. Görüşmeden sonra İbrahim, gerekiyorsa Süleyman'a bilgi verir, Giritti de Galata'daki esrarengiz malikanesine döner dönmez, Venedik Doçu'na uçuracağı raporu yazardı. Böylece can düşmanı iki devlet, sözleriyle kendilerini bağlamadan tekliflerini yapmış, karşı teklifi almış oluyordu.

"Aman görecektin Paşam. Dona Giritti ne varsa yüzüne, gözüne sürmüş. Ne bulmuşsa takmış. Gerdanlığının ağırlığından başını kaldıramıyordu vallahi."

Hatice kadının halini taklit etmesine rağmen İbrahim gülmedi.

"Ne istiyormuş?"

"Kocasının sana hayran olduğunu söyledi. Venedik hükümdarı..."

İbrahim adamın ne istediğini zaten biliyordu. Osmanlı'yla Venedik arasında bir saldırmazlık paktı. Şarlken'den gizli bir anlaşma. Hatta Roma'daki Papa'dan bile.

"Neyse Hatice," dedi İbrahim, "sen güzel kafanı bunlara yorma."

Demek ki canı çok sıkılıyordu.

"Bir de hazinenin başındaki adamın karısı geldi. Adı gelmedi şimdi aklıma."

"İskender," diye tısladı İbrahim.

Scanned by CamScanner

"Hah, evet İskender Çelebi... Sahi, adam dedikleri kadar zengin mi İbrahim?"

"Ne kadar diyorlar ki?"

"Ohoo," dedi Hatice neşesinin kocasına da yansımasını umarak. "Ne demiyorlar ki? "*Adam, Padişah'tan bile zengin*'den tut, *Al-i Osman'ın hazinesi kırk deve yüküyse, bununkine dört-yüz deve yetişmez*'e varana kadar bir sürü laf işte."

İbrahim'in gözlerinde tuhaf bir ışık görür gibi oldu. Bir kıvılcım. Hani hançerin soğuğuna ışık vurur da çelik bir an sıçratır ya öyle bir şey.

"Elin ağzı torba değil. Söylerler. Ne dedi kadın?"

"Çelebi seni çok takdir ediyormuş. Efendimiz, İbrahim Paşa'yı sadarete getirmekle en doğrusunu yapatı filan işte. Tanışıklığınız eski olmalı."

İbrahim bir an boş bulunup "Ne diyorsun," diye tısladı. "Çok eski, çok."

Karısının, sesindeki düşmanca tona şaşırdığını fark edince telaşlandı. "Nereden tanıyacağım? İlk defa cennetmekan baban Selim Han'ın cenaze töreninde gördüm."

Hatice üzerinde durmadı.

"O kadar zengin nasıl olunur? Padişah'tan bile? Sonra İskender'in ordusu varmış. Adamı o kadar çokmuş, öyle mi?"

İbrahim sıkıntılı bir ifadeyle cevap verdi. "Öyle."

"Ne yapacak o kadar adamı?"

İbrahim birden kalktı. "*Ben gidiyorum Hatice.*"

İşte, diye bir feryat koptu Hatice'nin içinde. Korktuğum başıma geldi!

Bu kadar yeter, demişti kader sonunda. Onu mutluluğu çok görmüştü. Sevincini kursağında bırakmaya davranmıştı. Onu yine karanlıklara atmaya.

Scanned by CamScanner

Yüreği sıkıştı. "Gidiyor musun? Nereye?"

"Mısır'da durum kötü."

"Neden?"

"Hatice, şimdi uzun uzun..." Sonra karısını terslediğine pişman oldu. "Özür dilerim, sizi bırakacağım için üzgünüm," diye karnını işaret etti.

"Neden?"

"Sadrazamlık Ahmet Paşa'nın gönlünde yatıyordu. Hatta bu uğurda, üvey kardeşin Beyhan Sultan'ın kocası Ferhad Paşa'yla aralarında müthiş bir rekabet vardı. Padişah Piri Paşa'yı görevden alınca, Ahmet sadrazam olacağını sandı. Fakat biliyorsun işte. Hünkar onu Mısır Beylerbeyi yaptı. Bir tür sürgün..."

"Ee?"

"E'si şu. Ahmet Paşa gittiği yerde rahat durmuyor. İhanet peşinde. Padişahımız bugüne kadar sabretti. Elçiler, ricacılar gönderdi. Uslu durmasını tembih etti ama fayda etmedi. Şimdi beni üstüne salıyor. Yakında sefere çıkacağım."

"Ama... ama bu haksızlık. Ben..."

Devam edemedi. Ağlamaya başladı. İbrahim, Hatice'yi kollarına aldı. "Üzülme Hatice. Sen padişah kızı, padişah kardeşisin. Sadrazam kadınısın. Bu ayrılıklara alışacaksın."

"Ama İbrahim, ben..."

"Biliyorum Sultanım. Ben yokken doğuracaksın. Sağlıkla, doğur oğlumuzu. Adını da..." Birden durdu. Az daha "Armanno korsun," diye babasının ismi dökülecekti dudaklarından. Yutkundu. "Padişahımız koysun. Münasibi de odur. Babası da inşallah rüzgar gibi gider, fesadı bastırır, rüzgar gibi döner!"

Hatice o gece, uzun uzun pencereden zifir karanlık geceye baktı. Babasının yıldızını aradı bulamadı.

Scanned by CamScanner

Kırmızının dinlediği ilk gece İbrahim'e peylediği yıldız da göğün göbeğinde. Bulut örtmüştü ikisini de belli ki. Yaz gecesinde bu ne bulutu, diye geçirdi içinden. Bu üstüne çöken bahtın karanlığıydı. Ey kader, diye söylendi. Hadi benim yakamı bırakmıyorsun, Mevlamın karnıma koyduğu şu bebeden ne istersin?

Bari onu bırakaydın da doğduğu gün pederinin kollarına vereydim. Adını kulağına babasına okutaydım.

Neden yapıyordu Süleyman bunu?

Neden daha çiçeği burnunda gelinken onları ayırıyordu? Üstelik yüklü olduğunu da biliyordu. "Neden Süleyman Agam? Neden ayırıyorsun bizi? Neden, karnımdaki sabinin babasız doğmasını istiyorsun? Ya oralarda olür, kalırsa!"

Bu ihtimalle aklı başından gitti.

Bir kurşun. Bir gülle. Sinsi bir ok. Kesip biçen bir kılıç!

Dehşetle başını göğe kaldırdı. Allahım, diye yakaracaktı. Bana yardım et. Pargalı'yı koru. Onu bana bağışlamazsan, şu karnımdakine bağışla.

Birden bulutlar mı aralandı bilemedi. İbrahim'in yıldızı karanlıktan sıyrılıverdi. Işıl ışıldı. Onun gözleri gibi parlıyor, diye geçti bir an aklından.

Bu bir işaret olmalıydı. İlahi bir işaret.

Zihninin aydınlandığını hissetti.

Bu kez boynunu bükme Hatice, diye emir verdi kendine. Ağabeyin padişahsa, sen de sultansın. Diren. İtiraz et. Yalvar. Ayaklarına kapan. Yüzünü kızart, "Daha doymadım," diye bağır. "Korkuyorum," diye inle.

Birden içinden bir kahkaha koptu.

"Hatta kandır onu!"

Bocaladı. "Kandırmak mı?"

Scanned by CamScanner

"Ne var? Niye şaşırdın? Daha önce numara yapmadın mı?" Hatice içinde aniden parlayan öfkeyle bağırdı. "Sen de kimsin?"

"*Senin bencilliğinim ben.* Senim. Kandır insanları."

"Bana bunu yapma. Hatırlatma."

"Neden? Nasıl yapılacağını biliyorsun. Çok kolay. Çalı bülbülünün handaki odana gelmesi için numaradan bayılmadın mı? İnsan bir şeyi çok isterse yapar. Yine öyle bir şeyler yap işte!"

Bu onun aklı olamazdı. Aklını çelen, yoluna çıkan şeytandı mutlaka. "Hayır," diye tısladı gecenin karanlığına doğru. "Artık numara yok! Yok!"

Numaracıktan bayılma bir felakete yol açmıştı. O artık oyun oynayamayacak kadar olgun ve acılı bir kadındı. Üstelik de yüklü. Kimseyi kandırmayacaktı. İbrahim'i ondan kim koparmaya kalkıyorsa, açıktan, yüreklice dikilecekti karşısına. Bırakmayacaktı kocasını.

Tekrar İbrahim'in yıldızına baktı. "Evet," diye fısıldadı. "Seni bırakmayacağım. Sen beni bırakana kadar bırakmayacağım."

Ne yapacağını, kime başvuracağını biliyordu.

Al-i Osman'da Sultan Süleyman'ı kararından caydırabilecek tek kişiye koşacaktı.

Ertesi sabah kalktığında İbrahim çoktan Divan'a gitmişti. Saraya gitmek için hazırlanmaya başladı. Nebile de hemen toparlanmaya kalkıştı.

"Sen kalıyorsun."

Kız, hanımının sesindeki emir tonunu fark edince şaşırdı. Ona hiç emretmezdi Hatice.

"Sultancım?"

Scanned by CamScanner

Nebile'nin sesine de yansıyan yüzündeki üzüntü içini acıttı ama yumuşamadı. "Bu kez olmaz," diye fısıldadı. "Bu kez tek başıma gitmem lazım."

"Ama... ama..."

"Nebile!"

Kız başını eğdi, boynunu büktü ve sessizce bir kenara çekildi.

Araba harem avlusuna girdiğinde Hatice inanılmayacak kadar sakin olduğunu fark etti. Oysa içinde kopan fırtınaların onu Hürrem Haseki'nin dairesine kadar sürükleyeceğini sanmıştı. Hemen içeri girmedi. Bir süre şadırvan altında oturup denizi seyretti.

Görmedi, duymadı. Sadece baktı. Uzun uzun baktı. Aslında seyrettiği deniz değil tüm hayatıydı. Anasının gölgelerden bile korkan yüzü, babasının geldiğini haber verdiklerinde soluvermesi, gizlemeye çalışarak içini çeke çeke ağlaması, onları çağırırken bile kırbaç gibi şaklayan sesi, öfkeli yüzü, bir gün gizlice kınından çıkardığı kılıcındaki kan izleri, Selim Han'ın ava veya sefere çıktığı günlerde anasının kuşlar gibi çıvıldaşması, örümcek elli canavar... Hepsi salına salına gezindi gözünün önünde.

"Hatice?"

Hürrem'in sesiyle düşünceleri koptu. Sese doğru döndü.

"Geldiğini söylediler. Niye çıkmadın? Merak ettim." Hatice'nin, göz pınarlarında biriken yağmur bulutlarını hemen fark etti. "Ne o, ağladın mı yoksa sen?"

Başını iki yana salladı.

"O... o... Hırvat..." Domuzu dememek için kendini güç tuttuğunu Hatice bile anladı. "*Hırvat damat bir şey mi yaptı sana?*"

Scanned by CamScanner

Ondan yardım istemem hata mı acaba, diye geçti bir an Hatice'nin aklından. Fakat başka çaresi yoktu ki. Sadece Hürrem yardım edebilirdi ona. Şimdi yardım etme sırası ondaydı. Kurtarma sırası Hürrem'indi şimdi. Ellerini tuttu.

"Onu durdur."

Sesi kendini bile ürpertti.

"Kimi?"

"Padişah'ı. Süleyman'ı durdur Hürrem. Yalvarırım yap bunu."

"Gel, gel şuraya otur hele," diye onu bir koltuğa doğru çekti Hürrem. "Sakin ol. Hiçbir şey anlamadım. Ne yapmamı istiyorsun?"

Hatice, yine fikir değiştirdi. Haksızlık ediyorum bu kıza diye geçti içinden. Bu kadar güzel gülümseyen, bu kadar içten, sıcak ve şefkatli davranan bir kadın, onun kocasına düşman olamazdı. Tamam, belki de geçmişte öyleydi. Ama şimdi... İbrahim onunla evlendikten sonra her şeyi unutmuştu kesin Hürrem.

"*Padişah, İbrahim'i Mısır'a yolluyor.*"

"Ah, evet biliyorum."

Hatice iğne batmış gibi elini Hürrem'in avuçlarından çekti.

"Biliyor musun?"

"Evet. Hazreti Sultanım dün gece bir ara söyledi. Senin çok üzüleceğini de. Ama mecburum, dedi."

"Hiç de değil," diye atıldı Hatice. "Başka veziri, paşası, kumandanı mı yok? Hürrem... Biz daha yeni evlendik. Şuncağız zaman. Üstelik gebeyim."

Başını salladı.

"Evet. Ne yapabilirim?"

Scanned by CamScanner

Nebile'nin sesine de yansıyan yüzündeki üzüntü içini acıttı ama yumuşamadı. "Bu kez olmaz," diye fısıldadı. "Bu kez tek başıma gitmem lazım."

"Ama... ama..."

"Nebile!"

Kız başını eğdi, boynunu büktü ve sessizce bir kenara çekildi.

Araba harem avlusuna girdiğinde Hatice inanılmayacak kadar sakin olduğunu fark etti. Oysa içinde kopan fırtınaların onu Hürrem Haseki'nin dairesine kadar sürükleyeceğini sanmıştı. Hemen içeri girmedi. Bir süre şadırvan altında oturup denizi seyretti.

Görmedi, duymadı. Sadece baktı. Uzun uzun baktı. Aslında seyrettiği deniz değil tüm hayatıydı. Anasının gölgelerden bile korkan yüzü, babasının geldiğini haber verdiklerinde soluvermesi, gizlemeye çalışarak içini çeke çeke ağlaması, onları çağırırken bile kırbaç gibi şaklayan sesi, öfkeli yüzü, bir gün gizlice kınından çıkardığı kılıcındaki kan izleri, Selim Han'ın ava veya sefere çıktığı günlerde anasının kuşlar gibi çıvıldaşması, örümcek elli canavar... Hepsi salına salına gezindi gözünün önünde.

"Hatice?"

Hürrem'in sesiyle düşünceleri koptu. Sese doğru döndü.

"Geldiğini söylediler. Niye çıkmadın? Merak ettim." Hatice'nin, göz pınarlarında biriken yağmur bulutlarını hemen fark etti. "Ne o, ağladın mı yoksa sen?"

Başını iki yana salladı.

"O... o... Hırvat..." Domuzu dememek için kendini güç tuttuğunu Hatice bile anladı. "*Hırvat damat bir şey mi yaptı sana?*"

Scanned by CamScanner

kazıp duruyor. Çalgıcı Hasodabaşı'ndan sadrazam mı olurmuş diye orada burada fitne kaynatıyorlar. Yeniçerinin kazan devireceğini fısıldayanlar bile var efendimize."

"Bize ne bunlardan," diye sabırsızlandı Hatice.

"Efendimiz onu Mısır'a kendini kanıtlaması için gönderiyor Hatice. Hazreti Padişah onu sadrazam ilan etti ama kocan asıl Mısır'da ayaklanmayı bastırıp düzeni sağlarsa sadrazam olacak. Asıl o zaman başlar eğilecek önünde. Bunu istemez misin?"

Hatice sessiz kaldı.

"Kocanın, Padişah desteğiyle ayakta duran biri olmasını mı istersin, kendi gücüyle, bileğinin hakkıyla sadrazam olmasını mı? Senin yerinde olsam güzel Sultanım, ikinci yolu seçerim. Yanından ayrılmasın diye paşaya bu kötülüğü yapma. Bırak, gitsin. Makbul Paşa olarak gitsin, İbrahim Paşa olarak dönsün. Sen de güzel güzel çocuğunu doğur. Dönünce gazi babasının kucağına ver."

Hatice hayretle baktı Hürrem'e. Kimsin sen, dedi kendi kendine. *Dost musun, düşman mısın?*

Bilmiyordu. Hala emin değildi. Dediklerine bakarsa, dosttu. Hem de iyi dost. Gözlerindeki parıltı ise tekinsizdi. Kesin olan tek şey vardı. Doğru söylüyordu. Haklıydı Hürrem. Hatice kendi kulağıyla duymuştu. "Bırak şu koltuk değnekli Paşa'yı," demişti seyisin biri, yanındakine. Hem de koltuk değnekli paşa dediği adamın evinin avlusunda. Hatice adamı derhal kapı dışarı etmişti ama herkes böyle düşünüyordu.

İbrahim sadece makbuldü.

Oysa Pargalı, belki de ağabeyinden daha güçlü, daha yetenekli, daha akıllı, daha yürekli... Devamını getirmek istemedi. Hem öyle değilse bile ne önemi vardı? Onun kocasıydı İbrahim. Çocuğunun babası.

Scanned by CamScanner

Hürrem, bu kez çekine çekine ellerini avuçlarının arasına aldı. "Tamam mı bir tane Sultanım?"

Tamamdı. Başını salladı. "Üzüntüden kem söz ettiysem af..."

Elini hemen ağzına götürerek özür dilemesine fırsat vermedi Hürrem. "Hadi kalk, içeri girelim. Selim'le biraz oynar açılırsın. Hem sana alıştırma olur."

Kıkır kıkır güldü.

"Nasıl, tekmelemeye başladı mı?"

"Hem de nasıl."

Minik Şehzade Selim, Harem'de kaldığı sürece Hatice'ye her şeyi unutturdu. Daha doğrusu, bir şey düşünecek zaman bırakmadı. Halasının kucağından inmedi. İndiği zaman onunla yere oturması için ağladı. Sırma topuzlu bir püskülü başına vurarak onu dövdü. Günü, Hatice'nin parmağını ağzına alarak tamamladı. Çıkmaya yüz tutan dişleriyle acıtana kadar ısırdı.

Hürrem onu avluya kadar geçirdi. Arkasından el sallarken seslendi.

"Hatice!"

Hatice basamakta durup Hürrem'e döndü.

"*İbrahim Paşa, bir daha mektup gönderdiğinde Gülbahar Hatun'a bizden de selam yazsın.*"

Hatice o gün ikinci defa donduğunu hissetti.

Hürrem'in yüzünde yine o tarifsiz tebessüm vardı, ama gözleri... gözlerinde tarifsiz ateşler yanıyordu. Gecenin gizemli karanlığında çıplak dağda yakılmış ateşler gibi. Sıcak fakat korkutucu.

İbrahim, sürgündeki kadınla mektuplaşıyor muydu yani? Hiç haberi yoktu. Onun haberi olmayan bir şeyi Hürrem

Scanned by CamScanner

nereden öğrenmişti? Sonra... Padişah'ın izni var mıydı buna? Gizli bir mektuplaşma mıydı, neydi?

"Mustafa oğlumuzu özledik," diye devam etti Hürrem. Sesinde hiç pürüz yoktu. "Gülbahar Hatun, Şehzade'yi payitahta gönderse de biraz sevip okşasak. Şehzadelerimle oynasa."

"Söylerim." Başka diyecek laf bulamadı.

Anlaşılan Gülbahar gittiği yerde de rahat durmuyordu. Padişah'ın gözünden düşmüş bir haseki, onun kocasıyla niye mektuplaşsındı ki? Ne yazıyordu ona? İbrahim ne cevap veriyordu? Neler çeviriyorsun Gülbahar, diye homurdandı. İyi bir şeyler olmadığına emindi. O kadını ondan iyi kimse bilemezdi. Bir fenalık kuruyordu mutlaka. Hünkar'ın böyle bir haberleşmeye izin vereceğini sanmıyordu. Gülbahar ve İbrahim gizlice yazıyorlardı birbirlerine mutlaka. Belli ki, güvenilir adamlar taşıyordu ikisinin de mektuplarını. Meraktan çıldıracaktı Hatice. Ve Hürrem, bu gizli ittifakı biliyordu.

Neden yapıyor bunu, diye söylendi can sıkıntısıyla. İbrahim, Gülbahar'ı neden silkeleyip atmıyor?

Tehlikeli oyunlardı bunlar; çok tehlikeli.

Artık emindi. Hürrem bu oyuna izin vermeyecekti. Sadece gününü bekliyordu. O gün geldiğinde bu oyunda kim varsa ipini çekecekti.

Birden, "Yok canım," diye mırıldandı arabanın içinde. "Olamaz." Fakat içine kurt düşmüştü bir kez. Hürrem, kocasının Mısır'a gitmesini ne kadar hararetle savunmuştu öyle. Artık düşman değilse bile onu sevmediği açıktı. O halde neden Sadrazam Paşa'nın birdenbire bu kadar destekçisi olmuştu? Hatice'nin aklına gelen ihtimal içindeki korkuyu daha da büyüttü. Sanki, Padişah'ın aklına Mısır'daki isyanı

Scanned by CamScanner

bastırmaya sadrazamını göndermesini o sokmuştu. Mutlaka pek de güzel süslemişti lafları. Hatice, Hürrem'in sesini duyar gibiydi: "Sanırım Hazreti Sultanım, bu işe İbrahim Paşa'yı memur etmek istiyor. Yazık, daha da yeni evlendi. Hatice Sultan da ziyadesiyle üzülecek bu habere..." Ardından içini çekmiş ve Süleyman'ın aklını başından alan gözlerini ağabeyininkilere dikip tebessüm etmeyi de unutmamıştı mutlaka. "Lakin efendimiz her zamanki gibi haklı. Doğrusu bu. İbrahim Paşa gider bu ateşi söndürür. Sadarete layık değildir, diye burada nifak çukurları kazanların da çanına ot tıkar."

❦

Hatice, akşamı nasıl yaptığını bilemedi. İbrahim yine geç döndü. Sıkıntılı ve dalgındı. Lafı uzatmadı:

"Hürrem Haseki'nin..."

Daha kadının adını işitir işitmez kocasının irkildiğini fark etti. "Senden bir ricası var."

"Haseki buraya mı geldi?"

"Hayır. Ben ona gittim. Gülbahar Hatun'a bir daha mektup gönderdiğinde benim selamımı da yazsın diyor."

İbrahim'in yüzündeki ifade birden taşlaştı. Aklından geçen ilk düşünce, "Biliyor," oldu. "Lanet kızıl kafa biliyor."

Ama nasıl? O kadar emindi ki mektupları getirip götüren adamdan. Gerçi Padişah sorsa, verecek cevabı hazırdı. "Şehzade hazretlerinin bazı ihtiyaçları ve lalaları hakkında bir iki küçük ricaları oldu."

Fakat aklına gelen başka bir ihtimal paniğe kapılmasına sebep oldu. Hürrem haberleştiklerini bildiğine göre, ya mektupları ele geçirip okumuşsa?

Scanned by CamScanner

Gerçi ikisi de şifreli yazıyordu ama akıllı bir adam, "O iş bitmeli," lafını nereye çekeceğini bilirdi. "Benim çiçeğim dururken, deve dikenine kim bakar. Bir değil, iki değil, bin tane olsun isterse" lafındaki çiçeğin Gülbahar'ın oğlu Mustafa, deve dikenlerinin de Hürrem'in şehzadeleri olduğunu anlamak için de öyle günlerce kafa patlatmaya gerek yoktu.

Biraz rahatlar gibi oldu. Ama kadının ona, "Geçen gün biri Şahmaran masalını okudu bize. Ya, yılan diye sevmeyiz, düşman oluruz, kafasını ezeriz ama işte böyle şahmaranlar da vardır ki, can kurtarır," diye yazdığı aklına geldi birden.

Aman Tanrım, aman Tanrım! Gerçi o hemen böyle uyku kaçıracak masalları dinlemekten vazgeçmesi gerektiğini yazmıştı ama... Lanet karı, diye homurdandı İbrahim, Hürrem'i ve şehzadelerini öldürmek için saraya yılan sokmayı bile kuruyordu. Hayır, gerek yoktu böyle şeylere. İbrahim, Süleyman'ı tanırdı. Padişah hak yemezdi. Hak Gülbahar'ın oğlunundu. Mustafa'nın hakkını, ne kadar severse sevsin Hürrem'in büyük şehzadesi Mehmet'e yedirmezdi.

Ölümcül bir sessizlik oldu. Pargalı başını kaldırıp onun gözlerine bakmadı. Sanki parmaklarında bir şey varmış gibi, ellerine vermişti bütün dikkatini.

Yazıyor, dedi Hatice içinden. O kahrolası dağlıyla mektuplaşıyor. Budala. Hürrem'in dostluğunu kazanmak için uğraşacağına Gülbahar'ın aklına uyuyor.

"Yazarsın, değil mi İbrahim?"

İbrahim başını salladı. "Canım, kadın bir defa tebrik için yazmış. Bana da cevap verip teşekkür etmek düştü. Tekrar gerekirse, Haseki'nin selamını yazarım."

Hatice içini çekti. "Gülbahar'a karşı olan hislerimi bildiğine göre, ondan mektup geldiğini bana söylemen gerekmez

Scanned by CamScanner

miydi? Beni, validemi filan sormamış mı? Evlenince bırak hediyeyi, bir satır yazıyla tebrik etmeyen Gülbahar, şimdi ne oldu da sana yazmayı düşündü anlamadım. Senin cevap vermeni de hiç anlamadım. Hele, bir daha gerekirse, selamını yazarım demeni hiç anlamadım."

"Hatice..."

"Bunu bana neden yapıyorsun Pargalı? Oynadığın ip incecik. İkinizi birden kaldırmaz."

"İp mi? Ne diyorsun Allah aşkına sen?"

"Beni çok iyi anladığını düşünüyorum. *İktidar ipi incedir.* Sonra söylemedi deme. Hürrem'le seni kaldırmaz. Ya o düşer, ya sen. Ve ben seni kaybetmek istemiyorum. Buna dayanamam, dayanamam."

İbrahim ağlamaya başlayan karısını teselli etmek için yanına koşturdu. "Nereden çıkarıyorsun bu lafları?" dedi rahatlatan bir ifadeyle. "Kimsenin düşeceği filan yok. Korkma."

Aslında karısından çok o korkuyordu bu işten. Gülbahar denen o kadına alet olmuştu bir kere. Yok, itiraf etmek zorundaydı, Hürrem'e olan kıskançlığından kendisi de istemişti bu tehlikeli ittifakı. Mısır, sevgili Mısır, benim kurtarıcım ol, diye geçirdi aklından.

Evet, bir süre payitahttan uzak olmalıydı. En azından Gülbahar'la Hürrem'in savaşından! *Dilşad'ı emanet edecek birini de bulmalıydı.*

O işi iki keseyle halletti. Güzelcehisar'ın oradaki sarı boyalı evde bir gece kızına veda etti. "Sakın korkma," dedi. "Döneceğim."

Ertesi gün eylülün otuzuncu günüydü. İbrahim, beş yüz yeniçeri ve iki bin Azap askeri bindirilmiş on kadırgayla payitahttan ayrıldı. Amiral tardasının köprü üstünde geride kalan

Scanned by CamScanner

İstanbul siluetine dalgın gözlerle baktı. Yerine bıraktığı ikinci vezir Ayas Paşa'nın, ihanet edip etmeyeceğini de bilmiyordu. Padişah'ın, Teftiş Seferi dediği bu işte başarısız olursa, döndüğünde sadaret makamında Ayas'ın oturduğunu da görebilirdi.

Tabii dönebilirse.

Hatice'ye de, Dilşad'a da, *rüzgar gibi gider, rüzgar gibi dönerim*, demişti ama bu yolun dönüşü olduğundan emin değildi.

❦

İbrahim'in Marmaris'e varması bir ayı buldu. Orada yola karadan devam etmeye karar verdi.

Kadırgadan iner inmez hain Ahmet Paşa'nın kendisini imparator ilan ettiği haberini aldı. Binden fazla Osmanlı askerini kılıçtan geçirmişti adam. Açık bir isyandı bu. Mısır'da çıkan yangın, her yeri sarabilirdi. Süleyman'ın onu bu çöllere sınamak için gönderdiğinin farkındaydı. Hiç yolu yok Pargalı, diye söylendi haberi alınca. Bu sınavı geçmek zorundasın. Başka çaren yok.

Scanned by CamScanner

LXIV

Mısır Yolunda, Aralık 1524

Kahire duvarının içine kapanan Ahmet'i oradan nasıl çıkaracaktı? Beş yüz yeniçeriyle mi?

İbrahim Filistin çöllerine ulaştığında vaktin daraldığının farkındaydı. Çadır kurdurduğu bir gece, soğuk kumların üstünde gecenin karanlığına altın gümüş çiviler gibi çakılmış yıldızları seyrederken bir mucize oldu. Agamemnon!

Mucizeden başka bir şey değil miydi bu? Nereden gelmişti aklına şimdi Truva? Agamemnon gibi yapacaktı o da. Madem, Ahmet, Kahire'nin kapısını açmıyordu, İbrahim de Agamemnon'unki gibi tahta at sokacaktı içeri.

Sabah, çöl kumu daha ısınmaya yüz tutmadan planı hazırdı.

En güvendiği çavuşlarından birini gizlice Ahmet Paşa'nın kendine başvezir yaptığı Kadızade Mehmet Bey'e gönderdi. Çavuş, Ahmet Paşa'nın neredeyse uçup giden kuşlara bile

Scanned by CamScanner

"Nereden gelir, nereye gidersiniz?" diye hesap sorduğu Kahire'ye sızmayı başardı. Bir yolunu da bulup Mehmet Bey'in huzuruna vardı.

"Sana şanı büyük, adı büyük, kudreti büyük, öfkesi sonsuz Sultan Selim oğlu Sultan Süleyman Han'ın sadrazamı Makbul İbrahim Paşa'dan haber getirdim bey."

Adam, Osmanlı'nın Ahmet Paşa'nın peşini bırakmayacağını biliyordu. Onu öldürtmesinden korktuğu için Ahmet'in hizmetine girmiş gibi görünmüştü aslında. Daha çavuşun diyeceğini dinlemeden tarafını belirledi. Macera peşinde koşup kelleden olmaktansa, gizli gizli Al-i Osman'a hizmet etmek en iyisiydi ve bunun için de fırsat ayağına gelmişti işte.

"De, öyleyse."

"Paşa sorar. Mehmet Bey bizim bildiğimiz Mehmet beyse, akıllı adamdır. Sor bakalım velinimetine sadık mıdır, hain mıdır? Vakit Al-i Osman'a sadakat, hain kellesini alma vaktidir. Beye bildiresin ki sadakatla hizmetinin karşılığı iki cihanda da unutulmaz. Yok eğer hain Ahmet'ten yanaysa, kendi bilir. Bir kellenin yanına bir kelle daha kor, öyle döneriz payitahta."

Zoraki başvezir, fısıltılarla sadakat yemini etti. İbrahim Paşa'nın aklı üzerinden yürüdü. Fırsatını bulup Ahmet Paşa'nın sarayından çıktıktan sonra yıkanmaya gideceği Kahire hamamına, daha o gelmeden en sadık yüz adamını soktu. Hain Paşa kurna başında basıldı, kellesi oracıkta alındı.

Scanned by CamScanner

LXV

At Meydanı, İbrahim Paşa Konağı
Mart, 1525

Şubat başında Nebile ağırlaştı. Hatice, ebe kadınları kızın başında fısıldaşırken gördü mü deliye dönüyordü.

"Ne o, kötü bir şey mi var?" Zor yatıştırıyorlardı.

O telaşlı günlerde çılgın gibiydi Hatice. Kendi gebeliğini unutmuş, koşturuyor, merdivenleri patır patır inip çıkıyordu. Kızı bir an yalnız bırakmıyordu. Ebeler ve hekimlerden oluşan bir ordu seferber ettiği halde içi rahat değildi. Hizmetkarların kapı arkalarında, "Nebile mi doğuracak Hanım Sultan mı bilemedik," diye fısıldaştıklarını da duyuyor ama ses etmiyordu. Haklıydılar ama elinde değildi. Ancak, ebe kadınlar, "Bu kadar hareket doğru değil Sultanım. Kendinizi düşünmüyorsanız, karnınızdakini düşünün," diye aksilenince, bir iki saat oturuyordu. Koridorda telaşlı sesler duydu mu, da fırlıyordu tekrar.

Scanned by CamScanner

"Ne oldu? Nebile'ye bir şey mi oldu? Suyu mu geldi?"

Sonunda Nebile sağlıklı bir kız doğurdu.

Aman Yarabbi. Bir periydi bu minicik şey.

"Bir peri kızı da ancak peri doğurur," diye bitkin haldeki Nebile'yi öptü Hatice. Kocaman bir gerdanlık takılı boynuna. İki sıra inci arasına serpiştirilmiş, başparmak kafası iriliğindeki beş yakut, pencereden vuran şubat güneşiyle kızıl ışıklar saçarak cayır cayır yanmaya başladı Nebile'nin boynunda.

Konuşmaya mecali yoktu kızın ama "Sultancım," diye mırıldandı. "Kızıma ne isim koyacağını bilirsin sen."

Bilirim elbet dercesine gülümsedi Hatice. İkisinin de ödemesi gereken bir borçtu bu. Doğduğunu konağa müthiş bir yaygarayla duyuran bebeği kaptığı gibi havaya kaldırdı.

"*Hoş geldin Cevahir*. Safalar getirdin meleğim. Perim..."

Kız, şaşırdığı için mi bilinmez, susuverdi. Parmaklarını oynatarak Hatice'nin burnunu kapmaya çalıştı.

"Cevahir..." diye mırıldandı Nebile başını yastıktan kaldırmadan. "Cevahir cennetten döndü."

Hatice sevinçten ne yapacağını şaşırdı. Nebile oğlan da doğursa öpüp başına koyacaktı. Ama kız başkaydı. Onun kız doğurmasının ikisi için de konuşulmamış, kelimeye vurulmamış fakat gizli gizli bilinen, beklenen bir anlamı vardı. Az mı dua etmişti Nebile'nin bir kızı olması için.

Cevahir'i anasının koynuna verip dairesine koşturdu. Hemen seccadesini yaydırdı. Şükür namazı kıldı. Nebile'yi ona bağışladığı, kucağına da cennetten bir peri gönderdiği için Allah'a şükretti. "Beni de, bebeğimi de kurtar," diye sessizce yakardı sonunda. "Ona bir oğlan vermemi nasip et."

Neredeyse her hafta İbrahim'e mektup gönderiyordu. Daha doğrusu, her gün yazıyor, saklıyor, saray habercisi ne

Scanned by CamScanner

gün yola çıkacaksa hepsini birden veriyordu. Böylece İbrahim ondan bir anda on beş yirmi mektup almış oluyordu.

Okuyor muydu o kadar çok şeyi acaba?

O kadar mektuba İbrahim'in cevabı üç beş satırlık tek bir mektup oluyordu çoğunlukla. Hatice buna üzülmüyordu. O kadar işinin arasında oturup sayfalarca mektup yazacak vakti yoktu ya kocasının. Olsa yazar mıydı; onu da pek bilmiyordu.

Hatice'nin ilk mektupları hal hatır soran, kendinden konaktan haber veren, onu nasıl özlediğini anlatan satırlarla doluydu.

"Bugün sen gideli kaç gün oldu bilmiyorum. Ne kadar kötü. Döneceğin tarihi bilsem, o günden geriye doğru sayacağım günleri ama bilmiyorum ki. Ben de dakikayı dakiyaya, saati saate, günü güne ekliyorum."

İbrahim, "Bugün ocağın sekizi," diye başlamıştı ilk mektuba. "Buralar gündüz çok sıcak. Geceler ise buz gibi. Yıldızlar bile donuyordur."

Hatice'nin sonraki mektupları da hep hasret ve sevda yüklüydü. Karnında büyüyen bebeden de haberler yazdı kocasına. Fakat onun cevapları askeri durum raporu gibiydi.

"Mektubunu aldım. İyiyim. Beni merak etme. Şam'ı geride bıraktık. Filistin'e doğru gidiyoruz. Askeri şimdiden çöl korkusu sardı."

O korku Hatice'yi de sarmıştı. Çöl! Yanan, insanları diri diri yutan kumlar. Kum fırtınaları. Ya başına bir felaket gelirse... Ya yollarını kaybederlerse... Ya hastalanırsa...

Odasına yürüdü. Yüklük kapağını açtı. İbrahim'in ayrıldığı günden beri kapağın içine kazıdığı çizikleri saymaya başladı. Sonra çizikler kaymaya başladı gözünün önünde. Vazgeçti. Aylar olmuştu işte.

Scanned by CamScanner

O eski düzende yazmaya ve göndermeye devam ettiği halde İbrahim'den uzunca süre cevap gelmedi.

Önce aldırmadı. Eh işi çoktur, diye hasretini bastırdı. Üç gün daha geçti. Bir hafta. On gün daha. İçinde uyanan kuşkuları kafasından atamıyordu artık. "Bir satır," diyordu Nebile'ye dert yanarken, "İyiyim. Merak etme, diye de yazacak zamanı yok mu Paşamın? Hadi gündüz neyse. Gece... gece yazıver işte. Yok, yok, ihmalkar."

Nebile kırk dereden su getirip bin bahane buluyordu ama hanımı bir kelimeye takılmıştı bir kere. "Gece!" İbrahim geceleri ne yapıyordu? Arap kızlarının dillere destan güzelliğini duymuştu. Harem'deki Arap kızlarını da gözleriyle görmüştü. İbrahim, Arap hurilerini görünce Haticesi'ni unutmuş muydu yoksa?

Hele Hatice bir gece düşünde tüller içindeki bir Arap kızının kocasının önünde raksettiğini görünce, içinde kıpır kıpır kıvranan kuşku dayanılmaz hale geldi. Uyanır uyanmaz oturup yazdı:

"Efendimizde hiç mi insaf yoktur? Burada hasretiyle yanıp tutuşan helaline hiç mi acımaz? Neden benden bir satır sağlık haberinizi esirgiyorsunuz? Yoksa Arap güzelleriyle hoşça vakit geçirmekten yazmaya eliniz mi varmıyor? A insafsız... Bari, birine söyleyin de o yazsın sağlık haberinizi."

Yazının sonuna bir damla yaş düşürmeyi de ihmal etmedi. Kuruyan lekenin etrafını divitle çizdi, yanına da not düştü: "Haticenizin, hasretinizle gözlerinden dökülen incilerden bir damla."

Cevap bu kez gecikmedi. Ayı geçmemişti ki İbrahim'in mektubunu getirdiler. "Haticem, ruhumun incisi... Çiçeğim," diye yazmıştı. "Hiç Pargalı, senden başka gül koklar mı?"

Scanned by CamScanner

O kadar. Arkası yoktu.

O tatlı birkaç kelimeye rağmen Hatice bir şeylerin değiştiğinden artık neredeyse emindi. Ondan bir haber var mı diye saraya gitmeyi de canı çekmiyordu. Garip bir şekilde Hürrem'le karşılaşmak istemediğinin farkındaydı. Onu her gördüğünde *kocama düşman olanla dost kalabilir miyim*, diye kendisiyle hesaplaşmaya girmekten sıkılıyordu. Çünkü her seferinde cevabı bilmediğini fark ediyordu. Oysa, "Kocamın düşmanıyla dost kalmamalıyım. Kalmam yakışık almaz," demesi gerektiğinin farkındaydı.

❦

Bir gün hiç istemediği bir şey oldu. Hürrem, hiç haber vermeden çıktı geldi. İkisi de rollerini iyi oynadı.

Hatice onu merdiven başında karşıladı.

Hürrem, "Aman Allahım," diye çığlık attı. "Ne işin var senin bu halinle merdiven başında?"

Havadan sudan konuştular. Hürrem, İbrahim Paşa'dan haber alıp almadığını sordu. O da, "Her hafta," diye yalan söyledi. Almadığını biliyordu elbette Hürrem.

"Ben de akşam Hazreti Sultanıma sordum," dedi kadın birden.

"Sadrazam Paşa Mısır'a varmadı mı, diye. Çoğu gitti azı kaldı, dedi efendimiz. Başarılarını öve öve bitiremiyor. Hediye olarak bir Arap atı gönderdik enişte mize, buyurdu. İki yüz bin duka altın değerindeymiş. Enişte Paşa, dönüşte binersin, diye name de yazmış."

Hatice heyecanlandı.

"İbrahim çok kalmaz mı yani?"

Scanned by CamScanner

"Ben öyle anladım. Onun için bugün sana göz aydınına gelmek istedim." Kısa bir an durdu. "Ama Sadrazam Paşa bunları sana yazmıştır tabii." Göz ucuyla Hatice'ye baktı.

"Şey," diye mırıldandı. "Şöyle biraz. Bilirsin. Az konuşur, az yazar."

Hürrem anladı. İbrahim, karısına doğru dürüst bir şey yazmıyordu.

Bir süre konuşmadan iğnelerini gergeflerine batırıp çıkardılar. İplikleri çektiler. Hürrem, ipini, altın uçlu minik bir makasla kesti. Hatice, çocukluğundan beri yaptığı gibi dişiyle kopardı.

"Hatice?"

İşte bu ziyaretin asıl sebebi şimdi belli olacak diye geçti Hatice'nin aklından.

"Efendim."

"Sana bir şey sormak istiyorum. Biz birbirimize çok benziyoruz. Dik başlıyız. Haksızlığa gelemiyoruz. Sevdalıyız. En önemlisi de, lafı eğmeden bükmeden, ne diyeceksek dosdoğru söyleriz."

Öyle miydiler sahi? Başını sallayarak onayladı.

"Soruma, aklındaki, yüreğindeki gibi cevap vereceğinden eminim."

"Amanın," diye lafı şakaya boğmaya çalıştı Hatice gülümseyerek. "Seni hiç bu kadar ciddi görmemiştim."

Hürrem elindeki işi bırakıp bütün dikkatiyle ona baktı. "Soru şu: *Küçük büyükten ileri gider mi*? Ya da tersi. *Büyük, küçükten geri kalır mı*?"

Neydi bu şimdi? "Ama bu soru değil ki. Muamma gibi bir şey. Küçük büyükten..."

"Haklısın. Biraz karışık oldu. Demem o ki, büyüktür diye hak büyüğün müdür? Küçük küçüktür diye mahrum mudur?"

Scanned by CamScanner

Vay, dedi Hatice içinden. Şifreyi hemen çözmüştü: Taht kimin hakkı, Mustafa'nın mı, Mehmet'in mi demeye getiriyor.

"Şey," dedi, pek anlamamış gibi görünmeye çalışarak. Büyüğün büyüklüğüne bağlı herhalde."

"Hatice! Beni hayal kırıklığına uğratma. Ne demek istediğimi biliyorsun."

"Kanun, kitap işlerini Hazreti Padişah'a sormak daha doğru değil mi?"

"Bunu soramam." Gözlerini hala ondan ayırmamıştı. Biraz daha sokuldu. "Sen ben olsan," diye fısıldadı. "Yoldakinin hakkını..." Hatice'nin artık bir tepeciği andıran karnını işaret etti. "...sırf küçüktür diye, başkasının büyüğüne bırakır mısın?"

"Kanun, töre..."

"Bırak şimdi kanunu, töreyi. Bir ana, kendi çocuğunun olması gerekeni başkasının çocuğuna bırakabilir mi?"

Hatice'nin sabrı taştı. "Ben soruyu şöyle anlayabilir miyim? *Al-i Osman'ın taht varisi kim olmalı? Gülbahar'ın oğlu mu, senin ki mi*? Doğru mu anlamışım?"

"Bak," diye gülümseyiverdi Hürrem. "Haklı çıktım. Lafı, eğmeden, bükmeden, dosdoğru söyleyiverdin. Ya cevabı?"

Uzun uzun sustular. Gözlerini kırpmadan birbirlerine baktılar. "Cevap benim haddim değil," diye fısıldadı sonunda Hatice.

"Ya kimindir? O kadının mı?"

Hatice başını iki yana salladı. "İki ananın."

"Benim cevabım bellidir. Şehzademin hakkını, sırf onunkinden sonra doğdu diye bırakmaya hiç niyetim yok, dersem beni ayıplar mısın?"

Scanned by CamScanner

"Benim ayıplayıp ayıplamamam önemli mi?"

"Evet."

"Neden?"

"Desteğine ihtiyacım var. O kadının yılan olduğunu en iyi sen biliyorsun. Sonra... sonra..."

"Evet, başka..."

Hürrem birden başını dikti. "Sadrazam Paşa dönünce... söyle..." Sustu. Onun gözlerini taradı. "Onun değil, bizim yanımızda olmasını bekleriz. Sakın, hak, hukuk diye önümüze geçmesin. Hak, hukuk, Allah emri değil ya, yenisini yazsın."

Hatice duyduklarına inanamadı. Hürrem yalın kılıç dalmıştı savaşa. Gizlisi, saklısı yoktu. İbrahim'e ihtiyacı vardı. Kocası ondan yana olursa dost, nizamı savunursa düşmandı. O kadar. Ürperdi. Birden odayı aydınlatan yaz güneşi çekilmiş, göğü kara bulutlar sarmış gibi hissetti.

"*Hak da benim*," diye tıslarcasına devam etti Hürrem. "*Hukuk da öyle olmalı*. Bizden önce Gülbahar vardı, önce o doğurdu diye taht verasetini bırakamam. Ben buradayım. Hazreti Sultan'ın dizinin dibinde. Ya o, o nerede? Yok. Kovuldu. Sürgünde."

"Fakat..." diye mırıldanan Hatice'ye, Hürrem, fırsat vermedi.

"Onu seviyorum. Mutlu ediyorum. Al-i Osman'da Hünkarımın da bizi sevmediğini söyleyecek bir Allah'ın kulu var mıdır?"

Hatice yoktur anlamında başını salladı. Yoktu çünkü. Ağabeyi, deli divaneydi Hürrem'e hala.

"Efendimize iki şehzade, bir sultan verdim." Elleriyle karnını ovuşturdu. "Biri daha yola çıktı..."

Scanned by CamScanner

Hatice, şaşırdı, gözlerini kocaman kocaman açtı. "Ne? Aman Yarabbi! Çok sevindim Hürrem." İçinden ise, yine mi, diye söylendi. Kadın her sene doğuruyordu ama o daha birini bile doğuramamıştı. Bir türlü dolmuyordu şu dokuz ay.

"Sadrazam Paşa'ya de ki, sakın ola Hürrem'in önüne geçme. İkiniz bir olun, Al-i Osman'ın Hazreti Padişah'tan sonraki geleceğini kurun."

"Hürrem," diye itiraz etti elinde olmadan. "Sultan ağabeyim daha hayatta. Sağlıklı. Allah ömrünü uzun etsin."

"Amin."

Birden kalktı. "Biz gidelim artık. Yarını bugünden kazanmaya bakmak lazım."

Sanki bu ürkütücü lafları eden o değilmiş gibi, gülümseyiverdi. Hatice'nin yüzünü ellerinin arasına aldı. "Biz diyeceğimizi dedik. Gerisine o karar versin. Hürrem Haseki'nin dostluğu mu..." Devamını söylemedi. Gerisi belliydi çünkü. "Düşmanlığı mı?" Lafı yine çevirdi. "Sen de biraz elini çabuk tut güzel Sultanım..."

Hatice'yi orada öylece bırakıp geldiği gibi hızla gitti.

Başı ağrımaya başladı Hatice'nin. Bu hücumu beklemiyordu. Savaş ilanıydı bu. Hürrem, hak büyük şehzade Mustafa'nın olduğu halde, Padişah'ın, veliahtlığı kendi büyük oğlu Mehmet'e vermesini istiyordu. Bunun için de İbrahim'den destek bekliyordu. Bunu yaparsa ne ala, yapmazsa kendi bilir diyordu.

Hürrem'in dostluğu ya da düşmanlığı...

Kocası hangisini seçecekti acaba?

Gece olunca Hatice ya sen hangisinden yanasın, diye yargıladı kendi. "Dostluktan mı, düşmanlıktan mı?"

Sorunun cevabını vermedi ama için için hangisini seçtiğini biliyordu. Gülbahar'dan nefret ediyordu. Belki sırf o kadın

Scanned by CamScanner

yüzünden en büyük yeğeni Mustafa'ya da kanı ısınmamıştı bir türlü. O dostluğu seçecekti.

Hürrem'in dediğini de yaptı. Elini çabuk tuttu. Bir gece, "Anam," diye bağırdı kasığına saplanan sancıyla. Nebile ve ebe kadınlar hemen koşuştu. Hatice Sultan'ın doğurmak üzere olduğu Hafza Sultan'a ve Hürrem Haseki'ye bildirildi.

Sabaha kalmadan doğurdu.

Viyakalamayı duyduğunda, "Ne?" diye mırıldandı. "Ne oldu?"

"Müjde Sultancım," diye cevap verdi Nebile. "Oğlun oldu."

Şükürler olsun. Duaları yine kabul olmuştu. İbrahim dönüğünde kucağına oğlunu verecekti.

Fakat herkes şaşkındı. Baş ebe kadın, "Hiç böyle doğum görmedim," dedi açıkça. "Hatice Sultan meğer ne kadar dayanıklı, ne kadar metinmiş. Bir kez olsun bağırmadı ayol."

Öyle yapmıştı. Acısını, çığlıklarını yutmuştu.

Etrafındaki şaşkınlığa gülüp geçti. Ne vardı bunda hayret edecek? Onun kadar ölümün kıyısında dolaşmaya, dipsiz karanlıklara yuvarlanmaya, onulmaz yaralara, acılara göğüs germeye talimli kadın, doğum sancısına mı dayanamayacaktı? Acıyı gömmeyi iyi bilirdi o.

Hafza Sultan ve Hürrem koşup geldi. Hürrem, sanki hiç o lafları etmemiş gibi davrandı. Oğlanı kucağından bırakmadı.

Ağabeyi, akşam yatsıdan sonra geldiğinde bebek uyuyordu.

Padişah bebeği kucağına aldı. Uzun uzun baktı. "Bu bize benziyor," diye hükmü verdi. "Pargalı'ya bir gözleri çekmiş."

Scanned by CamScanner

O kadarı da yeter, diye geçirdi içinden Hatice.

Sultan Süleyman, "Madem, enişte paşamız, adını bizim koymamızı istedi, öyle yapalım," dedi. Yeğeninin kulağına ezan okuyup üç defa adını fısıldadı.

"Mehmet Şah! Mehmet Şah! Mehmet Şah!"

Oğlanı, Hatice'nin kollarına bırakırken, "Allah analı babalı büyütsün," diye dua etti. "Adını verdiğim dedem Mehmet Han gibi fatih olsun."

LXVI

Kahire, Mayıs 1525

İbrahim Gazze'yi **geride bıraktı.** Yolun sonuna yaklaşıyordu artık. Yakıcı çöl güneşiyle kavrulan havanın dalgalandırdığı uçsuz bucaksız çöllerden geçtiği bir gün Büyük Piramit'i gördü. Ruhunda bir kasırga koptu. Atından indi. Kızgın kumlara kapandı. Tanrım diye şükretti. Bir kez daha beni seçtiğine iman ettim. Beni tahta attan indirip bu küheylanlara bindirdin. Tahtasını alıp murassa kılıçlar verdin elime. Makedonyalı Alexander'ın, Romalı Sezar'ın, Markus Antonius'un yollarına düşürdün. Ama izin ver burada öyle işler yapayım ki, onlar gibi dünya durdukça hatırlanayım bu Firavunlar ülkesinde.

Kahire'ye muzaffer bir komutan edasıyla girdi. Ahali, zalim Ahmet'in kısa ama kanlı iktidarından onları kurtaran Osmanlı paşasını güllerle karşıladı. İsyancılardan arta kalanları temizledi. Mahkemeler kurup ahalinin seçtiği kadılara

Scanned by CamScanner

Ahmet'e destek veren Arap şeyhlerini yargılattı. Suçluyu suçsuzdan ayırdı. Suçluların bağışlanmak için yalvarıp yakarmalarına, ayaklarına hazineler sermelerine bakmadı.

"Bre mel'unlar," diye kükredi. "Biz dünya hazinelerinin üstünde oturan Halife-i Ruyi Zemin Sultan Süleyman Hazretleri'nin sadrazamını ne sanırsınız da, altınla, elmasla rüşvet vermeye kalkarsınız. Değil, yüceler yücesi efendimin başvezirini, bir çulsuz hizmetkarını bile satın almaya yetmez sizin hazineleriniz."

Bütün Kahire, İbrahim'in gök gürültüsünü andıran sesini, asilerin çığlıklarını dinledi. Yol boylarına kurulan darağaçlarında üç gün hainlerin cansız bedenleri sallandı.

İsyan bastırılmış, asayiş bütünüyle sağlanmış, sıra hainin bozduğu düzeni yeni baştan kurmaya gelmişti.O da öyle işler yaptı ki, şanı, tantanası değil Kahire sokaklarını, payitahttaki fukaraların sofrasını bile sevince boğdu.

Ne kadar dul, yetim varsa hepsini deftere yazdırıp maaşa bağladı. Borcundan dolayı hapse düşen ne kadar gariban varsa affedip salıverdi, Borçlarını hazineden ödedi. Fakir çocuklarının eğitimi için bütçeye büyük miktarda paralar koydu. Mısır Fatihi Amr İbnil As'ın camiini de kendi parasıyla tamir ettirdi. Yüksek vergileri indirdi.

Bütün işleri tamamladığında Kahire'ye geleli, daha iki ay, iki gün olmuştu. Şam Beylerbeyi Hadım Süleyman Paşa'yı getirtip Mısır Beylerbeyi yaptı.

Gündüzleri oradan oraya koşuyor, dardayım diyen herkese yetişiyordu. Yorgundu, bitkindi. Fakat uyuyamıyordu. Korkuyordu uyumaya. Kahire'ye geldi geleli bir hal olmuştu. Garip düşler görüyordu. Bir kız ona firavunların altın tacını uzatıyordu rüyalarında.

Scanned by CamScanner

"*Kleopatra*!"

Yemin edebilirdi. Oydu gördüğü dilber.

"İbrahim! İşte Mısır'ın üç bin yıllık tacı. O artık senin."

İbrahim rüyasında bile erişilmez görüyordu kendini.

"Onu Sezar'a verip Markus Antonius'a vaat etmedin mi?"

"Evet ama hiçbiri senin kadar hak etmedi. Kimse bu topraklarda firavunlardan sonra senin yaptıklarını yapmadı. Sen Nil'in oğlu oldun. Orus'un oğlu, tahtına, tacına sahip çık!"

Kadını birden çırılçıplak görüyordu karşısında. Ağır ağır sokuluyordu ona. Dudakları birbirine yaklaşıyordu.

Aman Tanrım. Kleopatra birden Karadut'a dönüyordu. Taç onun kara ellerinde duruyordu. "Al," diyordu Münire. "Başına taç istemiyor muydu? İşte taç. Al. Artık senin."

İbrahim kaçmak istiyor, kaçamıyordu. Taç dayanılmaz bir güçle onu kendine çekiyordu. O yaklaştıkça Karadut çekiliyordu. Deliler gibi gülüyordu Münire. Korkunç kahkahalar atıyordu.

"Ne duruyorsun Pargalı. Bak, taç burada. Alsana."

Tam tacı yakalayacağı sırada...

Yüce İsa. Karadut kocaman bir yılana dönüşüyordu. Başını dikmiş, ona bakan kocaman bir kobraya.

Kan ter içinde uyanıyordu İbrahim. Belki kurtulurum diye, Kahire'den İskenderiye'ye geçti ama düş o gece de onu bırakmadı.

Kobra, yine donuk gözleriyle onu efsunladı. İlk defa yılanın karnını fark etti. Ne kadar şiş, diye düşündü rüyasında. Sanki.... sanki.

Yılan çatal dilini ona uzatırken lanet olsun, diye fırladı yataktan. Payitahtta bir şeyler oluyor. Düşmanlarım harekete geçti.

Scanned by CamScanner

Selman Reis'in payitahttan bir kadırgayla geldiğini haber verdiklerinde o hale rüyanın etkisindeydi. Korkuyordu. Yoksa Süleyman, "Mısır'ın fatihi değilsek de gönüllerin fatihiyiz," dediğini mi duymuştu? Onun adını anmamasına mı hiddetlenmişti?

Doğru rıhtıma indi. Reis, Sadrazam'ı usulünce selamlayarak, koynundan çıkardığı ruloyu üç defa öpüp başına koydu.

Sultan Süleyman'ın mesajı.

Ancak Hünkar namesi öpülüp başa konurdu.

İşte, diye geçirdi içinden İbrahim. Geleceğim burada yazılı. Nameyi korkarak açtı.

"Paşa..."

Haklı çıkmıştı. Kuru bir *Paşa*'yla hitap ediyordu Süleyman ona. Ne İbrahim vardı, ne Pargalı, ne de enişte. Korka korka devam etti okumaya:

"*Aylardır uzaktasın. Önce helalinden haber beklersin tabii. Şimdi sıkı dur Pargalı, Nur topu gibi bir oğlun oldu. Adını Hünkarım koysun demişsin. Öyle yaptık. Mehmet Şah koyduk. Adıyla büyüsün. Hatice de, oğlun da iyi.*"

İbrahim yüreğini mengene gibi sıkan endişenin bir anda dağıldığını hissetti. Bunun oğlu olmasının ruhunda yarattığı sevinç ve ferahlık olmadığını biliyordu. Onu sevindiren daha çok Padişah'ın kendisine olan ilgisini, sevgisini kaybetmemiş olduğunu anlamasıydı.

"Enişte Paşa," İşte nihayet yazmıştı Süleyman. "Payitahtta hasretin dorukları aştı. Kemanının nağmeleri kulaklarımızda çınlıyor. Burada seni ziyadesiyle özleyenler var. Biz de aralarındayız. Yolunu, sohbetini, aklını gözleriz."

Coşması için bu kadarı bile yeterdi. Her şey yolundaydı. Süleyman ona yine enişte paşa demişti. Özlediğini yazmış-

Scanned by CamScanner

ti. Gerisini okumasam da olur, diye geçti aklından ama okudu.

"Belki ben burada hain Ahmet'in defterini dürdüm ama acaba Hünkar, Zalim Ferhat'la neyler diye soruyorsundur."

Ne olabilirdi ki Ferhat Paşa'ya? Koruyucusu sağlamdı. Padişah'ın ablası, Hatice'nin üvey kardeşi Beyhan Sultan'la evliydi. Dulkadiroğlu Ali Bey'e düşmanlığından bütün aileyi katlettiğinde ne ceza verilmiş, ne yapılmıştı ki?

"Ferhat enişte mi z belki akıllanır, uslanır, sebepsiz kan dökmekten, işkence yaptırmaktan vazgeçer, diye vezirlikten indirip Semendire'ye Sancakbeyi yaptık."

Vay, diye dikkat kesildi İbrahim. Attan indirip sıpaya bindirmişti adamı padişah.

"Lakin ders olmadı. Bize başka çare bırakmadı. Devlete zarar veren damattır diye cezadan kurtulacak değil ya. Hatice ve Hürrem Hanım, dul kalan Beyhan Sultan'ı teselliye çalışıyorlar şu günlerde. Pek de üzüldüğünü sanmıyoruz ama..."

Demek İbrahim'in gördüğü düşün hikmeti buydu.

Hal hatır sorma, özlem ve övgü sözcükleri bahaneydi demek ki. Elinde tuttuğu namenin asıl amacı işte bu haberdi.

Düşümüz bak nereye çıktı diye endişe bulutlarına sarındı. Attığın adıma dikkat et Pargalı. Damat olmak kelleyi korumaz, demek değildi de neydi bu?

Padişah namenin sonunda, "Gayrı dön," diyordu. Mısır'da gördüğü rağbetin, İbrahim'in fikrini çelip aklına kötü şeyler getirmesinden çekindiği belliydi Padişah'ın. Ahmet'i ihanete sürükleyen, haksızlığa uğradığı düşüncesiydi. Mısır'ın hazineleri, görkemi ve orada tek başına kullandığı kudretin İbrahim'in de başını döndürmesinden korkuyordu.

Nameyi sardı, tekrar öpüp alnına götürdü.

Scanned by CamScanner

"Gereği neyse yaparız reis," dedi. "Hünkar dönmemizi ister."

Reis güldü. İbrahim buna bir anlam veremedi. Niye gülüyordu bu adam? Sadrazam Paşa'nın karşısında olduğunu unutmuş muydu yoksa?

"Hazreti Padişah bunu düşündüğü için size bir armağan yolladı."

Adam arkasındaki kadırgaya doğru döndü. İbrahim ancak o zaman geminin küpeştesiyle rıhtım arasında kurulan tahta köprüden indirilen muhteşem şeyi gördü.

"Bir arap atı," dedi Selman Reis. "İki yüz bin duka altın değerinde. Hünkar, Enişte Paşama böyle yakışır, diye gönderdi."

Tanrım, İbrahim böyle bir şey görmemişti. Kızgın Mısır güneşinin altında ışıl ışıl parlıyordu at. Koşumları bile üzerindeydi. Sırmalar, gümüşler, altın kakmalar. Tam alnının orada, iki kulağının arasında zümrüt bir taşla bütünleştirilmiş kıpkızıl bir tüy.

İbrahim hemen atın yanına vardı. İnanamıyordu. Bütün kasları hareket halindeydi hayvanın. Bir an kurtulup şaha kalkmaya davrandı. Dört levent yularından çekiştirince öfkeyle kişnedi.

"Bırakın."

"Paşa hazretleri."

"Salıverin yuları."

Leventler bıraktı. At kara gözüyle yan yan, boynunu, yelesini okşayan adama baktı. Kokladı. Sağ ön ayağıyla rıhtımı dövdü.

İbrahim okşamaya ara vermeden sordu. "Adın var mı senin?"

Scanned by CamScanner

Cevap leventlerin biriinden geldi. "*Karabarut.* Yolda kimseyi yanına komadı. İki yoldaşımızı çifteleyip yatağa serdi. Biri hala kaburgaları kırık, öyle yatıyor. Biz de adı Karabarut olsun bari dedik."

"Karabarut!"

İbrahim, içinden hayır, dedi. Onun adı artık *Bukefalos.* Makedonyalı Alexander'ın atı o. Parga'daki tahta atını hatırladı. Onun adı da Bukefalos'tu. Ve Tanrı ona şimdi gerçeğini göndermişti. Uzandı, "Bukefalos," diye fısıldadı.

At kulaklarını dikti. Döndü tekrar ona baktı. Burun deliklerinden güçlü bir soluk saldı. İbrahim, leventlerin bütün itirazlarına rağmen sol ayağını altın işlemeli gümüş üzengiye koyup yükseldi sağ bacağını hayvanın terkisinin üzerinden aşırarak mücevherler ve telkari işlemelerle kaplı eğere oturdu.

Aman Tanrım!

Eğerin topuzunda minicik incilerle dizilmiş yazı gözlerini yaktı:

"*Gönüller fatihine...*"

LXVII

İbrahim Paşa Konağı
Kasım, 1526

İbrahim, Mısır'dan on bir ay sonra bambaşka biri olarak döndü. Hatice, düzelir diye bir yıl bekledi ama hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Olması da mümkün değildi. Çünkü İbrahim durmuyordu. Bazı geceler sarayda kalıyor, "Hünkar bırakmadı," diyordu. Sık sık ordu teftişlerine çıkıyordu. İki kez de habersiz ortadan kaybolmuştu. Neden sonra karşıda, Güzelcehisar'ın oralarda olduğunu öğrenmişti ağabeyinden.

"Ne yapıyor hisarda?"

Süleyman gülmüştü.

"Sadrazam Paşa'ya ne yaptığını soracak değiliz ya Hatice. Vardır bir gereği elbet. Sen Mehmet Şah'la ilgilen."

Bir iki defa şikayete niyetlendi.

"Paşam, neredeyse size payitahttayken bile hasret kalıyoruz..."

Scanned by CamScanner

"Haklısın Haticem. Lakin bu Şarlken keferesi Avrupa'yı üstümüze saldırtmak için uğraştıkça, bize dur durak yok."

İbrahim dediği gibi yapmış Mısır'a rüzgar gibi gitmiş, rüzgar gibi dönmüştü. Fakat şimdi fırtına gibi esiyordu.

Mısır'a İbrahim gitmiş, başka biri dönmüştü sanki.

Hatice, Hürrem'in ziyaretini açmaya bile zor vakit buldu. Kadının söylediklerinden korktuğunu anlatınca, "Korkma," dedi kocası. "Haseki haklı. Bizim yanında saf tutmamızı istiyor. O efendimizin yanında olduğu sürece, bizim safımız da belli."

"Yani o meselede ona yardım edecek misin?"

"İbrahim'in safı, Hazreti Padişah'ın safıdır Hatice."

Koşturup İbrahim'in dediklerini anlattığında Hürrem'in sevineceğini sanmıştı. Cevap onu sarstı.

"Ne diyeyim Hatice. Kendi bilir. Artık herkes kendi yoluna."

"Ama o..."

"Safını belli etmiş işte."

"Sevinmedin mi? Hünkar'ın safındayım, diyor. Bu..."

"Padişah'ın safında olmak onun görevi. Bizim yanımızda saf tutmak başka şey."

Ancak o zaman anladı, ağabeyinin ondan olan oğlu Şehzade Mehmet'i değil de Gülbahar'ın oğlu Mustafa'yı veliaht ilan etse bile Hürrem'in mücadeleden vazgeçmeyeceğini.

Hürrem bu yola başını koymuştu. Onu yolundan çevirmeye kim kalkarsa düşmanıydı artık. İbrahim'se İbrahim, padişahsa, padişah, cihansa cihan.

Ve bunu Hatice'den başka kimse bilmiyordu.

Scanned by CamScanner

Sultan Süleyman, İbrahim'in, oğlunu kucağına alıp "Mehmet Şah," diye mırıldanmasının üzerinden bir yıl geçmeden yine sefere çıktı. İbrahim de Bukefalos'un üstündeydi. Herkesin, adını "Karabarut" sandığı atının.

Hatice bu kez habersiz kalmadı.

Padişah, Hürrem'e, İbrahim, Hatice'ye sık sık yazdı. Süleyman'ın mektuplarında Muhhibi, diye Hürrem'e yazdığı şiirler vardı. Hürrem de, "Sevdasından nasıl tutuştuğunu, hasretinden nasıl güller gibi kuruduğunu," yazıyordu Süleyman'a.

Biliyordu, çünkü Hatice'ye okuyordu.

İbrahim'in mektupları ise, "Nasılsın? Ben iyiyim. Meraklanma. Mehmet Şah'ı benim için öp"ten ibaretti. Bir de geçtikleri yerleri, yaptırdığı köprüleri, aldığı kaleleri, Padişah'ın onu nasıl sevdiğini, övdüğünü, öteki paşaların hasetlerinden nasıl çıldırdığını anlatıyordu.

Hürrem bunları bilmiyordu. Çünkü Hatice okumuyordu.

Zafer haberleri birbiri ardına geldi.

"Ordu'yu Hümayun Tuna'ya vardı. Sipahiler atlarını Tuna'da suluyor."

"Macar Ovası boydan boya çiğnendi."

"Müjdeler olsun, İbrahim Paşa Petervaradin Kalesi'ni fethetti."

"Süleyman Han'la, Şarlken kafirinin üstümüze saldırttığı Macar Kralı Layoş'un haçlı ordusu Mohaç Sahrası'nda karşı karşıya geldi."

"Sadrazam Damat İbrahim Paşa, Otağ-ı Hümayun'a kadar sokularak efendimizi öldürtmeye kalkan kırk haçlı şövalyesini zamanında fark edip, cümlesini kılıçtan geçirdi."

"Zafer. Zafer... Süleyman Han, haçlı Macar ordusunu iki saat içinde yok etti. Kaçmayı başaranları da Mohaç bataklığı

Scanned by CamScanner

affetmedi. Kral Layoş ve şövalyeleri ağır zırhları ve zırhlı atlarıyla bataklığa saplanıp öldü."

"Ordu-yu Hümayun Budin'e yürüyor."

"Kral Layoş'un dul kalan karısı, Şarlken'in kız kardeşi Kraliçe Maria'nın Budin'den kaçtığı haberi geldi."

"Sipahiler atlarını Tuna'nın bu yakasındaki nazlı Budina'yla, öbür kıyıdaki Peşte'den heyetler gelip aman diledi. Muzaffer Budin Fatihi Hazreti Padişah askere, cana, mala, ırza dokunmayasınız buyurdu ve Sadrazam İbrahim Paşa Buda'ya girdi. Ahali Hünkarımızı güller, karanfillerle karşıladı."

"Efendimiz Kurban bayramı namazını Budin'de, camiye dönüştürülen büyük kilisede kıldı. Bayram tebriklerini Layoş'un sarayında kabul etti. Macar tahtına Erdem Voyvodası Zapolyo'yu geçirdi."

"Padişahımız Ordu'yu Hümayun'a dönüş için hazırlık yapılması emrini verdi."

"Gazi Padişahımız ve gazi ordu Sofya'da..."

"Hünkarımız Edirne'ye vardı."

Bundan sonrası Hatice'yi hiç ilgilendirmedi. Hatta başından beri ilgilenmiyordu. Giden onun İbrahim'i değildi. Dönen de o olmayacaktı.

İbrahim'in bir sırrı vardı. Belki de birden çok sırrı. Onu üzen, boğan, korkutan sırlar. Ve Hatice bunların, kocasının dediği gibi devlet sırrı olmadığına emindi artık.

Ağabeyinin dönmek için birkaç kalenin fethini bile geride kalan askerlere bırakıp aceleyle yola çıktığını biliyordu. Çünkü, Hürrem "Dön," diye yazmıştı ona:

"*Gönlümün sultanı, şehzadelerimin, sultanımın biricik pederi, yokluğunuza dayanamayan kulunuza insaf edin. Efendimizden ayrı geçen her gün Hürreminize zehir oldu. Varlığınızda gül*

Scanned by CamScanner

bahçesi olan yatağımı dikenler sardı. Ne olur efendimiz... Ne olur..."

Hatice ise sadece Mehmet Şah'ın yaramazlıklarını yazmıştı iki kez. O kadar.

Güzelcehisar'ın sırrını çözmelisin, diyordu içinde bir ses. Ve Hatice bunu yapmaya korkuyordu. Sır çözüldüğü anda, aralarındaki tüm bağın kopacağını hissediyordu. Ve hislerinin onu hiç yanıltmadığını biliyordu.

Yıllar sonra ilk defa rüyasına çalı bülbülü girmişti. "Üzülme," diyordu gülümseyerek.

Hatice, onu özlüyordu. Hem de delice.

Payitaht kaynıyor, saray çalkalanıyordu.

Herkes her yerde İbrahim'i konuşuyordu.

Hatice, ona kızabilirdi, küsebilirdi ama neticede kocasıydı. Çocuklarının babası. İbrahim hakkında söylenenleri duydukça kahroluyordu. Frenk, makbul, damat yetmiyor gibi ahali ona şimdi de "*Putçu Paşa*," diyordu.

Ziyaretine gittiği Hürrem bile üzgün görünüyordu. İçini çekti. "Biliyorum çok sinir bozucu Hatice ama laf aramızda haklı adamlar."

Haklıydılar tabii. Ne vardı sanki o putları At Meydanı'na dikecek?

İbrahim, Budin'den döndükten sonra uzun uzun anlatmıştı ona heykel dediği putları. Öyle methetmişti ki, Hatice bir an, "Kocam yoksa İslam'a dönmemiş mi? Numara mı yapıyor?" diye kuşkulanmıştı bile. Çünkü o güne kadar hiçbir konuda onunla o kadar coşkulu ve uzun konuştuğunu hatırlamıyordu.

Scanned by CamScanner

"Görecektin Hatice. Layoş'un sarayına girince gözlerime inanamadım. Büyük avluda üç güneş birden parlıyordu sanki."

"Üç güneş mi?"

"Evet. Eski Yunan'ın üç güneşi."

Hatice'nin sözlerine bir anlam veremediği ortadaydı. "Üç muhteşem heykel Hatice. Uzun harika ayaklar üstünde yükselen üç harika haykel."

Heykel mi? Put mu yani? Aklından geçeni söylememişti o akşam İbrahim'e. Ama işte, şimdi herkesin onun gibi düşündüğünü duyuyordu.

"Sanatçı Yunan mitolojisine can vermiş Sultanım. Bir Apollon heykeli vardı. Dakikalarca önünden ayrılamadım. Sanki güneşin, müziğin, ateşin ve şiirin tanrısı Apollon lirini alıp çalacak. Karşısına Herakles'in heykelini dikmişler. Tanrı Zeus'la Miken Kralı'nın kızı Alkemene'nin oğlu kaidesinden fırlayıp canavarlarla savaşmaya hazır gibi duruyor. Yüzüne öyle bir ifade yaratmış ki ürperiyorsun."

"Üçüncü pu... heykel kimin?"

"Tanrıça Artemis. Apollon'un kız kardeşi. Yüce Meryem, yanındaki geyikle nasıl inanılmaz bir bütünlük içinde görmelisin."

"Yüce Meryem mi, geyik mi?"

İbrahim heyecandan yaptığı gafların farkında bile değildi. Yüzünde oluşan şaşkınlık ifadesi dayanılmazdı. Hatice kocasının halinden utandı. "Geyik mi dedim Hatice. Aman Tanrım, geyik Artemis'in sembolüdür. Artemis Tanrı Zeus ile Tanrıça Leto'nun kızıdır. Vahşi doğa, av ve ay tanrıçası. Yay ve okun tanrıçası. Güzel yüzlü bakire."

"Bakire mi, Artemis evlenmemiş mi?"

Scanned by CamScanner

"Mitolojiye göre, Apollon'un doğumu sırasında annesine yardım eder, onun çektiği ıstarıbı görünce, bakire kalmaya yemin eder. Dokunulmazlığın, doğallığın ışıltısını taşır Artemis."

Bir an soluklanıp ellerini avuçlarını arasına almıştı Hatice'nin. "Ne kadar anlatsam faydasız. O güzellikleri gözünün önünde canlandıramam. Kendin görmelisin."

"Budin'e gidemeyeceğime göre, göremeyeceğim demektir."

"Hayır efendim göreceksin. Efendimizden rica ettim. Onları söktürdüm. Zarar görmemeleri için samanların içine yatırıp sandıklara yüklettim."

"Onları Payitahta mı getirttin yani?"

"Evet." Sonra öfkeyle baktı. "Buradalar ve sandıklarının içinde hapisler. Hazreti Padişah'a kaç kez yalvardım. Onları bana verin, konağımın önüne dikeyim. Herkes görsün. Payitahtınıza zenginlik ve güzellik katsın diye. *Hele bir yatsınlar sandıklarında* deyip duruyor. Fakat yılmayacağım. Kurtaracağım onları zindanlarından. Göreceksin."

Dediğini yaptı, diye homurdanıyordu Hatice. *Apollon, Herakles ve Artemis*'in heykellerini tam konaklarının karşısına diktirmişti. Şimdi Hatice başını çevirdi mi önce Artemis'i görüyordu. Kadının güzel bacaklarını. Çünkü üzerindeki etek varla yok arası bir şeydi. Göğüsleri de ortadaydı. Ya İbrahim'in Tanrı Herakles dediğinin. Aman Yarabbi, bakmaya utanıyordu Hatice. Her şeyi meydandaydı, her şeyi.

Ahali putları görmeye akın akın At Meydanı'na geliyordu. Bağıran mı ararsın, küfreden mi? Putlara arkasını dönüp namaza duran mı? Kur'an okuyan mı?

Putlarının müthiş bir öfke seli yarattığının herkes farkındaydı. Kocası hariç. Sadrazam Paşa, konu bir gün Divan'da

Scanned by CamScanner

açıldığında, "Alışırlar," diye kestirip attı. "Al-i Osman'ın devletlu Hünkarının yüceliğinin işareti onlar. Al-i Osman'ın, eski Yunan'ın, Roma'nın, Bizans'ın varisi olduğunun mührü."

"Ama Paşam, halk onların hepsini put olarak görüyor. Demem lazım ki, başka bir şey de değiller. İslam'da böyle şeye izin yoktur."

"Put mu, put mu? *Tanrım, Türkler*! Paşa, paşa, onlara put değil sanat denir, sanat."

Fakat ahali öyle demiyordu işte. Vezirler, paşalar ve ulema. Enderun öğrencileri bile homurdanıyordu. Oysa, birkaç yıl öncesine kadar, kendi yurtlarında İsa ve Meryem heykelleri önünde istavroz çıkarıyordu çoğu. Yeniçeri Kışlaları da öfkeliydi. Bir tek Levent Yatağı'nda elle tutulur bir tepki yoktu. Denizciler dünyaya ve yeniliklere daha açık, diyordu İbrahim de.

Hatice, birkaç defa uygun bir dille, "O şeyleri oradan kaldırtsanız efendim," dedi tatlı dille. "Bizim avluya alsak. Madem anlamıyorlar, ahalinin görmesine gerek yok değil mi?"

"Hayır efendim var. Alışacaklar. Bir ay sonra orada olduklarının bile farkına varmazlar."

Alışmadılar.

Hele halk arasında iki mısra kulaktan kulağa yayılınca.

"*Cihan Mabedi'ne iki İbrahim geldi*
Biri put kırdı, diğeri put diken oldu."

Sadrazam Paşa, işte o zaman hiddete kapıldı. "Ben efendimize gidiyorum," diye bağırdı konağın kadınlar mahfilinde çocuklarla oynayan Hatice'ye. "Bu nifaka bir son vermenin vakti geldi."

Scanned by CamScanner

"Ne demiş, ne demiş?"

Sultan Süleyman'ın keyfi yerindeydi. Sakalını sıvazlayarak gülümsüyordu İbrahim'e. "Bir daha oku bakayım şunu enişte Paşa."

"Cihan Mabedi'ne iki İbrahim geldi
Biri put kırdı, diğeri put diken oldu."

"Ama pek güzel yazmış. Şairi kim demiştin?"

"*Figani* diye bir çulsuz."

"Figani ha... Yaman düzmüş beyti İbrahim. Ustaymış Allah için."

"Hünkarım, bu, bu... Bir nifak... Ahaliyi isyana teşvik... Beni putları kıran İbrahim'le kıyaslıyor aklı sıra. O kırmışmış da ben dikmişim. Bu..."

"Dikmedin mi?"

"Onlar put değil. Sanat."

"Şair öyle demiyor ama ahali de sadrazamına değil, şairine inanıyor. Hiddetlenme, ahali böyledir. Padişahına, vezirine bir inanırsa, şairine, edibine bin inanır Pargalı. Bizde böyledir."

İbrahim, Padişah'ın huzurundan ayrılıp dairesine döndüğünde hemen Yeniçeri Ağası'nı çağırttı.

"Bak Ağa. Şimdiden tezi yok. Yarını, sabahı yok. Şimdi. O Figani denen edepsiz bulunup yakalanacak, bir eşeğin sırtına bindirilecek, üç gün payitaht sokaklarında dolaştırılıp rezil edilecek. Dördüncü gün güneşi görmeyecek. Anladın mı?"

Scanned by CamScanner

Emri yerine getirildi.

Köşe başlarında, meyhanelerde, aşlıklarda o iki mısrai okuyarak İbrahim'in putlarına tepkilerini fısıldaşanlar, o ateş gibi yakıcı beytin yazarı horlanıp itilip kakılırken hiç ses etmedi. Figani'nin üstü paşı perişan bir eşek sırtında önlerinden geçirilmesini seyretmekle yetindi. Putçu Makbul Paşa'ydı bu. Şakası yoktu. Şakası olmadığı da dördüncü gün Figani'nin başsız gövdesi, bir arabanın arkasında yerde sürüklenerek götürülürken iyice anlaşıldı.

Bir sabah At Pazarı'na gelenler, putları göremedi.

Putlar gitmişti.

Bir daha da Apollon'u, Artemis'i ve Herakles'i kimse görmedi.

Sadece Hatice, kocasının şair Figani'nin boynunu vurdurttuğunu gelip haber verdiklerinde sessizce ağladı. Gece, İbrahim geç vakit dönene kadar yatmadı. "*Baki olan Allah'tır Pargalı,*" diye soludu yüzüne. "Ne insan, ne sevda, ne dağ, ne taş. Sadece Allah. Her şey gün gelir yok olur. İktidar da, kudret de. *Bugün kestirdiğin kafa mahşer günü gelir senden hesap sorar.*"

"Ne yapsaydım Hanım Sultan," diye kendini savunmaya çalıştı. "Bıraksaydım da, önümden, arkamdan halkı kışkırtan mısralar mı düzseydi?"

"Keşke öyle yapsaydın. Keşke bıraksaydın da senden hesap soran ahali olsaydı. "Ver bakalım Figani kulumun başının diyetini diyen Allah değil."

Scanned by CamScanner

LXVIII

Damat İbrahim Paşa Konağı
Ekim, 1527

Hatice uzun süre sessizce denizi seyretti. Tarifsiz bir sıkıntı vardı içinde. Böyleydi o. İçine kapanması, bunalımlara sürüklenmesi, yaklaşan bir felaketin ayak sesleri gibiydi. Uzakta kader kötü bir oyun hazırlıyordu ona. Hissediyordu bunu.

Put olayı İbrahim'i iyice sarsmıştı. Gözle bile anlaşılıyordu bu. Eskisinden daha asık suratlı, daha dalgındı. Gittikçe daha seyrek uğruyordu geceleri odasına. Daha seyrek sevişir olmuşlardı. Seviştiklerinde de, Hatice kendini İbrahim'in karısı değil de, ona karşı görevini yapan herhangi bir kadın gibi hissediyordu. Kim bilir belki o da aynı duygu içindeydi.

Neredeyse hiç keman çalmaz olmuştu. Put olayından önce ara sıra da olsa -belki de hala evli olduklarını ikisi de hatırla-

Scanned by CamScanner

sın diye Hatice'ye kemanı çalardı. Artık, çok seyrek alıyordu kemanı eline. O da selamlıktaki kendi odasında. Hatice ancak nağmeleri duyabiliyordu.

Eski günlerde kaç defa çalarken, gözlerinin buğulandığını görmüştü Hatice. O da her seferinde içi titreyerek dinlerdi kocasını. Allahım neden her şey değişmişti? Neden o duygulu adam gitmiş, yerine bu suskun Paşa gelmişti?

Yalnız yatağında sağından soluna dönüp uyuyamadığı geceler Allahım diyordu, bu adamı hırslarıyla, yetenekleriyle değil de, yalın ayak, başı kabak bir adem olarak yaratsaydın ya. O zaman daha çok severdi beni. Ben de tapardım ona.

Emindi. İbrahim'in kimselerle paylaşamadığı bir sırrı vardı. Kaç defa Güzelcehisar'a niye bu kadar sık gittiğini sormayı denedi. İbrahim her seferinde konuyu ustaca kapattı.

"Adı üstünde Sultanım. Hisar. Asker yatağı. Boğazın emniyeti için ta, senin büyük büyük atan Yıldırım Beyazıt tarafından yaptırıldığından beri pek önemli bir kale. Benim de sık sık gidip denetlemem gerekiyor elbette."

Bu kadar sık mı, diyemiyordu Hatice. Haftada iki, bazen üç defa!

Bazısında da geceyi hisar kışlasında geçirmesini gerektirecek kadar mı önemliydi yani bu Güzelcehisar?

Hatice bir defasında Hürrem'e açıldı.

Kadının gözlerinde gizemli bir bulut dolaştı. "Bilmem," diye omuzlarını kaldırdı. Fakat hiç inandırıcı değildi sesi. "Çok mu sık kalıyor orada?"

"Bazen haftada iki. Üçü de bulduğu oluyor."

"Hımm. Çokmuş. Selamlığa kadın alıyor mu?"

"Kadın mı?" Sesi panik halinde çıkmıştı Hatice'nin.

Scanned by CamScanner

"Konak'ta bir sürü güzel hizmetkarınız olduğu muhakkak. Enişte Paşa'nın Mısır'dan dönüşte de bir hayli kız getirdiği konuşuluyordu. Sadece saraya yedi kız gönderdi. Kendine kaçını ayırdı acaba?"

Hatice duyduklarına bir anlam veremiyordu. Kendine kaçını ayırdı acaba? Ne çirkin bir söz bu böyle, diye geçti aklından. Fakat Hürrem, bunu çok doğalmış gibi söylemişti. Daha da kötüsü bildiği bir şey varmış da diyemiyormuş gibi duruyordu.

"Saymadım. Ama beş altı tane de biz aldık galiba. Dört de Nubyeli siyahi var. İkisini ben aldım yanıma. İkisini de Nebile'ye verdim."

"Ehhh."

"Hürrem, bildiğin bir şey mi var?"

"Yoo. Sordum sadece. Hadi ama Hatice, haremden kızlarla yatıp kalkıyor demişim gibi bakma öyle yüzüme."

"Hürrem! O, buna asla izin vermeyeceğimi iyi bilir. Hocam kim? Sen değil misin? Ona açık açık söyledim nikahtan sonra."

"Aman yarabbi, ne dedin?"

"*Benim hocam Hürrem Haseki'dir Paşa. Sen de ibretini Hazreti Padişah'tan alasın. Zinhar helalinden başkasına kucak açmayasın. Aynen böyle dedim.*"

Hürrem kıkır kıkır güldü. "İyi demişsin de aklına da kurt sokmuşsun. Yapılmasını istemediğini de, olmasını istediğini de erkek kısmına açık açık söylemeyeceksin. Lafı öyle bir dolandıracaksın ki adam, kendi fikri sanacak. Senin yolu baştan kapattığını bildiği için, fikrinde de o iş varsa, çaresini bulur."

"Hayır. Sen bir şey biliyorsun. Benden saklama Hürrem. Lütfen. Biliyorsan söyle."

Scanned by CamScanner

"Söylemem mi? Ama bilmiyorum. İhtimal diyorum hani... Burada yapamayacağına göre, acaba başka bir yere mi kapattı cariyesini, diye geliyor insanın aklına."

"Tövbe... Günahını alma."

"Haklısın. Ne yapayım. Saray hayatı beni böyle kuşkucu yaptı işte. Sen bana bakma güzel Sultanım."

Ama fit Hatice'nin aklına girmişti bir kere. Olabilir miydi?

Bir yıl helalinden ayrı kalan erkek, elini kadın eline değdirmeden durabilir miydi acaba? Bilmiyordu ki? Oradan bir sürü, siyah beyaz arap kızı getirdiğini biliyordu sadece. Saklamamıştı ki bunu İbrahim. Hepsini dağıtmıştı. İskender Çelebi'yle karısı Semiha Hanım'a da bir kara, bir ak Arap halayık göndermişti.

Ya birini kendine ayırdıysa?

Hürrem, gittikten sonra bu soruyu tekrarlayıp durdu kafasının içinde. Ya birini kendine ayırdıysa? Burada yapamayacağını bildiği için onu başka bir yere kapattıysa? Asker teftişine gidiyorum diye o aşüfteye koşuyorsa? Güzelcehisar kocasının gizli aşk yuvasıysa?

Sabah ilk işi Dimetokalı Hıdır Ağa'yı çağırtmak oldu.

Adam ondan istediğini duyunca, az daha elindeki şerbet bardağını düşürecekti.

"Göreyim seni Hıdır," dedi adamın gözlerinin içine bakarak.

"Seninle biz kader ortağı olduk. Büyük, ortak bir acıyı paylaştık. Ölümün kıyılarında gezindik. Hatta olmadı, sana hayat borçlandık. Ama yukarda Allah var; ilk günkü hatandan sonra -neyleyelim, o da muketteratmış, Allah alınlarına öyle yazmış- hizmette kusur etmedin. Sadakatinden şüphe etmem. Göreyim seni, bu işi sessizce bir güzel hallet. Her bir şeyi

Scanned by CamScanner

öğren. Gel anlat. Sonra da her ne gördüysen kalbine göm. Oradan bulup kimse çıkarmasın."

Eski yüzbaşı alışkanlığıyla topuklarını vurdu Hıdır Ağa. Hatice istemediği için bıyıklarını o günlerdeki gibi burmuyor, uçlarını yukarı kıvırmıyor, yağla balla beslemiyordu. Zaten buracak, yağlayacak haşmette bıyık da bırakmamıştı Hıdır'da zaman.

"Dediğin gibi olacak Sultanım."

"Hadi öyleyse."

Adam kapıdan çıkar çıkmaz Nebile yanına koşup oturduğu divana adeta sıçradı. "Sultancım."

Kızın gözlerindeki, "Yapma bunu," diye yalvaran bakışı gördü.

"Mecburum Nebile. Öğrenmeliyim. Yoksa delireceğim. Emin ol, bilmemek, bilmekten kötü."

❦

"Lanet olsun," diye elindeki kalemi attı. Önünde upuzun bir liste vardı İbrahim'in. "Dertler listesi!"

Bir değil, beş değil, on değildi ki dertler.

Hepsi onu bekliyordu.

Onun çözmesi lazımdı.

Mühür ondaydı. Devlet-i Al-i Osman'a hizmet zamanıydı. İyi de kimse el vermiyordu, yardım etmiyordu ki. "Ben de Tanrı değilim ki," diye homurdandı. "Her şeye gücüm yetmez."

Uğraşması gereken o kadar çok sorun vardı ki, sonunda hepsini alt alta yazıp bir liste yapmaya karar vermişti. Sonra da öncelik ve önem sırasına göre ikinci bir liste yaptı.

Scanned by CamScanner

Şimdi önünde duran o listeydi işte.

Hemen çözüm bekleyen dertler.

"Asker homurdanıyor. Yağma payı ve bahşiş için yeni fetihler lazım. Hünkar, yeni sefere çıkmalı. Fısıltıların homurdanmaya dönmesinden korkuyorum."

"Hedef belli. Şarlken ve Avusturya Kralı kardeşi maskara Ferdinand. Hazreti Padişah'ın iki yıl önce fethettiği Macar kalelerini geri almaları önlenmeli. Elden çıkanlar tekrar zaptedilerek gözdağı verilmeli."

"Kendini Roma tacının varisi ilan eden Şarlken, büyük bir meydan savaşına zorlanarak, tahtı, tacı elinden alınmalı."

"Efendimizin, veliaht şehzade meselesini daha fazla geciktirmemesi lazım. Buna acele bir çare bulunmalı."

"K-Bir giderek -birinin eline geçerse diye korktuğundan Gülbahar yerine böyle yazmıştı- tehlikeli bir hal alıyor. Hemen yatıştırılmalı. Zararı sade kendine olsa bana ne? Ama Ç-1'e -Bu da Şehzade Mustafa'nın şifresiydi- ve bana da zarar verecek."

"K-İki mutlaka -bu da Hürrem'di- devre dışı bıraktırılmalı. Bu sağlanamıyorsa, uzlaşmanın bir yolunu bulmalıyım."

"K-Bir'le K-İki barıştırılabilir mi? Gecikmeden nabız yoklamalıyım. Bunun için bir uzlaşma formülü bulabilir miyim? (Bölüşme gibi mesela.) Yanaşırlar mı?

"K-Üç -Hatice'ye üç numarayı vermişti- iyice kuşkulandı. Bir şey yapılmalı. Fakat bilmiyorum. İtiraf mı acaba? Bu imkansız. Çok geç. Düşünmeliyim, düşünmeliyim..."

"O -Dilşad'ın şifre adıydı bu- büyüyor. Belli etmeden şehre almak lazım. Fakat tedbirli olmalı. Her şey yıkılabilir, her şey. Yoksa, O'yu Sofya'ya, Belgrad'a falan mı göndersem... Oralarda geleceği daha iyi olabilir mi? Bir de Parga var tabii.

Scanned by CamScanner

Annemin yanı. Ah, onu o kadar özledim ki. Öğrenirse ne yapar acaba? Çıldırır, çıldırır."

"M - T..t...T..h...p... T....h... T...s..."

Şifre, şifre şifre. Eli varıp da, "*Muhsine... Tek tesellim... Tek hayat pınarım... Tek huzurum... Tek sevdam*," yazamıyordu işte. Sırlar içindeydi. Kızı Dilşad'ı da, Muhsine'yi de sırlara sarıp saklamıştı. Saklamak zorundaydı.

❦

Başını kaldırıp pencereden dışarıya baktı. Gün kızarmaya başlamıştı. Akşam yakındı artık. Ak yelkenlerini açmış iki kadırgadan biri Karadeniz'e sözülüyordu. Öteki adaların yolunu tutmuştu. Ah Muhsine. Güzeller güzelim. Kleopatram. Ceylan gözlüm. Mısır güneşim...

Ondan uzaktayken hatırına düştüğünde ne oluyorsa yine aynısı oldu. Kendini bir anda Kahire'de iki buçuk ay yatıp kalktığı görkemli sarayda buluverdi. Çok direnmişti ama kadınsızlık humma gibi sarmıştı ruhunu ve beynini. Kimleri hayal etmemişti. Ferahşad'ı. Karadut'u. Hatice'ye gelene kadar Saruhan'ın orasında burasında düşüp kalktığı birkaç kadını. Ama faydası yoktu. Şehvet yılanı bir kez adamın içine girmeye görsün. Aklını başından almadan, onu yalnız yatağında kıvrım kıvrım kıvrandırmadan rahat etmiyordu.

"Paşa Hazretleri yalnızlığa merhemdir," diye önüne çıkardıkları kızları görmemek için başını çevirdiği günleri anımsadı. Sonra, dayanamayıp hizmetindeki uşağa, "Yalnızlık merhemi var mı?" diye sorduğu geceyi.

Merhem oydu işte. *Muhsine. Güzel, kıvrak, ceylan Muhsine.*

Scanned by CamScanner

Bir de Arap derler, diye geçmişti aklından onu tüller içinde ilk gördüğünde. Bembeyazdı Muhsine. Ama saçları. Aman Tanrım. Gözleri... Başından kalçasına kadar dalgasız bir deniz gibi uzanıyordu gece karası saçları Muhsine'nin.

Gözleri... Kara ateş! Böyle demişti. Ateşin karası olmadığını biliyordu ama bu öyleydi işte. Karaydı, fakat yakıyordu. Cayır cayır dağlıyordu değdiği yeri.

Yüzünün yarısını beyaz, küçük bir tül peçenin ardına gizlemişti. Belki de akın üstünde o kadar kara ve parlak görünüyordu gözleri, kim bilir.

Peçe burununu üstündeydi. İbrahim dudaklarını seçememişti. Nasıldı dudakları acaba? Dolgun mu? İçindeki korkunç arzuyu fark ettiğinde önce utanmış, ardından korkuya kapılmıştı İbrahim. Çöl beni insanlıktan mı çıkardı, diye geçmişti o an aklından.

Muhsine'yi huzuruna getirenler kızı, sarı bir başka tüle sarmışlardı. Göğüslerinin siyah başları seçiliyordu tülün altından. Bacaklarında da yırtmaçlı kırmızı tül şalvar vardı. Adım attıkça alev kırmızının arasından etinin beyazı çıkıyordu.

Pargalı çıldırıyordu.

Birden kıvrak, sihirli bir müzik başladı. Kimler çalıyordu, neredeydiler bilmiyordu. Sesi duyuyor fakat onları görmüyordu.

O gece huzurunda bir Afrodit heykeli gibi dikilen Muhsine'nin vücudunun müzikle birden dalgalanmaya başladığı anı yeniden yaşıyordu şimdi.

Kız başını geriye atınca gece karası saçları bir yelpaze gibi açılıp boşlukta savruldu. Kalçalarını titretmek için kendini şöyle arkaya bırakıverince geride inanılmaz, dayanılmaz bir koku bıraktı. Başını eğdiğinde burunun ucuyla tuttuğu peçe kayıverdi.

Scanned by CamScanner

Aman Tanrım... Ne kadar tazeydi. Kaç yaşındaydı? On beş mi, on yedi mi? Asla daha fazla değildi. Sonra o dudaklar... Kırmızı, dolgun. Öpülesi dudaklar... O gerdan, omzundan düşen tülün altından ileri atılan diri, sert, iri göğüsler. Kıvrandıkça dalgalanan kalçalar. Uzun bacaklar.

Off... Muhsine!

İbrahim birden silkindi. Daha fazlasına dayanamayacaktı. O ilk gecenin bütün ayrıntılarını burada, ondan uzakta hatırlarsa delirebilirdi.

Olmadık şeyler yapardı.

Kendini tanıyordu.

Şehvet onu ele geçirdi mi bambaşka biri olup çıkıyordu.

Ayıpladığı, yadırgadığı, hatta hayvanca bulduğu her şeyi yapıyordu.

Ve Muhsine şu anda, ondan sadece üç saat uzaktaydı.

"Benimle gelir misin?" diye sorduğunda ceylan gözleriyle kara kara bakıp gülmüştü. "Gelmem mi?"

İyi de nereye götürecekti onu? Hatice'nin oturduğu konağa mı?

Çaresizlik, kendi çaresini yaratır derler. Öyleydi gerçekten. Güzelcehisar'daki Sarı konak.

Ferahşad öldükten sonra yalnız kalmıştı Dilşad. Ona bakacak birileri lazımdı. Gerçi İbrahim bunu bol parayla sağlamıştı ama... Muhsine, pek ala bu işi de becerebilirdi. Hem kızına can yoldaşı olurdu, hem de ona.

Peki, Dilşad buna razı olur muydu? Olurdu herhalde. Ya da İbrahim onu razı ederdi. Başka çare yoktu ki. Birine ihtiyacı vardı kızının. Muhsine'den iyisini de bulamazlardı.

Ne iyi etmişti Muhsine'yi getirmekle. Bütün mesele, onu kimselere göstermeden Güzelcehisar'a gönderebilmekti.

Scanned by CamScanner

Onu da becermişti. Ve Muhsine şimdi, orada... üç saat ötede bütün güzelliğiyle, ateşiyle onu bekliyordu.

Sabredemeyecekti artık.

Muhsine'sine koşacaktı. Koşmalıydı. Yoksa yanacaktı. Tutuşacaktı.

❦

İbrahim atını koştururken için için güldü.

Onu bu kıyafetle, bu atın üstünde görüp tanıyan biri bile çıksa, Sadrazam Damat İbrahim Paşa olduğuna inanmazdı. "Yok," diye yemin billah ederdi adam. "Koskoca, kudretli Makbul İbrahim mi? Güldürmeyin beni. Bu uyuz atın üzerindeki olsa olsa cambazhane kaçkını bir benzeridir Damat Paşamızın."

Benzetecek biri bile çıkmazdı bu akşamın alaca karanlığında.

"Geliyorum Muhsinem," diye fısıldadı atının nal şakırtıları arasında. "Aç kollarını, erkeğin geliyor."

Arkasına dönüp bakmak aklına bile gelmedi. Atının bıraktığı tuz bulutunun arkasında başka bir atlının geldiğini görmedi. Aradaki mesafeyi korumaya özen göstererek sürüyordu berideki hayvanını.

Pargalı ve takipçisi Güzelcehisar'ı geride bıraktı. Tebdil haldeki İbrahim, atının başını sağa Göksu ırmağına doğru çevirdi. Çok geçmeden Sarı konağın önünde durdu.

Arkasındaki atlı, sindiği ağaçların arasından onun daha çalmasına fırsat vermeden kapının açıldığını gördü.

İncecik, tatlı bir ses ulaştı atlının kulağına.

"*Paşa babam. Safalar getirdin.*"

Scanned by CamScanner

"Muhsine nerede?"

Bir kızın kıkırdamasını duyar gibi oldu. Kapı kapandı.

Uzun bir gece olacak, diye geçirdi ağaçların arasındaki adam. Birden tepenin ardından yükselen mehtap Hıdır Ağa'nın yüzünü aydınlattı. "Vay," diye soludu sessizce. "Paşa baba ha." Esrarı çözmüştü o kadar uğraştıktan sonra.

"Muhsine mi?" diye sordu kendine. "O da kim?"

Sabah ola hayır ola, diye ırmak kıyısına indi. Atını görülmeyecek bir yere bağladı. Sabah bu işi iyice bir araştırıp öyle gidecekti Hanım Sultan'a.

Scanned by CamScanner

LXIX

Güzelcehisar, Sarı Konak

Kasım, 1527

Bir hafta sonra, Güzelcehisar'daki sarı boyalı konağın önünde, sonbahar yapraklarını peşi sıra koşturan bir araba durdu. Arabacıyla, yanındaki pos bıyıklı, iri yarı adam atlayıp kapıyı açmaya koştu.

Önce, dal gibi bir kadın indi. Ardından, ayaza dönen havaya karşı kendini daha iyi koruduğu anlaşılan ikincisi. İlk ininin elini tuttu. Yerdeki sarılı kırmızı yaprakları çiğneyerek konağa doğru yürüdüler.

Aynı anda, konağın bahçesinde ağaçların arasından iri yarı bir adam çıktı. Eli belindeki kara kuşağın içindeydi.

"Birini mi aradınız hanımlar?"

Arabacıyla, yanındaki pos bıyıklı, kadınların önüne geçti. "Canını seviyorsan kaybol," diye homurdandı pos bıyıklı. "Kimin yoluna durduğunu sanırsın?"

Scanned by CamScanner

"Kimin?"

"Padişahımız efendimiz Süleyman Han'ın kız kardeşi, cennetmekan Selim Han'ın kızı Hatice Sultan'ın bir sözüyle can verip can almaya yeminli Hıdır Ağa'nın."

Adam bu tepeden söylenen sözlerle bocaladı. Fakat çekilmedi. Hıdır Ağa'nın omzunun üstünden arkasındaki iki kadına baktı. Biri çok taze, çok güzeldi. Öteki de çirkin sayılmazdı ama biraz geçkince gibiydi. Çok da solgun.

"Ya onlar kim?"

"Ya sen kimsin de bana sual edersin?"

"Ben," dedi adam tereddütle. "Sarı konağın bekçisiyim. Gelenin kim olduğunu bilmeden içeri salmam."

"Bildin ya," diye tısladı bu kez arabacı. "Ağam dedi ya. Sağır mısın, yoksa canından mı bezdin?"

Gelenlerin ikisinin de ellerinin kuşaklarından sapı görünen saldırmalarda olduğunu gören bekçi, aşağıdan almaya karar verdi.

"Yani Hünkarımızın kardeşi..."

Hatice, Hıdır Ağa'yı omzundan itiyormuş gibi yapıp öne çıktı.

"Çekil Hıdır. Fazla vaktimiz yok. Kapıyı çalalım. Tanrı misafirine, git diyecek halleri yok ya."

Bekçi, kadının haline, tavrına, sesine bakınca, pos bıyığın doğru söylediğine kanaat getirdi. Sultan Süleyman'ın kız kardeşiydi bu kadın kesinlikle. Hatice Sultan. Yanındaki de kimse kimdi. Ve o, Padişah kardeşinin yolunu kesecek kadar ahmak değildi. Üstelik kimse ona bunu yapmasını söylememişti. Görevi sadece içerdeki iki hanımı yabancılardan korumaktı. Padişah kardeşi yabancı değildi ki.

Eğilerek çekildi. Hatice kapının tokmağını iki defa vurdu.

Scanned by CamScanner

Bekledi. Ses çıkmadı.

"Yoklar mı?"

"Evdeler. Pek çıkmazlar zaten."

Pirinç tokmağı üçüncü defa vurmaya hazırlanırken, kapının ardından şen, güzel bir ses geldi. "Geliyorum. Kim o?"

"Açar mısınız kızım. *Tanrı misafiriyiz.*"

Kapı aralandı.

Eşikte güzel, genç bir hanım belirdi. Hatice, kızın güzelliğinden, tazeliğinden çok benzerlikle sarsıldı. İbrahim'in dişisi duruyordu karşısında. Onun kaşları, onun gözleri, burnu, dudakları, çenesi. Hatta boynu bile. Çok güzel, çok alımlı, çok şık. Çok gururlu. Çok da endişeli.

Ziyaretçi kadınların bakakaldığını gören kız gülümsedi. "Kusura bakmayın, beklettim. Pek gelenimiz olmaz da, ırmak kenarındaydım... Buyurun, kimi aramıştınız?"

Aman Yarabbi, diye geçirdi içinden Hatice. Sesi bile benziyor. O da İbrahim gibi konuşurken ellerini oynatıyor.

"Biz," diye fısıldadı zar zor. "*Dilşad Hanım'a bakmıştık.*"

"Benim."

"*Ya Muhsine Hanım*? Evde değiller mi?"

Dilşad'ın cevap vermesine gerek kalmadı. Hatice'yle Nebile'nin göremediği bir yerden, muhtemelen ikinci kata çıkan merdivenin üst başından bir kadın seslendi.

"Kim geldi Dilşad?"

Kız, onlara hafifçe gülümsedi, başını geriye çevirdi. "Tanrı misafiriyiz, diyen iki hanım."

Merdivende telaşlı ayak sesleri duydular.

"Kapıyı keşke hemen açmasaydın güzelim. Pederiniz ne tembih etti? Behram Çavuş gelip söylemedikten sonra kimseye açmayacağız, unuttun mu?"

Scanned by CamScanner

Sesi güzeldi. İnce ve nazlı. Ayak sesleri hemen kızın arkasındaydı artık. "Kimmiş peki o Tanrı mi-"

Sözünü tamamlayamadan Dilşad'ın yanına gelmesiyle eşikte dikilmesi bir oldu.

Hatice, nefesinin kesildiğini hissetti. Ortağım bu mu? İçinde kopan çığlık yüreğini yaktı. Çok güzel. Yarabbi. Benden bin defa güzel. Herkesten güzel. Hürrem'den, benim çiçek Nebilem'den... Şu saça, şu gözlere, şu endama...

"Kimi aramıştınız? Kimsiniz?"

Muhsine'nin kara gözleri Hatice'nin üzerindeydi. Bakışlarında merak ve şüphe vardı.

Güzel, alımlı ve iyi giyinmişti kadınlar. Kibar ve zengin oldukları her hallerinden belliydi. Hele şu tam karşısındakinin. Ne kadar azametli şeydi o öyle. Gözlerini ondan ayırmıyordu. Öteki çok güzel fakat şaşkındı.

"Siz Muhsine Hanım mısınız?"

Kadın kısa bir tereddüt yaşadı. Gelenin sesi hüzünlüydü. Ama düşmanlık sezilmiyordu bakışlarında ve sesinde.

"Ya siz kimsiniz?"

"Bizi içeri almayacak mısınız?"

Sorudan çok aç şu kapıyı, kenara çekil ve bizi içeri al buyruğunu andırıyordu.

Bir şeyler ters gidiyordu. Dilşad'ı bileğinden tutup yavaşça arkasına çekti. Koluyla da kapıya destek verdi.

Hatice onu, kalenin kapısını düşmana kapatmaya hazır bir savaşçıya benzetti.

"Muhsine Hanım," dedi tatlı bir sesle. "Sizinle ve Dilşad Hanımla çok önemli bir meseleyi konuşmamız lazım. Bizi lütfen içeri alın."

"Kusura bakma hanım" diye diklendi Muhsine.

Scanned by CamScanner

"Kim olduğunu bilmediğimiz kimseleri evimize alamayız. *Hala adınızı söylemediniz.*"

Hatice, başını salladı. "*Ben Hatice Sultan'ım.*"

İki güzel kadın Dilşad, *pederimin hanımı*, diye söylendi.

Muhsine'nin aklından geçen ilk cümle de onun gibiydi. İbrahim'in karısı. Fakat Dilşad'dan farklı olarak bir kelime daha uçuşuyordu onun aklında. *Güzelmiş.*

Hatice'yi hayalinde canlandırmaya çalışmıştı. İbrahim onun hakkında hiç konuşmadığı halde Muhsine, karısının güzel olduğunu düşünmüştü hep. Yoksa İbrahim alır mıydı onu? Alır mıydı? Belki de alırdı; kim bilir? Çirkin de olsa padişah kızını kim almazdı. Fakat şimdi şurada karşısında duran kadın güzeldi. Solgundu, o kadar. Sen ne haldesin kim bilir, dedi kendi kendine.

Dilşad'ın güzel, taze yüzü, bir gül yaprağı gibi soluvermişti. Muhsine'nin gözlerindeyse yangın çıkmıştı. Erkeği için savaşmaya hazırdı kadın. Çünkü onun savaşmak için gelmediğini bilmiyordu.

Dilşad, "Şey," diye mırıldandı, Muhsine'nin yanında. "Buraya neden geldiniz efendim? Sorabilir miyim?"

Eğitimli olduğu sesinden bile belliydi. Koskoca Damat İbrahim Paşa kızını kim bilir kimlere okutuyordu.

Hatice aklından hiç geçmediği halde ona sıcak bir tebessümle baktığını fark etti. Kızın günahı neydi ki?

"*Sizi almaya geldik kızım!*"

❦

Akşam, kocası geldiğinde Hatice, mırıl mırıl bir şarkı mırıldanıyordu. Doğru bir şey yaptığına inanıyordu. Doğru olan

Scanned by CamScanner

buydu. Kaderi bu kez şaşırtmıştı. Sadece ona değil, İbrahim'e, Dilşad'a, Muhsine'ye de oyun oynamaya hazırlanıyordu kader.

Bir değil dört hayattı söz konusu olan.

Kapı açılıp da içeri buyur edildiklerinde uzun süre sessiz kalmıştı dördü de. Hepsi birbirini tartmıştı. Kaşlar, gözler, kirpikler, dudaklar, oturuş biçimleri, eller, ayaklar, ayakların duruşu tek tek kontrol edilmişti.

Hatice, daha Cafer Ağa'nın anlattıklarını dinlerken vermişti kararını. Ama araba onları Güzelcehisar'a doğru götürürken, o kadar emin değildi. Kapı açılıp Dilşad'ı gördüğünde, evet, demişti kendi kendine. Yapman gereken bu. Muhsine'nin güzelliği bir an kadınca bir kıskançlıkla ruhunu kemirmiş, cayar gibi olmuştu ama sonunda kararını vermişti. Bu kez kaderi o yazacaktı. Hiç değilse karşısında titreşip duran şu iki güzel kızın kaderini.

"Hatice Sultan'ı bugün keyifli gördüm," dedi İbrahim.

Şaşırdığı belliydi.

"Sevindim. Peki, Sultanımı bu kadar mutlu eden nedir?"

Hatice elindeki mumu, uygun bir yere koydu. İbrahim'in şüpheci, sorgulayan bakışlarını yakaladı.

"Çünkü artık sık sık ayrılmamıza gerek kalmayacak İbrahim."

Kocasının yüzündeki hayret ve korkuya için için güldü. Nasıl karşılayacağını bilmiyordu ama teslim olmaktan başka çaresi yoktu. Onun yüzünden iki hayatın kayıp gitmesine göz yummayacaktı. İki kızın hayatının.

"Öyle mi?"

İbrahim'in sesi işkilliydi. "Nasıl olacak bu?"

"*Efendimin artık ta Güzelcehisar'a gitmesine gerek kalmadı.*"

Scanned by CamScanner

Hatice, bunu söylerken İbrahim yerdeki kocaman şiltesine oturmak üzereydi. Şaşkınlıkla doğrulmaya çalışırken, kaftanının eteğine bastı. Yana doğru devrildi. "Lanet olsun," diye homurdandı. "Ne Güzelcehisar'ı? Ne diyorsun kadın sen?"

"Güzelcehisar'a gitmene gerek kalmayacak dedim İbrahim."

"Neden?"

Kocasının sesi öfkeden çatal çatal çıkmıştı.

"*Çünkü onlar burada*. Yani Sarı boyalı yalıdaki iki güzel."

"Sen..."

İbrahim hırsla doğruldu. Vuracak mıydı ona? Karısına? Sultan Süleyman'ın kız kardeşine? Velinimetinin bacısına? Hatice buna bile hazırdı. "Yağma yok," diye yürüyecekti o da İbrahim'in üstüne.

Güzel Muhsine nasıl sevdiği adam için savaşmayı göze almışsa, o da öyle yapacaktı. Üstelik o Tomris Ece'ydi. Yalın kılıç giderdi korkunun, yalanın, dolanın üstüne. Şimdi de kaderin üstüne atılacaktı. Muhsine'yle aralarındaki tek fark buydu. Hatice, kocası için değil, biri bahtsız bir kadının emaneti olan Dilşad'la, kaderin Mısır çöllerinden savurup buralara attığı Muhsine için savaşı göze almıştı. Onlar istemeseler bile bunu yapmaya karar vermişti, sarı boyalı evin kapısını çaldığında. Mutluydu çünkü Dilşad da, Muhsine de hiçbir şeyin hayatlarından daha değerli olmadığına inanmışlardı. Daha da önemlisi Hatice'nin bir melek olduğuna!

"Her şeyi biliyorum İbrahim. Ferahşad Hanımı da. Kendini Ağlayan Kaya diye bir yerden karnında senin tohumunla atan bahtsız Münire'yi de..."

"Hatice, bunlar..."

"Seni dinlemeyeceğim Paşa. Artık çok geç. Fakat bilmiş olasın ki, sana kızgın ve kırgın değilim. Hepsi kader. Kimse

Scanned by CamScanner

böyle olmasını istemedi mutlaka. Ne sen, ne Ferahşad Hanım, ne Karadut... Dilşad da, Muhsine de. Ben de tabii. Ama oldu işte. Çalı bülbülüme sevdalıyken, senin büyüne kapılıp sana varmaya razı olmam gibi mesela. Daha dokuzunda kocaya verilmem gibi. Hepsi kader. Ama bu kez olmayacak. Kadere teslim olmayacağım. Kimseyi kaderiyle baş başa bırakmayacağım. Seni bile. Onlar artık bu çatının altında yaşayacak."

İbrahim şaşkından öteydi. Panik içinde yırtıcı bir aslan gibi dolaşıyordu odanın içinde.

"Hatice, dinle bak. Onları saklamıştım. Sana... açılmayı çok istedim. Yapamadım. Muhsine'yi kızıma baksın diye... Tamam. Bakma öyle. Oldu işte. Mısır'da yani. Bunlar duyulursa..."

"Korkma," diye soludu Hatice. "*Duyulumayacak*. Hatice Sultan'ın konağına kimi aldığını kim sorgulayacak? Kızın şu anda Nebile'nin dairesinde. Onu çok sevdiğimi, senden bile koruyacağımı bil. Dairesi hazırlanana kadar Nebile'nin misafiri. Bir iki güne kadar kendi dairesine yerleşir. *Dilşad artık nedimemdir*. Her şeyi benden sorulur. Buna asla itiraz etme. O kadının... Ferahşad Hanım'ın yani ruhu şu anda ikimizi de görüyor İbrahim. Sakın yanlış yapma."

"Duyulur..."

"Onun kızın olduğunu kaç kişi biliyor? Ben, sen, Muhsine, Nebile ve Hıdır. Tabii bir de kendisi. Herkes bu sırla ölecek. Güven. Senin hırsın yine aklını ve vicdanını geride bırakırsa ne olur bilemem. Bildiğim tek şey var: *Dilşad'ın kaderini artık onun varlığını gizlemeye kalkan bir babaya bırakamam*. Anlaştık mı? Tamam mı?"

İbrahim bir şey demeye çalıştı. Başaramadı. Boğazı düğüm düğümdü. Parga'dan çıktığından beri kendini ilk defa yenil-

Scanned by CamScanner

miş, yıkılmış hissediyordu. Korsanların, kölecilerin elindeyken bile bu kadar çaresiz hissetmemişti kendini. Şeytan, bıçağıyla onu kesmeye üstüne yürürken bile. Sessizce başını salladı. Belki de Dilşad'ın kaderinin ondan ayrılması kızı için de iyi olacaktı. Kim bilir?

"*Muhsine'ye gelince*," diye devam etti Hatice. "*O da kadınlar dairesinde*. Elinden iyi dikiş geliyor. Onu da terzilerimin yanına vereceğim. Burada yaşayacak. Ona sevdalıysan ama gerçekten diyorum sevdalıysan bir şey diyemem. Şunu da bilesin ki, kız köle olmaktansa, teslim olmayı seçmiş. Bir zamanların Pargalı kölesi gibi yani. Koynuna girmesinin sebebi gözlerine vurulması değil. Böylece içine sindirirsen... daha ne diyeyim Paşa, gururuna yedirirsen yaklaşırsın. Yok, artık olmaz dersen bırakırsın. Muhsine de yanımda mutlu ve güvende olacak. *Mecbur olduğu için kimsenin koynuna girmek zorunda kalmayacak*. Hem bakarsın yarın birgün kısmeti de çıkar. Hangi yola gidersen git İbrahim, böylesi herkes için iyi olacak. Benim için de daha sindirilebilir. Ee, ne diyorsun; anlaştık mı?"

İbrahim büyük bir acıyla baktı karısına. Utanç, öfke, minnet, bütün duygular birbiriyle çarpışıyordu kafasında. "Sen," diye mırıldandı, "iyisini bilirsin Hatice." Gözlerinin dolduğunu belli etmemek için başını çevirdi. Fakat Hatice göreceği kadarını görmüştü. Pargalı ağlıyordu.

İçi sızladı. Onu böyle görmeyi hiç istememişti.

O Hatice'nin hilal kaşlısı güzel gözlüsüydü. Sözüyle aklını başından alanı, kemanın nağmeleriyle büyüleyeni, parmakları, dudaklarıyla çıldırtanı, İbrahim'iydi.

Al-i Osman'ın kudretli sadrazamı.

Sultan Süleyman'ın Makbul Paşası'ydı o.

Scanned by CamScanner

Ve şimdi ağlıyordu.

Hatice, gözyaşlarını gördüğünü anlamasın diye döndü, divana doğru gitti. Ayak seslerinden kocasının odadan çıkmak üzere olduğunu anladı. "Son bir şey," dedi. "*Benim Allah'ıma mı, kendi tanrına mı; artık hangisine inanıyorsan, yaptığın kötülüklerden dolayı seni bağışlaması için dua edersin İbrahim.*"

Scanned by CamScanner

LXX

İbrahim Paşa Konağı,
Haziran, 1534

"*Allahım,* **yedi senede** ne kadar şey oldu? Ne inanılmaz, ne çılgınca şeyler?"

Sultan Süleyman'la Pargalı İbrahim'in omuz omuza kazandığı zaferler. Beklenmedik yenilgiler. Sonra tekrar zaferler.

Hatice geride kalan yedi senenin hesabını böyle yapıyordu yalnız başına kalınca.

Olmaması gereken bir sürü şey olmuş, Olması gerekenlerse gerçekleşmemişti.

Kocası Serasker olmuştu mesela. Bir padişahın başkomutanlık görevini sadrazamına bıraktığı görülmemişti o güne kadar ama Sultan Süleyman olmayanı oldurmuştu.

Sonra Padişah, Hürrem'i nikahlamıştı. O vakte kadar padişah nikahına girebilen kadın çıkmamıştı. Ama Hürrem olmayanı oldurmuştu. Cariye Hürrem gitmiş, Hürrem Sultan gelmişti.

Scanned by CamScanner

İbrahim'in çıldırdığını söylemeye gerek yoktu.

Fakat bir şeylerin ters gitmeye başladığı da belliydi. İlk çatlaklar çıkmıştı ortaya.

Molla Kaabız diye İranlı bir hoca, "Hazreti İsa, en büyük pergamberdir," diye ortalığı birbirine katmış, Müslüman olduğuna hala inanılmayan, hatta, kendisine Kur'an-ı Kerim hediye edenleri azarladığı söylenen Pargalı, idamına mani olmuştu. Padişah müdahale ederek Makbul Paşa'sının kurtardığı Kaabız'ı idam ettirmişti.

Hürrem'le Hatice'nin girdikleri yarışta, Haseki bir şehzade daha doğurmuş, fakat o da geri kalmamış, kızı Fülane'yi dünyaya getirmişti.

Güzel Muhsine, Cafer Ağa'nın oğluyla evlenip Şam'a gelin gitmişti.

Sıra Dilşad'daydı.

Kim bilir şimdi hatırlayamadığı daha neler olmuştu.

Hatice olanların çoğuna inanamıyordu zaten.

Ağabeyinin, kocasını serasker ilan ettiği gün Hürrem'in fısıldadığı cümle beynini yakıyordu Hatice'nin.

"Ah, ah, Hazreti Sultan ateşle oynuyor Sultan Hanım."

"Neden öyle diyorsun?"

"Bir hükümdarı ayakta tutan silahlı gücüdür. Efendimiz o gücü kocana verdi. Elinde bir şey kalmadı."

"Husumeti bu kadar ileri götürmenin manası var mı Hürrem? Ne demeye getiriyorsun? İbrahim bir fenalık mı yapar yani? Onu mu ima ediyorsun?"

"Tam tersini söylüyorum Hanım Sultan. Efendimiz kocana fenalık yaptı."

Hatice hiçbir şey anlamamıştı.

"Şu kupayı kaldırabilir misin?"

Scanned by CamScanner

Hatice, dik dik cevap vermişti. "Ne varmış, kaldırırım."

"Ya şu ibriği?"

"Al işte, kaldırdım. Lafı nereye getirmeye çalışıyorsun?"

"Şu duvar aynasını?"

"Nasıl kaldırayım? Baksana, yerden tavana kadar uzanan kocaman gümüş levha. Çerçevesi altın oymalı. Değil ben, üç kişi kaldıramaz onu."

"Dediğim bu. Padişah, kocana kaldırabileceğinden büyük altın bir ayna verdi. Pargalı, o aynada kendini görecek. Ne büyük, ne yüce olduğunu düşünecek. Kafası, fikri karışacak. Allah esirgesin, bir kez mağrurlanmaya görsün, çıldırır insan."

Öyle de olmuştu işte.

Padişah'ın onu başkomutan ilan ettiği akşam İbrahim'in arabadan inişindeki azameti hatırladı Hatice. Gerçi Pargalı hep başı dik yürürdü. Ama o akşam başkaydı. Onu hiç bu kadar mağrur, heybetli ve çalımlı görmemişti. Bir vezir değil de, bir hükümdar, belki bir imparator yürüyordu sanki. Taçsız bir imparator.

Hatice o gece bir sesle uyanmıştı. Kocası odanın içinde dolanıyor, bir yandan da homurdanıyordu.

"*Şeytan! Şeytan! İntikam vakti yaklaşıyor. Tanrı şeytanı öldüren adamı kutsayacak. Çanlar benim için çalacak. Adımı anarak mum yakacak kadınlar. Camilerde bile Pargalı anılacak.*"

Deli lafı değil de neydi bunlar?

Gözleri bile deli deli bakmaya başlamıştı İbrahim'in. O sihri, buğusu yoktu artık. İnsanı ok gibi deliyordu gözleri. Eziyor, çiğniyor, kırıyor, döküyor, aşağılıyordu. Sanki kendisi bulutların üstünde Tanrı'nın katındaymış da, öteki insanlar yerlerde sürünen böceklermiş gibi bakıyordu aşağıdakilere.

Scanned by CamScanner

Dediği padişah sözü hükmündeydi. Ettiği yemini tuttu. Babasını, anasını, kız kardeşini Parga'dan payitahta getirdi. Anasıyla kucaklaşırken Hatice'yi de ağlattı.

İbrahim başarmıştı. Babası balıkçı Armanno, Sancakbeyi Yusuf Paşa'ydı artık. Annesi ve kardeşlerini de getirtmişti payitahta. Bu da olmayacak bir şeydi ama olmuştu işte.

Hatice'ye göre, bütün bunların bir manası olmalıydı. Allah'ın mutlaka bir bildiği var, diyordu kendi kendine. Yaradanın, hiçbir kuluna, İbrahim'e davrandığı kadar cömert olduğunu sanmıyordu. Bir balıkçının oğlundan köle, köleden bir kral -Hatice kocasının kendini yarı Tanrı görüyor olabileceğini de sanıyordu- yaratmıştı. O da öyle davranıyordu. Bir kral ya da şu Budin'den heykellerini getirip At Meydanı'na diktirdiği sözde tanrılar gibi!

Tek rakibi vardı Pargalı'nın. Hürrem!

Kocasının ezemediği, yok edemediği, belki de edemeyeceği düşmanıydı o. Koskoca Sultan Süleyman'ın nikahlı kadınıyla kim başa çıkabilirdi?

Sadece o! Makbul, Serasker Sadrazam, Pargalı Damat İbrahim Paşa. Hürrem'i yok etme planlarını yapmaya başlamıştı bile. Süleyman'ın Hürrem'i nikahladığı gün kocasının gözlerinde okudu bunu Hatice.

"Bekle, bekle, daha neler yapacak o kadın," dedi. "Bak sana söylüyorum."

İşaret parmağını tükrüğüyle ıslatıp duvara sürdü. "Buraya da yazdım. O kadın büyücü. Herkesi büyüledi. Padişah'ı, seni. Valideni. Herkesi. Bir bana işletemedi büyüsünü cadı."

Hatice güldü. Öyle mi acaba, diye geçirdi içinden. Belki de seni büyülemek Hürrem'in işine gelmiyor. Olamaz mı?

Scanned by CamScanner

Birden, İbrahim'in, "Artık dayanamıyorum," diye kapıdan fırtına gibi girdiği gün geldi aklına.

"Neye dayanamıyorsun artık İbrahim?"

"Efendimizin o kadının fikrince buyruk vermesine. Hem de bana."

"Hangi kadının?"

"Hatice! Kimi kastettiğimi biliyorsun. O kadın işte. Senin dostun."

"Ne olmuş? Padişah ne dedi ki Hürrem'in fikri olduğunu düşünüyorsun?"

"Düşünmüyorum. Biliyorum. Çünkü efendimiz, Hürrem Hanım istiyor ki, diye başladı söze."

Hatice, onun öfkesini biraz olsun yatıştırmak niyetiyle gülerek takılmıştı.

"Ne düşünüyormuş gelin hanım da, benim efendimi bu kadar hiddetlendirmiş? Anlatsana."

Hiç gülmemişti kocası.

"Dinle. Senin de ağzın açık kalacak: *Kadın efendimizden, Mahidevran'la Şehzade Mustafa'yı payitahta davet etmesini rica etmiş.*"

Hatice'nin de ağzı açık kalmıştı gerçekten. "Padişah, Hürrem Haseki'ye nikah kıyıyor," dediklerinde bile bu kadar şaşırdığını hatırlamıyordu.

"İnanmıyorum."

"Dur, bitmedi. Hürrem, Gülbahar'a mektup yazarak daveti kendisi yapacakmış. Benden de, Serasker Paşa'dan da -burayı iyi dinle- kadının daveti kabul etmesi için üzerindeki etkimi- bak, bak,bak, fiti nasıl sokuyor Hünkar'ın aklına- kullanmamı rica ediyormuş."

"Peki, ağabeyim ne dedi?"

Scanned by CamScanner

"Ne diyecek? *Sultanımızın ricasını eksik komayalım enişte Paşa*, dedi. *Gülbahar ve şehzademiz gelsin. Hürrem onların Eski Saray'da ağırlanmalarını istiyor. Ona göre tedbir alınsın.* İnceliği gördün mü? Nikahı duyduğundan beri Gülbahar zaten deliye dönmüş durumda. Ne çıyanlığını bırakıyor, ne yılanlığını, ne Moskofluğunu. Şimdi de, *Yeni Saray artık benim evim. Sen git cariyelerle orada kal*, diyerek daha da çıldırtacak Mahidevran'ı. Dur, dur acele etme. Bitmedi. Hürem, çocuklarını Gülbahar'ın elini öpmeye göndermek istiyormuş. Gözünün önüne bir getirsene. Tabii, Şehzade Mustafa da gelip anasını ve kendisini babasının sarayından sürdüren Hürrem'in elini öpmeliymiş."

İnanılır gibi değildi.

"Padişah bunu nasıl yapar? O kadının fikrince nasıl yürür? Onun isteklerini yapmasını seraskerinden nasıl ister? Başımızda büyük dertler var Hatice. Avrupa yine üstümüze varmaya hazırlanıyor. Hünkarın Viyana'yı almadan kuşatmayı kaldırıp dönmesi kötü oldu. Biraz dişimizi sıksaydık düşecekti Viyana. Ama duramadı."

Hatice boş bulunmuştu. "Neden?"

"Kadın rahat vermedi. Mektup üstüne mektup yazdı Hünkar'a. Özlemişmiş, Dönsünmüş. Sanki Hünkar kır geziyor, ava çıkmış da geyik kovalıyor. Muhasarayı kaldırdık döndük. Herkesin ekmeğine yağ sürdük. Şarlken'le kardeşinin biti kanlandı. Roma, kurtuldum, diye bayram etti. Kiliselerde zafer çanları çaldı. Ben ona Sezar'ın Romaası'nın kapılarını açmaktan söz ettim. O bu... bu..." Gerisini söylememişti kocası ama Hatice anlamıştı.

"Bir de Safevi belası hortladı başımıza. Şah İsmail öldüğünde çocuk olan Tahmasp, şimdi koca adam. *Çaldıran'ın*

Scanned by CamScanner

intikamını Selim oğlu Süleyman'dan almadan şahlık bize haramdır, deyip duruyor. Oturup bu meseleleri konuşacağımıza, o kadının hırsını, ihtirasını tatmin için Gülbahar'ı..."

Fakat Hatice, ağabeyinin bütün bunları dikkate almadığını sanmıyordu. Koskoca Sultan Süleyman'dı o.

Hürrem'in isteklerinin hepsi yapıldı.

Gülbahar'la oğlu payitahta geldi. Hürrem'in çocukları Eski Saray'a gidip el öptü. Gülbahar da, Padişah'tan korkusundan Şehzade Mustafa'yı Yeni Saray'a Hürrem'e gönderdi.

O kadarla da kalmadı. Yeni Saray'a gittiği bir gün, Hürrem, Hatice'yi mutluluktan uçarak karşıladı.

"Öyle bir haberim var ki, duyunca inanamayacaksın Hatice."

Güldü. "İşin içinde sen varsan inanıyorum artık. Senin yapmayacağın şey yok."

"Ne diyorum biliyor musun? Hazır Gülbahar ablamızla Mustafa oğlumuz buradayken şehzadelerimizi sünnet ettirsek. Geçen gün baktım, Mustafa'nın bıyıkları terlemeye başlamış. Günah ayol."

"Padişah kabul eder mi bakalım?"

Hatice ağabeyinin müşterek bir sünnet düğününü kabul edeceğine hiç ihtimal vermiyordu. Olacak şey miydi Gülbahar'la Hürrem'in şehzadelerini bir arada kestirmek? Mustafa Saruhan'da kestirilirdi. Hürreminkiler burada. Yakışık alanı buydu!

"Etmez olur mu? Hazreti Sultanıma dün gece söyledim. Görecektin. Güleryüzüm, diye öpücüklere boğdu beni. Ne iyi

Scanned by CamScanner

düşünmüşsün, diye... Sadrazam Paşa'ya bugün hazırlıklara başlamasını söyleyecekti. Senin düğünün gibi. Her şeyi senle ben yapacağız tamam mı? Ben şeyi düşündüm. Düğünü At Meydanı'nda yapalım. Sizin konakta kestiririz şehzadeleri. Enişte Paşa bir şey demez herhalde."

Ne diyebilirdi ki? Yapabileceği tek şey eve gelince bağırıp çağırmaktı. Öyle de yapmıştı zaten. "Sünnet," diye homurdanıp durmuştu İbrahim. "Lanet olası... Çocukları kesecekler!"

Hatice, bir an sünnet düğünü fikrinin kocasını neden bu kadar kızdırdığını kavrayamamıştı. Ne var bunda, diyordu kendi kendine. Hürrem'in fikrini beğenmişti düşündükçe. Fena mı olur? Ahali bunaldı. Viyana'nın kapısından dönmek moralleri bozdu. Bizim de tadımız yok. Muhteşem bir düğün herkese iyi gelecektir.

Kocası o gece uykusunda yine sayıkladı.

"*Yüce İsa. Geliyor. Şeytan geliyor. Bıçak... beni... Aman Tanrım kesecek. Şeytan kesecek...*"

Yarabbi! Ancak o zaman hatırlamıştı İbrahim'in bedeninde onarılmaz korkunç bir iz bırakan zoraki sünneti.

❦

Şehzadelerin sünnet düğünü güzel oldu.

Tam Hürrem'in anlattığı, istediği gibi. Muhteşem!

Çocuklarının mürüvveti bile iki düşman kadını bir araya getiremedi. Gülbahar'a ayrı çadır kuruldu. Hürrem'in çadırı, Padişah'ın otağının yanıbaşındaydı. Sultan Hanım, eğlenceleri oradan, Padişah'ın validesi Hafza Sultan, kız kardeşi Hatice Sultan, kızı Mihrimah, Al-i Osman'ın önde gelenlerinin karıları, kızları ve nedimelerinin önünde bir imparato-

Scanned by CamScanner

riçe gibi seyretmişti. Kızıl saçları uzaktan bakınca bile göz alıyordu.

Tam üç hafta payitaht uyumamıştı.

Son gün, Padişah ağabeyiyle kocası arasında geçen konuşma geldi aklına.

"De bakalım Enişte Paşa. *Kimin düğünü daha muhteşem?* Senin düğünün mü, bizimki mi?"

İbrahim tereddüt etmemişti.

"Tabii ki benim düğünüm Padişahım."

Hatice, ağabeyinin nasıl kıpkırmızı olduğunu tekrar görür gibi oldu. Süleyman'ın böyle patavatsız bir cevap beklemediği belliydi.

"Neden?"

Padişah'ın sesi öfkeliydi.

"Elbette benim düğünüm daha muhteşemdi Hünkarım. Bu konuyu tartışmam bile. *Çünkü benim düğünüme, cihanın en büyük hükümdarı misafir oldu.*"

İbrahim'in sihri sırrı buydu. Gönül çalmasını biliyordu.

Boşuna Gönül Hırsızı, diye isim takılmamıştı ona. Hatice içini çekti. "Beni de böyle avlamadı mı?"

"O soruyu Hürrem sordurdu," diye eline ne geçerse yere fırlattı İbrahim o gece. "Adım gibi eminim buna. Mutlaka şöyle demiştir Padişah'a."

Hürrem'in hareketleri ve sesini taklit edince kocasının bütün öfkesine rağmen elinde olmadan gülmekten kırıldığını hatırlıyordu.

"Kesin şöyle demiştir kırıta kırıta. *Sanıyorum ki efendimiz, Hazreti Sultanım, şehzadelerimize öyle bir düğün kuralım ki, enişte Paşamızın düğününden bile görkemli olsun, diye düşünüyor. Siz bilirsiniz ama bu kadar masraf etmese...* Numaracı

Scanned by CamScanner

kadın... Şeytan o... Yemin ederim şeytan. Büyücü. Bak daha neler yaptıracak o Padişahımıza."

Hürrem'le ilgili her lafının son cümlesiydi bu. "Bak daha neler yaptıracak Padişahımıza."

Fakat her seferinde de haklı çıkıyordu İbrahim. Hürrem, durmadan sürprizler yaratıyor, bir şeyler yaptırıyordu. Süleyman da yapıyordu.

Sünnet düğününden sonra İbrahim müthiş bir haberle geldi.

"*Padişahım, Şehzade Mustafa'yı veliaht ilan etti.*"

Hatice çocuk gibi el çırpmıştı bu haberi duyunca.

Fakat kocasının suratı asıktı. "Mutlaka o cadı yaptırdı bunu da."

"Günahını alma. Sen de, veliahtlık Gülbahar'ın oğlunun hakkı demez miydin? Al işte. Hürrem'in etkisi olmuşsa bile iyi yapmış. Daha ne istiyorsun? Kadın ne yapsa yaranamıyor sana İbrahim. İyilik yapmış Mustafa'ya baksana."

"İyilik ha. Sen öyle san. Mustafa'yı veliaht yaptırdı ama padişah onu Amasya Sancakbeyliği'ne gönderiyor. Saruhan'a Hürrem'in oğlu gidecek. Mehmet."

"Eee ne var bunda?"

"Anlamıyor musun? Kadın, Gülbahar'ın oğlunu uzağa attırdı. Kendi oğlunu hem Sancakbeyi yaptırdı. Hem de Mustafa'dan Saruhan'ı aldı. Saruhan dediğin ne ki? Payitahtın kapısı. Allah esirgeye bir hal olsa Mustafa, Amasya'dan yetişene kadar Mehmet çoktan gelmiş olur buraya."

Offf, diye içini çekti Hatice oturduğu yerde. Aklı ermiyordu bu dolaplara, dalaverelere işte. Bu kadar basitti bu. Hiç aklına gelmemişti böyle bir ihtimal. Tabii gerçekten öyleyse. "Gel," dedi Nebile'ye. "Bunaldım. Biraz hava alalım."

Scanned by CamScanner

Bahçede onları çapkın bir rüzgar karşıladı. Saçları uçuştuğunda "Ohh," dedi Hatice. Dünya varmış.

Annesiyle bu bahçede son kez sanki dün gezinmiş gibiydi. Oysa Hafza Sultan yoktu artık. Toprağa vermişti anacığını. "Yolum yakın kızım," demişti, son nefesini vermeden önce. "Selim Han'ı bekletmeyelim."

Bekletmedi de. Çekmeden, çektirmeden iki günün içinde derlenip toplanıp gitti bu dünyadan.

Mutluluk, salkım saçak, beyaz tülleri andıran bir bulut gibiydi. Bir bakıyorsun var. Bir bakıyorsun yok. Bir rüzgar, alıp götürmüş.

Nebile, hanımının aklından geçeni hemen anladı. "Bak Sultancım," dedi cıvıltılı bir sesle. "Kelebekleri görüyor musun? Nasıl da dansediyorlar?"

Dans mı? Oysa o öyle görmüyordu. Rüzgarda savruluyordu güzelim kelebekler. Kaderin önüne kattığı insanlar gibi.

"Dilşad nerede Nebile? Bugün onu hiç görmedim."

Kız kıs kıs güldü can yoldaşı. Parmağını dudaklarına götürerek, "Şşşt," diye fısıldadı. "*Harıl harıl çeyiz hazırlıyor.*"

Bir kadızade talip olmuştu Sadrazam Paşa'nın herkeslerden gizlediği kızına. Herkes onu, Hatice Sultan'ın nedimelerinden biri sanıyordu. İbrahim olur demeseydi bile Hatice karar vermişti zaten Dilşad'ı evlendirmeye. Kızın gönlünün de Ahmet Çelebi'de olduğunu anlamıştı.

"İyi. Çağır gelsin. Bir haberim var ona."

❦

Dilşad'ın yüzünde güller açmıştı. Mutluluktan uçtuğunu görmemek için kör olmak lazımdı.

Scanned by CamScanner

"Beni istemişsiniz Sultan abla."

Hatice gülümsedi.

"Sultan yok canım, sultan yok. Sadece abla. Hatice abla, Nebile abla. O kadar."

"Size olan minnetimi ifade edemiyorum."

"Minnet duymanı gerektiren bir şey yapmadım Dilşad. Sen kocamın kızısın. Kendisini tanımadım ama Ferahşad Hanım'ın İbrahim'e emaneti, bana emanettir."

"Senin yaptığını kim yapar abla? Öyle demeyin."

Hatice, kızın gül yanağını usulca okşadı.

"Bir şey yaptığım yok canım. Ben sadece... sadece... çocukluğunda çok ama çok mutsuz olan bir kızın başına gelenlerin başka kızların başına gelmemesini istiyorum. O kadar. Hem şimdi bırak bu lafları. Sana bir haberim var."

Kız, laciverte çalan iri gözlerini Hatice'ye dikip bekledi.

"Hazır mısın?"

"Hazırım Sultan ablam."

"Bak yine. Neyse. Ahmet Çelebi'yle düğününüzü, oğlum Mehmet Şah'ın sünnet düğünüyle birlikte yapmaya karar verdik babanla. Padişahımız da, Hürrem Hanım da böyle olmasının daha münasip olduğunda bizimle hem fikir. Sadece... biliyorsun... Yani..." Söylemekte zorlanıyordu. "Bunu daha önce, taa Güzelcehisar'daki Sarı boyalı konakta konuşmuştuk. İbrahim'in kızı olduğun söylenmeyecek. Padişah'a bile. Böylesi hepimiz için daha uygun."

"Evet ablacığım. Bu sır..."

"Ahmet Çelebi'ye de söylemedin değil mi?"

Dilşad bir anda kıpkırmızı oldu. Onunla iki defa gizli gizli buluştuğunu Hatice'nin bildiğini anlamıştı. Utanarak başını iki yana salladı.

Scanned by CamScanner

"Ala. Sen benim nedimemsin. Ve nedimemi, oğlumun sünnet düğününde bir kadızadeyle nikahlamam kimsenin dikkatini çekmez."

Çekmezdi. Şimdi sıra kıza haberi vermeye gelmişti.

"Düğünden sonra da Saruhan'a gideceksiniz beyinle beraber. Artık orada yaşayacaksınız."

Dilşad'ın yüzünde mutlulukla keder aynı anda dolaştı. Gül yanakları soluverdi. "Beni yolluyor musunuz Sultan ablacığım. Sizi kıracak, üzecek bir şey mi yaptım?"

"Ah hayır." Hatice, kızın yere eğdiği başını hafifçe kaldırdı. "Size..." diye fısıldadı. "Saruhan'da bir çiftlik aldım Dilşad." Kızın gözlerinin buğulandığını ve ağlamak üzere olduğunu anlayınca, onu daha fazla üzmemeye karar verdi. "Ferahşad Hanım'ın çiftliğini. Annenin toprağında yaşamanı istiyorum. Bu hem beni mutlu edecek, hem ananın ruhunu."

Dilşad'ın gözlerinde biriken bulutlar birden boşanıverdi. Fakat bu kez ayrılık haberinden değil, mutluluktan, sevinçten ağlıyordu kız.

"Sen bir meleksin," diye ellerine sarıldı.

Hatice, onun gözyaşlarını sildi. "Hayır canım," dedi içinden. "Melek değil, çocuk gelinim ben. *Çocuk gelinin acısından, mutluluk doğurmaya çalışıyorum.* O kadar!

Scanned by CamScanner

LXXI

At Meydanı, Damat İbrahim Paşa Konağı

İbrahim bahçeye girdiğinde, Hatice, hala Dilşad ve Nebile'yle konuşuyordu. Dilşad'ın iğne oyalarını inceliyor, tavsiyelerde bulunuyordu.

Pargalı girince, kızlar hemen doğruldu.

Hatice, mutlu bir ifadeyle baktı kocasına. İbrahim'in suratı kapkaraydı. Kızını ve Nebile'yi gördüğü bile kuşkuluydu. Gözleri yine tutuşmuştu. Doğru ona yürüdü.

"Duydun mu?" dedi. "Hürrem kızını evlendirmeye karar vermiş. Rüstem diye bir topalla. Ve... ve... Hünkar kabul etmiş." Artık Hatice de inanıyordu. Demek Hürrem kılıcını kuşanıyordu. Süleyman'ın tahtını Gülbahar'ın oğluna bırakmamak için savaşacaktı. Kızına koca değil, yanına müttefik arıyordu. Kocasının Makbul Damat Paşası varsa, onun da Damat Topal Rüstem Paşası olacaktı.

Scanned by CamScanner

Hatice'den ses çıkmadığını gören İbrahim, "İnanabiliyor musun," diye sesini yükseltti. "Kız daha çocuk!"

Çocuk ha? Bir an gerdek odasında, elleri kucağında, kocalığa alıp kabul ettiği, örümcek elli canavarın gelmesini korkuyla bekleyen küçük kız belirdi Hatice'nin gözlerinin önünde. Buz gibi bir ifadeyle baktı. "Çocuk ha? Beni kocaya verdiklerinde dokuz yaşında olduğumu unuttun galiba İbrahim. Mihrimah neredeyse on üçüne basacak. Düğün tarihi belli mi?"

"Yok. Bekleyeceklermiş."

Öfkesinden karısının yüzündeki ifadenin yumuşadığını, buzlanmanın eridiğini fark etmedi. "Bekler elbette," diye homurdandı. "Hele Hürrem, çulsuz Rüstem'i bir palazlandırsın. Vezir yapıp Divan'a soksun..."

Hatice, aniden Dilşad'la Nebile'ye döndü.

"Kızlar, bizi biraz yalnız bırakın."

Toparlanıp çıkmalarını bekledi. "Sana soracağım bir şey var?"

"Ee, sor öyleyse."

"Sen delirdin mi?"

İbrahim hışımla döndü. "Ne? Ne demek bu? Bu nasıl soru Hatice?"

"Basbayağı soru işte. Kulağıma gelmedi deme. Herkesin dilinde. Artık hırsının önüne kimse geçemiyormuş. Saygıyı, korkuyu bırakmışsın. Her yerde padişah gibi davranıyormuşsun. Ağabeyime söylemeden Beylerbeyi tayin ediyormuşsun."

"Evet. Serasker olarak bu benim görevim. Bu yetkiyi bana efendimiz verdi."

"Elçilere övünmeni de mi ağabeyim emretti? *Siz Al-i Osman'ı Süleyman mı idare eder sanırsınız. Al-i Osman benim*

Scanned by CamScanner

kudretli ellerimdedir. Benin hükmüm yürür. Beni sözüm dinlenir. Ben ne dersem odur. Efendimiz benim sözümden çıkmaz, yapma dediğimi de yapmaz, diyormuşsun."

"Külliyen yalan. Bunlar hep o cadının iftiraları. O çıkartıyor bu lafları."

Olabilirdi ama ateş olmayan yerden de duman çıkmazdı.

"Gülbahar'la hala haberleşiyor musun? Gizlice?"

İbrahim irkildi. "Yoo, neden sordun?"

"Diyorlar ki, Mahidevran'la gizlice anlaşmışsın. Padişah'ı devirip yönetimi alacakmışsın. İşleri yoluna koyduktan sonra -neyse artık o işler- tahtı Şehzade Mustafa'ya bırakacakmışsın. Bu planı desteklemesi için Safevi Şahı Tahmasp'la gizlice anlaşmışsın. Safevi erlerinin tüccar, derviş kılığında piyatahta sızmasına göz yumuyormuşsun."

Kocasının renkten renge giren suratına aldırmadan devam etti.

"Senin bir işaretinle Tahmasp'ın adamları sarayı basıp Allah esirgeye efendimizi, Hürrem'i, şehzadeleri Allah bilir beni, çocukları kılıçtan geçirecekmiş. Süleyman soyu bırakmamacasına. Roma'daki papazla, Venedik'le, hatta Şarlken'le bile anlaşmışsın." Sustu. Kocasının paniğini gözlerinden okumaya çalıştı. "Doğru mu bunlar Pargalı Paşa? Velinimetine tuzak mı kurarsın? Sadrazamlık, seraskerlik verdi yetmedi de, şimdi ağabeyimin altından tahtını mı çalmaya kalkarsın? Şu kahrolası hırsından kellen gidene kadar vazgeçeyecek misin?"

Sonunda İbrahim'in gözlerindeki kin ve paniği yakaladı. Kocasının gözleriyle yüzü başka şeyler söylüyordu. İbrahim'in gözlerinde ne zaman yandığını, ne zaman küllendiğini bildiği alevler tutuşmuştu yine. Yüzünde ise inanılmaz, tatlı, o baştan çıkaran gülümseme vardı.

Scanned by CamScanner

"Hatice, Hatice," diye mırıldandı.

Yarabbi, sesi ne kadar tatlıydı yine.

"Sen de inandın mı? Ben bu kadar kötü bir insan mıyım? Bunların hepsi o büyücü Hürrem'in yaydığı dedikodular."

"Doğru mu İbrahim?"

"Kuyruklu yalan. İftira. Efendimizi Safevi'ye karşı savaş açmaya zorlayan ben mi Tahmasp'la anlaşmışım? İki yıldır Süleyman Han'ı, Tebriz'i, Bağdat'ı almak için teşvik ediyorum. Şah'la gizli anlaşma yapan adam, savaşı kışkırtır mı?"

Gözlerine bakmasa inanırdı. Sadece o değil, kim dinlese inanırdı ona. Belki gerçekten doğruydu, Padişah'ı Safevi seferine teşvik ediyordu ama altında başka hesaplar olamaz mıydı? Belki de Süleyman'ı oralara kadar sürükleyip... Aman Yarabbi."

Hatice, onu hiç bırakmayan felaket korkusunun gizlendiği yerden çıktığını ve benliğini ele geçirmeye başladığını hissetti.

Kaderin atlısı yola çıkmıştı. Yalın kılıç geliyordu üzerine.

Kelleni kolla Pargalı, diye söylendi içinden. Dilerim aklın gururunu, hırsını yensin. Yoksa...

"Eh, madem öyle... Söz bitti. Bundan sonrası kaderin bileceği iş. Derim ki sakın evladı için dövüşen iki kadının hırsından kendine iktidar kapmaya kalkma. Hele o kadınlar Mahidevran Gülbahar'la Hürrem'se. Savaşı hangisi kazanırsa, iktidar da, kudret de onda kalır. Onları parmağında oynatacağını sananın kellesi gider."

❦

Kubbealtı'nda herkesin gözü kapıdaydı. Sultan Süleyman'ın beşinci vezir yaptığı Rüstem Paşa, o gün ilk kez Divan-ı Hümayun'a katılacaktı.

Scanned by CamScanner

Herkes Rüstem'i Hürrem Sultan'ın vezir yaptırdığını biliyordu. Kadının, müstakbel damadını, beşinci vezir olarak bırakmayacağını da.

Adam sonunda eşikte göründü. Yeni dikildiği belli olan kaftanı üstüne, sivri külahlı da başına bol gelmişti. El bağlayıp başını usulünce eğdi. Sonra ilerlemeye başladı. İbrahim şaşırdı. Yanındaki Ayas Paşa'ya, "Hani topaldı bu," diye fısıldadı.

Ayas, eliyle dudaklarını maskeleyerek mırıldandı. "Topal. Hem de ne topal. Gözümle gördüm. Adam yürürken, sağ bacağını attı mı kaftanının ereği yere değiyordu İbrahim Paşa."

"Öyleydi de bu nedir?"

Ayas Paşa güldüğünü belli etmemek için başını öne eğdi. "Derler ki, kızının aklı, anasından geri değildir. Mihrimah Sultan, Rüstem'e öyle bir *çizme* yaptırmış ki, adamın topallığını gizlemiş. Bir karış topuğu varmış. Baksanıza, neredeyse şalvarının üstüne basacak, çizmenin topuğu görünmesin diye."

Yeni beşinci vezir Rüstem Paşa geldi, İbrahim'in önünde durdu. Başı önündeydi. Sadrazam, Serasker Paşa, "Geç şöyle Vezir Paşa. Al-i Osman'a ve efendimize hizmette gayret bekleriz," diyene kadar orada dikilmesi lazımdı.

İbrahim belli etmeden sağ yukarıdaki kafesli pencereye baktı. İstediği zaman Padişah, divan toplantılarını oradan seyrederdi. Kafesin arkasında şimdi Hürrem'le Mihrimah'ın oturduğuna yemin bile edebilirdi.

"*Safa geldin Rüstem*," dedi. Sesini beğendi. Bulutların arasındaki Olimpos Dağı'ndaki tahtında oturan *Tanrı Zeus* da kullarına böyle seslenmiştir herhalde, diye geçti aklından.

Scanned by CamScanner

"Söyle, solumuzdaki yerine geçesin. Al-i Osman'a ve efendimize gayret bekleriz. Mevlam mahcup etmesin Rüstem."

İnadına paşa dememişti.

Rüstem, öne doğru biraz daha eğildikten sonra doğruldu. İbrahim önce adamın kara sakalını, sonra kara gözlerini gördü. Tanrım! Tekinsiz gözlerdi bunlar. Düşman bakışlar. Tilki gibi bir surat. Sinsi, üzerine atılmaya hazır, tetikte bir duruş.

Vezirlerin bakışlarını peşine takan Rüstem, geçip yerini aldığında, gözler bu kez ona çevrilmişti.

Beni gözlüyorlar, diye geçti İbrahim'in aklından hemen. Tepkisini ölçüyorlardı. İçlerinden de kıs kıs gülüyorlardı mutlaka. Hadi bakalım Makbul Paşa. İşte şimdi buldun belanı. Sonun yaklaştı. Sen bile bu Rüstem'in aklıyla, dolabıyla başa çıkamazsın.

❧

İbrahim o gece uyumakta zorlandı. Padişah'ın, "Şu Tahmasp'a haddini bildirme vaktidir Paşa. Gazan mübarek olsun," buyruğundan çok aklı Hürrem'in veziri Rüstem'deydi.

Adamın yüzü, bakışları gözünün önünden gitmiyordu.

Daha eşikte belirdiği anda notunu vermişti Rüstem'in. Bu adam tehlikeli Pargalı. Dikkat!

Sağından soluna dönerken kürek kemiklerinin arasına bir hançer saplanır gibi oldu. Ürperdi. Hançer, diye geçti aklından. O henif Hürrem'in hançeri.

Sırtını ona dönmeyecekti.

Hürrem'in Truva atıydı Rüstem.

O büyücünün casusuyla Divan'da oturmaktansa savaş meydanlarında kılıç şakırdatkmak daha tehlikesizdi.

Scanned by CamScanner

Safevi çölleri, Tebriz'in dilberleri, Bağdat'ın asma bahçeleri onu bekliyordu.

Neredeyse otuz yıldır onu bekleyen bir iş vardı orada.

Padişah'ın o gün savaş emrini verdiği anı hatırladı. Süleyman'ın önünde eğilişi, "Hünkarım," deyişi canlandı gözünün önünde.

"Bir şey mi diyecektin Serasker Paşa?"

"Efendimizin ruhsatı olursa *Başdefterdarınız İskender Çelebi'yi de yanıma almak isterim.*"

Padişah şaşırdı. "Geçen yıl rüşvet yiyor diye onu defterdarlıktan azleden sen değil miydin? Biz olmasaydık, Allah bilir Çelebi'yi..."

Gebertecekti.

"Şimdi de yanına almak istiyorsun. Neden?"

Neden ha? Neden ha?

Pargalı, *Şeytan'ı çöle gömeceğim de ondan*, dememek için kendini güç tuttu.

"O zaman bir hatadır oldu efendimiz. Dedikoduyla iş yapmaya kalktık. Hünkarımızın dirayetiyle hatadan döndük. Şimdi Çelebi'nin gönlünü almak isteriz. Hem Hazreti Padişah arkadan Ordu-yu Hümayun'la sefer eyleyeceğine göre, Tebriz ve dahi Bağdat'ın fethi müyesser olduğunda, hazine efendimizin yanında bulunursa gazi kullarını payitahta dönene kadar bahşişsiz komamış olur, diye düşünmüştüm."

"İyi düşünmüşsün. Ruhsat verdim. Tedbirini ona göre al. Çelebi'yle iyi geçin. Tamam, rüşvetçiliği vardır ama Al-i Osman'ın hazinesine el sürmez. Bize de böylesi lazımdır. İskender hazineyi develere yüklesin. Emniyetini sağlasın. Başına bir hal gelirse, kellesini gelip almamızı beklemesin. Kendi işini kendi görsün."

Scanned by CamScanner

İbrahim yorganı başına çekti. Altında gözleri fildır fildır dönüyordu. "Şeytan'ın kellesini sana bırakacağımı sanma Süleyman. İskender hazineyi develere yükleyecek," diye kıkırdadı. "Emniyetini de sağlayacak. İçin rahat olsun. Lakin Şeytan'ın emniyetini kim sağlayacak, işte onu bilemem."

LXXII

Bağdat, Mart 1535

Zafer, zafer, zafer.... İbrahim Safevi topraklarında fırtına gibi esti. Atı Bukefalos'un üstünde bir kartalı andırıyordu. Çocukluk hayali gerçekti artık. Alexander gibi güneşin doğduğu yerdeydi. Onun bastığı toprakları çiğniyordu ayakları. *O Makedonyalı Alexander'sa, ben de Pargalı Alexander olacağım. Herkes Pargalı Alexander'la atının zaferlerini konuşacak,* dediği günler canlanmıştı zihninde Tebriz'e çalımla girerken. Hayaliyle gerçekleşen arasında sadece iki küçük fark vardı.

Atını Karabarut olarak tanıyordu herkes. Ve Alexander değil, İbrahim'di.

Herkes Pargalı İbrahim'le Karabarut'un zaferlerini konuşuyordu.

Şah Tahmasp önüne çıkacağına, kendi toprağını bile yakarak rüzgar gibi çöllere kaçtı. İbrahim Tebriz'den sonra Bağdat'a yürüdü. Nazlı Bağdat teslim oldu.

Scanned by CamScanner

Başdefterdar İskender Çelebi onun yanında Bağdat'a girerken tuhaf duygular içindeydi. Bir yıl önce elinden gelse öldürmeyi kurduğu adama şimdi hayrandı.

Gerçekten büyük adam şu İbrahim, diyordu kendi kendine. Padişah'ın onu niye bu kadar sevip tuttuğunu artık daha iyi anlamıştı. Atını askerin başında sürüyordu. Ne kurşun işliyordu ona, ne gülle, ne ok. Ara sıra dönüp ona bakıyor. "Hazır mısın Çelebi?" diye gürlüyordu. Konuşurken hep tebessüm ediyordu. Onu azletmekle hata ettiğini anlamıştı demek ki. Onu yanından ayırmaması, askerlere, "Çelebi'yi iyi koruyasınız ha. Başına bir hal gelmesin, onun başı bana lazım," demesi bir tür özür değilse neydi?

Fakat neden ikide bir, "Hazır mısın Çelebi?" diye sorduğunu anlamıyordu.

Neye hazır olacaktı?

O da, "Hazırım Paşa hazretleri," diyordu.

Tebriz'e girdiklerinde, kendi Şah'ının zalimliğinden bıkan ahali İbrahim'i güllerle karşılamıştı. Bağdat da kendiliğinden teslim olmuş, sadrazam bir fatih gibi girmişti şehre.

İskender, *sadrazamlık, seraskerlik Pargalı'ya az*, diye geçirdi aklından. Gerisini düşünmeye korktu. Elde ettikleriyle yetinebilecek biri değildi o. Kıs kıs güldü. *Bana çekmiş.*

Aklına gelen ihtimalle aklını karıştırdı. Yoksa, dedikleri gibi Padişah'ı devirmeye mi niyetleniyordu bu adam? "Hazır mısın Çelebi," derken bunu mu kastediyordu, benden yana mısın demeye mi getiriyordu acaba?

Ne yapacaktı o zaman? Ahir zaman İskender'iydi karşısındaki. Onun gibi atının sırtında Pers topraklarını bir uçtan ötekine çiğniyor, "Persepolis'e, Persopolis'e" diye haykırıyordu. Böyle birine karşı mı gelecekti?

Scanned by CamScanner

"Ece, ne duruyorsun Çelebi," diye sordu kendine. "Bir şifre de sen gördersene ona. Senin söylettiğin anlaşılmadan, manasını ancak onun çıkarabileceği bir şifre."

Atından atladı. İbrahim Paşa'yı alkışlayan kalabalığın önüne geçti. "Selamlayın," diye haykırdı olanca gücüyle.

"*Serdar-ı Sultan'ı selamlayın*!" Coşan ahaliye tempo tuttu.

"Serdar-ı Sultan! Serdar-ı Sultan! Serdar-ı Sultan!"

Binlerce insana İbrahim'i o kızgın güneşin altında sultan ilan ettirmişti. Pargalı herhalde zamanı geldiğinde bunu unutmayacaktı.

Unutmamıştı İbrahim de.

İskender, Sadrazam'ın kılıcını gururla kaldırmasına rağmen kendisine laneter yağdırdığını bilmiyordu. Şeytan şeytanlığını yaptı, diye diş biledığini de fark etmemişti. Ahaliyi "Sultan," diye bağırtarak, İskender'in onu Sultan Süleyman'a ispiyonladığını düşünüyordu.

Varsın yapsın be Pargalı, dedi kendi kendine. Gözlerinden ışıklar saçarak ona yaltaklanmaya çalışan İskender Çelebi'ye baktı. Çoğu gitti azı kaldı. Kinime kin katmaktan, yarama tuz basmaktan, başka ne işe yarar artık onun ispiyonu? Şeytan'ı gömme vakti gelip çattı.

Çöl kumu gecenin karanlığında gri bir hayalet gibi uzanıyordu. Sahraya gece bastıran soğuktan, yukardaki yıldızlarlar bile buz kesmiş gibi görünüyordu. Kuma yüzüstü yatmış kırk adamı, değil uzaktan, yanlarına gelsen bile fark etmek mümkün değildi. Kum, hepsini yutmuş gibiydi. Ya da kumdan kırk adam yatıyordu orada. Nefes bile almıyorlardı.

Scanned by CamScanner

Kapkara bir akrep inanılmaz bir hızla ilerledi. Adamlardan birinin elinin üstüne gelince, ölüm silahını kaldırıp dikkat kesildi. Kara ayaklarının altındaki damarları yokladı. Kanın adamın damarlarında akışını dinledi. Adam dehşet içinde kaldığı halde soluksuz, kıpırtısız öylece durdu. En ufak bir ürpertisi bile nabzının darbeleriyle zaren huzursuz olan akrebin kanca gibi kıvrık iğnesini saplamasına yetecekti. Çöl soğuğuna rağmen büyüzünde boncuklanan terin eline damlamaması için dua etti.

Çıngırak sesini tam o sırada işittiler.

Develer... Bekledikleri kervan geliyordu.

Çıngırakları ve devlerin kumda çıkardıkları sesi akrep de duydu. Algıladığı biri sürü varlığın yarattığı kuşkuyla hareket geçti. Yukarı doğru yürür, cepkeninin yeninden koluna, oradan koynuna doğru ilerlerse öleceğini biliyordu adam. Böyle bir kıpırtı karşısında hareketsiz kalması imkansızdı. Tek bir vuruşla kanına karışacak zehrin onu birkaç dakika içinde felç edeceğini, ölümün de bir çeyreği geçmeden onu hayattan koparıp alacağının da farkındaydı. Neyseki öyle olmadı. Akrep, elinden kuma indi, gözünün önünden hızla geçti ve kervanın yaklaştığı vadiye doğru karanlığın içinde kayboldu.

Kırk adamın harekete geçmesi gecikmedi. En öndeki deve, vadinin ucunda görününce adamlar kumların içinden fırladı. Korkunç naralarla, kervana saldırdı. Ürken develerin böğürtüleri, kervan muhafızlarının küfürleri birbirine karıştı.

Kervanbaşı, "Durun," diye bağırdı muhafızlara. Yalın kılıç üzerlerine gelen adamların kıyafetlerini fark etmişti. Uzun mavi don, mavi cepken, kırmızı içlik, başta mavi sarık. Boyunlarına da kırmızı bir atkı dolamışlardı. "Bunlar İskender Çelebi'nin kızanları!"

Scanned by CamScanner

Muhafızlar, silahlarını indirdi. Fakat saldırganların durmaya niyetleri olmadığı hemen anlaşıldı. Üçü en öndeki deveyi yıkmaya davranınca Kervanbaşı, "Hey uğru dölleri," diye gürledi. "Ne yaptığınızı sanıyorsunuz. Sancağımızı, tuğumuzu görmez misiniz? *Al-i Osman'ın hazinesine mi saldırırsınız?*"

Sözleri beklediği etkiyi yaratmadı. Aksine, saldırganların reisi olduğunu anladığı adam, kurşunu patlatıverdi. Kervanbaşı, gık bile diyemeden devenin üstünden yere yuvarlanırken, "İyi dedin," diye bağırdı. "Al-i Osman'ın hazinesine el koruz. Bu hazine artık Süleyman'ın değil, beylerin beyi, İskender Çelebi'nindir."

Çatışma kısa sürdü. Gecenin karanlığında ateş böcekleri gibi kırmızı patlamalar oldu. Birbirine çarpan kılıçların şerareleri karanlığı yırttı. Küfürler ve feryatlar başladığı gibi aniden kesildi. Kırk deve yükü hazine artık saldırganların elindeydi. Yaralı birkaç muhafızı da cansız kodular. En gerideki iki muhafızın, saldırıya uğradıklarını anlayınca kendilerini kuma gömüp gizlendiğini görmezden geldiler. Birilerinin kurtulup, Süleyman'ın hazinesinin İskender Çelebi'nin kızanları tarafından nasıl soyulduğunu anlatması lazımdı.

Birkaç deve aceleyle çöktürüldü. Birkaz sandığın kilitleri kırıldı. Bir tanesini de yere devirip içindekiler kuma saçıldı.

Saldırganların reisi, teptipledikleri sahneyi kontrol etti. "Kaçan oldu mu?"

Adamlardan biri güldü. "*Kahretsin, iki hazine muhafızını yakalayamadık. Kaçıp gittiler. Sabaha kalmaz Bağdat'a varıp ortalığı velveleye verirler.*"

Bir başkası, kaçanların nasıl bağrışacaklarını taklit etti. "*İmdat! İmdat! İhanet. Başdefterdar İskender Çelebi'nin adamları Hazreti Padişah'ın hazinesini soydu! Yetişin!*"

Scanned by CamScanner

Katıla katıla güldüler. "Kesin," dedi reis az sonra. "Biraz soluklanalım. Gün ağarmadan, kıyafetlerimizi sakladığımız vahaya varıp şu sahte giyneklerden kurtulmamız lazım."

Devirdikleri sandıktan dökülen altınlardan avuç avuç alıp ceplerine doldururlarken hiç ummadıkları bir şey oldu.

Tepenin arkasından biri sürü atın, çöl kumu üzerinde çıkardığı tok sesler duyuldu. Reis şaşırdı. Planda böyle bir şey yoktu. Ne olduğunu anlamaya çalışırken, yüzden fazla süvarinin, kumları savuran, iyi dinlendirildikleri belli olan atlarla dört nala üzerlerine geldiğini gördüler.

Biri, "Ne oluyor be?" diye homurdandı. "Bunlar Serasker Paşa'nın muhafızları değil mi?"

İlk silah patladı, İskender Çelebi'nin kızanlarının kıyafetini giymiş kırk adamdan ilki vuruldu. Ardından, birçoğu, "Yandım anam," diye haykırdı. Öleni öldü. Kalanı kaldı.

Reislerini sürükleyip süvari komutanının önüne getirdiler.

"Alçak. İskender Çelebi, defterdarlığı bırakıp harami başı mı kesildi? Sizi de efendimizin hazinesini soymaya mı gönderdi?"

Reis şaşkındı. Bütün bunların anlamı neydi? Onlardan İskender Çelebi'nin askerlerinin kıyfetlerini giyerek kervana saldırmaları ve soyulmuş süsü vererek muhafızları da öldürmeleri istenmişti. Sadece birkaç şahit bırakacaklardı geriye. Sonra da gidip bu lanet elbiseleri çıkaracaklardı.

"Soymak mı? Ne oluyor be? Biz İskender'in adamı filan değiliz."

"Kes," diye gürledi komutan bu kez. "Bari adam gibi itiraf et, belki Sadrazam Paşa, suçunuzu bağışlar."

"Biz suçlu değiliz. Bunlar planlandı. Oyun, tuzak. İki muhafızın kaçmasına da göz yumduk. Bizden ne istendiyse eksiksiz yaptık. Tek bir akçeye bile dokun..."

Scanned by CamScanner

Suratına inen müthiş tokatla lafı yarım kaldı. "Dokunmadınız ha? Ya, bu köpeklerin kuşaklarından, ceplerinden dökülen altınlar, gümüş sikkeler, murassa taşlar ne?"

"Onlar... onlar..."

Komutanın silahı patladı. Sonra birkaç el silah daha patladı. İskender Çelebi askeri giynekleriyle hazine kervanına saldıranlardan tek canlı bırakılmadı.

"Duydunuz mu," diye bağırdı komutan, adamlarına, "*haydutların reisi gebermeden, İskender Çelebi'nin adamı olduklarını, onun emriyle Padişahımız efendimizin hazine kervanını takip edip soyduklarını itiraf etti.*"

Birkaç adam baş salladı. Komutan, "Duydunuz mu?" diye haykırdı.

"Duyduk, duyduk."

"İskender'in ihanetine şahitlik eder misiniz?"

"Ederiz, ederiz."

❦

İskender Çelebi, mutlu ve huzurluydu. Bağdatlı dört goncanın arasında nasıl mutlu olmaz ki insan, diye geçirdi aklından. Kızlardan birin uzattığı kupadan, kocaman bir yudum şarap aldı. Öteki kızın verdiği hurmayı yedi. "Seni tatlı şey," diye kucağındaki üçüncü kızdan makas aldı. "Gayrı hurma değil, seni yiyeceğim."

Kızlar kıkırdarken, çadırın arkasında sesler oldu. Biri bağırdı. İtişip kakışma sesleri geldi. Hiç istifini bozmadı İskender. Şu güzel vaktin tadını çıkarmasına kimse mani olamayacaktı. Koca parmaklarını kucağındaki kızın yakasından, göğüslerinin arasına sarkıttı. Kız fıkırdarken, öbür eliyle de kalçasını avuçladı.

Scanned by CamScanner

"İskender?"

Şaşırdı. Biri ona adıyla mı hitap etmişti? Kucağındaki kızı hoyratça yana devirirken, gürledi. "Bu ne cesare..."

Sözü yarım kaldı.

Karşısında silahlı on adam vardı. Namluların hepsi üzerine çevrilmişti.

"İskender sen misin?"

Şaşkınlık ve panikten boş bulunup "Evet," dedi. "Ne oluyor, ne arıyorsu..."

"*Tutuklusun*!"

Ne!

Kalbi sıkıştı. Bir an nefes alamadı. Eli göğsüne gitti. "Tutuklu mu?"

"Evet. Tutuklusun. Kızanlarını, harami gibi Padişahımız efendimizin kervanına saldırtıp hazineyi soymaya kalkmakla suçla..."

"Ne! Hayır. Yalan. İftira."

"Götürün."

İskender direnmeye çalıştı. Başına inen bir kılıç kabzasıyla kendini kaybetti. Çadırdan yerde sürüklenerek çıkarıldı.

Kumun üstünde, İskender Çelebi'nin yarılan başından akan izi kaldı.

İskender, kapının şangırtıyla açıldığını duydu. Fakat hücreye Sadrazam İbrahim Paşa'nın girdiğini görmedi. Zindancı onu duvara zincirlerken, gözlerini de bağlamıştı.

"Kim var orada?"

"Eski bir tanıdık."

Scanned by CamScanner

İskender dikkat kesildi. Sesi tanır gibi olmuştu. Fakat yaşadığı şoktan mı, yoksa kafasındaki kocağı yarığın sebep olduğu sarsıntıdan mı, bulup çıkaramadı.

"Sesinden iyi yürekli biri olduğun anlaşılıyor," diye aşağıdan aldı. "Ben masumum. Beni buradan çıkarsınlar."

"Masum mu?"

"Evet. İftiraya uğradım. Güya Padişahımızın hazinesini soymaya kalkmışım. Hiç olacak şey mi? Ben o hazinenin muhafızıyım zaten. Neden soymaya kalkayım?"

"Haramiler soymuş gibi gösterecekmişsin."

"Yalan, iftira. Hepsi düzmece. Sorgucu kadıya anlattım her şeyi. Hünkar hazretlerinin eminiyim. Sadrazam Paşa'nın dostuyum. Lütfen. Yalvarırım. İbrahim Paşa hazretlerinin haberi yok herhalde. Ona söyleseniz, beni hemen çıkarttırır bu zindandan."

İbrahim şaşırmış gibi yaptı. "Emin misin?"

"Elbette eminim. Paşa dostumdur. Ve ben masumum."

"Masum mu?"

Çelebi, adam bunu ikinci defa soruyor, diye geçirdi aklından. İçinde garip bir duygu dolaşmaya başladı.

"Sen," diye tısladı İbrahim.

Çelebi soluğunu yüzünde hissetti.

"Hazine'yi soymaya kalktığın için burada değilsin."

İskender birden umutlanıverdi. Elbette. Soymamıştı ki, iftiraydı bütün her şey. Suçsuz olduğunu anlaşılıyordu işte yavaş yavaş.

"Ya ne için?" İçinde uyanan umudu yansıtıyordu sesi.

"Sen," diye hırsla bağırdı İbrahim yüzüne doğru. "*Sen, bir çocuğu kör bıçakla kesmekten suçlusun Şeytan!*"

Ne! İskender'in bütün vücudu titredi. Sarsıntının etkisiyle zincirleri şakırdadı. "Şeytan mı?"

Scanned by CamScanner

"Düşün Şeytan! Hatırla. Altınlar... zenginlik... ırzına geçtiğin kızlar, kocalarının koyunlarından çaldığın kadınlar hafızanı bu kadar zayıflatmış olamaz."

İskender öne doğru atılmak istedi. Onu duvara bağlayan bağlayan zincirler izin vermedi.

"Unuttun mu? Korsanlardan kaçırdıkları çocukları üç beş akçeye alıp devşirmecilere, elli akçeye satmıyor muydun? Sana Köse esirci dedikleri zaman, nasıl haykırıyordun onlara? Söylesene!

İbrahim'in yükselen sesi hücrenin duvarlarına çarpıp uğursuz bir yankıyla zindanın karanlık koridorlarını dolaştı.

"Defol!" diye bağırdı İskender de. "Her kimsen yıkıl git!"

"Ne o, yoksa esir pazarında, *bana Şeytan, deyin. Çünkü ben oyum. Şeytan'a pabucunu ters giydiren adamım, diye deli-ce kahkahalar attığın lanetli mazinin bir tanığı çıkmaz mı sanıyordun?*"

İskender'in ağzından ulumayı andıran bir feryat yükseldi. Zincirlerinden kurtulup görmediği ama tam karşısında olduğunu hissettiği adamın gırtlağına sarılmak için yanıp tutuşuyordu. "Hay yedi başlı şahmaran."

"Ev-vet... Bak zihnin açılmaya başladı. Kızdın mı ağzından salyalar saçar, *yedi başlı şahmaran* diye bağırırdın."

İbrahim sakinleşmiş, sesi alaylı bir ifadeye bürünmüştü. "Ha, bir de şey vardı. Dur nasıldı bakayım?" Durdu. Ardından Çelebi'nin sesini taklit etti. "...*Getirin şu körpe oğlancığı bakalım. Hele bir kucağımızı tatsın*, ha, böyleydi değil mi? Bir de şunu dinle bakalım. *He, he, he... Kafir bamyası haramdır. Dibinden budanaaa*! Hatırladın mı?"

İskender Çelebi'nin hırstan yüzü morarmıştı. Boyun damarları kabarmış, kan sızmaya başlamıştı. Başını hırsla

Scanned by CamScanner

sağa, sola savurdukça, boyunduruk kesmiş olmalıydı. "Kimsin sen, lanet olası kimsin? Kimsin? Kimsin?"

İbrahim, burnuna kadar sokuldu. "Ben," dedi usulca. Sesi başka bir alemden gelir gibiydi.

"*Kör bıçakla kestiğinim Şeytan*! Kafir bamyası haramdır. Dibinden budanaaa, diye kestiğin köle. Dinini çaldığın, çektirdiğin müthiş acı yüzünden Müslümanlığını da içine sindirtmediğin köle."

"Ha?" diye bir soluk kaçtı İskender'in ağzından. Hırlama mı, tamamlanmaya soluğun yetmediği bir sözün hecesi mi belli olmadı.

"*Acı içinde kıvranırken kucağından yere atıp kan revan içindeki bacaklarına bakarak, kafiri fazla mı budadık ne, diye alay ettiğin küçük köle. Kadınlar iğrenek baktığı için başının eğik kalmasına sebep olduğun köle... Ben oyum Şeytan! Bildin mi?*"

"Kahretsin..."

"Ne o inanmadın mı?" İbrahim'in sesi şimdi kırbaç gibiydi. Budadığın dalı görmek ister misin?"

İbrahim uzandı, İskender Çelebi'nin gözünü örten paçavrayı hızla çekip aldı. Adam bir an hayretle gözlerini kırpıştırdı. "Sen!"

"Ben ya. Şeytan'ı gömmeye yemin eden ben."

"İbrahim Paşa. Sen... o... ama ben..."

Yıllarca senden kestiğin etimin, bana çektirdiğin ve çektirmekte olduğun acının intikamını almak umuduyla yaşadım İskender. Sonunda seni buldum. Padişah'ın babasının cenazesinde gördüm seni. Tabutun altında. Hemen oracaktı gırtlağını kesecektim. Ama bekledim..."

"İbrahim. Ben... bilmiyord... Affet Sadrazam Paşa..."

Scanned by CamScanner

Duymadı bile. "Yükselişimi, kutretimi görmen için bekledim. Kesilmenin acısını sana yaşatabilmek için bekledim. Kesilmenin acısını sana yaşatmak için bekledim."

"Bağışla... bağışla..." İskender ağlamaya başladı. Bacakları gücünü yitirdi. Zincirlerle bağlı olduğu için yere yığılmadı. Vücudu çuval gibi asılı kaldı.

"Biliyor musun, beklediğime değdi. Tanrı'ya şükür. Seni bu halde gördüm. Yalvardığını duydum. Ağladığını gördüm. Bıraksam ayaklarımı öpeceksin. Çizmemi yalayacaksın."

İskender inlercesine anlayamadığı bir şeyler mırıldandı.

"Artık Şeytan'ı gömme vakti geldi. Ahdım yerine gelecek. Kesilen etin intikamı alınacak."

İskender'in önüne devrilen başını saçlarından tutarak kaldırdı. Gözlerinin içine baktı. Adamın gözlerindeki dehşeti içine sindirdi. "*Şeytan*..." diye tısladı. "*Cehenneme, yallah!*" Adamın başını sarsarak bıraktı. Kapıya gitti. "Cellatbaşı!"

Ağır kapı şargırdayarak açıldı. Karanlığın içinde bir dev belirdi.

"Alacağını al."

Pargalı İbrahim çıktı. Cellat içeri girdi. Kapı korkunç bir şangırtıyla kapandı. İbrahim, boynu yağlı kemente uzanan İskender Çelebi'nin çığlıklarını, bedduasını duymadı.

"*Köle... Köleee! Dilerim, boynuma taktırdığı urgan senin de boynuna dolanır!*"

Koridorda çaresiz bir hırıltı dolaştı. Geriye uğursuz bir sessizlikle, Pargalı İbrahim Paşa'nın yüzündeki göreni iliklerine kadar donduracak gülüşüyle, gözlerindeki garip parıltı kaldı.

Scanned by CamScanner

LXXIII

Yeni Saray, Hünkar Mahfili

15 Mart 1536

Sultan Süleyman altın işlemeli, billur kum saatine dalmıştı. Kahroluyordu. Çok zordu ama kararı karardı. Sıra onu uygulamaktaydı. Biliyordu. Karardan daha zordu onu uygulamak. Ama yapmalıydı. Anı rahmine düşmüş bir cenin kadar bile vücut bulmamalıydı Al-i Osman'ın karnındaki ihanet tohumu. Yok edilmeliydi. Delili var mıydı? Yoktu. İspatı var mıydı? O da yoktu. Doğru da olsa, iftira da şuyu bulmuştu bir kere.

Kumun, alttaki boşluğu doldurduğunu fark etmedi. Aklı olanlarda, dedikodulardaydı. Kulağına gelenlere inanamıyordu.

İnsan nasıl bu kadar değişebilirdi? Onun Pargalı'sı... Kemanın sapında sihirli parmaklarıyla mucizeler yaratan İbrahim'i... Dostu, arkadaşı...

Scanned by CamScanner

Ama değişmişti işte. Süleyman, Saruhan'da Kasım Ağa Bağı'nda tanıdığı dik kafalı İbrahim'i özlüyordu. Ağlayan Kaya'nın üzerindeki işret sofrasında ağlayan köleyi. Mohaç Sahrası'nda yanında at süren İbrahim'i. Avrupa'yı onunla allak bulak eden Serasker İbrahim'i,

Ama son yaptıkları... İnanılmazdı.

Kendini beğenmiş halleri dayanılmaz haldeydi. Durmadan övünüyordu. Gelen elçileri yerin dibine batırıyor, hakaretler yağdırıyordu. Bunu siyaseten yaptığını söylüyordu İbrahim. Avusturya Kralı Ferdinand'ın kendisine *biraderim*, demesi şartını kabul ettirene kadar uğraşmış, ancak ondan sonra imzalamıştı barış anlaşmasını. Süleyman ses etmemişti, Pargalı'nın bununla Ferdinando'yu küçültme, Al-i Osman'ı ve Padişahı'nı yüceltme siyaseti güttüğünü anlamıştı. Fakat, "Makbul Paşa şimdi de kral oldu," lafı almış yürümüştü payitahtta. Bir de elçilere "Al-i Osman'ı aslında Süleyman değil, ben idare ederim. Çünkü Hazreti Padişah'ın mührü bendedir. Ben olmasam, devlet yürümez. Benim dediğim olur, demediğim olmaz," övünmesi vardı tabii. Bunları duyan ahali çarşıda, pazarda, "*Padişahımız Süleyman Han mıdır, yoksa Makbul Paşası mı?*" deyip duruyordu. İbrahim'in bunları işitmemesi mümkün değildi. Fakat umurunda değildi.

Süleyman, yıllar önce Saruhan'daki Ağlayan Kaya'da, İbrahim'le yedikleri ilk akşam yemeğinde ondan istediğini hatırladı. "Gün gelir zaferlerimle mağrurlanırsam, beni uyaracaksın Pargalı. Mağrurlanma Süleyman, senden büyük Allah var, diyeceksin tamam mı?"

Fakat artık tam tersi oldu, diye homurdandı. "Şimdi ben ona mağrurlanma Pargalı, diyorum."

Scanned by CamScanner

Ona Kur'an hediye etmek isteyenleri azarlaması, "Bana bu kitabı getirmeyin," diye bağırması da büyük hataydı. Artık günde değil beş, on beş vakit namaz kılsa, Müslüman olduğuna kimseyi inandıramazdı.

Kaabız olayı da Pargalı'nın Müslümanlığının sahte olduğunu yayanların ekmeğine yağ sürmüştü. Olacak şey miydi, "İsa en büyük peygamberdir," diye tutturan meczup Kaabız'ın kellesini kurtarmaya kalkmak?

Süleyman, "Allahtan o gün Divan'daki konuşmaları dinledim de müdahale ettim," diye söylendi. "Yoksa Yeni Saray'ın adı *Kafir Sarayı*'na çıkacaktı. Dedikodu ahali içinde dalga dalga yayılacak, kışlalarda yeniçeri, *şu Süleyman nice padişahtır ki, avradı Moskof, sadrazamı kafir. Böyle sultana hilafet yakışmaz. İstemezük*, diye kazan kaldıracaktı."

Süleyman sıkıntıyla alnını ovuşturdu. Başı ağrıyordu. Hem gerçekten ağrıyordu, hem de temsil misal. Başağrısının sebebi en yakın dostuydu. Daha doğrusu tek dostu, tek arkadaşı.

Kum saatindeki hareketsizlik dikkatini çekti. Sehpaya uzandı, saati baş aşağı çevirdi. Kum dökülmeye başladı. Zaman akıp gidiyordu. Birden hayatının kum saatine döndüğünü düşündü. Ne doluydu, ne boş.

Sonra ahaliyi, "Serdar-ı Sultan," diye bağırtması!

Delirdi mi acaba, diye homurdandı Süleyman içinden. Aklı başında bir adam bunu yapar mı? Al-i Osman'da bizden başka kimsenin kendine sultan diyemeyeceğini, dedirtemeyeceğini bilmez mi?

Hemen haberci salmıştı İbrahim, daha o Bağdat'a varmadan. "Devletimin ve gönlümün sultanı," diye yazmıştı en üste. "Şu cihanda tek sultan vardır. O da benim sultanlar sul-

Scanned by CamScanner

tanı Padişahım Sultan Süleyman Han'dır. İbrahim kulun, o tek Sultan'ın eteğinin dibinde, hizmetindedir."

Sultan Süleyman öfkeyle divandan kalktı. "Ya son marifeti?"

İbrahim'in İskender Çelebi'yi astırdığını söylediklerinde Bağdat'a yürüyüş halindeydi. İnanamamıştı. Ordu-yu Hümayun'u geride bırakıp küçük bir birlikte İbrahim'in fethettiği Bağdat'a koşmuştu. Ama olan olmuştu bir kere. Pargalı'nın İskender Çelebi'yi astırdığına nasıl inanamamışsa, Çelebi'nin hazineyi soydurmaya kalktığına da inanamamıştı. Hala da inanmıyordu.

"Delil, ispat, gören bilen var mı Paşa?"

"Delil de var Sultanım, gören bilen de."

"Yargaladın mı Çelebi'yi? Ne dedi?"

"Adalet üzre iş gördüm Hünkarım. Kendisi de itiraf etti. Ben de hükmü verdim."

"İki günlük mesafede olduğumuzu bilirdin. Niye beklemeden hükmünü infaz ettin? Bir de biz konuşaydık ya Çelebi'yle. Bu ne iştir İskender, deseydik ya."

Buna doğru dürüst cevabı yoktu İbrahim'in. Çok üzülmüş de, birden hiddetlenmiş de, asker galeyana gelmiş de, maazallah ordu bozulurmuş da... bir sürü laf.

"Hele şu tanıkları çağır..."

Tanık yoktu. Hepsi ölmüş veya öldürülmüştü.

İbrahim, "İşte delil, ispat," diye, önüne koya koya, İskender Çelebi'nin adamlarının giydiği beş on paçavrayı sermişti. "Bu kanlı esvaplar haramilerin üstündeydi Sultanım."

Padişah'ın aklı almıyordu. Herkesin dediği gibi İbrahim, İskender Çelebi'yi öldürmek için iftira attıysa, sebebi neydi? Onu azletmesine mani olduğu için mi düşman kesilmişti?

Scanned by CamScanner

Can sıkıntısıyla odanın içinde dolaştı. Dert bir değildi ki... Dedikodular alıp yürüyordu.

"Makbul Paşa'sı, efendimizi devirip yerine Veliaht Şehzade Mustafa'yı geçirmek için Mahidevran Gülbahar'la gizlice haberleşiyormuş."

"Ne şehzadesi, Makbul kendi sultan olmaya bakıyor. Gitti Osmanoğlu, geldi İbrahimoğulları."

Daha neler neler.

İşin içinde Gülbahar olmasaydı Süleyman bunlara inanmayabilirdi. Kadını iyi tanıyordu. Hırsının sınırı yoktu. Düşmanlığının da. Ondan ve Hürrem'den intikam almak için her yola başvururdu Gülbahar. Gözü bir şeyi görmez, kulağı bir şeyi duymazdı. Hürrem'in kendi oğlu Mehmet'i tahta çıkarmak için tertip peşinde olduğunu sıkılmadan ona bile yazmıştı.

Süleyman, "Utanmaz, arlanmaz," diye homurdandı. "Mustafa'yı veliaht ilan etmem için aylarca yalvaran Hürrem'in günahına girme bari."

Son dedikoduya iyice canını sıkılıyordu. Güya Şehzade Mustafa, pederine haber vermeden Amasya'dan ayrılmış, gizlice payitahta gelip İbrahim ve bazı paşalarla görüşmüştü. Hepsiyle ayrı ayrı.

"Doğru mu Paşa?" diye sorduğunda Pargalı gülmüş, önünde diz çöküp boynunu uzatmıştı.

"Al başımı razıyım Padişahım. Ama kuluna bunu deme. Hünkarıma ihanetle suçlanmaktansa, leşimi yerlerde sürükletip itlere attır razıyım."

Bir yanda Mustafa, beri yanda İbrahim!

Süleyman içinden, ah can oğul, cananım oğul, diye inlercesine söylendi. Ne acele edersin? Niye sıranı beklemezsin?

Niye pederine güvenmezsin de, ellerle taht pazarlığı yaparsın? Adaletimizden niye kuşkuya düşersin? Bir oğlun hakkını öbürüne yedirir miyiz sanırsın?

Bir süre dalgın dalgın kum saatine bakmaya devam etti.

Bu kez, ah Gülbahar, diye söylendi. Hırs zehrini Şehzademin kanına da saldıysan lanet olsun sana. Kıskançlığın seni kahretse gam yemem de, Mustafamı yoldan çıkardıysan... İki cihanda da iki elim gırtlağındadır Gülbahar.

Bir da o kahrolası *büyücü* çıkmıştı başına. Söyledikleri aklından çıkmıyordu kadının. Geceleri düşüne bile girmeye başlamıştı cinci.

Geleceği sorduğunda kadının yüzündeki ifadeyi hatırlayıp ürperdi. Korku vardı kadının yüzünde. Dehşet. "*İhanet*," diye çığlık atmıştı büyücü. "Bu hanenin üstünde ihanet var!"

O günden beri de Süleyman'ın uykuları kaçıyordu. İhanet! Kimden gelecek? Makbul Paşamdan mı? Evladımdan mı?

Şu feleğin işine bak diyordu, geceleri uykusu kaçtı mı? "Bizim üstümüze de dedemizin kaderini mi giydirecek? Dedemiz cennetmekan Beyazıt Han gibi tahtımızı Şehzademiz mi çekip alacak altımızdan? Yetmeyecek, oğlumuz dedesi gibi pederinin aşına zehir mi katacak? Yoksa dost bellediğimiz, mührümüzü, serdarlığımızı, yetmedi, kardeşimizi koynuna verdiğimiz Pargalı mı çekecek ipimizi?"

İhaneti Mustafa'ya konduramıyordu bir türlü. Fakat İbrahim'in bir işler çevirdiği ortadaydı. Cinci kadına görünen sarıklı mutlaka oydu.

Hürrem olmasa bu işin içinden çıkamayacaktı. Vicdanı ve duygularıyla aklı arasına sıkışmıştı. "Allahım," diye söylendi. "İyi ki güler yüzüm var. Hürrem'in sevgisi, sıcaklığı olmasa bu günler geçmezdi. Ruhundaki fırtınayı ancak onun güler yüzü,

şefkati ve okşayışları dindiriyor. Bunaldım mı imdadıma helalimin aklı yetişiyor."

Üç gece önce, "Durum böyleyken böyle," diye açılmıştı Hürrem'e. "De ki padişah sensin. Bu durumda ne yaparsın?"

"Mührümü alırım."

"*Yapamam. Onu azletmeyeceğime söz verdim. Hem vallah, hem billah dedim.*"

"Sözünden dön."

"*Delirdin mi kadın? Sözümden dönersem nerede kalır benim Süleymanlığım?*"

Hürrem'in güzel gözlerinde o anda tutuşan yangın geldi aklına.

"*Hazreti Sultanım, sen yaşayan birine söz verdin. Sözü ağız verirse, ölüm bozar.*"

Şimdi vakit o vakitti işte. Ağzın verdiği sözü bozma vakti!

Kalktı, kum saatini çevirdi. Kum akmaya başladı.

Saraydan gelen haberci Hatice'yi telaşlandırdı. Ramazan günü, tam ikindi üstü ne davetiydi bu böyle.

"Hürrem Sultan, iftarı Hanım Sultan'la birlikte açmak istiyor. Hünkarımız da, Sadrazam Paşa'yı iftara alacak. Hürrem Sultan, Hatice gece benimle kalsın, diye arzu ediyor."

Tuhaftı. Niye bir gün önceden, hadi bilemedin sabahtan haber verilmemişti ki?

"Hayırdır inşallah Sultancım?" Nebile, Hatice'nin keyfinin kaçtığını hemen anlamıştı.

"Gelin hanım bizi iftira beklermiş Nebile. Gece de Yeni Saray'da yatalım ister."

"Sadrazam Paşa?"

"Ağabeyim de onunla yiyecekmiş."

İçinde bir sıkıntı hissetti. Bir an, kızlardan birini saraya yollayıp özür dilemek geçti aklından. "Hatice Sultan rahatsız. Biraz ateşlendi."

Hürrem'in bunu duyar duymaz, hekimlerle koşup geleceğine emindi. Yalanı çabuk ortaya çıkardı.

"Canım sıkılıyor. Ne daveti bu vakitte?" diyemezdi ya.

"Hazırlanalım," dedi Nebile'ye. "Gidelim bakalım Mevlam ne gösterecek?"

Hürrem onu inanılmaz bir coşkuyla karşıladı. Gören, aylardır, yıllardır hasret kaldığı birine kavuştuğunu sanırdı.

Hatice dilini tutamadı.

"Hayrola Hürrem. Bu ani davetin sebebi ne ola ki? Neredeyse ezan okunacak?"

"Biliyorum, biliyorum," diye ellerine sarıldı Hürrem. "Mihrimah'a düğün için istediğim kumaşlar geldi. Şam ve Hint ipekleri. Beraber bakalım istedim Sultan Hanım."

Bir an yüzüne baktı. "Sen niye durgunsun bugün? Canını sıkan bir şey mi oldu güzel Haticem?"

"Yoo," dedi dalgın bir ifadeyle. "Haftalardır böyleyim Hürrem. İçimde bir sıkıntı var. Hiçbir sebep yok aslında ama sıkılıyorum işte. Eski günlerdeki gibi korkuyorum. Kötü hisler var içimde Hürrem."

"Hadi, hadi. Korkacak ne varmış. Bak yine düğün hazırlığı yapıyoruz. Bu kez Beyazıt'la Cihangir'in sünnetlerini de Mihrimah'ın düğünüyle birlikte mi yapalım, diyorum. İki mürüvvet bir arada. Ne dersin?"

Hatice, o akşam orucunu hurmayla açtı. Şaşırdı. Zehir gibi acı geldi hurma ona.

LXXIV

Yeni Saray, Hünkar Mahfili

15 Mart 1536

Padişah, İbrahim'e döndü. "Ne dersin Pargalı? Yemeği teravihden sonra mı yiyelim?"

İbrahim, bütün gün aç ve susuz kaldıktan sonra yemeklere kurt gibi saldırdığını bildiği için, "Hünkarım bilir, lakin tok karnına eğilip kalkmak..."

"Ben de öyle düşünüyorum," dedi Süleyman. Bir şeyler atıştıralım. Namazdan döndükten sonra otururuz sofraya, sahuru da yapar, öyle yatarız."

Dedikleri gibi yaptılar. Teravih namazına durduklarında, İbrahim, Padişah'ın sağındaydı. Solunda da Ayas Paşa vardı. Nasıl görüyor bu adam, diye geçti Pargalı'nın aklından hemen. Çok şaşıyordu. Ona ne zaman baksa Ayas'ın gözleri hep kapalı oluyordu çünkü. Namaz boyunca da gözlerini hiç açmadı.

Sağ dirseğine bir şey çarpınca huzursuz oldu. Rüstem'di bu. Müstakbel Damat Paşa. Mihrimah'ın görünce nereye kaçacağını şaşırdığı müstakbel kocası. Hürrem'in gözdesi. İbrahim içinden, lanet olsun, dedi. Sanki varlığını ona hatırlatmak için durmadan dirseğine çarpıyordu topal.

Pargalı dirseğini Rüstem'in böğrüne doğru sertçe vurdu. Elham'ı okuyordu. Fısıltısının tonunu biraz yükseltti. Çarpıp durmasana be adam, demekti ona göre bu. Fakat Rüstem hiç oralı olmadı. Rükuya varmak için her eğildiğinde sola doğru yalpalayıp ona çarptı. İğreniyorum bu heriften, diye geçti aklından. Bununla nasıl bir arada yaşayacağım? Nasıl katlanacağım bu herifi her gün görmeye, diye geçirdi aklından. Mihrimah'a koca olacağına geberip gitsene bitli Rüstem.

Dikkatini Padişah'a vermeye çalıştı. *Yaşlanıyor...* İçinden güldü. Sanki sen yerinde sayıyorsun? Aynı yaştasın onunla. Sen de kocuyorsun Pargalı.

Fakat Süleyman'dan daha genç gösterdiğine yemin edebilirdi. Omuzları daha dikti bir kere. Gözlerinin altı, yanları kırışmamıştı. Sakalında tek bir ak yoktu daha. Oysa Padişah'ın saçı da sakalı da karlıydı artık.

"Al-i Osman'ın işleri," dedi içinden bir ses. "Adamı böyle vaktinden önce kocatıyor işte."

Hadi oradan, diye homurdandı. Al-i Osman'ın işleri sadece Süleyman'dan mı soruluyor? Asıl yük benim omzumda. Onu çökerten devlet değil avrat dırdırı. Hürrem tahtı Mustafa'ya bırakmaması için mutlaka Padişah'ın başının etini yiyordur.

Sıra seccadelerinin üstünde oturup duaya geldi. Teravih namazının en sevdiği bölümüydü bu. Eğilip kalkmaktan, üzerine çöküp durmaktan acıyan dizlerini ancak bu sırada rahatlatabiliyordu.

Scanned by CamScanner

Bağdaş kuruyor, kendi bildiğince dua ediyordu.

"Tanrım, kulundan yardımını esirgeme. Yüce İsa, sana sığındım, sana güvendim, bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de beni mucizelerinden mahrum etme. Sağlıklı, uzun bir ömür ver. Çocuklarımı koru."

Hepsi buydu. Fakat bu akşam Padişah'ın duası bitmek bilmiyordu. İbrahim hiç bu kadar uzun dua ettiğini hatırlamıyordu. Neden sonra avuçlarını yüzüne götürüp "Amin," diye fısıldadığında, çok şükür dedi İbrahim de içinden. Bütün Osmanlı'yı saydı sıraladı herhalde.

Sofra muhteşemdi. Kuş sütü? O da vardı. Bıldırcın yumurtası. Gemlikten getirtilen zeytinler. Peynir. Pastırmaya bayılırdı İbrahim. "Ye," dedi Süleyman. "Senin için Kayseri'den getirttim."

Yemek boyunca neredeyse hiç konuşmadılar. İkisi de iştahlıydı. Birbirinden leziz yemeklere kaşık sallamaktan söze vakit bulamıyorlardı elbet.

İbrahim, Ayas Paşa ve Rüstem'in de sofraya buyur edilmelerini bekliyordu. Bu ihtimal keyfini kaçırmıştı. Ayas neyse de, o topal Rüstem'e dayanamam, diye homurdanıp duruyordu içinden. Fakat öyle olmadı. Padişah sadece enişteşiyle oturmuştu sofraya. İbrahim buna pek memnun oldu. Padişahların tek başına yemek yemesinin adet olduğu sarayda, bu geleneği bozan tek kişi olarak kalmak hoşuna gidiyordu. Padişah sofrasına oturan tek oydu. Hem de yıllardan beri. Öyle de kalmalıydı. Ne işi vardı Ayas'ın, Rüstem'in, bilmem kimin Sultan Süleyman'ın sofrasında. Tek Makbul Paşa oydu. Ötekiler ise "Zuhurat Paşa." Olsalarda olurdu, olmasalar da.

İçin için böbürlendi. Benim aklım, gücüm, enerjim, bilgim, zekam hepsine bedel nasıl olsa. Al-i Osman'da Pargalı bir

yana, bütün öbür paşalar, vezirler, beyler öbür tarafa. Hepsine bedelim ben.

Süleyman, ellerini getirilen altın tasa batırıp ıslattı. Dizlerinin üstünde bekleyen ikinci içoğlanının kolunda tuttuğu havluya kuruladı.

"Kahve?"

Kahretsin. Bu da Hürrem'le Hatice'nin başlarına açtığı bir belaydı işte. Nereden duymuş öğrenmişse Yemen'den getirilen kara bir tohumu kaynatıp içmeye merak sarmıştı ikisi de. Hatice'nin günahı olduğunu sanmıyordu. Mutlaka bunu yapan Hürrem'di. Karısını da o tiryaki etmiş olmalıydı. Kara tohumlar mermer dibeklerde iyice dövülüp ufalanıyor, sonra suda kaynatılıyordu. Sonra da içiyorlardı o simsiyah suyu. Sultan Süleyman'ın helalinin kara Yemen suyunu tatmaya heveslenenler için pıtrak gibi ocaklar açılması gecikmedi. Payitahtta bir kahve muhabbetidir gidiyordu.

Kahveler de içildikten sonra, İbrahim, bir ara Roma'ya yürüme planını anlatmaya niyetlendi. Fakat Süleyman, "Kalsın," dedi. "Bu gece kalsın İbrahim. Hiçbir şey düşünemeyecek haldeyiz."

Önce şaşırdı. Padişah'ın en sevdiği şeydi onunla geleceği konuşmak, planlar yapmaktı. Yıllardır böyleydi. "Hadi, Pargalı," diye kendi açardı konuyu genellikle, "Şu Akdeniz'in ötesinde ne olup bitiyor onu bir konuşalım. Bu Amiral Kolomb'un bulduğu Doğu Hint adaları..." Çok uzaktı oralar. İbrahim'in aklı Roma'daydı. Yedi Tepeli İstanbul'dan, Yedi Tepeli Roma'ya akmalıydı Osmanlı. Onun başına Roma'nın tacını koyma yolunu açmalıydı.

Bir iki defa da Şarlken'den, Papa'dan, Françeska'nın hallerinden bahis açmayı denedi. Padişah yine itiraz etti.

"Kalsın kalsın. Bu gece kalsın. Hiçbir şey düşünecek halde değiliz Paşa."

Bu kadar çok yemeseydin sen de, diye geçti İbrahim'in aklından ama tebessümle yetindi. "Siz bilirsiniz Hünkarım."

Padişah durup dururken, "Sana soracağımız bir soru var Sadrazam Paşa," dedi. "Gerçi Bağdat'tayken biraz konuşmuştuk ama yine soracağım. Kafamı kurcalıyor? Kısa bir soru. Tek kelimelik bir cevap isteriz."

İbrahim bütün hücrelerinin alarma geçtiğini hissetti. Süleyman'ın sorularının tekinsiz olduğunu iyi bilirdi o. Kim bilir kaç gün düşünmüştü soracağı konu üzerinde.

"Kulunuzun cevabını bileceği bir sorudur inşallah."

"Öyle olmak lazımdır." Sustu. İbrahim'in gözlerine baktı. "*İskender Çelebi ölmeyi hak etti miydi?*"

İbrahim neye uğradığını bilemedi. Kalbi sıkıştı. Beyni zonklamaya başladı. Bereket renk vermeyecek kadar hazır cevaptı. Hiç teklemedi.

"*Şeytan ölümü bin kez hak eder Hünkarım. Kulunuz, Şeytan'ı gömdü.*"

Süleyman içinden, kahretsin ne çok anıyor bu adam hain şeytanın adını, diye düşündü. Onaylarcasına başını salladı. Yüzündeki düşünceli ifadenin dağılması için gülümsemeye çalıştı. "Öyle ya," dedi. "Ölüm, hak edeni bulur. Şeytan yok olmalı ki Allah'ın huzuruna günahsız varalım."

Sonra elini dizine vurdu. "Neyse... Eee keman çalmıyor musun artık?"

İbrahim'in aklı deminki sorudaydı. Neden sordu bunu? Sonra içinden omuz silkti. Üzerinde durmamaya karar verdi. Süleyman'dı bu. "Makbul Paşa, İskender Çelebi'ye iftira etti," dedikodularına inansa sormak için bir yıl beklemezdi. Aklına

esmişti demek ki. Hem, İbrahim Şeytan'dan intikamını almak için her şeyi göze almamış mıydı? Ne pahasına olursa olsun, değil miydi yemini?

Yüzündeki endişeli ifadeyi sildi. "Elim pek varmıyor Sultanım. Lakin efendimiz emrederse..."

"Haklısın," diye kesti Padişah. "Bizim de elimiz mısra düzmeye varmaz oldu."

Bir süre konuşmadılar. Padişah, dibinde kalan son yudumu içmek için fincanını çalkaladı. "Lakin bir dörtlük var. Dinlemek ister misin?"

Konu değişmişti. İbrahim rahatladı. "Kulunuzu ihya edersiniz."

Süleyman'ın bakışları daldı.

"Dost dediğini candan öte can biliriz.
Dosta kem söz eden dili taş eyleriz
Dost şerbettir demiş, ne tasa ederiz
Dostun şerbet bildiğini zehir olsa içeriz."

İbrahim gönülden alkışladı. Gözleri doldu. Süleyman'ın dörtlükte sözünü ettiği *dost* oydu. Çok açıktı bu. Ona yazmıştı Padişah bu dörtlüğü. İşte benim Süleyman'ım, dedi kendi kendine. Az önce, ondan kuşkulandığı için utandı. Hatta... Gelecek için kurduğu her şeyden... Ama kaderin önünde durulmuyordu işte. Kim durmuştu da İbrahim direnecekti. Tanrı onu nureye götürürse, oraya yürüyecekti. Başına ne koyarsa onu koyacaktı. "Bu dost ne bahtiyar kişi Hünkarım."

"Öyle." Dörtlüğü, yıllar önce, Saruhan'da İbrahim'le Ağlayan Kaya'daki ilk akşam yemeğinden sonra, odasına

dönünce yazdığını söylemeye dili varmamıştı. O zamandan bu yana köprülerin altın akan suların neleri aşındırıp götürdüğünü de.

Sahura kadar oturdular. Sazendelerin şarkılarını dinlediler. Havadan sudan konuştular. Yemekten sonra Padişah, "*Veda vakti*," dedi aniden. "Güzelce uyuyup dinlenesin Pargalı. Biz de öyle yapacağız. Allah rahatlık versin."

İbrahim, Padişah'ı kendi odasına çekilene kadar eğilerek selamladı. Sonra alışkın adımlarla tam karşıdaki odaya yöneldi. Savaş planları üzerinde çalıştıkları, dünya ahvalini tartışları geceler hep orada yatardı.

Hizmetkarlar kapıyı açtı. İçeri süzüldü. Kapı arkasından kapandı. Doğru karşıdaki pencereye yürüdü İbrahim. Karanlık denizden fildişi gibi yükselen beyaz kuleyi seyretmeye doyum olmuyordu buradan. Dışarı bakınca, içi sevinçle doldu. Kulenin dört yanında büyük ateşler yakılmıştı. Alevlerin kızıllığı oynaşıyordu beyaz duvarların üzerinde. Geceleri, beyaz kulenin güzelliğinin karanlığa gömülmesine üzüldüğünü söylemişti bir keresinde.

"Madem öyle," demişti Padişah da, "misafirimiz olduğun geceler Parga'nın kayalıklarında yaptığınız gibi ateşler yaktıralım biz de beyaz kulede."

İbrahim, "Süleyman," diye mırıldandı mutlulukla. "Unutmadın mı hala?"

Bir süre alevlerin dansını seyretti. Sonra yatağına uzandı. Kafasında o kadar çok şey vardı ki, hangisini düşüneceğini şaşırdı. Az önce İtalya seferini açtığında Süleyman'ın, "Bu

Scanned by CamScanner

gece kalsın. Hiçbir şey düşünecek halde değiliz," dediğini hatırladı. "Bu gece kalsın," diye mırıldandı kendi kendine. "Hiçbir şey düşünecek halde değiliz."

Duyguları karma karışıktı. Aklı ve vicdanı da.

Uykuya karşı koymadı. Ağırlaşan göz kapakları kapandı. Birden küçük bir çocuk belirdi. Tahta kılıcını çekmiş, kürek sapından tahta atına atlamış, yeşil çayırların üzerinde çılgınca bir koşu tutturmuştu. "*Koş Bukefalos,*" diye haykırıyordu bir yandan da çocuk. "Güneşin doğduğu diyarlara uçur beni! Durma, koş, atıl Bukefalos. Alexander'ı uçur."

Sonra incecik bir ses duydu. "Jüstinyen. Çok uzaklaşma oğlum..."

Annesiydi bu tahta atlı Alexander'ın. Çocuk, atının başını o tarafa çevirdi. "Koş Bukefalos, koş..."

Yüzünde bir esinti hissetti. Tanrım, dedi kendi kendine. Bu güzel rüyadan uyanmak istemiyorum. Belki de esinti rüyasındadıydı. Tahta atının üstünde rüzgarla yarışmıyor muydu? Hissettiği rüzgarın esintisi olmalıydı.

Sonra bir esinti daha dolaştı yüzünde. Bir daha. Bir daha.

Teması hissetti. "Uyan Alexander!" diye bir çığlık koptu içinde. "*Kalk! Tuzak!*"

Ama çok geçti. Gözlerini açınca Parga'nın yeşil çayırları kayboluverdi. Rüzgar sandığı esinti, yedi adamın soluğuydu. Dehşetle doğrulmaya çalıştı. On dört güçlü kol onu yatağa itti. Kollarını, bacaklarını tuttu.

Yağlı kemendi o zaman gördü. Kara suratlı Kara Ali, ilmeği başından geçirmeye uğraşıyordu.

"Süleymaaann!"

Haykırmış mıydı gerçekten? Çıkmış mıydı sesi? Bilmiyordu.

"*Hani dosttuk Hünkarııım? Hani senin makbulündüm?*"

Scanned by CamScanner

Çırpındıkça, cellatların pervası kalmadı. Kurban uyanmıştı nasıl olsa. "Geber," diye soludu biri. "Kes sesini ve geber!"

İbrahim birden kurtulmak için mücadele etmenin anlamsızlığını fark etti. Neden kurtulacaktı ki? Nereye kaçacaktı? Parga o kadar uzaktı ki. Hem kime sığınacaktı? Az önce ona, "*Dostun şerbet bildiğini zehir olsa içeriz,*" diye mısra düzen dost vermişti ölüm fermanını.

Gücü kesildi. Kemendin başından geçtiğini hissetti. Yedi adam urganın ucunu çekmeye başladı. İlmiği ense kökünde hissetti. Artık hayatla ölüm arasında bir santim bile kalmamıştı. Soluğu kesilecek, boynu kırılacak ve her şey bitecekti.

Gözleri kararırken Şeytan'ın iğrenç suratı belirdi zihninde. İskender Çelebi de havasızlıktan ciğerlerinin patladığını hissetmiş miydi acaba?

Kahkaha atıyordu Şeytan.

"Seni almaya geldim," diye tısladı dilini çıkartarak. "Hadi ac ele et. Cehennem seni bekliyor."

Son bir gayretle zihnindeki bu kızıl görüntüyü sildi. Bu görüntüyle ölmemelisin Pargalı, dedi son mantık kırıntılarıyla. Ferahşad geldi geçti gözünün önünden. Sonra Karadut. Muhsine. Güzeller güzeli Muhsine. Hatice. Bahtsız Hatice. Ona sevdalandığını sanan, asıl sevdasının hırsı olduğunu anlamayan Hatice. Dilşad geçti aklından. Öteki çocukları... Mehmet Şah. Fülane, Hanım Sultan. Ve sonra hepsi kayboldu. Her yer kardı. Tanrım. Biri şarkı söylüyordu bir yerlerde. Bir ilahi.

"*Melekler beni bekliyor biliyorum,*
Her gece yatmadan duamı ediyorum
Rüyamda Tanrı gülümsüyor bana
Al, beni de cennetine götür diyorum."

Yüce İsa... Anam bu... İbrahim haykırmak istedi. Hırıltıdan başka ses çıkmadı. Ama zihni ne dediğinin farkındaydı.

"Anam, güzel anam. *Bak küçük Pargalı'na ne yapılar?*"

Karanlık giderek koyulaşıyordu. Hatice buraya ne zaman yuvarlandığını hatırlamıyordu. Zaman ve mekan yok olmuştu zifiri karanlığın içinde. İlerde, uzakta bir yerde, bir alevin parlayacağını hissediyordu sadece. Hep öyle olmamış mıydı? Bu sonsuz karanlığa her yuvarlandığında o kızıllığı fark edip dehşete kapılmamış mıydı? Cehennemdi orası.

Hatice cehennemle, cennet arasında bir yerlerde olduğu biliyordu sadece. Ama cennet neredeydi?

Karanlığın içinde, uzaktaki kızıl noktayı görünce, nereye koşacaktı, nereye kaçacaktı? Neredeydi cennetin, sonsuz cayırları? Aydınlık neredeydi?

Birden, "Yok ki," dedi bir ses.

"Kim o? Kim söyledi bunu?"

"Cennet yok Hatice," diye tısladı ses bu kez.

Bakındı kimseyi göremedi. Göreceğini de sanmıyordu zaten. Karanlıkta kimi görebilirdi ki?

"Yalan," diye öfkeyle itiraz etti. "Bir cennet olmalı. Vaat edilen cennet..."

Ses kahkahaya dönüştü kafasının içinde. Yılan kahkahalarına. "Senin cennetin yok Hatice..."

İşte mesele buydu.

Lanetliydi o. Onun cenneti yoktu. Olmamıştı. Olmayacaktı.

"Ama neden?" diye inledi. "Günahım ne? Kader niye beni cennetsizliğe mahkum etti?"

Cevap bekledi. Ses çıkmadı. "Söylesene," diye kafa tuttu orada bir yerde kıvranıp durduğunu bildiği yılana. "Günahım ne? Neden cennetsizliğe mahkumum?"

Koyu bir sessizlikti cevap.

Düşmeye, yuvarlanmaya devam etti. Düşmek miydi, bundan pek emin değildi Hatice. Örümcek elli adamın gerdek odasına girdiği gece yuvarlandığı karanlık kör kuyuda da böyle hissettiğini hatırladı. Düşmüyordu, uçuyordu. Belki de yüzüyordu. Renk ve şekil yoktu ki bilsin. Sadece bir histi bu, o kadar.

"Boğmuşlar onu."

Kahretsin. Bu başka bir sesti.

"İbrahim Paşa'nın güzel boynunu sıkmışlar."

Bu ses de bir başkasınındı.

"Yedi cellat bir olup öyle boğmuşlar Makbul Paşa'yı!"

"Makbul mü? Artık o Maktül Paşa!"

Ağlamış mıydı? Hatırlamıyordu. Haykırmış mıydı? Bilmiyordu. Beddualar etmiş miydi? Sanmıyordu.

"Başını kesmişler Pargalı'nın!"

Allahım! Duymak istemiyordu bu sesleri. Hatice kapat gözlerini diye bağırdı kendine. Kulaklarını da. Görme.

Karanlıkta görmüyordu ama bu sesler, bu lanet olası sesler.

Kapat kulaklarını da...

Ama ne kulakları dinliyordu emrini, ne de haykıran onu sorgulayan sesler.

"Kahrolmadın mı? Yıkılmadın mı? Perişan olmadın mı? Onu boğdurup başını kestiren Süleyman Aga'na beddua etmedin mi? Ya o Hürrem denen Moskof'a?"

Bilmiyorum, bilmiyorum, diye bağırdı Hatice. Lanet olsun bilmiyorum. Hiçbir şey hatırlamıyorum. İçimin yandığını bile hatırlamıyorum.

Yanmamış mıydı yoksa. "Başını kesmişler," dediklerini duyduğunda ciğeri, yüreği alev almamış mıydı? Kahrolası yüreği taş mı kesmişti?

Scanned by CamScanner

İbrahim onu sevmemişti. Ama olsun, öyle görünmüştü, bir süre de inandırmıştı ya...

Hatice'yi aldatmıştı. Kim bilir kaç defa. Kaç kişiyle... Olsun. Ona üç çocuk vermişti ya. Yıllarca onunla aynı yastığa baş koymuş, aylarca süren seferlere çıktığında hasretini çekmişti ya. Hatice, onun gizli sevdasıyla, gizlediği kızı Dilşad'ı ortaya çıkardığında Pargalı ellerini öpüp ağlamıştı ya. Onundu ya sonuçta. Onun helaliydi. Onu avratlığa alıp kabul eden erkeğiydi.

İbrahim'in tuzağa dürüldüğünü, öldüğünü, öldürüldüğünü duyduğunda Hatice'nin yanıp tutuşması gerekmez miydi? Ama hissetmemişti öyle bir şey. Sadece bu lanet karanlık boşluğa yuvarlanmıştı. O kadar. Karanlığın içinde uçuyordu. Yüzüyordu. Cehennemin kızıl alevlerinin uzaklarda bir yerlerde görünmesini bekliyordu. Cenneti yoktu Hatice'nin. Cehennemden başka gideceği yer yoktu.

"Sultanım."

Kim o? Ses tanıdıktı ama sahibini göremiyordu.

"Benim. Cevahir."

Tanrım. Neredesin?

Buradayım Sultanım. Cennette. Seni bekliyorum.

"Benim cennetim yok ki Cevahir."

Karanlık her yerini daha sıkı sarıyordu.

"Unuttun mu," dedi sımsıcak, rüya gibi bir ses. Beyaz gülün öyküsünü unuttun mu güzel Sultanım? Hani bülbülün sevdasını kanıtlamak için göğsünü, gülün dikenine..."

"Çalı bülbülüm."

Hatice sesini duydu. "Çalı bülbülüm..." Bir fısıltı, bir inleyiş değil bir çığlıktı bu. "Neredesin çalı bülbülüm? Beni de al yanına."

Scanned by CamScanner

"Biz öldük gülüm. Biz ölüyüz."

"Ben çoktandır ölüyüm Fehim."

Tanrım, adıyla seslenmişti ona. Bütün acısına, yalnızlığa, karanlığa ve umutsuzluğa rağmen içinin mutlulukla dolduğunu hissetti.

"Yanılıyorsun beyaz gülüm. Sen yaşıyorsun. Yaşayacaksın."

"İstemiyorum. Ben sana kavuşmak istiyorum çalı bülbülüm. Başsız Cevahirim'e."

"Daha erken Sultanım. Daha erken."

Ses uzaklaşıyordu. Hatice panikle haykırdı.

"Dur, gitme! Çalı bülbülüm uçma. Haticen'i burada koma."

Ama onu duymadı. Ses gittikçe uzaklaştı ve karanlığın içinde kayboldu.

Hatice birden elini gördü önünde. Şaşırdı. Onun eli miydi bu? Yoksa bir gül dalı mı? Dikenli bir dal. Çalı bülbülünün kanıyla beslediği bir dal.

Bu yoğun karanlıkta nasıl görebilmişti? Tanrım... İlerde, ama çok ilerde... bir ışık? Cehennem alevlerinin kızıllığı mı? Daha dikkatle bakmaya çalıştı. Hayır, bu... bu ateşin kızılı değil, günün aydınlığıydı. Gün ağarıyordu karanlığın içinde. Ölümün kıyısından dönüyordu Hatice.

"Sultancım," diye biri ağlıyordu yanında.

"Nebile?"

"Sultancım..."

Hatice, üzerine doğru eğilen endişeli yüzleri gördü. Mehmet Şah'ın yiğit yüzünü. Kızı Fülane'yi... En küçükleri Hanım Sultan'ın kıkırdamasını işitti.

Çalı bülbülünün dediği buydu işte. Yaşıyorsun. Yaşayacaksın.

Hatice onlara gülümsemeye çalıştı. Kader, diye haykırdı içinden olanca isyanıyla. "Kader! Duy sesimi! Sana meydan okuyorum. Daha ne kadar okun varsa fırlat üstüme. Daha ne kadar kurşunun varsa, sık. Top gülleleri, yıldırımlar yağdır istersen! Teslim olmayacağım sana! Sultan Selim Han kızı Hatice'yim ben! Yavuz derlerdi babama. Ben de Tomris Ece'yim. Yalın kılıç yürüyorum üstüne. Bak, yaşıyorum. Yaşayacağım. Buna yaşıyorum denirse yaşıyorum. Yok bu da yaşamak mı dersen, o da kabulüm. Yaşamıyorsam da var olacağım."

14 Eylül, 2011 - Sarıyer

DEMET
ALTINYELEKLİOĞLU

Moskof Cariye Hürrem'in yazarı

PARGALI ve Hatice

GÖLGES[illegible] DOĞAN BİR PRENSES ve
HIRSIN[illegible]ULAN BİR SADRAZAM.
KADER, [illegible]RARAYA GETİRECEKTİ.

Biri, öfkesi kılıçtan keskin, gazabı bin ölüme bedel bir babanın, Yavuz Sultan Selim'in biricik kızı. Geleceğin padişahı Süleyman'ın kız kardeşi. Hatice Sultan. Diğeri, büyük hayalleri olan bir köle. Pargalı İbrahim. Hayat onları büyük acılarla, öfkelerle biledi. Yüreklerinde aşk yerine kin ateşleri yaktı. Hatice, örselenmiş genç kızlığının ve yitirilmiş, gizli bir tutkunun ruhunda yarattığı enkazın altında ayakta durmaya çalışıyordu. Pargalı, sınır tanımayan hayallerinin ve içinde sakladığı korkunç sırrın mayaladığı intikam duygusuyla mucize arıyordu. Ve bir gün yolları kesişti. Herkes, içlerini yakan ateşin söneceğini, fırtınaların dineceğini sandı. Oysa kalplerinde küllenen ateş, Osmanlı'nın tarihini değiştirecekti.

Kapak Tasarım ve Fotoğraflar: PhotoRepublic - 2017
Model: Nazlı Turunen - Ahmet Çetiner

Facebook Artemis Severler!
ISBN 978-605-4560-19-6
ARTEMIS
9 786054 560196

Scanned by CamScanner